2025

Årsrapporter

- **om genomförandet av EU:s budget för budgetåret 2025 och**
- **om den verksamhet som finansieras genom nionde, tionde och elfte Europeiska utvecklingsfonden (EUF) för budgetåret 2025**

EUROPEISKA REVISIONSRÄTTEN

SV

EUROPEISKA REVISIONSRÄTTEN
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxemburg
LUXEMBURG

Tfn +352 4398-1
Frågor: eca.europa.eu/sv/contact
Webbplats: eca.europa.eu
Sociala medier: @EUauditors

En stor mängd övrig information om Europeiska unionen är tillgänglig på internet via Europa-servern (http://europa.eu).
Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2026

Anm.: På grund av avrundning kan vissa totalsummor i figurerna i detta dokument avvika från summan av de enskilda posterna.

I enlighet med artikel 287.1 och 287.4 i EUF-fördraget, artikel 264.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509 av den 23 september 2024 om finansiella regler för unionens allmänna budget (omarbetning) och artiklarna 42.2 och 43 i rådets förordning (EU) 2018/1877 av den 26 november 2018 med budgetförordning för elfte Europeiska utvecklingsfonden och om upphävande av förordning (EU) 2015/323, jämförd med artikel 279 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509 av den 23 september 2024 om finansiella regler för unionens allmänna budget (omarbetning), och artikel 92.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 806/2024 av den 15 juli 2014 om fastställande av enhetliga regler och ett enhetligt förfarande för resolution av kreditinstitut och vissa värdepappersföretag inom ramen för en gemensam resolutionsmekanism och en gemensam resolutionsfond och om ändring av förordning (EU) nr 1093/2010.

har Europeiska unionens revisionsrätt vid sina sammanträden den 2 och 9 juli 2026 antagit sina

ÅRSRAPPORTER
för budgetåret 2025

Rapporterna har tillsammans med institutionernas svar på revisionsrättens iakttagelser skickats till de myndigheter som ansvarar för beviljandet av ansvarsfrihet och till de övriga institutionerna.

När dessa rapporter antogs hade revisionsrätten följande ledamöter:

Tony Murphy (ordförande), Nikolaos Milionis, Iliana Ivanova, Bettina Jakobsen, Jan Gregor, Mihails Kozlovs, Ildikó Gáll-Pelcz, Annemie Turtelboom, Ivana Maletić, Joëlle Elvinger, Helga Berger, Marek Opioła, Jorg Kristijan Petrovič, Stef Blok, George-Marius Hyzler, Lefteris Christoforou, Laima Liucija Andrikienė, Keit Pentus-Rosimannus, Katarína Kaszasová, João Leão, Alejandro Blanco Fernández, Carlo Alberto Manfredi Selvaggi, Petri Sarvamaa, Hans Lindblad, Lucian Romașcanu, Pierre Moscovici och Daniel Caspary.

Innehållsförteckning

	Sida
Årsrapport om genomförandet av EU:s budget för budgetåret 2025	5
Institutionernas svar på årsrapporten om genomförandet av EU:s budget för budgetåret 2025	452
Årsrapport om den verksamhet som finansieras genom nionde, tionde och elfte Europeiska utvecklingsfonden (EUF) för budgetåret 2025	572
Europeiska kommissionens svar på årsrapporten om den verksamhet som finansieras genom nionde, tionde och elfte Europeiska utvecklingsfonden (EUF) för budgetåret 2025	610

Årsrapport om genomförandet av EU:s budget för budgetåret 2025

Arbetet med årsrapporten om genomförandet av EU:s budget för budgetåret 2025 leddes av Jan Gregor, den ledamot vid revisionsrätten som ansvarar för årsrapporten. Föredragande ledamöter med ansvar för de enskilda kapitlen var Jan Gregor (kapitlen 1 och 11), Lefteris Christoforou (kapitel 2), Hans Lindblad (kapitlen 3 och 12), Katarína Kaszasová (kapitel 4), Mihails Kozlovs (kapitel 5), Stef Blok (kapitel 6), Iliana Ivanova (kapitel 7), Marek Opioła (kapitel 8), Laima Liucija Andrikienė (kapitel 9) Pierre Moscovici (kapitel 10) och Petri Sarvamaa (tillägg).

Från vänster: Pierre Moscovici, Hans Lindblad, Petri Sarvamaa, Laima Liucija Andrikienė, Stef Blok, Katarína Kaszasová, Jan Gregor, Iliana Ivanova, Marek Opioła, Lefteris Christoforou och Mihails Kozlovs.

Innehållsförteckning

		Sida
Allmän inledning		8
Kapitel 1	Revisionsförklaring och information till stöd för den	11
Kapitel 2	Budgetförvaltningen och den ekonomiska förvaltningen	70
Kapitel 3	EU-budgeten: att uppnå resultat	124
Kapitel 4	Intäkter	167
Kapitel 5	Inre marknaden, innovation och digitalisering	196
Kapitel 6	Sammanhållning, resiliens och värden	219
Kapitel 7	Naturresurser och miljö	263
Kapitel 8	Migration och gränsförvaltning Säkerhet och försvar	286
Kapitel 9	Grannskapet och omvärlden	312
Kapitel 10	Europeisk offentlig förvaltning	335
Kapitel 11	Faciliteten för återhämtning och resiliens	347
Kapitel 12	Uppföljning av rekommendationerna i våra särskilda rapporter från 2022	394
Tillägg		445
Institutionernas svar		452

Allmän inledning

0.1. Europeiska revisionsrätten är en av Europeiska unionens institutioner och den externa revisorn av EU:s finanser. I den egenskapen agerar vi som oberoende väktare av alla EU-medborgares ekonomiska intressen, särskilt genom att vi bidrar till att förbättra EU:s ekonomiska förvaltning.

0.2. I enlighet med fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget)[1] behandlar vår årsrapport om genomförandet av EU:s budget både inkomster och utgifter. I årsrapporten avger vi vår *revisionsförklaring* om huruvida EU:s räkenskaper är tillförlitliga och huruvida EU:s budget har använts i enlighet med tillämpliga lagar och bestämmelser. Förklaringen kompletteras med särskilda bedömningar av större utgiftsområden i EU:s budget. Europeiska utvecklingsfonden behandlas i en separat årsrapport.

0.3. EU:s allmänna budget antas varje år av Europeiska unionens råd och Europaparlamentet. I maj 2020 antog Europeiska unionens råd *NextGenerationEU*, ett tillfälligt instrument som inrättades med anledning av covid-19-pandemin och dess socioekonomiska konsekvenser och som finansieras genom emittering av obligationer. NextGenerationEU tillhandahåller finansiering, till omkring 90 % genom *faciliteten för återhämtning och resiliens*[2], samt genom tillägg till befintliga program i den *fleråriga budgetramen* för 2021–2027, vilka måste användas i enlighet med sektorsspecifika regler. Vi avger ett separat uttalande om lagligheten och korrektheten i kostnaderna inom faciliteten för återhämtning och resiliens.

0.4. Både EU:s allmänna budget och finansieringen från NextGenerationEU omfattas av *förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet*. Genom detta förfarande beslutar parlamentet, på rekommendation av rådet, huruvida Europeiska kommissionen har fullgjort sitt budgetansvar på ett tillfredsställande sätt. Årsrapporten utgör tillsammans med vår övriga output en grund för förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet. Vid offentliggörandet översänder vi vår årsrapport till medlemsstaternas nationella parlament och till Europaparlamentet och rådet.

---

[1] EUF-fördraget, artiklarna 285–287.

[2] Förordning (EU) 2021/241 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens.

0.5. Denna årsrapport är uppbyggd på följande sätt:

— I ***kapitel 1*** presenterar vi revisionsförklaringen, en sammanfattning av resultatet av vår granskning av räkenskapernas tillförlitlighet och lagligheten och korrektheten i intäkts- och kostnadstransaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, inbegripet kommissionens information om korrekthet och en sammanfattning av vår revisionsmetod. I årsrapporten använder vi termen ”korrekthet” med samma innebörd som ”laglighet och korrekthet”.

— I ***kapitel 2*** presenterar vi vår analys av EU:s budgetförvaltning och ekonomiska förvaltning.

— I ***kapitel 3*** presenterar vi prestationsaspekter (dvs. *sparsamheten*, *effektiviteten* och *ändamålsenligheten*) i genomförandet av budgeten, med fokus på vår analys och sammanfattning av viktig prestationsinformation i de särskilda rapporter som vi offentliggjorde 2025, och på prestationen i utgiftsprogram under rubrik 2 i den fleråriga budgetramen Sammanhållning, resiliens och värden.

— I ***kapitel 4*** presenterar vi resultatet av vår kontroll av korrektheten i EU:s intäktstransaktioner, vår granskning av delar av förvaltnings- och kontrollsystemen för intäkter och vår granskning av kommissionens *årliga verksamhetsrapporter*.

— I ***kapitlen 5–10*** redovisar vi, för de olika rubrikerna i den fleråriga budgetramen för 2021–2027, resultatet av vår kontroll av transaktionernas korrekthet och vår granskning av kommissionens årliga verksamhetsrapporter, delar av kommissionens internkontrollsystem och andra förvaltningsverktyg.

— I ***kapitel 11*** presenterar vi vår bedömning av efterlevnaden av villkoren för utbetalning inom faciliteten för återhämtning och resiliens samt vår granskning av kommissionens *årliga verksamhetsrapporter*, vår granskning av utvalda system för övervakning och kontroll och vår revisionsmetod för faciliteten för återhämtning och resiliens.

— I ***kapitel 12*** presenterar vi vår uppföljning av rekommendationerna i våra särskilda rapporter från 2022.

— I ett ***tillägg*** rapporterar vi om eventuella ansvarsförbindelser som uppstått till följd av kommissionens och rådets utförande av sina uppgifter enligt förordningen om den gemensamma resolutionsmekanismen.

0.6. Vi strävar efter att presentera våra resultat på ett klart och tydligt sätt. Men vi kan inte alltid undvika att använda termer som är specifika för EU och dess politik och budget eller för redovisning och revision. På vår webbplats finns en ordlista där vi förklarar dessa specifika termer. Första gången termerna i ordlistan förekommer i ett kapitel är de *kursiverade*.

0.7. Kommissionens svar på våra iakttagelser (och i förekommande fall svaren från andra EU-institutioner och EU-organ) presenteras tillsammans med rapporten.

Kapitel 1

Revisionsförklaring och information till stöd för den

Innehållsförteckning

	Punkt
Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor	**I.–XLVII.**
Inledning	**1.1.–1.3.**
Räkenskapernas tillförlitlighet	**1.4.–1.19.**
Årets ekonomiska resultat är negativt, medan budgetutfallet är positivt	1.6.–1.8.
Iakttagelser om den konsoliderade årsredovisningen för 2025	1.9.–1.16.
Iakttagelser från vår it-revision av Summa	1.17.–1.19.
Transaktionernas korrekthet	**1.20.–1.37.**
Vårt uttalande omfattar intäkts- och kostnadstransaktioner i budgeten	1.21.–1.23.
Inga väsentliga fel i intäkterna, men en stor andel av kostnaderna innehåller väsentliga fel	1.24.–1.31.
Fel avseende stödberättigande bidrar fortfarande mest till den uppskattade felnivån, och felen har blivit fler inom förfaranden som rör offentlig upphandling och tilldelning av bidrag	1.32.–1.35.
Ändringar av vår metod för att kvantifiera fel vid offentlig upphandling minskade vår uppskattade felnivå något	1.36.–1.37.
Kommissionens information om korrekthet	**1.38.–1.48.**
Den felnivå som kommissionen rapporterar är inte direkt jämförbar med vår uppskattade felnivå och är sannolikt underskattad	1.38.–1.48.

Vi rapporterar misstänkta bedrägerier till Eppo och Olaf 1.49.–1.57.

Slutsatser och rekommendationer 1.58.–1.60.

Bilagor

Bilaga 1.1 – Revisionsmetod

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

I. Vi har granskat

a) Europeiska unionens konsoliderade räkenskaper som består av den konsoliderade årsredovisningen[1] och rapporterna om genomförandet av budgeten[2] för det budgetår som slutade den 31 december 2025 och som godkändes av kommissionen den 24 juni 2026,

b) de underliggande *transaktionernas* laglighet och korrekthet, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

II. Vi anser att Europeiska unionens konsoliderade räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2025 ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av EU:s finansiella ställning per den 31 december 2025, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum, i enlighet med budgetförordningen och redovisningsreglerna, som baseras på internationellt erkända redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

---

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509 av den 23 september 2024 om finansiella regler för unionens allmänna budget (omarbetning) – EUT L 2024/2509, 26.9.2024, s. 1, artikel 249.

[2] Ibid., artikel 250.

Upplysning av särskild betydelse – införandet av Summa

III. Vi vill fästa uppmärksamheten på not 1.4.3 i den konsoliderade årsredovisningen, som beskriver övergången till kommissionens nya finansiella it-system, Summa. Den konsoliderade årsredovisningen för 2025 är de första räkenskaper som upprättats på grundval av finansiell information som rapporterats i Summa. Under avslutningsförfarandet vid årets slut identifierade ledningen problem som uppstått till följd av det nya systemet och som i hög grad påverkade upprättandet av räkenskaperna, medan revisionsrätten senare identifierade ytterligare problem under revisionsprocessen. Dessa krävde manuella justeringar och avstämningsförfaranden. Kommissionen planerar att förbättra och vidareutveckla det nya systemet och tillhörande kontroller under kommande år. Vi gör inget modifierat uttalande i detta avseende.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om intäkternas laglighet och korrekthet

IV. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2025 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Kostnader

V. För 2025 avger vi fortsatt två separata uttalanden om kostnadernas laglighet och korrekthet. Detta speglar det faktum att *faciliteten för återhämtning och resiliens* är ett tillfälligt instrument som genomförs och finansieras på ett sätt som i grunden skiljer sig från budgetutgifterna inom den fleråriga budgetramen.

Uttalande med avvikande mening om budgetkostnadernas laglighet och korrekthet

VI. På grund av betydelsen av det förhållande som beskrivs under rubriken ”Grund för ett uttalande med avvikande mening om budgetkostnadernas laglighet och korrekthet” anser vi att de budgetkostnader som godkänts i räkenskaperna för det budgetår som slutade den 31 december 2025 innehåller väsentliga fel.

Uttalande med reservation om lagligheten och korrektheten i kostnaderna inom faciliteten för återhämtning och resiliens

VII. Med undantag för effekterna och de möjliga effekterna av de förhållanden som beskrivs under rubriken ”Grund för ett uttalande med reservation om lagligheten och korrektheten i kostnaderna inom faciliteten för återhämtning och

resiliens” anser vi att de kostnader inom faciliteten för återhämtning och resiliens som godkänts i räkenskaperna för det budgetår som slutade den 31 december 2025 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Grund för uttalandena

VIII. Vi utförde vår revision i enlighet med de internationella revisionsstandarder (ISA) och etiska riktlinjer som fastställts av Ifac och de internationella standarder för högre revisionsorgan (Issai) som fastställts av Intosai. I avsnittet om revisorns ansvar nedan beskrivs mer ingående vilket ansvar vi har enligt dessa standarder och riktlinjer. I det avsnittet ger vi också mer information om grunden för vårt uttalande om intäkterna (se punkt ***XLII***) och kostnaderna inom faciliteten för återhämtning och resiliens (se punkt ***XLIV***). Vi uppfyllde även kraven på oberoende och fullgjorde våra etiska skyldigheter enligt IESBA:s (International Ethics Standards Board for Accountants) etikkod för yrkesverksamma revisorer. Vi anser att vi har inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis till stöd för våra uttalanden.

Grund för ett uttalande med avvikande mening om budgetkostnadernas laglighet och korrekthet

IX. Vår uppskattade övergripande felnivå för budgetkostnader som godkänts i räkenskaperna är 3,8 % för det år som slutade den 31 december 2025. En betydande andel av dessa kostnader innehåller väsentliga fel. Det gäller kostnader som omfattas av komplexa regler, främst ersättningsbaserade kostnader, där den uppskattade felnivån är 5,6 %. Den typen av kostnader uppgick till 75,8 miljarder euro 2025, vilket motsvarar 58,0 % av vår granskningspopulation. Effekterna av de fel som vi konstaterade är därför både väsentliga och av avgörande betydelse för de kostnader som godkänts för året.

Grund för ett uttalande med reservation om lagligheten och korrektheten i kostnaderna inom faciliteten för återhämtning och resiliens

X. Vi fann följande kvantitativa och kvalitativa faktorer:

- Nio av de 37 utbetalningar till medlemsstater (och tillhörande regleringar av förfinansiering) som gjordes inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens påverkades av kvantitativa iakttagelser. Sex av dessa innehöll väsentliga fel.
- Brister i kommissionens förhandsbedömning.
- Fall av vagt definierade delmål/mål som ökade risken för en godtycklig bedömning av om de hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt.

- Bestående brister i medlemsstaternas kontrollsystem, inbegripet oriktigheter i samband med offentlig upphandling och statligt stöd.
- Problem med tillförlitligheten i de uppgifter som medlemsstaterna hade lämnat i sina ansökningar om utbetalning.

XI. När det gäller den första utbetalningen till Polen[3] drog vi förra året inte någon slutsats om huruvida de två kontrolldelmålen hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt, vilket var en förutsättning för alla utbetalningar från faciliteten för återhämtning och resiliens till Polen. Vi avvaktar Europeiska unionens domstols slutliga beslut i mål som rör dessa delmål innan vi drar någon slutsats om huruvida dessa delmål och ett annat delmål som har direkt samband med dem har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt.

XII. Mot bakgrund av ovanstående anser vi att de sammanlagda effekterna av våra iakttagelser är väsentliga men inte av avgörande betydelse för de kostnader inom faciliteten för återhämtning och resiliens som godkänts för året.

Områden av särskild betydelse för revisionen

XIII. Områden av särskild betydelse för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var av störst betydelse vid vår revision av den konsoliderade årsredovisningen för den aktuella perioden. Områdena behandlades inom ramen för vår revision av den konsoliderade årsredovisningen som helhet, och när vi bildade oss en uppfattning om den, men vi gör inte ett separat uttalande om dessa områden.

Vi bedömde skulden för pensioner och andra ersättningar till anställda

XIV. I EU:s balansräkning redovisades en skuld för pensioner och andra ersättningar till anställda på 91,1 miljarder euro vid utgången av 2025 (2024: 93,1 miljarder euro).

XV. Merparten av skulden för pensioner och andra ersättningar till anställda avser pensionssystemet för tjänstemän och övriga anställda i Europeiska unionen, som uppgår till 84,0 miljarder euro (2024: 84,8 miljarder euro). Den redovisade skulden är en uppskattning av nuvärdet av förväntade framtida utbetalningar som EU behöver göra för att reglera sina pensionsförpliktelser.

[3] Årsrapporten för 2024, punkt 11.16.

XVI. De förmåner som betalas ut enligt pensionssystemet belastar EU-budgeten. Eftersom EU inte har upprättat en särskild pensionsfond för att täcka kostnaderna för framtida pensionsförpliktelser garanterar medlemsstaterna gemensamt utbetalningen av ersättningarna, och tjänstemännen bidrar med en tredjedel till finansieringen av systemet. Varje år beräknar Eurostat denna skuld för kommissionens räkenskapsförare med hjälp av parametrar såsom åldersprofilen och den förväntade livslängden för EU-tjänstemän samt antaganden om framtida ekonomiska förhållanden. Dessa parametrar och antaganden bedöms också av kommissionens försäkringstekniska rådgivare.

XVII. År 2025 var pensionsskulden oförändrad, med en liten minskning som tillskrivs EU-anställdas förväntade karriärutveckling, räntekostnader och höjningen av diskonteringsräntan med 0,5 %.

XVIII. Den näst största delen av skulden för pensioner och andra ersättningar till anställda är EU:s uppskattade skuld till det gemensamma sjukförsäkringssystemet, som vid utgången av 2025 uppgick till 5,7 miljarder euro (2024: 6,9 miljarder euro). Denna skuld gäller hälso- och sjukvårdskostnader för EU-personal som ska betalas efter avslutad tjänstgöring (nettokostnad efter personalens bidrag).

XIX. Vid revisionen bedömde vi de försäkringstekniska antaganden som gjorts för dessa system och den värdering de resulterat i. Vår bedömning bygger på det arbete som utförts av externa, oberoende försäkringstekniska experter. Vi kontrollerar de uppgifter som ligger till grund för beräkningarna, de försäkringstekniska parametrarna och beräkningen av skulden. Vi kontrollerar även presentationen av skulderna i den konsoliderade balansräkningen och av noterna till den konsoliderade årsredovisningen.

XX. I detta sammanhang granskade vi även Förenade kungarikets utestående skuld avseende pensionssystemet för tjänstemän och det gemensamma sjukförsäkringssystemet, som uppgår till 9,4 miljarder euro (2024: 9,9 miljarder euro). Vi kontrollerade att de uppgifter som använts vid beräkningen var riktiga och att endast den relevanta andelen av den totala skulden fördelades till Förenade kungariket.

XXI. Vi drar slutsatsen att den konsoliderade årsredovisningen ger en rättvisande bild av uppskattningen av den totala skulden för pensioner och andra ersättningar till anställda, samt Förenade kungarikets andel av den skulden.

Vi bedömde större bokslutsuppskattningar i årsredovisningen

XXII. Vid utgången av 2025 uppgick det uppskattade värdet av stödmottagarnas uppkomna stödberättigande kostnader som de ännu inte begärt ersättning för till 187,5 miljarder euro (2024: 160,7 miljarder euro). Dessa belopp bokfördes som upplupna kostnader[4].

XXIII. De högre uppskattningarna för alla program beror framför allt på att den föregående programperioden går mot sitt slut och att medel från den fleråriga budgetramen 2021–2027 har använts i långsammare takt än väntat. Därmed blev beloppet för faktiska inlämnade betalningsansökningar lägre än väntat och uppskattningar måste göras för en större andel vid årets slut. Bokförda upplupna kostnader avseende faciliteten för återhämtning och resiliens, som bygger på en prognos över framtida utbetalningar, uppgick till 16,1 miljarder euro (2024: 7,9 miljarder euro).

XXIV. För bedömningen av dessa bokslutsuppskattningar granskade vi det system för beräkningar vid periodavgränsning som kommissionen har infört för att försäkra oss om att det var korrekt och fullständigt vid de generaldirektorat där merparten av kostnaderna hade uppkommit. Under arbetet med urvalet av fakturor och utbetalningar av förfinansiering granskade vi de relevanta beräkningarna vid periodavgränsning och kontrollerade risken för att periodiseringen var felaktig.

XXV. Vi drar slutsatsen att uppskattningen av det totala beloppet för upplupna kostnader och övriga förskott som utbetalats till medlemsstaterna ger en rättvisande bild i den konsoliderade årsredovisningen.

Vi bedömde effekterna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina på räkenskaperna

XXVI. Eftersom EU ger Ukraina stöd i form av lån och bidrag bedömde vi kommissionens beräkningar av EU:s tillhörande finansiella exponering samt grunden för beräkningarna för att förvissa oss om att de faktiska och potentiella konsekvenserna speglas på lämpligt sätt i EU:s räkenskaper. Vi och en oberoende extern expert bedömde kommissionens beräkningar för att förvissa oss om att all relevant information beaktades.

XXVII. Vi drar slutsatsen att redovisningen av effekterna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina ger en rättvisande bild i den konsoliderade årsredovisningen.

Vi bedömde effekterna av NextGenerationEU på räkenskaperna

XXVIII. Genom NextGenerationEU har EU mobiliserat betydande resurser för att minska de socioekonomiska effekterna av covid-19-pandemin. För att finansiera NextGenerationEU lånar Europeiska kommissionen upp pengar på kapitalmarknaderna. Den största delen av NextGenerationEU-medlen används för faciliteten för återhämtning och resiliens, genom vilken 237,5 miljarder euro i icke återbetalningspliktigt stöd och 155,9 miljarder euro i finansiellt lånestöd hade betalats ut till medlemsstaterna vid utgången av 2025. Denna verksamhet har en betydande effekt på årsredovisningen.

XXIX. Som en del av våra normala granskningsåtgärder granskade vi EU:s tillgångar, skulder, intäkter och kostnader, inbegripet dem som hänger samman med NextGenerationEU. Vi drar slutsatsen att den konsoliderade årsredovisningen ger en rättvisande bild av dem.

Vi bedömde effekterna av införandet av Summa

XXX. Den 1 januari 2025 införde kommissionen Summa, ett nytt centralt system för budget, likviditetsförvaltning och redovisning som ersatte ABAC. Detta var en stor förändring i arbetet med den finansiella rapporteringen som påverkade överföringen av uppgifter från lokala system till det centrala redovisningssystemet, registreringen och regleringen av fakturor, konsolideringsförfaranden och bokslutet. Den konsoliderade årsredovisningen för 2025 är därmed de första EU-räkenskaper som upprättats med hjälp av finansiella uppgifter som rapporterats i Summa.

XXXI. Med tanke på övergångens omfattning och den ökade risken för fel vid upprättandet av den konsoliderade årsredovisningen som detta medförde behandlade vi införandet av Summa som ett område av särskild betydelse. Vi genomförde ytterligare granskningsåtgärder, bland annat en utökad granskning av interna kontroller och ytterligare substansgranskning på områden som påverkas av det nya systemet. Vi anlitade också it-revisionsexperter som granskade överföringen av uppgifter från ABAC till Summa och genomförde allmänna it-kontroller och utvalda tillämpningskontroller som är relevanta för finansiell rapportering.

[4] Beloppen omfattar upplupna kostnader på balansräkningens skuldsida på 76,8 miljarder euro och, på balansräkningens tillgångssida, 110,7 miljarder euro som minskar beloppet för förfinansieringen.

XXXII. I vårt arbete identifierade vi flera problem i samband med övergången till Summa och den nyligen inrättade kontrollmiljön. Det rörde sig bland annat om att funktioner saknades vilket ledde till tillfälliga lösningar eller manuella processer, brister i hantering av användaråtkomst och förändringshantering på it-området, förseningar och felaktigheter i överföringen av fakturauppgifter från ett lokalt system samt särskilda problem som påverkade upplupna kostnader vid årets slut och konsolideringen. Både ledningen och revisionsrätten identifierade problem som krävde manuella justeringar och avstämningsförfaranden innan räkenskaperna slutfördes.

XXXIII. Vi beaktade den kumulativa effekten av dessa iakttagelser, tillsammans med kommissionens korrigerande åtgärder och förfaranden vid årets slut. De problem som identifierades visade att övergången till Summa ökade risken för fel vid upprättandet av den konsoliderade årsredovisningen för 2025, men efter de korrigeringar som gjorts drog vi slutsatsen att problemens övergripande inverkan på räkenskaperna inte var väsentlig.

Övriga upplysningar

Information som ingår i avsnittet om de viktigaste ekonomiska händelserna under året

XXXIV. Kommissionen ansvarar för att lämna ”övrig information”. I uttrycket ingår de viktigaste ekonomiska händelserna under året, men inte den konsoliderade årsredovisningen eller vår rapport om den. Vårt uttalande om den konsoliderade årsredovisningen omfattar inte sådan övrig information, och vi lämnar ingen form av bestyrkande om den. Vårt ansvar i samband med revisionen av den konsoliderade årsredovisningen är att läsa denna information och överväga om den avviker väsentligt från den konsoliderade årsredovisningen eller den kunskap som vi inhämtat under revisionen eller på annat sätt förefaller innehålla väsentliga felaktigheter. Om vi kommer fram till att den övriga informationen innehåller väsentliga felaktigheter är vi skyldiga att rapportera det. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Behandling av medel från upplåning för att finansiera NextGenerationEU

XXXV. Vi noterar att belopp som lånats upp för att finansiera NextGenerationEU:s icke återbetalningspliktiga ekonomiska stöd presenteras på olika sätt i budgeten och i den konsoliderade årsredovisningen. De belopp som lånats upp för att finansiera icke återbetalningspliktigt ekonomiskt stöd till medlemsstaterna inom ramen för NextGenerationEU utgjorde 18 % av EU:s intäkter 2025 och redovisas som externa inkomster avsatta för särskilda ändamål, som är utöver den godkända budgeten, i linje med förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens. Denna ovanliga budgetbehandling innebär att genomförandet av NextGenerationEU inte har någon egentlig betydelse för principen om att inkomster och utgifter i den årliga EU-budgeten ska vara i balans. I resultaträkningen tas inte dessa belopp upp som intäkter, men däremot tas kostnader kopplade till NextGenerationEU:s icke återbetalningspliktiga ekonomiska stöd upp, vilket har en negativ effekt på årets ekonomiska resultat. Negativa ekonomiska resultat ökar underskottet i nettotillgångarna, såsom framgår av EU:s balansräkning, och måste därför finansieras av framtida budgetar.

Ändrad metod för kvantifiering av fel vid offentlig upphandling

XXXVI. Från och med innevarande år har vi ändrat vår metod för att kvantifiera effekten av fel som gäller offentlig upphandling. Den uppdaterade metoden är anpassad till den metod som kommissionen tillämpar för utgiftsprogram med delad förvaltning. Vi anger den uppskattade effekten av denna ändring i kapitel 1 i årsrapporten.

Ledningens ansvar

XXXVII. I enlighet med artiklarna 310–325 i EUF-fördraget och med budgetförordningen ansvarar kommissionen för att upprätta och lägga fram EU:s konsoliderade årsredovisning på grundval av internationellt erkända redovisningsstandarder för den offentliga sektorn och för att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta. I ledningens ansvar ingår att utforma, införa och upprätthålla den interna kontroll som behövs för att upprätta och lägga fram årsredovisningar som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på *oegentligheter* eller på misstag. Ledningen ska se till att de verksamheter, ekonomiska transaktioner och uppgifter som presenteras i årsredovisningen följer regelverket (lagar, förordningar, principer, regler och standarder). Kommissionen har det slutliga ansvaret för att de transaktioner som ligger till grund för EU:s räkenskaper är lagliga och korrekta (artikel 317 i EUF-fördraget).

XXXVIII. När den konsoliderade årsredovisningen upprättas är det ledningens ansvar att bedöma EU:s förmåga att fortsätta verksamheten, upplysa om relevanta förhållanden och använda antagandet om fortsatt drift som grund för räkenskaperna, såvida den inte har för avsikt att antingen avveckla enheten

eller att upphöra med verksamheten eller inte har något annat realistiskt alternativ än att göra något av detta.

XXXIX. Kommissionen ansvarar för tillsynen över EU:s process för finansiell rapportering.

XL. Enligt budgetförordningen (avdelning XIII) ska kommissionens räkenskapsförare överlämna EU:s konsoliderade årsredovisning till revisionsrätten för granskning först i form av preliminära räkenskaper senast den 31 mars påföljande år och sedan i form av slutliga räkenskaper senast den 31 juli. Redan de preliminära räkenskaperna ska ge en sann och rättvisande bild av EU:s finansiella ställning. Därför måste alla poster i de preliminära räkenskaperna presenteras som slutliga beräkningar för att vi ska kunna utföra vår uppgift i enlighet med avdelning XIII i budgetförordningen och inom angivna tidsfrister. Ändringar mellan de preliminära och slutliga räkenskaperna bör normalt endast göras baserat på våra iakttagelser.

Revisorns ansvar för revisionen av den konsoliderade årsredovisningen och de underliggande transaktionerna

XLI. Vårt mål är att uppnå rimlig säkerhet om huruvida EU:s konsoliderade årsredovisning innehåller väsentliga felaktigheter och huruvida de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta samt att på grundval av revisionen avge en revisionsförklaring om räkenskapernas tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet till Europaparlamentet och rådet. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet men ingen garanti för att väsentliga felaktigheter eller bristande efterlevnad alltid upptäcks vid revisionen. Dessa kan ha sin grund i oegentligheter eller misstag och de betraktas som väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka eventuella ekonomiska beslut som fattas med grund i den konsoliderade årsredovisningen.

XLII. När det gäller intäkter baserar vi revisionen av egna medel baserade på bruttonationalinkomst, mervärdesskatt och plastförpackningsavfall på den statistik och de uppgifter som ligger till grund för beräkningen av dessa och bedömer kommissionens system för att behandla uppgifterna fram till dess att medlemsstaternas bidrag har tagits emot och bokförts i de konsoliderade räkenskaperna. När det gäller traditionella egna medel granskar vi tullmyndigheternas räkenskaper och analyserar flödet av tullar fram till dess att kommissionen har tagit emot och bokfört beloppen i räkenskaperna. Det finns en risk för att importörer antingen inte deklarerar tullar eller att de deklarerar dem felaktigt för nationella tullmyndigheter. De faktiska importtullar som uppburits motsvarar därför sannolikt inte det belopp som teoretiskt skulle ha uppburits. Denna skillnad kallas ”tullgapet”. Dessa undandragna belopp fångas inte upp i medlemsstaternas redovisningssystem för traditionella egna medel och ingår inte i vårt revisionsuttalande om intäkter.

XLIII. När det gäller kostnader granskar vi betalningstransaktioner när kostnaderna har uppkommit, bokförts och godkänts. Den granskningen omfattar alla betalningar vid den tidpunkt de görs utom förskott. Förskott granskar vi när mottagarna av medel har lämnat bevis på att de använts på rätt sätt och institutionen eller organet har godkänt bevisen genom att reglera förskottsbetalningen, vilket kanske inte sker förrän ett efterföljande år.

XLIV. Kostnaderna inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens skiljer sig från andra budgetkostnader på så sätt att villkoret för utbetalning är att i förväg fastställda delmål eller mål har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt. Ytterligare krav är att mål och delmål som tidigare har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt inte får ha upphävts och att inga överträdelser av principen om dubbel finansiering får förekomma. De villkor för stödberättigande som fastställs i förordningen omfattar att stödberättigandeperioden respekteras, att principen om att inte orsaka betydande skada följs och att stödet inte ersätter återkommande nationella budgetutgifter. Således inriktade vi vår revision på om dessa villkor för utbetalningar och för stödberättigande var uppfyllda. Eftersom det inte är ett villkor för utbetalningar från faciliteten för återhämtning och resiliens att de kostnader som uppkommit för slutmottagare ska följa EU:s regler och nationella regler, omfattar vårt revisionsuttalande inte korrektheten i de kostnader som uppkommit för slutmottagare. Förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens föreskriver inga närmare kriterier för hur ”på ett tillfredsställande sätt” ska tolkas, vilket ger kommissionen stort utrymme vid bedömningen av huruvida delmål och mål har uppnåtts. Vid bedömningen av om kvalitativa mål har uppnåtts måste flera bedömningar göras, vilket möjliggör olika tolkningar. Denna risk föreligger framför allt när delmålen eller målen är vagt utformade.

XLV. Vi tillämpar professionellt omdöme och är professionellt skeptiska under hela revisionen. Vi gör också följande:

a) Identifierar och bedömer riskerna för att det finns väsentliga felaktigheter i de konsoliderade räkenskaperna och för att de underliggande transaktionerna i väsentlig utsträckning inte följer EU-lagstiftningen, vare sig det beror på oegentligheter eller på misstag. Utformar och utför granskningsåtgärder för att hantera dessa risker och inhämtar tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis till stöd för vårt uttalande. Väsentliga felaktigheter eller väsentlig bristande efterlevnad som beror på oegentligheter är svårare att upptäcka än sådana som beror på misstag, eftersom det vid oegentligheter kan handla om maskopi, förfalskning, uppsåtlig underlåtenhet, felaktiga uppgifter eller att man har satt sig över den interna kontrollen. Det är följaktligen större risk för att sådana händelser inte upptäcks.

b) Skaffar oss en förståelse av den interna kontroll som är relevant för revisionen i syfte att utforma ändamålsenliga granskningsåtgärder, men inte i syfte att göra ett uttalande om ändamålsenligheten i den interna kontrollen.

c) Utvärderar ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som ledningen har använt och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och därmed sammanhängande upplysningar.

d) Kommer, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, fram till en slutsats om huruvida ledningens användning av antagandet om fortsatt drift är riktig och huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om enhetens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi kommer fram till att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, är vi skyldiga att i vår rapport hänvisa till de därmed sammanhängande upplysningarna i de konsoliderade räkenskaperna eller, om upplysningarna inte är korrekta, modifiera vårt uttalande. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som vi har inhämtat fram till datumet för vår rapport. Men framtida händelser eller förhållanden kan förorsaka att enheten inte längre kan fortsätta verksamheten.

e) Utvärderar de konsoliderade räkenskapernas och alla upplysningarnas övergripande presentation, struktur och innehåll, och bedömer om de konsoliderade räkenskaperna ger en rättvisande bild av de underliggande transaktionerna och händelserna.

f) Inhämtar tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen om de enheter som omfattas av EU-konsolideringen för att kunna göra ett revisionsuttalande om de konsoliderade räkenskaperna och de underliggande transaktionerna. Vi

ansvarar för ledning, övervakning och utförande av revisionen och är ensamt ansvariga för vårt revisionsuttalande.

XLVI. Vi informerar kommissionen och andra granskade enheter om bland annat revisionens planerade inriktning och omfattning samt tidpunkten för den och viktiga granskningsiakttagelser, inbegripet eventuella betydande brister i den interna kontrollen.

XLVII. Bland de områden som vi har diskuterat med kommissionen och andra granskade enheter fastställer vi vilka som var av störst betydelse vid revisionen av de konsoliderade räkenskaperna och som därför utgör områden av särskild betydelse för den aktuella perioden. Vi beskriver dessa förhållanden i vår rapport, såvida inte lagstiftning eller förordningar förbjuder offentliggörande, eller vi, vilket är mycket ovanligt, beslutar att inte informera om ett förhållande i vår rapport därför att de negativa konsekvenserna av det rimligen kan förväntas bli större än eventuella fördelar för allmänintresset.

9 juli 2026

Tony Murphy
ordförande

Europeiska revisionsrätten

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxemburg

Inledning

1.1. I detta kapitel av årsrapporten

a) ger vi en grund till vår *revisionsförklaring* och en översikt över våra iakttagelser och slutsatser om tillförlitligheten i EU:s konsoliderade årsredovisning (*räkenskaperna*) och de underliggande *transaktionernas* korrekthet när det gäller intäkter och kostnader i den *fleråriga budgetramen*,

b) ingår information om vår rapportering av fall av misstänkta bedrägerier till Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) och Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) samt om våra revisioner av EU:s åtgärder för att bekämpa *bedrägerier*,

c) sammanfattar vi vår revisionsmetod, se ***bilaga 1.1***.

1.2. År 2025 motsvarade medlemsstaternas totala offentliga utgifter (9 316 miljarder euro) 50,2 % av deras *bruttonationalinkomst (BNI)* (18 545 miljarder euro). EU:s budgetutgifter uppgick till 176,3 miljarder euro, vilket motsvarar 1,9 % av EU-medlemsstaternas totala offentliga utgifter och 1,0 % av deras BNI (se ***figur 1.1***). Med beaktande av ytterligare utbetalningar från *inkomster avsatta för särskilda ändamål* för bidrag från *faciliteten för återhämtning och resiliens* på 40,1 miljarder euro (se punkt ***2.20***) uppgick utbetalningarna 2025 till totalt 216,4 miljarder euro[5].

[5] EU:s konsoliderade årsredovisning för 2025, rapporterna om genomförandet av budgeten och förklarande noter, avsnitt 6.3 MFF: Implementation of payment appropriations.

Figur 1.1 – EU:s budgetutgifter och EU-27:s offentliga utgifter 2025 som andel av BNI

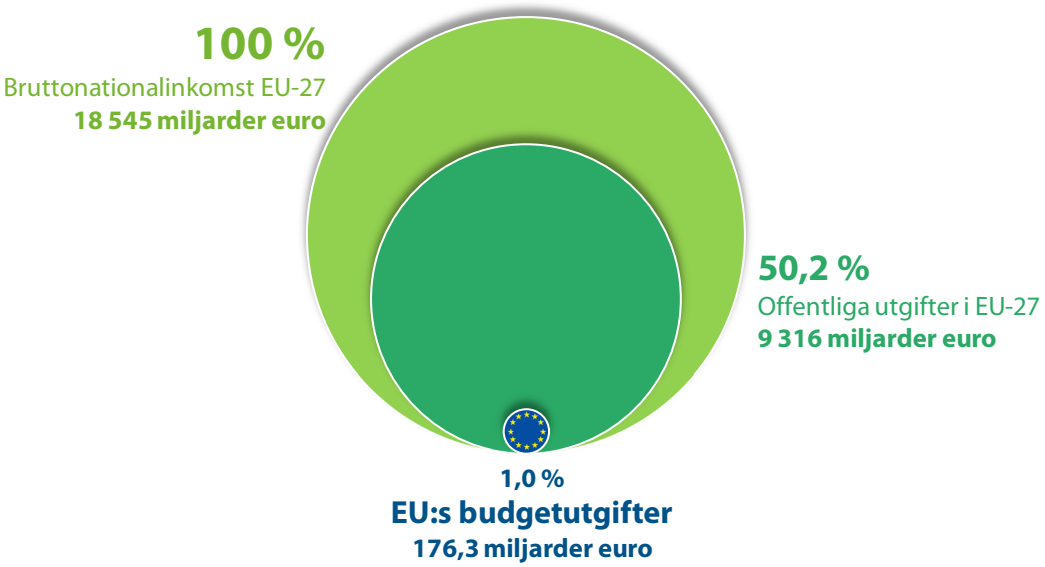

Källa: Revisionsrätten, på grundval av BNI-uppgifter för EU-27 i Europeiska kommissionens konsoliderade årsredovisning för 2025 – bilaga A – *Revenue*, offentliga utgifter i EU-27: Eurostats databas – *Government revenue, expenditure and main aggregates* (uppgifter hämtade den 27 april 2026), EU:s budgetutgifter: Europeiska kommissionen – Europeiska unionens konsoliderade årsredovisning för 2025.

1.3. Som framgår av ***figur 1.2*** anslogs de största delarna av EU-budgeten till Naturresurser och miljö och Sammanhållning, resiliens och värden, följt av Inre marknaden, innovation och digitalisering.

Figur 1.2 – EU:s budgetutgifter(*) 2025 per rubrik i den fleråriga budgetramen

(miljarder euro)

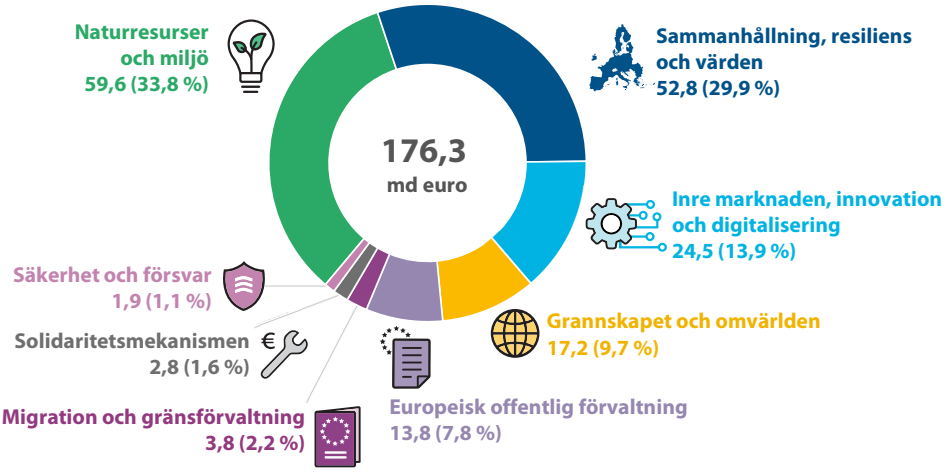

Rubrik 1 (kapitel 5)	Inre marknaden, innovation och digitalisering
Rubrik 2 (kapitel 6)	Sammanhållning, resiliens och värden
Rubrik 3 (kapitel 7)	Naturresurser och miljö
Rubrik 4 (kapitel 8)	Migration och gränsförvaltning
Rubrik 5 (kapitel 8)	Säkerhet och försvar
Rubrik 6 (kapitel 9)	Grannskapet och omvärlden
Rubrik 7 (kapitel 10)	Europeisk offentlig förvaltning
Solidaritetsmekanismen	(utanför den fleråriga budgetramen)

(*) I EU:s budgetutgifter ingår inte bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens.

Källa: Revisionsrätten.

Räkenskapernas tillförlitlighet

1.4. Våra iakttagelser gäller EU:s *konsoliderade årsredovisning*[6] (*räkenskaperna*) för budgetåret 2025. Vi tog emot den, tillsammans med räkenskapsförarens skriftliga uttalande, den 30 juni 2026, vilket är tidsfristen för att lägga fram den enligt *budgetförordningen*. Räkenskaperna åtföljs av ett avsnitt om de viktigaste ekonomiska händelserna under året[7] som inte omfattas av vårt revisionsuttalande. I enlighet med revisionsstandarderna har vi dock bedömt om det stämmer överens med informationen i räkenskaperna.

1.5. De räkenskaper som kommissionen har offentliggjort visar att de totala skulderna uppgick till 976,6 miljarder euro och de totala tillgångarna till 617,4 miljarder euro den 31 december 2025. Differensen på 359,2 miljarder euro motsvarade de negativa nettotillgångarna, som utgörs av reserver och den del av kostnaderna som redan uppkommit för EU fram till den 31 december 2025 och som måste finansieras av framtida budgetar. I ***figur 1.3*** finns en detaljerad uppdelning av tillgångar och skulder. Det negativa *ekonomiska resultatet* för 2025 var 54,6 miljarder euro.

---

[6] Förordning (EU, Euratom) 2024/2509, artikel 247.

[7] Se rekommenderad praktisk riktlinje 2 (RPG 2) om diskussion om och analys av finansiella rapporter från International Public Sector Accounting Standards Board (IPSASB).

Figur 1.3 – EU:s tillgångar och skulder per den 31 december 2025

(miljarder euro)

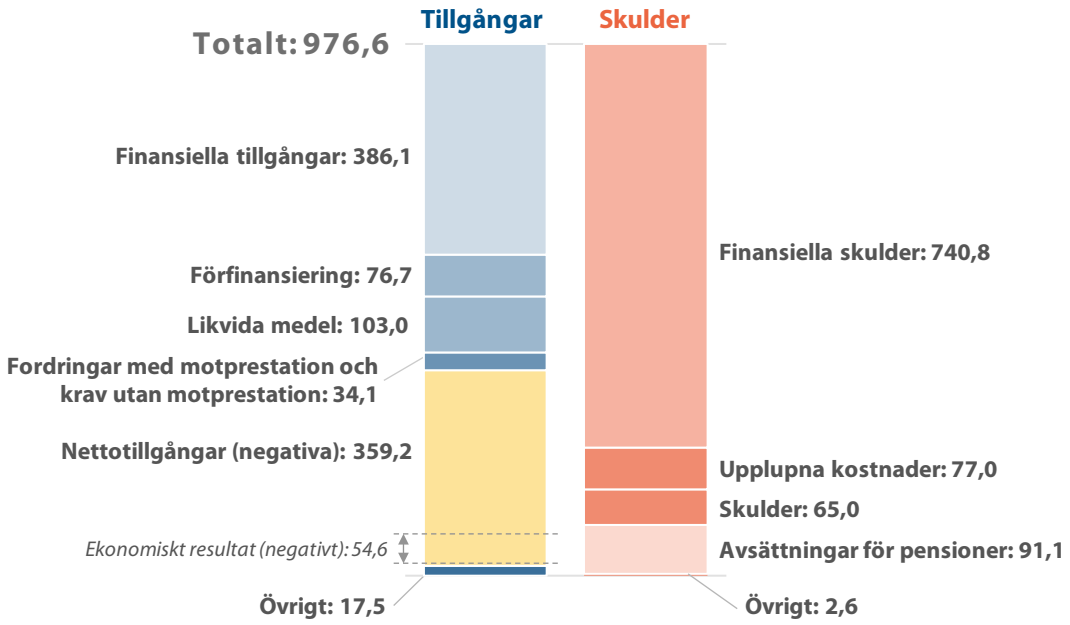

Källa: Revisionsrätten.

Årets ekonomiska resultat är negativt, medan budgetutfallet är positivt

1.6. Belopp som lånats upp för finansiering av NextGenerationEU används till bidrag och tillägg till EU-program i form av *externa inkomster avsatta för särskilda ändamål*, som är utöver de godkända anslagen i EU-budgeten[8]. Denna ovanliga budgetbehandling innebär att genomförandet av NextGenerationEU inte har någon egentlig betydelse för principen om att inkomster och utgifter i den årliga EU-budgeten ska vara i balans (principen om budgetbalans)[9]. I EU:s årsredovisning och på grundval av internationellt erkända redovisningsstandarder tas inte det belopp som lånats inom ramen för NextGenerationEU upp som intäkt i resultaträkningen, men däremot tas de hänförliga kostnaderna för bidrag upp, vilket leder till en negativ inverkan på årets ekonomiska resultat. Denna skillnad i behandlingen av upplåning i budgeten och årsredovisningen skapar en betydande avvikelse mellan budgeten och det ekonomiska resultatet.

[8] Budgetförordningen, artikel 22.

[9] Skäl 34 i yttrande från rådets juridiska avdelning i dok. 9062/20.

1.7. Den främsta orsaken till det negativa ekonomiska resultatet 2025 är kostnader för icke återbetalningspliktigt stöd från NextGenerationEU som finansieras genom upplåning (46,8 miljarder euro 2025). Sedan 2022 har resultatet också påverkats av reserveringar för nedskrivningar (förväntade kreditförluster) avseende lån till Ukraina (en nettoökning på 7,3 miljarder euro 2025) som redovisas i resultaträkningen.

1.8. ***Figur 1.4*** visar budgetutfall och EU:s ekonomiska resultat för varje år från 2018 till 2025.

Figur 1.4 – Budgetutfall och ekonomiskt resultat för varje år från 2018 till 2025

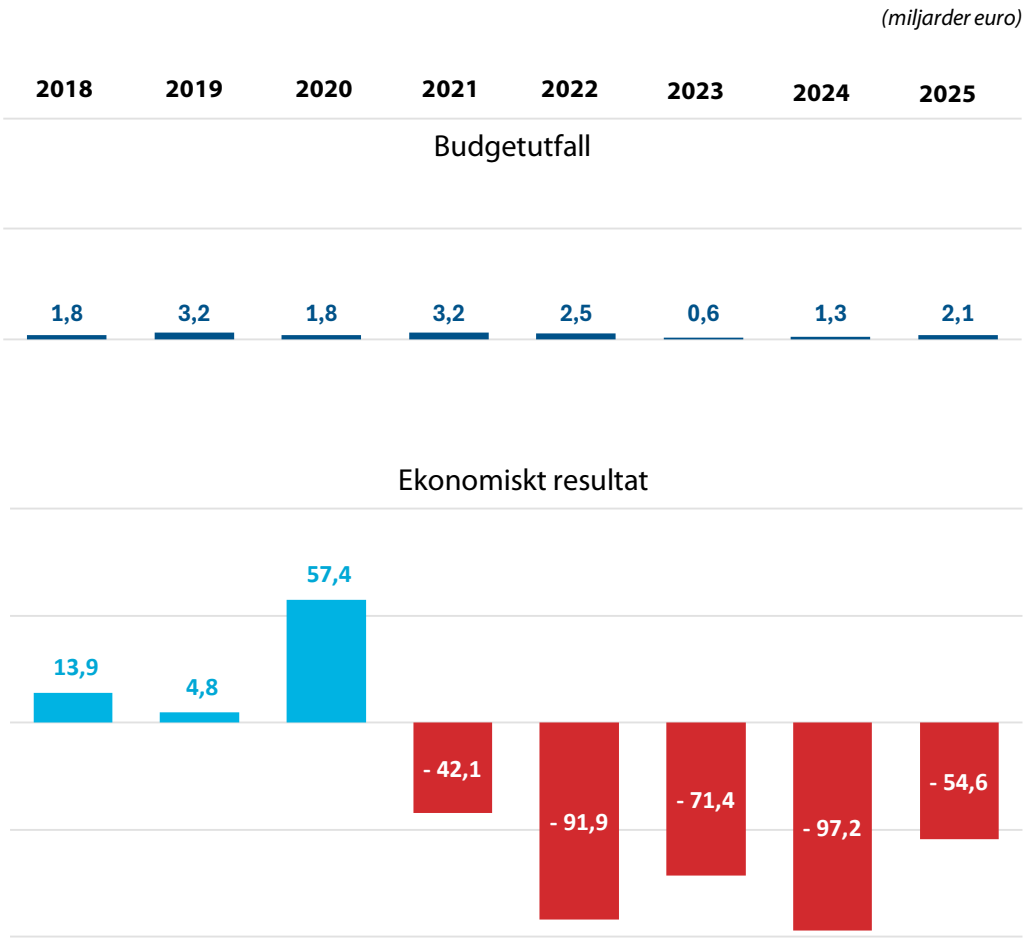

Anm.: I siffran för 2020 ingår 47,5 miljarder euro i inkomster kopplade till Förenade kungarikets utträdesavtal.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av EU:s konsoliderade årsredovisningar från 2018 till 2025.

Iakttagelser om den konsoliderade årsredovisningen för 2025

1.9. Vår granskning visade att årsredovisningen inte innehöll några väsentliga felaktigheter. Men vi vill uppmärksamma användarna av årsredovisningen på ett förhållande som kommissionen upplyser om i not 1.4.3.

1.10. Den 1 januari 2025 införde kommissionen ett nytt centralt system för budget, likviditetsförvaltning och redovisning, Summa, som ersatte ABAC. Övergången till denna nya programvara ledde till betydande ändringar av många affärsprocesser, bland annat överföringen av uppgifter från lokala system till det centrala redovisningssystemet, registreringen och regleringen av fakturor och bokslutet. Den konsoliderade årsredovisningen för 2025 var de första räkenskaper som upprättades med hjälp av Summa. Med tanke på den ökade risken för räkenskapernas tillförlitlighet till följd av denna ändring vidtog vi ytterligare granskningsåtgärder, bland annat större urvalsstorlekar och en utökad granskning av interna kontroller. Vi anlitade även it-experter som granskade de allmänna it-kontrollerna och utvalda tillämpningskontroller.

1.11. På grundval av vår granskning identifierade vi betydligt fler fel i urvalet av förfinansieringstransaktioner än tidigare år. Vi uppskattar att felnivån i förfinansiering och fakturor ligger under väsentlighetsgränsen på 2 %.

1.12. Tack vare vårt arbete med dessa förfinansieringstransaktioner upptäckte vi ett problem i systemets utformning som inte hade upptäckts i systemet för intern kontroll. Kommissionen uppskattade upplupna kostnader vid årets slut med hjälp av det belopp för vilka åtaganden ingåtts vid årets slut i stället för det totala rättsliga åtagandet. Detta fel berodde på övergången från ABAC till Summa, då, när det gäller fleråriga program, endast de belopp för vilka åtaganden ingåtts överfördes, utan någon information om de totala värdena av de rättsliga åtagandena. För nya kontrakt som skapats direkt i Summa registrerade användarna inte heller några uppgifter om belopp som avser rättsliga åtaganden. Till följd av detta underskattades de upplupna kostnaderna för dessa kontrakt med omkring 3,7 miljarder euro i den preliminära årsredovisningen. Detta problem gällde främst kontrakt inom Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE) som förvaltas av Europeiska genomförandeorganet för klimat, infrastruktur och miljö (Cinea) och, i mindre utsträckning, generaldirektoratet för europeiskt civilskydd och humanitära biståndsåtgärder (Echo). Kommissionen korrigerade detta fel i de slutliga räkenskaperna.

1.13. För att hantera förseningar i överföringen av fakturor från systemet eGrants till Summa genomförde kommissionen en tillfällig teknisk lösning genom vilken de berörda fakturorna överfördes till Summa till ett belopp på 1 euro i stället för till deras faktiska värde. Det uppskattade totala värdet av de berörda fakturorna uppgår till ungefär 2,6 miljarder euro. Bokföringen vid årets slut korrigerade till stor del effekten på räkenskaperna, men trots det utgör denna tillfälliga lösning en brist i den interna kontrollen, vilket försvagar fakturauppgifternas tillförlitlighet och integritet i Summa.

1.14. När det gäller konsolideringsprocessen identifierade vi en post i redovisningen som presenterades som en transaktion med tredje part trots att den avsåg en intern post, på grund av en felaktig inställning i Summas rapporteringsverktyg på gruppnivå. Detta belopp eliminerades därför inte som en intern transaktion. Den ekonomiska inverkan av detta problem var inte betydande (5 miljoner euro) och den korrigerades av kommissionen.

1.15. Under 2025 genomförde kommissionens räkenskapsförare inte någon heltäckande valideringskontroll av kommissionens lokala redovisningssystem (administrativa förfaranden och stödjande it-system). Detta förfarande bidrar till att minska riskerna vid överföringen mellan systemen och ger säkerhet om att de lokala systemen fungerar. I stället genomfördes en riktad översyn av tre system under 2025. En omfattande bedömning av lokala system skulle avsevärt öka graden av säkerhet i fråga om redovisningsuppgifternas fullständighet och tillförlitlighet och förbättra den tillhörande kontrollramen.

1.16. Införandet av systemet Summa har lett till ett ökat antal bokföringsfel. Våra iakttagelser pekar på utbredda problem i samband med övergången. Med beaktande av den kumulativa effekten av de rapporterade iakttagelser som bedöms mot väsentlighetsgränsen samt de korrigeringar som kommissionen har genomfört är dock den övergripande inverkan på de konsoliderade räkenskaperna inte väsentlig.

Iakttagelser från vår it-revision av Summa

1.17. Vi genomförde också följande it-granskningsåtgärder för att hantera riskerna i samband med bytet av it-system och den nyligen inrättade kontrollmiljön:

- En it-undersökning av överföringen av uppgifter från ABAC till Summa, som omfattar organisationen av datamigreringsprojektet samt datamigreringsprocesserna.
- En granskning av allmänna it-kontroller för att uppnå säkerhet om att kontrollmiljön i Summa har inrättats i den omfattning som krävs för att man ska kunna upprätta en korrekt och fullständig årsredovisning.
- En granskning av utvalda tillämpningskontroller avseende Summa som vi identifierade vid vår riskbedömning.

1.18. För att säkerställa att Summa var tillgängligt från och med början av 2025 fokuserade kommissionen på systemets kärnfunktioner. Som en praktisk åtgärd valde kommissionen därför att införa Summa utan vissa av funktionerna och sköt upp flera ursprungligen planerade funktioner. Detta begränsar Summas förmåga att fullt ut stödja den finansiella rapporteringen som avsett. För att åtgärda detta antog kommissionen en plan för att åtgärda dessa brister i Summa senast 2030. Fram till dess att bristerna har åtgärdats kommer man att använda tillfälliga lösningar eller manuella processer, vilket ökar risken för fel.

1.19. Resultaten av vårt granskningsarbete på it-området visar att även om det fanns kontrollmetoder för Summa skulle vissa betydande brister i den interna kontrollen potentiellt kunna öka risken för att de finansiella transaktionernas tillförlitlighet och systemets funktion påverkas negativt. Dessa brister gäller främst hantering av användaråtkomst och förändringshantering på it-området. Vi fann också brister i incidenthanteringen och hanteringen av driftskontinuitet som potentiellt skulle kunna öka risken för störningar i verksamheten.

Transaktionernas korrekthet

1.20. Vi granskade EU:s intäkter och kostnader för att bedöma om medlen hade uppburits och använts i enlighet med tillämpliga lagar och bestämmelser[10]. Nedan sammanfattar vi våra granskningsresultat som presenteras i detalj för intäkter i ***kapitel 4*** och för kostnader i ***kapitlen 5–10***. I översikten nedan ingår inte resultatet av vårt granskningsarbete avseende kostnaderna inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens som vi rapporterar om i ***kapitel 11***.

Vårt uttalande omfattar intäkts- och kostnadstransaktioner i budgeten

1.21. När det gäller intäkter uppnådde vi rimlig säkerhet för vårt revisionsuttalande genom att bedöma utvalda nyckelsystem och komplettera detta med transaktionsgranskning. Det urval om 65 transaktioner som vi granskade utformades så att det skulle vara representativt för alla källor till EU:s budgetintäkter. Vår *granskningspopulation* för intäkter 2025 uppgick till 224,4 miljarder euro (se ***figur 4.1***).

1.22. För kostnaderna gjorde vi ett representativt urval bestående av 750 transaktioner från vår granskningspopulation, som omfattar *regleringar* av utbetalningar av förfinansiering samt mellanliggande betalningar och slutbetalningar som godkänts av kommissionen (eller någon annan institution eller byrå som förvaltar EU-medel) och betalats ut från EU-budgeten till *slutmottagare*. Granskningen av dessa transaktioner bidrog till vår revisionsförklaring och till vår uppskattning av andelen oriktiga transaktioner i den totala granskningspopulationen, i de delar av kostnaderna som vi anser innehåller väsentliga fel (se punkt ***1.28***) och för varje rubrik i den fleråriga budgetramen där vi gör en särskild bedömning (rubrikerna 1, 2, 3, 6 och 7). De granskade transaktionerna och de exempel som presenteras i denna rapport ger ingen grund för slutsatser om de specifika medlemsstaterna, mottagarländerna eller de berörda regionerna, se punkt ***(23)*** i ***bilaga 1.1***.

[10] Inklusive transaktioner från den fleråriga budgetramen 2014–2020 och tidigare fleråriga budgetramar.

1.23. Vår granskningspopulation för kostnader uppgick till totalt 130,8 miljarder euro 2025, inbegripet tillägg från NextGenerationEU till de befintliga programmen inom ramen för den fleråriga budgetramen 2021–2027, vilka måste användas i enlighet med sektorsspecifika regler. Detta belopp omfattar utbetalningar till Förenade kungariket, i enlighet med villkoren i utträdesavtalet[11]. ***Figur 1.5*** visar EU:s budgetutgifter och vår granskningspopulation för kostnader, fördelade per rubrik (budgetområde) i den fleråriga budgetramen och typ av betalning: *mellanliggande* betalningar och slutbetalningar, *reglering* av förfinansiering och årliga beslut om godkännande av räkenskaperna (se punkterna ***(20)***–***(21)*** i ***bilaga 1.1***).

[11] Avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, artiklarna 136 och 138.

Figur 1.5 – Jämförelse mellan vår granskningspopulation (130,8 miljarder euro) och EU:s budgetutgifter (176,3 miljarder euro) per rubrik i den fleråriga budgetramen 2025

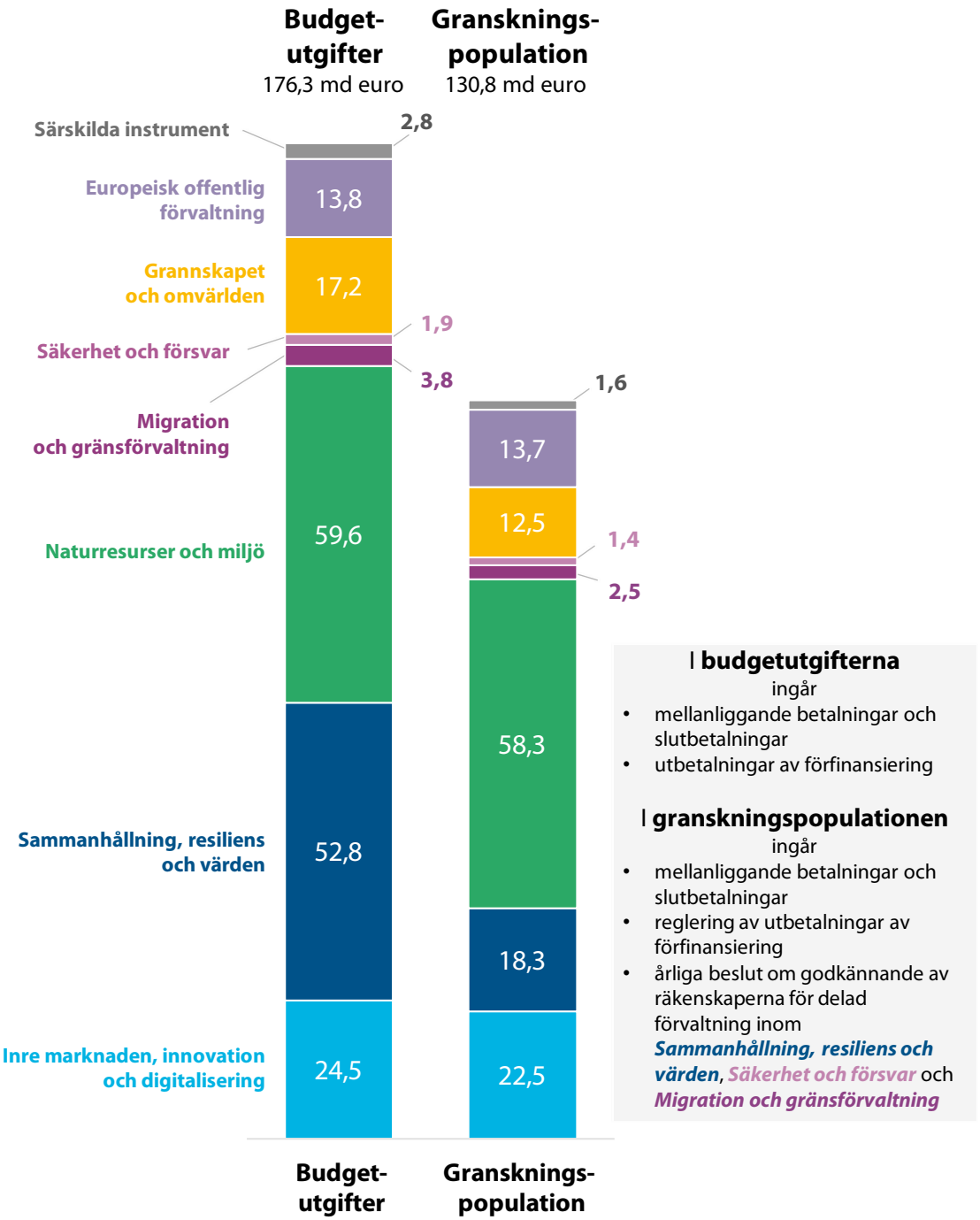

Källa: Revisionsrätten.

Inga väsentliga fel i intäkterna, men en stor andel av kostnaderna innehåller väsentliga fel

1.24. Våra viktigaste resultat när det gäller korrektheten i EU:s intäkter och kostnader är följande:

a) **Intäkter:** Våra revisionsbevis visar att felnivån i intäkterna inte var väsentlig. De system för förvaltning av intäkter som vi granskade var i allmänhet ändamålsenliga. Vissa delar av kontrollsystemen för förvaltningen av BNI-reservationer och öppna punkter avseende *traditionella egna medel* var dock endast delvis ändamålsenliga. Dessutom var tillhandahållandet av information om *BNI-reservationer* och rapporteringen av uppgifter om egna medel baserade på plastförpackningsavfall samt vissa delar av de huvudsakliga förvaltnings- och kontrollsystemen avseende traditionella egna medel som vi bedömde i tre medlemsstater bara delvis ändamålsenliga (se ***kapitel 4***).

b) **Kostnader:** Vad beträffar kostnaderna visar våra revisionsbevis att den övergripande felnivån[12] var väsentlig och uppgick till 3,8 %. Vi bedömer att *felnivån* i granskningspopulationen med 95 % säkerhet ligger mellan 2,7 % och 4,9 % (den undre respektive övre felgränsen). Felnivån beror främst på Naturresurser och miljö och Sammanhållning, resiliens och värden, vilket illustreras i ***figur 1.6***.

[12] I punkterna ***(26)*** och ***(27)*** i ***bilaga 1.1*** definieras ”fel”.

Figur 1.6 – Uppskattad felnivå i kostnaderna och de områden som bidragit mest till den 2025

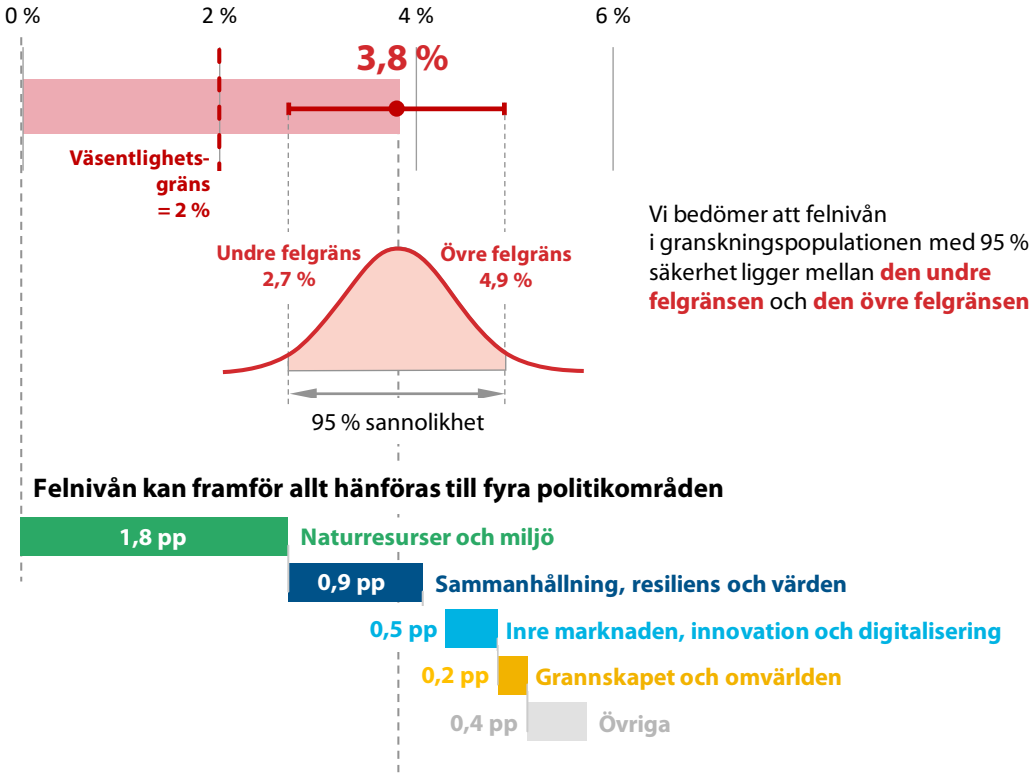

pp: procentenheter

Källa: Revisionsrätten.

1.25. Sedan 2021 har den undre gränsen för vårt *konfidensintervall*[13] på 95 % för den uppskattade felnivån legat över väsentlighetsgränsen på 2,0 %. Det betyder att vi har rimlig säkerhet om att felnivån i granskningspopulationen ligger över *väsentlighetsgränsen* för vart och ett av dessa år. I ***figur 1.7*** jämförs de uppskattade felnivåerna mellan 2021 och 2025.

[13] Se punkt ***28*** i ***bilaga 1.1*** för en förklaring av konfidensintervallet på 95 %.

Figur 1.7 – Uppskattade felnivåer (2021–2025)

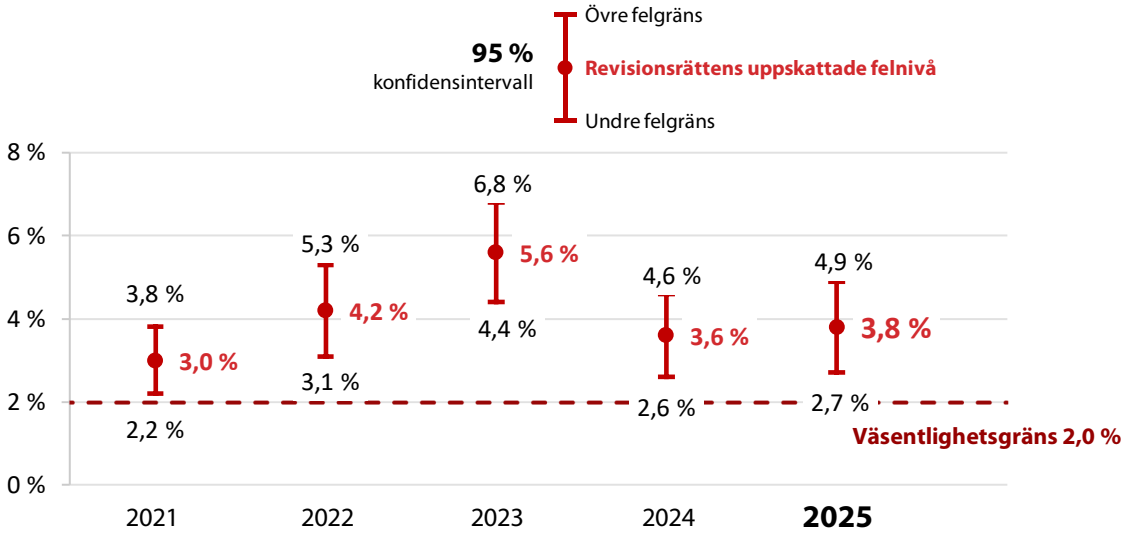

Källa: Revisionsrätten.

1.26. I ***figur 1.8*** jämförs våra uppskattade felnivåer för Inre marknaden, innovation och digitalisering, Sammanhållning, resiliens och värden och Naturresurser och miljö mellan 2021 och 2025. För Grannskapet och omvärlden visar siffran den uppskattade felnivån endast för 2024 och 2025, eftersom den inte beräknades före dessa år. Mer information finns i punkterna ***1.27***–***1.31*** och i ***kapitlen 5, 6, 7 och 9***.

Figur 1.8 – Uppskattade felnivåer för rubrikerna 1, 2, 3 och 6 i den fleråriga budgetramen (2021–2025)

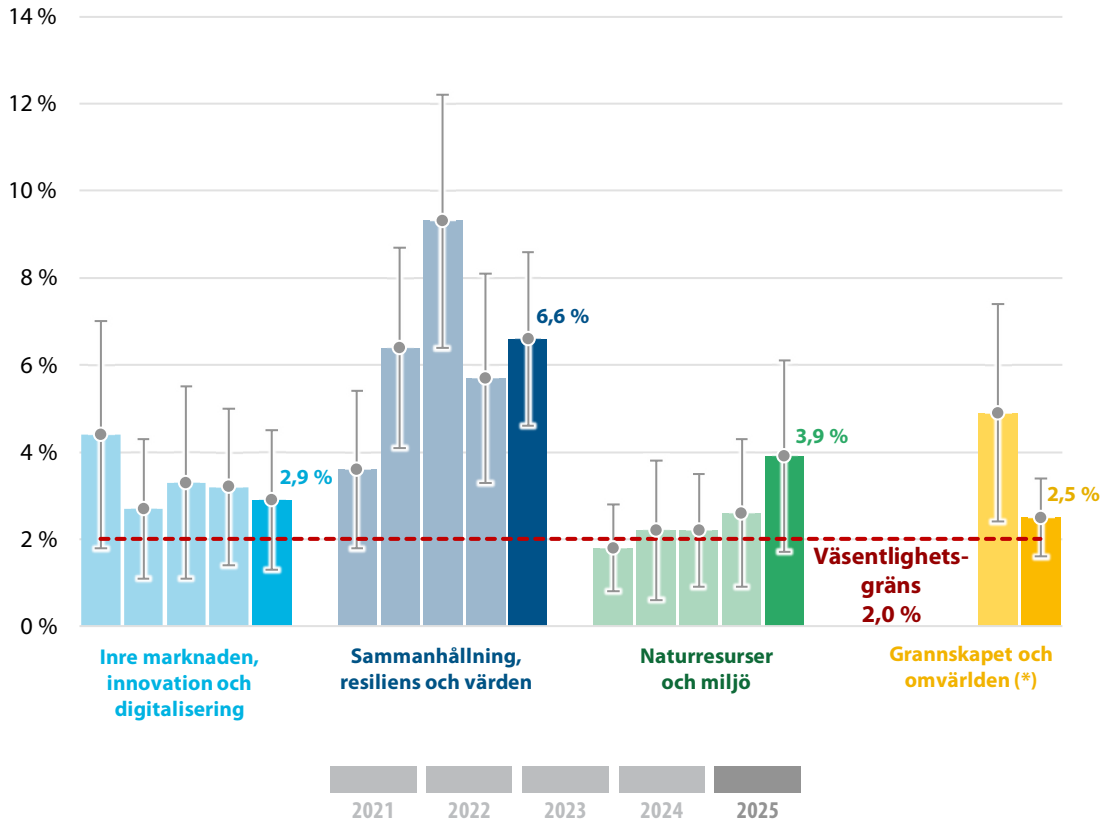

(*) Vi gjorde ingen särskild bedömning av Grannskapet och omvärlden mellan 2021 och 2023.

Källa: Revisionsrätten.

1.27. Värdet av de kostnader som vi granskade för Sammanhållning, resiliens och värden uppgick endast till en tredjedel av det belopp som vi granskade 2024. Detta beror på att inom ramen för de sammanhållningspolitiska fonderna, som utgör merparten av kostnaderna inom rubrik 2 i den fleråriga budgetramen, utnyttjade många medlemsstater den flexibilitet som erbjuds genom förordningen om den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP)[14], vilket innebär att endast omkring 20 % av avslutandena av program 2025 för åren 2014–2020 attesterades av dem och godkändes av kommissionen. Dessutom var de kostnader som medlemsstaterna deklarerade för perioden 2021–2027 också låga, se punkt ***6.14*** för mer information. Så trots att den uppskattade felnivån inom Sammanhållning, resiliens och värden var hög, bidrog den i mindre utsträckning till den övergripande felnivån 2025 än under tidigare år, eftersom sammanhållningsutgifternas andel av EU:s totala budgetutgifter var mindre än vanligt.

1.28. Våra granskningsresultat för 2025 bekräftar vår bedömning från tidigare år, nämligen att det sätt som medel betalas ut på påverkar risken för fel. Av ***figur 1.9*** framgår att de granskade områden som innehöll väsentliga fel utgör 58,0 % av vår granskningspopulation (2024: 68,9 %). Med beaktande av resultatet av vår granskning av alla rubriker i den fleråriga budgetramen uppskattar vi felnivån i denna del av granskningspopulationen till 5,6 % (2024: 5,2 %).

[14] Artikel 14.4.

Figur 1.9 – Andel av granskningspopulationen för 2025 som innehöll väsentliga fel

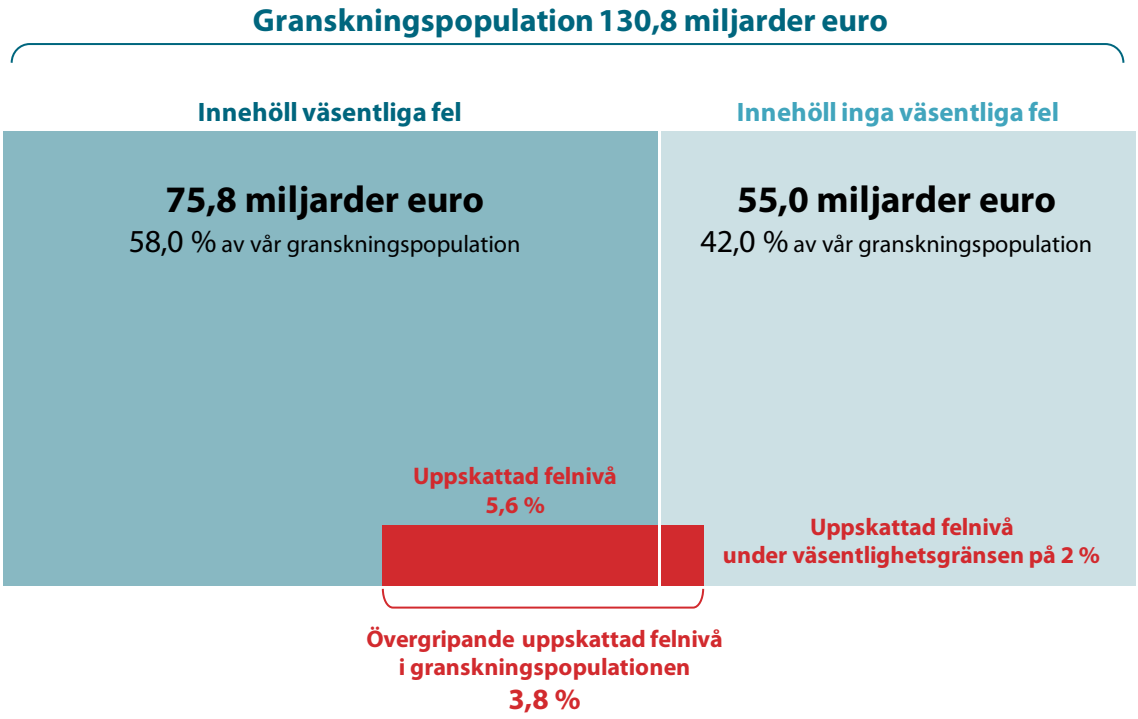

Källa: Revisionsrätten.

1.29. De granskade områden som innehöll väsentliga fel omfattar framför allt **ersättningsbaserade utbetalningar**, där stödmottagarna måste lämna in ersättningsanspråk för uppkomna stödberättigande kostnader. För det ändamålet och för att visa att de bedriver en verksamhet som berättigar till stöd måste de lämna bevis på att de har haft kostnader. När de gör det måste de ofta följa komplexa regler om vad de får begära ersättning för (stödvillkor) och hur kostnaderna får uppkomma (regler för *offentlig upphandling* eller *statligt stöd*).

1.30. Vi drar slutsatsen att 42,0 % av vår granskningspopulation inte innehåller väsentliga fel, vilket betyder att den uppskattade felnivån i denna del ligger under väsentlighetsgränsen på 2 % (se ***figur 1.9***). I denna del av granskningspopulationen ingår kostnader som avser **stödrättighetsbaserade utbetalningar** för vilka stödmottagarna måste uppfylla vissa villkor (t.ex. *direktstöd* till jordbrukare, exklusive *miljösystem*) samt en del som avser administrativa kostnader (EU-anställdas löner och pensioner), budgetstöd till länder utanför EU och rörlighetsåtgärder för studenter och andra inom ramen för *Erasmus+* (se ***figur 1.10***). Vi upptäckte dock fel i transaktioner avseende direktstöd inom Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ), närmare bestämt deklarationer av icke stödberättigande mark, däribland brist på styrkande handlingar om att stödmottagare hade laglig rätt till den mark som de begärde stöd för.

1.31. Som *figur 1.10* visar bidrar Naturresurser och miljö mest till den del av granskningspopulationen som innehåller väsentliga fel, följt av Inre marknaden, innovation och digitalisering, Sammanhållning, resiliens och värden och Grannskapet och omvärlden.

Figur 1.10 – Granskningspopulationens fördelning per felnivå och rubrik i den fleråriga budgetramen

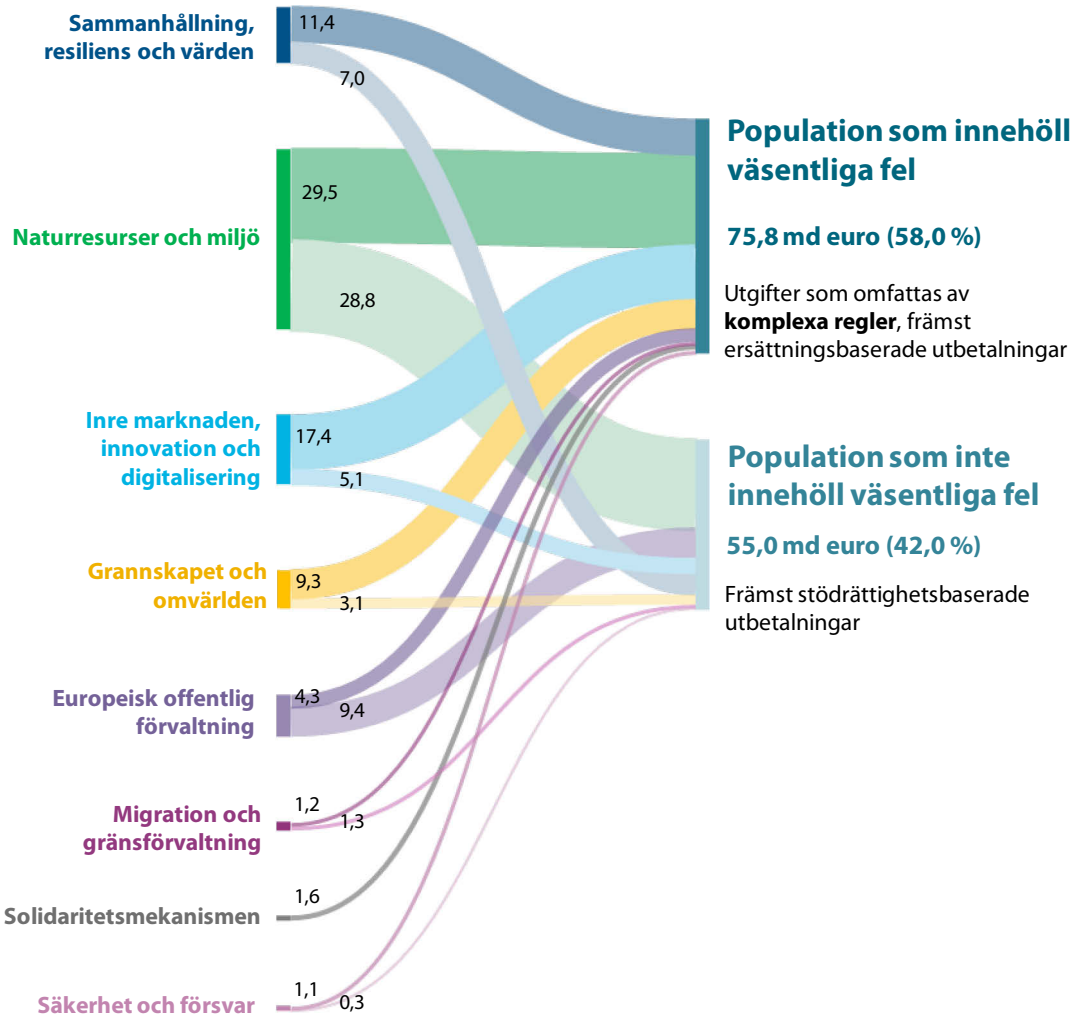

Källa: Revisionsrätten.

Fel avseende stödberättigande bidrar fortfarande mest till den uppskattade felnivån, och felen har blivit fler inom förfaranden som rör offentlig upphandling och tilldelning av bidrag

1.32. Vi undersökte vilka typer av fel som påverkat den del av granskningspopulationen där felnivån fortfarande är väsentlig. I ***figur 1.11*** jämför vi de uppskattade felnivåerna för denna del av granskningspopulationen med hur de huvudsakliga typerna av fel har bidragit till felnivåerna mellan 2021 och 2025 och visar hur mycket varje feltyp bidrar till den uppskattade felnivån 2025.

Figur 1.11 – Uppskattad felnivå för den del av kostnaderna som innehåller väsentliga fel och varje feltyps bidrag till felnivån

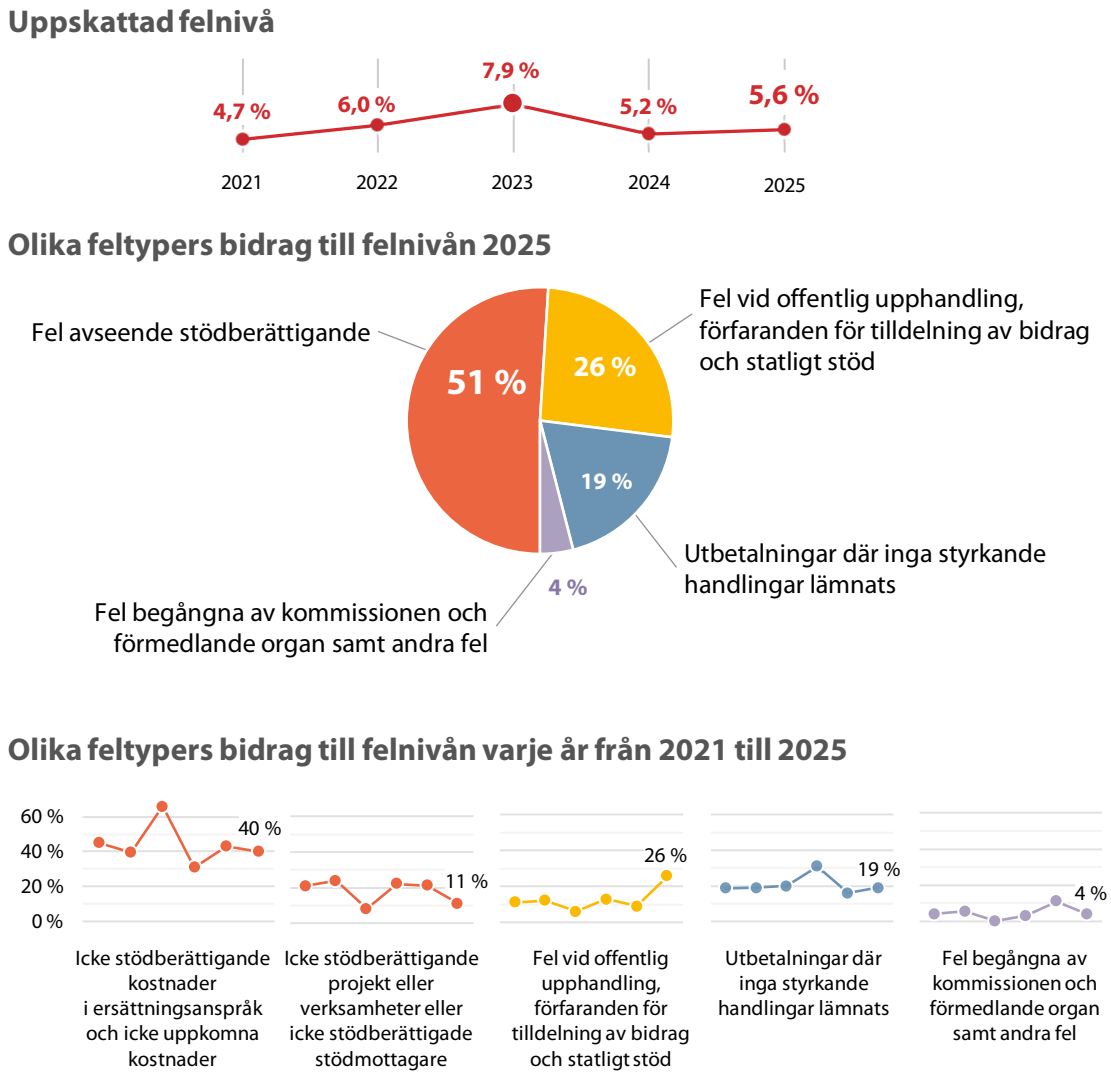

Källa: Revisionsrätten.

1.33. År 2025 kunde vi fortsatt konstatera att fel avseende stödberättigande, framför allt inom Naturresurser och miljö, Inre marknaden, innovation och digitalisering, Sammanhållning, resiliens och värden och Grannskapet och omvärlden, bidrog mest till den uppskattade felnivån när det gäller den del av granskningspopulationen som innehåller väsentliga fel, med 51 % (2024: 64 %). ***Figur 1.12*** visar hur dessa fel är fördelade.

Figur 1.12 – Fördelning av fel avseende stödberättigande 2025

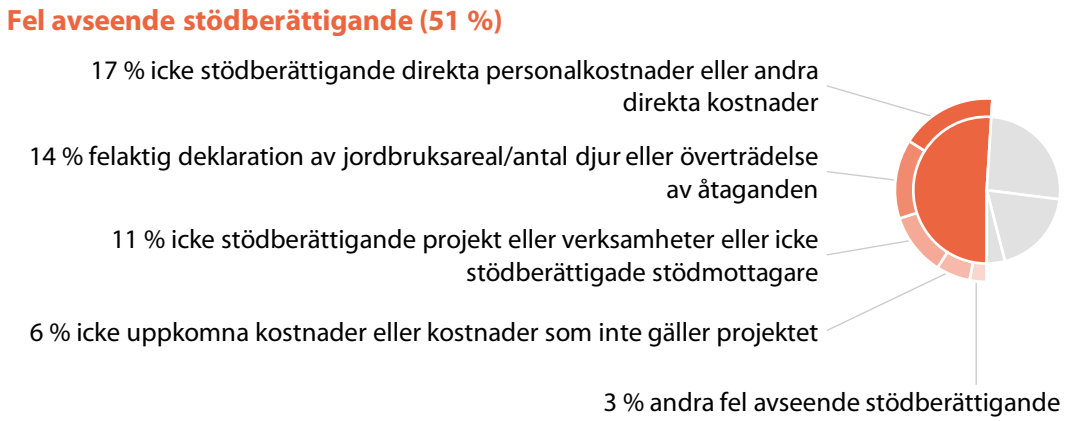

Källa: Revisionsrätten.

1.34. Fel som gäller överträdelser av reglerna för offentlig upphandling och förfaranden för att tilldela bidrag, främst inom Sammanhållning, resiliens och värden, Europeisk offentlig förvaltning, Naturresurser och miljö och Migration och gränsförvaltning, bidrog med 26 % (2024: 16 %) till den uppskattade felnivån för denna del av granskningspopulationen 2025. De huvudsakliga typerna av fel som konstaterades vid offentlig upphandling visas i ***figur 1.13***.

Figur 1.13 – Fördelning av fel vid offentlig upphandling, förfaranden för att tilldela bidrag och statligt stöd 2025

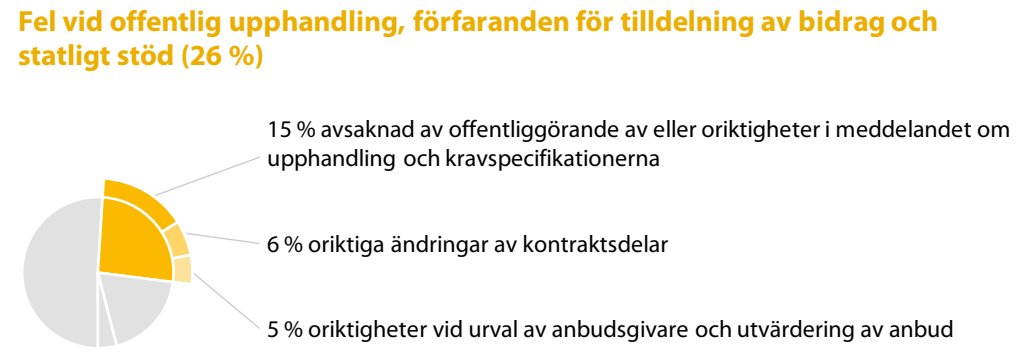

Källa: Revisionsrätten.

1.35. Dessutom bidrog utbetalningar för vilka inga styrkande handlingar tillhandahölls till felnivån i år, främst inom Naturresurser och miljö, Sammanhållning, resiliens och värden och Inre marknaden, innovation och digitalisering. Dessa fel bidrog med 19 % (2024: 9 %) till den uppskattade felnivån för denna del av granskningspopulationen.

Ändringar av vår metod för att kvantifiera fel vid offentlig upphandling minskade vår uppskattade felnivå något

1.36. Från och med 2025 har vi anpassat vår metod för att kvantifiera fel vid offentlig upphandling till den som kommissionen och medlemsstaterna använder på politikområden med delad förvaltning, se punkt ***(30)*** i ***bilaga 1.1***. Med denna metod fastställs den ekonomiska inverkan av varje i förväg fastställd typ av oriktighet i samband med offentlig upphandling. Vi använder samma förteckning över typer av oriktigheter som grund för vår kvantifiering av fel vid offentlig upphandling för alla politikområden och förvaltningsmetoder inom den fleråriga budgetramen: direkt, indirekt och delad förvaltning. Vi tillämpar den på motsvarande sätt på alla upphandlingsförfaranden och på fel som upptäcks i förfaranden för tilldelning av bidrag.

1.37. För 2025 bedömde vi inverkan av tillämpningen av den nya metoden på alla de politikområden för vilka vi gör en särskild bedömning. ***Figur 1.14*** illustrerar skillnaden.

Figur 1.14 – Inverkan av fel vid offentlig upphandling på den uppskattade felnivån vid användning av en ny metod, för rubrikerna 1, 2, 3, 6 och 7 i den fleråriga budgetramen

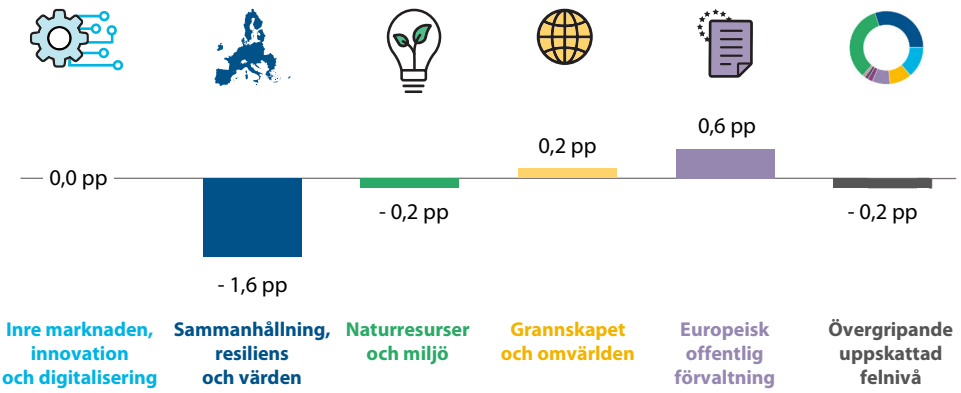

pp: procentenheter

Källa: Revisionsrätten.

Kommissionens information om korrekthet

Den felnivå som kommissionen rapporterar är inte direkt jämförbar med vår uppskattade felnivå och är sannolikt underskattad

1.38. Kommissionen har det yttersta ansvaret för genomförandet av EU:s budget[15], oavsett förvaltningsmetod (dvs. *direkt*, *indirekt* eller *delad förvaltning*).

1.39. I sin *årliga förvaltnings- och prestationsrapport* lämnar kommissionen aggregerad nyckelinformation om intern kontroll och ekonomisk förvaltning som det hänvisas till i de *årliga verksamhetsrapporterna* från kommissionens olika generaldirektorat.

1.40. I den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten för 2025 presenterar kommissionen sin uppskattning av risken vid betalning[16] för alla rubriker i den fleråriga budgetramen förutom rubrik 3 Naturresurser och miljö och rubrik 6 Grannskapet och omvärlden. I ***figur 1.15*** visas kommissionens uppskattning av risken vid betalning för de rubriker i den fleråriga budgetramen för vilka vi lämnar en särskild bedömning, tillsammans med vårt konfidensintervall på 95 %[17] för den uppskattade felnivån. Kommissionens siffror ligger under vårt konfidensintervall för rubrik 2 Sammanhållning, resiliens och värden och inom intervallet men under vår uppskattade felnivå för rubrik 1 Inre marknaden, innovation och digitalisering.

---

[15] EUF-fördraget, artikel 317.

[16] Enligt artikel 253.1 b i i budgetförordningen ska den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten innehålla en ”uppskattning av felnivån” när det gäller EU:s utgifter.

[17] Se punkt ***(28)*** i ***bilaga 1.1*** för en förklaring av konfidensintervallet på 95 %.

Figur 1.15 – Vår uppskattning av felnivån 2025 och kommissionens uppskattning av risken vid betalning för rubrikerna 1 och 2 i den fleråriga budgetramen

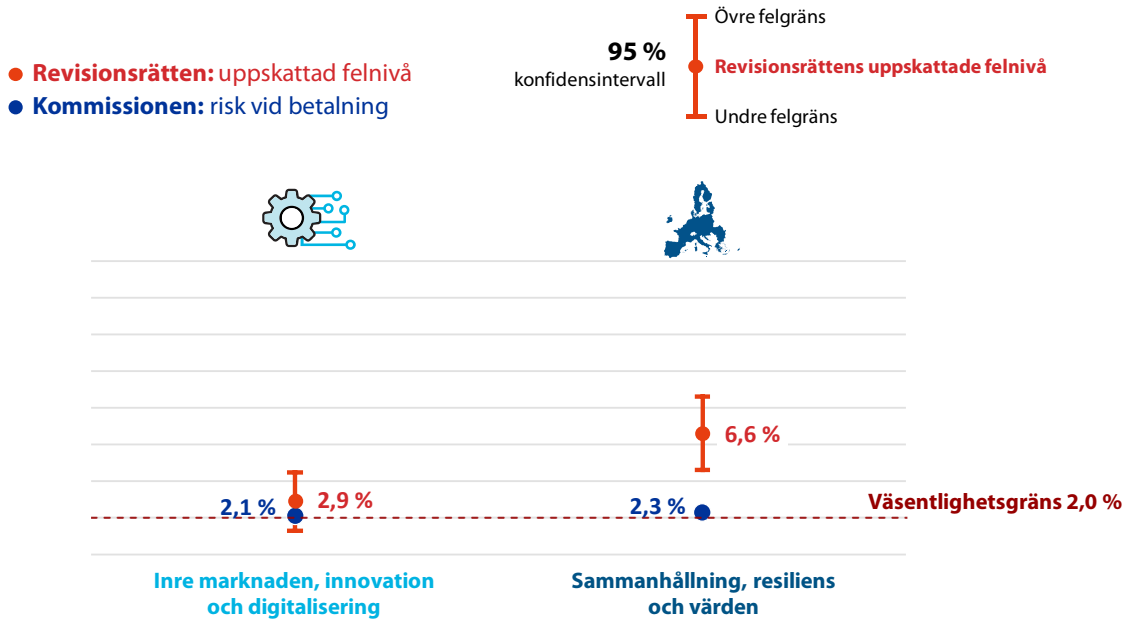

Källa: Revisionsrätten.

1.41. Det finns flera skäl till att kommissionens uppskattningar är lägre än våra uppskattade felnivåer. Bland annat finns det inneboende skillnader mellan kommissionens och revisionsrättens respektive roller och mandat, men också begränsningar i *förvaltnings- och kontrollsystemen* (se punkt ***1.45***).

1.42. Revisionsrätten är EU:s externa revisor och avger ett oberoende revisionsuttalande om *lagligheten och korrektheten* i de ekonomiska transaktionerna för ett visst år. I samband med det är revisionsrätten skyldig att rapportera om alla fall av oriktigheter, oavsett om *finansiella korrigeringar* eller återkrav kan vara tillämpliga eller inte. Kommissionen är däremot inriktad på de fall av oriktigheter där det finns en rättslig grund för en finansiell korrigering eller ett återkrav av de berörda beloppen. Kommissionen tillämpar inte alltid återkrav, till exempel om en konstaterad oriktighet beror på en brist i kommissionens egen verksamhet.

1.43. Mer konkret, när det gäller sammanhållning, grundas kommissionens uppskattning av ”oriktigheter” på definitionen i *förordningen om gemensamma bestämmelser*: ”[Ö]verträdelse av tillämplig rätt, genom handling eller underlåtenhet av en ekonomisk aktör, som har lett eller skulle ha lett till en negativ ekonomisk effekt för unionens budget genom att den belastas med en oberättigad utgift.”

1.44. Vi anser att ett ”fel” är en transaktion (eller en del av en transaktion) som inte är förenlig med tillämpliga lagar och bestämmelser. I vår definition ingår således inte enbart överträdelser av tillämplig rätt genom handling eller underlåtenhet av en ekonomisk aktör, utan även fel som skadar EU:s budget och som begåtts av nationella och regionala förvaltningar eller av kommissionen. Den uppskattade felnivå som vi rapporterar bör inte tolkas som att den motsvarar det belopp för finansiella korrigeringar som kommissionen eventuellt kan utdöma i enlighet med tillämpliga regler.

1.45. Liksom tidigare år konstaterade vi begränsningar i förvaltnings- och kontrollsystemen som påverkar kommissionens uppskattning av risken vid betalning på olika politikområden. En analys av de begränsningar som konstaterats i rubrikerna 1 och 2 i den fleråriga budgetramen finns i punkterna nedan.

1.46. När det gäller rubrik 1 Inre marknaden, innovation och digitalisering undersökte vi delar av de förvaltnings- och kontrollsystem som kommissionen använder för att undvika plagiering och dubbel finansiering på forskningsområdet. Vi granskade särskilt it-systemen och identifierade vissa brister (se punkt ***5.32***).

1.47. När det gäller de sammanhållningspolitiska fonderna inom rubrik 2 Sammanhållning, resiliens och värden härrör kommissionens felprocent från de procentsatser som rapporterats av *revisionsmyndigheterna* och som kommissionen kontrollerar genom skrivbordsgranskningar och riskbaserade regelefterlevnadsrevisioner. Notera dock följande:

- Skrivbordsgranskningar har inneboende begränsningar eftersom de inte är utformade för att man ska upptäcka oriktiga utgifter som medlemsstaterna inte har hittat[18]. Inte heller upptäcks systembrister i revisionsmyndigheternas arbete.

- Kommissionen fortsätter att upptäcka oriktigheter genom sina regelefterlevnadsrevisioner[19]. Men eftersom kommissionen endast utför ett begränsat antal sådana revisioner och inte extrapolerar resultaten till den del av sammanhållningsutgifterna som inte omfattas av revisionen är risken stor för att många fel förblir oupptäckta och att de därmed inte beaktas när den övergripande felprocenten fastställs. De tillägg och schablonsatser för program som inte granskas och som ingår i kommissionens högsta procentsats sedan 2021 åtgärdar endast delvis detta problem[20].

1.48. Under tidigare år fann vi brister i arbetet hos många revisionsmyndigheter vad gäller de sammanhållningspolitiska fonderna, både när det gällde de strategier som de använde och hur de genomförde dem[21]. Därför har vi från och med budgetåret 2025 ändrat vår revisionsmetod för rubrik 2 i den fleråriga budgetramen och återgått till att göra vårt eget urval av underliggande transaktioner och granska dem direkt.

---

[18] Översikt 03/2024 *En översikt över garantiramen och de viktigaste faktorer som bidrar till fel i sammanhållningsutgifterna 2014–2020*, punkterna VI och 65–66.

[19] Ibid., punkt 68.

[20] Ibid., punkterna 41 och 42.

[21] Årsrapporten för 2024, punkterna 6.39–6.51 och översikt 03/2024.

Vi rapporterar misstänkta bedrägerier till Eppo och Olaf

1.49. Bedrägeri är varje uppsåtlig handling eller uppsåtlig underlåtenhet som kan hänföras till användning eller presentation av falska, felaktiga eller ofullständiga uppgifter eller dokument, undanhållande av information som ska lämnas och missbruk av EU-medel[22]. Bedrägerier skadar eller kan skada EU:s ekonomiska intressen.

1.50. Det primära ansvaret för att förebygga och upptäcka bedrägerier ligger både hos ledningen för en enhet och hos dem som ansvarar för styrningen av den. Enligt artikel 325 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) ska EU och medlemsstaterna bekämpa bedrägerier och all annan olaglig verksamhet som riktar sig mot EU:s ekonomiska intressen.

1.51. Vi är EU:s externa revisor och har inte själva något mandat att utreda misstänkta bedrägerier som är riktade mot EU:s ekonomiska intressen. Vi är dock skyldiga att rapportera sådana fall till de behöriga myndigheterna, som en del av vår skyldighet enligt artikel 287.2 i EUF-fördraget att rapportera om ”alla fall av oriktigheter” som vi upptäcker när vi prövar om samtliga inkomster och utgifter varit lagliga och korrekta och om den ekonomiska förvaltningen varit sund. Vi tar hänsyn till risken för bedrägerier innan vi inleder revisioner (se punkterna ***(33)***–***(35)*** i ***bilaga 1.1***) och ser regelbundet över våra förfaranden.

1.52. Till Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) vidarebefordrar vi alla misstankar om brott som faller inom dess behörighetsområde och som berör de deltagande medlemsstaterna, och till EU:s byrå för bedrägeribekämpning (Olaf) vidarebefordrar vi alla misstankar om bedrägerier, korruption eller annan olaglig verksamhet som riktar sig mot EU:s ekonomiska intressen. Sådana misstankar kan uppstå genom vårt granskningsarbete (även vid våra effektivitetsrevisioner) eller genom information som rapporteras till oss direkt av tredje parter.

---

[22] Direktiv (EU) 2017/1371 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (PIF-direktivet), artikel 3.

1.53. År 2025 rapporterade vi 17 fall av misstänkta bedrägerier till Olaf (2024: 19 fall), varav 15 fall härrörde från revisionsrättens granskningsarbete: sju upptäcktes under vår revision av kostnaderna för 2024, sju under vår revision av kostnaderna för 2023 och ett i samband med en effektivitetsrevision av instrumentet för stöd inför anslutningen. Det ena av de återstående två fallen rapporterades av revisionsrättens upphandlingstjänst och det andra av en tredje part. I juni 2026 hade Olaf redan inlett fem utredningar till följd av denna rapportering. Parallellt rapporterade vi tolv av dessa fall till Eppo (2024: sju fall), som har inlett utredningar i åtta fall.

1.54. De vanligaste skälen till misstankar om bedrägerier var följande:

- Uppsåtlig användning eller presentation av falska, felaktiga eller ofullständiga uppgifter eller dokument och/eller undanhållande av information som ska lämnas i enlighet med särskilda föreskrifter, vilket leder till att EU-medel otillbörligen uppbärs eller innehålls.
- Skapande på konstlad väg av de förutsättningar som krävs för EU-finansiering.
- Felaktig användning av EU-medel, det vill säga för andra syften än dem som medlen ursprungligen beviljades för.

Mellan 2010 och 2025 vidarebefordrade vi 267 fall till Olaf. På grundval av information som vi tillhandahållit har Olaf efter avslutade utredningar enligt egna uppgifter rekommenderat återkrav på totalt 555,6 miljoner euro.

1.55. Förutom att rapportera fall till Eppo och Olaf lämnar vi information i denna årsrapport om hur kommissionen och medlemsstaterna har genomfört sina strategier när det gäller bedrägeririsker. I ***kapitel 6*** rapporterar vi att kommissionen fullt ut har genomfört rekommendation 5.2 i vår årsrapport för 2020 om att övervaka risken för bedrägerier i revisionsmyndigheternas revisioner av insatser och rekommendation 6.6 i vår årsrapport för 2022 om att öka de förvaltande myndigheternas medvetenhet om bedrägeririsker (se ***bilaga 6.2***).

1.56. Vi behandlar även bedrägerier i andra separata revisioner. År 2025 offentliggjorde vi en särskild rapport om momsbedrägerier vid import[23], som vi gav en översikt över i vår årsrapport för 2024, se punkt 1.45. Dessutom offentliggjorde vi en särskild rapport om EU:s bedrägeribekämpande organ[24]. Vår samlade slutsats var att Olafs, Eppos, Eurojusts och Europols mandat visserligen var tydligt definierade, men att det fortfarande fanns brister i informationsutbytet och kommissionens administrativa tillsyn. Uppgifter från de olika organen visade att nivåerna av rapporterade påstådda bedrägerier varierade, och detta har inte analyserats av kommissionen. Rapporteringskraven när det gäller bedrägerier kunde leda till dubbla anklagelser, vilket ökade den administrativa bördan. Vi konstaterade även att kommissionen inte hade fullständig kontroll över vare sig de belopp som ska betalas till EU-budgeten eller de belopp som faktiskt återkrävts till följd av bedrägeriutredningar.

1.57. I början av 2026 offentliggjorde vi en särskild rapport om bedrägeribekämpning inom faciliteten för återhämtning och resiliens[25]. Vi drog slutsatsen att de system som kommissionen och medlemsstaterna har inrättat för faciliteten för att skydda EU:s intressen mot bedrägerier inte var helt ändamålsenliga. Trots kommissionens åtgärder för att förbättra facilitetens ram för bedrägeribekämpning konstaterade vi att den hade brister när det gäller att upptäcka, rapportera och åtgärda bedrägerier. Ofullständiga och inkonsekventa uppgifter om bedrägerier med koppling till faciliteten, bristen på standardkriterier för rapportering av fall av bedrägerier och problem med reglerna för återkrav skulle kunna stå i vägen för kommissionens möjligheter att vidta ändamålsenliga korrigerande åtgärder i tid. Den 18 juni 2026 offentliggjorde vi en särskild rapport om kommissionens strategi mot bedrägerier[26]. Vi konstaterade att kommissionens strategi mot bedrägerier var heltäckande, men att de åtgärder som utformats ofta inte var tillräckligt ambitiösa. Strategin följde bästa praxis för hantering av bedrägeririsker, men det fanns brister när det gäller processerna, särskilt för riskbedömning. Slutligen var kommissionens övervakning och rapportering främst inriktad på genomförandet av strategin, med begränsat fokus på resultat och effekter.

---

[23] Särskild rapport 08/2025 *Mervärdesskattebedrägerier vid import: EU:s ekonomiska intressen skyddas inte tillräckligt när förenklade tullförfaranden vid import används*.

[24] Särskild rapport 26/2025 *EU:s bedrägeribekämpande organ: tydliga mandat men det finns fortfarande brister i informationsutbytet och kommissionens tillsyn*.

[25] Särskild rapport 06/2026 *Bedrägeribekämpning inom faciliteten för återhämtning och resiliens: ett pågående arbete*.

[26] Särskild rapport 18/2026 *Kommissionens strategi mot bedrägerier: heltäckande men inte tillräckligt ambitiös*.

Slutsatser och rekommendationer

1.58. Detta kapitel underbygger det revisionsuttalande som lämnas i revisionsförklaringen. Vi drar slutsatsen att årsredovisningen inte innehöll några väsentliga felaktigheter.

1.59. Vid vårt granskningsarbete på it-området som rörde Summa – det nya centrala systemet för budget, likviditetsförvaltning och redovisning – identifierades vissa betydande brister i den interna kontrollen när det gäller hantering av användaråtkomst och förändringshantering på it-området. Även om det fanns kontrollmetoder kunde dessa brister potentiellt öka risken för att de finansiella transaktionernas tillförlitlighet och systemets funktion skulle påverkas negativt. Vi fann också brister i incidenthanteringen och hanteringen av driftskontinuitet som potentiellt skulle kunna öka risken för störningar i verksamheten.

Rekommendation 1.1 – Inför de funktioner som saknas och skärp kontrollerna av Summa

På grundval av vårt granskningsarbete på it-området avseende Summa rekommenderar vi att kommissionen

a) identifierar de funktioner som saknas, gör prioriteringar av dessa på grundval av deras potentiella inverkan på de finansiella transaktionernas tillförlitlighet och åtgärdar dem som är högprioriterade,

b) säkerställer att de tillfälliga lösningarna är ändamålsenliga, ombesörjer de kontroller som krävs för att förhindra finansiella fel, noga övervakas och åtföljs av en plan för att permanenta lösningar ska kunna slutföras i rätt tid,

c) prioriterar och åtgärdar bristerna i den interna kontrollen i samband med införandet och driften av Summa.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2026.

1.60. Vad beträffar transaktionernas korrekthet drar vi slutsatsen att intäktstransaktionerna inte innehöll några väsentliga fel. När det gäller kostnader visar resultatet av vår granskning av ett representativt urval av 750 transaktioner att den uppskattade felnivån var 3,8 %. Vi drar slutsatsen att en betydande del av dessa kostnader innehöll väsentliga fel. Det gäller kostnader som omfattas av komplexa regler, främst ersättningsbaserade kostnader, där den uppskattade felnivån var 5,6 %. Den typen av kostnader uppgick till 75,8 miljarder euro 2025, vilket motsvarar 58,0 % av vår granskningspopulation (2024: 68,9 %). Fel avseende stödberättigande och upphandling samt avsaknad av styrkande handlingar bidrog mest till vår uppskattade felnivå.

Bilagor

Bilaga 1.1 – Revisionsmetod

1. I denna bilaga beskriver vi vår metod för att granska EU-räkenskapernas tillförlitlighet och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna över intäkter och kostnader (budgetutgifter) i de fleråriga budgetramarna. Vår revisionsmetod för kostnader inom faciliteten för återhämtning och resiliens, som följer en särskild revisionsmetod, beskrivs i ***kapitel 11***.

2. Vi utformar vår revisionsmetod så att de avsedda användarna kan få en rimlig säkerhet. Vår revisionsmetod följer de internationella revisionsstandarder som utfärdats av Internationella revisorsförbundet (Ifac) och Internationella organisationen för högre revisionsorgan (Intosai). Detta gör att vi kan inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis till stöd för våra revisionsslutsatser.

3. Vi avger ett revisionsuttalande (revisionsförklaringen) om räkenskapernas tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas korrekthet, som kompletteras med särskilda bedömningar av varje större område i EU:s verksamhet. Dessa bedömningar innehåller detaljerade granskningsresultat samt uppskattade felnivåer och slutsatser om de underliggande transaktionerna och systemen på dessa områden.

DEL 1 – Revisionsmetod när det gäller räkenskapernas tillförlitlighet

4. Vi granskar EU:s konsoliderade räkenskaper för att avgöra om de är tillförlitliga. Räkenskaperna består av

   a) den konsoliderade årsredovisningen,

   b) rapporterna om genomförandet av budgeten.

5. De konsoliderade räkenskaperna ska ge en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av

   a) Europeiska unionens finansiella ställning vid årets slut,

   b) resultatet av transaktioner och kassaflöden,

   c) förändringar i nettotillgångar vid årets slut.

6. Vid revisionen

   a) utgår vi från komponenterna i den interna kontrollen för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna,

   b) utvärderar vi kontrollmiljön när det gäller redovisningen,

   c) kontrollerar vi hur centrala redovisningsrutiner och avslutningsförfarandet vid årets slut fungerar,

   d) analyserar vi de viktigaste redovisningsuppgifterna med avseende på konsekvens och rimlighet,

   e) analyserar vi och stämmer av konton och/eller saldon, och därmed sammanhängande upplysningar,

   f) utför vi substansgranskning av åtaganden, betalningar och specifika balansposter på grundval av representativa urval och överväganden om väsentlighet,

   g) utvärderar vi om den övergripande presentationen i årsredovisningen stämmer överens med det tillämpliga ramverket för finansiell rapportering,

   h) använder vi om möjligt, och i enlighet med internationella revisionsstandarder, andra revisorers arbete, särskilt vid revision av upp- och utlåningsverksamhet som förvaltas av kommissionen för vilken externa revisionsrapporter finns tillgängliga.

DEL 2 – Revisionsmetod när det gäller transaktionernas korrekthet

7. De underliggande transaktionerna utgörs av överföringar av medel från EU:s budget till slutmottagare och av överföringar av intäkter från medlemsstaterna och andra källor till EU:s budget.

8. Vid bedömningen av om intäktstransaktionerna är förenliga med EU:s regler och bestämmelser innebär vår revisionsmetod att vi främst förlitar oss på en granskning av utvalda förvaltnings- och kontrollsystem för att kontrollera, beräkna och uppbära intäkter. Detta kompletteras med en direkt granskning av regelefterlevnaden i ett representativt urval av transaktioner.

9. Vår metod för att bedöma om de kostnadstransaktioner som ligger till grund för räkenskaperna följer EU:s regler och bestämmelser innebär att vi huvudsakligen förlitar oss på direkt granskning av regelefterlevnaden i ett representativt urval av transaktioner. Detta kan kompletteras med en granskning av utvalda förvaltnings- och kontrollsystem.

10. Vi organiserar vårt granskningsarbete kring de olika rubrikerna i den fleråriga budgetramen och rapporterar resultaten av det i enlighet med den budgetstruktur som fastställts av lagstiftaren.

Granskning av förvaltnings- och kontrollsystem

11. Kommissionen, andra EU-institutioner och EU-organ, medlemsstaternas myndigheter och stödmottagande länder och regioner inrättar kontrollsystem som ska hantera budgetriskerna och övervaka och garantera transaktionernas korrekthet. Varje år granskar vi utvalda förvaltnings- och kontrollsystem och presenterar resultaten av vårt systemarbete tillsammans med rekommendationer till förbättringar i ***kapitlen 4–10***.

Transaktionsgranskning

12. Efter vår årliga riskanalys som bygger på hur medel betalas ut, våra tidigare granskningsresultat och vår bedömning av förvaltnings- och kontrollsystem delar vi in vår granskningspopulation av underliggande transaktioner i kostnader med hög risk och kostnader med låg risk för att göra ett representativt urval. Vi använder även denna klassificering i rapporteringsskedet för att utifrån våra granskningsresultat fastställa nivån av väsentliga fel i granskningspopulationen. I ***figur 1.16*** visas hur den årliga riskanalysen bygger på tidigare års granskningsresultat.

Figur 1.16 – Den årliga revisionsprocessen för kostnader

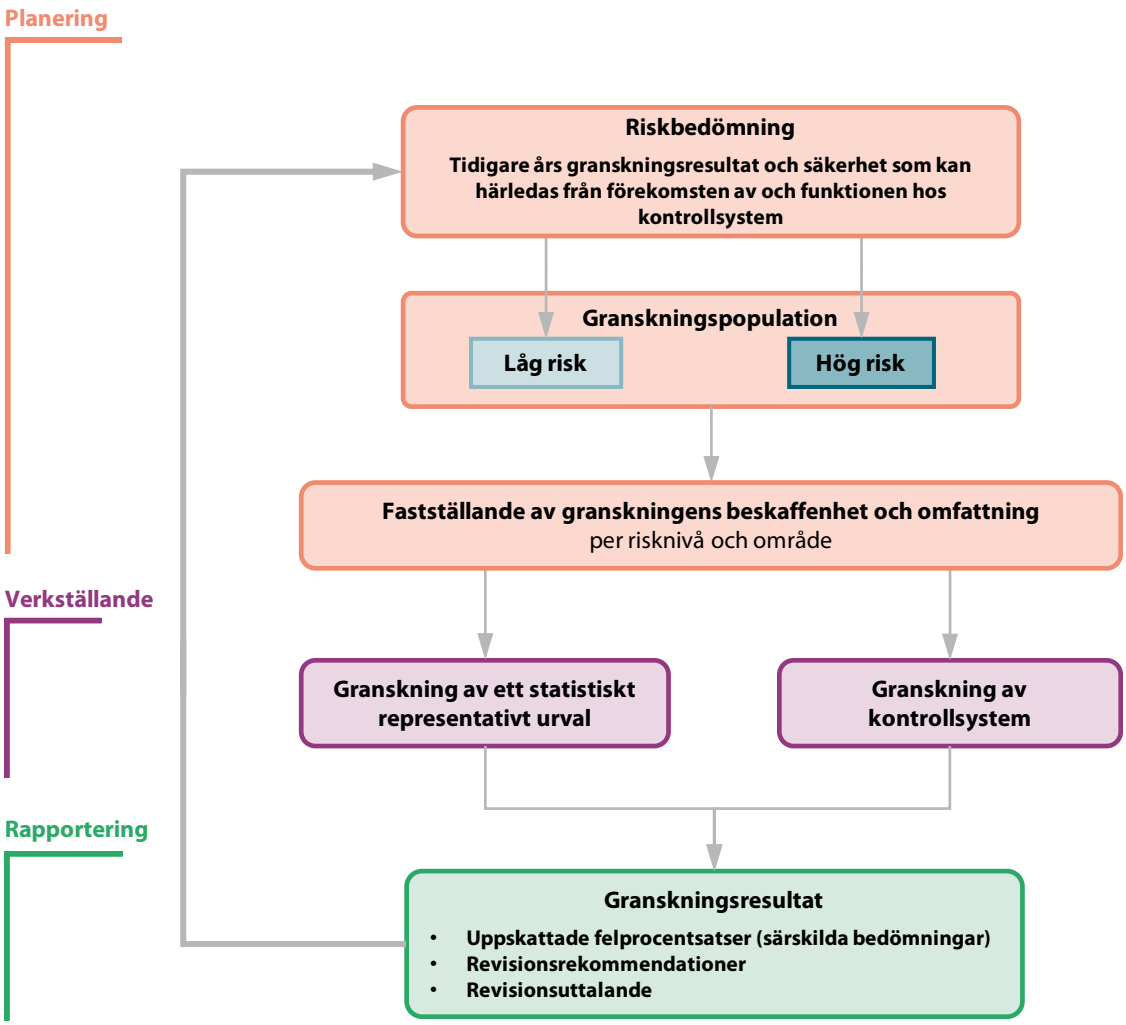

Källa: Revisionsrätten.

13. Först fastställer vi den totala storleken på vårt urval av transaktioner för alla EU-kostnader utifrån vår kategorisering av granskningspopulationen i kostnader med låg risk (främst stödrättighetsbaserade kostnader) och kostnader med hög risk (främst ersättningsbaserade kostnader) samt våra antaganden om den uppskattade felnivån och standardavvikelsen. Huvudskälen till att vi använder denna metod är att vi vill göra vårt granskningsarbete mer ändamålsenligt genom att lägga ett större fokus på högriskområden och inhämta tillräckliga underlag för att kunna dra slutsatser om huruvida det väsentliga fel som vi konstaterat är av avgörande betydelse (se punkterna ***(38)*** och ***(39)***).

14. Vi anser att delar av granskningspopulationen är förknippade med låg risk (innehåller sannolikt inte väsentliga fel) när vi har tillräckliga bevis för att den uppskattade felnivån ligger under väsentlighetsgränsen, baserat på den substansgranskning som utförts tidigare år och, i förekommande fall, på den säkerhet som uppnåtts genom förekomsten av och funktionen hos kontrollsystem. Vi anser att kostnader är förknippade med hög risk (innehåller sannolikt väsentliga fel) när resultatet av det arbete som vi utfört tidigare år visar att den uppskattade felnivån ligger över väsentlighetsgränsen och/eller de insamlade bevisen fram till den aktuella tidpunkten gör att vi inte kan dra några andra slutsatser.

15. När vi fastställer urvalsstorleken för varje rubrik i den fleråriga budgetramen tar vi hänsyn till det utgiftsbelopp som godkänts för den, vår uppdelning av granskningspopulationen i högrisk- och lågriskkostnader och huruvida vi gör en särskild bedömning av rubriken. För detta ändamål använder vi en säkerhetsmodell som bygger på vår kombinerade riskbedömning av den inneboende risken och kontrollrisken och tar hänsyn till den säkerhet som systemen för övervakning och kontroll kan ge. Under varje rubrik i den fleråriga budgetramen där vi gör en särskild bedömning (***kapitlen 5, 6, 7, 9*** och ***10***) granskar vi ett representativt urval av transaktioner för att få fram en uppskattad felnivå för den.

16. Vi använder även en kombinerad riskbedömning för att fastställa urvalsstorleken för intäktstransaktioner.

17. Vi använder den stratifierade *urvalsmetoden med beloppsenheter* (MUS) för att välja ut ersättningsanspråk eller betalningar och, på en lägre nivå, enskilda poster i transaktioner. För varje utvald transaktion granskar vi hur beloppet för ersättningsanspråket eller betalningen har beräknats. Vi spårar transaktioner från budgeträkenskaperna till slutmottagaren (t.ex. en jordbrukare, en utbildningsanordnare eller ett utvecklingsbiståndsprojekt) och granskar regelefterlevnaden på varje nivå.

18. Vi avgör om ersättningsanspråket eller utbetalningen har gjorts för de ändamål som godkänts i budgeten, anges i den aktuella lagstiftningen och följer tillämpliga lagar och bestämmelser. Dessa innefattar de finansiella reglerna (EUF-fördraget och budgetförordningen), den grundläggande lagstiftning som inrättar den aktuella politiken, det aktuella programmet eller den aktuella åtgärden, alla regler eller bestämmelser som fastställts i enlighet med den grundläggande lagstiftningen samt kontraktsramen. I enlighet med subsidiaritetsprincipen fastställs många regler på nationell nivå. De innefattar inte bara direktiv, där EU-lagstiftning införlivas i nationell rätt (t.ex. upphandlingsdirektiv), utan även stödkriterier för många stödordningar med delad förvaltning. Vår bedömning tar vederbörlig hänsyn till hur nationella domstolar eller nationella oberoende och behöriga organ samt Europeiska unionens domstol har tolkat EU-lagstiftning och nationell lagstiftning.

19. När det gäller intäktstransaktioner (***kapitel 4***) baserar vi granskningen av egna medel baserade på bruttonationalinkomst, mervärdesskatt och plastförpackningsavfall på den statistik och de uppgifter som ligger till grund för beräkningen av dem. När det gäller traditionella egna medel granskar vi tullmyndigheternas räkenskaper och flödet av tullar – återigen fram till dess att kommissionen har tagit emot och bokfört dem.

20. Vi granskar kostnader då de uppkom för slutmottagare av EU-medel när dessa genomförde verksamhet och därefter godkändes av kommissionen (*godkända kostnader*). Detta gäller alla kategorier av betalningar. I praktiken betyder det att vår granskningspopulation av transaktioner omfattar mellanliggande betalningar och slutbetalningar. Vi granskar inte betalningar av förfinansiering (förskott) då de gjordes, utan när

    a) den slutliga mottagaren av EU-medel (t.ex. en jordbrukare, ett forskningsinstitut eller ett företag som levererar bygg- och anläggningsarbeten eller tjänster efter offentlig upphandling) har styrkt att de har använts, det vill säga när framsteg har gjorts i den finansierade verksamheten och/eller kostnader har uppkommit,

    b) kommissionen (eller en annan institution eller ett annat organ som förvaltar EU-medel) har godkänt den slutliga användningen av medlen (de gjorda framstegen och/eller de tillhörande kostnaderna) genom att reglera förskottsbetalningen. Vår granskningspopulation för rubrik 2 Sammanhållning, resiliens och värden i den fleråriga budgetramen består till exempel av kostnader som ingår i de räkenskaper som godkänns årligen av kommissionen. Det betyder att vår metod är att granska transaktioner beträffande vilka, enligt lagstiftningen, medlemsstaterna förutsätts ha vidtagit alla relevanta åtgärder för att korrigera fel som de själva har identifierat.

21. Sedan 2017 har vår revisionsmetod för rubrik 2 i den fleråriga budgetramen inneburit att vi har granskat och upprepat arbete som utförts av nationella revisionsmyndigheter och kommissionen. Vi fann dock upprepade brister som gjorde att vi inte kunde förlita oss på deras arbete. För 2025 och framåt har vi därför ändrat vår urvalsmetod för transaktioner inom denna rubrik. Vårt urval görs inte längre från de transaktioner som kontrollerats av revisionsmyndigheterna utan i stället från alla transaktioner som ingår i årsredovisningen.

22. Vårt revisionsurval är utformat så att det ska ge en uppskattning av felnivån i kostnaderna som helhet och inte i enskilda transaktioner (t.ex. ett visst projekt). De felprocentsatser som rapporteras för utvalda kostnadsposter ska inte tolkas som en slutsats om transaktionerna, utan de bidrar i stället direkt till den övergripande felnivån för EU:s kostnader.

23. Vi granskar inte transaktioner i varje medlemsstat, stödmottagande stat eller region varje år. Att vi nämner vissa medlemsstater, mottagarländer och/eller regioner innebär inte att liknande exempel inte kan förekomma någon annanstans. De belysande exempel som presenteras i denna rapport bildar inte en grund för att dra slutsatser om de specifika medlemsstaterna, mottagarländerna eller de berörda regionerna.

24. Vi överväger om vi på ett effektivt sätt kan dra nytta av kontroller av korrekthet som redan har utförts av andra revisorer. Om vi vill använda resultatet av de kontrollerna i vårt granskningsarbete, i enlighet med internationella revisionsstandarder, bedömer vi de andra revisorernas oberoende och kompetens och det utförda arbetets omfattning och tillräcklighet.

25. När det gäller den del av vår granskningspopulation som avser EU-byråer och gemensamma företag använder vi resultaten av det granskningsarbete som utförts för våra särskilda årsrapporter om dessa byråer[27] och företag[28].

Utvärdering av resultatet av transaktionsgranskningen

26. Vi anser att fel uppstår när pengar inte används i enlighet med tillämplig EU-lagstiftning eller särskilda nationella bestämmelser. Ett fel kan avse hela eller en del av beloppet för en enskild transaktion.

27. Vi tar ställning till om fel är kvantifierbara eller icke kvantifierbara, det vill säga om det går att mäta hur stor del av det granskade beloppet som innehöll fel. Ett ”kvantifierbart fel” är ett belopp som inte skulle ha betalats ut från EU-budgeten.

28. Vi fastställer den övergripande inverkan av fel genom att ta hänsyn till både kvalitativa och kvantitativa aspekter. Vid den kvalitativa bedömningen beaktas de åsidosatta reglernas betydelse och allvaret i de faktiska omständigheterna och de faktiska eller potentiella konsekvenserna. Den kvantitativa bedömningen bygger på kvantifierbara fel som identifierats vid granskning av ett urval av transaktioner, vilka vi extrapolerar för att få fram en statistisk uppskattning – den uppskattade felnivån. Vidare beräknar vi ett konfidensintervall på 95 % för felnivån i granskningspopulationen. Det betyder att vi bedömer att felnivån i granskningspopulationen med 95 % säkerhet ligger i det intervallet (mellan den undre och övre felgränsen).

---

[27] *Årsrapport om EU:s byråer för budgetåret 2024*.

[28] *Årsrapport om EU:s gemensamma företag för budgetåret 2024*.

29. Fel som upptäcks och korrigeras före och oberoende av våra kontroller ingår inte i beräkningen av fel, eftersom upptäckten och korrigeringen av dem visar att förvaltnings- och kontrollsystemen har fungerat ändamålsenligt.

30. Från och med 2025 har vi anpassat vår metod för att kvantifiera fel vid offentlig upphandling till den som kommissionen använder på politikområden med delad förvaltning[29].

31. För de rubriker i den fleråriga budgetramen där vi gör en särskild bedömning, liksom för intäkter och för EU-budgeten som helhet, presenterar vi en uppskattad felnivå som enbart tar hänsyn till kvantifierbara fel och uttrycks i procent. Exempel på kvantifierbara fel är icke stödberättigande kostnader och projekt, överträdelser av kontraktsvillkor eller bidragsvillkor, bristande efterlevnad av reglerna för offentlig upphandling och statligt stöd samt avsaknad av grundläggande styrkande handlingar.

32. Vår metod är inte utformad så att vi samlar in data om frekvensen av fel i hela granskningspopulationen. Därför är de siffror som presenteras om antalet fel som upptäckts under en rubrik i den fleråriga budgetramen, i de kostnader som förvaltas av ett generaldirektorat eller i utgifterna i en viss medlemsstat inte en indikation på felfrekvensen i de EU-finansierade transaktionerna eller i de enskilda medlemsstaterna.

[29] Beslut C(2019) 3452 med en bilaga med riktlinjer för fastställande av finansiella korrigeringar som ska tillämpas på utgifter som finansieras av EU i de fall som de tillämpliga bestämmelserna om offentlig upphandling inte har följts.

DEL 3 – Granskningsåtgärder när det gäller oegentligheter

33. Vi identifierar och bedömer riskerna för att det finns väsentliga felaktigheter i den konsoliderade årsredovisningen och för att de underliggande transaktionerna i väsentlig utsträckning inte följer EU-lagstiftningen, vare sig det beror på oegentligheter eller på misstag.

34. Vi utformar och utför granskningsåtgärder för att hantera dessa risker och inhämtar tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis till stöd för vårt uttalande. Väsentliga felaktigheter eller väsentlig bristande efterlevnad som beror på oegentligheter är svårare att upptäcka än sådana som beror på misstag, eftersom det vid oegentligheter kan handla om maskopi, förfalskning, uppsåtlig underlåtenhet, felaktiga uppgifter eller att man har satt sig över den interna kontrollen. Det är följaktligen större risk för att sådana händelser inte upptäcks.

35. Om vi har anledning att misstänka att bedräglig verksamhet har ägt rum rapporterar vi detta till Eppo och/eller Olaf, beroende på vem som är behörig.

DEL 4 – Revisionsförklaringen – formulering av vårt revisionsuttalande

36. Vi baserar vårt uttalande på tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis som vi inhämtar genom en granskning av förvaltnings- och kontrollsystem och genom transaktionsgranskning.

37. Arbetet gör att vi kan komma fram till ett välgrundat uttalande om huruvida felen i granskningspopulationen ligger över eller under väsentlighetsgränserna. Vi använder en väsentlighetsgräns på 2,0 % i vårt uttalande. Vi beaktar även felens karaktär, belopp och kontext samt annan tillgänglig information (se punkt ***(28)***).

38. När vi konstaterar att felnivån är väsentlig och fastställer dess inverkan på revisionsuttalandet måste vi avgöra om felen är ”av avgörande betydelse”[30] för granskningspopulationen. När felen är väsentliga och av avgörande betydelse avger vi ett uttalande med avvikande mening.

39. Fel och/eller avsaknad av revisionsbevis anses vara ”av avgörande betydelse” om de enligt revisorns bedömning inte är begränsade till särskilda delar, konton eller poster i årsredovisningen (dvs. om de är spridda över de granskade kontona eller transaktionerna). Även om de är begränsade på det sättet, är de fortfarande av avgörande betydelse om de utgör eller skulle kunna utgöra en avsevärd del av årsredovisningen eller gäller upplysningar som har sådan betydelse att de är grundläggande för användares förståelse av årsredovisningen.

DEL 5 – Koppling mellan revisionsuttalandena om räkenskapernas tillförlitlighet och transaktionernas korrekthet

40. När revisorer avger revisionsuttalanden om både räkenskapernas tillförlitlighet och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna anger de internationella revisionsstandarderna[31] att de två uttalandena ska vara tydligt åtskilda. Ett modifierat uttalande om transaktionernas korrekthet leder därför inte i sig till ett modifierat uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet.

---

[30] Internationell revisionsstandard (ISA) 705 (omarbetad), *Modifierat uttalande i rapport från oberoende revisor*.

[31] Issai 4000, punkt 16.

Kapitel 2

Budgetförvaltningen och den ekonomiska förvaltningen

Innehållsförteckning

	Punkt
Inledning	2.1.
Budgetförvaltningen under 2025	2.2.–2.29.
På grund av NextGenerationEU översteg utbetalningarna åtagandena under 2025	2.2.–2.9.
De årliga åtagandebemyndigandena i EU-budgeten utnyttjades nästan helt och hållet 2025	2.5.–2.6.
Utbetalningarna var i linje med den ursprungliga planeringen och låg under taket för den fleråriga budgetramen	2.7.–2.8.
För de flesta rubriker är betalningsprofilerna relativt oförändrade över tid	2.9.
Utnyttjande av fonder med delad förvaltning: Den fleråriga budgetramen 2014–2020 avslutas, samtidigt som den fleråriga budgetramen 2021–2027 ökar från en låg nivå	2.10.–2.18.
Utnyttjandet av ESI-fonderna 2014–2020 uppgick till 98,6 %, och 26 medlemsstater översteg 95 %	2.10.–2.12.
Utnyttjandet av fonder med delad förvaltning 2021–2027 inom ramen för förordningen om gemensamma bestämmelser ökar, men det är fortfarande lägre än inom den föregående fleråriga budgetramen	2.13.–2.17.
Betydligt högre takt för Ejflu-betalningar enligt den nya GJP 2025	2.18.
Bidragsutbetalningarna från faciliteten för återhämtning och resiliens var betydligt lägre än väntat 2025	2.19.–2.24.
De utestående åtagandena minskar men är fortfarande betydande	2.25.–2.29.
Den ekonomiska förvaltningen under 2025	2.30.–2.68.
Utestående EU-lån ökade med mer än 20 % 2025	2.30.–2.47.
Utnyttjandet av NextGenerationEU är mindre än väntat	2.37.–2.41.
De förväntade lånekostnaderna för NextGenerationEU för den nuvarande fleråriga budgetramen är fortfarande dubbelt så höga som de ursprungliga uppskattningarna	2.42.–2.44.
Försenade utbetalningar har lett till ökade likvida medel	2.45.–2.47.

Fortsatt stöd från EU:s budget till Ukraina under Rysslands anfallskrig 2.48.–2.54.

EU-budgetens exponering fortsätter att öka 2.55.–2.68.

Marginalen i EU-budgeten ger en garanti för upplåning 2.60.–2.65.

Den gemensamma avsättningsfondens ackumulerade ekonomiska resultat är positivt, liksom det var 2024 2.66.–2.68.

Slutsatser och rekommendationer 2.69.–2.76.

Slutsatser 2.69.–2.74.

Rekommendationer 2.75.–2.76.

Inledning

2.1. I detta kapitel presenteras de viktigaste frågorna om budgetförvaltningen och den ekonomiska förvaltningen när det gäller EU-budgeten för 2025 och budgetens ytterligare finansiering. Det inbegriper rapportering om risker och utmaningar som EU kan komma att ställas inför under kommande år. Kapitlet bygger på vår granskning av genomförandet av EU-budgeten och dokument som offentliggjorts av kommissionen och andra berörda parter. Granskningen tar också hänsyn till vårt övriga arbete som presenteras i våra särskilda rapporter och yttranden.

Budgetförvaltningen under 2025

På grund av NextGenerationEU översteg utbetalningarna åtagandena under 2025

2.2. I det här avsnittet analyserar vi hur EU-budgeten genomfördes 2025. Det var det femte genomförandeåret för *den fleråriga budgetramen* 2021–2027 och *NextGenerationEU*.

2.3. Sedan 2023 har vi i vår analys tagit med alla typer av åtagande- och betalningsbemyndiganden (årliga budgetanslag, *överföringar* och belopp som gjorts tillgängliga igen, inkomster avsatta för särskilda ändamål inom NextGenerationEU och andra typer av inkomster avsatta för särskilda ändamål). Lån är poster utanför budgeten och beaktas därför inte.

2.4. ***Figur 2.1*** visar den totala tillgängliga samt utnyttjade EU-budgeten 2025 när det gäller åtagande- och betalningsbemyndiganden. EU:s årsbudget motsvarar 87,3 % av de totala tillgängliga åtagandebemyndigandena och 64,2 % av de totala tillgängliga betalningsbemyndigandena. Den återstående delen motsvaras av inkomster avsatta för särskilda ändamål från NextGenerationEU, andra inkomster avsatta för särskilda ändamål och överföringar samt belopp som gjorts tillgängliga på nytt. Från och med 2024 är åtaganden från inkomster avsatta för särskilda ändamål inom NextGenerationEU begränsade till kommissionens administrativa utgifter[1].

[1] Förordning (EU) 2021/241, artikel 12.4.

Figur 2.1 – Totala tillgängliga samt utnyttjade anslag inklusive bidrag från NextGenerationEU 2025

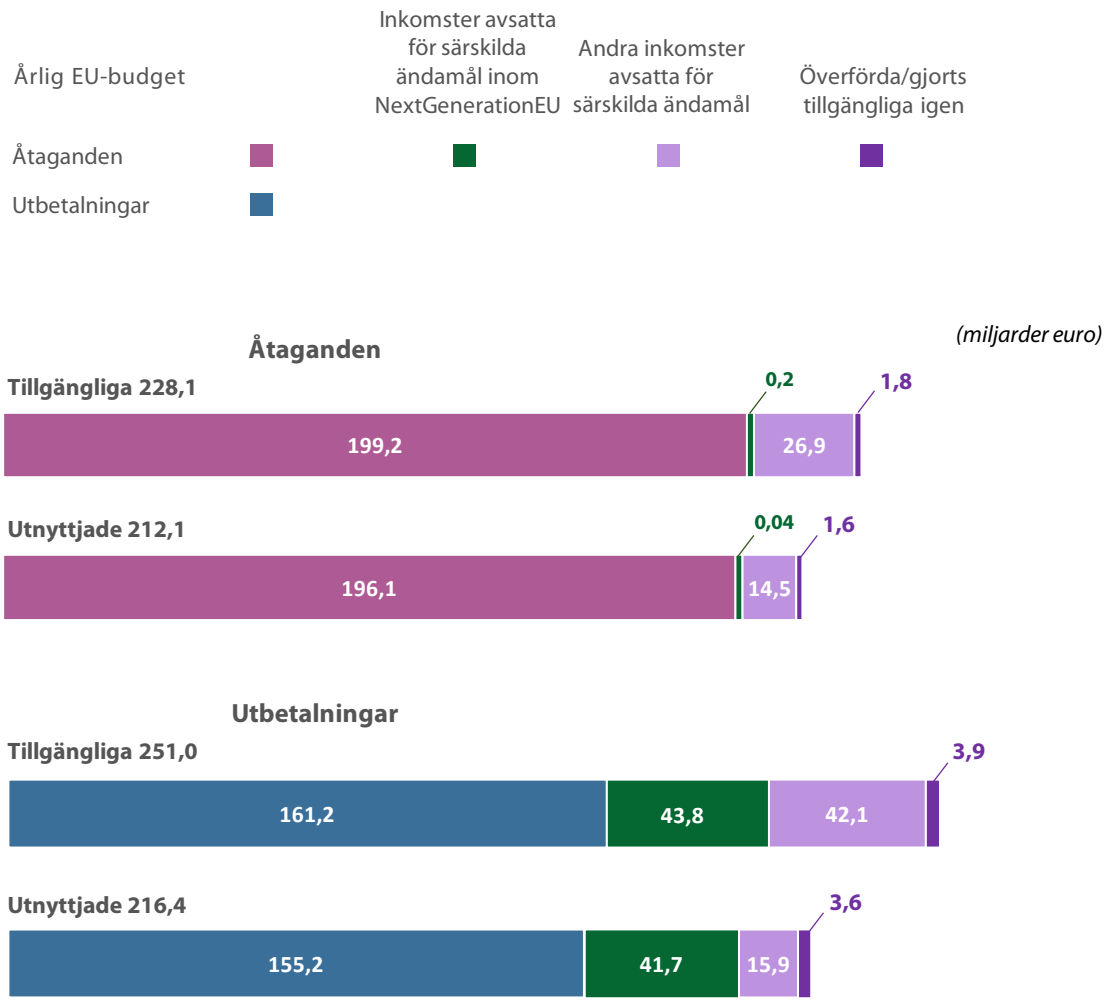

Anm.: Av de 41,7 miljarder euro i betalningsbemyndiganden från NextGenerationEU som användes 2025 gick 33,2 miljarder euro till finansiering av bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens (*faciliteten*) och 8,5 miljarder euro till finansiering av tillägg till befintliga program.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av Europeiska unionens konsoliderade årsredovisning för 2025.

De årliga åtagandebemyndigandena i EU-budgeten utnyttjades nästan helt och hållet 2025

2.5. Budgetmyndigheten godkände en första årlig EU-budget för 2025 på 199,4 miljarder euro i åtagandebemyndiganden, se ***figur 2.2***. Genom ändringsbudgetar minskade åtagandebemyndigandena med 0,2 miljarder euro till 199,2 miljarder euro, vilket ändå överstiger taket på 190,5 miljarder euro i den fleråriga budgetramen. Detta möjliggjordes genom *särskilda instrument* inom den fleråriga budgetramen. Dessa instrument tillhandahåller ytterligare medel utöver taken i den fleråriga budgetramen när nya och oförutsedda händelser inträffar.

2.6. De totala utnyttjade åtagandena i den slutliga budgeten för 2025 uppgick till 196,1 miljarder euro, 98,4 % av det tillgängliga beloppet. De outnyttjade åtagandebemyndigandena uppgick till 3,1 miljarder euro och härrörde främst från *Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf)* (0,8 miljarder euro), *instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete* (0,6 miljarder euro) och *Sammanhållningsfonden* (0,3 miljarder euro). Av de outnyttjade anslagen överfördes 1,9 miljarder euro till 2026, varav 0,6 miljarder euro gick till instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete och 1,0 miljarder euro till *den europeiska solidaritetsreserven*. De återstående outnyttjade anslagen på 1,2 miljarder euro förföll. Av dessa avser 1,1 miljarder euro innehållna åtagandebemyndiganden efter aktiveringen av villkorlighetsordningen för rättsstaten för Ungern[2].

Figur 2.2 – Genomförande av åtaganden i EU:s årliga budget 2025

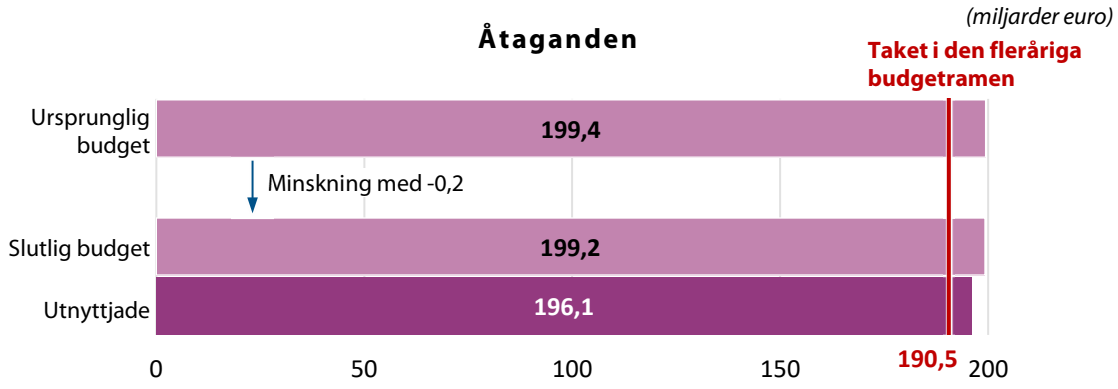

Källa: Revisionsrätten, på grundval av Europeiska unionens konsoliderade årsredovisning för 2025.

[2] Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/2506.

Utbetalningarna var i linje med den ursprungliga planeringen och låg under taket för den fleråriga budgetramen

2.7. Budgetmyndigheten godkände en första årlig EU-budget för 2025 på 155,2 miljarder euro i åtagandebemyndiganden, se ***figur 2.3***. Ändringsbudgetarna ökade betalningsbemyndigandena med 6,0 miljarder euro, vilket innebär att den totala slutliga budgeten uppgick till 161,2 miljarder euro.

2.8. De utbetalningar som totalt gjordes inom ramen för den slutliga budgeten uppgick till 155,2 miljarder euro, vilket utgjorde 96,3 % av det tillgängliga beloppet. Av de outnyttjade anslagen på 6,0 miljarder euro överfördes 5,9 miljarder euro till 2026, varav 1,9 miljarder euro avsåg lånekostnader för NextGenerationEU, 1,1 miljarder euro avsåg Ukrainafaciliteten och 1,0 miljarder euro den europeiska solidaritetsreserven. Outnyttjade anslag på 0,1 miljarder euro förföll.

Figur 2.3 – Genomförande av utbetalningar från EU:s årliga budget 2025

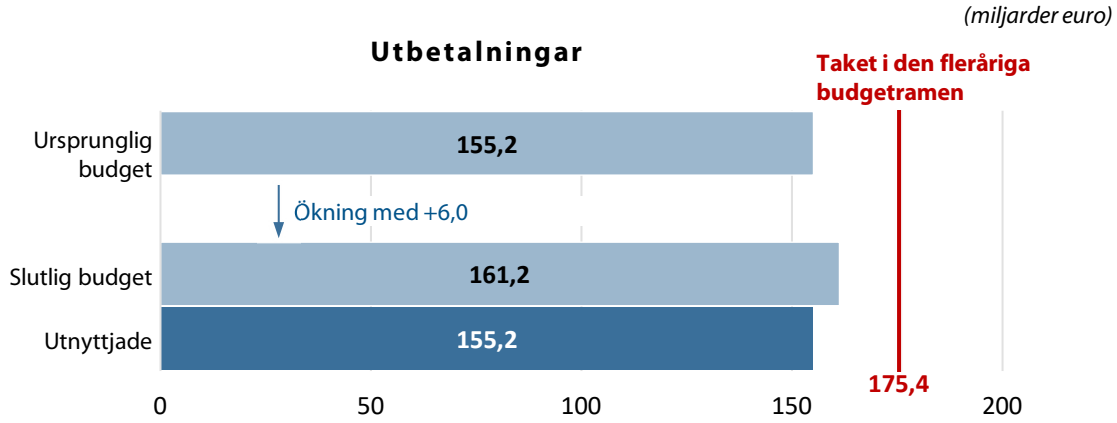

Källa: Revisionsrätten, på grundval av Europeiska unionens konsoliderade årsredovisning för 2025.

För de flesta rubriker är betalningsprofilerna relativt oförändrade över tid

2.9. ***Figur 2.4*** visar de årliga utbetalningarna, exklusive inkomster avsatta för särskilda ändamål, under varje rubrik i den fleråriga budgetramen sedan 2021. Den ger en flerårig översikt över hur den nuvarande fleråriga budgetramen har genomförts. Betalningsprofilerna för de flesta rubriker är relativt oförändrade över tid, vilket återspeglar kontinuerliga och förutsägbara genomförandemönster under hela genomförandeperioden för den fleråriga budgetramen. Men utbetalningarna under rubrik 2 Sammanhållning, resiliens och värden påverkas i högre grad av övergången mellan programperioder. Högre utbetalningsnivåer under de första åren hänger samman med avslutandet av sammanhållningsprogrammen inom den fleråriga budgetramen 2014–2020, medan den efterföljande minskningen och sedan stabiliseringen av utbetalningsnivån återspeglar det gradvisa genomförandet av programmen i den nuvarande fleråriga budgetramen, i överensstämmelse med sammanhållningspolitikens fleråriga livscykel (se även ***figur 2.9***).

Figur 2.4 – Årliga betalningsbemyndiganden per rubrik, 2021–2025

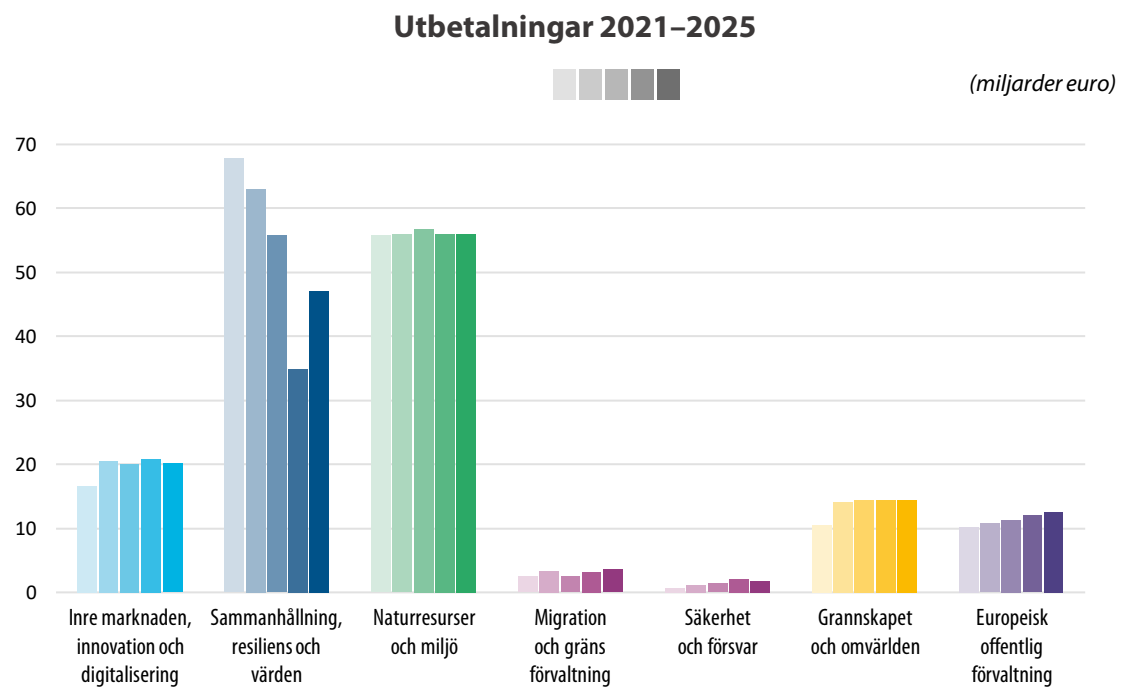

Anm.: Exklusive inkomster avsatta för särskilda ändamål.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av EU:s konsoliderade årsredovisningar för 2021–2025.

Utnyttjande av fonder med delad förvaltning: Den fleråriga budgetramen 2014–2020 avslutas, samtidigt som den fleråriga budgetramen 2021–2027 ökar från en låg nivå

Utnyttjandet av ESI-fonderna 2014–2020 uppgick till 98,6 %, och 26 medlemsstater översteg 95 %

2.10. De *europeiska struktur- och investeringsfonderna* (*ESI-fonderna*) förvaltas gemensamt av kommissionen och medlemsstaterna. Data rapporteras på en plattform för öppna data. Vid utgången av 2025 uppgick de totala utbetalningarna för ESI-fonderna 2014–2020 till 485,2 miljarder euro, eller 98,6 %, av de totala tillgängliga medlen (492,3 miljarder euro). År 2025 uppgick utbetalningarna till 7,4 miljarder euro.

2.11. I ***figur 2.5*** visas den ackumulerade utnyttjandegraden för varje ESI-fond, exklusive medel från NextGenerationEU, vid utgången av 2025. Utnyttjandegraden uttrycker, som en procentandel, den *förfinansiering* och de *mellanliggande betalningar* som gjorts från EU-budgeten till medlemsstaterna för de deklarerade kostnaderna, jämfört med de totala anslagna beloppen för en viss period. De utnyttjandegrader som vi presenterar visar inte alla framsteg i projektgenomförandet eftersom de belopp som *stödmottagarna* redan har fått kan vara högre än de utgifter som medlemsstaterna deklarerat.

Figur 2.5 – Utnyttjande av ESI-fonderna 2014–2020 (exklusive NextGenerationEU) vid utgången av 2025

(miljarder euro)

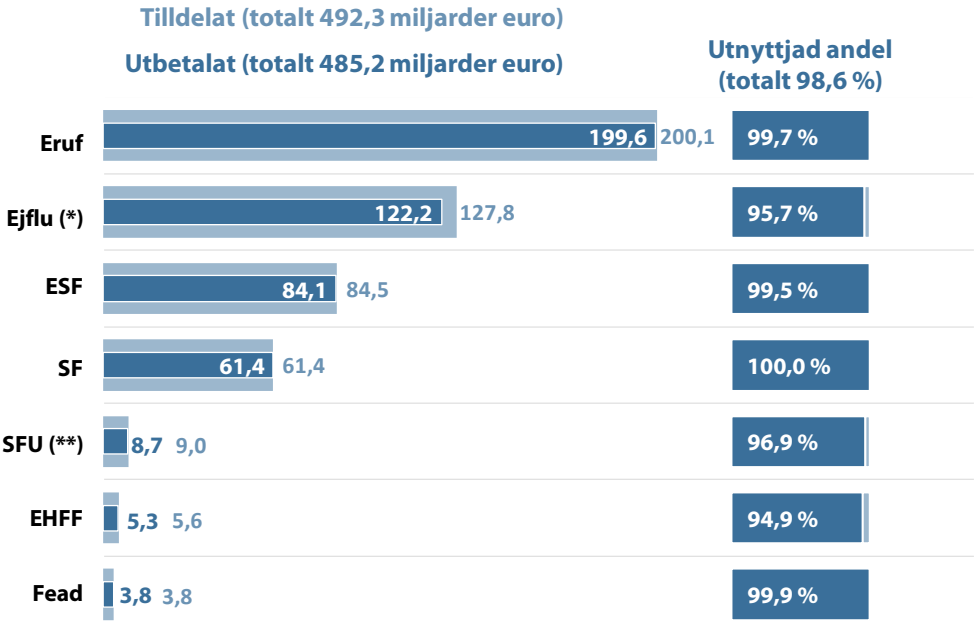

Eruf: Europeiska regionala utvecklingsfonden
Ejflu: Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling
ESF: Europeiska socialfonden
SF: Sammanhållningsfonden
SFU: sysselsättningsinitiativet för unga
EHFF: Europeiska havs- och fiskerifonden
Fead: fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt

(*) Ejflu omfattar ytterligare anslag för 2021 och 2022 på 28 miljarder euro från den fleråriga budgetramen 2021–2027.
(**) I sysselsättningsinitiativet för unga ingår ett särskilt anslag från ESF.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av kommissionens plattform för öppna data per den 19 januari 2026 och andra uppgifter från kommissionen.

2.12. Ytterligare framsteg när det gäller ESI-fondernas utbetalningar under 2025 ledde till att 26 medlemsstater hade utnyttjat mer än 95 % av sina tilldelade ESI-medel vid utgången av 2025, se ***figur 2.6***.

Figur 2.6 – Utnyttjandegrad för ESI-fonderna 2014–2020 (exklusive NextGenerationEU) vid utgången av 2025

(miljarder euro)

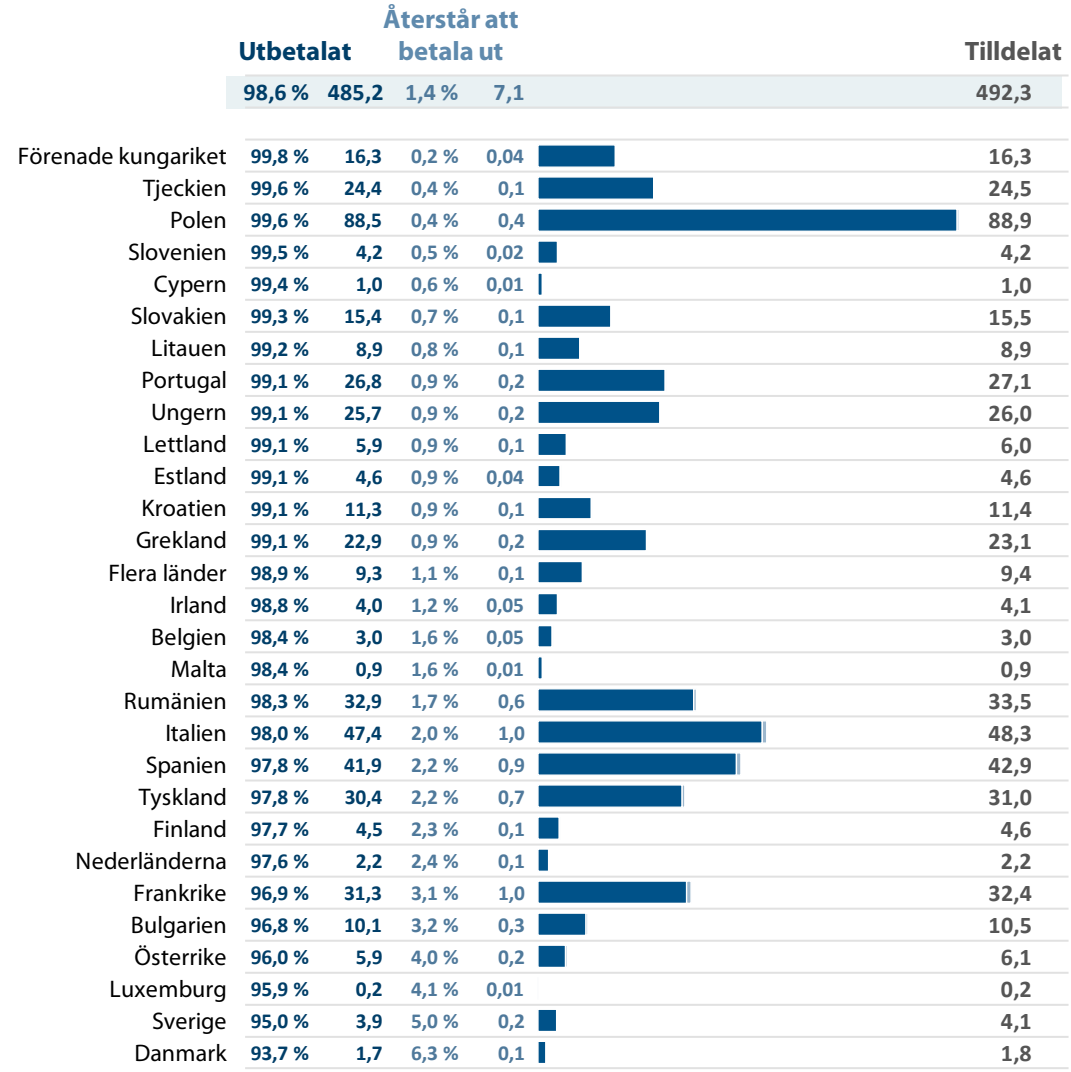

	Utbetalat		Återstår att betala ut		Tilldelat
	98,6 %	485,2	1,4 %	7,1	492,3
Förenade kungariket	99,8 %	16,3	0,2 %	0,04	16,3
Tjeckien	99,6 %	24,4	0,4 %	0,1	24,5
Polen	99,6 %	88,5	0,4 %	0,4	88,9
Slovenien	99,5 %	4,2	0,5 %	0,02	4,2
Cypern	99,4 %	1,0	0,6 %	0,01	1,0
Slovakien	99,3 %	15,4	0,7 %	0,1	15,5
Litauen	99,2 %	8,9	0,8 %	0,1	8,9
Portugal	99,1 %	26,8	0,9 %	0,2	27,1
Ungern	99,1 %	25,7	0,9 %	0,2	26,0
Lettland	99,1 %	5,9	0,9 %	0,1	6,0
Estland	99,1 %	4,6	0,9 %	0,04	4,6
Kroatien	99,1 %	11,3	0,9 %	0,1	11,4
Grekland	99,1 %	22,9	0,9 %	0,2	23,1
Flera länder	98,9 %	9,3	1,1 %	0,1	9,4
Irland	98,8 %	4,0	1,2 %	0,05	4,1
Belgien	98,4 %	3,0	1,6 %	0,05	3,0
Malta	98,4 %	0,9	1,6 %	0,01	0,9
Rumänien	98,3 %	32,9	1,7 %	0,6	33,5
Italien	98,0 %	47,4	2,0 %	1,0	48,3
Spanien	97,8 %	41,9	2,2 %	0,9	42,9
Tyskland	97,8 %	30,4	2,2 %	0,7	31,0
Finland	97,7 %	4,5	2,3 %	0,1	4,6
Nederländerna	97,6 %	2,2	2,4 %	0,1	2,2
Frankrike	96,9 %	31,3	3,1 %	1,0	32,4
Bulgarien	96,8 %	10,1	3,2 %	0,3	10,5
Österrike	96,0 %	5,9	4,0 %	0,2	6,1
Luxemburg	95,9 %	0,2	4,1 %	0,01	0,2
Sverige	95,0 %	3,9	5,0 %	0,2	4,1
Danmark	93,7 %	1,7	6,3 %	0,1	1,8

Källa: Revisionsrätten, på grundval av kommissionens plattform för öppna data per den 19 januari 2026.

Utnyttjandet av fonder med delad förvaltning 2021–2027 inom ramen för förordningen om gemensamma bestämmelser ökar, men det är fortfarande lägre än inom den föregående fleråriga budgetramen

2.13. Under 2025 uppgick de årliga utbetalningarna för fonderna med delad förvaltning enligt *förordningen om gemensamma bestämmelser*[3] till 36,8 miljarder euro (2024: 14,7 miljarder euro). Vid utgången av 2025[4] uppgick de totala utbetalningarna till 65,8 miljarder euro, varav 23,2 miljarder euro avsåg förfinansiering och 42,6 miljarder euro mellanliggande betalningar. De totala utbetalningarna motsvarade 16,6 % av det belopp som anslagits för dessa fonder enligt förordningen om gemensamma bestämmelser i den fleråriga budgetramen 2021–2027 (2024: 7 %), se ***figur 2.7***). De utnyttjandegrader som vi presenterar visar inte alla framsteg i projektgenomförandet eftersom de belopp som *stödmottagarna* redan har fått kan vara högre än de utgifter som medlemsstaterna deklarerat.

[3] Förordning (EU) 2021/1060.

[4] Kommissionens plattform för öppna data per den 19 januari 2026.

Figur 2.7 – Utnyttjande av fonder med delad förvaltning 2021–2027 enligt förordningen om gemensamma bestämmelser vid utgången av 2025

(miljarder euro)

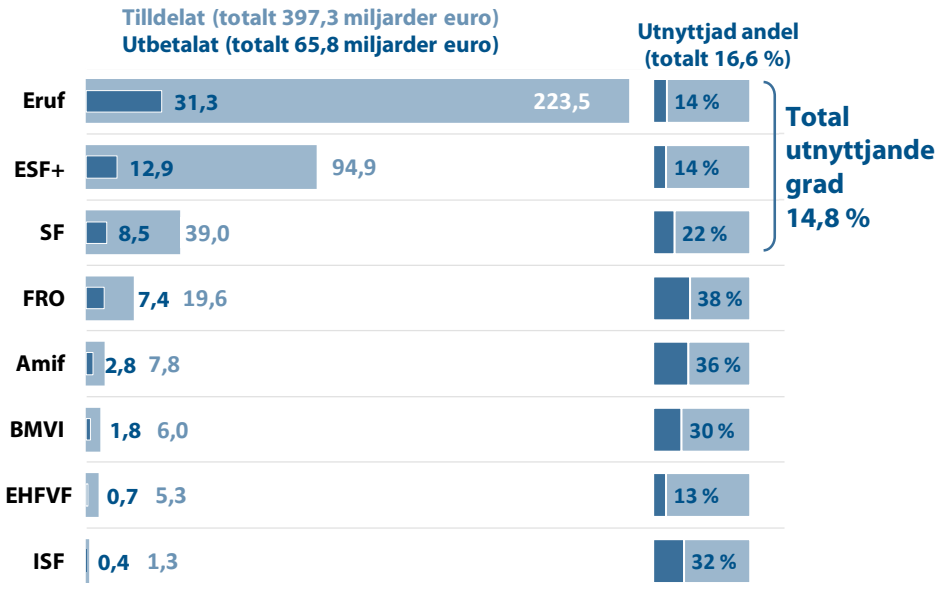

Eruf:	Europeiska regionala utvecklingsfonden
ESF+:	Europeiska socialfonden+
SF:	Sammanhållningsfonden
FRO:	Fonden för en rättvis omställning
Amif:	Asyl-, migrations- och integrationsfonden
BMVI:	Instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik
EHFVF:	Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden
ISF:	Fonden för inre säkerhet

Anm.: Beloppen för FRO inkluderar siffror för NextGenerationEU.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av kommissionens plattform för öppna data per den 19 januari 2026.

2.14. *Figur 2.8* visar utnyttjandegraden för varje mottagare.

Figur 2.8 – Utnyttjandegrad för fonder med delad förvaltning 2021–2027 enligt förordningen om gemensamma bestämmelser vid utgången av 2025

(miljarder euro)

	Utbetalat		Återstår att betala ut		Tilldelat
	16,6 %	65,8	83,4 %	331,4	397,3
Schweiz	37,7 %	0,02	62,3 %	0,03	0,04
Norge	37,0 %	0,03	63,0 %	0,05	0,08
Sverige	30,8 %	0,7	69,2 %	1,6	2,3
Luxemburg	30,0 %	0,03	70,0 %	0,06	0,09
Finland	29,1 %	0,7	70,9 %	1,7	2,4
Tjeckien	26,1 %	5,6	73,9 %	15,8	21,3
Nederländerna	26,1 %	0,5	73,9 %	1,5	2,0
Cypern	23,9 %	0,3	76,1 %	0,9	1,2
Litauen	23,6 %	1,6	76,4 %	5,2	6,8
Rumänien	23,1 %	7,3	76,9 %	24,3	31,6
Estland	22,2 %	0,8	77,8 %	2,8	3,6
Island	22,0 %	0,01	78,0 %	0,02	0,03
Lettland	21,7 %	1,0	78,3 %	3,7	4,8
Grekland	21,7 %	5,0	78,3 %	17,9	22,9
Danmark	20,3 %	0,1	79,7 %	0,6	0,7
Interregionalt	20,1 %	1,9	79,9 %	7,7	9,7
Frankrike	19,2 %	3,6	80,8 %	15,1	18,6
Tyskland	17,3 %	3,9	82,7 %	18,8	22,7
Irland	16,8 %	0,2	83,2 %	1,0	1,2
Ungern	15,8 %	3,4	84,2 %	17,9	21,3
Polen	15,7 %	12,0	84,3 %	64,5	76,5
Bulgarien	14,9 %	1,7	85,1 %	9,6	11,3
Malta	13,9 %	0,1	86,1 %	0,8	0,9
Slovakien	13,6 %	1,7	86,4 %	11,0	12,7
Österrike	13,3 %	0,2	86,7 %	1,2	1,4
Italien	12,7 %	5,6	87,3 %	38,6	44,2
Slovenien	12,5 %	0,4	87,5 %	3,0	3,5
Kroatien	12,5 %	1,2	87,5 %	8,3	9,5
Portugal	12,4 %	2,9	87,6 %	20,4	23,3
Belgien	11,9 %	0,3	88,1 %	2,5	2,8
Spanien	7,6 %	2,9	92,4 %	34,9	37,7

Anm.: De belopp som avser länder utanför EU (Schweiz, Norge och Island) är kopplade till fonden för instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik. Totalt anslogs 0,15 miljarder euro till länder utanför EU.
För Ungern återspeglar det belopp som återstår att betala ut de uppgifter som fanns tillgängliga vid den tidpunkt då de hämtades och återspeglar inte fullt ut tillbakadragandena i samband med villkorlighetsordningen avseende rättsstatsprincipen.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av kommissionens plattform för öppna data per den 19 januari 2026.

2.15. Under 2022 vidtog rådet åtgärder för att skydda EU:s budget mot överträdelser av rättsstatens principer i Ungern[5], vilket ledde till att 6,4 miljarder euro i sammanhållningspolitisk finansiering hölls inne. Kommissionens nya bedömningar 2023[6], 2024[7] och 2025[8] bekräftade skälen till det tillfälliga innehållandet. Enligt de tillämpliga bestämmelserna[9] gick innehållna åtaganden från 2022 (1,0 miljarder euro) förlorade i slutet av 2024 och innehållna åtaganden från 2023 (1,1 miljarder euro) gick förlorade i slutet av 2025. Dessa belopp utgör en permanent förlust av budgetmedel för Ungern.

2.16. Utnyttjandet av de tre huvudsakliga sammanhållningspolitiska fonderna (Eruf, Sammanhållningsfonden och ESF+), som motsvarar 90 % av fonderna med delad förvaltning enligt förordningen om gemensamma bestämmelser för perioden 2021–2027, var fortfarande lägre än under perioden 2014–2020. Den totala utnyttjandegraden för dessa tre fonder var 14,8 % vid utgången av 2025, jämfört med 24 % vid motsvarande tidpunkt i den föregående fleråriga budgetramen (utgången av 2018), se ***figur 2.9***. Vi konstaterade att utestående betalningsansökningar uppgick till ett högt belopp vid årets slut, se ***ruta 2.1***.

---

5 Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/2506.

6 Kommissionens beslut C(2023) 8999.

7 Kommissionens meddelande COM(2024) 800 final.

8 Kommissionens meddelande COM(2025) 900 final.

9 Förordning (EU) 2020/2092 artikel 7.3.

Figur 2.9 – Utnyttjande av sammanhållningsfonderna år fem: den nuvarande fleråriga budgetramen (MFF) släpar fortfarande efter den föregående fleråriga budgetramen

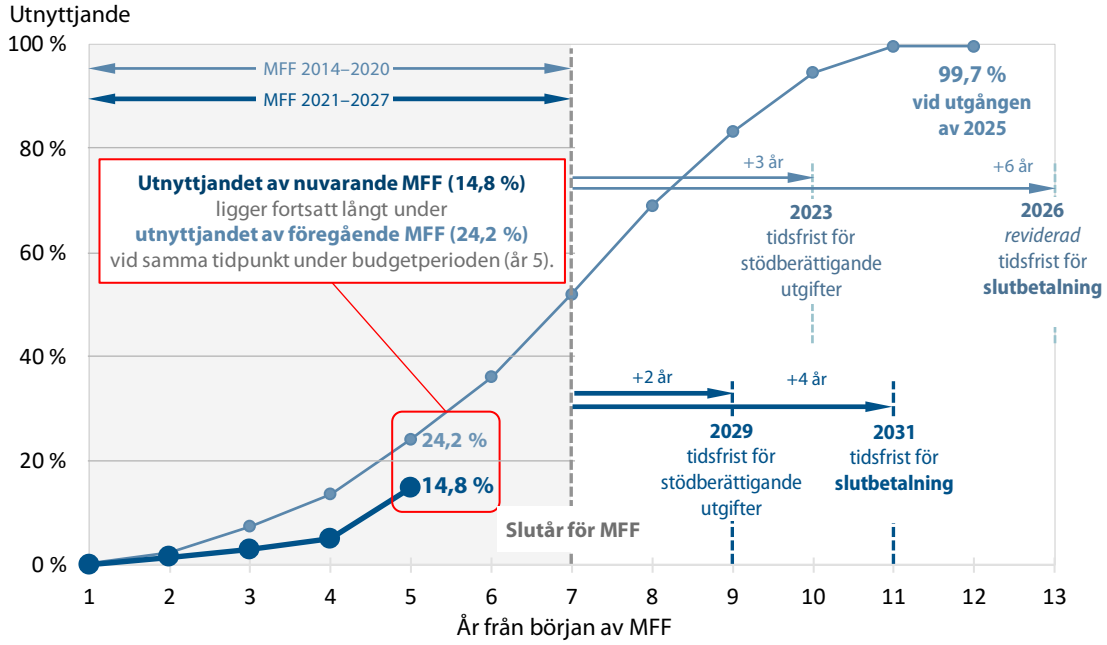

Anm.: Här ingår förfinansiering och mellanliggande betalningar.
Genom förordningarna (EU) 2025/1913 och (EU) 2025/1914 är det möjligt att förlänga tidsfristen för stödberättigande till den 31 december 2030 för program inom den fleråriga budgetramen 2021–2027 vilkas ändringsförslag till en omfördelning av resurser till de nya prioriteringarna har godkänts.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av kommissionens plattform för öppna data per den 19 januari 2026.

Ruta 2.1

Eftersläpningen av utbetalningar och konsekvenserna av detta för efterföljande år

Omfattningen av betalningsbemyndiganden är osäker, eftersom den beror på medlemsstaternas prognoser för betalningsansökningar, som i sin tur påverkas av takten i programgenomförandet och kan variera under året. Kommissionen får föreslå ändringsbudgetar för att tillgodose nya behov. Dessa justeringar omfattas dock av förfarandemässiga begränsningar och tidsfrister, vilket kan begränsa hur ändamålsenliga de är när det gäller att anpassa anslagen till faktiska betalningsansökningar, och kan leda till obetalda betalningsansökningar vid årets slut.

Utestående betalningsansökningar vid årets slut kan delas in i två kategorier för analysändamål:

a) Ansökningar som mottagits för sent för att kunna behandlas före årets slut.

b) Ansökningar som inte kan betalas på grund av otillräckliga betalningsbemyndiganden i årsbudgeten.

Under 2025 överskred det totala beloppet för betalningsansökningarna för tre sammanhållningspolitiska fonder (Eruf, Sammanhållningsfonden och ESF+) de tillgängliga betalningsbemyndigandena i budgeten. Vid utgången av 2025 hade de utestående betalningsansökningarna ackumulerats och uppgick till 17 miljarder euro. Dessa ansökningar behandlades i början av 2026.

Obetalda ansökningar som förs över till efterföljande år innebär ytterligare press på de tillgängliga betalningsbemyndigandena och kan begränsa kapaciteten att täcka nya betalningsansökningar.

2.17. År 2025 uppskattade kommissionen risken för tillbakadraganden till noll för sammanhållningspolitiska program inom den nuvarande fleråriga budgetramen[10] (uppskattning 2024: 2,7 miljarder euro[11]). Utnyttjandet av EU:s sammanhållningsfonder ligger dock fortfarande under tidigare nivåer (se ***figur 2.9***) och tillbakadraganden kan fortfarande ske om takten för utbetalningarna inte ökar som förväntat. I september 2025 antogs två nya förordningar[12] som ska påskynda investeringar och underlätta genomförandet.

[10] COM(2025) 573 final, tabell 2, ”Totalt”.

[11] COM(2024) 276 final, tabell 2, ”Totalt”.

[12] Förordningarna (EU) 2025/1913 och (EU) 2025/1914.

Betydligt högre takt för Ejflu-betalningar enligt den nya GJP 2025

2.18. Sedan 2023 har Ejflu omfattats av de nya förordningarna för den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP)[13]. Utnyttjandet av Ejflu-finansiering för 2023–2027 inleddes 2023, efter övergångsperioden 2021–2022. Vid utgången av 2025[14] uppgick Ejflu-betalningarna till 14,2 miljarder euro (2024: 6,3 miljarder euro), med en utnyttjandegrad på 21,6 % (2024: 9,5 %).

Bidragsutbetalningarna från faciliteten för återhämtning och resiliens var betydligt lägre än väntat 2025

2.19. Vid utgången av 2025 innehöll alla medlemsstaters ändrade återhämtnings- och resiliensplaner ett REPowerEU-kapitel. Utöver NextGenerationEU kommer kommissionen att använda intäkter från *utsläppshandelssystemet* på upp till 20,0 miljarder euro till att finansiera de 27 antagna REPowerEU-kapitlen samt anslag från *brexitjusteringsreserven*[15] på upp till 2,1 miljarder euro. Det totala beloppet för bidrag från faciliteten, inklusive REPowerEU, kan komma att uppgå till 359,9 miljarder euro.

2.20. De årliga utbetalningarna av bidrag från faciliteten uppgick till totalt 40,1 miljarder euro 2025, varav 33,2 miljarder euro finansierades genom bidrag från NextGenerationEU, 6,3 miljarder euro genom intäkter från utsläppshandelssystemet och 0,6 miljarder euro genom bidrag från brexitjusteringsreserven. De årliga utbetalningarna för bidrag från faciliteten som finansierats genom NextGenerationEU uppgick till endast 62 % av kommissionens uppskattning i juni 2024 (65 miljarder euro)[16]. Vid utgången av 2025 var dock nettobetalningsansökningar från 17 medlemsstater avseende bidrag från faciliteten på totalt 20,3 miljarder euro fortfarande under bedömning[17], varav ansökningar avseende 17,4 miljarder euro mottogs i december 2025.

---

[13] Förordningarna (EU) 2021/2115 och (EU) 2021/2116.

[14] Kommissionens plattform för öppna data per den 19 januari 2026.

[15] Förordning (EU) 2021/241, ändrad genom förordning (EU) 2023/435, artikel 21.

[16] COM(2024) 276 final, 2.4. NextGenerationEU.

[17] Kommissionens tidslinje i resultattavlan för återhämtning och resiliens.

2.21. De bidrag från faciliteten som hade betalats ut vid utgången av 2025 uppgick till totalt 237,5 miljarder euro (66 %) av de 359,9 miljarder euro i åtaganden som hade gjorts, se ***figur 2.10***. Därmed finns det upp till 122,4 miljarder euro tillgängliga att betala ut till slutet av 2026. Detta är betydligt högre än kommissionens uppskattning från juli 2024, där utbetalningar på 70,1 miljarder euro förutsågs för 2026[18].

2.22. Delmål och mål som rör faciliteten måste vara genomförda senast den 31 augusti 2026 och medlemsstaterna måste lämna in sina slutliga utbetalningsansökningar senast den 30 september 2026[19]. Kommissionen måste ha genomfört alla utbetalningar senast den 31 december 2026. År 2026 kommer ungefär tre gånger så mycket att betalas ut som 2025. Så stora utbetalningar inom en begränsad tidsram kommer att öka trycket på medlemsstaterna att använda finansieringen och på kommissionens kapacitet att bedöma och behandla betalningsansökningarna. Alla EU-bidrag som inte används kommer att dras tillbaka efter att alla relevanta rättsliga skyldigheter och utbetalningsskyldigheter har uppfyllts[20].

Figur 2.10 – Genomförande av bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens per källa vid utgången av 2025

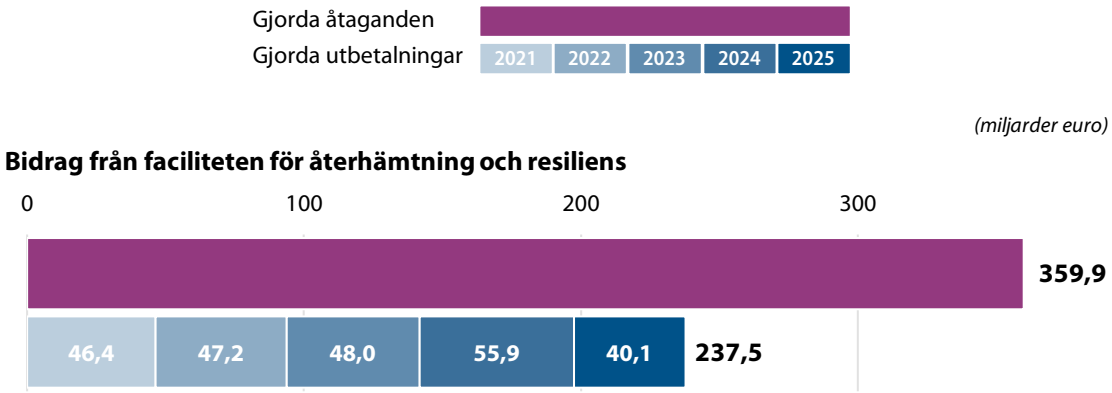

Anm.: Exklusive administrativa utgifter.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av Europeiska unionens konsoliderade årsredovisning för 2025 och andra uppgifter från kommissionen.

[18] COM(2024) 276 final, tabell 3.

[19] COM(2025) 310 final.

[20] C/2026/2614, 4.2. Slutliga tillbakadraganden på grund av bristande genomförande vid facilitetens slut.

2.23. Det är stora skillnader mellan medlemsstaterna när det gäller i vilken omfattning de har utnyttjat bidragen från faciliteten, se ***figur 2.11***. Dessa utbetalningar baseras på de delmål och mål som rådet fastställt för varje medlemsstat. I en särskild rapport om utnyttjandet av medel från faciliteten[21] drog vi dock slutsatsen att de belopp som medlemsstaterna mottagit inte nödvändigtvis återspeglar antalet delmål och mål som uppnåtts eller deras betydelse. Förhållandet mellan de medel som mottagits och de delmål och mål som uppnåtts varierar mellan medlemsstaterna.

[21] Särskild rapport 13/2024.

Figur 2.11 – Bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens som betalats ut och belopp som ska betalas ut på grundval av reviderade tilldelningar till medlemsstaterna, vid utgången av 2025

(miljarder euro)

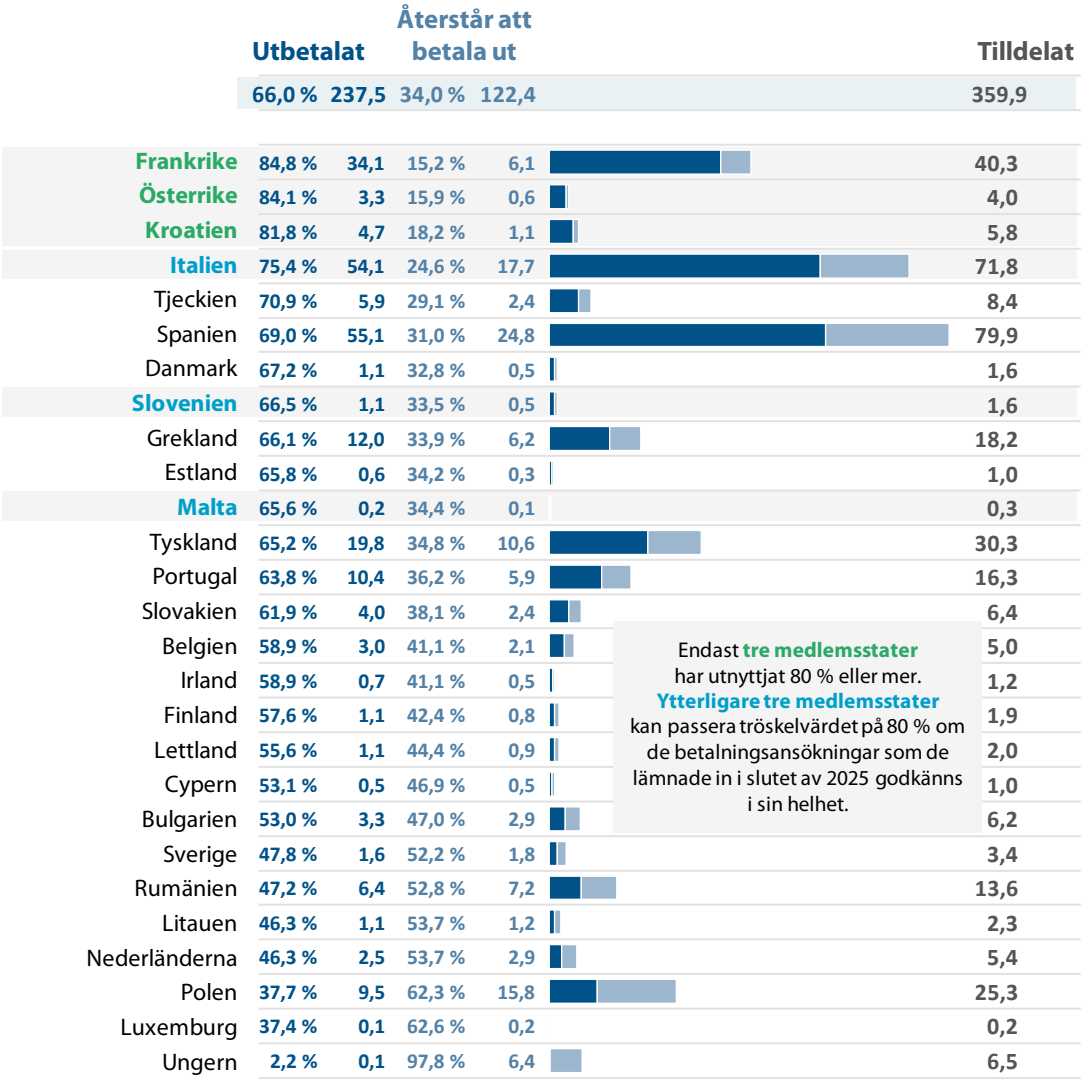

(*) På grundval av ändrade tilldelningar.

Anm.: Exklusive administrativa utgifter.
Ungern har endast erhållit förfinansiering och har ännu inte lämnat in någon betalningsansökan.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av resultattavlan för återhämtning och resiliens och andra uppgifter från kommissionen.

2.24. Åtaganden för tillägg från NextGenerationEU till program inom den fleråriga budgetramen uppgår till 83,0 miljarder euro, se ***figur 2.12***. De årliga utbetalningarna för dessa tillägg uppgick till 8,5 miljarder euro 2025, och de ackumulerade utbetalningarna uppgick till 75,4 miljarder euro vid utgången av 2025. Det innebär att utbetalningar på upp till 7,6 miljarder euro kan göras fram till slutet av 2026.

Figur 2.12 – Genomförandet av NextGenerationEU med avseende på tillägg till EU-program vid utgången av 2025

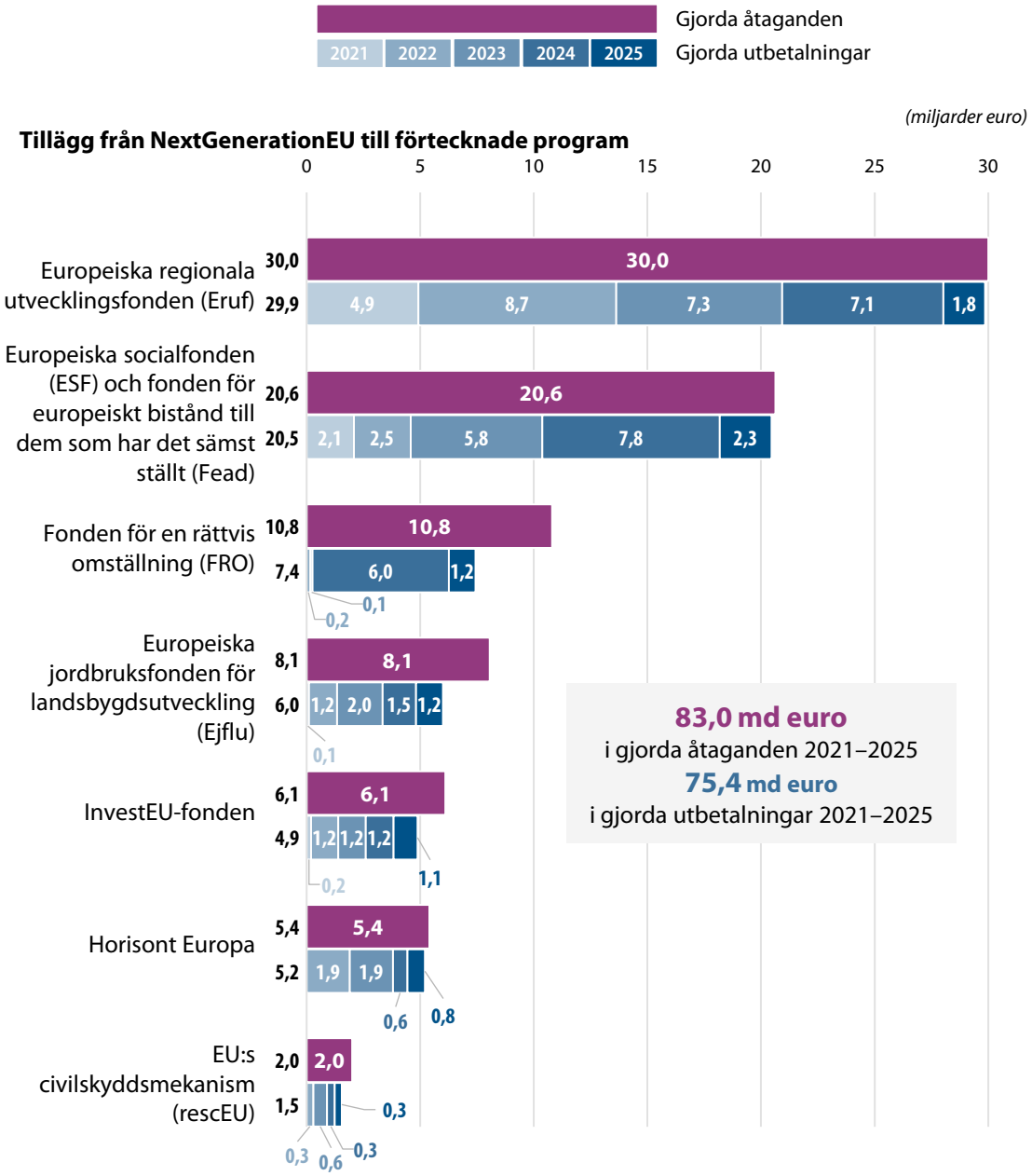

Källa: Revisionsrätten, på grundval av Europeiska unionens konsoliderade årsredovisning för 2025.

De utestående åtagandena minskar men är fortfarande betydande

2.25. *Utestående åtaganden* är summan av åtaganden som ingåtts under innevarande och föregående år men som ännu inte betalats. De hänger samman med EU-budgetens fleråriga karaktär och utgör framtida betalningsskyldigheter som, om de inte dras tillbaka, måste uppfyllas när de förfaller till betalning.

2.26. Eftersom utestående åtaganden ackumuleras påverkar de flexibiliteten i framtida budgetar, eftersom betalningsbemyndigandena först måste täcka befintliga rättsliga skyldigheter innan resurser kan anslås till nya eller framväxande prioriteringar. En hög nivå av utestående åtaganden innebär att EU-budgeten har begränsad kapacitet att reagera på förändrade omständigheter eller finansiera nya initiativ inom nästa fleråriga budgetram. Och om betalningsbemyndigandena i årsbudgetarna inte räcker till kan detta dessutom leda till att regleringen av betalningsansökningar försenas eller till att en eftersläpning av utbetalningar byggs upp (se ***ruta 2.1***).

2.27. Kommissionen anser att de årliga betalningstaken för 2026 och 2027 sammantaget är tillräckliga för de förväntade utbetalningarna[22]. Men den tillgängliga marginalen under betalningstaket är mycket begränsad 2027 (omkring 1 miljard euro)[23], vilket ger litet utrymme att absorbera ett oförutsett betalningstryck.

2.28. Vid utgången av 2025 uppgick de utestående åtagandena, som kommer att kräva utbetalningar under kommande år om de inte dras tillbaka, till totalt 501,1 miljarder euro, inbegripet 124,1 miljarder euro till bidrag från NextGenerationEU, se ***figur 2.13***.

[22] COM(2025) 573 final, s. 4.

[23] Ibid., tabell 1.1.

Figur 2.13 – Totala utestående åtaganden per källa och rubrik i den fleråriga budgetramen vid utgången av 2025

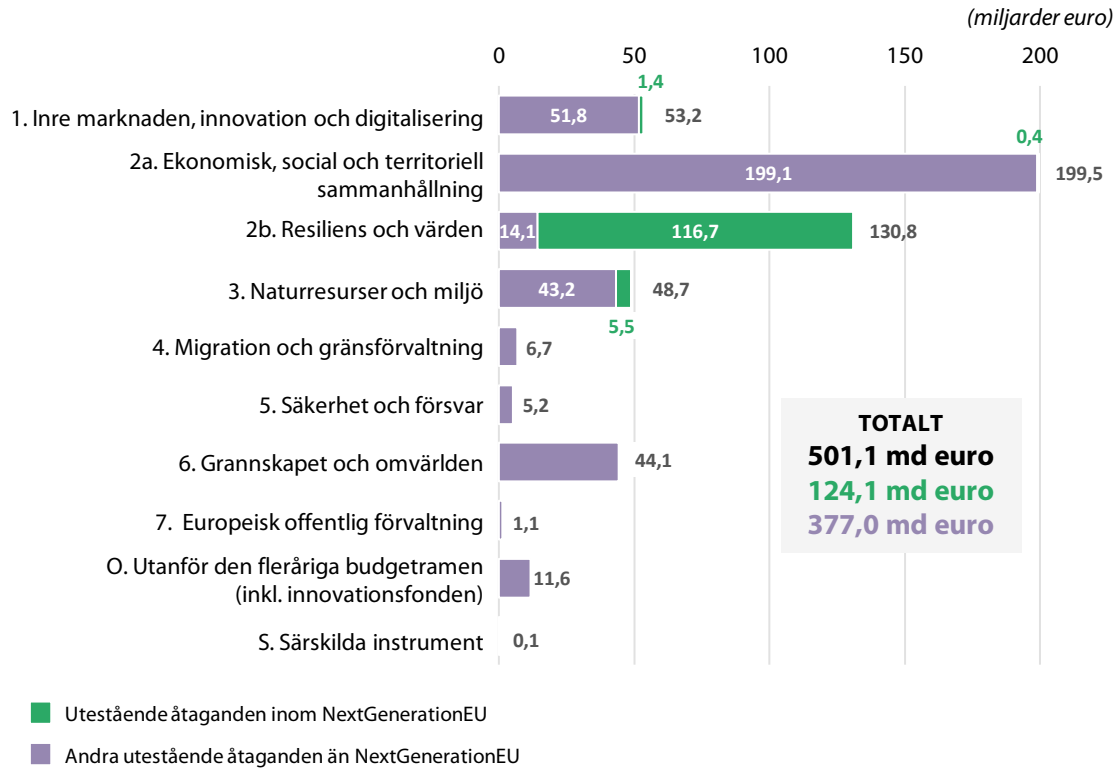

Källa: Revisionsrätten, på grundval av Europeiska unionens konsoliderade årsredovisning för 2025 och andra uppgifter från kommissionen.

2.29. Under 2025 skrev kommissionen ned sin prognos över utestående åtaganden vid utgången av 2027 från 364,7 miljarder euro[24] till 339 miljarder euro[25]. ***Figur 2.14*** visar utestående åtaganden vid utgången av varje år från 2007 till 2027. När det gäller utestående åtaganden inom ramen för NextGenerationEU måste alla utbetalningar (utom små belopp som avser utgifter för administrativt och tekniskt stöd) göras före utgången av 2026.

[24] COM(2024) 276 final, tabell 4.

[25] COM(2025) 573 final, 2.6. Utvecklingen av nivån på utestående åtaganden.

Figur 2.14 – Utestående åtaganden samt åtaganden och utbetalningar 2007–2025 och prognos för 2026–2027

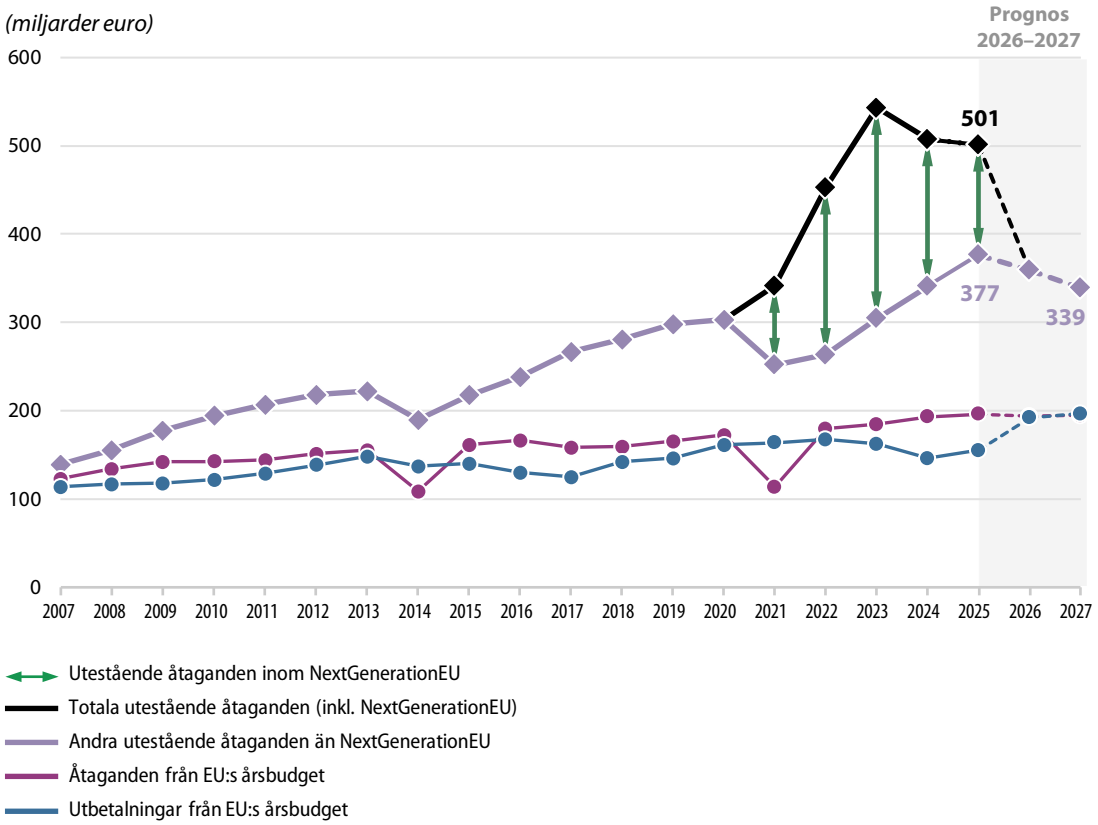

Anm.: Prognoserna från 2026 och framåt omfattar inte överföringar eller inkomster avsatta för särskilda ändamål.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av EU:s konsoliderade årsredovisningar 2007–2025 och COM(2025) 573 final.

Den ekonomiska förvaltningen under 2025

Utestående EU-lån ökade med mer än 20 % 2025

2.30. Sedan december 2022 har kommissionen antagit en *diversifierad finansieringsstrategi*[26] som standardmetod för finansiering av ekonomiskt stöd genom upplåning. Vid utgången av 2025 uppgick det nominella värdet av EU:s utestående lån till 738,9 miljarder euro (2024: 601,3 miljarder euro). Detta inbegrep EU-skuldväxlar till ett nominellt värde om 36,8 miljarder euro (2024: 23,1 miljarder euro). De har en löptid på mindre än ett år och utfärdas för likviditetsförvaltning.

2.31. De senaste fem åren har kommissionen i allt högre grad vänt sig till kapitalmarknaderna för att finansiera större program, till exempel Sure och NextGenerationEU, se ***figur 2.15***. År 2027 kan EU:s utestående upplåning komma att uppgå till 1 000 miljarder euro.

2.32. År 2025 antog rådet en förordning om inrättande av instrumentet säkerhetsaktion för Europa (Safe) för att finansiera brådskande och storskaliga investeringar i det europeiska försvaret. Kommissionen får låna upp till 150 miljarder euro på kapitalmarknaderna och kan därefter låna ut dessa medel till medlemsstaterna på begäran, på grundval av godkända nationella planer. Vid utgången av 2025 hade de finansiella transaktionerna ännu inte inletts. Enligt kommissionen kan hälften av dessa lån komma att betalas ut under 2026–2027 och resten fram till utgången av 2030, beroende på hur det nationella genomförandet utvecklas.

[26] Årsrapporten för 2023, punkt 2.36.

Figur 2.15 – Utestående EU-upplåning sedan 2014

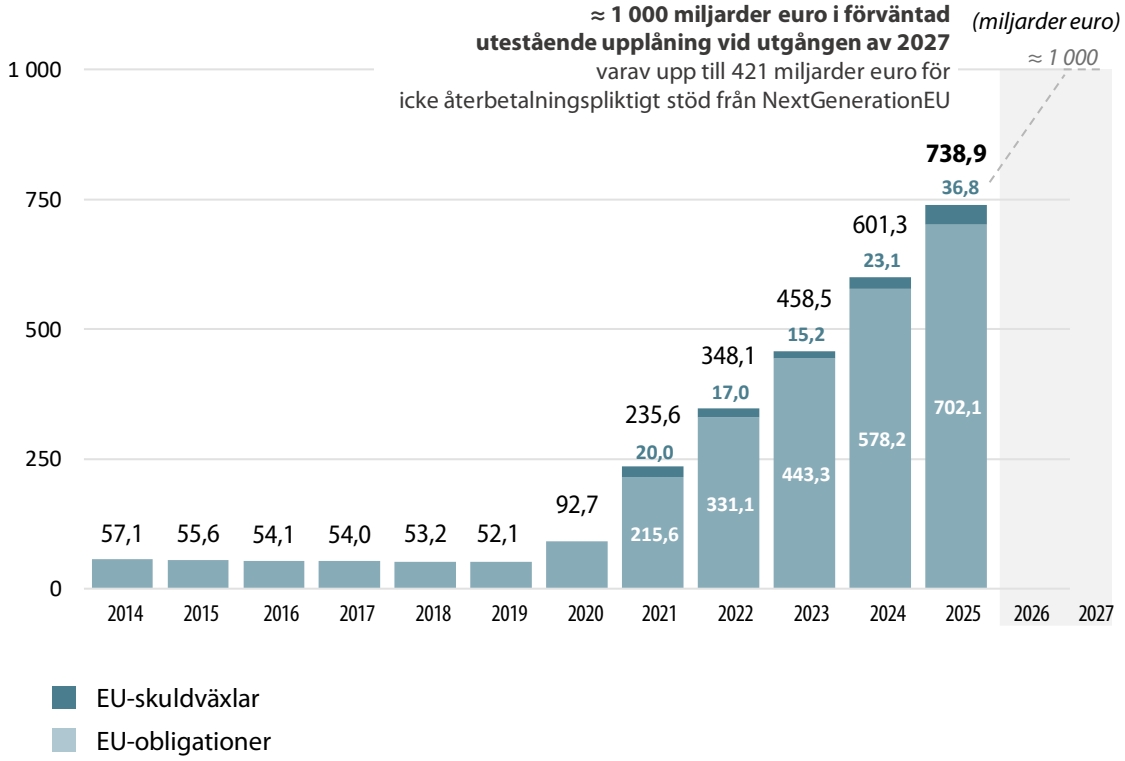

Anm.: EU-emissioner till nominellt värde.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av EU:s konsoliderade årsredovisning för 2025 och andra uppgifter från kommissionen.

2.33. ***Figur 2.16*** visar löptiderna för EU:s lån, exklusive EU-skuldväxlar, per programperiod. Den aktuella förfallostrukturen är fördelad över den nuvarande fleråriga budgetramen och efterföljande fleråriga budgetramar. Obligationer som förfaller kommer delvis att förnyas i form av nya emissioner, så att återbetalningsskyldigheterna fördelas över efterföljande fleråriga budgetramar i linje med kraven i beslutet om egna medel.

Figur 2.16 – Årliga volymer utestående EU-obligationer som förfaller, vid utgången av 2025

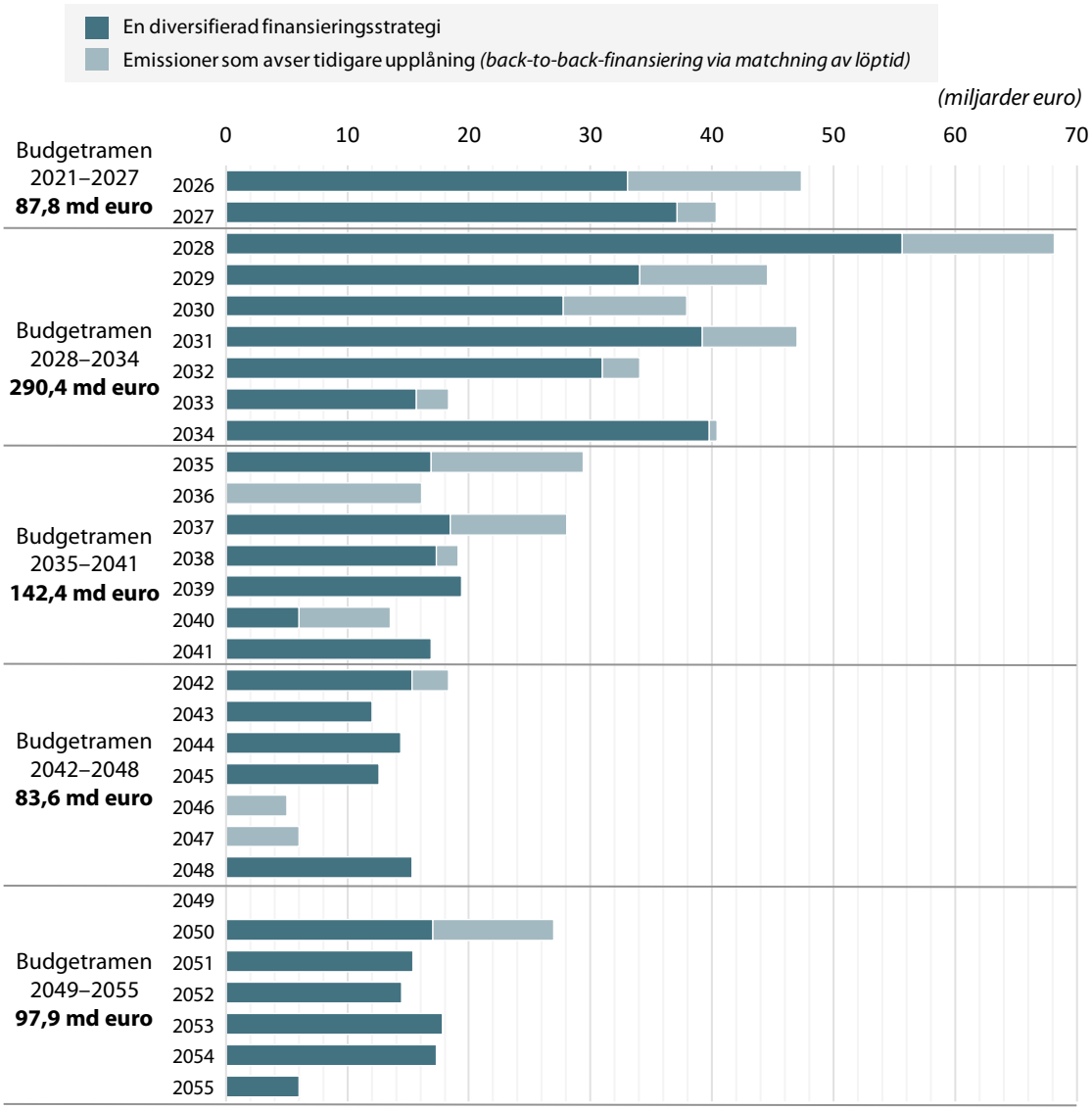

Anm.: Belopp till nominellt värde. EU-skuldväxlar ingår inte.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av Europeiska unionens konsoliderade årsredovisning för 2025.

2.34. Det utestående nominella beloppet för långfristiga skuldebrev vid utgången av 2025 gör EU till en av de största emittenterna av skuldebrev i euro. I ***figur 2.17*** jämförs utestående långfristiga skuldebrev i medlemsstaterna och EU under perioden 2020–2025.

Figur 2.17 – Utestående belopp för långfristiga skuldebrev från EU:s medlemsstater och EU

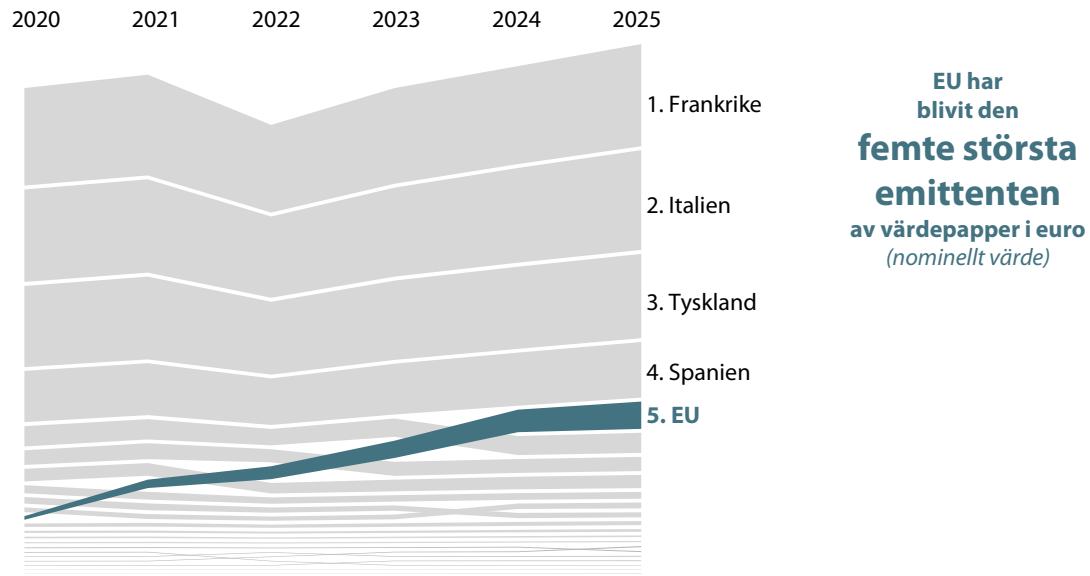

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från ECB och EU:s konsoliderade årsredovisning för 2025.

2.35. EU-upplåning finansierar NextGenerationEU och ekonomiskt stöd till medlemsstaterna och länder utanför EU. I ***figur 2.18*** visas en uppdelning av EU-program som finansieras genom EU-upplåning.

Figur 2.18 – Program som finansieras genom upplåning av EU, vid utgången av 2025

(miljarder euro)

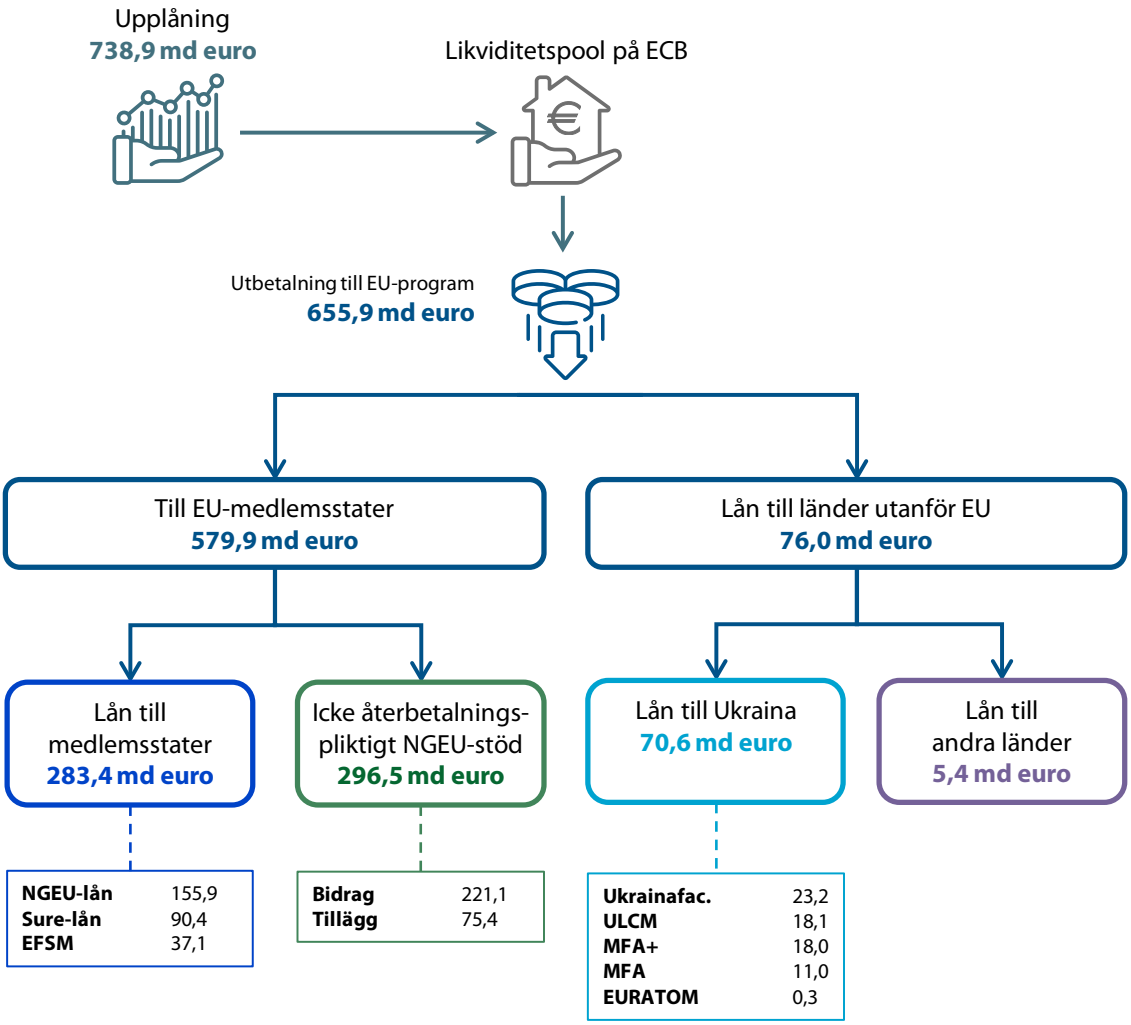

EFSM:	europeiska finansiella stabiliseringsmekanismen
MFA:	makroekonomiskt stöd
NGEU:	NextGenerationEU
Sure:	europeiskt instrument för tillfälligt stöd för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation
ULCM:	makroekonomiskt stöd inom ramen för samarbetsmekanismen för Ukraina-lån

Anm.: Belopp till nominellt värde. Beloppen omfattar inte den del av bidragen som finansieras genom brexitjusteringsreserven eller utsläppshandelssystemet. Inkomsterna från EU-upplåning kan skilja sig från de nominella återbetalningsbeloppen, eftersom värdepapper kan emitteras till priser över eller under det nominella värdet beroende på marknadsförhållandena.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av Europeiska unionens konsoliderade årsredovisning för 2025 och andra uppgifter från kommissionen.

2.36. I *figur 2.19* visas en uppdelning av lån till medlemsstaterna som finansieras genom EU-upplåning.

Figur 2.19 – Utbetalade lån till EU-medlemsstater som finansieras genom upplåning av EU, vid utgången av 2025

(miljarder euro)

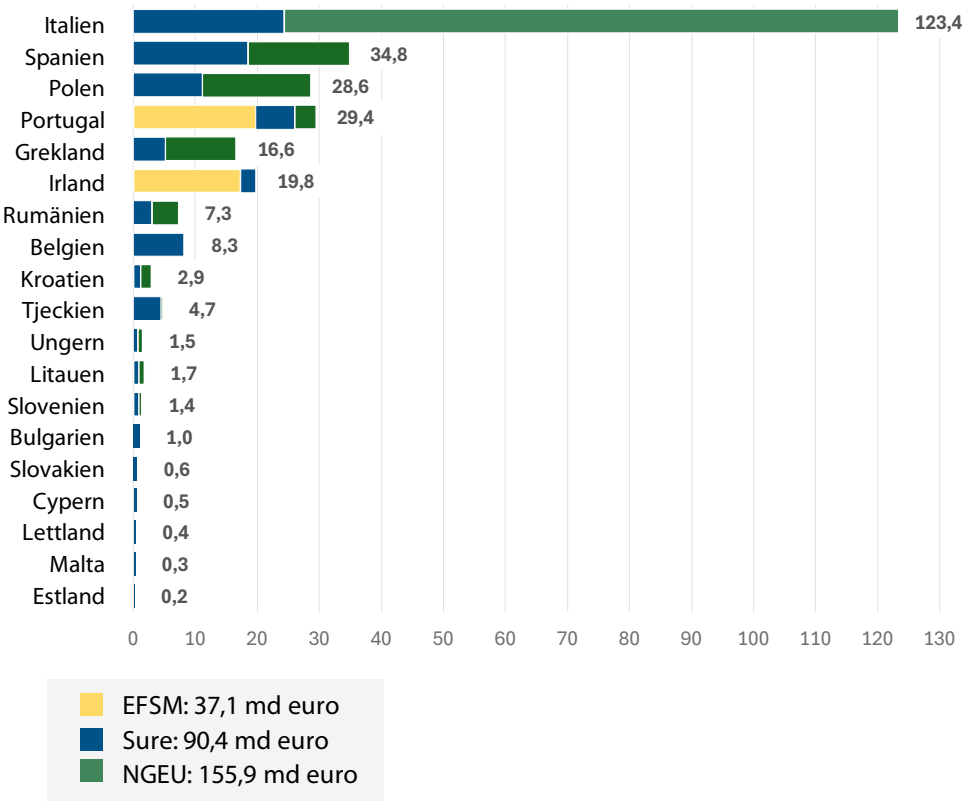

Anm.: Belopp till nominellt värde.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av Europeiska unionens konsoliderade årsredovisning för 2025.

Utnyttjandet av NextGenerationEU är mindre än väntat

2.37. Det ursprungliga programbeloppet för NextGenerationEU fastställdes i syfte att tillhandahålla finansiering till medlemsstaterna på upp till 806,9 miljarder euro i löpande priser (750 miljarder euro i 2018 års priser). Eftersom medlemsstaternas efterfrågan på lån minskade justerades detta belopp nedåt till 698 miljarder euro vid utgången av 2025. Med beaktande av minskningen av Spaniens lånetilldelning[27] i januari 2026 uppgår den uppdaterade totala tillgängliga finansieringen till 637,7 miljarder euro, varav 216,7 miljarder euro avser lån och 421,0 miljarder euro icke återbetalningspliktigt stöd.

2.38. Vid utgången av 2025 hade EU betalat ut 452,4 miljarder euro, se ***figur 2.20***. EU kan fortfarande betala ut upp till 185,3 miljarder euro för NextGenerationEU före utgången av 2026.

[27] Rådets genomförandebeslut (EU) 17031/25, artikel 2.1.

Figur 2.20 – Utbetalningar från NextGenerationEU vid utgången av 2025

(miljarder euro)

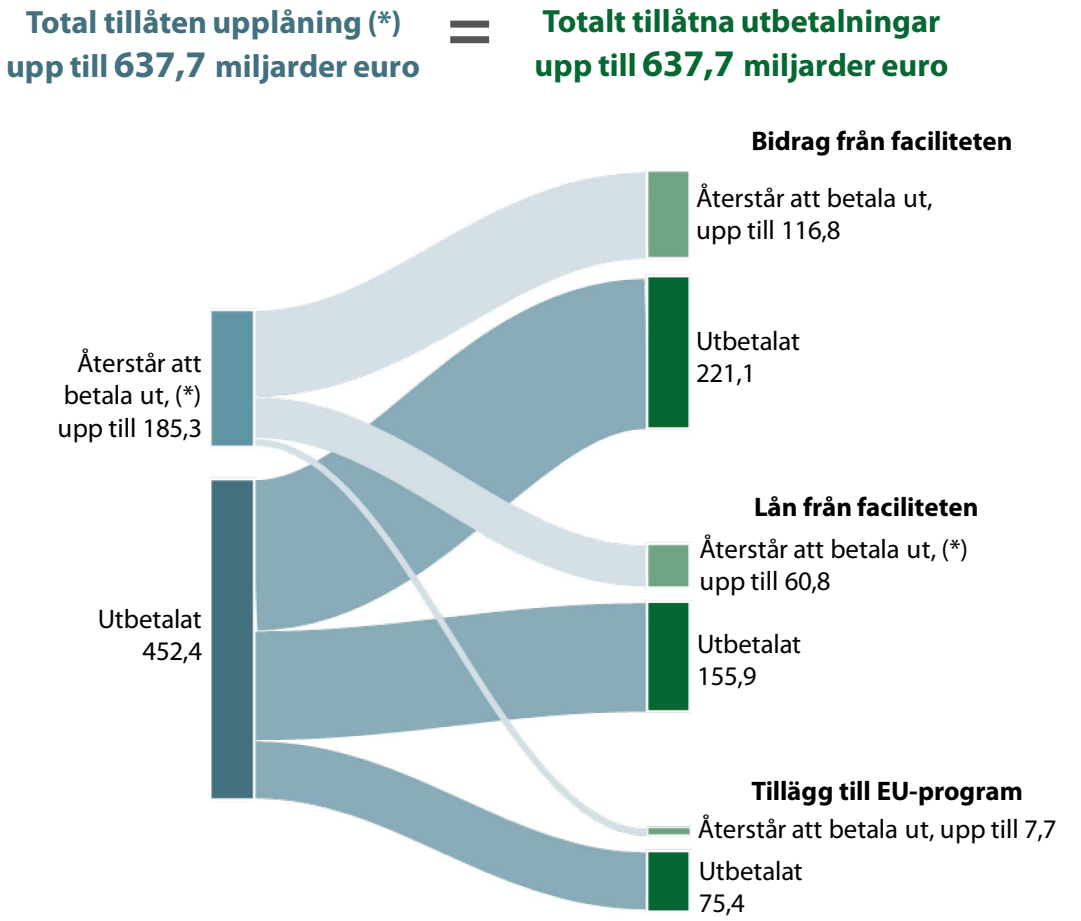

(*) Baserat på reviderade lånetilldelningar i januari 2026.

Anm.: Den upplåning som rapporteras för NextGenerationEU motsvarar endast de medel som särskilt var fördelade till NextGenerationEU vid årets utgång 2025. Upplåningen omfattar inte administrativa utgifter, och inte heller den del av bidragen som finansieras genom brexitjusteringsreserven eller utsläppshandelssystemet. I det totala lånebeloppet ingår den nedjustering med 60,4 miljarder euro som godkändes i januari 2026.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av Europeiska unionens konsoliderade årsredovisning för 2025 och andra uppgifter från kommissionen.

2.39. Återbetalningen av lån från NextGenerationEU måste inledas 2028 och vara slutförd senast 2058[28]. De årliga amorteringarna får inte överstiga 7,5 % av det högsta beloppet för icke återbetalningspliktigt stöd från NextGenerationEU[29] (dvs. 31,6 miljarder euro per år).

[28] Rådets beslut (EU, Euratom) 2020/2053, artikel 5.2.

[29] Ibid.

2.40. För att säkerställa den jämna och förutsebara minskning av skulden som krävs[30] kommer kommissionen att behöva förlänga lån som förfaller genom emission av nya skuldinstrument för att betala av de gamla lånen när de förfaller[31]. Förändrade marknadsvillkor kan innebära antingen högre eller lägre lånekostnader för upplåningen till NextGenerationEU för bidrag och tillägg[32], som måste tas från EU-budgeten. Parlamentet och rådet enades med kommissionen om att de utgifter från EU-budgeten som avser återbetalningen av NextGenerationEU-lån inte får leda till en otillbörlig minskning av programutgifter eller investeringsinstrument inom den nuvarande fleråriga budgetramen[33]. Oavsett storleken på framtida fleråriga budgetramar kan återbetalningsplanen för lån som gäller icke återbetalningspliktigt stöd från NextGenerationEU påverka dessa framtida budgetramars totala betalningsbemyndiganden. Alla kostnader som EU har ådragit sig för upplåning till NextGenerationEU, inklusive kostnader för hantering av ränterisker och andra finansiella risker, ska mottagarländerna stå för.

2.41. Kommissionen har inte offentliggjort någon övergripande återbetalningsstrategi för NextGenerationEU fram till 2058. När det gäller de belopp som lånats till icke återbetalningspliktigt stöd från NextGenerationEU föreslog kommissionen i sitt förslag till flerårig budgetram för 2028–2034 ett fast årsbelopp på 24 miljarder euro i löpande priser som ska täcka både räntor och amorteringar[34] under perioden. Enligt förslaget har räntebetalningar företräde, och eventuella återstående medel inom det årliga anslaget på 24 miljarder euro kan användas till att amortera lånen snabbare. Enligt kommissionen ger denna metod med fast annuitet förutsägbarhet för budgetplaneringen och fungerar som en naturlig säkring mot fluktuerande räntor, även om den, jämfört med alternativ som innebär linjär amortering, kan leda till högre totala räntekostnader under återbetalningsperioden som helhet (fram till 2058)[35]. På grundval av offentlig information från kommissionen kan räntekostnaderna i samband med icke återbetalningspliktigt stöd från NextGenerationEU under perioden för den fleråriga budgetramen 2028–2034 komma att uppgå till omkring 93 miljarder euro[36], förutsatt att hela stödbeloppet betalas ut.

---

30 Ibid.

31 COM(2024) 93 final, bilaga.

32 Kommissionens genomförandebeslut (EU, Euratom) 2023/2825, artikel 11.1.

33 Interinstitutionellt avtal av den 16 december 2020, bilaga II.

34 COM(2025) 573 final, 2.1. Betalningar i förhållande till åtagandena i den fleråriga budgetramen 2028–2034.

De förväntade lånekostnaderna för NextGenerationEU för den nuvarande fleråriga budgetramen är fortfarande dubbelt så höga som de ursprungliga uppskattningarna

2.42. Man enades om ett totalt anslag på 14,9 miljarder euro 2020 under rubrik 2b (Resiliens och värden) i den fleråriga budgetramen för 2021–2027 för att finansiera ränte- och kupongbetalningar för NextGenerationEU-lånen[37]. Uppskattningarna 2020 byggde på förväntade låneräntor på mellan 0,55 % 2021 och 1,15 % 2027[38]. De faktiska räntorna steg dock kraftigt[39], vilket hade en negativ inverkan på EU:s marginalkostnader för finansiering, se ***figur 2.21***.

Figur 2.21 – Förändringar i finansieringskostnaderna för NextGenerationEU

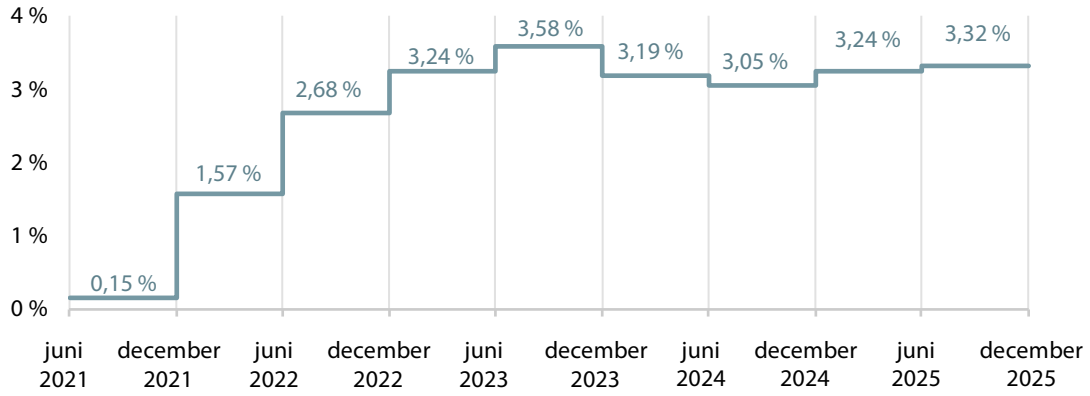

Anm.: Finansieringskostnaden för varje tidskomponent återspeglar räntesatsen vid tidpunkten för rapporteringen men kan variera på grund av förändrade marknadsförhållanden.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av COM(2026) 164 final.

---

[35] SWD(2025) 570, 4.5 Preparedness.

[36] Beräknat med hjälp av figur 4.4 i SWD (2025) 570 final/2.

[37] Multiannual Financial Framework 2021–2027 (in commitments) – Current prices, budgetpost 2.6. Financing and repayment – NextGenerationEU.

[38] Briefing från Europaparlamentets utredningstjänst: *Revision of the EU's long-term budget for 2021 to 2027*, s. 7.

[39] ECB:s styrräntor.

2.43. Enligt kommissionen uppgick utgifter med koppling till finansieringskostnader för upplåning avseende icke återbetalningspliktigt stöd från NextGenerationEU till 10,4 miljarder euro under 2021–2025 (5 miljarder euro 2025). Det var nästan 62 % högre än den ursprungliga prognosen på 6,4 miljarder euro[40]. Kommissionen räknar med att betala omkring 8 miljarder euro i ränta 2026[41] och 9,9 miljarder euro 2027[42]. De totala finansieringskostnaderna i den nuvarande fleråriga budgetramen kan således komma att uppgå till 28,3 miljarder euro, vilket är omkring dubbelt så mycket som kommissionens ursprungliga prognos på 14,9 miljarder euro[43]. Konflikten i Mellanöstern, som inleddes i slutet av februari 2026, har dock lett till ytterligare osäkerhet om inflationen och bredare penningpolitiska beslut[44]. Till följd av detta kan framtida finansieringskostnader avvika från nuvarande budgetprognoser. Kommissionen har ännu inte offentliggjort uppdaterade skattningar av de potentiella konsekvenserna för finansieringskostnaderna, trots att det kan bli liknande effekter som efter Rysslands anfallskrig mot Ukraina.

2.44. Genom EU-budgeten mobiliserades under 2025 Europeiska unionens återhämtningsinstrument (EURI-instrumentet)[45], som tillhandahöll 1,1 miljarder euro[46] för att täcka en del av lånekostnaderna för NextGenerationEU. Detta var utöver de 1,1 miljarder euro som finansierades genom flexibilitetsmekanismen[47].

---

[40] Multiannual Financial Framework 2021–2027 (in commitments) – Current prices, budgetpost 2.6. Financing and repayment – NextGenerationEU.

[41] EU:s budget för 2026, Avdelning 06, Återhämtning och resiliens.

[42] *Statement of estimates of the Commission for the financial year 2027*, Policy Highlights, 3.4.3 Recovery and resilience cluster, Financing cost of the European Union Recovery Instrument (EURI).

[43] Multiannual financial framework 2021–2027 (in commitments) – Current prices, budgetpost 2.6. Financing and repayment – NextGenerationEU.

[44] Tal av ECB:s vice ordförande, 26.3.2026.

[45] Årsrapporten för 2023, punkt 2.32.

[46] EU:s budget för 2025, s. 15.

[47] Ibid.

Försenade utbetalningar har lett till ökade likvida medel

2.45. Kommissionen lånar pengar i förväg på grundval av de olika programmens prognostiserade utbetalningsbehov för att säkerställa att den kan uppfylla sina skyldigheter i tid. Varje år antar kommissionen ett *årligt upplåningsbeslut* där ett maxtak fastställs för lång- och kortfristig upplåning, som återspeglar de beräknade likviditetskraven för alla relevanta program. Inom ramen för det offentliggör kommissionen varje halvår *finansieringsplaner* som beskriver förväntade emissionsvolymer och tidpunkter för det kommande halvåret. Genom att informera om sin finansieringsstrategi i förväg bidrar kommissionen till ökad förutsägbarhet för emissionerna, samtidigt som flexibiliteten och insynen på marknaderna säkerställs[48].

2.46. Kommissionen måste se till att den har tillräckliga medel för att göra utbetalningar. Utbetalningarna från faciliteten som bygger på den vägledande tidsplanen för medlemsstaternas betalningsansökningar blev lägre än väntat vilket ledde till ökade likvida medel, se ***figur 2.22***.

Figur 2.22 – EU:s likvida medel vid årets slut

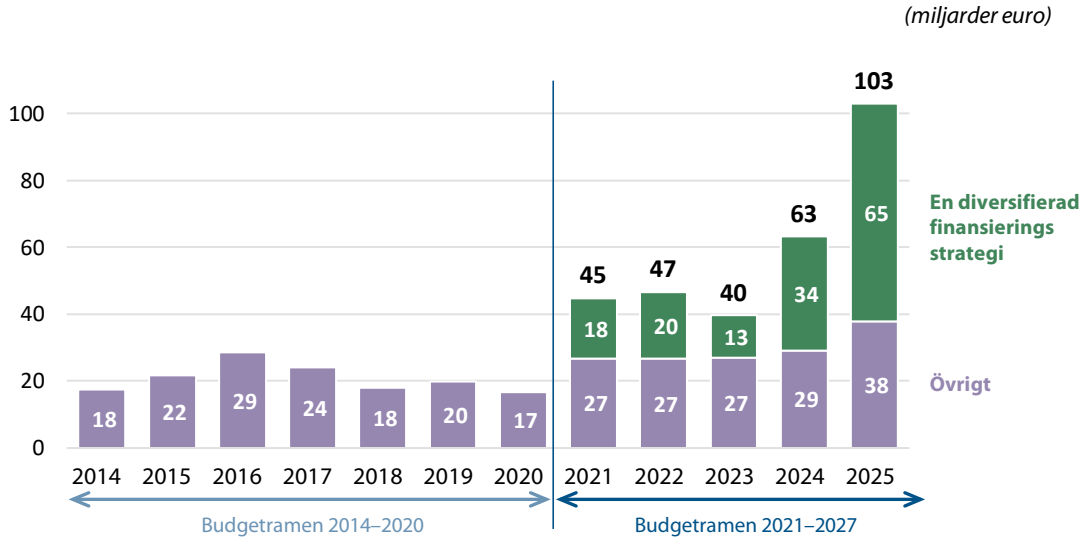

Anm.: Saldon inbegriper även likvida medel.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av Europeiska unionens konsoliderade årsredovisning för 2025.

[48] Kommissionens genomförandebeslut (EU, Euratom) 2023/2825, skäl 8.

2.47. Inom ramen för den diversifierade finansieringsstrategin, se punkt ***2.30***, innehar kommissionen upplåningsmedel i en gemensam likviditetspool i ECB, och dessa medel förvaltas centralt. Tack vare gynnsamma ränteförhållanden har likviditetsförvaltningen genererat ackumulerade nettointäkter sedan 2021, som enligt kommissionen uppgick till 0,2 miljarder euro för EU:s budget. Men 2025 ledde förändringar i ränteläget till att likviditetsförvaltningen av medlen började generera nettolikviditetskostnader för EU:s budget[49]. Eftersom likviditetskostnaderna faktureras på årsbasis kommer nettokostnaderna för 2025 att återspeglas först i EU:s budget för 2026[50].

Fortsatt stöd från EU:s budget till Ukraina under Rysslands anfallskrig

2.48. Enligt kommissionen hade EU och dess medlemsstater vid utgången av 2025 mobiliserat över 192,1 miljarder euro i stöd till Ukraina och dess befolkning sedan Rysslands anfallskrig inleddes, se ***figur 2.23***.

[49] COM(2025) 310 final, 2.2. Försenat genomförande leder till kostnader för EU.

[50] Kommissionens genomförandebeslut (EU, Euratom) 2024/1974, artikel 17.

Figur 2.23 – EU:s och medlemsstaternas stöd till Ukraina och ukrainarna sedan Rysslands anfallskrig inleddes, vid utgången av 2025

(miljarder euro)

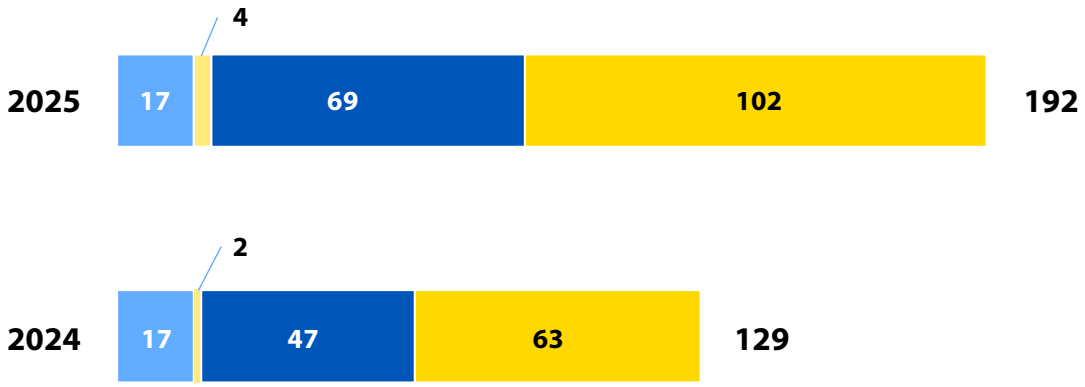

Stöd till ukrainare i EU

Stöd till Ukraina med användning av medel från ryska immobiliserade tillgångar

Militära stödåtgärder

Annat stöd från EU och medlemsstaterna

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från kommissionen.

2.49. I ***figur 2.23*** visas det totala belopp som mobiliserats av EU och dess medlemsstater och i ***figur 2.24*** visas ett kompletterande perspektiv med fokus endast på det stöd som möjliggörs genom EU:s budget. Uppdelningen bygger på de belopp som betalats ut och fördelats enligt följande:

a) Lån, till nominellt värde.

b) Bidrag, som innebär direkt stöd till Ukraina och ukrainarna (exklusive avsättningar för lån och garantier).

c) *Budgetgarantier* som endast tillhandahålls inom ramen för Ukrainagarantin.

Figur 2.24 – Stöd till Ukraina och ukrainarna som finansieras genom EU:s budget sedan Rysslands anfallskrig inleddes, vid utgången av 2025

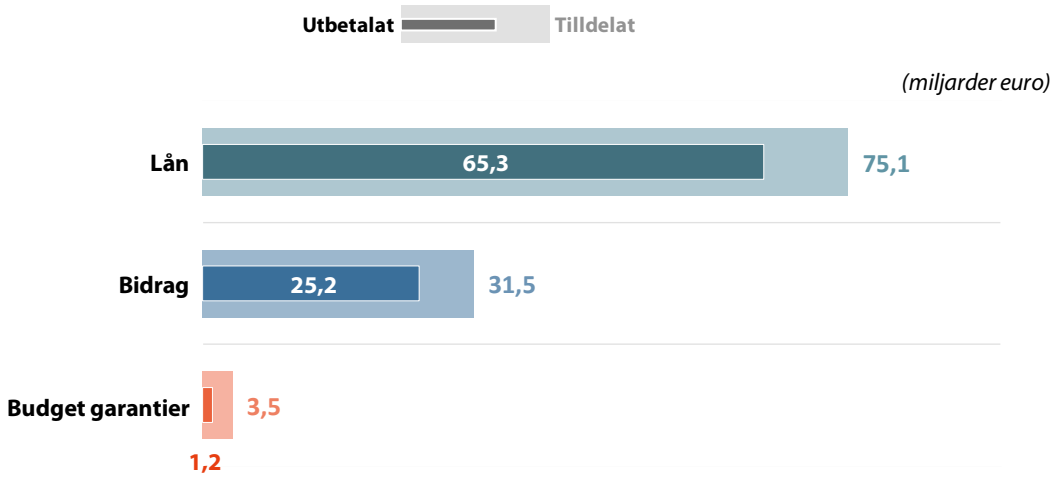

Anm.: Lån till nominellt värde, bidrag enligt godkända program, budgetgarantier som endast tillhandahålls inom ramen för Ukrainagarantin. Här ingår inte avsättningar till den gemensamma avsättningsfonden.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av Europeiska unionens konsoliderade årsredovisning för 2025 och andra uppgifter från kommissionen.

2.50. När det gäller Ukrainafaciliteten hade den vid utgången av 2025 mobiliserat 31,3 miljarder euro, vilket inbegriper 23,2 miljarder euro i lån, se ***figur 2.18***. Ukrainafaciliteten inrättades 2024 och syftar till att ge upp till 50 miljarder euro i ekonomiskt stöd till Ukraina fram till 2027. Inom ramen för den kan EU även subventionera Ukrainas lånekostnader inom den nuvarande fleråriga budgetramen både när det gäller lån från Ukrainafaciliteten och de lån i form av *makroekonomiskt stöd* som exceptionellt tillhandahölls 2022. År 2025 uppgick dessa räntesubventioner till 0,6 miljarder euro (0,8 miljarder euro sammantaget sedan Ukrainafaciliteten inrättades).

2.51. Under 2025 utbetalades hela det makroekonomiska stödet på 18,1 miljarder euro[51] inom samarbetsmekanismen för Ukrainalån[52], som inrättades inom ramen för G7-initiativet om lån för påskyndad användning av extraordinära intäkter till förmån för Ukraina. Återbetalning av kapitalbelopp, ränta och tillhörande kostnader förväntas finansieras genom framtida inflöden av extraordinära intäkter från immobiliserade ryska statliga tillgångar[53]. Vi noterar dock de rättsliga utmaningarna när det gäller immobiliseringen av ryska tillgångar[54]. Enligt kommissionen avsatte EU 0,6 miljarder euro av dessa extraordinära intäkter under 2025 till en buffert för att täcka framtida finansiella kostnader i samband med samarbetsmekanismen för Ukraina-lån.

2.52. I december 2025 nådde rådet en politisk överenskommelse om ytterligare 90 miljarder euro i lån[55] till Ukraina som ska täcka landets finansiella behov under 2026 och 2027 inom ramen för stödlånet till Ukraina, varav 30 miljarder euro i makroekonomiskt stöd och budgetstöd som tillhandahålls genom Ukrainafaciliteten och 60 miljarder euro i stöd till försvarsindustriell kapacitet. Lånet ska finansieras genom EU-upplåning på kapitalmarknaderna, med stöd av EU-budgetens *marginal*, samtidigt som det ska säkerställas att detta inte påverkar de finansiella skyldigheterna för de medlemsstater som inte deltar (Tjeckien, Ungern och Slovakien). EU:s budget ska täcka räntekostnader och andra lånekostnader 2027. Kapitalbeloppet ska återbetalas av Ukraina först efter det att landet fått krigsskadestånd från Ryssland[56]. Europaparlamentet godkände i januari 2026 användningen av förfarandet för fördjupat samarbete[57] mellan de medlemsstater som stöder detta lån. Relevanta förordningar antogs i februari 2026[58]. I april 2026 nådde rådet en överenskommelse om ändringen av den fleråriga budgetramen för att garantera emissionen av EU-obligationer och finansiera lånekostnaderna för 2027 (som vid tidpunkten för förslaget uppskattades till omkring 1 miljard euro).

---

[51] Bilaga till G7-finansministrarnas uttalande om initiativet om lån för påskyndad användning av extraordinära intäkter.

[52] Förordning (EU) 2024/2773.

[53] Förordning (EU) 2024/2773, artiklarna 3 och 5.2.

[54] T-150/26 och C-186/26.

[55] EUCO 26/25.

[56] Förordning (EU) 2026/467, artikel 20.

[57] Fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, artikel 20.

[58] Förordningarna (EU) 2026/467 och (EU) 2026/468.

2.53. I mitten av 2026 uppgick de godkända eller överenskomna lånen till Ukraina sedan 2014 – antingen utestående eller som återstår att betala ut – till 170,1 miljarder euro. Vid utgången av 2025 hade 70,3 miljarder euro av detta belopp redan betalats ut, se ***figur 2.25***.

Figur 2.25 – Tidsplan för godkända lån till Ukraina, utestående eller som återstår att betala ut, inklusive avsättningar och medlemsstaternas garantier

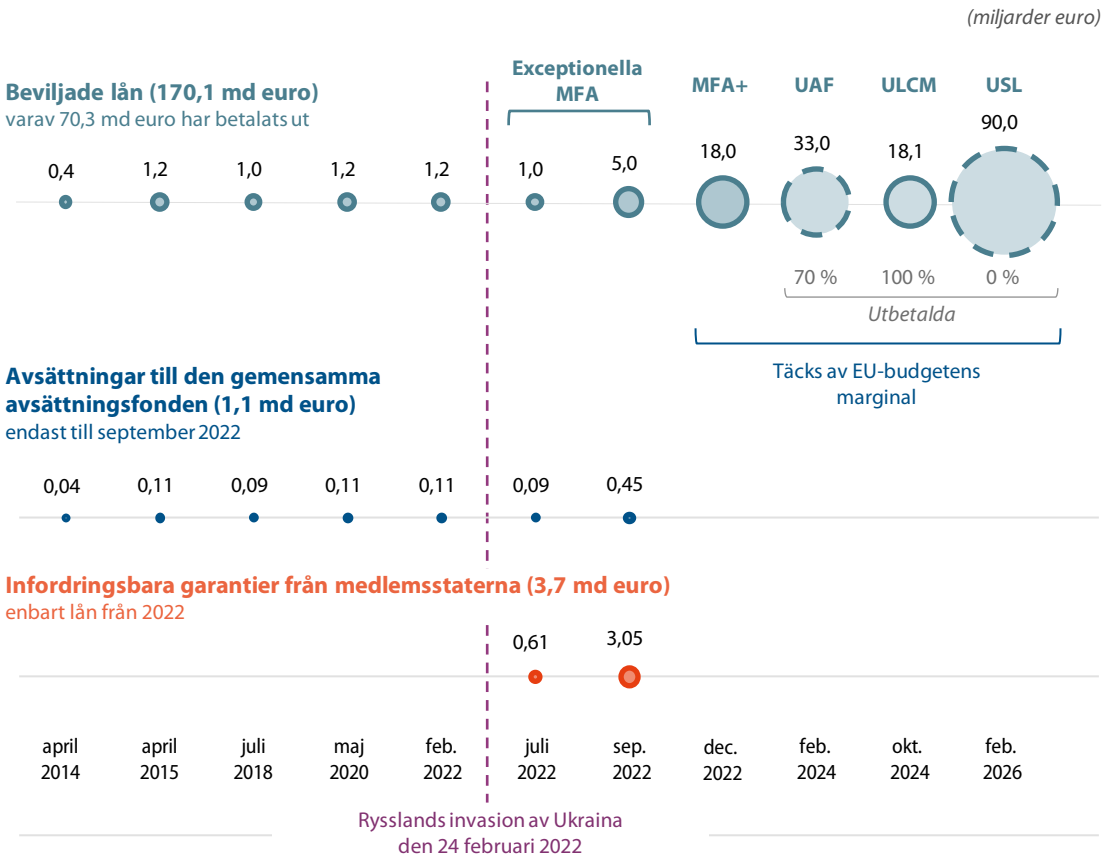

MFA:	makroekonomiskt stöd
MFA+:	makroekonomiskt stöd+
UAF:	Fonden för bistånd till Ukraina – Ukrainafaciliteten (ändrad genom förordning (EU) 2026/468)
ULCM:	makroekonomiskt stöd inom ramen för samarbetsmekanismen för Ukraina-lån
USL:	makroekonomiskt stöd inom ramen för Ukrainastödslånet

Anm.: Belopp till nominellt värde som betalats ut vid utgången av 2025.
Det utestående lånet på 0,3 miljarder euro som Euratom har betalat ut till Energoatom ingår inte.
Vid utgången av 2025 var 0,05 miljarder euro av avsättningarna till den gemensamma avsättningsfonden för lånen från 2022 ännu inte inbetalda.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av tillämplig lagstiftning och EU:s konsoliderade årsredovisning för 2025.

2.54. I EU:s årsredovisning för 2025[59] redovisade kommissionen en nedskrivningsreserv på 30,2 miljarder euro (2024: 15,8 miljarder euro) för alla lån inom ramen för det makroekonomiska stödet och Ukrainafaciliteten som redan betalats ut, vilket återspeglar de förväntade förlusterna under lånens löptid.

EU-budgetens exponering fortsätter att öka

2.55. Till vår analys av EU-budgetens exponering beaktade vi följande:

a) EU:s budgetgarantier för den upplåning på marknaderna för lån som betalas ut till medlemsstater eller länder utanför EU i händelse av betalningsinställelser.

b) Skyldigheter som kan uppstå i framtiden om en viss händelse inträffar, om vilka upplysning lämnas som *ansvarsförbindelser* i årsredovisningen och som består av redan ställda budgetgarantier för utbetalade belopp[60].

2.56. Den exponering som detta har lett till för EU-budgeten uppgick till totalt 406,8 miljarder euro vid utgången av 2025, vilket var en ökning med 19 % från 342 miljarder euro vid utgången av 2024. ***Figur 2.26*** visar EU-budgetens nuvarande exponering och det befintliga skyddssystemet som ska säkerställa att EU kan fullgöra sina skuldförbindelser.

[59] Europeiska unionens konsoliderade årsredovisning för 2025, not 2.4.

[60] Ibid., not 4.1.1.

Figur 2.26 – EU-budgetens totala exponering vid utgången av 2025, med källan till exponeringen och skyddssystem

(miljarder euro)

Källa till exponeringen	EU-budgetens exponering 2024	EU-budgetens exponering 2025	Skyddssystem INNAN EU-budgeten utnyttjas	Skyddssystem EFTER att EU-budgeten utnyttjats
NGEU-lån	108,7	155,9		Marginal inom det tillfälliga taket för egna medel (0,6 % av EU:s BNI)
Sure-lån	98,4	90,4	e.t.	Marginal under det permanenta taket för egna medel (1,4 % av EU:s BNI) + Garanti från medlemsstaterna (25 %)
EFSM-lån	42,0	37,1		Marginal under det permanenta taket för egna medel (1,4 % av EU:s BNI)
Betalningsbalanslån	0,2	–		
Makroekonomiska stödlån+ *till Ukraina*	18,0	18,0		
Lån från Ukrainafaciliteten	13,1	23,2		
Makroekonomiskt stöd inom ramen för samarbetsmekanismen för Ukraina-lån	–	18,1	Extraordinära intäkter från immobiliserade ryska statliga tillgångar	
Exceptionella makroekonomiska stödlån *till Ukraina*	6,0	6,0	Den gemensamma avsättningsfonden (9 %) + Frivillig garanti från medlemsstaterna (61 %)	e.t.
Makroekonomiska stödlån *till Ukraina*	5,0	5,0	Gemensam avsättningsfond (mellan 9 % och 70 %)	
Ukrainagarantin	0,1	1,2		
Euratomlån *till Energoatom*	0,3	0,3		
Efsi-garantin	21,0	20,0		
Garantin för det externa utlåningsmandatet	19,2	16,8		
EFHU-garantin	0,5	0,5		
Garanti avseende instrumentet Europa i världen EFHU+	1,3	2,9		
InvestEU-garantin	3,5	6,0		
Lån till andra länder utanför EU	4,7	5,4		
Totalt	**342,0**	**406,8**		

Anm.: I figuren följs den metod som beskrivs i punkt ***2.55***.
Medlemsstaternas avsättningsnivåer för de delar som täcks av InvestEU-garantin kan avvika från standardnivån. Belopp som inte täcks av avsättningar täcks av back-to-back-garantier från medlemsstaterna. När det gäller garantin för det externa utlåningsmandatet ligger EU:s exponering på mellan 65 % och 100 % av de utestående beloppen.
Källa: Revisionsrätten, på grundval av EU:s konsoliderade årsredovisningar för 2024 och 2025.

2.57. År 2025 inrättades Moldavienfaciliteten för reformer och tillväxt i Moldavien. Den ska tillhandahålla upp till 1,5 miljarder euro i lån mellan 2025 och 2027, varav 0,3 miljarder euro betalades ut 2025.

2.58. EU-budgetens exponering väntas öka ytterligare och uppgå till 664 miljarder euro 2027, se ***figur 2.27***.

Figur 2.27 – Tidigare och beräknad exponering för EU:s budget

(miljarder euro)

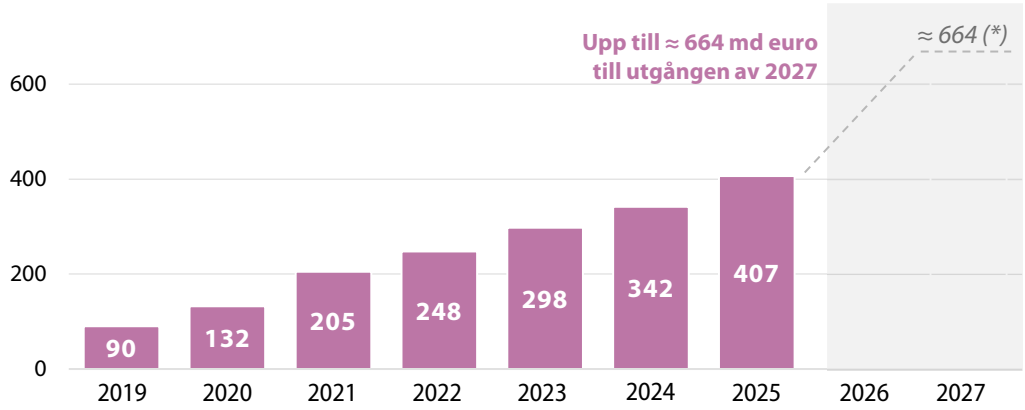

(*) Prognostiserad exponering fram till slutet av 2027:
- NextGenerationEU-lån: upp till 216,7 miljarder euro (reviderat januari 2026)
- Sure-lån: 82,4 miljarder euro
- Lån inom Säkerhetsaktion för Europa: upp till 75 miljarder euro (≈ 50 %)
- EFSM-lån: 27,9 miljarder euro
- Euratomlån till Energoatom: 0,2 miljarder euro
- Lån till Ukraina: upp till 170 miljarder euro (reviderat januari 2026)
- Lån till andra länder utanför EU: upp till 14,7 miljarder euro
- Budgetgarantier för undertecknade transaktioner: upp till 77,6 miljarder euro

Anm.: I figuren följs den metod som beskrivs i punkt ***2.55***.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av Europeiska unionens konsoliderade årsredovisning för 2025 och andra uppgifter från kommissionen.

2.59. Den totala exponeringen kan delas upp i årlig exponering, som är det högsta belopp som behöver täckas av EU-budgeten, eller av marginalen, i händelse av betalningsinställelser ett visst år[61]. Kommissionen lämnade in uppgifter till oss, baserade på siffror om den årliga exponeringen för EU:s budget vid utgången av 2024, om ekonomiskt stöd till medlemsstaterna och länder utanför EU samt om det *externa utlåningsmandatet*. För 2026 har vi beräknat en total exponering på 20 miljarder euro (2025: 14,5 miljarder euro). I detta belopp ingår dock inte den årliga exponeringen från övriga program som omfattas av budgetgarantier (Efsi, InvestEU, EFHU och EFHU+). År 2022 rekommenderade vi[62] kommissionen att offentliggöra sin uppskattning av den totala årliga exponeringen.

Marginalen i EU-budgeten ger en garanti för upplåning

2.60. EU:s upplåningstransaktioner stöds av en garantimekanism som är utformad för att säkerställa att skyldigheterna vad gäller återbetalningen av lån alltid kan fullgöras. Garantin tillhandahålls genom marginalen i EU:s budget, som är den årliga marginalen mellan taket för egna medel (dvs. det högsta belopp som EU kan begära från medlemsstaterna) och de egna medel som krävs för att finansiera den faktiska nivån för betalningsbemyndigandena inom ramen för den fleråriga budgetramen. Sedan 2021 har det permanenta taket för egna medel varit fastställt till 1,4 % av EU:s bruttonationalinkomst (BNI). I 2025 års budget ingick egna medel på 0,83 % av EU:s BNI för att finansiera budgetutgifter[63], vilket innebär att det vid årets utgång fanns en tillgänglig marginal på 0,57 % för åtaganden i budgeten.

---

[61] Särskild rapport 05/2023, figur 2.

[62] Årsrapporten för 2022, rekommendation 2.3.

[63] Europeiska unionens konsoliderade årsredovisning för 2025, not 6.7.

2.61. I praktiken fungerar marginalen som en garanti i sista hand för investerare: om EU skulle få problem att betala sina skulder (t.ex. på grund av försenade eller ofullständiga återbetalningar från låntagare) kan kommissionen begära ytterligare bidrag från medlemsstaterna för att fullgöra dessa skyldigheter. Innan ett sådant beslut fattas ska kommissionen ha infört (och rapporterat om) riskreducerande åtgärder och åtgärder för likviditetsförvaltning[64]. Marginalen är inte en förfinansierad reserv. Den leder bara till betalningar från medlemsstaterna om EU:s normala budgetresurser och inflöden från låntagare inte räcker till för att täcka EU:s återbetalning av lån. Mekanismen[65] utgör ett bindande rättsligt åtagande från medlemsstaternas sida.

2.62. På grundval av de uppgifter som fanns tillgängliga vid utgången av 2024 uppskattar kommissionen att efter avdrag för de egna medel som behövs för att finansiera betalningsbemyndiganden från EU-budgeten (exklusive NextGenerationEU) uppgår den tillgängliga marginalen under taket för permanenta egna medel till 90,8 miljarder euro 2026 och 90,5 miljarder euro 2027[66], se ***figur 2.28***. Dessa siffror motsvarar 0,5 % av EU:s årliga BNI.

2.63. Utöver marginalen under det permanenta taket för egna medel införs genom beslutet om egna medel fram till 2058 en ytterligare tillfällig och exceptionell höjning av taket för egna medel på 0,6 % av EU:s BNI enbart i syfte att garantera återbetalningen av NextGenerationEU-lånen. Kommissionen uppskattar att för perioden fram till 2027 kommer nästan hela marginalen under det tillfälliga taket för egna medel att förbli tillgänglig[67], se ***figur 2.28***.

---

[64] Ibid.

[65] Rådets beslut (EU, Euratom) 2020/2053.

[66] COM(2025) 781 final, bilagor.

[67] Ibid.

Figur 2.28 – Marginal under de permanenta och tillfälliga taken för egna medel

(miljarder euro)

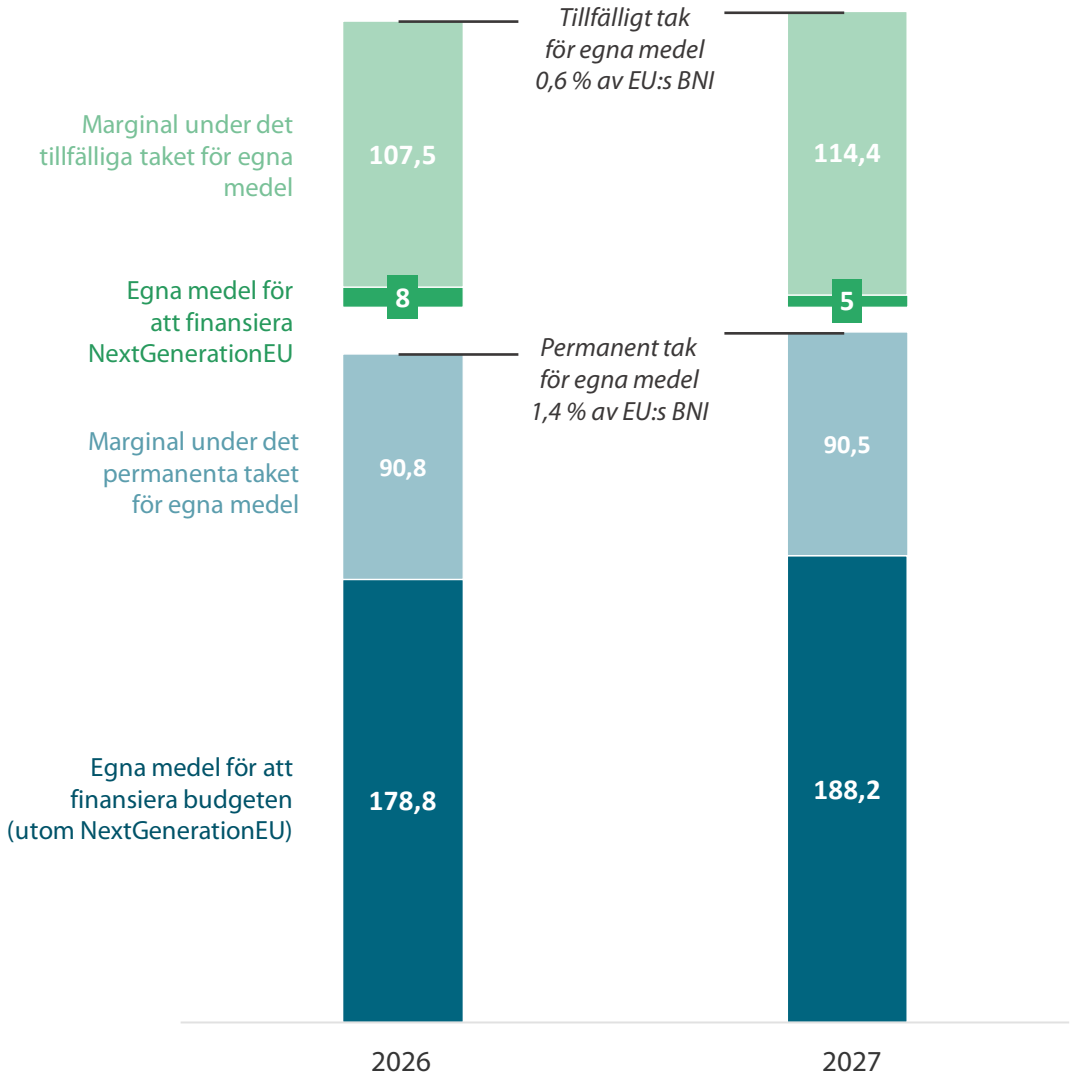

Källa: Revisionsrätten, på grundval av COM(2025) 781 final.

2.64. Till nästa fleråriga budgetram har kommissionen föreslagit en höjning av taket för egna medel till 1,75 %[68]. I vårt yttrande över kommissionens förslag[69] angav vi att kommissionen borde göra en ny bedömning av om det föreslagna taket för egna medel fortfarande var tillräckligt, efter det att ett nytt lån på 90 miljarder euro till Ukraina hade godkänts.

[68] COM(2025) 574 final, artikel 4.

[69] Yttrande 04/2026, punkt 16.

2.65. Genom förslaget infördes också en krishanteringsmekanism som möjliggör ytterligare upplåning på kapitalmarknaderna för lån till medlemsstaterna i händelse av allvarliga kriser, svårigheter eller hot om sådana[70]. Detta verktyg skulle vara tillämpligt när befintliga program inte räcker till för att hantera situationen på ett tillfredsställande sätt. De resulterande skulderna backas upp av en extraordinär och tillfällig höjning på 0,25 procentenheter av taket för egna medel[71].

Den gemensamma avsättningsfondens ackumulerade ekonomiska resultat är positivt, liksom det var 2024

2.66. Sedan 2021 har den *gemensamma avsättningsfonden* samlat avsättningarna för EU:s finansiella skyldigheter till följd av budgetgarantier, lån för ekonomiskt stöd och Euratoms lånefacilitet[72]. Per den 31 december 2025 uppgick marknadsvärdet på den gemensamma avsättningsfondens tillgångar till 27,2 miljarder euro (2024: 23,2 miljarder euro). Den gemensamma avsättningsfondens resurser är fördelade på olika delar som motsvarar de olika bidragande instrumenten[73], se ***figur 2.29***.

[70] COM(2025) 574 final, artikel 6.

[71] Ibid., artikel 8.

[72] Budgetförordningen, artikel 215.

[73] C(2020) 131/03, artikel 3.

Figur 2.29 – Den gemensamma avsättningsfonden och dess olika delar vid utgången av 2025

(miljarder euro)

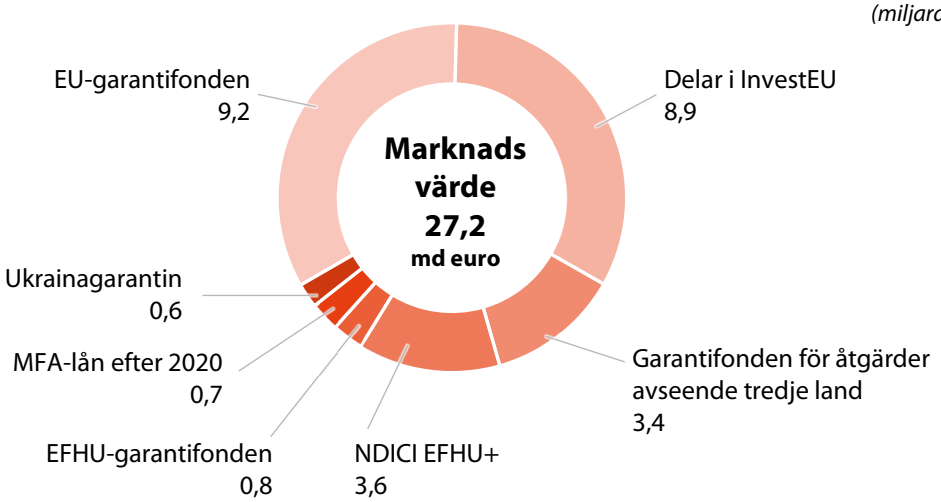

EU-garantifonden:	Europeiska fonden för strategiska investeringar
NDICI:	instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete
EFHU+:	Europeiska fonden för hållbar utveckling plus
EFHU:	Europeiska fonden för hållbar utveckling
MFA:	makroekonomiskt stöd

Anm.: 1,1 miljarder euro av de tillgångar som redovisas inom InvestEU-delarna har anslagits till medlemsstatskomponenter (Tjeckien, Finland, Rumänien, Malta, Bulgarien, Grekland, Spanien och Portugal), som finansieras separat genom nationella eller regionala bidrag.
Dessutom finns det 0,2 miljarder euro i kommissionens centrala finansförvaltning som likviditetsbuffert vid omedelbara åberopande av garantier.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av Europeiska unionens konsoliderade årsredovisning för 2025.

2.67. Kommissionens mål när det gäller förvaltningen av den gemensamma avsättningsfonden är att åtminstone skydda det kapital som finns (kapitalbevarande)[74]. Efter ett positivt resultat på 0,9 miljarder euro 2025 (0,8 miljarder euro 2024) är portföljens ackumulerade (realiserade och orealiserade) finansiella resultat sedan den inrättades 2021 1,3 miljarder euro (4,9 %).

[74] COM(2025) 400 final, del 2.

2.68. Kommissionen får utnyttja den gemensamma avsättningsfonden för att täcka utflöden som krävs för garantianspråk i samband med transaktioner i länder både inom och utanför EU, och för inställda betalningar från länder utanför EU, innan den går till EU-budgeten. Det har aldrig förekommit någon betalningsinställelse för makroekonomiska stödlån och Euratomlån, men vid utgången av 2024 uppgick ackumulerade åberopanden av garantier, efter avdrag för återkrav, för fallerade transaktioner och värdeminskningar för egetkapitalinvesteringar inom ramen för budgetgarantierna till 1,4 miljarder euro[75] (1,2 miljarder euro 2023). Av detta belopp har 0,9 miljarder euro (0,9 miljarder euro 2023) hänförliga till det externa utlåningsmandatet[76] avsatts i den del av garantifonden som avser åtgärder avseende tredjeland.

[75] Härlett från 2026 *Draft general budget of the European Union* – arbetsdokument, del XI. Se tabellerna med rubriken ”Guarantee calls and recoveries” på s. 19, 34, 48, 63, 79 och 97.

[76] 2026 *Draft general budget of the European Union* – arbetsdokument, del XI, s. 63.

Slutsatser och rekommendationer

Slutsatser

2.69. Under 2025 användes nästan alla åtagande- och betalningsbemyndiganden i EU:s årsbudget. På grund av NextGenerationEU var de totala utbetalningarna 2025 högre än de totala åtagandena. Utnyttjandet av ESI-fonderna 2014–2020 uppgick till 98,6 %, medan de totala utbetalningarna för fonder med delad förvaltning inom ramen för förordningen om gemensamma bestämmelser motsvarade 16,6 % av det anslagna beloppet för dessa fonder inom den fleråriga budgetramen 2021–2027. Utnyttjandet av de tre huvudsakliga sammanhållningspolitiska fonderna (Eruf, Sammanhållningsfonden och ESF+) under perioden 2021–2025 var 14,8 %, med totala utbetalningar på 52,8 miljarder euro. Vi konstaterade att utestående betalningsansökningar uppgick till ett högt belopp vid årets slut. Se punkterna ***2.2***–***2.18***.

2.70. Årets utbetalningar av bidrag från faciliteten på totalt 40,1 miljarder euro 2025 låg betydligt under kommissionens prognos (65 miljarder euro). I december 2025 lämnade dock 17 medlemsstater in betalningsansökningar som totalt uppgick till 20,3 miljarder euro. Av 359,9 miljarder euro i bidragsåtaganden från faciliteten hade 237,5 miljarder euro (66 %) betalats ut vid utgången av 2025, vilket innebär att 122,4 miljarder euro (34 %) ska betalas ut senast före utgången av 2026.
Se punkterna ***2.19***–***2.24***.

2.71. Vid utgången av 2025 uppgick de totala utestående åtagandena, inklusive för bidrag från NextGenerationEU, till 501,1 miljarder euro. Kommissionen förväntar sig att detta belopp kommer att minska till 339 miljarder euro till utgången av 2027.
Se punkterna ***2.25***–***2.29***.

2.72. EU:s långfristiga upplåning uppgick till 702,1 miljarder euro vid utgången av 2025 och förväntas uppgå till 1 000 miljarder euro i slutet av den nuvarande fleråriga budgetramen. De totala utgifterna för finansieringskostnader för icke återbetalningspliktigt stöd från NextGenerationEU i den nuvarande fleråriga budgetramen kan komma att uppgå till 28,3 miljarder euro, vilket är omkring dubbelt så mycket som kommissionens ursprungliga prognos på 14,9 miljarder euro. Utbetalningarna från NextGenerationEU under 2025 var lägre än prognosen och resulterade i ökade likvida medel vid årets slut. Se punkterna ***2.30***–***2.47***.

2.73. Vid utgången av 2025 hade EU och dess medlemsstater mobiliserat över 192,1 miljarder euro i stöd till Ukraina och dess befolkning sedan Rysslands anfallskrig inleddes. EU har betalat ut 65,3 miljarder euro av detta belopp i lån, och ska betala ut ytterligare 9,8 miljarder euro. I april 2026 godkände rådet ytterligare 90 miljarder euro i lån. Se punkterna ***2.48***–***2.54***.

2.74. EU-budgetens exponering ökade från 342 miljarder euro 2024 till 406,8 miljarder euro 2025 och väntas öka ytterligare under de kommande åren. Per den 31 december 2025 uppgick marknadsvärdet på den gemensamma avsättningsfondens tillgångar till 27,2 miljarder euro. Se punkterna ***2.55***–***2.68***.

Rekommendationer

Rekommendation 2.1 – Minska risken för eftersläpning av utbetalningar för de sammanhållningspolitiska fonderna

2.75. Kommissionen bör tillsammans med medlemsstaterna vidta åtgärder i god tid för att säkerställa att utbetalningsbehoven planeras och tillgodoses på lämpligt sätt, inom ramen för årsbudgeten och i linje med taken i den fleråriga budgetramen, med ett särskilt fokus på de sammanhållningspolitiska fonderna. Syftet bör vara att minska alla risker för eftersläpningar på grund av otillräckliga betalningsbemyndiganden i årsbudgeten, för att minska trycket på betalningsbemyndigandena under kommande budgetår.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2026.

Rekommendation 2.2 – Utarbeta en förvaltnings- och återbetalningsstrategi för de skulder som avser NextGenerationEU

2.76. Kommissionen bör utarbeta en förvaltnings- och återbetalningsstrategi för de skulder som avser NextGenerationEU för återbetalningsperioden fram till 2058, med beaktande av makrorisker och finansiella risker, inbegripet förlängnings-, ränte-, likviditets- och marknadsrisker. Under den period som omfattas av den nuvarande budgetramen och kommande fleråriga budgetramar bör kommissionen ta hänsyn till tillämpliga budgetbegränsningar, inbegripet det årliga taket för amorteringar och tillgängliga betalningsbemyndiganden. När det gäller icke återbetalningspliktigt stöd bör kommissionen, eftersom de tillhörande finansieringskostnaderna kommer att belasta EU:s budget, ange kriterierna och prioriteringarna för hur man ska besluta hur stor del av skulden som ska förlängas, i syfte att begränsa finansieringskostnaderna samtidigt som man upprätthåller ett effektivt marknadstillträde och operativ flexibilitet.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Kapitel 3

EU-budgeten: att uppnå resultat

Innehållsförteckning

	Punkt
Del 1 – Resultat av våra effektivitetsrevisioner: huvudbudskap	**3.1.–3.39.**
Inledning	3.1.–3.6.
EU:s insatser för återhämtning efter covid-19-krisen	3.7.–3.12.
Öka EU:s ekonomiska konkurrenskraft till gagn för alla invånare	3.13.–3.18.
Resiliens inför hot mot EU:s säkerhet och respekt för de europeiska värdena frihet, demokrati och rättsstatsprincipen	3.19.–3.25.
Klimatförändringar, miljö och naturresurser	3.26.–3.32.
Finanspolitik och offentliga finanser i EU	3.33.–3.37.
De viktigaste institutionella intressenterna	3.38.–3.39.
Europaparlamentet	3.38.
Europeiska unionens råd	3.39.
Del 2 – Prestationen hos program inom rubrik 2 i den fleråriga budgetramen	**3.40.–3.82.**
Inledning	3.40.–3.43.
Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod	3.44.
Prestationsrapporteringen för rubrik 2 följde kommissionens instruktioner	3.45.–3.49.
Prestationsramen för 2021–2027 har lett till förbättrad övervakning av resultat, men inte av effekter	3.50.–3.57.
Ramen för 2021–2027 innehåller fler resultatindikatorer än tidigare, men effektindikatorer saknas fortfarande för de flesta program	3.50.–3.54.
God spårbarhet för de rapporterade uppgifterna överlag	3.55.–3.57.

Indikatorer visar att prestationen varierade mellan programmen: vår bedömning var mindre positiv än kommissionens 3.58.–3.74.

Vår bedömning av de framsteg som gjorts mot indikatormålen är mindre positiv än kommissionens 3.58.–3.65.

De nuvarande programindikatorerna visar hittills bättre prestation än under den föregående fleråriga budgetramen, med undantag för ESF+ 3.66.–3.74.

Slutsatser och rekommendationer 3.75.–3.82.

Bilagor

Bilaga 3.1 – Revisionsrättens strategiska områden som behandlats i särskilda rapporter (SR) 2025

Bilaga 3.2 – Exempel på tidiga åtgärder som kommissionen vidtagit till följd av rekommendationerna i revisionsrättens särskilda rapporter från 2025

Bilaga 3.3 – Status för prestationsindikatorer per 31 december 2024, baserat på revisionsrättens bedömning

Del 1 – Resultat av våra effektivitetsrevisioner: huvudbudskap

Inledning

3.1. I våra särskilda rapporter undersöker vi hur väl principerna för en *sund ekonomisk förvaltning*[1] har tillämpats när EU:s budget har genomförts. De tar upp viktiga prestations- och efterlevnadsmål. År 2025 offentliggjorde vi 26 särskilda rapporter (***bilaga 3.1***) som behandlade många av de utmaningar som EU står inför inom sina olika utgifts- och politikområden.

3.2. Vi riktade in revisionsarbetet på följande strategiska områden som vi anser är prioriterade i enlighet med vår strategi för 2021–2025:

- EU:s insatser för återhämtning efter covid-19-krisen.
- Ökning av EU:s ekonomiska konkurrenskraft till gagn för alla invånare.
- Resiliens inför hot mot EU:s säkerhet och respekt för de europeiska värdena frihet, demokrati och rättsstatsprincipen.
- Klimatförändringar, miljö och naturresurser.
- Finanspolitik och offentliga finanser i EU.

3.3. Våra rekommendationer är inriktade på följande huvudområden:

- *Programmens* utformning, inbegripet strategier, behovsbedömning och deras överensstämmelse med de fastställda målen.
- Fastställande av mål, indikatorer och dataövervakning samt rapportering.
- Projekturval samt projektens och åtgärdernas hållbarhet.
- Efterlevnad av reglerna för *offentlig upphandling* och *statligt stöd*.

[1] Förordningen om finansiella regler för unionens allmänna budget, artikel 33, september 2024.

3.4. Våra revisionsobjekt har rätt att svara på våra iakttagelser[2]. Dessa svar, av vilka det även framgår huruvida de godtar våra rekommendationer, offentliggörs tillsammans med de särskilda rapporterna. Våra särskilda rapporter från 2025 innehöll 177 rekommendationer (jämfört med 230 under 2024). Revisionsobjekten godtog 66 % av våra rekommendationer fullt ut, medan 28 % godtogs delvis (***figur 3.1***).

Figur 3.1 – Godtagande av rekommendationerna i särskilda rapporter från 2025 jämfört med 2024

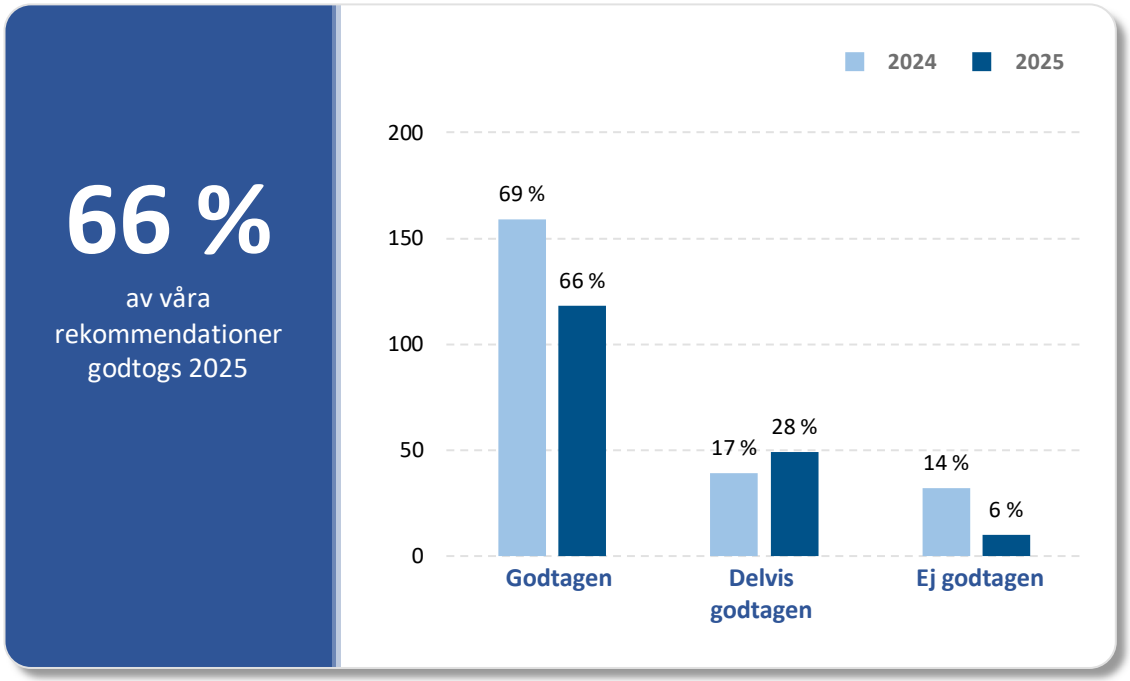

Källa: Revisionsrätten.

[2] Ibid., artikel 259.

3.5. Vi riktade merparten av rekommendationerna till Europeiska kommissionen (*figur 3.2*).

Figur 3.2 – Rekommendationernas fördelning på revisionsobjekt

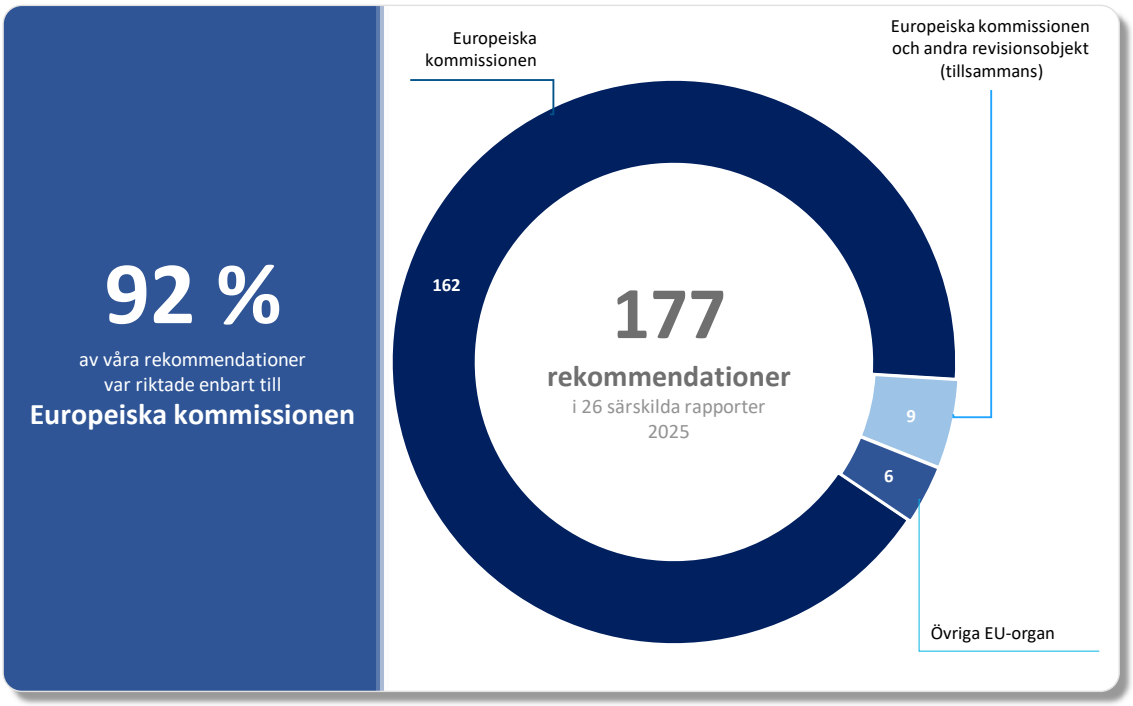

Källa: Revisionsrätten.

3.6. I punkterna nedan presenterar vi huvudbudskapen i våra särskilda rapporter per strategiskt område. Vi kompletterar detta med en översikt över rådets omnämnanden av våra särskilda rapporter och Europaparlamentets omnämnanden i sin resolution om *ansvarsfrihet* och exempel på tidiga åtgärder som kommissionen vidtagit (*bilaga 3.2*). Dessa exempel ges som ett komplement till kommissionens ståndpunkt som den återger i sina svar på våra särskilda rapporter och påverkar inte den reguljära uppföljning som vi gör efter tre år.

EU:s insatser för återhämtning efter covid-19-krisen

3.7. År 2025 offentliggjorde vi fem särskilda rapporter om ämnen på detta strategiska område (***figur 3.3***).

Figur 3.3 – Särskilda rapporter offentliggjorda 2025 på det strategiska området EU:s insatser för återhämtning efter covid-19-krisen

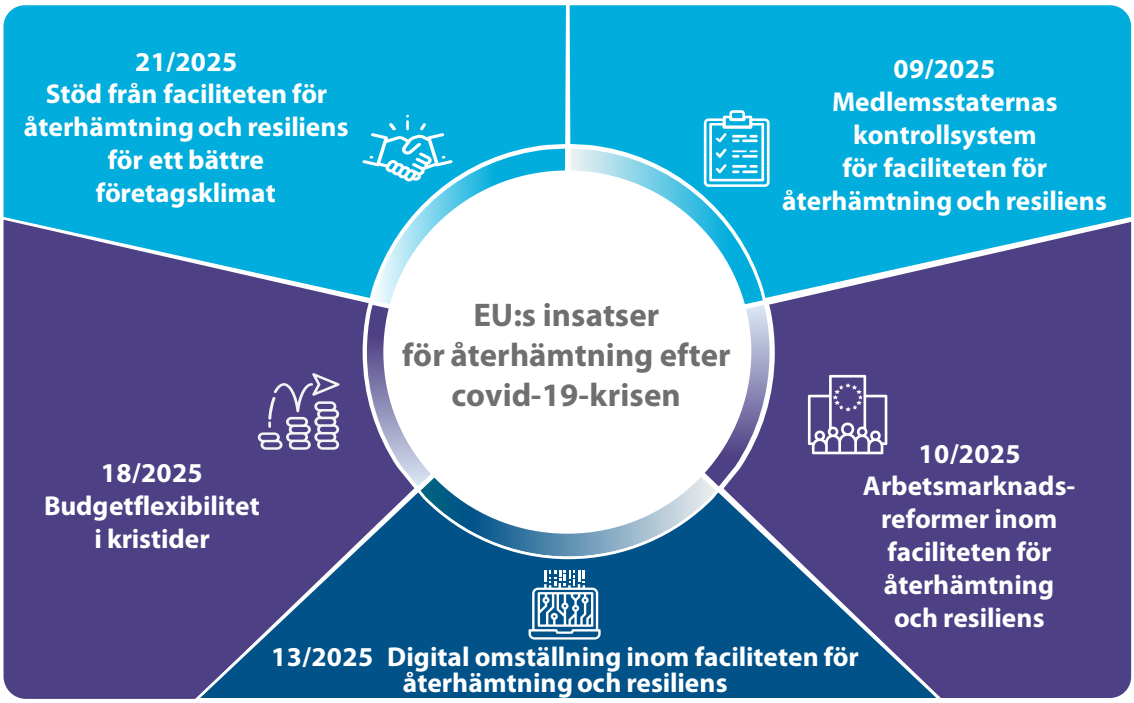

Källa: Revisionsrätten.

3.8. Trots förbättringar i kommissionens revisionsarbete konstaterade[3] vi att den inte hade kunnat ge tillräcklig säkerhet om huruvida medlemsstaterna hade **ändamålsenliga kontrollsystem** för att säkerställa att utgifterna inom *faciliteten för återhämtning och resiliens (faciliteten)* följde reglerna för offentlig upphandling och statligt stöd.

[3] Särskild rapport 09/2025.

3.9. Arbetsmarknads- och sysselsättningspolitiken är viktiga områden för finansiering från faciliteten. Vi konstaterade[4] att de **arbetsmarknadsreformer** som ingick i återhämtnings- och resiliensplanerna vid tidpunkten för vår revision hade uppnått den förväntade *outputen* och gett vissa *resultat*. De hade dock endast delvis tagit itu med de strukturella arbetsmarknadsutmaningar som identifierats i de landsspecifika rekommendationerna. Avsaknaden av lämpliga indikatorer begränsade dessutom möjligheten att bedöma resultaten eller *effekten* av reformerna inom ramen för faciliteten på arbetsmarknaden.

3.10. När kommissionen och medlemsstaterna tog itu med facilitetens centrala mål att stödja EU:s **digitala omställning** tillämpade de metoden för digital märkning korrekt. Alla medlemsstater uppfyllde eller överskred kravet på en tilldelning på 20 %. Vi konstaterade[5] dock att vissa medlemsstater inte hade prioriterat EU-finansiering för åtgärder som tillgodosåg deras viktigaste digitala behov, eftersom det inte krävdes enligt förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens. Vi konstaterade också att de gemensamma indikatorer för faciliteten som användes för att spåra framstegen inte var väl anpassade till målen för EU:s digitala politik.

3.11. **Flexibilitetsarrangemangen för EU:s budget** gjorde det möjligt för budgeten att svara på nya utmaningar och prioriteringar. Vi rapporterade[6] dock att flexibilitetsramen var alltför komplex, med en oklar ordningsföljd för användning av flexibilitetsverktygen och tillfälliga överlappningar. Dessutom baserades motiveringen för flexibilitetsverktygen inte på en grundlig analys av framtida behov och risker.

3.12. Vi konstaterade[7] att faciliteten delvis hade åtgärdat de utmaningar för **företagsklimatet** som identifierats i de landsspecifika rekommendationer som fastställts inom ramen för den europeiska planeringsterminen, men att vissa strukturella problem ännu inte hade åtgärdats. Även om de slutförda åtgärderna hade lett till att de överenskomna delmålen och målen har uppnåtts hade hittills endast en tredjedel uppvisat avsevärda resultat och vissa tidiga resultat hade bidragit till framsteg i genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna.

---

[4] Särskild rapport 10/2025.

[5] Särskild rapport 13/2025.

[6] Särskild rapport 18/2025.

[7] Särskild rapport 21/2025.

Öka EU:s ekonomiska konkurrenskraft till gagn för alla invånare

3.13. År 2025 offentliggjorde vi fem särskilda rapporter om ämnen på detta strategiska område (*figur 3.4*).

Figur 3.4 – Särskilda rapporter offentliggjorda 2025 på det strategiska området EU:s ekonomiska konkurrenskraft

Källa: Revisionsrätten.

3.14. **Digitala betalningar** är avgörande för EU:s ekonomi, och vi konstaterade[8] att kommissionens strategi hade bidragit till att göra dem säkrare, snabbare och billigare. Kommissionen hade stärkt den övergripande ramen, men övervakningsprocessen hade försvagats. Detta berodde främst på två separata problem. För det första är kriterierna för prisinterventioner oklara (kommissionen kan till exempel ingripa i betaltjänstleverantörernas fastställande av avgifter). För det andra finns det luckor i regelverket för öppna banktjänster (en uppsättning betaltjänster som bygger på tredjepartsleverantörers tillgång till bankens uppgifter).

[8] Särskild rapport 01/2025.

3.15. Omotiverad **geoblockering** innebär att tillgången till onlinegränssnitt, varor och tjänster begränsas i medlemsstaterna. Den kan begränsa konsumenternas tillgång och utgöra ett hinder för EU:s digitala marknad. I och med antagandet av förordningen om geoblockering har framsteg gjorts när det gäller att tillgodose konsumenternas och näringsidkarnas behov på ett balanserat sätt. Vi drog dock slutsatsen[9] att det fortfarande fanns utmaningar när det gäller att genomföra förordningen på ett enhetligt sätt, med luckor i den ursprungliga *konsekvensbedömningen* och varierande efterlevnad i medlemsstaterna.

3.16. ***Europeiska fonden för strategiska investeringar*** bidrog till att minska EU:s investeringsgap och stödde ett brett spektrum av projekt genom skuld- och egetkapitalinstrument som backades upp av en *budgetgaranti* från EU. Vi konstaterade[10] dock att programmet inte fullt ut hade uppnått sitt mål att mobilisera 500 miljarder euro fram till 2022 och att de rapporterade investeringarna hade överskattats med 26 %. Fondens *additionalitet*[11] hade inte påvisats tillräckligt väl, och flera aspekter som rörde övervakning och rapportering saknade mål och fullständiga uppgifter.

3.17. Paketet om EU:s förordning om halvledare föreslogs 2022 för att hantera de störningar i den globala leveranskedjan som orsakats av covid-19-pandemin, i syfte att ta itu med bristen på **mikrochipp** och stärka EU:s tekniska suveränitet. Vi drog slutsatsen[12] att kommissionen hade gjort rimliga framsteg i genomförandet av sin strategi, men att det var osannolikt att det ambitiösa målet för det digitala decenniet om en EU-andel på 20 % av den globala marknaden skulle uppnås.

3.18. **Kritisk läkemedelsbrist** har blivit ett återkommande hot mot folkhälsan i hela EU. Vi rapporterade[13] att Europeiska läkemedelsmyndigheten hade gett värdefullt stöd till medlemsstaterna och att kommissionen hade tagit de första stegen genom att föreslå lagändringar. Vid tidpunkten för revisionen fanns det dock ingen ändamålsenlig ram för att ta itu med den kritiska läkemedelsbristen, och insatserna för att åtgärda de underliggande orsakerna till denna brist befann sig fortfarande på ett tidigt stadium. Dessutom fortsatte fragmenteringen på den inre marknaden att hindra tillgången till läkemedel i hela EU.

---

[9] Särskild rapport 03/2025.

[10] Särskild rapport 07/2025.

[11] Förordning (EU) 2015/1017 om Europeiska fonden för strategiska investeringar, artikel 5.

[12] Särskild rapport 12/2025.

[13] Särskild rapport 19/2025.

Resiliens inför hot mot EU:s säkerhet och respekt för de europeiska värdena frihet, demokrati och rättsstatsprincipen

3.19. År 2025 offentliggjorde vi sex särskilda rapporter om ämnen på detta strategiska område (*figur 3.5*).

Figur 3.5 – Särskilda rapporter offentliggjorda 2025 på det strategiska området resiliens och europeiska värden

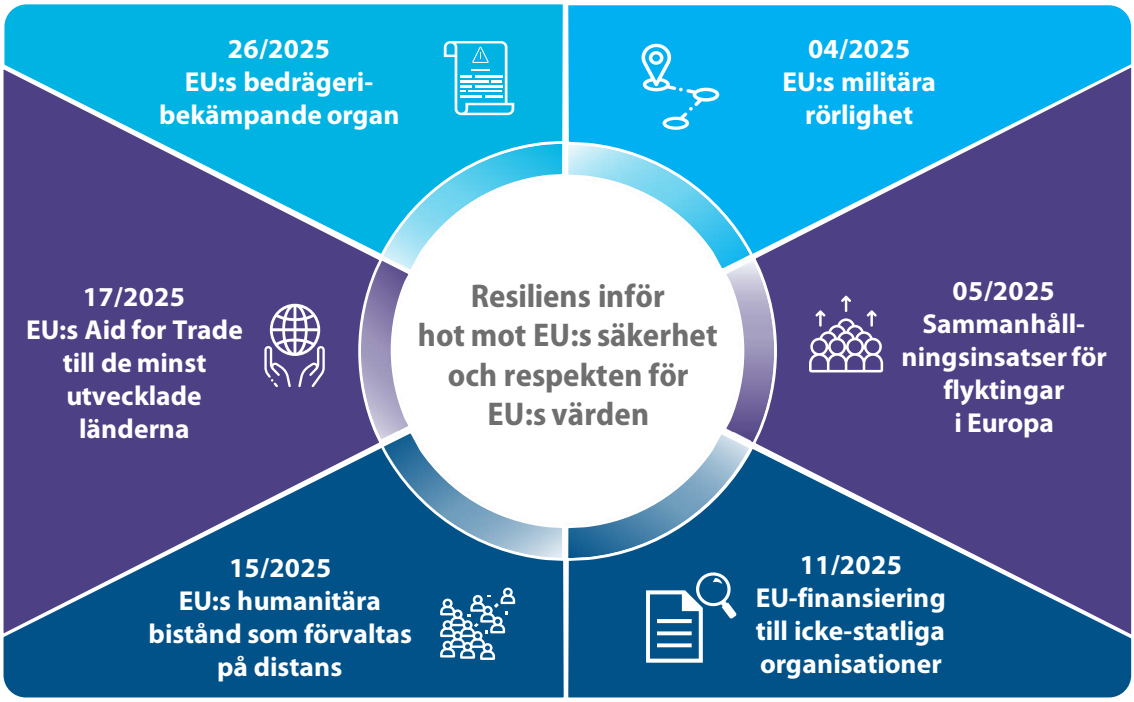

Källa: Revisionsrätten.

3.20. Kommissionens andra handlingsplan för **militär rörlighet** syftade till att möjliggöra snabba förflyttningar av personal och utrustning i hela EU. Tidig finansiering av infrastruktur med dubbla användningsområden var ett positivt steg, men vi konstaterade[14] att framstegen hade varit ojämna eftersom planen saknade tydliga mål och ett centralt samordningsorgan. Framstegen mot att uppnå det övergripande målet varierade och det behövdes bättre styrning och övervakning.

[14] Särskild rapport 04/2025.

3.21. Vi rapporterade[15] att ***sammanhållningsinsatser* för flyktingar i Europa (Care)** hade hjälpt medlemsstaterna att använda den tillgängliga sammanhållningspolitiska finansieringen för att hantera migrationsutmaningarna och behovet av flyktinghjälp till följd av anfallskriget mot Ukraina. De *förvaltande myndigheterna* ansåg att Care hade varit användbart och gett dem flexibilitet, likviditet och förenkling. Men vi konstaterade att den allmänna övervakningen av den sammanhållningspolitiska finansieringen inte omfattade alla aspekter av det stöd som gick till migrationsutmaningarna eller användningen av Care.

3.22. Icke-statliga organisationer spelar en betydande roll i EU:s beslutsfattande. Även om kommissionen hade ökat insynen i **EU-finansiering som beviljas icke-statliga organisationer**, konstaterade[16] vi att den hade begränsats på grund av en inkonsekvent klassificering av dessa och problem med uppgifternas kvalitet. Vi drog också slutsatsen att kommissionen och andra organ inte proaktivt hade bedömt att *mottagarnas* verksamhet är förenlig med EU:s värden.

3.23. Kommissionen och dess partner har anpassat sin verksamhetsmodell när tillträdet till platsen är särskilt begränsat för att **tillhandahålla humanitärt bistånd genom ”förvaltning på distans”**. Vi konstaterade[17] att strategin visserligen hade tillhandahållit en användbar ram för att ge bistånd till svårtillgängliga områden, men att det hade funnits brister i hur strategin hade utformats och genomförts och att kontrollstrategin inte hade inkluderat särskilda kontroller som utformats för att hantera de risker som är förknippade med förvaltning på distans.

3.24. EU uppdaterade sin strategi för **Aid for Trade** under 2017, med ökat fokus på de minst utvecklade länderna. Vi konstaterade[18] att även om detta stöd i allmänhet tillhandahölls i enlighet med behoven var det inte på väg att uppnå strategins finansieringsmål för 2030. Målet om ett ökat fokus på de minst utvecklade länderna hade inte omsatts i en operativ uppsättning riktade mål som överenskommits med medlemsstaterna.

---

[15] Särskild rapport 05/2025.

[16] Särskild rapport 11/2025.

[17] Särskild rapport 15/2025.

[18] Särskild rapport 17/2025.

3.25. Vi bedömde tydligheten i mandaten för de EU-organ som **bekämpar *bedrägerier***, organens samarbete och kommissionens tillsyn. Vi konstaterade[19] att dessa organs ansvarsområden var tydligt definierade, men att brister kvarstod när det gällde informationsutbyte, vilket påverkade antalet utredningar och hur lång tid de tar. Dessutom drog vi slutsatsen att kommissionen inte analyserade luckor och variationer vid upptäckten av bedrägerier och har en otillräcklig tillsyn över de belopp som ska betalas och inkasseras till följd av bedrägeriutredningar.

Klimatförändringar, miljö och naturresurser

3.26. År 2025 offentliggjorde vi sex särskilda rapporter på detta strategiska område (*figur 3.6*).

Figur 3.6 – Särskilda rapporter offentliggjorda 2025 på det strategiska området klimatförändringar, miljö och naturresurser

Källa: Revisionsrätten.

[19] Särskild rapport 26/2025.

3.27. När det gäller **föroreningar i städer** konstaterade[20] vi att luftkvaliteten visserligen blir bättre i EU, men att luftkvalitetsnormerna inte alltid var uppfyllda eller hade uppfyllts först nyligen. Trots att det funnits EU-lagstiftning på området sedan länge åtgärdades dessutom bullerföroreningar fortfarande inte i tillräcklig utsträckning eftersom det inte fanns några EU-omfattande gränsvärden eller minskningsmål för buller, och medlemsstaterna prioriterade eller genomförde inte ändamålsenliga åtgärder i tillräcklig utsträckning.

3.28. EU:s ambition är att uppnå **nollförorening av vatten** senast 2030. Mot bakgrund av detta bedömde vi EU:s åtgärder för att motverka föroreningar från fartyg. Vi konstaterade[21] att EU:s regler visserligen hade förbättrats, men att det fanns brister i genomförandet och efterlevnaden och att uppgifterna inte var tillräckliga för att man skulle kunna mäta resultat. Dessutom hade det inte funnits någon överblick över de resultat som uppnåtts eller över möjligheterna att skala upp dem, samtidigt som övervakningen av föroreningar från fartyg inte hade varit tillräcklig.

3.29. När det gäller bekämpning av **skogsbränder** rapporterade[22] vi att EU-medel från olika politikområden i allt högre grad hade använts av medlemsstaterna till förebyggande åtgärder. Kommissionen hade dock ingen fullständig överblick över hur mycket EU-medel som totalt hade spenderats och hade inte mycket information om resultaten av dessa projekt. På medlemsstatsnivå rapporterade vi att beslut om finansiering från faciliteten för återhämtning och resiliens ibland hade fattats snabbt och att relevanta myndigheter inte hade deltagit i besluten om vilken verksamhet som skulle finansieras. Vi identifierade också brister i projekturvalsprocessen.

3.30. EU deltar aktivt i globala initiativ för att minska livsmedelsotrygghet och undernäring, och Afrika söder om Sahara mottar 48 % av den totala finansieringen. Vi konstaterade[23] att kommissionen hade gjort värdefulla insatser för att **bekämpa hunger**, men brister i utformningen och övervakningen av projekten samt svårigheter att åtgärda de bakomliggande orsakerna till livsmedelsotryggheten hade en negativ inverkan på hållbarheten och effekterna. Åtgärderna saknade fokus och hade inte alltid riktats till dem som har störst behov.

---

[20] Särskild rapport 02/2025.

[21] Särskild rapport 06/2025.

[22] Särskild rapport 16/2025.

[23] Särskild rapport 20/2025.

3.31. Syftet med EU:s avfallspolitik är att övergå till en cirkulär ekonomi. Vår revision visade[24] att kommissionen hade förstärkt målen och andra rättsliga krav för **kommunal avfallshantering**, men dröjde med att inleda överträdelseförfaranden rörande ouppnådda avfallsmål. De flesta av de utvalda projekten hade blivit försenade och kostnads- och kapacitetsproblem uppstod inom ramen för vissa av dem.

3.32. Vi drog slutsatsen[25] att *Life-programmets* strategiska projekt hade hjälpt medlemsstaterna att genomföra strategier för att hantera **klimatutmaningar** inom EU. De hade gjort detta genom att involvera viktiga berörda aktörer, mobilisera ytterligare finansiering och främja kontinuitet oavsett nationella politiska förändringar och budgetosäkerhet. Men det var inte säkert att medlemsstaternas viktigaste miljö- och klimatbehov hade beaktats i urvalsprocessen, vilket skulle kunna minska medlemsstaternas möjligheter att identifiera och ge stöd till de projekt som har störst effekt.

[24] Särskild rapport 23/2025.

[25] Särskild rapport 25/2025.

Finanspolitik och offentliga finanser i EU

3.33. År 2025 offentliggjorde vi fyra särskilda rapporter om ämnen på detta strategiska område (*figur 3.7*).

Figur 3.7 – Särskilda rapporter offentliggjorda 2025 på det strategiska området finanspolitik och offentliga finanser

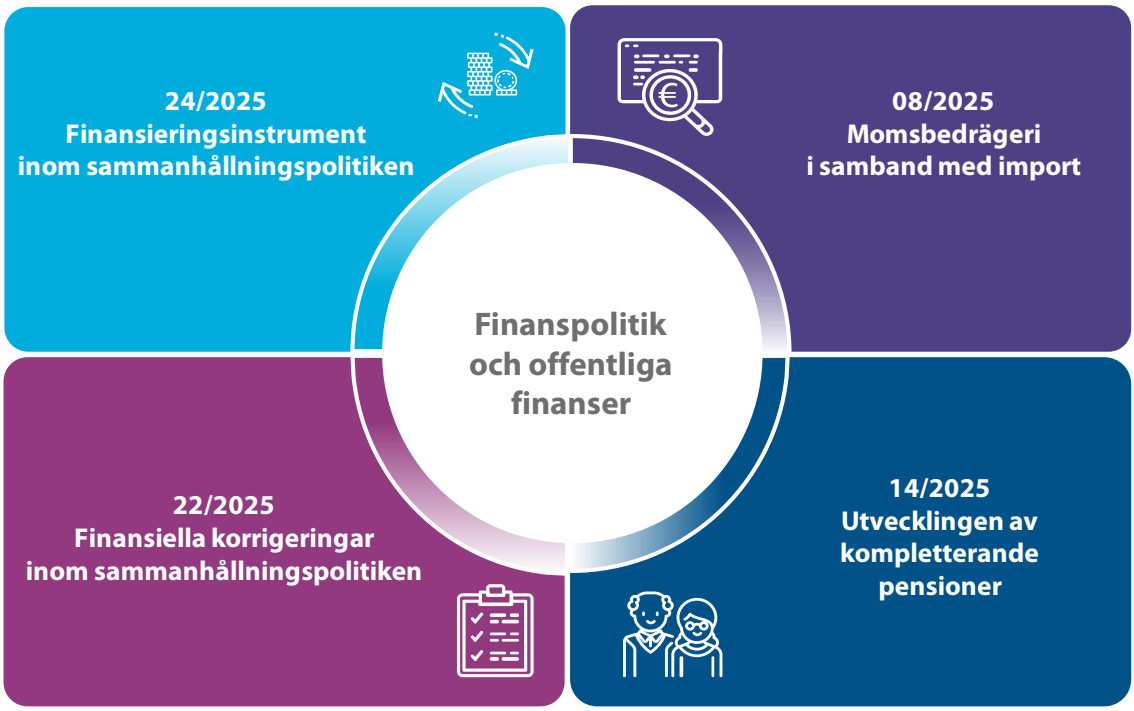

Källa: Revisionsrätten.

3.34. **Momsbedrägerier vid import** har negativa effekter på medlemsstaternas och EU:s uppbörd av intäkter. Förenklade importförfaranden bidrar till att underlätta handeln och minska den administrativa bördan. Vi identifierade[26] dock luckor och inkonsekvenser i EU:s regelverk samt brister i hur medlemsstaterna kontrollerar att rätt mervärdesskattebelopp uppbärs. Många av bristerna berodde på de utmaningar som tull- och skattemyndigheterna ställdes inför när olika medlemsstater skulle samarbeta.

[26] Särskild rapport 08/2025.

3.35. Vi drog slutsatsen[27] att EU:s åtgärder vid tidpunkten för vår revision inte hade varit ändamålsenliga när det gäller att stärka rollen för någon av pensionstyperna på marknaden för **kompletterande pensioner**. Institutens gränsöverskridande verksamhet på området tjänstepensioner är fortfarande minimal och koncentrerad till ett fåtal medlemsstater, där tjänstepensioner redan är etablerade. Den paneuropeiska privata pensionsprodukten har varken visat sig vara ett gångbart pensionssparalternativ för EU:s invånare eller lockat till sig intresse från investerare.

3.36. Vid vår revision av ***finansiella korrigeringar*** konstaterade[28] vi att det hade funnits flera brister i utformningen av mekanismen för tidigare *programperioder* och att tillämpningen av korrigeringar endast delvis hade varit ändamålsenlig för att skydda EU:s budget. Dessutom hade rapporteringen inte varit tillräckligt tillförlitlig, bland annat när det gäller uppskattningarna av framtida korrigeringar som inte fullt ut återspeglade kommissionens förmåga att identifiera och korrigera *fel*. Vi drog också slutsatsen att den rättsliga ramen för perioden 2014–2020 var komplex och inte hade förbättrats avsevärt för perioden 2021–2027.

3.37. Den revolverande effekten avser *finansieringsinstrument* där finansieringen ska återbetalas till offentliga myndigheter, där de återflöden som blir följden kan användas för att stödja ytterligare *stödmottagare* och projekt. Vi konstaterade[29] att **finansieringsinstrumentens** revolverande effekt delvis hade uppnåtts i praktiken, även om dess fulla potential inte hade uppnåtts. Under stödberättigandeperioden hade återanvändningen av återflöden (till exempel lån som betalats tillbaka av *slutmottagare*) från finansieringsinstrument varit begränsad. Detta berodde på faktorer som pressen på förvaltande myndigheter att *utnyttja* medel, investeringarnas långsiktiga karaktär, prioriteringar för att attrahera privata investerare, en otydlig ram samt yttre faktorer.

---

[27] Särskild rapport 14/2025.

[28] Särskild rapport 22/2025.

[29] Särskild rapport 24/2025.

De viktigaste institutionella intressenterna

Europaparlamentet

3.38. Vid utgången av april 2026 hade Europaparlamentet diskuterat 20 av våra 26 rapporter i sina utskott. Parlamentet hänvisade till tio[30] av rapporterna i sin resolution om ansvarsfrihet för 2024, i avsnitt III om kommissionen och *genomförandeorgan* samt de *europeiska utvecklingsfonderna*. Några exempel från resolutionen om ansvarsfrihet är följande:

- När det gäller vår rapport om EU:s militära rörlighet[31] uppmanade parlamentet kommissionen att fortsätta sina ansträngningar för att öka transparensen i EU:s försvarsutgifter inom alla relevanta instrument, att förse den myndighet som beviljar ansvarsfrihet med regelbunden konsoliderad rapportering om budgetgenomförandet och *prestationen* för alla försvarsrelaterade utgifter och att tillhandahålla parlamentet en mer systematisk uppföljning och rapportering.

- När det gäller vår rapport om EU-finansiering för att bekämpa skogsbränder[32] uppmanade parlamentet kommissionen att förbättra aggregeringen av utgifter kopplade till skogsbränder och att stärka övervakningen av resultat och den långsiktiga hållbarheten i de förebyggande åtgärderna.

- När det gäller vår rapport om EU:s Aid for Trade till de minst utvecklade länderna[33] uppmanade parlamentet kommissionen att vända nedgången för Aid for Trade-finansiering till de minst utvecklade länderna, genomföra den planerade analysen för 2026 utan dröjsmål och föreslå korrigerande åtgärder som säkerställer att resurser för Aid for Trade prioriterar de länder som har störst behov.

---

[30] De särskilda rapporterna 04/2025, 11/2025, 16/2025, 17/2025, 18/2025, 20/2025, 21/2025, 22/2025, 24/2025 och 26/2025.

[31] Särskild rapport 04/2025.

[32] Särskild rapport 16/2025.

[33] Särskild rapport 17/2025.

- När det gäller vår rapport om EU:s budgetflexibilitet[34] rekommenderade parlamentet att kommissionen i framtida förslag till den fleråriga budgetramen (MFF) inkluderar en omfattande analys av behov, risker och krishanteringsförmåga. Detta kommer att säkerställa att *flexibilitetsinstrumenten* har motiverats i tillräcklig utsträckning, har tillräcklig finansiering och kan hantera oförutsedda händelser utan att förbrukas i förtid.

- När det gäller vår rapport om kommissionens stöd för att bekämpa hunger i Afrika söder om Sahara[35] uppmanade parlamentet kommissionen att stärka kostnadsanalysen, upphandlingsplaneringen och det behovsbaserade genomförandet.

[34] Särskild rapport 18/2025.

[35] Särskild rapport 20/2025.

Europeiska unionens råd

3.39. Den 5 maj 2026 hade rådet utarbetat slutsatser om tolv[36] av de 26 rapporter som vi offentliggjorde 2025. I slutsatserna fick våra rekommendationer på det hela taget stöd och innehöll även ytterligare kommentarer, varav vissa beskrivs närmare nedan.

- När det gäller vår rapport[37] om **sammanhållningsinsatser för flyktingar i Europa** uppmanade rådet kommissionen att se till att det finns ett lämpligt övervakningssystem för att hjälpa kommissionen att förbereda nya krisrelaterade åtgärder eller ändringar, så att de uppgifter som krävs för att bedöma sådana åtgärders *ändamålsenlighet* finns tillgängliga.

- När det gäller vår rapport[38] om **mikrochippindustrin** uppmanade rådet kommissionen att genomföra en kontroll av den praktiska tillämpningen av strategin för att bedöma överensstämmelsen mellan de åtgärder som vidtagits och de mål som fastställts, dela denna bedömning med både medlemsstaterna och berörda parter, snabbt identifiera vägar för korrigerande åtgärder i samordning med medlemsstaterna och samtidigt hålla genomförandet av strategin på rätt kurs samt påskynda det förberedande arbetet i syfte att se över förordningen om halvledare i framtiden.

- När det gäller vår rapport[39] om **finansiella korrigeringar inom sammanhållningspolitiken** uppmanade rådet kommissionen att förbättra det sätt på vilket korrigeringar rapporteras i de *årliga verksamhetsrapporterna* och i den *årliga förvaltnings- och prestationsrapporten* för sammanhållningspolitiken, såsom vi rekommenderade.

---

[36] De särskilda rapporterna 05/2025, 07/2025, 09/2025, 10/2025, 11/2025, 12/2025, 13/2025, 15/2025, 16/2025, 21/2025, 22/2025 och 24/2025.

[37] Särskild rapport 05/2025.

[38] Särskild rapport 12/2025.

[39] Särskild rapport 22/2025.

Del 2 – Prestationen hos program inom rubrik 2 i den fleråriga budgetramen

Inledning

3.40. När vi granskar kommissionens prestationsrapportering fokuserar vi varje år på ett specifikt område. I år tittade vi närmare på den tillgängliga prestationsinformationen under rubrik 2 Sammanhållning, resiliens och värden som presenterades i *resultatförklaringarna för programmen* i den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten för 2024.

3.41. Sammanhållningspolitiken är EU:s viktigaste investeringsinstrument som riktar sig till alla regioner och städer i EU för att främja nya arbetstillfällen, företagens konkurrenskraft, ekonomisk tillväxt och *hållbar utveckling* samt förbättringar av EU-invånarnas livskvalitet. Det övergripande målet är att minska skillnaderna och stärka sammanhållningen i hela EU genom att stödja investeringar genom särskilda nationella eller regionala program. För att uppnå dessa mål och tillgodose de olika utvecklingsbehoven i alla EU:s regioner avsattes nästan en tredjedel av EU:s totala budget för sammanhållningspolitiken för perioden 2021–2027.

3.42. De viktigaste fonder som finansieras av EU-budgeten under rubriken Sammanhållning, resiliens och värden är följande:

- *Europeiska regionala utvecklingsfonden* (Eruf): investeringar i den sociala och ekonomiska utvecklingen i EU:s alla regioner och städer.
- *Sammanhållningsfonden*: investeringar inom miljö och transporter i mindre välbeställda EU-länder.
- *Europeiska socialfonden+* (ESF+): stöd till arbetstillfällen och ett rättvist och socialt inkluderande samhälle i EU-länderna.
- *Erasmus+*: stöd till mobilitet och samarbete inom utbildning, ungdom och idrott i och utanför Europa.

3.43. Rubriken Sammanhållning, resiliens och värden hade ett ursprungligt anslag i den fleråriga budgetramen på 378 miljarder euro i 2018 års priser, varav Eruf (200 miljarder euro) och Sammanhållningsfonden (43 miljarder euro) tillsammans stod för två tredjedelar av detta anslag (***figur 3.8***). ESF+, Eruf och Sammanhållningsfonden genomförs genom *delad förvaltning* mellan kommissionen och medlemsstaterna, medan Erasmus+ främst genomförs genom *indirekt förvaltning*, genom nationella programkontor. I ***kapitel 6*** i vår årsrapport presenterar vi våra granskningsresultat när det gäller *korrektheten* i kostnaderna inom denna budgetramrubrik.

Figur 3.8 – Rubrik 2 i den fleråriga budgetramen för 2021–2027

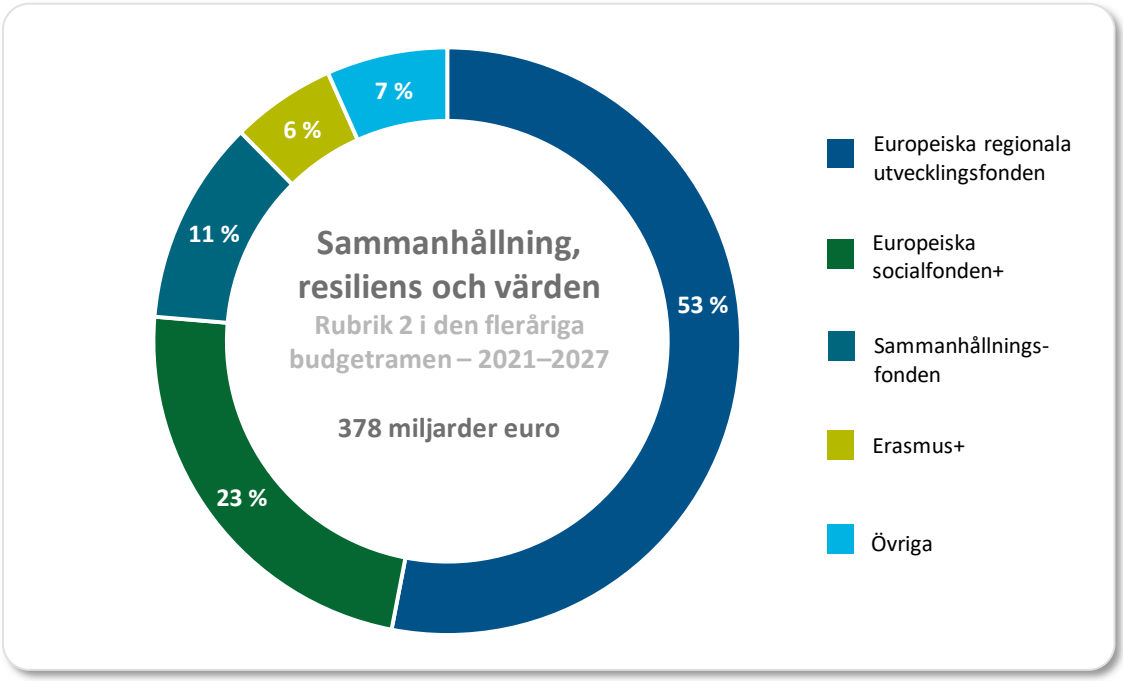

Källa: Europeiska kommissionen, den fleråriga budgetramen 2021–2027 (i åtaganden) – 2018 års priser.

Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod

3.44. Vi analyserade kommissionens årliga förvaltnings- och prestationsrapport, som är kommissionens övergripande årliga prestationsrapport om EU:s budget. Vi kontrollerade att kommissionens ram för prestationsrapportering hade använts korrekt i resultatförklaringarna för program inom rubrik 2 i den fleråriga budgetramen i den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten för 2024. Vi beaktade vårt tidigare granskningsarbete och undersökte hur indikatorer hade använts för att rapportera prestation. För alla de fyra programmen i vårt urval (Eruf, Sammanhållningsfonden, ESF+ (och dess föregångare ESF) och Erasmus+) undersökte vi prestationsinformationens tillförlitlighet, inbegripet de indikatorer som rapporterades i resultatförklaringarna för programmen, och huruvida de hade utformats i enlighet med Smart-principen, vilket innebär att de var ”specifika”, ”mätbara”, ”uppnåbara”, ”relevanta” och ”tidsbundna”. ESF+ har en egen resultatförklaring (vilket även dess föregångare ESF hade), medan Eruf och Sammanhållningsfonden rapporteras tillsammans inom ramen för den regionalpolitiska resultatförklaringen. Vi bedömde också de övergripande framsteg som mäts genom indikatorerna.

Prestationsrapporteringen för rubrik 2 följde kommissionens instruktioner

3.45. Rapporteringsramen för den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten har varit fortsatt stabil, och instruktioner har utfärdats av kommissionens förvaltningsstyrelse. De resultatförklaringar som vi granskade följde dessa instruktioner.

3.46. De budgetsiffror som rapporterades i resultatförklaringarna för programmen i vårt urval hämtades från kommissionens redovisningssystem. Vi identifierade inte några väsentliga fel i de åtaganden eller utbetalningar som rapporterats för 2024.

3.47. Generaldirektoratet för budget kontrollerade kvaliteten på uppgifterna i den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten. Vi konstaterade att de flesta kvantitativa påståenden om de program som vi granskade i den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten för 2024 baserades på relevanta styrkande underlag.

3.48. Trots rapporteringsinstruktionerna, som innebär att man kan rapportera upp till nio indikatorer i tabellen över *kritiska prestationsindikatorer* i resultatförklaringarna för programmen, konstaterade vi att ESF för perioden 2014–2020 endast redovisat tre indikatorer som hade bedömts som att de ”har uppnåtts” och inte inkluderade de återstående två indikatorerna i tabellen, där en hade bedömts som ”har uppnåtts” och en hade bedömts som ”måttliga framsteg”. På samma sätt innehåller inte slutlistan med nio indikatorer i den regionalpolitiska resultatförklaringen för perioden 2014–2020 alla kategorier, såsom ”förtjänar uppmärksamhet”.

3.49. Vår analys av den information som rapporterades under rubriken ”Konkreta exempel på resultat” i resultatförklaringarna för programmen i vårt urval visade att de rapporterade siffrorna för programmet ESF+ sammanfattade programmets faktiska resultat. För Eruf och Sammanhållningsfonden avsåg däremot de rapporterade uppgifterna värden från projekt som valts ut för stöd och som för närvarande håller på att genomföras, snarare än endast slutlig output som uppnåtts i slutet av projekten, och de bör därför inte presenteras som konkreta resultat. Dessutom konstaterade vi att Erasmus+ resultatförklaring i den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten för 2024 till största delen hänvisar till resultat från 2023, vilket gör den mindre relevant för den berörda rapporteringsperioden.

Prestationsramen för 2021–2027 har lett till förbättrad övervakning av resultat, men inte av effekter

Ramen för 2021–2027 innehåller fler resultatindikatorer än tidigare, men effektindikatorer saknas fortfarande för de flesta program

3.50. På det hela taget anser vi att de kritiska prestationsindikatorerna i resultatförklaringarna för programmen i urvalet för båda programperioderna (2014–2020 och 2021–2027) till stor del definierades enligt Smart-principen. De kritiska prestationsindikatorer som användes för Eruf och Sammanhållningsfonden för perioden 2014–2020 tog dock inte tillräcklig hänsyn till resultaten, medan de för ESF inte tog hänsyn till effekterna.

3.51. När det gäller perioden 2021–2027 innehöll förordningarna balanserade uppsättningar indikatorer som omfattade output och resultat, och i fallet Erasmus+ inbegrep de också effekter. I förordningarna för perioden 2021–2027 om Eruf och Sammanhållningsfonden och om ESF+ fastställdes inga effektindikatorer (***tabell 3.1***) för att hjälpa till att bedöma EU-utgifternas prestation på längre sikt.

Tabell 3.1 – Typer av prestationsindikatorer

Program	Input	Output	Resultat	Effekt	Totalt
2014–2020 (*)					
Eruf och Sammanhållningsfonden	0	58	0	0	58
ESF	0	22	9	0	31
Totalt	**0**	**80**	**9**	**0**	**89**
2021–2027 (**)					
Eruf och Sammanhållningsfonden	0	23	21	0	44
ESF+	0	16	9	0	25
Erasmus+	3	37	14	6	60
Totalt	**3**	**76**	**34**	**6**	**129**

(*) På grundval av programmens förordningar.
(**) På grundval av tabeller med prestationsuppgifter som åtföljde budgetförslaget för 2026.

Källa: Revisionsrätten.

3.52. Begränsningar som orsakats av avsaknaden av effektindikatorer tas också upp i ett antal utvärderingar av programmen. I kommissionens konsekvensbedömning[40] av Eruf och Sammanhållningsfonden hänvisades till exempel till behovet av en uppgradering för perioden 2021–2027 jämfört med 2014–2020 där ett alternativ var en utökning av uppsättningen gemensamma indikatorer – från enbart output till resultat och effekter.

3.53. Enligt verktygslådan för gemensamma indikatorer för ESF+-delen med delad förvaltning rekommenderas inte användningen av effektindikatorer för övervakningsändamål och effekter bör bedömas genom utvärderingar. Strategin med verktygslådan motiverades av svårigheterna med att samla in tillförlitliga och aktuella uppgifter för effektindikatorer och att bevisa ett orsakssamband.

[40] Konsekvensbedömning av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden (SWD (2018) 282) av den 29 maj 2018, s. 73.

3.54. I vårt yttrande 10/2026 över kommissionens lagstiftningsförslag om en prestationsram för den fleråriga budgetramen efter 2027 noterade vi att förslaget inte innehöll effektindikatorer, trots att de tydligt förordas i riktlinjerna för *bättre lagstiftning*. Vi anser att effektindikatorer är nödvändiga för övervakningsändamål och för att underlätta efterföljande utvärderingar. I halvtidsöversynen[41] av de sammanhållningspolitiska programmen drogs dessutom slutsatsen att deras övervakningssystem hade förbättrats jämfört med föregående period, men att det skulle kunna förbättras ytterligare när det gäller tillgången till uppgifter och uppgifternas enhetlighet för att bättre tillgodose utvärderingsbehoven och bedömningen av effekterna av projekt som har fått stöd.

God spårbarhet för de rapporterade uppgifterna överlag

3.55. Vi testade värdena bakom var och en av de kritiska prestationsindikatorer som angavs i programmens resultatförklaringar. När det gäller fonder med delad förvaltning granskade vi uppgifter från åtta medlemsstater för Eruf och Sammanhållningsfonden och från fyra medlemsstater för ESF+. Överlag konstaterade vi att de uppgifter som låg till grund för de utvalda kritiska prestationsindikatorerna i allmänhet var tillgängliga och att värdena på det hela taget var spårbara.

3.56. När det gäller Erasmus+ var de styrkande handlingar som låg till grund för de utvalda indikatorerna i allmänhet tillgängliga. När det gäller den kritiska prestationsindikatorn ”Antalet deltagare i verksamheter för virtuellt lärande” noterade vi dock att de rapporterade resultaten baserades på prognostiserade siffror och inte på faktiska siffror, vilket inte är i linje med instruktionerna för den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten. På grund av detta överskattades det rapporterade antalet för denna indikator.

---

[41] Halvtidsöversyn av de sammanhållningspolitiska program för perioden 2021–2027 som finansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden, Sammanhållningsfonden och *Fonden för en rättvis omställning* (SWD (2025) 299), s. 75.

3.57. Halvtidsöversynen av Erasmus+[42] belyste viktiga förbättringar av övervakningsramen jämfört med det föregående programmet, såsom införandet av nya indikatorer för att förbättra spårningen av prestation och programmets effekter samt minskningen av antalet specifika mål. Den uppmärksammade dock också det faktum att övervakningsuppgifterna för vissa indikatorer var otillräckliga för att kvantifiera orsakssambandet mellan Erasmus+-verksamheten och dess resultat.

Indikatorer visar att prestationen varierade mellan programmen: vår bedömning var mindre positiv än kommissionens

Vår bedömning av de framsteg som gjorts mot indikatormålen är mindre positiv än kommissionens

3.58. För de båda budgetramperioderna förblev kommissionens bedömningsmetod oförändrad. Vid bedömningen av framstegen med att uppnå målen för de kritiska prestationsindikatorerna kan framstegen delas in i en av följande kategorier: ”har uppnåtts”, ”på väg att uppnås”, ”måttliga framsteg”, ”förtjänar uppmärksamhet” eller ”ingen uppgift”. Kommissionen tillämpar denna bedömningsmetod på de tabeller med prestationsuppgifter som bifogas både budgetförslaget och den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten.

3.59. När det gäller Eruf och Sammanhållningsfonden för perioden 2021–2027 konstaterade vi att programmen endast innehöll mellanliggande delmål för 2024, enligt kraven enligt förordningen[43]. Avsaknaden av årliga delmål hindrar den årliga bedömningen av indikatorns framsteg mot målet för 2029. Utan dessa delmål får programförvaltare och berörda parter inte någon snabb återkoppling om framstegen, vilket gör det svårare för dem att anpassa sina strategier.

---

[42] Halvtidsöversyn av Erasmus+-programmet 2021–2027 och slutlig utvärdering av Erasmus+-programmet 2014–2020 (SWD(2025) 186).

[43] Förordning (EU) 2021/1060, artikel 16.

3.60. När det gäller ESF+ hade 13 (52 %) av de 25 indikatorerna fastställda mellanliggande delmål, medan Erasmus+ var ännu mer regelbundet och tillhandahöll delmål på årsbasis och gjorde spårningen av framsteg mer detaljerad. Frågan om de årliga delmålens frekvens, som fastställs av programmen i tabellerna med prestationsuppgifter, var något som vi tog upp redan i vår årsrapport för 2024[44].

3.61. Vi konstaterade också att vissa indikatorer inte hade några målvärden. Inom ESF+ saknade till exempel fem (20 %) av de 25 indikatorerna kopplade till målet ”social inkludering, inbegripet bidrag till fattigdomsutrotning och hälsa” fastställda målvärden.

3.62. Vi analyserade kommissionens rapporterade bedömning av framstegen i resultatförklaringarna för 2024 i urvalet för båda perioderna, med tillämpning av en liknande metod som den som beskrivs i bilagan till vår rapport om EU-budgetens prestation 2019. I 19 % av fallen (38 av 196) skilde sig vår prestationsbedömning från kommissionens (***figur 3.9***). En detaljerad analys av vår bedömning per programmål finns i ***bilaga 3.3***. I de flesta fall ansåg vi att bedömningen hade överskattats. Till viss del skulle detta också kunna förklaras av att kommissionen i sin bedömning tog med pågående projekt som ännu inte syntes i de rapporterade siffrorna.

[44] Årsrapporten för 2024, kapitel 3, rekommendation 3.2.

Figur 3.9 – Bedömning av prestationsindikatorer – kommissionen och revisionsrätten

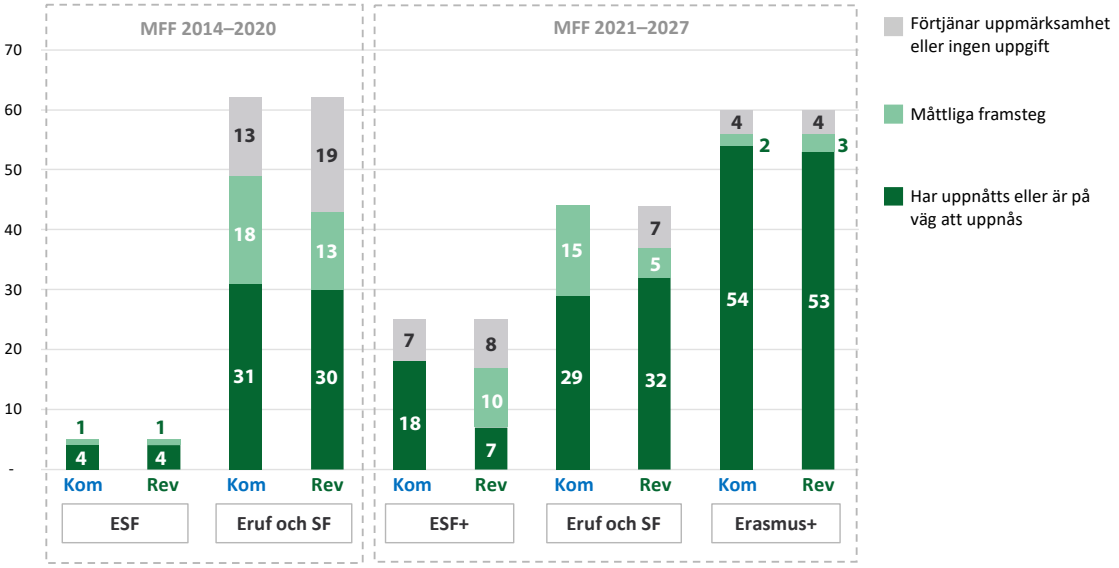

Kom	Europeiska kommissionen
Rev	Europeiska revisionsrätten
ESF	Europeiska socialfonden
Eruf	Europeiska regionala utvecklingsfonden
SF	Sammanhållningsfonden
ESF+	Europeiska socialfonden+

Källa: Revisionsrätten.

3.63. ***Ruta 3.1*** visar två exempel från programmen inom Eruf och Sammanhållningsfonden 2014–2020 där vi anser att kommissionens bedömning av framstegen inte överensstämde med de resultat som rapporterats som uppnådda i resultatförklaringarna. För de fem indikatorer som ingår i resultatförklaringen för ESF 2014–2020 var vår bedömning densamma som kommissionens.

Ruta 3.1

Exempel på alltför optimistiska bedömningar av prestationsindikatorer

Eruf 2014–2020

Indikator/ delindikator	Utgångs-värde	Framsteg	Mål	Resultat 31.12.2022	Kommissionens bedömning
Ny kapacitet för avfallsåtervinning	0	31 %	1 424 815	436 056	Måttliga framsteg

Källa: Regionalpolitisk resultatförklaring, 2024 års årliga förvaltnings- och prestationsrapport.

Sammanhållningsfonden 2014–2020

Indikator/ delindikator	Utgångs-värde	Framsteg	Mål	Resultat 31.12.2022	Kommissionens bedömning
Antal invånare som fått förbättrad avloppsvattenrening	0	37 %	9 843 012	3 670 236	Måttliga framsteg

Källa: Regionalpolitisk resultatförklaring, 2024 års årliga förvaltnings- och prestationsrapport.

I dessa fall grundar sig kommissionens bedömning på förväntningen att målen ska uppnås (faktiska resultat plus framtida resultat från de undertecknade överenskommelserna). I inget av fallen verkar ”måttliga framsteg” vara realistiska, eftersom de rapporterade resultaten är från slutet av 2022 och det bara återstår ett år – 2023 – att rapportera om. Mot bakgrund av befintlig information skulle en mer försiktig bedömning av dessa två indikatorer vara ”förtjänar uppmärksamhet”, eftersom det vore rimligt att förvänta sig att indikatorerna kanske inte når sina mål.

3.64. För perioden 2021–2027 kompletterades resultatförklaringarna för ESF+ och resultatförklaringarna för Eruf och Sammanhållningsfonden, utöver de faktiska resultaten, med värden för de kritiska prestationsindikatorerna avseende undertecknade bidragsöverenskommelser som ännu inte hade genomförts. Detta tillvägagångssätt möjliggör en mer omfattande bedömning av indikatorerna, eftersom det tar hänsyn till förväntade resultat. I den nuvarande fleråriga budgetramen fann vi dock indikatorer för vilka vi anser att kommissionens bedömning av framstegen var för optimistisk jämfört med de uppnådda resultaten, oavsett om faktiska eller utvalda värden användes. I ***ruta 3.2*** ges två exempel på detta.

Ruta 3.2

Exempel på alltför optimistiska bedömningar av prestationsindikatorer

Eruf och Sammanhållningsfonden 2021–2027

Indikator/delindikator	Framsteg	Mål	Resultat 31.12.2024	Kommissionens bedömning
12.1 Markyta grön infrastruktur	Faktiskt resultat: 0,41 % Utvalda insatser: 5,31 %	249 669	Faktiskt resultat: 1 023 Utvalda insatser: 13 247	Måttliga framsteg

Källa: Regionalpolitisk resultatförklaring, 2024 års årliga förvaltnings- och prestationsrapport.

ESF+

Indikator/delindikator	Framsteg	Mål	Resultat 31.12.2024	Kommissionens bedömning
3.4 Totalt antal deltagare som nåtts i åtgärder som främjar social integration av personer som riskerar fattigdom eller social utestängning	3 %	135 800 000	3 420 000	På väg att uppnås

Källa: ESF+ resultatförklaring, 2024 års årliga förvaltnings- och prestationsrapport.

I slutet av 2024, och även när framstegen redovisas på grundval av de undertecknade överenskommelserna (som kommissionen kallar ”utvalda insatser”) för kvotberäkningen för Eruf, tyder framstegen på nivån för utvalda (ej genomförda) insatser på 5 % enligt vår bedömning inte på måttliga framsteg, utan snarare att de ”förtjänar uppmärksamhet” (för att förklara skälen till de långsamma framstegen).

När det gäller ESF+ presenterades de faktiska resultaten i resultatförklaringen. Utan ytterligare information om den potentiella projektplaneringen, bortsett från att ”genomförandet tog fart under 2024”, vilket framgår av tabellerna med prestationsuppgifter, förefaller det vara en omotiverad bedömning att 3 % av framstegen skulle vara ”på väg att uppnås” efter fyra års genomförande.

3.65. När det gäller Erasmus+ instämmer vi i allmänhet i alla kommissionens bedömningar av de kritiska prestationsindikatorerna.

De nuvarande programindikatorerna visar hittills bättre prestation än under den föregående fleråriga budgetramen, med undantag för ESF+

3.66. Kritiska prestationsindikatorer ger användbar information om framsteg och uppnådda mål. Men i vilken utsträckning de finansierade åtgärderna har tillgodosett behoven på EU-nivå kan inte fastställas enbart utifrån huruvida indikatorer har uppnått sina mål. För det krävs att kommissionen utvärderar dem efter att programmet har genomförts. I följande punkter presenteras de utvalda programmens övergripande prestation, på grundval av vår bedömning av den information som presenteras i tabellerna med prestationsuppgifter från budgetförslaget för 2026. I vissa fall skiljer sig detta från de framsteg som kommissionen angett (punkt ***3.62***).

Perioden 2014–2020

3.67. När det gäller Eruf och Sammanhållningsfonden rapporterade man i tabellerna med prestationsuppgifter om 62 indikatorer och delindikatorer, som avsåg elva specifika mål/kategorier. Enligt vår bedömning (***figur 3.9***) visade 30 (48 %) av de 62 rapporterade indikatorerna att målet hade ”uppnåtts” eller var ”på väg att uppnås”, medan det för nio av dem inte fanns några uppgifter tillgängliga till stöd för en bedömning. Dessa nio indikatorer var effektindikatorer som kommer att upphöra under nästa rapporteringsperiod (punkt ***3.50***). Utifrån de indikatorer som rapporterades i 2024 års resultatförklaring anser vi att de regionalpolitiska programmen endast delvis hade uppnått sina mål. Detta beror på att vi för nästan hälften av indikatorerna för mål som ”bevara och skydda miljön […]” och ”främja hållbara transporter […]” gav bedömningar som ”måttliga framsteg” eller ”förtjänar uppmärksamhet” (***bilaga 3.3***).

3.68. Den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten för 2024 utarbetades i början av 2025 med hjälp av uppgifter från 2022, vilket var den mest aktuella informationen vid den tidpunkten. Vi anser att denna situation skapade en betydande lucka mellan datumet för offentliggörande och brytdatumet för de offentliggjorda siffrorna (***figur 3.10***).

Figur 3.10 – Viktiga datum under rapporteringsperioden för den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten för 2024

Källa: Revisionsrätten.

3.69. När det gäller ESF-programmet innehöll de tabeller med prestationsuppgifter som åtföljde budgetförslaget för 2026 fem omedelbara *resultatindikatorer* av de 14 som anges i förordningen. Vår bedömning (***figur 3.9***) överensstämmer med kommissionens bedömning. Utifrån de rapporterade indikatorerna anser vi att programmet har uppnått sina mål (***bilaga 3.3***).

Perioden 2021–2027

3.70. I tabellerna med prestationsuppgifter presenterades 44 indikatorer för de program inom Eruf och Sammanhållningsfonden som var inriktade på 20 specifika mål. Enligt vår bedömning (***figur 3.9***), och på grundval av de förväntade resultat som rapporterats, visade 32 (73 %) av de 44 rapporterade indikatorerna att målet var på väg att uppnås. Vi anser därför att programmen på det hela taget är på väg att uppnå de flesta av sina mål (***bilaga 3.3***). Vi noterar också att halvtidsöversynen[45] i allmänhet var positiv och att det konstaterades att de utvärderade fonderna är väl lämpade för att ta itu med regionala skillnader och att genomförandet påskyndades avsevärt under första halvåret 2024 och kom ikapp trenden för 2014–2020.

3.71. För Eruf och Sammanhållningsfonden 2021–2027 åtföljs alla indikatorer som rapporteras i tabellerna med prestationsuppgifter av samma allmänna förklaring till trenden: ”Det är för tidigt att kommentera de fastställda målen för sammanhållningspolitiken. I detta skede i genomförandecykeln finns det dock ingen anledning att förvänta sig att målen inte kommer att nås.” Med tanke på att genomförandet snart har nått halvvägs (programmet bör rapportera efter nio år, och detta är år fyra) påverkar avsaknaden av årliga delmål en objektiv bedömning av framstegen och underlättar inte korrigerande åtgärder i rätt tid (punkt ***3.59***).

[45] SWD(2025) 299.

3.72. När det gäller ESF+-programmet innehöll tabellerna med prestationsuppgifter 25 indikatorer som omfattade fyra breda politikområden (***bilaga 3.3***). Till skillnad från regionalpolitiska indikatorer rapporteras i detta fall faktiska resultat i stället för förväntade resultat från utvalda insatser. I detta avseende innehöll vår årsrapport för 2024 en rekommendation om motiveringen till bedömningar som bygger på annan information än validerade uppgifter (rekommendation 3.3). Enligt vår bedömning (***figur 3.9***) visade enbart sju (35 %) av de 20 rapporterade indikatorerna med mål att målet var på väg att uppnås. Vår bedömning av indikatorerna visar att programmet hittills endast delvis har uppnått sina mål, där ”sysselsättning och social innovation” har gjort de största framstegen och ”social inkludering” de minsta.

3.73. När det gäller Erasmus+ innehöll tabellerna med prestationsuppgifter 60 indikatorer som omfattade tre specifika mål (***bilaga 3.3***). Vår bedömning (***figur 3.9***) liknar kommissionens bedömning. 53 (88 %) av de 60 rapporterade indikatorerna visade att målet var på väg att uppnås eller redan hade uppnåtts. Denna bedömning bekräftades av halvtidsöversynen.

3.74. När det gäller Erasmus+ finns det dock 21 indikatorer (35 % av de 60 indikatorerna) som redan hade uppnått de fastställda målen efter endast fyra års genomförande, trots att programmet ska löpa i sju år. Detta väcker frågor om målens ambitionsnivå. Dessutom kan den rapporterade prestationen ha underskattats, eftersom det för tio indikatorer (17 % av de 60) inte rapporterades uppgifter för 2024 och därmed visades endast prestationen för 2021–2023, medan det för tre indikatorer inte hade rapporterats några uppgifter för hela rapporteringsperioden. Förklaringarna i tabellerna med prestationsuppgifter är ofta otydliga när det gäller sådana informationsluckor.

Slutsatser och rekommendationer

3.75. Kommissionens prestationsrapportering för rubrik 2 i den fleråriga budgetramen i den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten för 2024 följde de interna instruktionerna (punkterna ***3.45***–***3.47***). I vissa fall gav den sammanfattande indikatortabellen över programmens prestation ett alltför positivt intryck, antingen genom att den innehöll exempel på indikatorer som endast visade på goda framsteg (punkt ***3.48***) eller prestationsinformation om pågående projekt snarare än slutliga resultat (punkt ***3.49***).

3.76. De prestationsindikatorer som rapporterades för båda perioderna i resultatförklaringarna för programmen var i linje med Smart-principen (punkt ***3.50***). Prestationsramen för den fleråriga budgetramen 2021–2027 innehåller fler resultatindikatorer än den föregående perioden, men effektindikatorer saknas fortfarande för de flesta program. Vi anser att om effektindikatorer fastställs i början av programperioden så underlättar det efterföljande övervakning och utvärderingar (punkterna ***3.53***–***3.54***). Erasmus+ utgör å andra sidan ett exempel på god praxis i detta avseende, med en fullständig förteckning över output-, resultat- och effektindikatorer (punkt ***3.54***).

3.77. På det hela taget var spårbarheten för de rapporterade prestationsuppgifterna god. För en av de rapporterade indikatorerna för Erasmus+ noterade vi dock att man använde prognostiserade siffror i stället för faktiska resultat, vilket ledde till en överskattning (punkt ***3.56***).

3.78. Kommissionens metod för att bedöma indikatorernas framsteg mot sina mål förblev oförändrad jämfört med tidigare år, vilket gav stabilitet i den övergripande prestationsramen (punkt ***3.58***). Vi hade en annan åsikt om de framsteg som uppnåtts i fråga om 19 % av indikatorerna (37 av 196) i resultatförklaringarna i urvalet. I de flesta av dessa fall ansåg vi att resultaten var mindre positiva än vad kommissionen angett. Till viss del skulle detta också kunna förklaras av att kommissionen i sin bedömning tog med pågående projekt och andra överväganden som ännu inte syntes i de rapporterade siffrorna (punkterna ***3.62***–***3.65***).

3.79. När det gäller programmen med delad förvaltning 2014–2020 ansåg vi, baserat på resultatförklaringen för 2024, att Eruf och Sammanhållningsfonden endast delvis uppnådde sina mål (punkt ***3.67***). Dessutom var luckan (punkt ***3.68***) mellan rapporteringsåret (2024) och det år då uppgifterna rapporterades (2022) ett hinder för en uppdaterad bedömning av de övergripande programmen. ESF uppnådde sina mål (punkt ***3.69***).

3.80. När det gäller programmen för 2021–2027, och för de indikatorer där uppgifter finns tillgängliga, är Eruf och Sammanhållningsfonden (punkt ***3.70***) och Erasmus+ (punkt ***3.73***) på väg att uppnå sina mål, medan ESF+ (punkt ***3.72***) släpar efter eftersom vi anser att endast 35 % av indikatorerna (sju av 20) är på väg att uppnås.

3.81. För perioden 2021–2027 har Eruf och Sammanhållningsfonden dock inga årliga delmål för sina prestationsindikatorer, vilket påverkar objektiviteten i de mellanliggande bedömningarna av framstegen (punkt ***3.71***). Dessutom tyder det stora antalet Erasmus+-indikatorer som redan hade uppnått sina mål tre år före det slutliga delmålet (punkt ***3.74***) på att de tillhörande målen kanske inte har varit tillräckligt ambitiösa.

3.82. Utifrån våra slutsatser rekommenderar vi följande:

Rekommendation 3.1 – Förbättra prestationsrapporteringen

Kommissionen bör göra följande:

a) Identifiera effektindikatorer för att underlätta bedömningen av programmens långsiktiga prestation som skulle bidra till efterhandsutvärderingarna av den fleråriga budgetramen 2021–2027.

b) Uppdatera målvärdena för Erasmus+ på grundval av nuvarande resultat och återstående genomförandeperiod.

Måldatum för genomförande: inför den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten för 2026.

Rekommendation 3.2 – Förbättra sammanfattningen av programmets viktigaste resultat

Kommissionen bör i den inledande rubriken ”Konkreta exempel på resultat” i resultatförklaringarna för programmen endast ta med uppgifter om faktiska resultat.

Måldatum för genomförande: inför den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten för 2026.

Bilagor

Bilaga 3.1 – Revisionsrättens strategiska områden som behandlats i särskilda rapporter (SR) 2025

EU:s insatser för återhämtning efter covid-19-krisen	▪ SR 09/2025 *Systemen som ska säkerställa att utgifterna inom faciliteten för återhämtning och resiliens följer reglerna för offentlig upphandling och statligt stöd* ▪ SR 10/2025 *Arbetsmarknadsreformer i de nationella återhämtnings- och resiliensplanerna* ▪ SR 13/2025 *Stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens till den digitala omställningen i EU-länderna* ▪ SR 18/2025 *EU:s budgetflexibilitet* ▪ SR 21/2025 *Stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens för ett bättre företagsklimat*
Konkurrenskraft	▪ SR 01/2025 *Digitala betalningar i EU* ▪ SR 03/2025 *Omotiverad geoblockering inom e-handeln* ▪ SR 07/2025 *Europeiska fonden för strategiska investeringar* ▪ SR 12/2025 *EU:s strategi för mikrochipp* ▪ SR 19/2025 *Kritisk läkemedelsbrist*
Resiliens och europeiska värden	▪ SR 04/2025 *EU:s militära rörlighet* ▪ SR 05/2025 *Sammanhållningsinsatser för flyktingar i Europa* ▪ SR 11/2025 *Insynen i EU-finansiering som beviljas icke-statliga organisationer* ▪ SR 15/2025 *EU:s humanitära bistånd som förvaltas på distans* ▪ SR 17/2025 *EU:s Aid for Trade till de minst utvecklade länderna* ▪ SR 26/2025 *EU:s bedrägeribekämpande organ*
Klimat-förändringar, miljö och naturresurser	▪ SR 02/2025 *Föroreningar i städer i EU* ▪ SR 06/2025 *EU:s åtgärder mot havsföroreningar från fartyg* ▪ SR 16/2025 *EU-finansiering för att bekämpa skogsbränder* ▪ SR 20/2025 *Kommissionens stöd för att bekämpa hunger i Afrika söder om Sahara* ▪ SR 23/2025 *Kommunal avfallshantering* ▪ SR 25/2025 *Life-programmets strategiska projekt*
Finanspolitik och offentliga finanser	▪ SR 08/2025 *Mervärdesskattebedrägerier vid import* ▪ SR 14/2025 *Utvecklingen av kompletterande pensioner i EU* ▪ SR 22/2025 *Finansiella korrigeringar inom sammanhållningspolitiken* ▪ SR 24/2025 *Finansieringsinstrument inom sammanhållningspolitiken*

Källa: Revisionsrätten.

Bilaga 3.2 – Exempel på tidiga åtgärder som kommissionen vidtagit till följd av rekommendationerna i revisionsrättens särskilda rapporter från 2025

EU:s insatser för återhämtning efter covid-19-krisen

I juni 2025 gav kommissionen medlemsstaterna vägledning om hur de ytterligare kan effektivisera sina *nationella återhämtnings- och resiliensplaner* för att säkerställa att alla delmål och mål som ska genomföras senast den 31 augusti 2026[46] uppnås.
I framtiden bör de nationella och regionala partnerskapsplaner som kommissionen föreslår inom ramen för den fleråriga budgetramen 2028–2034 säkerställa en nära koppling mellan EU-finansiering och de landsspecifika rekommendationerna[47].

I juli 2025 offentliggjorde kommissionen sitt förslag till flerårig budgetram 2028–2034 tillsammans med det åtföljande *arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar*.
I oktober 2025 såg kommissionen över och uppdaterade sina förfaranden för utarbetande av *förslag till ändringsbudgetar*[48].

Den digitala omställningen under perioden 2028–2034 ingick bland de särskilda målen i förslaget om Europeiska fonden. Detta initiativ kommer också att finansieras genom politikområdet digitalt ledarskap i den föreslagna Europeiska konkurrenskraftsfonden.

Öka EU:s ekonomiska konkurrenskraft till gagn för alla invånare

I december 2025 nådde medlagstiftarna en preliminär politisk överenskommelse om läkemedelspaketet och avslutade förhandlingarna. Dessutom antog kommissionen sitt hälsopaket, inklusive rättsakten om bioteknik I, som innebar en revidering av EU:s regler om kliniska prövningar. Rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) godkände kommissionens allmänna strategi avseende förordningen om kritiska läkemedel.

I februari 2026 undertecknade kommissionen det förkommersiella upphandlingsavtalet för att främja utvecklingen av nästa generations influensavacciner[49].

---

[46] De särskilda rapporterna 10/2025 och 13/2025.

[47] Särskild rapport 10/2025.

[48] Särskild rapport 18/2025.

[49] Särskild rapport 19/2025.

Resiliens inför hot mot EU:s säkerhet och respekten för de europeiska värdena frihet, demokrati och rättsstaten

I oktober 2025 offentliggjorde kommissionen sina efterhandsutvärderingar av programperioden 2014–2020, som innehöll avsnitt om krisinstrument, en separat stödjande studie med fokus på krishantering, landsrapporter och fallstudier, utöver utvärderingsrapporten[50] om *React-EU*.

I november 2025 lade kommissionen fram ett förslag till förordning om inrättande av en åtgärdsram för att underlätta transport av militär utrustning, militära varor och militär personal i hela EU, tillsammans med ett gemensamt meddelande om militär rörlighet[51].

Klimatförändringar, miljö och naturresurser

I december 2025 antog kommissionen meddelandet om att påskynda EU:s omställning till en cirkulär ekonomi för att öka cirkulariteten för plaster[52].

I juni 2025 antog kommissionen den europeiska världshavspakten. EU:s strategi för sjöfartsindustrin, den europeiska hamnstrategin[53] och kommissionens meddelande om integrerad riskhantering för skogs- och vegetationsbränder[54] antogs i mars 2026.

[50] Särskild rapport 05/2025.

[51] Särskild rapport 04/2025.

[52] Särskild rapport 23/2025.

[53] Särskild rapport 06/2025.

[54] Särskild rapport 16/2025.

Finanspolitik och offentliga finanser

I juli 2025 antogs rådets direktiv (EU) 2025/1539 (om ändring av direktiv 2006/112/EG). Genom direktivet infördes åtgärder som kommer att säkra uppbörden av *mervärdesskatt* på varor som importeras till konsumenter i EU[55].

I november 2025 föreslog kommissionen att samarbetet mellan skattemyndigheterna, Olaf och Eppo skulle stärkas. Vid tidpunkten för utarbetandet av denna rapport diskuterades förslaget till ändring av förordning (EU) nr 904/2010 i rådet[56].

I november 2025 antog kommissionen också ett pensionspaket för att stärka kompletterande pensioner. Det innehöll en rekommendation om pensionsspårningstjänster, översynen av det andra direktivet om tjänstepensionsinstitut och förslaget till ändring av förordningen om en paneuropeisk privat pensionsprodukt (PEPP-produkt), tillsammans med ett meddelande om att öka kapaciteten hos EU:s sektor för kompletterande pensioner för att förbättra pensionsinkomsterna och tillföra EU:s ekonomi långsiktigt kapital[57].

[55] Särskild rapport 08/2025.

[56] Särskild rapport 08/2025.

[57] Särskild rapport 14/2025.

Bilaga 3.3 – Status för prestationsindikatorer per 31 december 2024, baserat på revisionsrättens bedömning

Eruf och Sammanhållningsfonden 2014–2020

Investeringsprioriteringar	Bedömning av prestationsindikatorer					Totalt
	Har uppnåtts	På väg att uppnås	Måttliga framsteg	Förtjänar uppmärk-samhet	Inget mål	
1. Stärka forskningen […]	3	0	2	0	0	5
2. Förbättra tillgången till […] kommunikationsteknik	0	0	1	0	0	1
3. Öka konkurrenskraften hos små och medelstora företag	2	1	0	0	0	3
4. […] övergången till en koldioxidsnål ekonomi […]	0	3	3	2	0	8
5. Främja klimatanpassning […]	1	2	0	1	0	4
6. Bevara och skydda miljön […]	1	2	2	3	0	8
7. Främja hållbara transporter […]	2	6	3	4	3	18
8. Främja hållbar och kvalitativ sysselsättning […]	0	1	0	0	0	1
9. Främja social inkludering […]	0	1	1	0	0	2
10. Investera i utbildning och vidareutbildning […]	1	0	0	0	0	1
11. Minska skillnaderna mellan de olika regionernas utvecklingsnivåer […]	2	2	1	0	6	11
Totalt	**12**	**18**	**13**	**10**	**9**	**62**
	19 %	29 %	21 %	16 %	15 %	

Källa: Revisionsrätten, på grundval av tabeller med prestationsuppgifter från budgeten för 2026.

ESF 2014–2020

Brett politikområde	Bedömning av prestationsindikatorer			Totalt
	Har uppnåtts	På väg att uppnås	Måttliga framsteg	
1. Främja hållbar och kvalitativ sysselsättning	0	1	0	1
2. Främja social inkludering […]	0	0	1	1
3. Investera i utbildning och vidareutbildning […]	1	0	0	1
4. Främja särskilt stöd till unga som varken arbetar eller studerar (*UVAS*)	2	0	0	2
Totalt	**3**	**1**	**1**	**5**
	60 %	20 %	20 %	

Källa: Revisionsrätten, på grundval av tabeller med prestationsuppgifter från budgetförslaget för 2026.

Eruf 2021–2027

Specifikt mål	Bedömning av prestationsindikatorer			Totalt
	På väg att uppnås	Måttliga framsteg	Förtjänar uppmärk-samhet	
1. Förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik	3	0	0	3
2. Dra nytta av digitaliseringens fördelar för invånare, företag och myndigheter	2	0	0	2
3. Förbättra de små och medelstora företagens tillväxt och konkurrenskraft	2	0	0	2
4. Utveckla färdigheter för smart specialisering, strukturomvandling och entreprenörskap	2	0	0	2
5. Förbättra den digitala konnektiviteten	2	0	0	2
6. Främja energieffektivitetsåtgärder och minska utsläppen av växthusgaser	1	0	1	2
7. Främja förnybar energi	2	0	0	2
8. Utveckla smarta energisystem, smarta nät och smart lagring utanför TEN-E	1	0	1	2
9. Främja klimatanpassning, förebyggande av katastrofrisker och motståndskraft mot katastrofer	2	0	0	2
10. Främja en hållbar vattenförvaltning	2	0	0	2
11. Främja övergången till en cirkulär ekonomi	0	1	1	2
12. Främja naturskydd och den biologiska mångfalden och den gröna infrastrukturen, även i urbana områden, samt minska föroreningarna	0	1	1	2
13. Främja hållbar multimodal urban mobilitet	1	1	0	2
14. Utveckla ett hållbart, klimatresilient, intelligent, säkert och intermodalt TEN-T	4	0	0	4
15. Utveckla och förbättra hållbar, klimatresilient, intelligent och intermodal nationell, regional och lokal mobilitet, inklusive förbättrad tillgång till TEN-T samt gränsöverskridande mobilitet	3	0	1	4
16. Effektivisera arbetsmarknaderna och förbättra tillgången till sysselsättning av god kvalitet genom att utveckla social innovation och social infrastruktur	0	1	1	2
17. Förbättra tillgången till tjänster av god kvalitet för alla inom utbildning och livslångt lärande genom att utveckla infrastruktur	2	0	0	2
18. Förbättra den socioekonomiska integrationen av marginaliserade grupper, migranter och missgynnade grupper, genom integrerade åtgärder, bl.a. bostäder och sociala tjänster	0	1	1	2
19. Säkerställa lika tillgång till hälso- och sjukvård, inklusive primärvård, genom att utveckla infrastruktur	2	0	0	2
20. Främja en integrerad social, ekonomisk och miljömässig utveckling, kulturarvet, turism och säkerhet i stadsområden	1	0	0	1
Totalt	**32**	**5**	**7**	**44**
	73 %	11 %	16 %	

Källa: Revisionsrätten, på grundval av tabeller med prestationsuppgifter från budgetförslaget för 2026.

ESF+ 2021–2027

Specifikt mål	Bedömning av prestationsindikatorer				Totalt
	På väg att uppnås	Måttliga framsteg	Förtjänar uppmärksamhet	Ingen uppgift	
1. Sysselsättning och arbetskraftens rörlighet	0	5	0	0	5
2. Utbildning	0	4	0	0	4
3. Social inkludering, inbegripet bidrag till fattigdomsutrotning och hälsa	2	1	3	5	11
4. Sysselsättning och social innovation	5	0	0	0	5
Totalt	**7**	**10**	**3**	**5**	**25**
	28 %	40 %	12 %	20 %	

Källa: Revisionsrätten, på grundval av tabeller med prestationsuppgifter från budgetförslaget för 2026.

Erasmus+

Specifikt mål	Bedömning av prestationsindikatorer					Totalt
	Har uppnåtts	På väg att uppnås	Måttliga framsteg	Förtjänar uppmärksamhet	Ingen uppgift	
1. Främja enskilda personers och gruppers *mobilitet i utbildningssyfte*, liksom samarbete, kvalitet, inkludering och jämlikhet, spetskompetens, kreativitet och innovation på organisationsnivå och inom politiken på utbildningsområdet	5	23	0	0	0	28
2. Främja ungas mobilitet i utbildningssyfte inom icke-formell och informell utbildning och ungas aktiva deltagande, liksom samarbete, kvalitet, inkludering, kreativitet och innovation på organisationsnivå och inom politiken på ungdomsområdet	2	12	2	0	1	17
3. Främja mobilitet i utbildningssyfte för idrottspersonal, liksom samarbete, kvalitet, inkludering, kreativitet och innovation på organisationsnivå och inom politiken på idrottsområdet	1	10	1	1	2	15
Totalt	**8**	**45**	**3**	**1**	**3**	**60**
	13 %	75 %	5 %	2 %	5 %	

Källa: Revisionsrätten, på grundval av tabeller med prestationsuppgifter från budgetförslaget för 2026.

Kapitel 4

Intäkter

Innehållsförteckning

	Punkt
Inledning	4.1.–4.7.
Kortfattad beskrivning	4.2.–4.4.
Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod	4.5.–4.7.
Transaktionernas korrekthet	4.8.
Granskning av delar av förvaltnings- och kontrollsystem	4.9.–4.34.
Försenade medlemsstater och brister i tillämpningen av dröjsmålsränta för BNI-reservationer	4.10.–4.16.
Förenklingen av momssystemet ledde till en betydande minskning av antalet utestående reservationer	4.17.
Fortsatta brister i ländernas förvaltning och redovisning av traditionella egna medel	4.18.–4.24.
Medlemsstaternas uppgifter om plastförpackningsavfall är inte helt förenliga med EU:s regler, men kommissionen fastställer relevanta reservationer	4.25.–4.27.
Inrättandet av EU:s tullbyrå är på rätt spår men riskerna när det gäller utvecklingen av EU:s tulldatacentral kvarstår	4.28.–4.30.
Ett antal medlemsstater försenar övergången till en digital och driftskompatibel tullmiljö i EU	4.31.–4.34.
Årliga verksamhetsrapporter	4.35.–4.36.
Slutsats och rekommendationer	4.37.–4.41.
Slutsats	4.37.–4.39.
Rekommendation	4.40.–4.41.

Bilagor

Bilaga 4.1 – Antal utestående BNI-reservationer, momsreservationer, öppna punkter avseende traditionella egna medel och utestående reservationer avseende plastförpackningsavfall per medlemsstat per den 31 december 2025

Bilaga 4.2 – Uppföljning av tidigare rekommendation

Bilaga 4.3 – Förfarandet för att kontrollera medlemsstaternas beräkningsunderlag för mervärdesskatt och traditionella egna medel

Bilaga 4.4 – Processen för att upprätta redovisningar av traditionella egna medel i form av tullar (som uppburits och som ännu inte uppburits) och föra in dem i EU:s räkenskaper och budget

Inledning

4.1. I detta kapitel redovisar vi våra granskningsresultat för intäkterna, som innefattar de fyra olika kategorierna av *egna medel*, övriga intäkter och upplånade belopp för att finansiera kostnaderna för *NextGenerationEU*. ***Figur 4.1*** visar intäkternas fördelning 2025.

Figur 4.1 – Intäkter – Fördelning 2025 (*)

(miljarder euro)

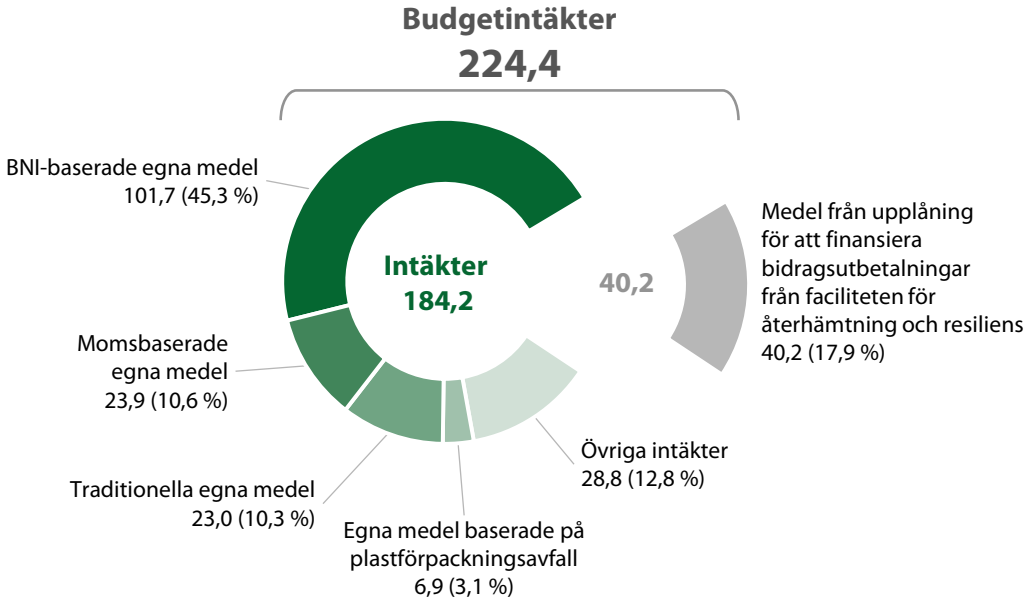

(*) Summan 224,4 miljarder euro motsvarar EU:s intäkter i 2025 års rapporter om budgetgenomförandet som bygger på kontantmetoden (modifierad). Beloppet på 202,5 miljarder euro som redovisas i resultaträkningen för 2025 har beräknats baserat på periodiserad redovisning. Medel från upplåningen för att finansiera bidragsutbetalningar från faciliteten för återhämtning och resiliens ingår i inkomster avsatta för särskilda ändamål i rapporterna om budgetgenomförandet, i enlighet med lagstiftningen[1], men ingår inte i intäkterna i resultaträkningen i enlighet med redovisningsreglerna.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från Europeiska unionens *konsoliderade årsredovisning* för 2025.

[1] Förordning (EU) 2020/2094 om inrättande av Europeiska unionens återhämtningsinstrument för att stödja återhämtningen efter covid-19-krisen.

Kortfattad beskrivning

4.2. Under 2025 bestod 69 % av EU:s intäkter av egna medel[2]:

a) ***Egna medel som baseras på bruttonationalinkomsten (BNI-baserade egna medel)*** utgjorde 45 % av EU:s intäkter och användes för att balansera EU-budgeten när intäkterna från alla andra källor hade beräknats. Varje medlemsstat bidrar i proportion till storleken på sin BNI.

b) ***Egna medel som baseras på mervärdesskatt (momsbaserade egna medel)*** utgjorde 11 % av EU:s intäkter. De motsvaras av en procentandel som tas ut på medlemsstaternas momsintäkter.

c) ***Traditionella egna medel*** utgjorde 10 % av EU:s intäkter. De består av importtullar som uppbärs av medlemsstaterna. Av det totala beloppet går 75 % till EU-budgeten, medan medlemsstaterna behåller resterande 25 % för att täcka uppbördskostnader.

d) ***Egna medel baserade på plastförpackningsavfall*** utgjorde 3 % av EU:s intäkter. De beräknas genom att en enhetlig procentsats tillämpas på vikten av det plastförpackningsavfall som genereras i varje medlemsstat och som inte materialåtervinns.

4.3. Andra betydande källor inbegrep bidrag och återbetalningar i samband med olika EU-avtal och EU-program och dessa utgjorde 13 % av EU:s intäkter. De omfattar återkrav på medlemsstaterna på områdena sammanhållning, resiliens och värden och den inre marknaden, innovation och digitalisering samt bidrag från länder utanför EU till EU:s *program* och verksamheter.

4.4. De belopp som lånats upp för att finansiera icke återbetalningspliktigt ekonomiskt stöd till medlemsstaterna inom ramen för NextGenerationEU utgjorde 18 % av EU:s intäkter.

---

[2] Beslut (EU, Euratom) 2020/2053 om systemet för Europeiska unionens egna medel.

Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod

4.5. Målet är att göra ett uttalande om intäktstransaktionerna och att bidra till *revisionsförklaringen*. Med tillämpning av den revisionsmetod som anges i ***bilaga 1.1*** granskade vi följande:

a) Ett *representativt urval* om 65 *betalningskrav* från kommissionen (inklusive tio betalningskrav avseende bidrag från NextGenerationEU).

b) kommissionens *förvaltnings- och kontrollsystem* för att

   i) kontrollera att de uppgifter medlemsstaterna lämnat om BNI, moms och plastförpackningsavfall utgör en lämplig grund för att beräkna och uppbära bidragen från dessa egna medel,

   ii) kontrollera att medlemsstaterna har ändamålsenliga system för att uppbära, rapportera och betala de korrekta beloppen avseende traditionella egna medel till EU:s budget,

   iii) beräkna de belopp som följer av justeringar av egna medel.

c) Systemen för förvaltning och redovisning av traditionella egna medel i tre medlemsstater (Belgien, Tyskland och Grekland) som valts ut på grundval av både de tullar som de överfört till EU-budgeten och vår egen riskbedömning.

d) Tillförlitligheten i informationen om de egna medlens *korrekthet* i de *årliga verksamhetsrapporterna* från generaldirektoratet för budget (GD Budget) och Eurostat.

4.6. Vår bedömning av kommissionens system för beräkning av bidrag baserade på BNI, moms och plastförpackningsavfall utgår från den statistik och de uppgifter som lämnats av medlemsstaterna och kontrollerats av kommissionen.

4.7. När det gäller traditionella egna medel deklareras inte vissa tullar av importörerna eller deklareras felaktigt till de nationella tullmyndigheterna, vilket leder till ett underskott i uppburna importtullar (*tullgapet*). Detta underskott fångas inte upp i medlemsstaternas redovisningssystem för traditionella egna medel och ingår inte i vårt revisionsuttalande om intäkternas korrekthet. Ett antal faktorer, varav många ligger utanför EU:s direkta kontroll, påverkar tullgapets storlek. Men eftersom tullgapet kan påverka de tullbelopp som uppbärs av medlemsstaterna bedömde vi de åtgärder som vidtagits på EU-nivå för att minska tullgapet och minska risken för att de traditionella egna medlen är ofullständiga. Vi undersökte särskilt kommissionens framsteg med att förbereda genomförandet av lagstiftningsförslaget om EU:s tullreform.

Transaktionernas korrekthet

4.8. I detta avsnitt presenterar vi våra iakttagelser om korrektheten i de intäktstransaktioner som ligger till grund för EU:s räkenskaper. Vi har baserat vår slutsats på granskningen av ett representativt urval av intäktstransaktioner och på vår bedömning av kommissionens system för kontroll, beräkning och uppbörd av intäkter. Vår granskning av ett urval om 65 betalningskrav visade att inget av dem innehöll något *kvantifierbart fel*.

Granskning av delar av förvaltnings- och kontrollsystem

4.9. Vi granskade ett antal kontrollsystem (se punkt ***4.5***). Våra iakttagelser om dessa system påverkar inte vårt uttalande om korrektheten i EU:s intäkter. Vi fann bestående brister när det gäller uppbörden av enskilda kategorier av egna medel. Dessutom noterade vi att det fanns medlemsstater som var försenade med att tillhandahålla uppgifter till en EU-omfattande tullriskbedömning och att det fanns en risk för förseningar i utvecklingen av EU:s tulldatacentral. Detta kan stå i vägen för EU:s åtgärder för att minska tullgapet och för att minska risken för att de traditionella egna medlen blir ofullständiga.

Försenade medlemsstater och brister i tillämpningen av dröjsmålsränta för BNI-reservationer

Vissa medlemsstaters försenade hantering av BNI-reservationer har inneburit att alla BNI-bidrag de senaste 15 åren har varit öppna för justeringar

4.10. Kommissionen gör reservationer när den identifierar brister som utgör betydande risker för tillförlitligheten, jämförbarheten och fullständigheten i de BNI-uppgifter som medlemsstaterna lämnar. Den 31 december 2025 kvarstod 102 *BNI-reservationer* som kommissionen hade fastställt (se ***bilaga 4.1***):

- Sju (fyra i Kroatien och en vardera i Luxemburg, Malta och Rumänien) skulle ha varit åtgärdade senast 2021 och två (en vardera i Luxemburg och Malta) senast 2022.
- Sex (tre i Rumänien, två i Bulgarien och en i Luxemburg) skulle ha varit åtgärdade senast 2025.
- De återstående 87 bör åtgärdas av medlemsstaterna under 2026.

4.11. Medlemsstaternas underlåtenhet att lämna nödvändig information inom tidsfristen[3] leder till förseningar i kommissionens efterföljande kontrollarbete och dess möjlighet att häva reservationer. För fyra medlemsstater finns utestående reservationer som avser BNI-statistik så långt tillbaka som 2010, vilket innebär att det fortfarande är möjligt att ändra dessa länders BNI för de åren. Eftersom ändringar av BNI för en enskild medlemsstat leder till ändrad BNI för EU innebär detta i praktiken att alla medlemsstaters bidrag skulle kunna justeras i efterhand. Förseningar i hanteringen av tidigare reservationer kan leda till ytterligare förseningar i de berörda medlemsstaterna när det gäller hanteringen av eventuella nya reservationer som kommissionen gör.

Kommissionen använder endast i begränsad utsträckning det lagstiftningsverktyg som är avsett att uppmuntra medlemsstaterna att snabbt åtgärda BNI-reservationer

4.12. Om medlemsstaterna är sena med att göra de korrigeringar av BNI-uppgifter som krävs för att åtgärda de reservationer som kommissionen har gjort, och dessa korrigeringar har en väsentlig inverkan på BNI, bör kommissionen ta ut dröjsmålsränta[4]. I vår årsrapport för 2023 konstaterade vi att kommissionen inte tog ut någon dröjsmålsränta i de fall där den inte kunde kvantifiera effekterna av korrigeringar eller där medlemsstaterna endast delvis hade åtgärdat BNI-reservationerna inom tidsfristen. När det gällde fall i den senare kategorin rekommenderade vi kommissionen att ta ut dröjsmålsränta[5]. Kommissionen varken godtog eller genomförde vår rekommendation, med motiveringen att lagstiftningen inte nämner att dröjsmålsränta ska tillämpas i de fall informationen delvis lämnas inom tidsfristen (se ***bilaga 4.2***).

---

[3] Se även årsrapporten för 2024, punkterna 4.14–4.15, årsrapporten för 2023, punkt 4.9, årsrapporten för 2022, punkt 4.22, och årsrapporten för 2021, punkt 3.19.

[4] Förordning (EU, Euratom) nr 609/2014 om tillhandahållande av traditionella, momsbaserade och BNI-baserade egna medel, artikel 12.2 d.

[5] Årsrapporten för 2023, punkterna 4.12–4.14 och rekommendation 4.1.

4.13. Sedan dess har kommissionen debiterat två medlemsstater dröjsmålsränta (Malta 2024 och 2025 och Kroatien 2025) med motiveringen att ingen av de korrigeringar som krävdes hade genomförts inom tidsfristen. År 2025 hävde kommissionen 19 reservationer i tio medlemsstater. När det gäller åtta av reservationerna i fyra medlemsstater (fem i Grekland och en vardera i Bulgarien, Polen och Förenade kungariket) hävde dock kommissionen dem utan att debitera någon dröjsmålsränta fast de nödvändiga korrigeringarna av BNI-uppgifter hade tillhandahållits i genomsnitt tre år efter tidsfristen. I dessa fall ansåg kommissionen att de rättsliga bestämmelserna om debitering av dröjsmålsränta inte var tillämpliga (se exempel i ***ruta 4.1***).

Ruta 4.1

Exempel på korrigerade BNI-uppgifter som inte tillhandahölls i tid och för vilka kommissionen inte tog ut dröjsmålsränta

Korrigeringar tillhandahölls delvis i tid

En reservation för Polen med tidsfrist i september 2021 omfattade 20 punkter. Endast tre av dessa punkter hade åtgärdats i tid. De återstående 17 punkterna åtgärdades i september 2022. År 2022 begärde kommissionen ytterligare information och beräkningar, vilket Polen tillhandahöll 2024. I september 2024 genomförde Polen ytterligare korrigeringar och reservationen hävdes 2025. De slutliga totala korrigeringarna för hela den reservation som godtogs av kommissionen skilde sig väsentligt från det som medlemsstaten ursprungligen hade föreslagit för de tre punkter som åtgärdades i tid.

I detta fall valde kommissionen att inte ta ut dröjsmålsränta för en period på 28 månader trots att Polen endast hade lämnat information i tid för tre av de tjugo (15 %) reservationspunkterna samt genomfört korrigeringar som avvek avsevärt från de slutliga korrigeringar som kommissionen hade godtagit.

Icke kvantifierbara effekter av reservationer

År 2025 hävdes fem reservationer för Grekland. Kommissionen drog slutsatsen att Grekland hade lämnat all nödvändig information efter tidsfristens utgång för tre av de fem reservationerna, och för de återstående två hade en del av informationen lämnats efter tidsfristens utgång. Kommissionen ansåg att effekterna av varje reservation som bedömdes individuellt inte var kvantifierbara och beslutade därför att inte ta ut någon dröjsmålsränta.

4.14. Vi anser att enligt lagstiftningen är den enda avgörande faktorn för debitering av dröjsmålsränta den tidpunkt då medlemsstaterna har lämnat informationen till kommissionen om de korrigeringar av BNI-uppgifter som leder till att reservationerna hävs. I lagstiftningen anges inga regler för information om korrigeringar av BNI-uppgifter som tillhandahålls till viss del eller för partiellt hävande av reservationer.

4.15. Enligt kommissionens regler för BNI-reservationer ska medlemsstaterna lämna information med kvantifierade effekter för varje punkt i en reservation. Vi anser därför att kommissionen borde ha kunnat kvantifiera effekterna av varje reservation eller begära den information som behövdes från medlemsstaten i de fall då den inte tillhandahölls.

4.16. Det går att göra ändringar av BNI-bidragen från alla medlemsstater från 2010. Trots att det här är ett problem använder kommissionen endast i begränsad utsträckning det enda tillgängliga verktyget för att uppmuntra medlemsstaterna att åtgärda reservationer i god tid. Med undantag för två fall (se punkt ***4.13***) behandlas medlemsstater som inte tillhandahåller all nödvändig information för att häva BNI-reservationer inom den tidsfrist som fastställts av kommissionen på samma sätt som medlemsstater som fullgör sina åtaganden, och de drabbas inte av några ekonomiska konsekvenser.

Förenklingen av momssystemet ledde till en betydande minskning av antalet utestående reservationer

4.17. De momsbaserade egna medlen förenklades inför *den fleråriga budgetramen* 2021–2027 genom att de korrigeringar som krävdes av medlemsstaterna begränsades och *den viktade genomsnittliga momssatsen* för varje land frystes till 2016 års värde. Detta bidrog till en betydande minskning av antalet *momsreservationer* i den fleråriga budgetramen för 2021–2027, från 104 reservationer 2020 till 27 vid utgången av 2025 (se ***figur 4.2*** och ***bilaga 4.1***). Under 2025 gjordes också framsteg när det gäller att häva reservationer som varit utestående i mer än fem år. Dessa minskade från åtta vid utgången av 2020 till fyra i början av 2026.

Figur 4.2 – Utvecklingen för antalet utestående momsreservationer vid årets slut

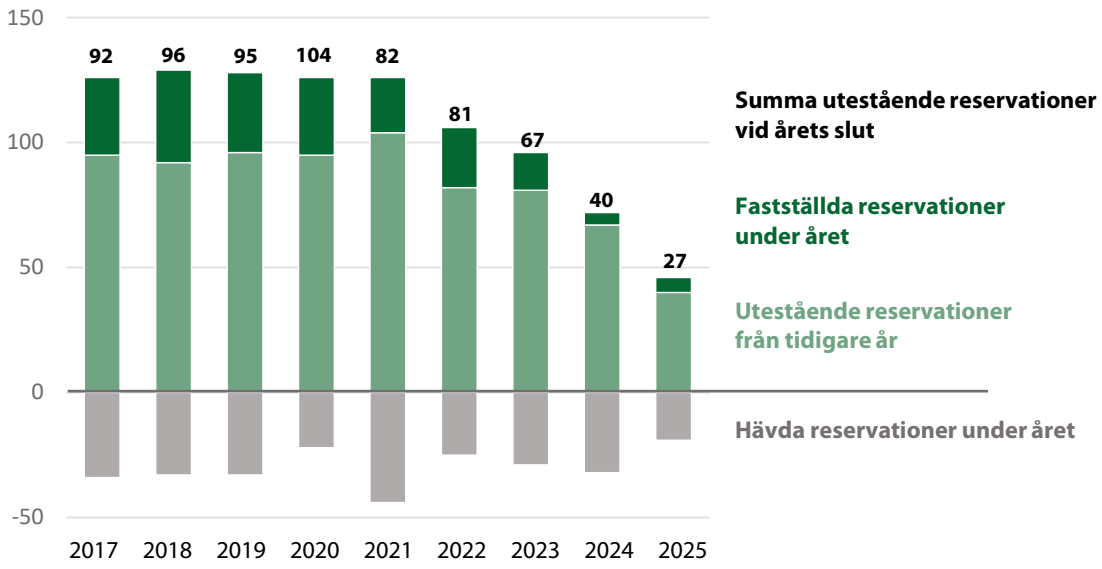

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från kommissionen.

Fortsatta brister i ländernas förvaltning och redovisning av traditionella egna medel

4.18. I ***bilaga 4.3*** visas den process som kommissionen använder för att kontrollera medlemsstaternas beräkning av traditionella egna medel och deras *beräkningsunderlag för mervärdesskatt*. Antalet *öppna punkter avseende traditionella egna medel* som var utestående vid utgången av 2025 ökade med 14 % jämfört med året innan (se ***tabell 4.1***). ***Bilaga 4.1*** innehåller en uppdelning efter land av de öppna punkterna vid utgången av 2025. Antalet punkter som varit öppna i mer än fem år var oförändrat 80, men den relativa andelen minskade från 39 % 2024 till 34 % 2025.

Tabell 4.1 – Statistik över öppna punkter avseende traditionella egna medel

Öppna punkter avseende traditionella egna medel	2025	2024	Förändring i procent
Fastställda	93	36	128 %
Har genomförts	64	106	−40 %
Utestående vid årets slut	233	204	14 %

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från kommissionen.

4.19. År 2025 började kommissionen använda ett it-system för att rapportera om sina inspektioner av traditionella egna medel och följa upp öppna punkter i medlemsstaterna. Tack vare systemet kunde kommissionen utfärda rapporterna snabbare efter sina inspektioner 2025, vilket resulterade i dubbelt så många rapporter 2025 som 2024 och fler fastställda punkter under året. Enligt kommissionen berodde det minskade antalet avslutade punkter under året på att punkterna blivit allt mer komplexa, vilket innebär att det tar mer tid att lösa dem. Andelen öppna punkter avseende traditionella egna medel som har varit utestående under en längre tid minskade jämfört med 2024, men utgjorde fortsatt en betydande andel av de öppna punkterna vid utgången av 2025.

4.20. Vi undersökte hur Belgien, Tyskland och Grekland hade sammanställt sina redovisningar av traditionella egna medel samt hur de förvaltar de traditionella egna medel som ska betalas till EU:s budget (se ***bilaga 4.4***). Vi gjorde bedömningen att de huvudsakliga förvaltnings- och kontrollsystemen för traditionella egna medel var delvis tillfredsställande i alla de tre medlemsstaterna.

4.21. Vi har tidigare rapporterat att den belgiska tullens it-system inte behandlade finansiella uppgifter om importdeklarationer för varor med olika status vid beräkningen av tullsatser[6]. Under årets besök noterade vi att tullmyndigheterna hade genomfört förbättringar av it-systemen, som var avsedda att förhindra liknande fall av utelämnanden. Samtidigt noterade vi att de belgiska myndigheterna fortfarande redovisar traditionella egna medel på ett komplicerat sätt, vilket leder till en rapportering som inte är förenlig med EU:s regler[7] även om detta inte får några ekonomiska konsekvenser. Dessutom noterade vi brister i förvaltningen av vissa tullskulder.

---

[6] Årsrapporten för 2022, ruta 4.1.

[7] Beslut (EU, Euratom) 2018/194 om fastställande av förlagor för rapporter över räkenskaperna för anspråk på egna medel, ändrat genom beslut (EU) 2022/523.

4.22. Vi granskade det it-system som handlare använder när de lämnar in tulldeklarationer vid import till Belgien och det it-system som de belgiska tullmyndigheterna använder för förvaltning och redovisning av traditionella egna medel. Vi konstaterade att de belgiska tullmyndigheterna har infört en generellt stabil it-ram och att det urval av kontroller som vi granskade i allmänhet fungerade som avsett. Men vi fann vissa brister i hanteringen av användaråtkomst, säkerhetskopiering och katastrofhantering. Att det inte finns någon godkänd policy för it-riskhantering och testplaner gör det dessutom svårare att säkerställa en konsekvent riskhanteringsstrategi och en tillförlitlig testprocess vid systemändringar.

4.23. I Tyskland fann vi fall där man begärt hjälp från andra medlemsstater för sent för att kunna driva in tullskulder i fall där gäldenären inte har sin hemvist i Tyskland. Detta kan äventyra uppbörden av den totala skulden. Liksom i Belgien rapporterade även de tyska myndigheterna traditionella egna medel till kommissionen på ett sätt som inte följde EU:s regler. Även i Grekland fann vi brister i förvaltningen av tullskulder, såsom förseningar och förfarandefel vid underrättelser om skulder och identifiering av gäldenärer vid fastställande och uppbörd av tullskulder, i hanteringen av risker som identifierats och meddelats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och i avskrivningen av skulder som inte kan återkrävas.

4.24. Vid kommissionens inspektioner har man fortsatt att upptäcka och rapportera liknande brister i hanteringen och redovisningen av tullar och tullskulder i medlemsstaterna. Kommissionen konstaterade att tullar i vissa fall inte betalades till EU:s budget eller betalades för sent på grund av att medlemsstaterna var försenade med att fastställa, redovisa och rapportera tullskulder. Under 2025 besökte kommissionen, som en del av sitt inspektionsprogram, sex medlemsstater för att bedöma tillförlitligheten i deras redovisningar av traditionella egna medel. I två medlemsstater gjorde kommissionen bedömningen att systemen och förfarandena i samband med räkenskaperna för traditionella egna medel var tillfredsställande eller generellt tillfredsställande. I tre medlemsstater bedömdes de vara delvis tillfredsställande och i en medlemsstat inte tillfredsställande (se ***figur 4.3***).

Figur 4.3 – Kommissionens bedömning av de system och förfaranden som rör räkenskaperna för traditionella egna medel för de medlemsstater som inspekterades 2024 och 2025

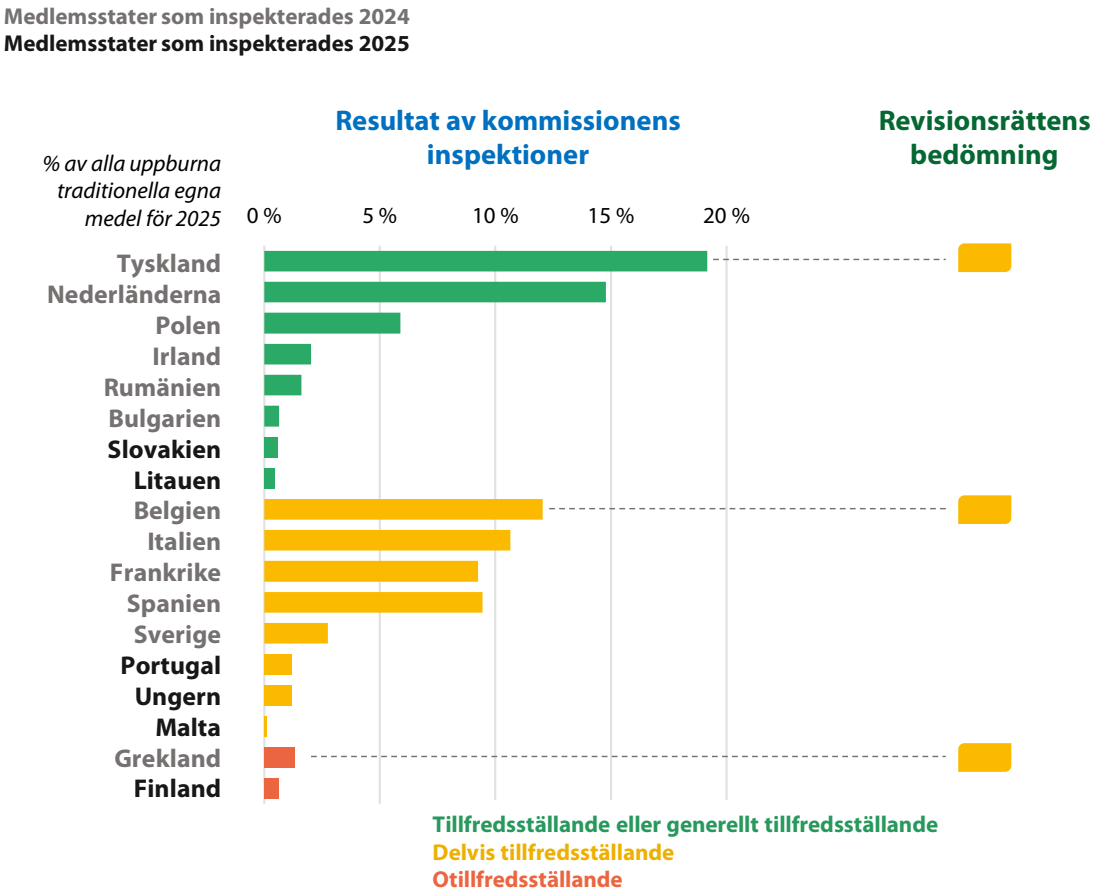

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från kommissionen.

Medlemsstaternas uppgifter om plastförpackningsavfall är inte helt förenliga med EU:s regler, men kommissionen fastställer relevanta reservationer

4.25. När det gäller egna medel baserade på plastförpackningsavfall ska medlemsstaterna göra skattningar av det plastförpackningsavfall som genereras. De ska då använda två olika sammanställningsmetoder och tillhandahålla en enda skattning genom att väga samman de tillgängliga resultaten[8]. Vi konstaterade att år 2025 lämnade 18 medlemsstater in uppgifter för 2023 baserat på de två metoderna (18 medlemsstater 2024), där fem medlemsstater (en medlemsstat 2024) vägde samman resultaten (se ***figur 4.4***). Genom att använda båda metoderna och väga samman resultaten säkerställer man att de uppgifter som tas fram är jämförbara mellan medlemsstaterna och tillförlitliga. I vår särskilda rapport 16/2024[9] om egna medel baserade på plastförpackningsavfall rekommenderade vi att kommissionen, tillsammans med medlemsstaterna, senast 2026 ska ha förbättrat jämförbarheten och tillförlitligheten hos de uppgifter som används för beräkningen av medlemsstaternas bidrag.

---

[8] Förordning (EU) 2023/595 om fastställande av formuläret för översikt över egna medel baserade på plastförpackningsavfall som inte materialåtervinns.

[9] Särskild rapport 16/2024 *EU:s intäkter baserade på icke-materialutnyttjat plastförpackningsavfall: en utmanande start som försvåras av att uppgifterna inte är tillräckligt jämförbara eller tillförlitliga*.

Figur 4.4 – Metoder som medlemsstaterna använder för att göra skattningar av det plastförpackningsavfall som genererats

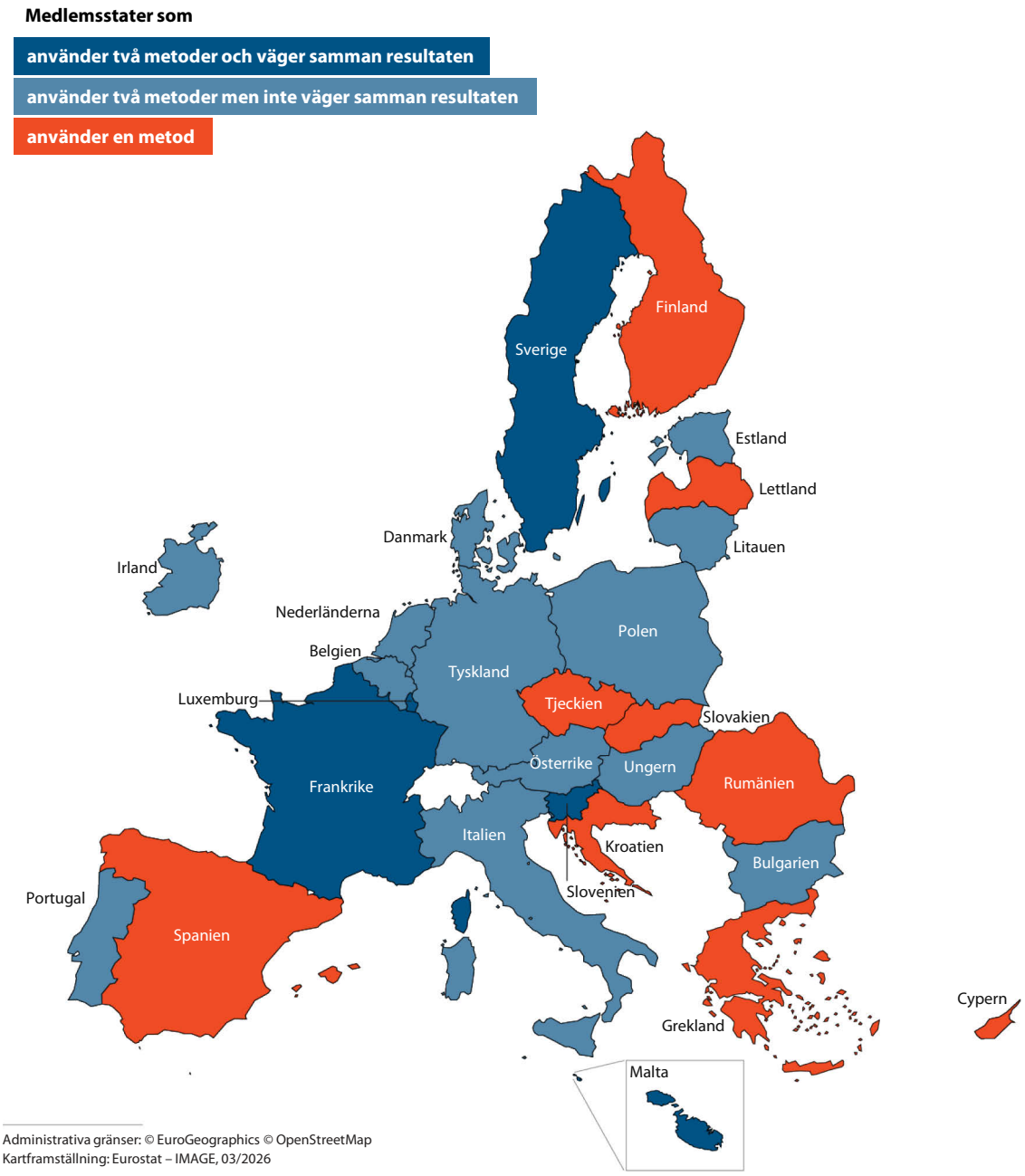

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från kommissionen.

4.26. Under 2025 fortsatte kommissionen sitt arbete med den första kontrollcykeln för 2023–2026 genom att göra formella inspektionsbesök i tio medlemsstater. Cykeln avslutades med besök i de återstående fem medlemsstaterna under första kvartalet 2026. Vid utgången av 2025 hade kommissionen gjort 34 reservationer i tolv medlemsstater och hävt en (se ***bilaga 4.1***), jämfört med läget vid utgången av 2024, då tio reservationer hade gjorts i fyra länder och ingen hävts. Kommissionen har gjort reservationer i alla medlemsstater som inte använder de två sammanställningsmetoderna samt i medlemsstater där den har identifierat brister när det gäller

- användning av metoderna,
- *sammanvägning* av resultaten,
- skattning, beräkning och kontroll av de återvunna mängderna.

4.27. En allmän reservation gjordes i Polen för att landet inte hade lämnat tillräcklig information om sin beräkningsmetod. I Frankrike gjordes inga reservationer efter kommissionens inspektion. Vid utgången av 2025 var ytterligare 19 reservationer under fastställande.

Inrättandet av EU:s tullbyrå är på rätt spår men riskerna när det gäller utvecklingen av EU:s tulldatacentral kvarstår

4.28. Den 26 mars 2026 nådde rådet och Europaparlamentet en överenskommelse om kommissionens förslag till tullreform som offentliggjordes i maj 2023. Medlagstiftarna enades om att en ny EU-byrå ska inrättas – *EU:s tullbyrå* – som ska ansvara för riskhantering på EU-nivå. Dessutom planerades för att *EU:s tulldatacentral*, som är en centraliserad onlineportal som ska ersätta den befintliga it-infrastrukturen på tullområdet i medlemsstaterna, skulle gå in i sin första operativa fas från 2028, inledningsvis med inriktning på e-handelsvaror.

4.29. Vi följde upp de risker för förseningar i genomförandet av EU:s tullreform som vi hade identifierat i årsrapporten för 2024[10]. Under 2025 organiserade kommissionen förfarandet för att välja säte för EU:s tullbyrå och utarbetade planer för byråns omfattning, styrformer, viktiga delmål och de resurser som inledningsvis skulle krävas för att inrätta den. Lille i Frankrike valdes till värdstad för EU:s tullbyrå av medlagstiftarna i mars 2026, i tid för det formella antagandet av tullreformen.

4.30. Kommissionen har tagit de första stegen i upphandlingsprocessen för att välja utvecklare av e-handelsfasen för EU:s tulldatacentral. Processen förväntas dock inte vara avslutad förrän i början av 2027. Detta skulle innebära omkring ett år för utformning, utveckling, testning och genomförande innan EU:s tulldatacentral ska vara i drift den 1 juli 2028. Med tanke på den inneboende komplexiteten i ett sådant projekt finns det en risk för att man inte hinner klart i tid.

Ett antal medlemsstater försenar övergången till en digital och driftskompatibel tullmiljö i EU

4.31. Färdplanen för övergången till en helt elektronisk och harmoniserad tullmiljö i EU omfattar ett arbetsprogram[11] som antagits av EU med systemspecifika delmål och tidsfrister. Dessa delmål har utformats för att driftskompatibla it-system på tullområdet i EU gradvis ska ersätta pappersbaserade och fragmenterade nationella system, med målet att övergången ska vara slutförd senast 2025.

4.32. De flesta system infördes enligt arbetsprogrammet, men några system drabbades av förseningar från medlemsstaternas sida. Under 2025 inledde kommissionen *överträdelseförfaranden*, och skickade formella underrättelser, mot tio medlemsstater för deras underlåtenhet att fullgöra sina skyldigheter att införa ett eller flera it-system eller att uppgradera sina nationella importsystem i tid. Efter att ha fått mer information trappade kommissionen upp förfarandena upp genom att skicka motiverade yttranden för fyra av dem (se ***figur 4.5***) medan förfarandena kvarstod för de övriga sex.

---

[10] Årsrapporten för 2024, punkterna 4.27–4.30.

[11] Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2023/2879 om upprättande av ett arbetsprogram för utveckling och införande av de elektroniska system som föreskrivs i unionens tullkodex.

Figur 4.5 – Överträdelseförfaranden mot medlemsstater som inte hade genomfört arbetsprogrammet för tullens it-system i tid (i mars 2026)

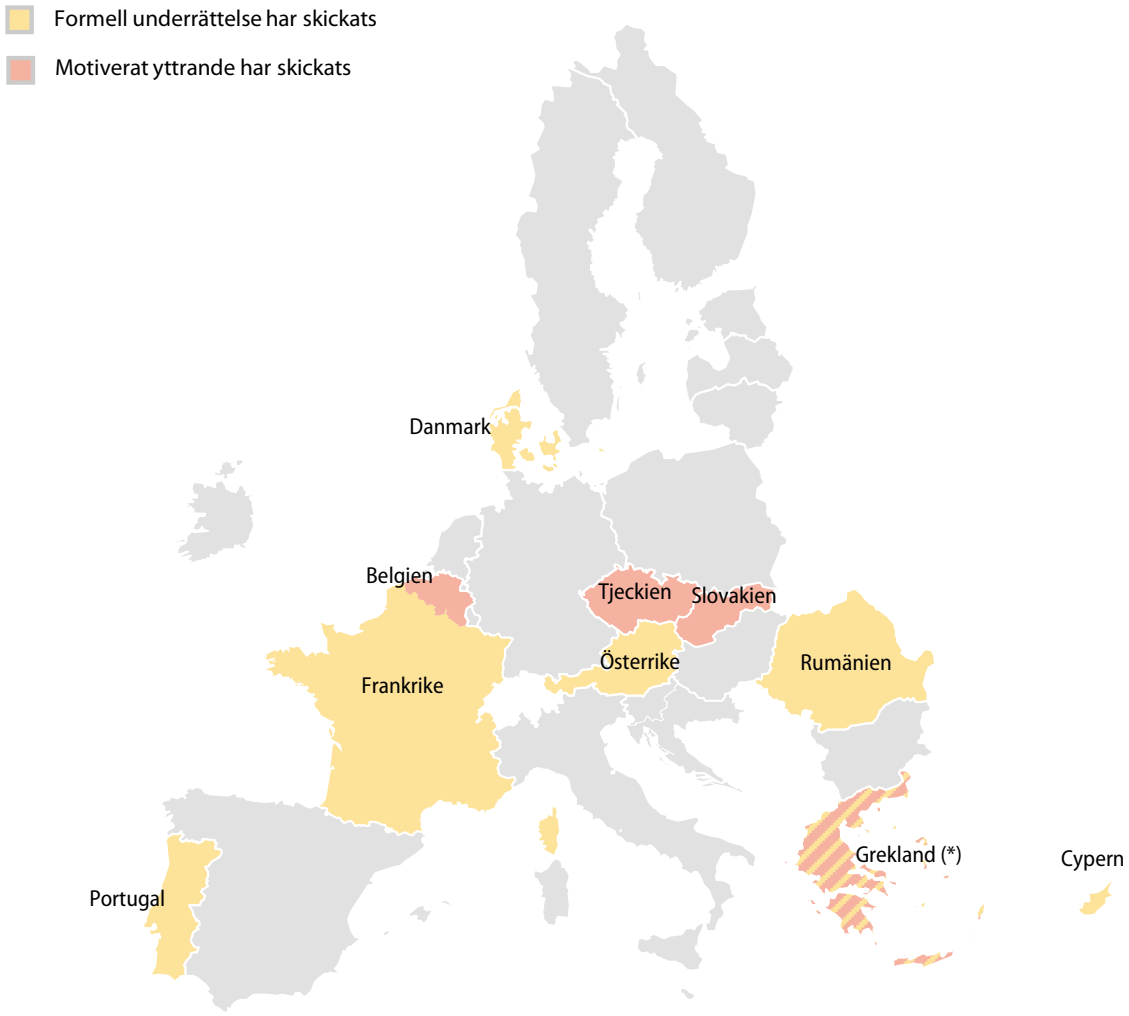

(*) Kommissionen har skickat ett motiverat yttrande till Grekland över förseningen för ett it-system och en formell underrättelse för två andra system.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från kommissionen.

4.33. Som en del av arbetsprogrammet har kommissionen utvecklat ett EU-system, Surveillance III, som ska leda till en mer enhetlig tillämpning av tullkontroller och tullagstiftning, förbättra riskhanteringen och stödja efterlevnaden av EU:s gränsåtgärder. För att Surveillance III ska kunna fungera på ett ändamålsenligt sätt måste medlemsstaterna överföra en standarduppsättning uppgifter för varje import. Ett antal medlemsstater lämnade inte all den information som krävdes, i huvudsak på grund av att de blev försenade med att införa de system som nämns ovan. Kommissionen inledde överträdelseförfaranden mot 13 medlemsstater och efter deras svar trappades förfarandena upp för sju av dem (se ***figur 4.6***) medan de kvarstod för de övriga sex.

Figur 4.6 – Överträdelseförfaranden mot medlemsstater som inte hade lämnat fullständiga tulluppgifter för riskbedömningsändamål (i mars 2026)

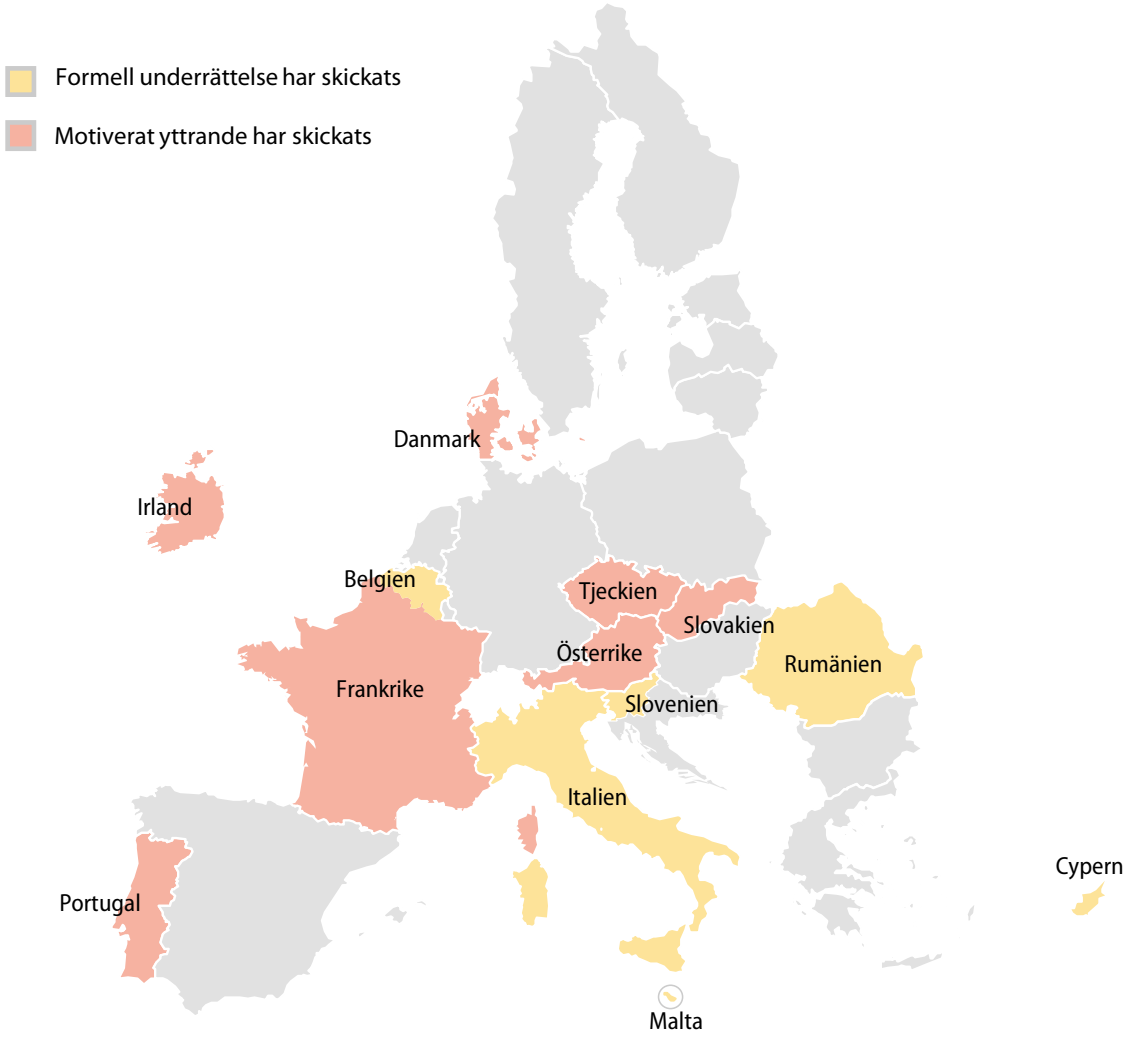

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från kommissionen.

4.34. Dessa förseningar innebär att de förväntade fördelarna med digitaliseringen – till exempel automatisering, driftskompatibilitet, realtidsövervakning och förbättrad riskanalys – ännu inte har uppnåtts fullt ut. Att systemen inte har införts i sin helhet och att data bara delvis har överförts begränsar kommissionens och medlemsstaternas förmåga att rikta in sig på risker och utföra ändamålsenliga tullkontroller, särskilt när det gäller import. Detta försvårar en enhetlig tillämpning av EU:s tullregler.

Årliga verksamhetsrapporter

4.35. Informationen om de egna medlens korrekthet i GD Budgets och Eurostats årliga verksamhetsrapporter för 2025 bekräftade i regel våra iakttagelser och slutsatser.

4.36. I sin årliga verksamhetsrapport för 2025 rapporterade GD Budget att man hade slutfört kvantifieringen av förlusterna av traditionella egna medel till följd av undervärderingen av textil- och skoimport från Kina under perioden 2011–2017 för Ungern och Spanien, utöver de sju medlemsstater för vilka detta arbete slutfördes 2024. Per den 31 december 2025 uppskattas det ackumulerade beloppet i Europeiska unionens räkenskaper för förluster av traditionella egna medel till följd av undervärdering av de återstående medlemsstaterna till 0,7 miljarder euro och den tillhörande dröjsmålsräntan till 0,3 miljarder euro. GD Budget har för avsikt att slutföra beräkningarna för de återstående medlemsstaterna under 2026.

Slutsats och rekommendationer

Slutsats

4.37. De samlade revisionsbevisen visar att felnivån i intäkterna inte var väsentlig. De intäktssystem som vi granskade var i regel ändamålsenliga. Dock var vissa delar av kontrollsystemen för hanteringen av BNI-reservationer och öppna punkter avseende traditionella egna medel endast delvis ändamålsenliga (se punkterna ***4.16*** och ***4.19***). Dessutom var tillhandahållandet av information om BNI-reservationer och rapporteringen av uppgifter om egna medel baserade på plastförpackningsavfall samt vissa delar av de huvudsakliga förvaltnings- och kontrollsystemen avseende traditionella egna medel som vi bedömde i tre medlemsstater bara delvis ändamålsenliga (se punkterna ***4.11***, ***4.20*** och ***4.25***).

4.38. Därmed anser vi att de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2025 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

4.39. Vi konstaterade också att det fanns risker när det gällde utvecklingen i tid av EU:s tulldatacentral (se punkt ***4.30***) samt förseningar i medlemsstaternas genomförande av arbetsprogrammet för tullens it-system (se punkt ***4.34***). Vi drog slutsatsen att dessa risker inte har någon väsentlig inverkan på korrektheten i de intäktstransaktioner som ligger till grund för räkenskaperna och därför inte påverkar vårt revisionsuttalande.

Rekommendation

4.40. ***Bilaga 4.2*** visar resultaten av vår uppföljning av en tidigare rekommendation. Se även punkt ***4.12***.

4.41. Utifrån våra granskningsresultat och slutsatser för 2025 rekommenderar vi kommissionen att göra följande:

Rekommendation 4.1 – Föreslå tydligare regler för debitering av dröjsmålsränta

Fastställ otvetydiga och fullständiga regler för dröjsmålsränta i förslaget till förordning om tillhandahållande av BNI-baserade egna medel så att denna ränta kan debiteras när medlemsstaterna inte tillhandahåller nödvändig information inom den föreskrivna tidsfristen.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Bilagor

Bilaga 4.1 – Antal utestående BNI-reservationer, momsreservationer, öppna punkter avseende traditionella egna medel och utestående reservationer avseende plastförpackningsavfall per medlemsstat per den 31 december 2025

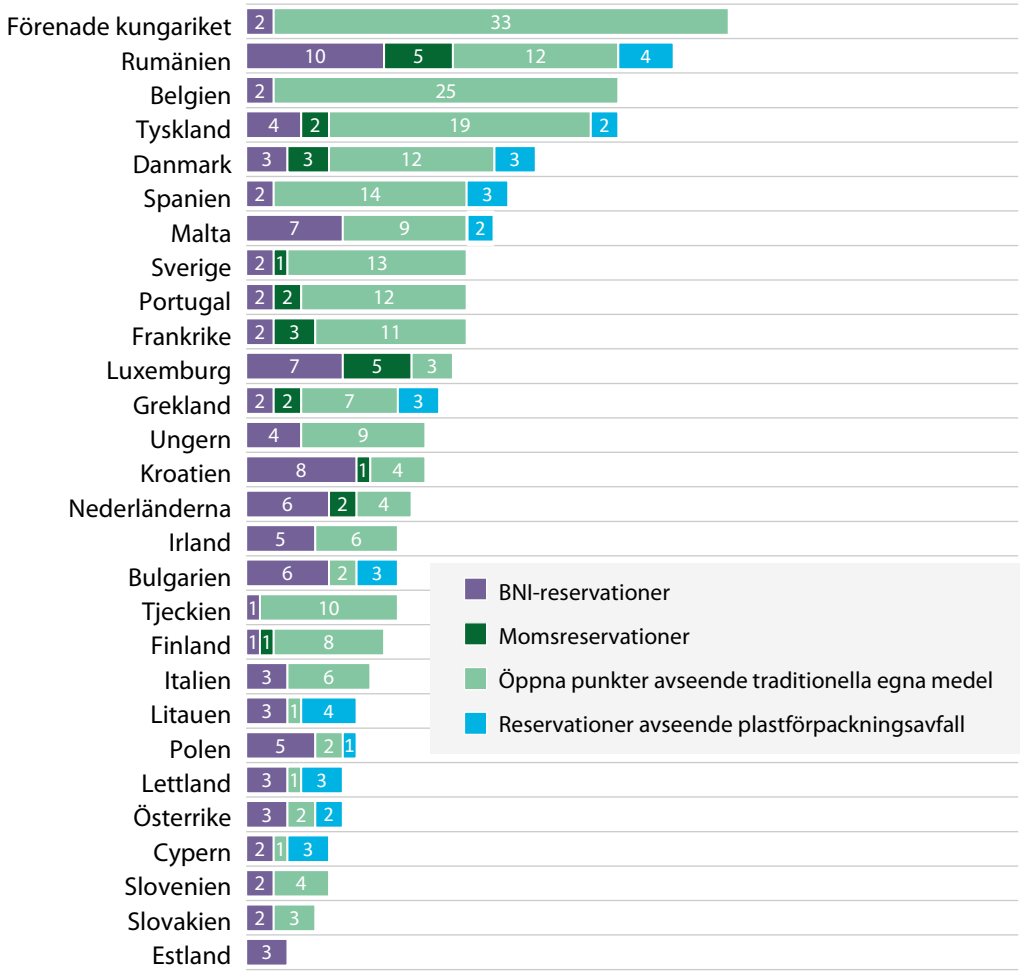

	BNI-reservationer	Momsreservationer	Öppna punkter avs. traditionella egna medel	Reservationer avseende plastförpackningsavfall
Totalt 31.12.2025	102	27	233	33
Totalt 31.12.2024	109	40	204	10

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från kommissionen.

Bilaga 4.2 – Uppföljning av tidigare rekommendation

Godtagandenivå: godtagen, delvis godtagen, ej godtagen, ingen information.

Genomförandegrad: fullt ut, i de flesta avseenden, i vissa avseenden, ej genomförd, inga slutsatser kan dras eller inte längre relevant.

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagandenivå:	Revisionsrättens bedömning av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen	
			Genomförandegrad:	Kommentar
2023	Vi rekommenderade kommissionen att göra följande: **Rekommendation 4.1:** Ta ut dröjsmålsränta om medlemsstater inte tillhandahåller all nödvändig information för att fullt ut åtgärda reservationer och korrigera BNI-uppgifter inom den angivna tidsfristen.			Se punkt ***4.12***.

Bilaga 4.3 – Förfarandet för att kontrollera medlemsstaternas beräkningsunderlag för mervärdesskatt och traditionella egna medel

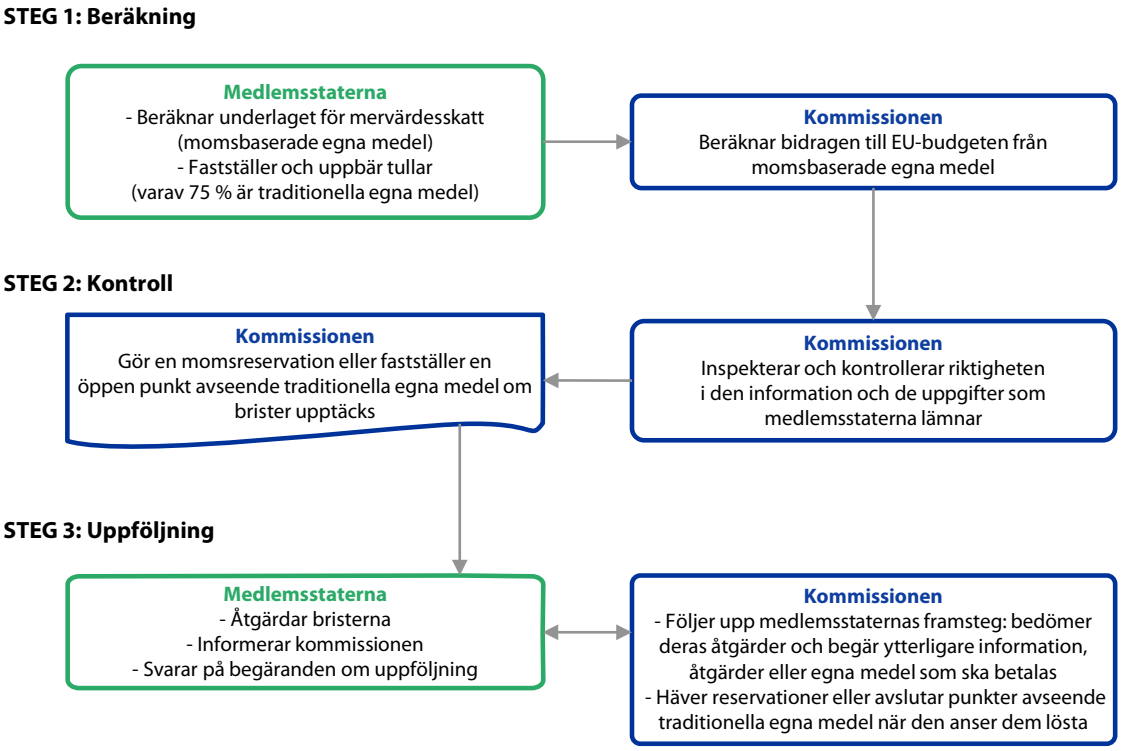

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från kommissionen.

Bilaga 4.4 – Processen för att upprätta redovisningar av traditionella egna medel i form av tullar (som uppburits och som ännu inte uppburits) och föra in dem i EU:s räkenskaper och budget

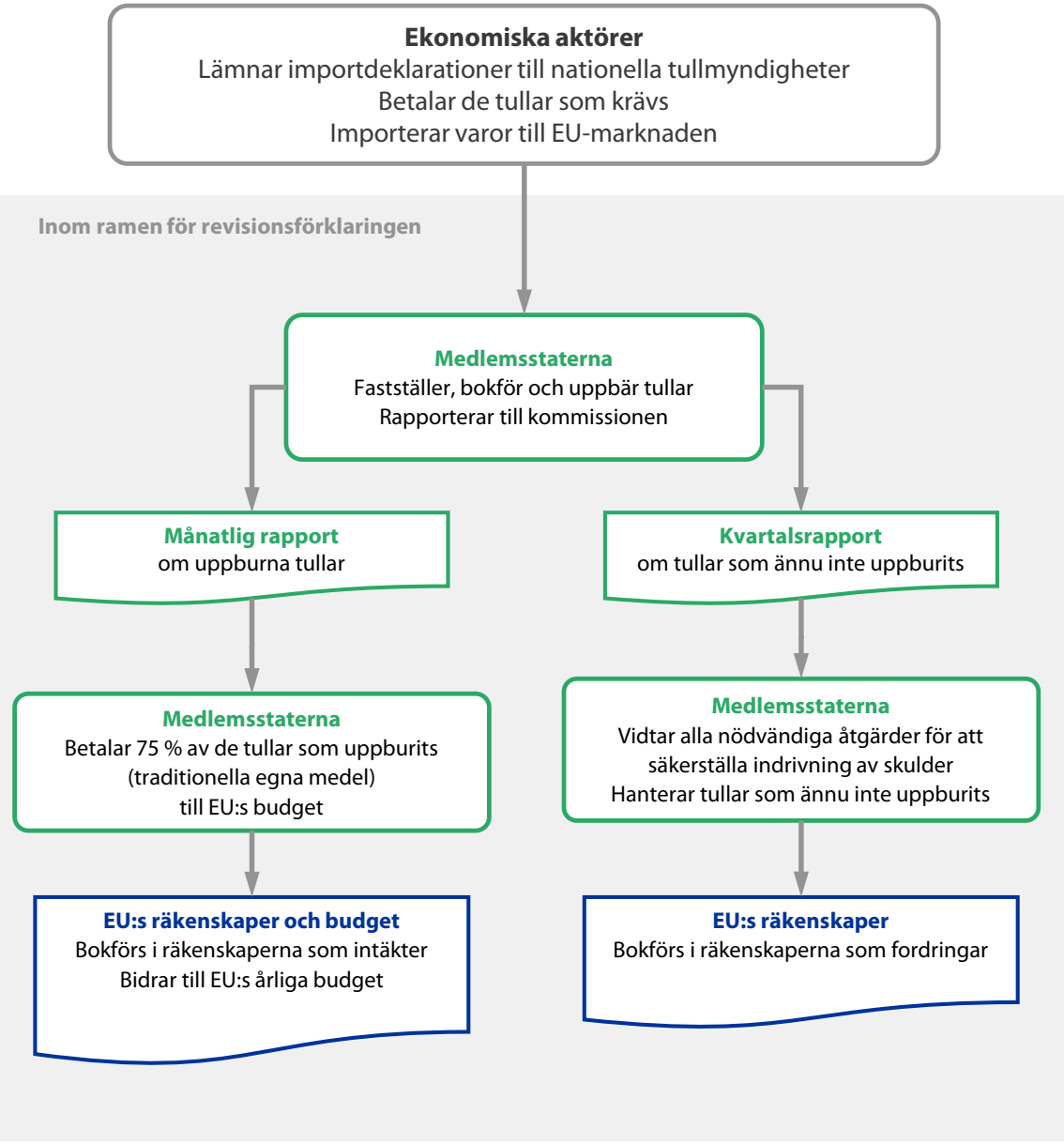

Källa: Revisionsrätten, på grundval av EU:s nuvarande lagstiftning och bestämmelser.

Kapitel 5

Inre marknaden, innovation och digitalisering

Innehållsförteckning

	Punkt
Inledning	5.1.–5.10.
Kortfattad beskrivning	5.2.–5.8.
Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod	5.9.–5.10.
Transaktionernas korrekthet	5.11.–5.27.
Personalkostnader innehåller flest fel	5.16.–5.20.
Begärd kostnadsersättning för tid som inte ägnats åt projektet	5.17.–5.18.
Felaktig beräkning av tim- eller dagskostnader	5.19.–5.20.
Andra *direkta kostnader* som inte var nödvändiga för åtgärden	5.21.
Brister i användningen av bidrag i form av enhetsbelopp	5.22.–5.25.
Stödmottagare utanför EU och *små och medelstora företag* är mer benägna att göra fel	5.26.–5.27.
Kommissionens kontrollsystem för att förhindra plagiering och dubbel finansiering inom Horisont Europa	5.28.–5.32.
Årliga verksamhetsrapporter och andra förvaltningsverktyg	5.33.–5.38.
Slutsatser och rekommendationer	5.39.–5.44.
Slutsatser	5.39.–5.42.
Rekommendationer	5.43.–5.44.
Bilagor	
Bilaga 5.1 – Uppföljning av tidigare rekommendationer	

Inledning

5.1. I detta kapitel redovisar vi resultaten från vår revision av rubrik 1 Inre marknaden, innovation och digitalisering i den fleråriga budgetramen. I ***figur 5.1*** finns en översikt över de viktigaste verksamheterna, utgifterna och granskningspopulationen under denna rubrik 2025.

Figur 5.1 – Utbetalningar och granskningspopulation

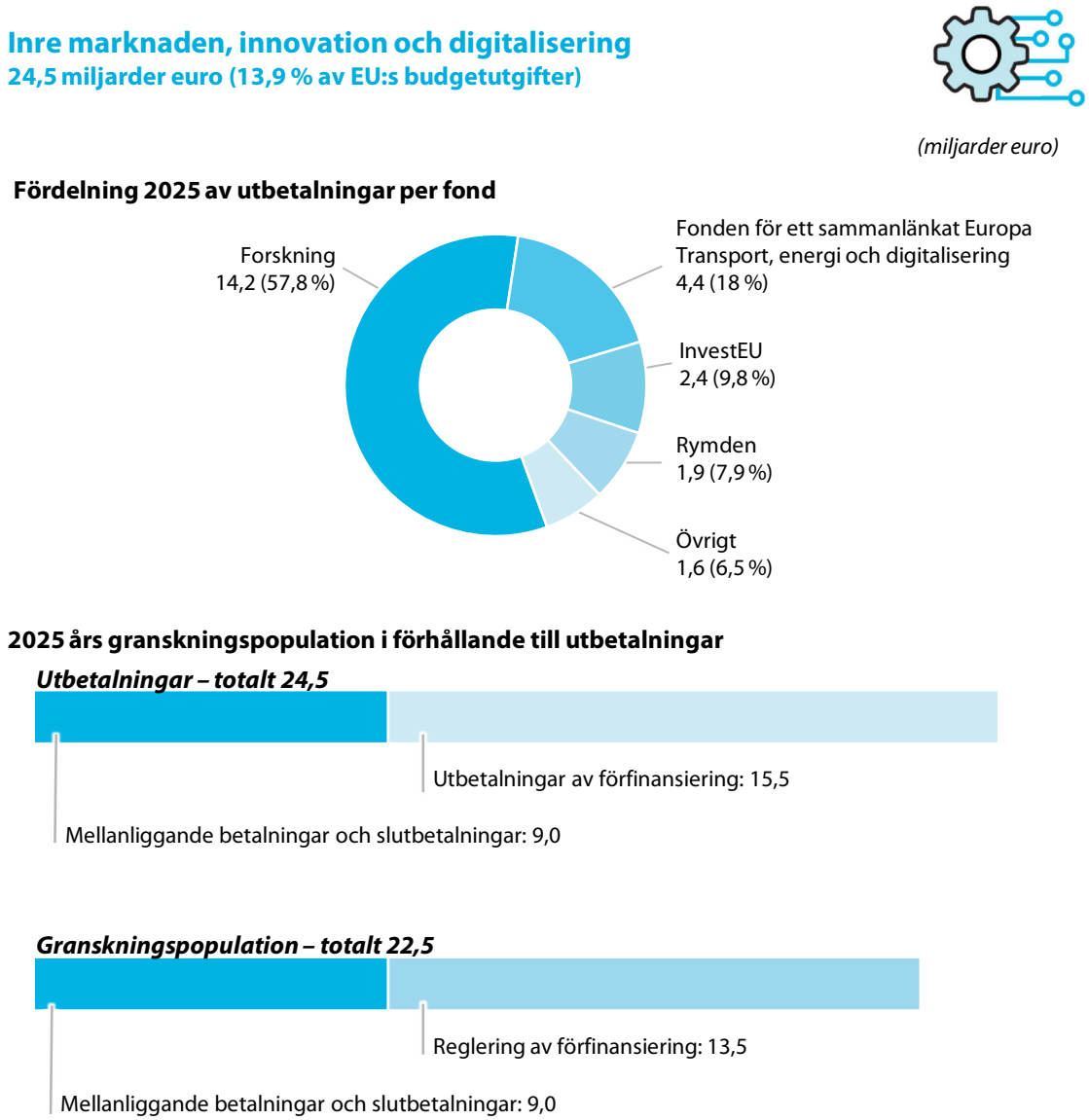

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från Europeiska unionens *konsoliderade årsredovisning* för 2025.

Kortfattad beskrivning

5.2. De *program* som finansieras inom Inre marknaden, innovation och digitalisering är av många olika slag och syftar till att finansiera projekt som bland annat bidrar till forskning och innovation, utbyggnad av europeisk infrastruktur inom transport, energi och digital sektor, kommunikationer, den digitala omvandlingen och den inre marknaden samt rymdpolitiken.

5.3. Merparten av programutgifterna under denna rubrik förvaltas direkt av kommissionen. De återstående delarna av budgeten inom rubrik 1 i den fleråriga budgetramen genomförs av *gemensamma företag* och *decentraliserade byråer*.

5.4. De huvudsakliga programmen för forskning och innovation är *Horisont Europa* för perioden 2021–2027 och föregångaren *Horisont 2020* för perioden 2014–2020. År 2025 stod Horisont Europa för drygt hälften av de *transaktioner* avseende forskning som vi granskade.

5.5. Under rubrik 1 finansieras också infrastrukturprojekt inom ramen för *Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE)*, *InvestEU* och rymdprogrammen, inbegripet *Galileo* (EU:s globala satellitnavigeringssystem), *Egnos (European Geostationary Navigation Overlay Service)* och Copernicus (det europeiska jordövervakningsprogrammet). Dessutom finansieras programmet för ett digitalt Europa och programmet för den inre marknaden också inom ramen för rubrik 1 i den fleråriga budgetramen. Under den nuvarande fleråriga budgetramen är reglerna för kostnaders stödberättigande till stor del standardiserade inom Horisont Europa, FSE, programmet för ett digitalt Europa och programmet för den inre marknaden.

5.6. Merparten av forskningskostnaderna inom Horisontprogrammen och FSE utgörs av *bidrag* till offentliga eller privata *stödmottagare* som deltar i projekt. Kommissionen betalar först ut förfinansiering till stödmottagarna efter undertecknandet av ett bidragsavtal. När det gäller bidrag som ersätter faktiska kostnader, vilket är den vanligaste typen av finansiering inom forskning detta år, rapporterar stödmottagarna sina faktiska kostnader och ersätts i enlighet med detta. När bidrag i form av *enhetsbelopp* används betalas ett på förhand fastställt enhetsbelopp ut till stödmottagarna efter slutförande av varje arbetspaket.

5.7. Rymdprogrammen förvaltas i allmänhet indirekt av särskilda verkställande organ (såsom Europeiska rymdorganisationen och EU:s rymdprogrambyrå) som får ersättning på grundval av sina faktiska kostnader för programmen.

5.8. *Finansieringsinstrument* (dvs. lån, garantier och *egetkapitalinvesteringar*) inom InvestEU-programmet genomförs huvudsakligen av Europeiska investeringsbanken eller *Europeiska investeringsfonden*, vilka i sin tur använder *finansiella intermediärer*.

Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod

5.9. Vårt mål var att uppskatta felnivån för denna rubrik i den fleråriga budgetramen och att bidra till *revisionsförklaringen*. Med hjälp av den revisionsmetod som anges i ***bilaga 1.1*** undersökte vi följande för denna rubrik i den fleråriga budgetramen för 2025:

a) Ett statistiskt representativt urval bestående av 126 transaktioner som täckte in alla utgiftsområden under denna rubrik i den fleråriga budgetramen. Urvalet bestod av 90 transaktioner på området forskning och innovation (40 för Horisont 2020 och 50 för Horisont Europa) och 36 transaktioner inom andra program (däribland 14 transaktioner inom FSE, sex inom finansieringsinstrument, tio inom programmet för den inre marknaden och programmet för ett digitalt Europa samt två inom rymdprogrammen). Vi granskade stödmottagare i 21 medlemsstater och fyra länder utanför EU.

b) Kommissionens kontrollsystem för att förhindra plagiering och dubbel finansiering på forskningsområdet (Horisont Europa).

c) Informationen om *korrekthet* som ingick i de *årliga verksamhetsrapporterna* från *Europeiska genomförandeorganet för hälsofrågor och digitala frågor (Hadea)* och *Europeiska genomförandeorganet för forskning (REA)* och som sedan togs med i kommissionens *årliga förvaltnings- och prestationsrapport*.

5.10. Vi beaktade även resultaten av våra årliga revisioner av de tolv EU-byråer, inbegripet Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT), och elva gemensamma företag som genomför budgeten under rubrik 1 i den fleråriga budgetramen, med minimal inverkan på vår felprocent. Dessa resultat redovisades i våra särskilda årsrapporter för budgetåret 2024 och bygger på en granskning av 218 transaktioner.

Transaktionernas korrekthet

5.11. Av de 126 transaktioner som vi granskade innehöll 37 (29 %) *fel*. Baserat på de 33 fel som vi har kvantifierat, och ytterligare fel som upptäckts i transaktioner som genomförts av EU-byråer och gemensamma företag, uppskattar vi felnivån till 2,9 % (se ***figur 5.2***).

Figur 5.2 – Uppskattad inverkan av de kvantifierbara felen

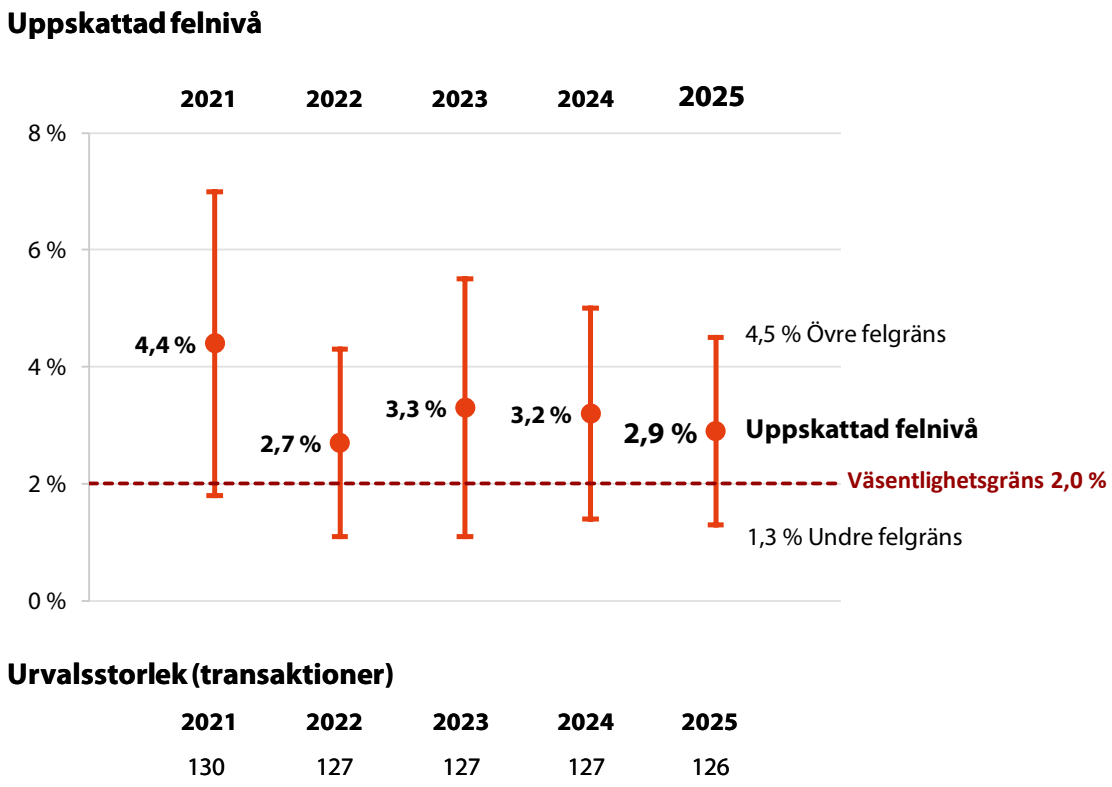

Källa: Revisionsrätten.

5.12. ***Figur 5.3*** visar hur den *uppskattade felnivån* 2025 är fördelad per typ av fel.

Figur 5.3 – Fördelning av den uppskattade felnivån per feltyp

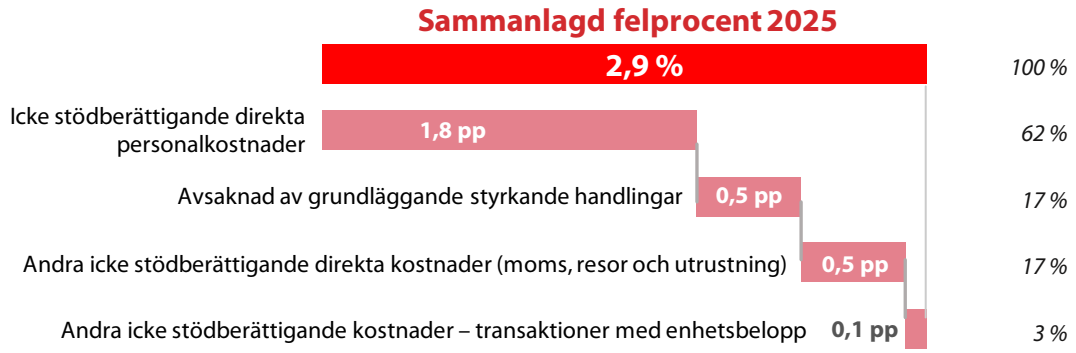

pp: procentenheter

Källa: Revisionsrätten.

5.13. Forskning är fortfarande ett utgiftsområde med hög risk för fel. Vi fann *kvantifierbara fel* i 28 av de 90 granskade forskningstransaktionerna som ingick i vårt representativa urval (31 %). Dessutom rapporterade vi *icke kvantifierbara fel* i fyra transaktioner. Liksom för år 2024, fann vi vid vår revision inga betydande skillnader mellan Horisont 2020 och Horisont Europa när det gäller utgifternas korrekthet, trots de förenklingar som införts inom ramen för Horisont Europa för att underlätta stödmottagarnas kostnadsrapportering.

5.14. När det gäller andra program och verksamheter upptäckte vi fel i fem av de 36 transaktionerna i urvalet (14 %) som alla var kvantifierbara.

5.15. Kommissionen hade tillämpat korrigerande åtgärder som direkt påverkade sju av transaktionerna i vårt urval. Åtgärderna minskade den uppskattade felnivån med 0,4 procentenheter för det här kapitlet.

Personalkostnader innehåller flest fel

5.16. Personalkostnader utgör huvuddelen av de uppkomna kostnaderna i nästan alla forskningsprojekt. Sammantaget fann vi kvantifierbara fel kopplade till personalkostnader i 22 (24 %) av de 90 granskade forskningstransaktionerna. Dessutom rapporterade vi två icke kvantifierbara fel som gällde personalkostnader.

Begärd kostnadsersättning för tid som inte ägnats åt projektet

5.17. Stödmottagarna kan endast begära kostnadsersättning för den tid som deras personal har arbetat med de EU-finansierade projekten. Denna grundregel har dock inte följts i sju av de 50 Horisont Europa-transaktionerna i vårt urval: stödmottagare hade redovisat antingen dagar då personerna var frånvarande eller dagar som det inte fanns belägg för i tidsrapporteringen. Vi fann liknande fel i en av de 40 transaktioner inom Horisont 2020 som vi granskade.

5.18. Detta är tredje året i rad[1] som vi rapporterar denna typ av fel för en europeisk mellanstatlig organisation som genomför en viss åtgärd inom ramen för Horisont Europa. Vi förklarar detaljerna i detta fall i ***ruta 5.1***.

Ruta 5.1

Exempel på ett fall där det inte är lämpligt att använda mallen för bidragsavtal för att finansiera en viss åtgärd inom ramen för Horisont Europa

COST Association (European Cooperation in Science and Technology) är en europeisk mellanstatlig organisation med säte i Belgien som ska främja samarbete mellan forskare och innovatörer i och utanför Europa genom nätverksarbete. Åtgärden i fråga är varken ett traditionellt ”forskningsprojekt” eller en direkt finansiering av forskning, och Horisont Europa är dess enda finansieringskälla. Kommissionen använde dock mallen för bidragsavtal inom Horisont Europa för att tillhandahålla finansiering för denna särskilda åtgärd.

I en sådan situation drabbas stödmottagaren av ett strukturellt finansieringsunderskott eftersom inte alla kostnader kan registreras för åtgärden. Till följd av denna strukturella obalans kunde vissa kostnader, inbegripet viss ledighet och annan frånvaro, inte återspeglas i beräkningen av personalkostnader enligt reglerna i mallen för bidragsavtal, vilket illustrerar deras begränsningar i fråga om åtgärder av denna typ.

[1] Årsrapporten för 2024, punkt 5.21 och ruta 5.2, och årsrapporten för 2023, punkt 5.18 och ruta 5.1.

Felaktig beräkning av tim- eller dagskostnader

5.19. Inom ramen för Horisont 2020 ska stödmottagarna beräkna årliga eller månatliga timkostnader för sin personal och multiplicera dem med antalet timmar som ägnats åt EU-projekt. För Horisont Europa har dock reglerna ändrats i syfte att förenkla: stödmottagarna ska nu beräkna dagskostnader och multiplicera dem med det antal dagar (*dagsekvivalenter*) som ägnats åt att arbeta med EU-projekt.

5.20. När det gäller transaktioner inom både Horisont 2020 och Horisont Europa konstaterade vi att stödmottagarna inte beräknade tim- eller dagskostnaderna korrekt. Dessa belopp beräknas genom att personalkostnaderna under en fastställd period divideras med produktionstiden (timmar eller dagsekvivalenter) under samma period. I vissa transaktioner som vi granskade använde stödmottagarna fel produktionstid, beräknade tim-eller dagskostnaderna för fel period eller inkluderade *indirekta kostnader* eller icke stödberättigande personalkostnader i sina tim-eller dagskostnader. Vi ger ett exempel på denna typ av fel i ***ruta 5.2***.

Ruta 5.2

Exempel på icke stödberättigande kostnader som tagits med i ersättningsanspråk för personalkostnader

I Danmark ersätter de nationella myndigheterna arbetsgivarna för vissa kostnader som betalas till de anställda i samband med föräldraledighet. Dessa kostnader berättigar därför inte till EU-finansiering. Vi granskade en transaktion inom Horisont Europa där stödmottagaren hade inkluderat sådana kostnader och därmed överskattat de faktiska personalkostnaderna. Det belopp som stödmottagaren begärde i ersättning var därför för högt.

Ett offentligt organ i Frankrike deklarerade kostnader för två forskare inom ramen för ett Horisont Europa-bidrag. I sin beräkning av personalkostnaderna uteslöt stödmottagaren på ett korrekt sätt vissa icke stödberättigande kostnader. Dock uteslöts inte de tillhörande socialförsäkringsavgifterna, vilket ledde till en för högt angiven dagskostnad.

Andra *direkta kostnader* som inte var nödvändiga för åtgärden

5.21. Ett centralt villkor för att kostnader ska vara stödberättigande är att de måste ha uppkommit i samband med åtgärden och vara nödvändiga för dess genomförande. Såsom rapporterats tidigare år[2] konstaterade vi även i år att detta villkor många gånger inte var uppfyllt. Detta gäller tio av de transaktioner som vi granskade. Exempel på sådana fall var kostnader för utrustning och inventarier som inte användes i projektet, tjänster som inte tillhandahölls under projektperioden och resekostnader utan direkt koppling till projektet.

Brister i användningen av bidrag i form av enhetsbelopp

5.22. Finansiering genom enhetsbelopp är ett *förenklat kostnadsalternativ* som beskrivs i artikel 125 i *budgetförordningen* och som kräver att detaljerade kostnadsberäkningar tillhandahålls i förväg för varje kostnadskategori, per stödmottagare och arbetspaket. Innan bidragsavtalet undertecknas anlitar kommissionen experter som bedömer kostnadsberäkningarna i förhållande till de föreslagna verksamheterna för att säkerställa att de är rimliga och inte överdrivna. Kommissionen betalar sedan ut bidragsbeloppet under förutsättning att arbetspaketen ”genomförts korrekt”, enligt bedömningar som görs med hjälp av experter.

5.23. Senast vid utgången av 2027 har kommissionens för avsikt att tilldela omkring hälften av Horisont Europas årliga budget (för ansökningsomgångar) i form av enhetsbelopp. Bidragsbeloppen för projekt med finansiering genom enhetsbelopp för vilka bidragsavtal undertecknades 2025 uppgick till 1 814 miljoner euro och utgjorde omkring 19 % av det totala bidragsbelopp som undertecknades det året, vilket framgår av ***figur 5.4***.

[2] Årsrapporten för 2024, punkt 5.22, årsrapporten för 2023, punkt 5.22, och årsrapporten för 2022, punkt 5.22.

Figur 5.4 – Undertecknade bidragsavtal avseende bidrag i form av enhetsbelopp inom Horisont Europa: värde och andel av den totala bidragsbudgeten (2022–2025)

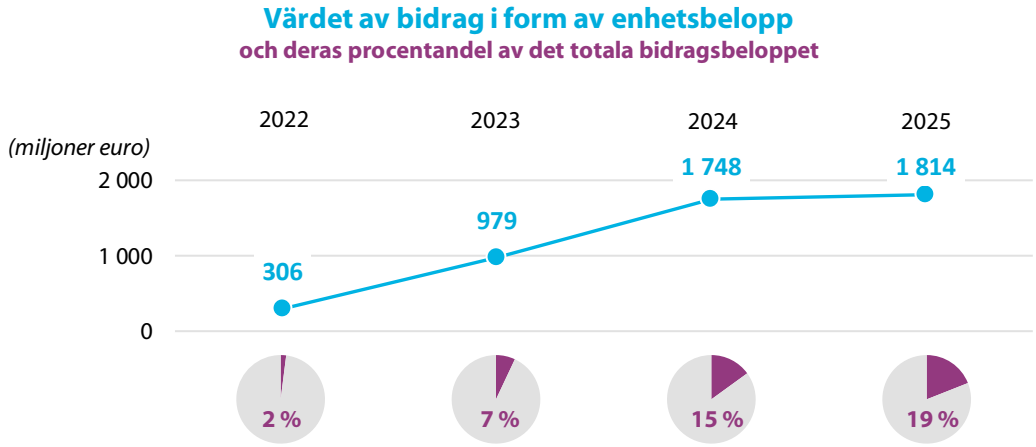

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från kommissionen.

5.24. År 2025 uppgick utgifterna för finansiering med enhetsbelopp inom ramen för Horisont Europa till 232 miljoner euro (eller 4 % av programmets totala utgifter 2025). Vi granskade tre forskningsprojekt som finansierades genom bidrag i form av enhetsbelopp inom ramen för Horisont Europa och som genomfördes av projektkonsortier med mellan fem och 17 stödmottagare. I samtliga fall granskade vi både fastställandet av bidraget i form av enhetsbelopp och huruvida arbetspaketen hade slutförts korrekt, inbegripet kommissionens kontroll av detta. Liksom tidigare år[3] konstaterade vi brister främst på två områden, och vi beskriver dem i ***ruta 5.3***. För en av de tre transaktioner som vi granskade ledde bristerna till en kvantifiering av felet.

[3] Årsrapporten för 2024, ruta 5.3, och årsrapporten för 2022, punkterna 5.31–5.32.

Ruta 5.3

Exempel på brister i utbetalningar av bidrag i form av enhetsbelopp

Det saknas bevis på att en tillförlitlig förhandsbedömning av budgeten har gjorts

I budgetförslagen lämnade varje stödmottagare information om vilken personalkategori som behövdes för projektet (t.ex. erfarna eller unga forskare), antalet månader som behövdes per kategori och arbetspaket och den beräknade kostnaden per månad (*månadskostnader*).

I alla tre projekten uttryckte experterna vissa reservationer när det gäller personalkostnader, projektledningsresurser eller andra budgetkomponenter. Dessa farhågor återspeglades dock endast delvis i de slutliga utvärderings-rapporterna och ledde inte till några justeringar av de föreslagna budgetarna.

Det fanns heller inga bevis för att de externa experter som bedömde budgetarna hade gjort några jämförelser av de föreslagna månadskostnaderna mot tillgängliga referensdata (t.ex. historiska kostnader) eller någon kritisk bedömning av skillnaderna mellan kostnaderna för olika personalkategorier.

Till följd av detta fann vi att personalkostnaderna inte var tillräckligt motiverade, vilket innebär en risk för att alltför höga belopp användes inom alla de tre bidragsavtalen.

Otydlig definition av resultat och otillräckligt genomförande av arbetspaket

För två av de granskade projekten var några av de viktigaste förväntade resultaten inte tydligt definierade, och för ett projekt tydde de tillgängliga bevisen på att vissa arbetspaket kanske inte hade slutförts enligt kraven i bidragsavtalet.

I ett av projekten ingick ett arbetspaket som innehöll en kapacitetsuppbyggnads-uppgift där en rad verksamheter skulle genomföras. I bidragsavtalet angavs varken verksamheternas omfattning eller utformning, vilket utgör ett hinder för både genomförandet och bedömningen.

I det andra projektet var ett förväntat resultat en redogörelse för ”värdekedjan” inom den specifika industrisektorn. Denna beskrevs dock i allmänna termer och skilde sig inte från värdekedjor inom andra sektorer. Ett annat resultat var en beskrivning av en avsevärt annorlunda värdekedja, vilket visar på inkonsekvenser mellan olika projektdokument. De rapporterade prestationsindikatorerna för anordnande av webbinarier och medlemstillväxt styrktes inte heller av kontrollerbara bevis. Kommissionen godtog de deklarerade arbetspaketen som slutförda och godkände betalning för detta projekt. Men eftersom vi anser att inte alla dessa arbetspaket har slutförts på ett tillfredsställande sätt är en del av utbetalningen felaktig.

Vi har också rapporterat iakttagelser som gäller enhetsbelopp för ytterligare fyra Horisont Europa-transaktioner som genomförts av det gemensamma företaget för Europas järnvägar.

5.25. Sedan dess har kommissionen förtydligat sin vägledning om bidrag i form av enhetsbelopp. Framför allt kräver kommissionen sedan oktober 2023 att de experter som bedömer budgetförslagen ska använda Horisonts resultattavla för utvärdering av bidrag i form av enhetsbelopp som riktmärke för personalkostnader. Eftersom de granskade transaktionerna gäller förslag som lämnades in 2022 och 2023 var det ännu inte obligatoriskt att använda resultattavlan. I linje med vår rekommendation 5.3 från 2022 uppdaterade kommissionen dessutom sin definition av ”korrekt genomförande” av dessa bidrag 2024. Reglerna för bedömning av delvis genomförande och ekonomiska konsekvenser har dock ännu inte klargjorts, och kommissionen har inte utfärdat någon vägledning i denna fråga.

Stödmottagare utanför EU och *små och medelstora företag* är mer benägna att göra fel

5.26. I våra tidigare årsrapporter[4] har vi betonat att små och medelstora företag är mer benägna att göra fel. Detta år utgjorde små och medelstora företag 9 % av urvalet (11 av 126 transaktioner) men stod för 30 % av den uppskattade felnivån. Vi fann fel i sex transaktioner som avsåg små och medelstora företags ersättningsanspråk, varav fyra på forskningsområdet och två inom andra program. Fyra av dessa små och medelstora företag hade ingen eller mycket begränsad tidigare erfarenhet av EU-finansierade projekt.

5.27. I både Horisont 2020 och Horisont Europa kan enheter från länder utanför EU delta och få finansiering. Vid årets slut var 21 länder associerade till Horisont Europa-programmet och för två gällde övergångsbestämmelser som gjorde att de kunde delta. Vårt urval omfattade 13 transaktioner med stödmottagare i länder utanför EU, varav fem (38 %) innehöll fel. Vi ger två exempel i ***ruta 5.4***.

[4] Årsrapporten för 2022, punkt 5.24, och årsrapporten för 2023, punkt 5.25.

Ruta 5.4

Exempel på stödmottagare i länder utanför EU som begärt ersättning för icke stödberättigande kostnader

Två privata små eller medelstora företag i ett land utanför EU fick finansiering för att delta i forskningsprojekt, ett inom Horisont 2020 och ett inom Horisont Europa.

En av stödmottagarna begärde ersättning för resekostnader i samband med den verkställande direktörens deltagande i ett möte med projektets styrgrupp. Det deklarerade beloppet omfattade kostnader som inte var kopplade till åtgärden, såsom flygbiljetter för en släkting till den verkställande direktören.

Den andra stödmottagaren begärde ersättning för personalkostnader, men kunde inte tillhandahålla vare sig de underliggande beräkningarna eller tillförlitliga bevis som bekräftade den arbetade tiden. Dessutom innehöll kostnadsdeklarationen resor och diverse kostnader som inte var kopplade till åtgärden, såsom privata utgifter.

Kommissionens kontrollsystem för att förhindra plagiering och dubbel finansiering inom Horisont Europa

5.28. Plagiering, dvs. användning av en annan persons idéer, arbete eller ord utan vederbörligt erkännande, är ett problem som måste beaktas inom program som inbegriper forskning (såsom Horisont Europa). Enligt principer om forskningsintegritet – såsom de i den europeiska stadgan för forskare – är etiskt uppförande och undvikande av plagiering viktigt i alla skeden av forskningsprocessen. Dessutom kan återanvändning av innehåll mellan finansierade projekt skapa en risk för att samma kostnader finansieras två gånger (dubbel finansiering), vilket är förbjudet enligt den tillämpliga rättsliga ramen (budgetförordningen och reglerna för Horisont Europa[5]).

5.29. Inom Horisont Europa bedöms risken för plagiering och dubbel finansiering systematiskt vid projektutvärderingen. I praktiken förlitar sig kommissionen på systemet SIMBA (SIMilarity-Based Analysis) som ägs av kommissionens generaldirektorat för forskning och innovation (GD Forskning och innovation) som stöd för dessa kontroller. Under bidragsförberedelsefasen jämför SIMBA automatiskt konsortiets sammansättning och åtgärdsbeskrivningen i nya utvalda förslag mot alla tidigare godkända förslag i kommissionens databas *eGrants*. Systemet tillämpar ord-för-ord-matchning och beräknar ett övergripande likhetsindex. Förslag vars likhetsindex ligger över tröskelvärdet 30 % flaggas för uppföljning, och resultaten visas i kommissionens arbetsflödessystem för utvärdering och godkännande av bidrag (COMPASS).

5.30. För förslag som SIMBA flaggar måste projektansvariga bedöma om likheterna är ”kritiska” (t.ex. om förslagen har mycket likartade mål, idéer, strategier eller – när det gäller dubbel finansiering – identiska stödmottagare eller mycket likartade konsortier). Bedömningen kan omfatta kontakt med den avdelning som förvaltar det matchande projektet, begäran om förklaringar från sökande, samråd med oberoende experter eller anlitande av rättstjänsten. Detta kan leda till att förslaget finansieras med eller utan förstärkt övervakning eller, i allvarliga fall, avslås.

---

[5] Förordning (EU) 2021/695 om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation.

5.31. På det hela taget anser vi att SIMBA är ett moget verktyg som underhålls kontinuerligt, stöder det operativa beslutsfattandet och i stora drag fyller sitt syfte. Vår granskning bekräftade också att alla fall som flaggades för att de låg över tröskelvärdet följdes upp ordentligt, inbegripet samråd med de sökande och, i mer komplexa fall, oberoende expertbedömningar.

5.32. Trots detta upptäckte vi vissa brister.

- Det tröskelvärde för likhetsindexet som leder till obligatorisk uppföljning har fastställts till 30 %, men varken motiveringen till denna nivå eller bevis på det formella godkännandet har dokumenterats.

- SIMBA jämför för närvarande de nya förslag som fått en positiv bedömning med alla godkända förslag i databasen, även sådana som inte tagit emot finansiering, vilket kan leda till onödigt uppföljningsarbete och ökad handläggningstid för projektansvariga. Vi noterar att GD Forskning och innovation hade planerat en uppdatering av SIMBA i början av 2026 som skulle göra att ofinansierade förslag utesluts från den population som används för jämförelsen och därmed förbättra effektiviteten och resultatens relevans.

- I SIMBA sparas endast det senaste likhetsindexet. Om en ny jämförelse görs skrivs tidigare resultat över. I COMPASS visas index dessutom bara som skärmdumpar. Dessa egenskaper begränsar spårbarheten under bidragets hela livscykel.

- Slutligen, när de förslag som ska jämföras innehåller dokument med betydande skillnader i längd, kan det hända att SIMBA beräknar ett icke-representativt värde på likhetsindex. I undantagsfall kan detta snedvrida jämförelserna och ge vilseledande resultat.

Årliga verksamhetsrapporter och andra förvaltningsverktyg

5.33. Vi granskade informationen i kommissionens årliga förvaltnings- och prestationsrapport för 2025 om den uppskattade *risken vid betalning* inom de politikområden som ingår i rubrik 1 i den fleråriga budgetramen, vilken kommissionen hade beräknat till 2,1 % Denna procentsats ligger inom vårt intervall för den uppskattade felnivån och något över väsentlighetsgränsen.

5.34. Vi granskade de årliga verksamhetsrapporterna från *genomförandeorganen* Hadea och REA, för vilka de största utgifterna under 2025 avsåg programmen Horisont 2020 och Horisont Europa. När det gäller Horisont 2020 uppskattade kommissionen en *representativ felprocent* på omkring 3,8 % för programmet. Procentsatsen för *kvarstående fel* för Horisont 2020, med beaktande av korrigerande åtgärder, är 1,8 % (och omkring 2,1 % för både Hadea och REA).

5.35. När det gäller Horisont Europa uppskattade kommissionen en representativ felprocent på 4,4 % för programmet och en procentsats för kvarstående fel på 4,1 % (med liknande siffror för de två genomförandeorganen). Sammantaget bidrog resultaten från de tekniska efterhandsgranskningarna av bidragen i form av enhetsbelopp med mindre än 0,1 procentenheter till dessa övergripande procentsatser.

5.36. Dessa uppskattningar bygger på ett gemensamt representativt urval om 207 efterhandsrevisioner och granskningar. Av dessa avser 177 bidrag för faktiska kostnader och 30 bidrag i form av enhetsbelopp. För 2025, såsom anges i kommissionens fleråriga revisionsplan för Horisont Europa, fastställdes urvalsstorleken för bidrag i form av enhetsbelopp till den lägsta godkända nivån 30, eftersom den förväntade felprocenten var mycket låg. Vi noterar också att betalningarna inom ramen för sådana bidrag endast utgjorde en liten andel av de totala betalningarna. I kommissionens fleråriga revisionsplan för Horisont Europa finns hittills ingen angivelse om hur urvalsstorleken för bidrag i form av enhetsbelopp kommer att justeras under de kommande åren för att ta hänsyn till den förväntade ökningen av beloppen och andelen sådana betalningar.

5.37. Eftersom procentsatsen för kvarstående fel för Horisont Europa ligger över *väsentlighetsgränsen* på 2 % har Hadea och REA lämnat reservationer i sina årliga verksamhetsrapporter. När det gäller Horisont 2020 låg dessa nivåer mycket nära 2 % för både Hadea och REA. Detta ligger inom kommissionens målintervall för Horisont 2020, och därför lämnades inga *reservationer*.

5.38. Mot bakgrund av ovanstående anser vi att de årliga verksamhetsrapporterna från Hadea och REA avspeglade den information som fanns tillgänglig och, utifrån den informationen, gav en rättvisande bild av den ekonomiska förvaltningen med avseende på de underliggande transaktionernas korrekthet inom rubrik 1 i den fleråriga budgetramen.

Slutsatser och rekommendationer

Slutsatser

5.39. De samlade revisionsbevis som vi har inhämtat och presenterat i det här kapitlet visar att felnivån i kostnaderna för Inre marknaden, innovation och digitalisering var väsentlig. Vår transaktionsgranskning för denna rubrik i den fleråriga budgetramen resulterade i en uppskattad övergripande felnivå på 2,9 %.

5.40. År efter år konstaterar vi vid våra revisioner inom detta politikområde att felnivån ligger över väsentlighetsgränsen. Detta tyder på en återkommande risk för alltför stora utbetalningar till stödmottagarna. Den viktigaste faktorn som bidrar till fel inom rubrik 1 i den fleråriga budgetramen är icke stödberättigande eller felaktigt deklarerade personalkostnader inom ramen för forskningskostnaderna. Trots alla förenklingsåtgärder som införts i den rättsliga grunden över tid och kommissionens vägledning till stödmottagarna har situationen varit oförändrad i flera år[6].

5.41. När det gäller finansiering med enhetsbelopp visar våra revisioner att de föreslagna budgetarna i vissa fall var överskattade och att detta inte upptäcktes och korrigerades av de experter som bedömde förslagen. I kombination med otydliga definitioner av förväntade resultat och otillräcklig förhandskontroll av att arbetspaketen hade genomförts som planerat finns det en risk för att bidragsavtalen innehåller alltför stora budgetar och att betalningar görs för projekt som inte har genomförts på ett tillfredsställande sätt.

5.42. När det gäller kommissionens kontroller för att förhindra plagiering och dubbel finansiering anser vi att SIMBA är ett moget verktyg som i stora drag fyller sitt syfte. Det finns dock utrymme för att formalisera förfarandena på ett bättre sätt.

---

[6] Årsrapporten för 2018, punkt 5.16, årsrapporten för 2019, punkt 4.11, årsrapporten för 2020, punkt 4.13, årsrapporten för 2021, punkt 4.12, årsrapporten för 2022, punkt 5,13, årsrapporten för 2023, punkt 5.13, och årsrapporten för 2024, punkt 5.15.

Rekommendationer

5.43. ***Bilaga 5.1*** visar resultatet av vår uppföljningsgranskning av de rekommendationer som vi lämnade i våra årsrapporter för 2022 och 2023 och som skulle genomföras senast 2025. Kommissionen har genomfört en rekommendation i vissa avseenden, och två rekommendationer har genomförts fullt ut.

5.44. Utifrån våra granskningsresultat och slutsatser för 2025 lämnar vi följande rekommendationer:

Rekommendation 5.1 – Förbättra kontrollramen för finansiering med enhetsbelopp på forskningsområdet

Kommissionen bör förbättra kontrollramen för finansiering med enhetsbelopp på forskningsområdet, och i synnerhet

a) se till att de experter som utför förhandsbedömningen av budgetförslagen utför och dokumenterar nödvändiga kontroller på ett konsekvent sätt,

b) fastställa tydliga kriterier och procentsatsintervall som ska tillämpas för eventuella bidragsminskningar när arbetspaket endast delvis har slutförts,

c) fastställa antalet tekniska efterhandsöversyner för att säkerställa en lämplig representation av betalningarna i form av enhetsbelopp inom det statistiskt representativa urvalet på programnivå. Den fleråriga revisionsplanen bör uppdateras i enlighet med detta.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Rekommendation 5.2 – Formalisera förfarandena för kontroll av plagiering och dubbel finansiering (i SIMBA)

Kommissionen bör

a) dokumentera och formellt godkänna den valda nivån för tröskelvärdet för likhetsindexet, inklusive dess motivering,

b) fastställa förfarandet för godkännande och genomförande av framtida ändringar av indexets tröskelvärde, inbegripet minimikrav på kontroller samt *verifieringskedjan*.

Måldatum för genomförande: mitten av 2027.

Bilagor

Bilaga 5.1 – Uppföljning av tidigare rekommendationer

Godtagandenivå : godtagen, delvis godtagen, ej godtagen, ingen information.

Genomförandegrad: fullt ut, i de flesta avseenden, i vissa avseenden, ej genomförd, inga slutsatser kan dras eller inte längre relevant.

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagande-nivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg	
			Genomförande-grad	Kommentar
2022	Vi rekommenderar att kommissionen senast före utgången av 2025 (vid halvtidsutvärderingen av Horisont Europa) gör följande: **Rekommendation 1 – Utvärdera finansieringen genom enhetsbelopp** a) Inom ramen för halvtidsutvärderingen av Horisont Europa också utvärderar finansieringen genom enhetsbelopp för att bedöma om vissa typer av projekt (sett till innehåll, storlek osv.) inte lämpar sig för finansiering genom enhetsbelopp och då även beaktar risken för *oriktigheter* och *bedrägerier*.			Kommissionen utfärdade ett *arbetsdokument från kommissionens avdelningar* om halvtidsutvärderingen av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation (2021–2024), som offentliggjordes den 30 april 2025 och som baserades på uppgifter om genomförandet och en storskalig undersökning bland deltagare, experter och intern personal vid kommissionen.

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagande-nivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg	
			Genomförande-grad	Kommentar
2023	Vi rekommenderar att kommissionen senast i mitten av 2025 gör följande: **Rekommendation 1 – Förbättra stödmottagarnas efterlevnad av reglerna för dagskostnader** För rapporteringen inom Horisont Europa, införa mer långtgående åtgärder än de medvetandehöjande åtgärder som vidtagits hittills för att förbättra stödmottagarnas efterlevnad av reglerna för dagskostnader.			Kommissionen har tagit itu med denna rekommendation genom två åtgärder: Den har utvecklat it-verktyget *Personnel Costs Wizard* för Horisont Europa, som ska hjälpa stödmottagarna att registrera sina personalkostnader, och när tidsfristen för rapportering närmar sig skickar den också individanpassade meddelanden till stödmottagare som löper större risk att göra fel.
	Vi rekommenderar att kommissionen senast i mitten av 2025 gör följande: **Rekommendation 2 – Säkerställ tydlighet i dokumenten om Horisont Europa** Inom ramen för Horisont Europa ytterligare förtydliga reglerna och metoderna för att beräkna de dagskostnader för personalkostnader som används i mallen för bidragsavtal.			Kommissionen har lagt till smärre förtydliganden i det kommenterade bidragsavtalet och har vidtagit andra förklarande åtgärder. Bestämmelserna i det kommenterade bidragsavtalet och mallen för bidragsavtal är dock fortfarande inte helt anpassade till varandra.

Källa: Revisionsrätten.

Kapitel 6

Sammanhållning, resiliens och värden

Innehållsförteckning

	Punkt
Inledning	6.1.–6.17.
Kortfattad beskrivning	6.3.–6.6.
Politiska mål och finansieringsinstrument	6.3.
Förvaltning av medel	6.4.–6.6.
Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod	6.7.–6.17.
Transaktionernas korrekthet	6.18.–6.39.
Resultat av vår transaktionsgranskning	6.18.–6.19.
Sammanhållning – delad förvaltning	6.20.–6.38.
Icke stödberättigande kostnader och projekt	6.23.–6.25.
Avsaknad av grundläggande styrkande handlingar	6.26.–6.29.
Överträdelser av reglerna för den inre marknaden gällande offentlig upphandling och statligt stöd	6.30.–6.36.
Förenklade kostnadsalternativ	6.37.–6.38.
Resiliens och värden – som förvaltas av kommissionen	6.39.
Årliga verksamhetsrapporter och andra förvaltningsverktyg	6.40.–6.58.
Kommissionens bedömning 2025	6.40.–6.51.
Medlemsstaternas förvaltnings- och kontrollsystem fungerade inte väl för vissa program	6.40.–6.41.
Väsentlig nivå av oriktiga kostnader i godkända räkenskaper	6.42.–6.49.
Låg riskbedömning för Interregprogram – bekräftas inte av våra granskningsresultat	6.50.–6.51.
Avslutande av programmen 2014–2020	6.52.–6.55.
Programperioden 2021–2027	6.56.–6.58.

Slutsats och rekommendationer 6.59.–6.62.

Slutsats 6.59.–6.60.

Rekommendationer 6.61.–6.62.

Bilagor

Bilaga 6.1 – Vårt urval av transaktioner med delad förvaltning och fel avseende regelefterlevnad 2025

Bilaga 6.2 – Uppföljning av tidigare rekommendationer

Inledning

6.1. I detta kapitel redovisar vi resultaten från vår revision av rubrik 2 Sammanhållning, resiliens och värden i *den fleråriga budgetramen*. En översikt över de viktigaste verksamheterna, utgifterna och granskningspopulationen under denna rubrik för 2025 finns i ***figur 6.1***.

Figur 6.1 – Utbetalningar och granskningspopulation

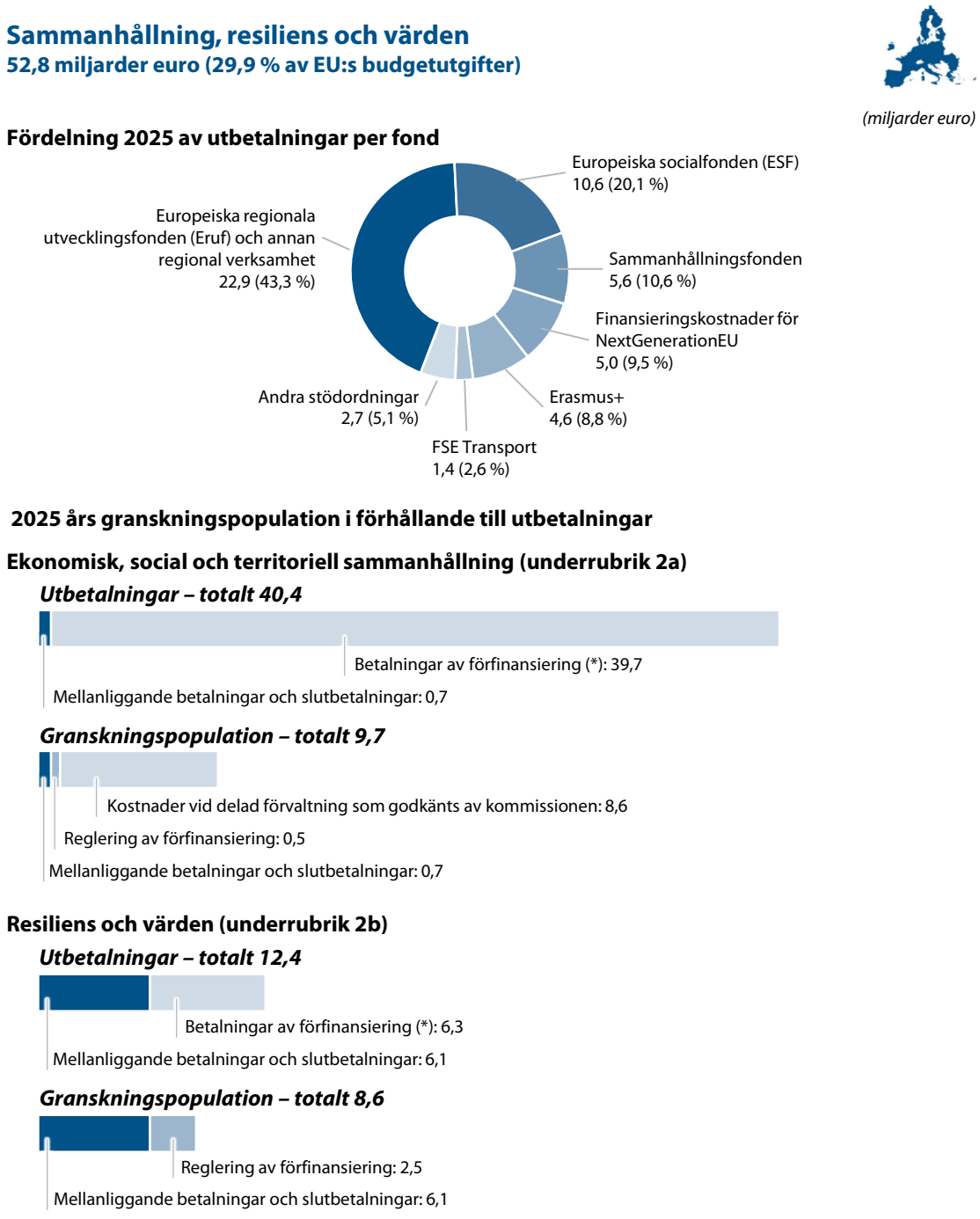

(*) Inbegripet årliga förskott och mellanliggande betalningar inom ramen för *delad förvaltning* som ännu inte godkänts av kommissionen.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från Europeiska unionens *konsoliderade årsredovisning* för 2025.

6.2. Rubrik 2 i den fleråriga budgetramen består av två underrubriker. Merparten av betalningarna under underrubrik 2a förfinansierade *program* med delad förvaltning för *programperioden* 2021–2027. Eftersom utbetalningar av förfinansiering inte utgör de slutliga kostnaderna granskar vi dem inte. De *transaktioner* som vi granskar – och avger vårt uttalande om – är de som ligger till grund för de kostnader som godkänts av kommissionen och som ingår i räkenskaperna. Underrubrik 2b består av transaktioner som *förvaltas direkt* eller *indirekt* av kommissionen. För dessa granskar vi de kostnader som betalats eller som reglerats under 2025. En del av betalningen avseende finansieringskostnaderna för *NextGenerationEU* har också fördelats till denna underrubrik.

Kortfattad beskrivning

Politiska mål och finansieringsinstrument

6.3. Det huvudsakliga syftet med utgifterna inom rubrik 2 är att minska skillnaderna i utveckling mellan EU:s medlemsstater och regioner (underrubrik 2a) och att stödja och skydda EU:s värden och göra EU mer resilient mot de utmaningar som unionen ställs inför (underrubrik 2b). Se ***figur 6.2*** för närmare uppgifter.

Figur 6.2 – Politiska mål

Underrubrik 2a – ekonomisk, social och territoriell sammanhållning

Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf)
åtgärdar regionala obalanser genom stöd till innovation och forskning, den digitala agendan, små och medelstora företag samt en koldioxidsnål ekonomi och en hållbar och integrerad utveckling av alla typer av territorier och lokala initiativ.

Europeiska socialfonden (ESF) och ESF+
syftar till att uppnå hög sysselsättning, rättvist socialt skydd, en kvalificerad och resilient arbetskraft och inkluderande/sammanhållna samhällen som en förutsättning för att utrota fattigdom; ESF+ för perioden 2021–2027 inbegriper även **sysselsättningsinitiativet för unga**, fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (**Fead**) och EU:s program för sysselsättning och social innovation och genomför programmet för den europeiska pelaren för sociala rättigheter.

Sammanhållningsfonden
främjar hållbar utveckling genom att finansiera miljö- och transportprojekt i medlemsstater som har en bruttonationalinkomst (BNI) per capita som är lägre än 90 % av EU-genomsnittet. Sammanhållningsfonden bidrar till finansieringen av projekt inom det transeuropeiska transportnätet via **Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE)**.

Underrubrik 2b – resiliens och värden

Erasmus+
stöder utbildning, ungdom och idrott genom att främja rörlighet och aktivt deltagande bland ungdomar.

NextGenerationEU
finansieringskostnader för icke återbetalningspliktigt stöd från **NextGenerationEU** som ska hjälpa EU:s medlemsstater att återhämta sig från effekterna av covid-19-pandemin.

Andra stödordningar, till exempel **programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden**, programmet **Kreativa Europa**, särskilda instrument som inrättats för att främja återhämtningen i EU efter covid-19-pandemin (programmet **EU för hälsa**) och **programmet för rättsliga frågor**.

Källa: Revisionsrätten.

Förvaltning av medel

6.4. *De sammanhållningspolitiska fonderna* (*Europeiska socialfonden (ESF)*, ESF+, *Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf)* och *Sammanhållningsfonden*) genomförs främst genom delad förvaltning. *De förvaltande myndigheterna* har huvudansvaret för betalningarnas *korrekthet*, men kommissionen är ytterst ansvarig för genomförandet av EU:s budget och ska se till att medlemsstaterna har välfungerande *förvaltnings- och kontrollsystem*. Kommissionen genomför för närvarande program från båda perioderna 2014–2020 och 2021–2027. För den senare perioden har de förvaltande myndigheterna tagit över rollen att attestera årsräkenskaperna för varje program. Tidigare gjordes detta av de *attesterande myndigheterna*. För båda programperioderna ger de nationella *revisionsmyndigheterna* säkerhet om korrektheten i de utgifter som ingår i de årsräkenskaper som lämnats in till kommissionen.

6.5. I ***figur 6.3*** visas de viktigaste förändringarna i rollerna avseende förvaltning, kontroll och säkerhet mellan de två programperioderna[1].

[1] För närmare uppgifter om relaterade processer och ansvarsområden för 2014–2020, se vår årsrapport för 2024, figur 6.3.

Figur 6.3 – Skillnader i roller vid delad förvaltning som infördes för programperioden 2021–2027

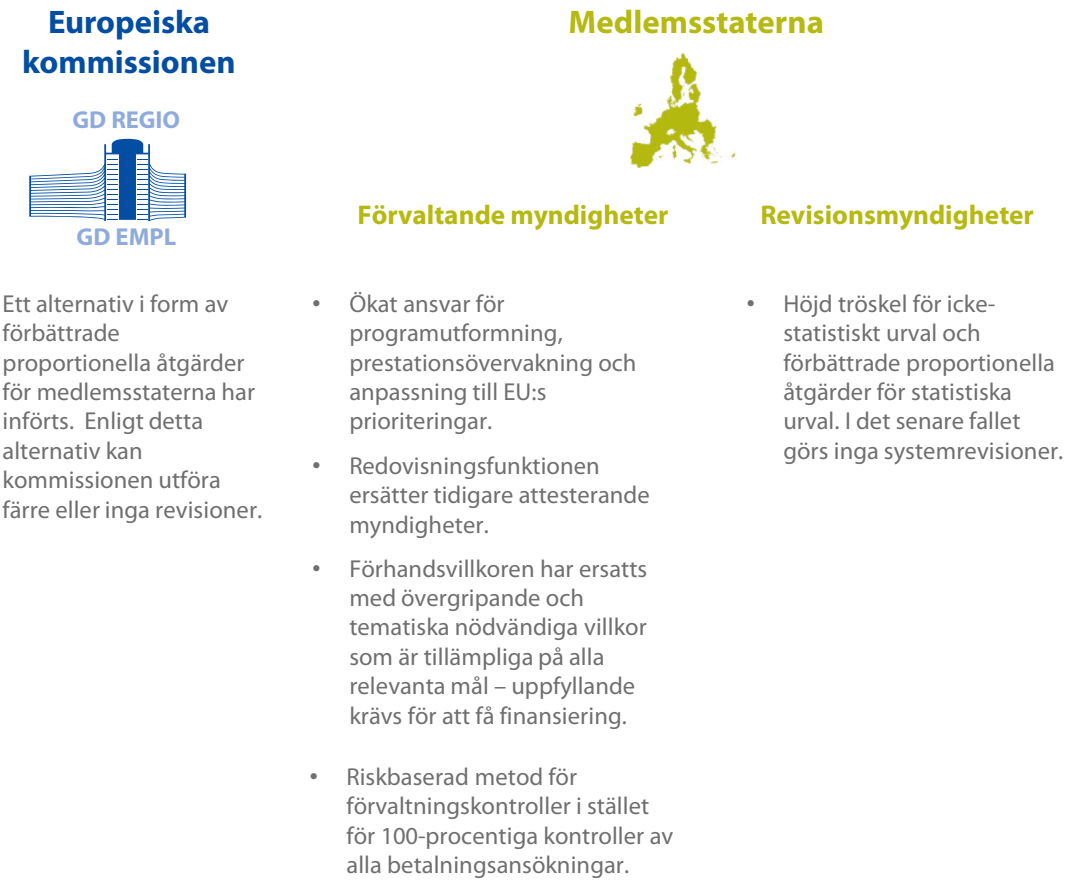

Källa: Revisionsrätten, på grundval av *förordningen om gemensamma bestämmelser för 2014–2020* och förordningen om gemensamma bestämmelser för 2021–2027.

6.6. Den fleråriga budgetramens rubrik 2 Sammanhållning, resiliens och värden omfattar också EU-finansiering genom program eller åtgärder som förvaltas antingen direkt av kommissionens olika *generaldirektorat (GD)*, inklusive några av EU:s *genomförandeorgan*, eller indirekt med stöd av partnerorganisationer eller andra myndigheter, såsom de nationella programkontoren för *Erasmus+* (***figur 6.2***).

Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod

6.7. Målet med vår revision var att bidra till *revisionsförklaringen*, såsom beskrivs i ***bilaga 1.1***, och ge en bedömning av korrektheten i kostnaderna under rubrik 2 i den fleråriga budgetramen.

6.8. För år 2025 är vår granskningspopulation nästan jämnt fördelad mellan underrubrikerna 2a och 2b i den fleråriga budgetramen, medan underrubrik 2a i den fleråriga budgetramen utgjorde 86 % av populationen 2024. I ***figur 6.4*** visas andelen av vår granskningspopulation i de fonder och instrument som förtecknades i ***figur 6.2***. Betalningen av finansieringskostnaderna för NextGenerationEU utgör 27 % av vår granskningspopulation, vilket är en betydligt högre andel än för 2024. Dessa kostnader utgör också hälften av populationen för underrubrik 2b. Dessa transaktioner skiljer sig i grunden från resten av vår granskningspopulation under denna rubrik, eftersom de till sin karaktär är förknippade med låg risk, och vi konstaterade att de var lagliga och korrekta.

Figur 6.4 – Granskningspopulation 2025

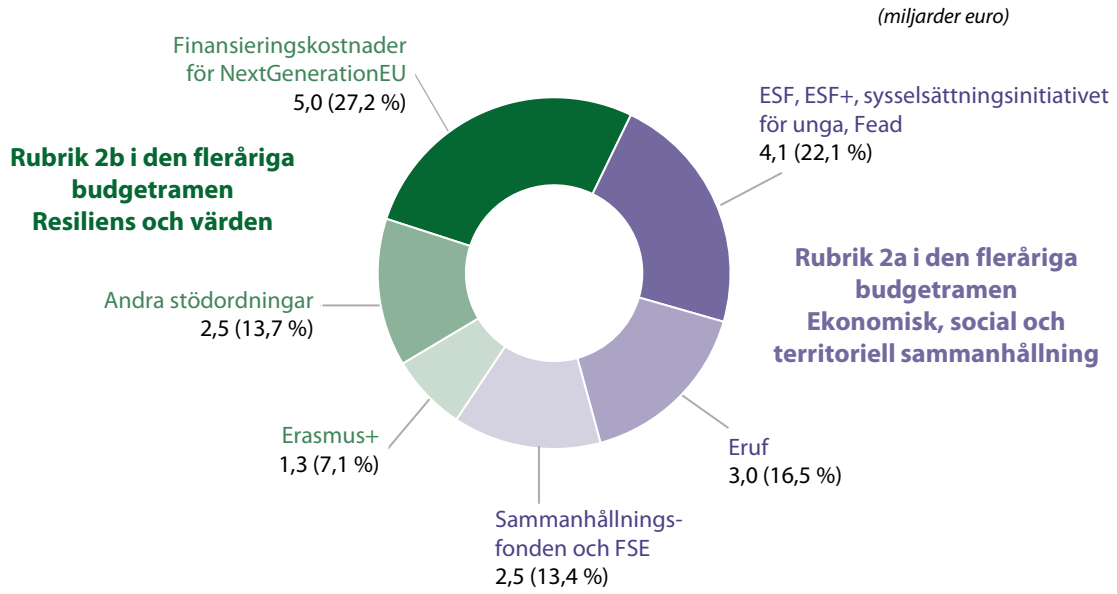

Källa: Revisionsrätten.

6.9. Vi granskade ett **statistiskt representativt urval bestående av 158 transaktioner** som togs från vår population under denna rubrik i den fleråriga budgetramen. Syftet med detta är att uppskatta felnivån för rubrik 2 i den fleråriga budgetramen. I ***Figur 6.5*** visas antalet transaktioner i vårt urval.

Figur 6.5 – Antal transaktioner i vårt urval

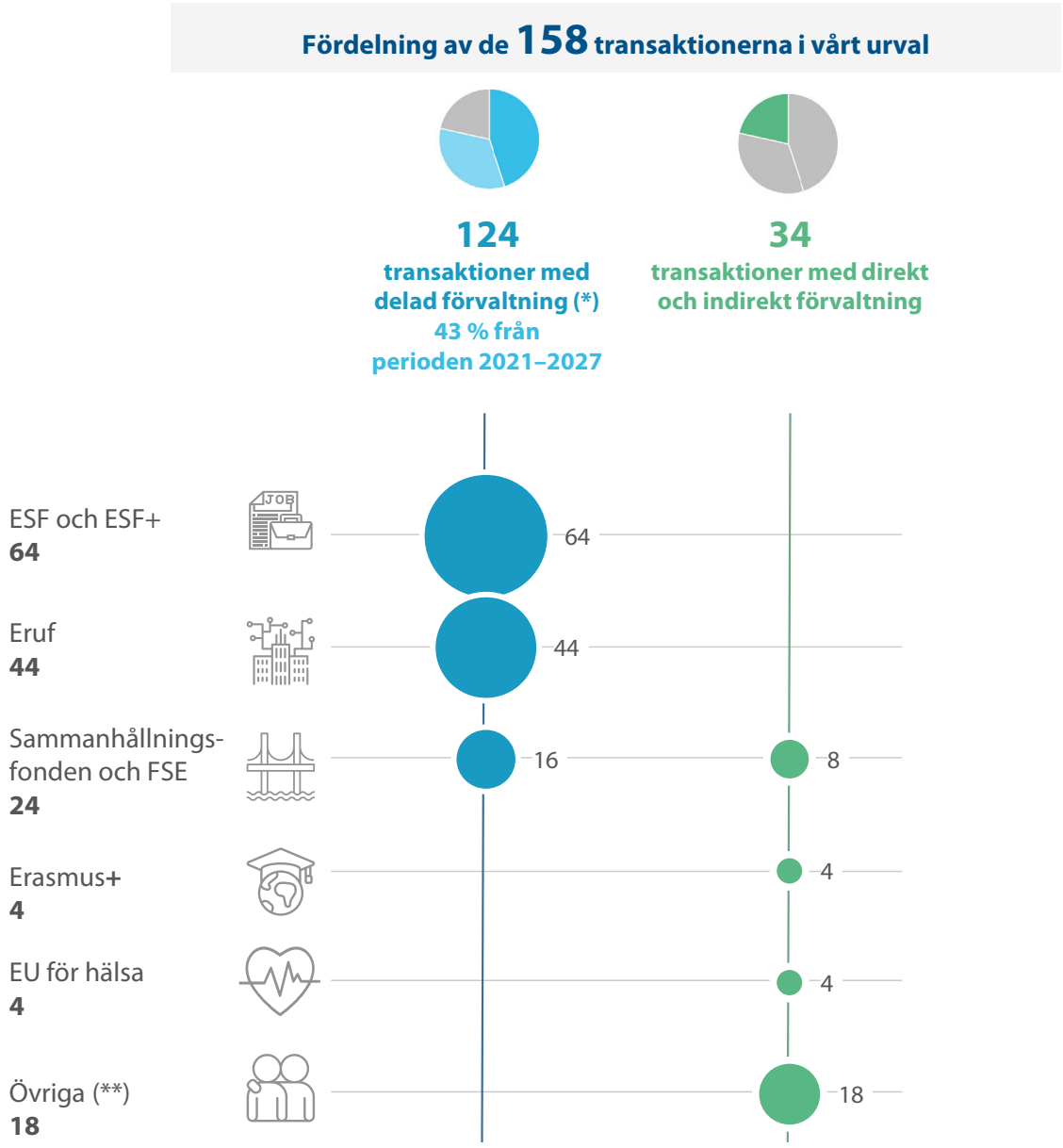

(*) Inklusive **tre *finansieringsinstrument*** där vi granskade 17 *egetkapitalinvesteringar*, elva lån och två förvaltningskostnader.
(**) **18 övriga transaktioner**: sju som rör kommissionens tjänste- och byggentreprenadkontrakt, tre inom ramen för programmet Kreativa Europa, tre som rör finansieringskostnader för NextGenerationEU, två inom ramen för *programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden*, en inom ramen för programmet för rättsliga frågor, en inom ramen för programmet Social Prerogatives and Specific Competencies Lines (SOCPL) och en som rör resultaten av våra årliga revisioner av EU-byråer som finansieras inom ramen för rubrik 2 i den fleråriga budgetramen.

Källa: Revisionsrätten.

6.10. Dessutom granskade vi två transaktioner inom ramen för *Europeiska unionens solidaritetsfond*. Detta är ett *särskilt instrument* som förvaltas av GD Regional- och stadspolitik, men som ligger utanför rubrik 2 i den fleråriga budgetramen, vilket är anledningen till att resultatet av detta revisionsarbete inte ingår i den särskilda bedömningen av denna rubrik.

6.11. Vi granskade också informationen om korrekthet i de *årliga verksamhetsrapporterna* för 2025 från GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering (GD EMPL) och GD Regional- och stadspolitik (GD REGIO) och kommissionens *årliga förvaltnings- och prestationsrapport*.

6.12. När det gäller revisionsförklaringen för 2017–2024 ingick det i vår metod att se över och upprepa de nationella revisionsmyndigheternas och kommissionens revisionsarbete. Syftet var att fastställa i vilken utsträckning vi kunde förlita oss på deras arbete och uppnå egen säkerhet utifrån de resultat de kommit fram till. I många fall fann vi dock brister i detta arbete[2]. Dessutom bedömde vi att de ändringar som införts i utformningen och inrättandet av förvaltnings- och kontrollsystemet för perioden 2021–2027 (***figur 6.3***) inte minskade risken för att dessa kontroller kanske inte är ändamålsenliga. Därför har vi för budgetåret 2025 och framåt återgått till vår revisionsmetod före 2017 för denna rubrik i den fleråriga budgetramen där vi gör vårt eget urval av underliggande transaktioner och granskar dem direkt.

6.13. Liksom tidigare år omfattar den granskningspopulation från vilken vi har gjort urvalet för vår revision för 2025 av delad förvaltning de kostnader som deklarerats av de attesterande eller förvaltande myndigheterna mellan den 1 juli 2023 och den 30 juni 2024 (dvs. räkenskapsåret) och som godkänts av kommissionen i garanti- och avslutandepaket under 2025. Urvalet har därmed gjorts efter att den årliga kontrollcykeln slutförts av de förvaltande myndigheterna och revisionsmyndigheterna innan räkenskaperna lades fram för kommissionen. Kostnaderna avser de båda programperioderna 2014–2020 och 2021–2027. I enlighet med punkt ***20*** i ***bilaga 1.1*** gör vi endast ett urval från populationen av kostnader som ingår i de räkenskaper som godkänts av kommissionen.

---

[2] Årsrapporten för 2024, punkterna 6.39–6.51 och översikt 03/2024 *En översikt över garantiramen och de viktigaste faktorer som bidrar till fel i sammanhållningsutgifterna 2014–2020*.

6.14. Tidsfristen för att lämna in slutliga garanti- och avslutandepaket för 2014–2020 var satt till den 15 februari 2025. Vi förväntade oss därför att vårt urval för 2025 skulle omfatta ett stort antal *avslutanden* av *program*. Genom *STEP-förordningen*[3] senarelades dock tidsfristen till den 15 februari 2026. Många medlemsstater utnyttjade denna flexibilitet. Till följd av detta var det endast omkring 20 % av programmen som attesterades av medlemsstaternas myndigheter och godkändes av kommissionen 2025. Dessutom var de kostnader som medlemsstaterna deklarerade för 2021–2027 låga. Detta innebär att den population som vi granskade endast var en tredjedel så stor som 2024.

6.15. Till följd av den relativt lilla och atypiska populationen i de räkenskaper som lämnats in av medlemsstaterna och godkänts av kommissionen skilde sig karaktären hos de transaktioner som vi granskade avsevärt åt från tidigare år. När det gäller delad förvaltning bestod vårt urval till exempel av en stor andel ESF-relaterade transaktioner, medan urvalet för vår revision 2024 dominerades av Eruf-relaterade transaktioner, vilka medför olika risker. Ett annat särdrag för revisionen för 2025 är att 43 % av transaktionerna i urvalet för båda programperioderna (53 av 124) är koncentrerade till tjeckiska, tyska och brittiska program. De kostnader som rör Förenade kungariket avser avslutandet av program för 2014–2020, som godkändes när Förenade kungariket fortfarande var en EU-medlemsstat. I ***bilaga 6.1*** visas fördelningen per land av de transaktioner med delad förvaltning som vi granskade.

6.16. En del av vår population för 2025 avsåg räkenskaper för det sista året av programmen för 2014–2020, som omfattade projekt från flera år före 2025. Vissa av dessa projekt finansierades ursprungligen med nationella medel och slutfördes innan de lämnades in i dessa sista räkenskaper till kommissionen. Detta hjälper medlemsstaterna att utnyttja EU-finansiering som fortfarande finns tillgänglig i slutet av finansieringsperioden. Detta är korrekt så länge som projektansökan lämnades in av stödmottagaren till den förvaltande myndigheten innan projektet slutfördes (i enlighet med kraven i förordningen om gemensamma bestämmelser). Några av de fall som ingick i vårt urval var komplicerade att granska eftersom handlingar inte var lättillgängliga.

[3] Förordning (EU) 2024/795, artikel 14.4.

6.17. I vår granskningspopulation ingår de belopp som kommissionen har godkänt från räkenskaperna för fyra program i Ungern, exklusive *statligt stöd* som betalats i förskott och som Ungern har deklarerat (se punkt ***6.2***): Det operativa programmet för utveckling av mänskliga resurser+, det operativa programmet för genomförande+, det operativa programmet för utveckling av integrerade transporter+ och det operativa programmet för ekonomisk utveckling och innovation+. Vid den tidpunkt då vi slutförde vårt revisionsarbete hade Europeiska unionens domstol inte avgjort den talan om ogiltigförklaring som Europaparlamentet väckt (mål C-225/24) mot kommissionens bedömning att det övergripande nödvändiga villkoret avseende rättsväsendets oberoende[4] var uppfyllt. På grundval av denna bedömning betalade kommissionen ut 781 miljoner euro (inklusive förskott på statligt stöd) till Ungern för tre av de fyra programmen: det operativa programmet för utveckling av mänskliga resurser+, det operativa programmet för utveckling av integrerade transporter+ och det operativa programmet för ekonomisk utveckling och innovation+. Vi yttrar oss inte om kommissionens bedömning. Som en del av vårt urval granskade vi dock andra aspekter avseende korrektheten för två av programmen: det operativa programmet för utveckling av mänskliga resurser+ och det operativa programmet för utveckling av integrerade transporter+.

[4] Särskild rapport 03/2024, punkterna VII och 86 samt bilaga IV.

Transaktionernas korrekthet

Resultat av vår transaktionsgranskning

6.18. Av de 158 transaktioner som vi granskade innehöll 71 (45 %) *fel*, av vilka vi *kvantifierade* 53. Som ett resultat av vår granskning uppskattar vi felnivån för rubrik 2 i den fleråriga budgetramen till 6,6 %[5] (se ***figur 6.6***).

Figur 6.6 – Resultat av transaktionsgranskningen

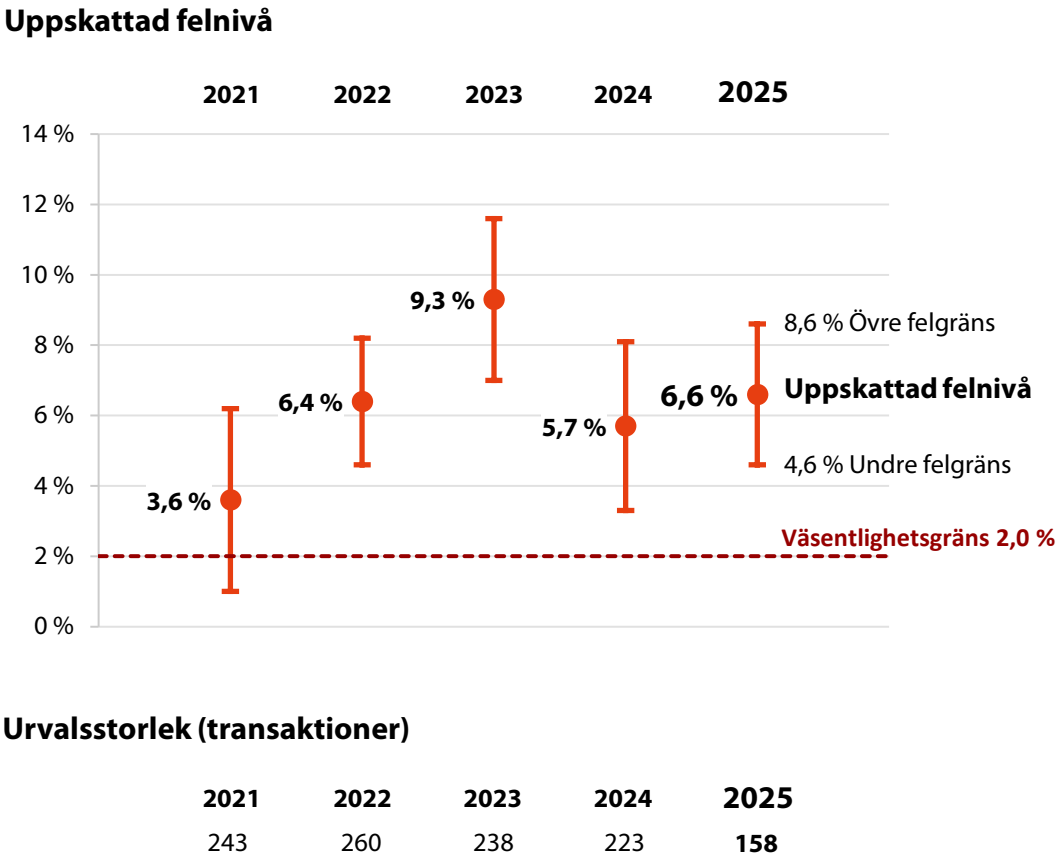

Källa: Revisionsrätten.

6.19. De huvudsakliga feltyper som vi konstaterade i årets uppskattade felnivå anges i ***figur 6.7*** och visas som procentenheter av den övergripande felprocenten (punkterna ***6.23***–***6.36*** och ***6.39***).

[5] Den *uppskattade felnivån* för enbart underrubrik 2a är 12,4 %.

Figur 6.7 – Huvudsakliga feltyper (*)

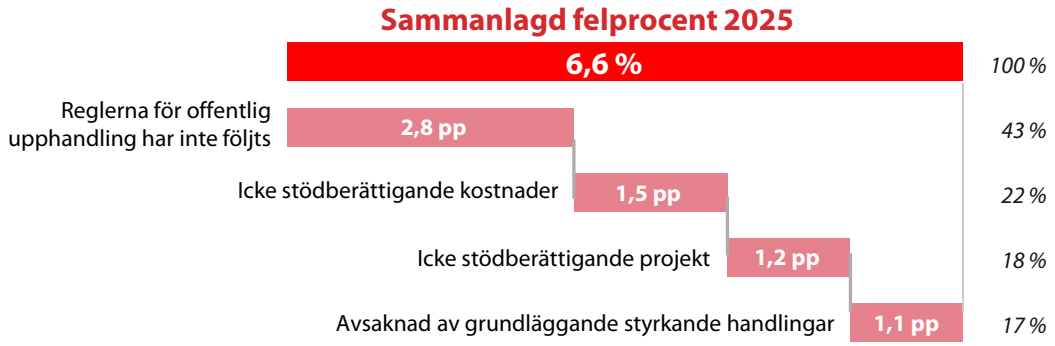

pp: procentenheter

(*) I denna figur visas inte alla fel som vi konstaterade eftersom vissa enskilda transaktioner innehöll mer än en typ av fel. När så är fallet tar vi endast hänsyn till det fel som har den högsta kvantifieringen vid uppskattningen av felprocenten.

Källa: Revisionsrätten.

Sammanhållning – delad förvaltning

6.20. I detta avsnitt av rapporten redovisar vi våra granskningsresultat för kostnader med delad förvaltning under underrubrik 2a (sammanhållning) i den fleråriga budgetramen. I ***bilaga 6.1*** finns mer information om vårt urval av transaktioner med delad förvaltning och de granskningsresultat som rör dem.

6.21. När förvaltande myndigheter i medlemsstaterna deklarerar kostnader till kommissionen i sina räkenskaper intygar de att kostnaderna har uppkommit i enlighet med tillämpliga EU-regler och nationella regler och att finansiering har beviljats *stödmottagare* eller projekt som uppfyllt stödberättigandekrav och andra programkrav.

6.22. Även om vårt urval av transaktioner med delad förvaltning i år inte baserades på revisionsmyndigheternas urval (punkt ***6.12***) hade 27 % av transaktionerna i vårt urval granskats tidigare av revisionsmyndigheterna. Vi fann 16 fel i dessa transaktioner som de inte hade rapporterat, vilka vi kvantifierade.

Icke stödberättigande kostnader och projekt

6.23. Vid vår revision kontrollerar vi efterlevnaden av den relevanta förordningen om gemensamma bestämmelser, tillämplig nationell lagstiftning och andra eventuella stödvillkor. De typer av fel som vi konstaterade gällde oftast icke stödberättigande kostnader eller projekt. Av de 48 fel som vi kvantifierade var 21 (44 %) av denna typ. 18[6] av dessa fel gällde kostnader som inte var stödberättigande. I ***ruta 6.1*** ges ett exempel på kostnader som uppkommit men som inte motiveras av de behov som uttryckts.

Ruta 6.1

Exempel på it-leveranser som översteg mottagarnas behov

Syftet med projektet, som genomfördes i en region i Tyskland med 100 % finansiering från *React-EU*, var att utveckla regionala utbildningscentrums digitala kapacitet genom att förse dem med it-utrustning. För att fastställa efterfrågan på både maskinvara och programvara anordnade *stödmottagaren* omfattande informations- och rådgivningsträffar online, varefter den uppmanade utbildningscentrumen att fylla i en detaljerad enkät för att specificera sina behov. Stödmottagaren tillämpade sedan en algoritm för att kontrollera att de behov som uttrycktes inte överskred vad som kunde anses vara rimligt med tanke på varje centrums storlek och personalantal.

Under vår revision konstaterade vi att den mängd it-utrustning som levererades till *slutmottagarna* ofta var större än deras begäran i svaren på enkäten. Till exempel fick en mottagare som hade begärt tio bärbara datorer i själva verket 30, och utöver det 44 datorskärmar och 25 surfplattor, som den inte hade begärt. I ett annat fall fick en mottagare ett större antal surfplattor än den högsta gräns som fastställts av algoritmen. Detta var inte i linje med programmets regler, som kräver att offentliga *bidrag* ”endast ska användas för att täcka kostnader som är nödvändiga för en omedelbar tillämpning”. Eftersom vi inte mottog någon motivering om varför mängden utrustning översteg de behov som utbildningscentrumen uttryckt ansåg vi att de tillhörande kostnaderna inte var stödberättigande.

[6] Tjeckien, Tyskland, Frankrike, Italien, Polen, Finland, Sverige och Interreg.

6.24. För vår bedömning av stödberättigande hänvisar vi till både tillämpliga EU-regler och nationella regler samt bidragsöverenskommelser mellan stödmottagare och förvaltande myndigheter. I ett fall i Frankrike fastställdes vilka åtgärder som skulle genomföras i bidragsöverenskommelsen. Vi fann att det sätt på vilket bidragsöverenskommelsen var formulerad gjorde det svårt att fastställa en koppling mellan de stödberättigande kostnaderna och dessa åtgärder. Vi konstaterade dock att stödberättigande verksamheter förekom, men att det inte fanns någon tydlig dokumenterad koppling mellan dem och den kostnad som man begärde ersättning för. I enlighet med vår metod klassificerade vi detta som ett fel som vi inte kunde kvantifiera.

6.25. I ett annat fall fann vi ett projekt i Ungern som inte var berättigat till EU-finansiering. Vi kvantifierade detta fel. Ytterligare fem projekt i vårt urval (tre i Tjeckien och två i Frankrike) uppfyllde inte alla de kriterier som fastställts i tillhörande inbjudningar att lämna projektförslag. Vi anser att dessa fel avseende regelefterlevnad är betydande, men att de inte har någon direkt och mätbar ekonomisk inverkan, och därför kvantifierade vi dem inte.

Avsaknad av grundläggande styrkande handlingar

6.26. Enligt förordningen om gemensamma bestämmelser måste stödmottagare och *programmyndigheter* ha system, förfaranden och dokumentation som säkerställer att det finns en lämplig *verifieringskedja*. I enlighet med vår metod gör vi ett representativt urval av transaktioner som ligger till grund för vår övergripande slutsats. Enligt denna metod måste vi inhämta tillförlitliga bevis för varje transaktion som väljs ut för att säkerställa att våra resultat är helt representativa. Detta kan vara många år efter det att verksamheten ägde rum, men fortfarande i linje med kravet i förordningen om gemensamma bestämmelser på att bevara handlingar.

6.27. Vi konstaterade att för 14[7] av de transaktioner som vi granskade (29 % av felen i vårt urval med delad förvaltning som vi kvantifierade) kunde varken programmyndigheterna eller stödmottagarna förse oss med handlingar som vi ansåg var nödvändiga för att visa att stödvillkoren och andra krav var uppfyllda (***ruta 6.2***).

[7] Tyskland, Ungern, Sverige, Förenade kungariket och Interreg.

Ruta 6.2

Exempel på bevis som saknas för att styrka deltagarnas stödberättigande

I ett ESF+-projekt som genomfördes i 14 kommuner i Sverige erbjöd stödmottagaren – ett konsortium av offentliga myndigheter – ett brett spektrum av stöd till personer inom missgynnade grupper för att förbättra deras anställbarhet. Detta stöd kunde ges i form av yrkesutbildningskurser eller coachningstillfällen som byggde på individuella behov. Deltagandet i projektet var begränsat till tolv månader.

För att vara behöriga skulle potentiella deltagare ha bedömts befinna sig i en ”komplex livssituation”. För de flesta av deltagarna i vårt urval fick vi inga bevis som låg till grund för bedömningen av deras livssituation, varken i form av en hänvisning från socialtjänsten eller en yrkesmässig bedömning som gjordes innan de registrerades för projektet. Vi konstaterade också att några av deltagarna omfattades av stödordningen i mer än tolv månader.

6.28. Kriterierna för stödberättigande fastställs inte bara i förordningen om gemensamma bestämmelser, utan även i bidragsöverenskommelser som tas fram av de nationella myndigheterna och godkänns av kommissionen. I vissa fall får de förvaltande myndigheterna grunda sin bedömning av stödberättigande på stödmottagarnas egenförsäkran utan någon oberoende bekräftelse på att alla krav faktiskt är uppfyllda. Vi anser att en sådan egenförsäkran inte utgör tillräckliga bevis för att vi ska kunna dra våra revisionsslutsatser. I två fall kunde vi inte bekräfta att kriterierna för stödberättigande och andra krav var uppfyllda, eftersom de förvaltande myndigheterna endast förlitade sig på stödmottagarnas egenförsäkringar. I andra fall kunde vi bekräfta egenförsäkringar från andra källor (t.ex. från nationella och regionala informationssystem) för att styrka stödberättigandet, och vi rapporterade därför inget fel.

6.29. I tre fall kunde vi inte kontrollera metoden för *förenklade kostnadsalternativ* eftersom styrkande handlingar inte fanns tillgängliga (se även punkt ***6.38***).

Överträdelser av reglerna för den inre marknaden gällande offentlig upphandling och statligt stöd

6.30. När vi granskar förfaranden för *offentlig upphandling* kontrollerar vi att de följer EU:s och medlemsstaternas gällande regler för offentlig upphandling, i enlighet med kraven i förordningen om gemensamma bestämmelser. Reglerna för offentlig upphandling är utformade för att säkerställa att offentliga medel används *ändamålsenligt*, *sparsamt* och *effektivt* samtidigt som principerna om öppenhet, proportionalitet, likabehandling och icke-diskriminering respekteras.

6.31. 64 transaktioner i vårt urval av kostnader med delad förvaltning omfattade upphandlingsförfaranden. I 18 av dessa transaktioner identifierade vi fall av bristande efterlevnad av EU:s eller medlemsstaternas regler för offentlig upphandling i Tjeckien, Italien, Portugal och Förenade kungariket samt i Interregprojekt. Vi kvantifierade 13 av dessa i enlighet med vår metod (som skiljer sig från vår tidigare metod – punkterna ***1.36*** och ***1.37***).

6.32. En typ av fel som vi konstaterade avseende offentlig upphandling var när upphandlande myndigheter godtog väsentliga ändringar som entreprenören hade gjort i det ursprungliga kontraktet. Även om kontrakt kan ändras måste EU-direktiven och de nationella reglerna för offentlig upphandling följas. I ***ruta 6.3*** ges ett exempel på bristande efterlevnad av dessa regler. Vi fann liknande fel i projekt som genomfördes i Tjeckien, Italien och Förenade kungariket, både inom delad och *direkt förvaltning*.

Ruta 6.3

Exempel på betydande ändring av ett kontrakt

I ett ESF-finansierat projekt i England fick stödmottagaren, en kriminalvårdsanstalt, ett bidrag för att förbereda interner för att komma in på arbetsmarknaden vid deras frigivning. Kontraktet för tillhörande utbildningstjänster tilldelades ett externt företag i ett öppet offentligt upphandlingsförfarande. Det undertecknades 2015 och omfattade perioden fram till slutet av 2020, med möjlighet till en förlängning med 24 månader.

Vi konstaterade att kontraktet 2018 förlängdes med 32 månader och att dess värde ökade med över 50 %. Stödmottagaren undertecknade ändringen i vetskap om att förlängningen med åtta månader inte var förenlig med bestämmelserna i det ursprungliga kontraktet. Stödmottagarens främsta mål var att utnyttja tillgängliga ESF-medel efter Förenade kungarikets utträde ur EU.

Eftersom detta inte påverkade genomförandet av det ursprungliga projektet, och förlängningen utöver 24 månader inte var nödvändig för att uppnå projektets ursprungliga mål, fanns det inga giltiga skäl för att motivera ändringen. Vi anser att den betydande ändringen av kontraktet utan att ett nytt upphandlingsförfarande inleddes inte är förenlig med direktiv 2014/24/EU.

6.33. Vi identifierade också andra typer av fel i offentliga upphandlingsförfaranden (*ruta 6.4*).

Ruta 6.4

Exempel på hinder för marknadstillträde som skapar omotiverade hinder för konkurrensen

Ett projekt, som genomfördes av järnvägsmyndigheten i Tjeckien, gick ut på att installera den markbaserade delen av det europeiska tågkontrollsystemet (ETCS) på ett järnvägsavsnitt på 38 km. ETCS möjliggör informationsutbyte mellan ett fordonsbaserat gränssnitt i förarhytten och markbaserad infrastruktur, vilket förbättrar säkerheten i järnvägstrafiken. Ett pilotprojekt slutfördes 2011, och sedan dess har alla kontrakt för genomförandet av ETCS i Tjeckien tilldelats ett enda företag som ansvarar för att integrera ETCS med de befintliga nationella järnvägssignalsystemen.

För att välja ut entreprenören för det granskade projekterings- och byggprojektet inledde järnvägsmyndigheten ett öppet upphandlingsförfarande med en tidsfrist på 37 dagar för att lämna anbud, strax över det minimum på 30 dagar som krävs enligt det tillämpliga direktivet[8]. Vi anser att detta inte ger andra potentiella anbudsgivare tillräckligt med tid för att lägga fram en alternativ, till 100 procent kompatibel lösning, med tanke på komplexiteten och den tid som krävs.

Kravspecifikationerna gjorde det möjligt för potentiella anbudsgivare att lägga fram en alternativ lösning. Inga tekniska detaljer tillhandahölls dock för att potentiella anbudsgivare skulle kunna bedöma om de var i stånd att uppfylla kravet på kompatibilitet med det befintliga ETCS-systemet, och det fanns inget rättsligt krav på att den nuvarande leverantören skulle utbyta information om den befintliga lösningen.

Genom att inte lämna ut de tekniska kraven i kravspecifikationerna hindrade stödmottagaren lika tillträde till upphandlingsförfarandet. Dessutom konstaterade vi att godkännandeförfarandet för alla nya produkter eller tekniska lösningar som överensstämmer med befintliga standarder skulle ta minst 120 dagar att slutföra. I praktiken var det inte tekniskt möjligt för andra anbudsgivare än det etablerade företaget att lämna in ett överensstämmande anbud inom tidsfristen. Vi drog slutsatsen att detta utgjorde ett hinder för marknadstillträde som skapade omotiverade hinder för konkurrensen, vilket inte är i linje med de relevanta EU-direktiven.

Vi observerade en liknande situation i två andra järnvägsprojekt som genomfördes i Tjeckien.

[8] Direktiv 2014/25/EU, artiklarna 45–49.

6.34. Att reglerna för statligt stöd efterlevs är avgörande vid genomförandet av EU-finansierade program, eftersom det säkerställer att det offentliga stöd som beviljas inte snedvrider handeln mellan medlemsstaterna. Statligt stöd är, såvida det inte ligger under det relevanta lagstadgade tröskelvärdet[9], i princip oförenligt med en korrekt fungerande inre marknad. Regeln har dock undantag, i synnerhet om projektet omfattas av den *allmänna gruppundantagsförordningen*[10].

6.35. I ett av de Interregprojekt som vi granskade konstaterade vi att stöd beviljades till ett högre belopp än vad som föreskrivs i den allmänna gruppundantagsförordningen. Även om detta är ett fel kvantifierade vi det inte eftersom det inte påverkade de deklarerade kostnadernas stödberättigande. Vi fann två andra fall av bristande efterlevnad av den allmänna gruppundantagsförordningen som vi inte kvantifierade, ett i Tyskland och ett i Frankrike.

6.36. Vi granskade ett annat Interregprogram där vi identifierade ett exempel på god praxis. Den förvaltande myndigheten hade utarbetat en omfattande checklista som omfattade alla tillämpliga krav för statligt stöd och utfört kontroller på alla nivåer, inbegripet av stödmottagare som får EU-finansiering och mottagare som drar nytta av EU-finansierad verksamhet. Den förvaltande myndigheten bedömde efterlevnaden av reglerna för statligt stöd inte bara en gång, utan under projektets hela löptid, varje gång som bidragsöverenskommelsen ändrades. Detta säkerställde en fortsatt efterlevnad av reglerna.

Förenklade kostnadsalternativ

6.37. Inom sammanhållningspolitiken infördes förenklade kostnadsalternativ som en viktig förenklingsåtgärd. Några av dem utarbetas av de förvaltande myndigheterna och kan förenkla förfarandena för stödmottagarna. Enligt EU:s regler ska metoden bakom förenklade kostnadsalternativ säkerställa att de är rättvisa, skäliga och kontrollerbara. Om reglerna inte fastställs eller tillämpas korrekt kan det dock uppstå fel, och dessa kan vara systematiska eftersom ett enda förenklat kostnadsalternativ kan tillämpas på många transaktioner.

---

[9] Kommissionens förordningar (EU) nr 1407/2013 och 2023/2831 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på *stöd av mindre betydelse*.

[10] Förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden.

6.38. Stödmottagarna använde förenklade kostnadsalternativ för att deklarera kostnader för 65 transaktioner i vårt urval (52 %) och använde då antingen schablonsatser, *standardiserade skalor för enhetskostnader* eller en kombination av båda. I fem ESF+-transaktioner där förenklade kostnadsalternativ användes kunde vi antingen inte bekräfta grunden för den schablonsats eller enhetskostnad som användes (***ruta 6.5***) eller konstatera att den var föråldrad. I två av dessa fall konstaterade vi att det blev onödigt komplicerat när förvaltande myndigheter valde att skapa sina egna förenklade kostnadsalternativ i stället för att använda de standardalternativ som föreskrivs i förordningen om gemensamma bestämmelser. Vi konstaterade också felaktig tillämpning av standardiserade skalor för enhetskostnader i ett fall. I samtliga fem fall kvantifierade vi skillnaden mellan den kostnad för vilken ersättning begärts, som vi inte kunde bekräfta, och antingen de standardiserade förenklade kostnadsalternativ som föreskrivs i förordningarna eller vår bästa uppskattning av vad vi ansåg att kostnaderna skulle vara. I tio av dessa 65 transaktioner med förenklade kostnadsalternativ fann vi fel i de *direkta kostnader* eller enheter som de förenklade kostnadsalternativen baserades på.

Ruta 6.5

Exempel på beräkningsmetod för ett förenklat kostnadsalternativ som inte kan kontrolleras

I ett ESF-projekt som genomfördes inom ramen för ett regionalt program i Tyskland 2014–2020 för att stödja arbetslösa beräknades bidraget genom att antalet deltagare multiplicerades med ett på förhand fastställt fast belopp per deltagare per månad. De nationella myndigheterna förklarade att detta fasta belopp (enhetskostnad) fastställdes på grundval av historiska dataset för liknande projekt från den föregående programperioden. De styrkande handlingarna var dock inte längre tillgängliga, vilket innebar att grunden för enhetskostnaden inte kunde kontrolleras.

Vi konstaterade en liknande situation i fyra ESF+-projekt för perioden 2021–2027: två i ett tyskt program och två i ett italienskt program. I de tyska fallen tillämpade stödmottagarna en schablonsats för att täcka projektets *indirekta kostnader*. Beräkningen av denna schablonsats baserades delvis på historiska satser, varav en inte kunde verifieras på grund av att dataset saknades.

I två fall i Italien baserades ett schablonbelopp för indirekta kostnader på en studie från 2007 av utbildningsanordnare i regionen. Kommissionen godkände denna schablonsats 2009 trots att det inte gjordes några kontroller av de underliggande uppgifterna, och vid tidpunkten för vår revision hade denna studie inte uppdaterats. Eftersom beräkningsmetoden bygger på ofullständiga finansiella uppgifter kunde vi inte kontrollera att den uppfyllde kraven i förordningen om gemensamma bestämmelser.

Resiliens och värden – som förvaltas av kommissionen

6.39. I detta avsnitt i rapporten redovisar vi våra granskningsresultat för utgifter *som förvaltas direkt eller indirekt* av kommissionen. Vi kvantifierade fyra fel där kommissionen gav direkt stöd till projekt genom *Europeiska genomförandeorganet för klimat, infrastruktur och miljö (Cinea)*, *Europeiska genomförandeorganet för utbildning och kultur (Eacea)* och Europeiska kommissionens generaldirektorat för sysselsättning, socialpolitik och inkludering (GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering). Vi kvantifierade ytterligare ett fel i en åtgärd som finansierades inom Erasmus+. Bidraget från dessa fel beaktas i ***figur 6.6***. I ***ruta 6.6*** beskrivs ett annat Erasmus+-projekt där fondsamordnaren behöll en omotiverat stor andel av medlen.

Ruta 6.6

Exempel på projektsamordnare som behöll dubbelt så mycket som sin ursprungliga finansieringsandel

I ett Erasmus+-projekt som förvaltades av Eacea fick ett konsortium bestående av fyra idrottsklubbar ett fast belopp (”*enhetsbelopp*”) för att anordna idrottskurser på vårdhem, utveckla ett träningsprogram för äldre och tillhandahålla personalutbildning. Fördelningen av bidraget mellan de fyra partnerna angavs tydligt i bidragsöverenskommelsen. Den klubb som fungerade som projektsamordnare undertecknade dock partnerskapsavtal med de övriga tre projektpartnerna för belopp som var lägre än de ursprungligen anslagna beloppen samtidigt som ansvarsområdena och arbetsbelastningen förblev oförändrad.
I slutändan behöll den samordnande klubben 71 % av bidraget, vilket är betydligt mer än den ursprungligen tilldelade andelen. Denna reviderade fördelning formaliserades inte heller genom en ändring, trots att detta uttryckligen krävs enligt bidragsöverenskommelsen.

Årliga verksamhetsrapporter och andra förvaltningsverktyg

Kommissionens bedömning 2025

Medlemsstaternas förvaltnings- och kontrollsystem fungerade inte väl för vissa program

6.40. I sina årliga verksamhetsrapporter rapporterar kommissionen om huruvida de befintliga kontrollförfarandena ger rimlig säkerhet om att utgifterna är lagliga och korrekta. I sina årliga verksamhetsrapporter för år 2025 drog kommissionen slutsatsen att medlemsstaternas förvaltnings- och kontrollsystem (förvaltande myndigheter/förmedlande organ och revisionsmyndigheter) antingen inte fungerade väl eller hade brister i 72 av de 617 program som leddes av GD Regional- och stadspolitik och 41 av de 384 program som leddes av GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering. Detta inbegriper program från båda perioderna 2014–2020 och 2021−2027. Till följd av detta avgav kommissionen sina revisionsförklaringar för 2025 med *reservationer* för de flesta av dessa program.

6.41. Mot bakgrund av kommissionens granskningsresultat och våra egna iakttagelser instämmer vi i kommissionens slutsats att medlemsstaternas förvaltnings- och kontrollsystem inte fungerade väl för vissa program.

Väsentlig nivå av oriktiga kostnader i godkända räkenskaper

6.42. I sina årliga verksamhetsrapporter bedömer kommissionen de enskilda felprocentsatser som rapporterats av medlemsstaterna, resultaten av sitt eget arbete avseende korrekthet och annan tillgänglig information, till exempel resultaten av vårt revisionsarbete. Den använder dessa uppgifter för att uppskatta *risken vid betalning* och rapporterar denna felprocent som en *kritisk prestationsindikator (KPI)* för *laglighet och korrekthet*. För 2025 gäller detta endast programmen för 2014–2020. Kommissionen tillhandahåller också en uppskattning av vad den anser vara den sannolika risken vid avslutande, som tar hänsyn till de *finansiella korrigeringar* som den förväntar sig att göra efter sina egna och revisionsrättens framtida revisioner av laglighet och korrekthet.

6.43. Risken vid betalning är kommissionens bästa försiktiga uppskattning av det utgiftsbelopp under året som inte var lagligt och korrekt vid den tidpunkt då betalningen gjordes, varav en del förväntas upptäckas och korrigeras under efterföljande år. Kommissionen uppskattar en högsta procentsats i syfte att hantera risken för fel utanför urvalet av transaktioner i de program som felprocenten baseras på, samt eventuella ytterligare risker som identifierats av kommissionen eller revisionsrätten.

6.44. För räkenskapsåret 2023/2024 rapporterade GD Regional- och stadspolitik en risk vid betalning på 2,1 % för program inom perioden 2014–2020 med delad förvaltning (2,5 % för 2022/2023). Den högsta felprocenten uppskattades till 3,1 % (3,6 % för 2022/2023). Den felprocent som beräknats av GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering var densamma som för föregående år, 2,2 %, med en högsta felprocent på 3,2 % (3,0 % för föregående räkenskapsår).

6.45. Endast omkring en tredjedel av programmen 2021–2027 lämnade in sina räkenskaper 2025. Därför beslutade kommissionen att uppskatta risken vid betalning för dessa program till 2 % och tog inte med den i beräkningen av den kritiska prestationsindikatorn. Vi noterade att kommissionen har reservationer för vissa av dessa program.

6.46. Kommissionens uppskattning av risken vid betalning, som rapporterades i dess årliga verksamhetsrapporter för sammanhållning för 2025, låg långt under vår *uppskattade felnivå* (punkt ***6.18***). Kommissionen har undantagsvis beräknat detta års kritiska prestationsindikator med hjälp av felprocentsatser som rapporterats av medlemsstaterna, för vilka den endast utförde skrivbordsgranskningar. Kommissionen gjorde så eftersom den ansåg att antalet slutliga räkenskaper som lämnades in 2024 var för lågt för att man skulle kunna göra en tillförlitlig beräkning av den bekräftade felprocenten. Kommissionen kommer att ytterligare analysera dessa felprocentsatser per program i sina efterhandsrevisioner (2026 och därefter) och de kan komma att öka när resultaten av dessa kontroller är kända.

6.47. I den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten rapporterar kommissionen en övergripande risk vid betalning för de sammanhållningspolitiska fonderna. Detta bygger främst på de värden som rapporterats av GD Regional- och stadspolitik och GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering och omfattar båda programperioderna. Under 2025 förblev den kombinerade felprocenten väsentlig, mellan 2,0 % och 2,7 %, men utgör en minskning jämfört med uppskattningen för 2024 (mellan 2,3 % och 3,2 %). Kommissionen förklarar att denna minskning främst beror på den mycket större andelen kostnader från programperioden 2021–2027 under 2025 (80,5 % av de totala sammanhållningskostnaderna, jämfört med 15,3 % 2024), för vilka kommissionen tillämpade en schablonsats på 2 % (punkt ***6.45***).

6.48. För rubrik 2 i den fleråriga budgetramen uppskattade kommissionen risken vid betalning till 2,3 % (2,9 % för 2024). Felprocenten är därför fortfarande väsentlig, även om den ligger under det felintervall som vi har beräknat för denna rubrik efter vår revision (punkt ***6.18***).

6.49. Den inneboende skillnaden mellan vår felprocent och den procentsats som beräknats av kommissionen förklaras i ***kapitel 1*** (punkterna ***1.41***–***1.44***). I sina årliga verksamhetsrapporter betonar kommissionen skillnaderna i hur de två felprocentsatserna beräknas. Den påpekar att vi, i enlighet med våra skyldigheter enligt fördraget, rapporterar fel som rör överträdelser av de tillämpliga reglerna. Kommissionen och de nationella revisionsmyndigheterna kvantifierar dock endast oriktigheter som kan leda till att finansiella korrigeringar tillämpas i enlighet med förordningen om gemensamma bestämmelser. Dessutom bygger vår felprocent för 2025 på granskningen av transaktioner från båda programperioderna, medan GD Regional- och stadspolitik och GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering endast baserar de kritiska prestationsindikatorer som de rapporterar om i de årliga verksamhetsrapporterna på perioden 2014–2020.

Låg riskbedömning för Interregprogram – bekräftas inte av våra granskningsresultat

6.50. Interregprogrammen är utformade för att främja samarbete mellan regioner i hela EU. Eftersom de inbegriper mer än ett land omfattas förvaltningen av dem av andra riskfaktorer än andra program med delad förvaltning. År 2025 uppskattade kommissionen felprocenten i Interregprogrammen till under 1 %. Kommissionen anser att dessa program har låg risk och grupperar alla program ihop för att göra ett enda urval för granskning. Denna metod infördes som en förenklingsåtgärd för att minska den totala revisionsbördan. Vi noterade dock att GD Regional- och stadspolitik i sin årliga verksamhetsrapport för 2025 hade med en reservation som omfattade tre Interregprogram.

6.51. Den atypiska sammansättningen av vårt urval (punkt ***6.15***) för 2025 innebar att vi granskade ett större antal (12) Interregprojekt än vanligt. Till exempel ingick inget sådant projekt i vårt urval för 2024. Det gjorde det möjligt för oss att få en bättre inblick i detta område. Vi rapporterar sju fall av bristande efterlevnad, varav vi kvantifierade fem. Till följd av detta bekräftar vi inte kommissionens riskbedömning.

Avslutande av programmen 2014–2020

6.52. I slutet av maj 2025, som var den ursprungliga tidsfristen för att avsluta programmen för 2014–2020 (före STEP-förordningen), hade kommissionen godkänt de sista räkenskaperna och de slutliga genomföranderapporterna för 93 program. För de återstående 348 programmen utnyttjade medlemsstaterna den förlängning av tidsfristen för inlämning som beviljades i STEP-förordningen (punkt ***6.14***).

6.53. För att kunna avsluta programmen utför kommissionen skrivbordsgranskningar av de slutliga *garantipaket* som den får från de nationella myndigheterna i slutet av programperioden. Skrivbordsgranskningarna består i att granska den information som lämnats in, bedöma de slutliga genomföranderapporterna och sedan föra in slutbetalningarna i räkenskaperna. Därefter skickar kommissionen skrivelser om avslutande till medlemsstaterna. I skrivelsen om avslutande anges dock att dessa program ändå kan bli föremål för ytterligare kontroller av laglighet och korrekthet. Detta kan pågå tills alla frågor har tagits upp.

6.54. Vi noterade att kommissionen kan föra in slutbetalningarna i räkenskaperna för program utan att ha gjort några finansiella korrigeringar för att åtgärda fel som redan identifierats. I vårt urval av 16 program från programperioden 2014–2020 identifierade vi tre fall där granskningsresultat saknades för revisioner som vi hade slutfört men där kommissionen ännu inte hade avslutat förfarandena för laglighet och korrekthet. De slutliga räkenskaper som godkänts av kommissionen är därför fortfarande föremål för potentiella korrigeringar.

6.55. I sina årliga verksamhetsrapporter för 2025 rapporterade kommissionen att den ”fullt ut” hade avslutat 21 program som förvaltades av GD Regional- och stadspolitik och 13 program som förvaltades av GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering. Detta innebär att de allra flesta program ännu inte har avslutats ”fullt ut”. Villkoret för ett ”fullständigt” avslutande är att *procentsatsen för kvarstående fel* uppskattas ligga under 2 % och att alla konstaterade oriktigheter har åtgärdats på lämpligt sätt av de nationella myndigheterna.

Programperioden 2021–2027

6.56. För programperioden 2021–2027 går genomförandet långsammare än vad som ursprungligen planerades. Det långsamma *utnyttjande* som rapporteras i punkt ***2.17*** kan leda till att trycket på medlemsstaterna ökar när det gäller att använda de medel som de har tillgång till när de närmar sig slutet av programperioden och skulle kunna göra de förvaltande myndigheternas och revisionsmyndigheternas kontroller mindre ändamålsenliga. I september 2025 trädde två nya förordningar om ändring av förordningarna om Eruf/Sammanhållningsfonden och ESF+[11] i kraft, vilket gjorde det möjligt att på vissa villkor förlänga stödberättigandeperioden till den 31 december 2030.

[11] Förordning (EU) 2025/1914 och förordning (EU) 2025/1913.

6.57. I förordningen om gemensamma bestämmelser för programperioden 2021−2027 (artikel 73.2) fastställs mer uttalade krav för medlemsstaterna när de väljer ut projekt för finansiering. Bland annat ska en bedömning göras av projektens förväntade bidrag till programmålen, de förväntade resultaten och efterlevnaden av tillämpliga rättsliga krav och övergripande principer (till exempel projektens miljöpåverkan och klimatsäkring). I de 14 program för programperioden 2021–2027 som ingick i vårt urval bedömde vi hur de förvaltande myndigheterna kontrollerade att projekten uppfyllde dessa krav. I sex fall identifierade vi brister i kvaliteten på de förvaltande myndigheternas bedömningar.

6.58. De förvaltande myndigheterna är skyldiga att utföra ”förvaltningskontroller” innan de lämnar in räkenskaperna. För programperioden 2021–2027 krävs det, enligt förordningen om gemensamma bestämmelser, att dessa kontroller ska vara riskbaserade och stå i proportion till de risker som identifierats. I de årliga verksamhetsrapporterna rapporterade kommissionen att de förvaltande myndigheterna för merparten av programmen tillämpade riskbaserade kontroller antingen helt eller delvis. När man tillämpar en riskbaserad metod leder det dock fortfarande till 100-procentiga kontroller i vissa fall. Vår egen revision av programmen 2021–2027 bekräftar denna information från kommissionen.

Slutsats och rekommendationer

Slutsats

6.59. Vi uppskattar den övergripande felnivån för rubriken Sammanhållning, resiliens och värden i den fleråriga budgetramen för budgetåret 2025 till 6,6 % (punkt ***6.18***).

6.60. Vårt arbete visar att det befintliga förvaltnings- och kontrollsystemet inte alltid förebygger eller upptäcker och korrigerar fel i deklarerade kostnader. Den vanligaste typen av fel är fortfarande icke stödberättigande kostnader och projekt (punkterna ***6.23***–***6.25***).

Rekommendationer

6.61. ***Bilaga 6.2*** visar resultatet av vår uppföljningsgranskning av sex rekommendationer i årsrapporten för 2022. Vi konstaterade att kommissionen hade genomfört en rekommendation fullt ut, två i de flesta avseenden och tre i vissa avseenden. Vi granskade också fem rekommendationer från våra årsrapporter för 2023 och 2024 där målet var att de skulle ha genomförts före utgången av 2025. Vi gjorde också en ny bedömning av de rekommendationer från årsrapporterna för 2017, 2020 och 2021 som ännu inte hade genomförts fullt ut vid tidpunkten för årsrapporten för 2024 men som fortfarande var relevanta. Av dessa godtogs en inte och sju godtogs men har ännu inte genomförts fullt ut.

6.62. Utifrån våra granskningsresultat och slutsatser för 2025 lämnar vi följande rekommendationer:

Rekommendation 6.1 – Förbättra valet och motiveringen av förenklade kostnadsalternativ

Kommissionen bör

a) främja de förvaltande myndigheternas användning av de ”färdiga” (standardiserade) förenklade kostnadsalternativ som föreskrivs i förordningen om gemensamma bestämmelser och de tillhörande fondspecifika förordningarna,

b) påminna de förvaltande myndigheterna om kravet på att bevara den dokumentation som motiverar förenklade kostnadsalternativ och som fortsätter att gälla från tidigare programperioder och att uppdatera den på lämpligt sätt,

c) ytterligare stödja medlemsstaterna för att öka deras kunskaper om förenklade kostnadsalternativ genom att uppmuntra till utbyte av god praxis mellan förvaltande myndigheter när det gäller att inrätta och tillämpa förenklade kostnadsalternativ, med särskilt fokus på att minimera komplexiteten för stödmottagare och slutmottagare.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Rekommendation 6.2 – Uppdatera riskbedömningen för Interregprogram

Kommissionen bör bedöma och vid behov uppdatera sin riskbedömning för Interregprogrammen, med beaktande av de fel som vi upptäckte i år samt resultatet av sitt revisionsarbete, och agera i enlighet med detta.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Bilagor

Bilaga 6.1 – Vårt urval av transaktioner med delad förvaltning och fel avseende regelefterlevnad 2025

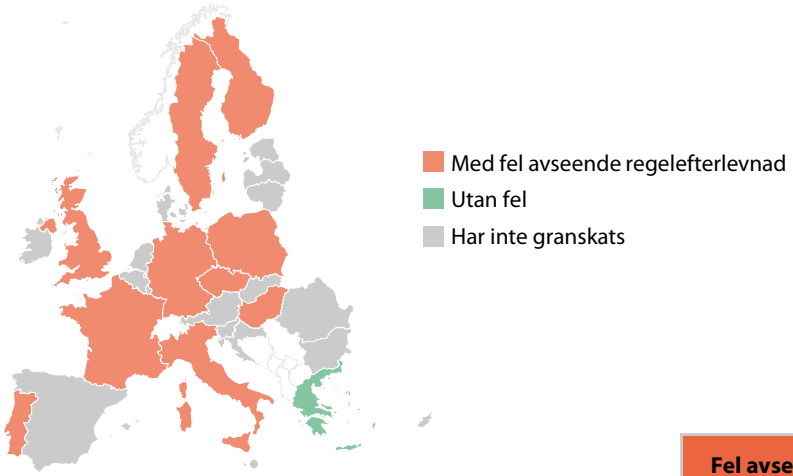

Medlemsstat (*)	EU-bidrag *(miljoner euro)*	Granskade transaktioner	Fel avseende regelefterlevnad	
			Kvantifierade	Inte kvantifierade
Tjeckien	1 672	16	6	5
Förenade kungariket	1 601	21	6	4
Tyskland	1 159	16	10	5
Ungern	838	9	9	–
Grekland	598	8	–	–
Interreg (**)	598	12	5	2
Italien	564	9	5	8
Polen	551	11	1	–
Sverige	374	9	2	–
Frankrike	222	8	2	4
Finland	210	4	1	1
Estland	113	--	–	–
Litauen	64	--	–	–
Bulgarien	57	--	–	–
Spanien	47	--	–	–
Portugal	46	1	1	–
Slovakien	30	--	–	–
Rumänien	27	--	–	–
Cypern	20	--	–	–
Lettland	11	--	–	–
Slovenien	10	--	–	–
Österrike	2	--	–	–
Luxemburg	2	--	–	–
Malta	0,9	--	–	–
Belgien	0,7	--	–	–
Irland	0,4	--	–	–
Kroatien	0	--	–	–
Danmark	0	--	–	–
Nederländerna	0	--	–	–
TOTALT	**8 817,2**	**124**	**48**	**29**

(*) Vårt urval är inte utformat för att slutsatser ska kunna dras separat om varje medlemsstat.
(**) Interreg VI-B Nordsjön (Belgien, Danmark, Tyskland, Frankrike, Nederländerna och Sverige), Interreg V-A Frankrike–Förenade kungariket och Interreg V-A Belgien–Nederländerna. Dessa bidrag ingår inte i denna illustration.
Källa: Revisionsrätten.

Bilaga 6.2 – Uppföljning av tidigare rekommendationer

Godtagandenivå: godtagen, delvis godtagen, ej godtagen, ingen information.

Genomförandegrad: fullt ut, i de flesta avseenden, i vissa avseenden, ej genomförd, inga slutsatser kan dras eller inte längre relevant.

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagandenivå	Revisionsrättens bedömning av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen	
			Genomförandegrad	Kommentar
2017	Vi rekommenderade kommissionen att göra följande: **Rekommendation 1:** Kommissionen bör se till att revisionsarrangemangen för de finansieringsinstrument som förvaltas av *EIF* är lämpliga när det gäller finansiella intermediärer. När EIB/EIF använder förfaranden som överenskommits med externa revisorer bör kommissionen fastställa minimikraven för sådana kontrakt med tanke på behovet av att lämna en försäkran, och då särskilt kravet på att tillräckligt omfattande revisionsarbete utförs på medlemsstatsnivå. (Datum för genomförande: omedelbart).			Genom *omnibusförordningen* infördes ett krav på att revisionsmyndigheter ska göra systemrevisioner och revisioner av insatser inom finansieringsinstrument hos finansiella intermediärer. Detta gäller även finansieringsinstrument som förvaltas av *EIB-gruppen* men inte program inom *SMF-initiativet* som inrättades före den 2 augusti 2018. Detta är fortfarande relevant. Våra revisioner 2020 och 2022 (SMF-initiativet, Spanien) visade att dessa kontroller hos finansiella intermediärer ännu inte gjordes på ett enhetligt sätt. Inga nya uppgifter har lämnats som visade att detta hade korrigerats under 2025.

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagandenivå	Revisionsrättens bedömning av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen	
			Genomförandegrad	Kommentar
2020	Vi rekommenderade kommissionen att göra följande: **Rekommendation 5.2 – Övervaka risken för *bedrägeri* i revisionsmyndigheternas revisioner av insatser** Kommissionen bör tydligt uppmuntra revisionsmyndigheterna att införa specifika frågor i sina checklistor om bedrägeririsker och dokumentera de åtgärder som vidtagits för att hantera sådana risker som upptäcks under en revision. Revisionsmyndigheterna bör arbeta tillsammans med nationella sambandscentraler för bedrägeribekämpning och ta hänsyn till fall av misstänkta eller konstaterade bedrägerier som rapporteras till kommissionen genom systemet för hantering av oriktigheter (IMS). Vi hänvisar också till våra rekommendationer i särskild rapport 06/2019. (Tidsram: juni 2022.)			

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagandenivå	Revisionsrättens bedömning av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen	
			Genomförandegrad	Kommentar
2021	**Rekommendation 5.2 – Nationella stödordningars bidrag till ESF:s mål** Kommissionen bör se till, vad gäller operativa program som utgår från befintliga nationella stödordningar, att den insats som genomförs på ett ändamålsenligt sätt bidrar till programmets mål, särskilt med beaktande av de förhållanden som upptäcktes i år och som rörde *deltagande unga som varken arbetar eller studerar* i operativa program inom ESF/sysselsättningsinitiativet för unga i Spanien. (Måldatum för genomförande: november 2022.)			Kommissionen har vidtagit åtgärder när det gäller det fall i Spanien som det hänvisas till i rekommendationen. Men den tog inte upp frågan om hur insatser som finansieras genom program som utgår från befintliga nationella stödordningar på ett ändamålsenligt sätt bidrar till programmets mål.
	Rekommendation 5.4 – Tillverkares efterlevnad av förköpsavtal om inköp av covid-19-vaccin Kommissionen bör kontrollera att tillverkare av covid-19-vaccin uppfyller villkoren i förköpsavtal om inköp, särskilt när det gäller uppskattningar av produktionskostnader, användning av förskottsfinansiering och i tillämpliga fall klausuler om icke-vinst, och vid behov vidta korrigerande åtgärder. (Måldatum för genomförande: december 2025.)			Kommissionen har vidtagit vissa åtgärder och håller för närvarande på att se över eventuella ytterligare åtgärder mot bakgrund av sina egna nyligen genomförda revisioner.

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagandenivå	Revisionsrättens bedömning av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen	
			Genomförandegrad	Kommentar
2022	**Rekommendation 6.1 – Åtgärder för att begränsa återkommande fel** Kommissionen bör stärka de åtgärder som är avsedda att åtgärda återkommande fel, särskilt när det gäller icke stödberättigande kostnader och projekt, se till att det egna granskningsarbetet är tillräckligt och omfattar alla revisionsmyndigheter och sprida resultaten för att minska förekomsten och effekterna av oriktiga kostnader. (Måldatum för genomförande: december 2025.)			Kommissionen har utarbetat en handlingsplan, men vi noterar brister i genomförandet och täckningen.
	Rekommendation 6.2 – Anmälningar om *större projekt* Vid avslutandet av programmen för 2014–2020 bör kommissionen kontrollera att kostnader kopplade till större projekt har godkänts endast om projekten har anmälts i förväg, med särskild hänsyn till den situation som upptäckts i år. (Måldatum för genomförande: senast i mars 2025.)			På grund av de förlängda avslutandeförfarandena kommer de program som påverkas mest av problemet endast att bli föremål för revision inom ramen för revisionsförklaringen 2026. Följaktligen kan vi ännu inte fullt ut bedöma om alla aspekter av rekommendationen har åtgärdats, särskilt om de situationer som tas upp i ruta 6.2 i årsrapporten för 2022 har beaktats korrekt.

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagandenivå	Revisionsrättens bedömning av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen	
			Genomförandegrad	Kommentar
	Rekommendation 6.4 – Riktade kontroller av finansiella korrigeringar i samband med avslutandet av fleråriga insatser Kommissionen bör utföra särskilda riktade kontroller i sina revisioner inför avslutandet för 2014–2020 för att säkerställa att medlemsstaterna har tillämpat nödvändiga finansiella korrigeringar för fel som upptäckts under ett räkenskapsår och som också påverkar kostnader under andra redovisningsperioder. (Måldatum för genomförande: från februari 2025 till dess att alla operativa program för 2014–2020 har avslutats.)			Kommissionen har infört vissa initiativ, särskilt tematiska revisioner och förfaranden för övervakning av avslutandet, och har informerat oss om att den ägnar särskild uppmärksamhet åt denna aspekt framöver. Vi kommer att fortsätta att följa framstegen i detta avseende.
	Rekommendation 6.5 – Tillförlitligheten i egenförsäkringar Kommissionen bör se till att revisionsmyndigheterna har lämpliga metoder för att kontrollera egenförsäkringars giltighet och tillförlitlighet och utbyta god praxis, med särskild hänsyn till den situation som upptäckts detta år. (Måldatum för genomförande: december 2023.)			Kommissionen har vidtagit åtgärder i denna fråga och planerar att dela med sig av fler exempel på god praxis. Vid vår revision 2025 identifierade vi dock fyra fall där vi ansåg att egenförsäkringar inte var tillräckliga bevis för deltagarnas stödberättigande.

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagandenivå	Revisionsrättens bedömning av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen	
			Genomförandegrad	Kommentar
	Rekommendation 6.6 – Öka medvetenheten om bedrägeririsker för att säkerställa en ändamålsenligare rapportering av misstänkta bedrägerier Kommissionen bör planera och genomföra tematiska revisioner med fokus på de förvaltande myndigheternas riskmedvetenhet och användningen av datautvinnings- och riskgraderingsverktyg för programmen 2021–2027. (Måldatum för genomförande: för rekommendation 6.6 a senast i december 2025 […].)			
	Rekommendation 6.7 – Införande av datautvinnings- och riskgraderingsverktyg Kommissionen bör tidigarelägga datumet för införande av det gemensamma integrerade it-verktyget för datautvinning och riskgradering, från 2028 till 2025, det första året då betydande kostnadsbelopp för 2021–2027 förväntas redovisas. Kommissionen bör fram till dess se till att Olaf, Eppo och revisionsrätten har tillgång till *Arachne*. (Måldatum för genomförande: december 2025.)			Kommissionen har endast beviljat revisionsrätten, Eppo och Olaf tillgång ”från fall till fall”. Revisionsrätten upprepar att detta inte är tillräckligt för att den ska kunna utföra sitt arbete på ett effektivt sätt. Kommissionen godtog inte rekommendationen att tidigarelägga datumet för införande.

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagandenivå	Revisionsrättens bedömning av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen	
			Genomförandegrad	Kommentar
2023	**Rekommendation 6.1 – Följ upp brister i medlemsstaternas förvaltnings- och kontrollsystem** a) Kommissionen bör i god tid följa upp alla brister i medlemsstaternas förvaltnings- och kontrollsystem som vi identifierade och rapporterade i samband med vår revisionsförklaring för den utgående perioden 2014–2020. b) Kommissionen bör tillsammans med revisionsmyndigheterna identifiera de viktigaste lärdomarna från uppföljningen enligt led a och tillämpa dem på arrangemangen för perioden 2021–2027 samt informera medlemsstaternas programmyndigheter om de åtgärder som behövs och stödjande bästa praxis. (Måldatum för genomförande: december 2025.)			Kommissionen har förbättrat övervakningen och analysen av de bakomliggande orsakerna till fel, men det finns brister i genomförandet och täckningen.

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagandenivå	Revisionsrättens bedömning av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen	
			Genomförandegrad	Kommentar
	Rekommendation 6.2 – Behandla fel vid offentlig upphandling inom ramen för direkt och delad förvaltning på ett harmoniserat sätt Kommissionen bör införa en harmoniserad behandling av oriktigheter i samband med offentlig upphandling för finansierade projekt inom både direkt och delad förvaltning, såsom projekt som finansieras av både *FSE* och Eruf. Oriktigheter till följd av överträdelser av samma rättsliga bestämmelser bör leda till samma bedömning och korrigeringssats. (Måldatum för genomförande: december 2024.)	⊗	✗	

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagandenivå	Revisionsrättens bedömning av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen	
			Genomförandegrad	Kommentar
	Rekommendation 6.3 – Hantera finansiella risker och kontrollera samtidigt att prestationsmålen uppnås Kommissionen bör säkerställa att medlemsstaterna inrättar ett förfarande för att systematiskt kontrollera fullgörandet av avtalsenliga skyldigheter efter betalning, genom vilket stödmottagaren har åtagit sig att uppnå prestationsindikatorer kopplade till åtgärder som äger rum efter projektgenomförandet. (Måldatum för genomförande: tidpunkten för när medlemsstaterna lämnar in avslutandedokument för de operativa programmen, och senast i mars 2026.)			Vi är medvetna om att kommissionen har vidtagit åtgärder på området, inbegripet de tematiska revisionerna, och håller på att genomföra rekommendationen.

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagandenivå	Revisionsrättens bedömning av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen	
			Genomförandegrad	Kommentar
	Rekommendation 6.4 – Se till att avslutandet av perioden 2014–2020 förbereds väl Kommissionen bör utarbeta detaljerade avslutandeförfaranden för att hantera de risker som identifierats i våra årsrapporter genom att a) inrätta ett system för övervakning av avslutande för att spåra statusen för alla operativa program 2014–2020, de belopp som faktiskt avslutats under året och kumulativt, de belopp som fortfarande är öppna och de åtgärder som ännu inte avslutats, b) offentliggöra denna information i de årliga verksamhetsrapporterna. I denna information om avslutandet av perioden 2014–2020 bör också *tillbakadragandet* av utestående medel i kommissionens räkenskaper ingå. (Måldatum för genomförande: juni 2025.)			Kommissionen har lagt fram Launchpad-rapporten ”2014–2020 Closure monitoring Overview” och planerar att ägna större uppmärksamhet åt denna aspekt framöver. Vi kommer att fortsätta att följa upp denna fråga.

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagandenivå	Revisionsrättens bedömning av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen	
			Genomförandegrad	Kommentar
2024	**Rekommendation 6.2 – Gör om kontrollerna efter tillämpning av schablonsatser** Om systematiska brister har konstaterats i (operativa) program och en schablonsats därför har tillämpats, bör kommissionen se till att medlemsstaternas myndigheter inte använder schablonkorrigeringsmekanismen för att undandra sig ansvaret att kontrollera om utgifterna är stödberättigande innan de deklareras till kommissionen, och vid behov utfärda enskilda återkrav. (Måldatum för genomförande: före utgången av 2025.).			Kommissionen har infört ett nytt avsnitt i det gemensamma revisionsdirektoratet för sammanhållningspolitikens checklista för nyckelkrav 13 vid insatsrevisioner. Vi kommer att fortsätta att följa upp denna fråga.

Källa: Revisionsrätten.

Kapitel 7

Naturresurser och miljö

Innehållsförteckning

	Punkt
Inledning	7.1.–7.15.
Kortfattad beskrivning	7.2.–7.14.
Politiska mål och politikområden	7.2.–7.4.
Finansieringsinstrument och finansieringsramar	7.5.–7.14.
Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod	7.15.
Transaktionernas korrekthet	7.16.–7.28.
Resultat av transaktionsgranskningen	7.16.–7.28.
Direktstöd	7.21.–7.22.
Landsbygdsutveckling, marknadsåtgärder och andra politikområden	7.23.–7.28.
Årliga verksamhetsrapporter och andra förvaltningsverktyg	7.29.–7.42.
GD Jordbruk och landsbygdsutvecklings och GD Havsfrågor och fiskes rapportering om utgifternas korrekthet	7.29.–7.34.
Kommissionens årliga förvaltnings- och prestationsrapport	7.35.
Granskning av prestationsrapporteringen inom GJP 2023–2027	7.36.–7.42.
Slutsats och rekommendationer	7.43.–7.46.
Slutsats	7.43.
Rekommendationer	7.44.–7.46.
Bilagor	
Bilaga 7.1 – Vårt urval av transaktioner och fel avseende regelefterlevnad 2025	
Bilaga 7.2 – Uppföljning av tidigare rekommendationer	

Inledning

7.1. I detta kapitel redovisar vi resultaten från vår revision av rubrik 3 Naturresurser och miljö i den fleråriga budgetramen. I ***figur 7.1*** finns en översikt över de viktigaste verksamheterna och största utgifterna under denna rubrik 2025.

Figur 7.1 – Utbetalningar och granskningspopulation

Naturresurser och miljö
59,6 miljarder euro (33,8 % av EU:s budgetutgifter)

2025 års utbetalningar fördelade per fond

(miljarder euro)

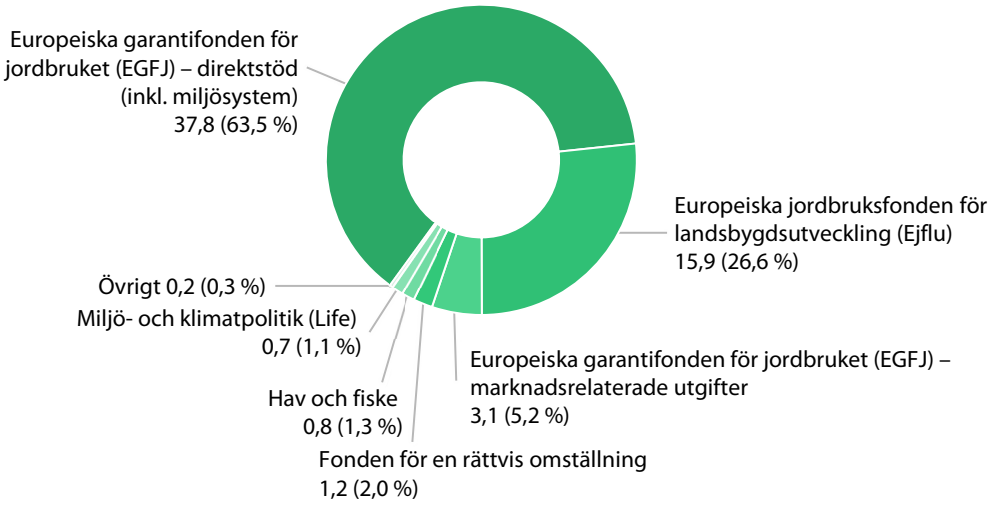

2025 års granskningspopulation i förhållande till utbetalningar

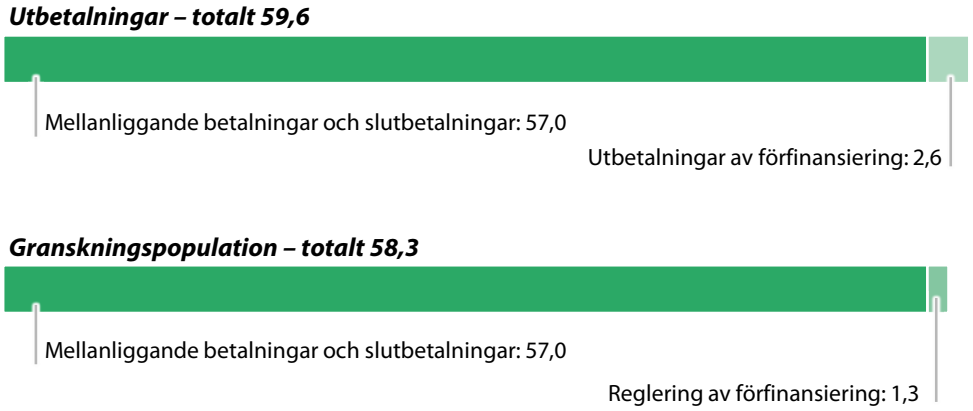

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från Europeiska unionens *konsoliderade årsredovisning* för 2025.

Kortfattad beskrivning

Politiska mål och politikområden

7.2. År 2025 stod den *gemensamma jordbrukspolitiken* (GJP) för den största delen (95,3 %) av EU:s utgifter inom Naturresurser och miljö. GJP har tre allmänna mål för perioden 2023–2027[1]:

- Främja en smart, konkurrenskraftig, motståndskraftig och diversifierad jordbrukssektor som säkerställer livsmedelstryggheten på lång sikt.
- Stödja och stärka miljöskyddet, inbegripet biologisk mångfald, och klimatåtgärder.
- Förbättra den socioekonomiska strukturen i landsbygdsområden.

7.3. Europeiska kommissionen, särskilt generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling (GD Jordbruk och landsbygdsutveckling), har det slutliga ansvaret för GJP, men delar förvaltningen med *utbetalande organ* i medlemsstaterna som ansvarar för att säkerställa *lagligheten och korrektheten* i de utgifter som deklarerats till kommissionen.

7.4. Utgifterna under denna rubrik i den fleråriga budgetramen som ligger utanför GJP (4,7 %) omfattar

- *Fonden för en rättvis omställning (FRO)*, som ger stöd till regioner och människor som påverkas av omställningen till klimatneutralitet[2] och vars utgifter förvaltas av generaldirektoratet för regional- och stadspolitik (GD Regional- och stadspolitik),
- utgifter inom havs- och fiskeripolitiken som finansieras av *Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF)*, som generaldirektoratet för havsfrågor och fiske (GD Havsfrågor och fiske) ansvarar för,
- *Life-programmet* för miljö och klimatpolitik, som generaldirektoraten för miljö (GD Miljö), klimatpolitik (GD Klimatpolitik) och energi (GD Energi) ansvarar för.

---

[1] Förordning (EU) 2021/2115 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer), artikel 5.

[2] Förordning (EU) 2021/1056 om inrättande av Fonden för en rättvis omställning, artikel 2.

Finansieringsinstrument och finansieringsramar

7.5. För perioden 2023–2027 har medlemsstaterna fastställt *strategiska GJP-planer* som omfattar utgifter från *Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)* och *Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu)*. Av GJP-utbetalningarna 2025 på 56,8 miljarder euro betalades totalt 46,2 miljarder euro ut inom ramen för de *strategiska GJP-planerna* medan 10,6 miljarder euro betalades ut utanför de strategiska GJP-planerna, inbegripet utgifter inom ramen för GJP 2014–2022.

7.6. De främsta finansieringsinstrumenten (interventionstyperna) för GJP 2025 var följande:

- *Direktstöd* till jordbrukare, som finansieras fullt ut av EU:s budget (EGFJ).
- Medlemsstaternas nationella och regionala *interventioner för landsbygdsutveckling*, som medfinansieras av EU-budgeten (Ejflu) och medlemsstaterna.
- *Marknadsåtgärder* inom jordbruket, som finansieras fullt ut av EU:s budget (EGFJ), med undantag av vissa åtgärder, såsom säljfrämjande åtgärder för jordbruksrelaterade livsmedel, som medfinansieras av medlemsstaterna.

7.7. Direktstöd stod för 63,5 % av utgifterna inom rubrik 3 i den *fleråriga budgetramen* (37,8 miljarder euro 2025). De huvudsakliga direktstödsinterventionerna var följande:

- *Grundläggande inkomststöd för hållbarhet* (18,8 miljarder euro) och det *kompletterande omfördelningsinkomststödet för hållbarhet* (4,0 miljarder euro), som tillhandahåller inkomststöd baserat på jordbrukarnas deklarerade jordbruksareal.
- *Miljösystem* (9,1 miljarder euro), som är frivilliga system för jordbrukare som infördes i GJP 2023–2027 och som ska stödja jordbruksmetoder som bidrar till klimat- och miljömålen och till att öka djurs välbefinnande.
- *Kopplat inkomststöd* (4,5 miljarder euro), som är knutet till specifika typer av jordbrukssektorer som befinner sig i svårigheter, till exempel sektorerna för nöt- och kalvkött, mjölk eller proteingrödor. I ***ruta 7.1*** ges ett exempel på detta.

Ruta 7.1

Exempel på kopplat inkomststöd

I Sverige fick ett litet jordbruksföretag med 17 nötkreatur som utfodras med gräs kopplat inkomststöd. Sveriges nötkötts- och mjölkproduktion är främst baserad på gräs- och betesmarker som bidrar till att avskilja och lagra koldioxid samt till den biologiska mångfalden. På fotot betar jordbrukarens djur på naturliga betesmarker. Vid revisionen kunde vi bekräfta att stödmottagaren hade uppfyllt stödvillkoren.

Källa: Revisionsrätten.

7.8. Direktstödet till jordbrukare är främst stödrättighetsbaserat, det vill säga att mottagarna måste uppfylla vissa villkor för att få stöd. Sådant stöd medför en lägre risk för *fel* än ersättningsbaserat stöd, så länge de villkor som ska uppfyllas inte är komplexa (punkt ***1.17***). Vi anser att villkoren för att få direktstöd inte är komplexa förutom när det gäller vissa miljösystem.

7.9. Direktstödet förvaltas av varje medlemsstat genom ett *integrerat administrations- och kontrollsystem (IACS)*, som kopplar samman databaser över jordbruksföretag, stödansökningar, djurregister och jordbruksarealer. IACS består av ett *system för identifiering av jordbruksskiften*, ett *geospatialt ansökningssystem* och ett *arealövervakningssystem*. IACS hjälper jordbrukarna att lämna in arealrelaterade stödansökningar och ta fram underlag som styrker deras verksamhet, vilket underlättar de utbetalande organens kontroller. Det gör att vissa fel kan korrigeras i stödansökningarna före utbetalningen och minskar risken för fel.

7.10. Landsbygdsutveckling stod för 26,6 % av utgifterna inom rubrik 3 i den fleråriga budgetramen (15,9 miljarder euro) och bestod av

- utbetalningar till jordbrukare grundade på miljö- och klimatrelaterade kriterier (5,2 miljarder euro) som tillämpas på jordbruksarealen eller på antalet djur i företaget (”areal- eller djurrelaterade”), som också omfattas av medlemsstaternas IACS,

- stöd till investeringsprojekt (10,7 miljarder euro) som ska bidra till social och ekonomisk utveckling i landsbygdsområden (”icke arealbaserat”).

7.11. År 2025 fortsatte merparten av medlemsstaternas utgifter för landsbygdsutveckling att gälla åtaganden som gjorts inom ramen för nationella och regionala *landsbygdsutvecklingsprogram* för perioden 2014–2022 (8,8 miljarder euro).

7.12. Marknadsåtgärder inom jordbruket, som stod för 5,2 % av utgifterna inom rubrik 3 i den fleråriga budgetramen (3,1 miljarder euro), omfattar flera stödordningar, till exempel stöd till producentorganisationer inom frukt och grönsaker samt omstrukturering av vingårdar, som alla har sina egna stödvillkor.

7.13. De 4,7 % av utgifterna inom rubrik 3 i den fleråriga budgetramen som ligger utanför GJP, främst inom ramen för FRO, EHFVF och Life-programmet, omfattar också en rad olika urvalskriterier, krav för stödberättigande och utbetalningsmetoder.

7.14. Stödvillkoren för miljösystem, liksom för merparten av utgifterna för landsbygdsutveckling och marknadsåtgärder samt andra politikområden än GJP inom rubrik 3 i den fleråriga budgetramen, är mer komplexa än för direktstöd (exklusive miljösystem), och risken för fel är större (punkt ***1.17***).

Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod

7.15. Målet med revisionen var att uppskatta felnivån inom ramen för denna rubrik i den fleråriga budgetramen och att bidra till *revisionsförklaringen*. Med hjälp av den revisionsmetod som anges i ***bilaga 1.1*** undersökte vi följande för denna rubrik i den fleråriga budgetramen för 2025:

a) Ett statistiskt representativt urval bestående av 228 *transaktioner* som omfattar alla typer av utgifter under denna rubrik i den fleråriga budgetramen (***figur 7.2***).

b) Den information om korrekthet som GD Jordbruk och landsbygdsutveckling och GD Havsfrågor och fiske lämnat i sina *årliga verksamhetsrapporter* och som sedan togs med i kommissionens *årliga förvaltnings- och prestationsrapport*.

Figur 7.2 – Fördelning av urvalet för 2025

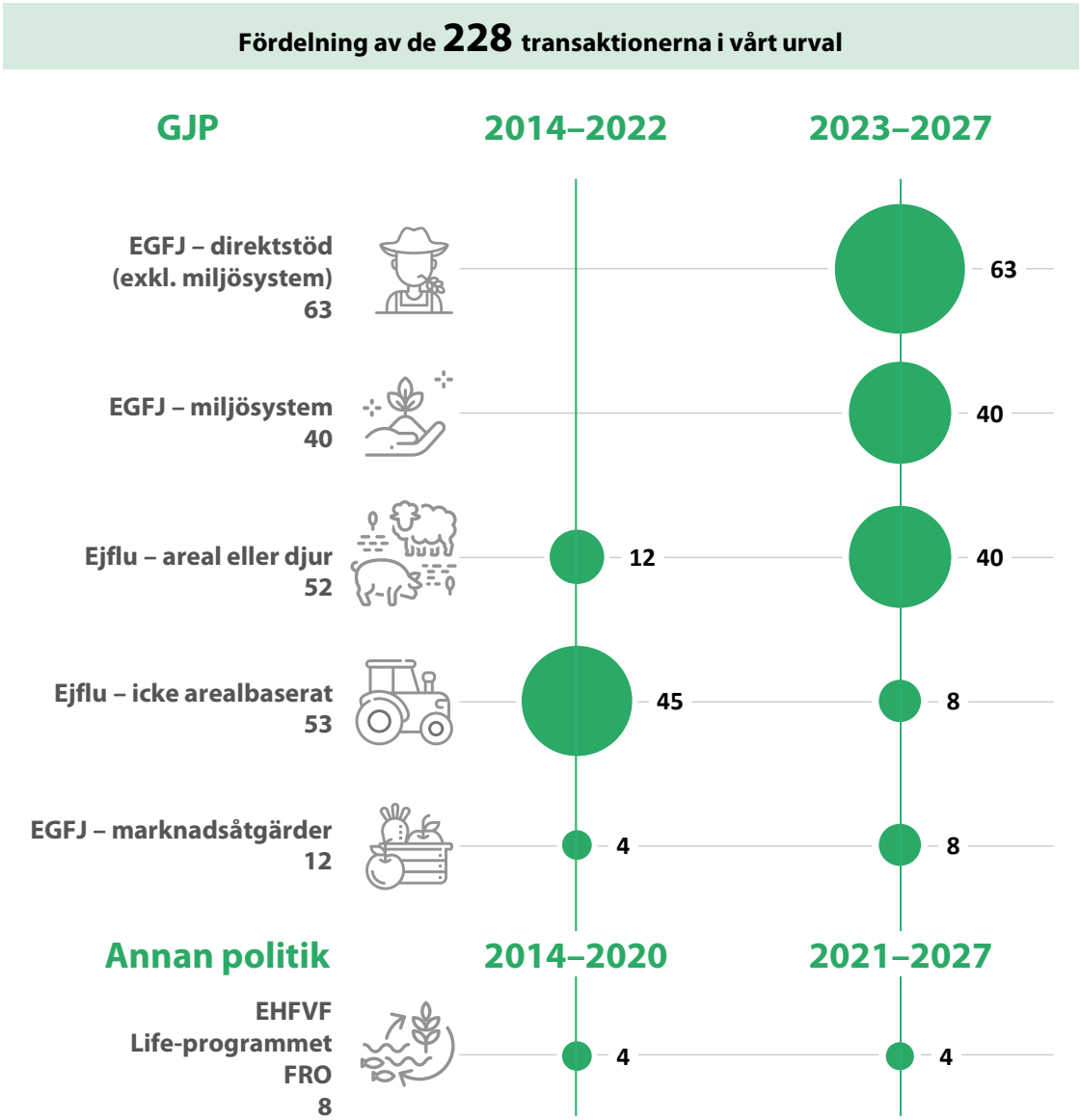

GJP	den gemensamma jordbrukspolitiken
EGFJ	Europeiska garantifonden för jordbruket
Ejflu	Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling
EHFVF	Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden

Källa: Revisionsrätten.

Transaktionernas korrekthet

Resultat av transaktionsgranskningen

7.16. Av de 228 transaktioner som vi granskade innehöll 46 (20 %) fel. Baserat på de 36 fel som vi har kvantifierat uppskattar vi felnivån till 3,9 % (*figur 7.3*). Förra året, med en urvalsstorlek på 228 transaktioner, innehöll 39 (17 %) av transaktionerna fel och vi kvantifierade 22 fel.

Figur 7.3 – Resultat av transaktionsgranskningen

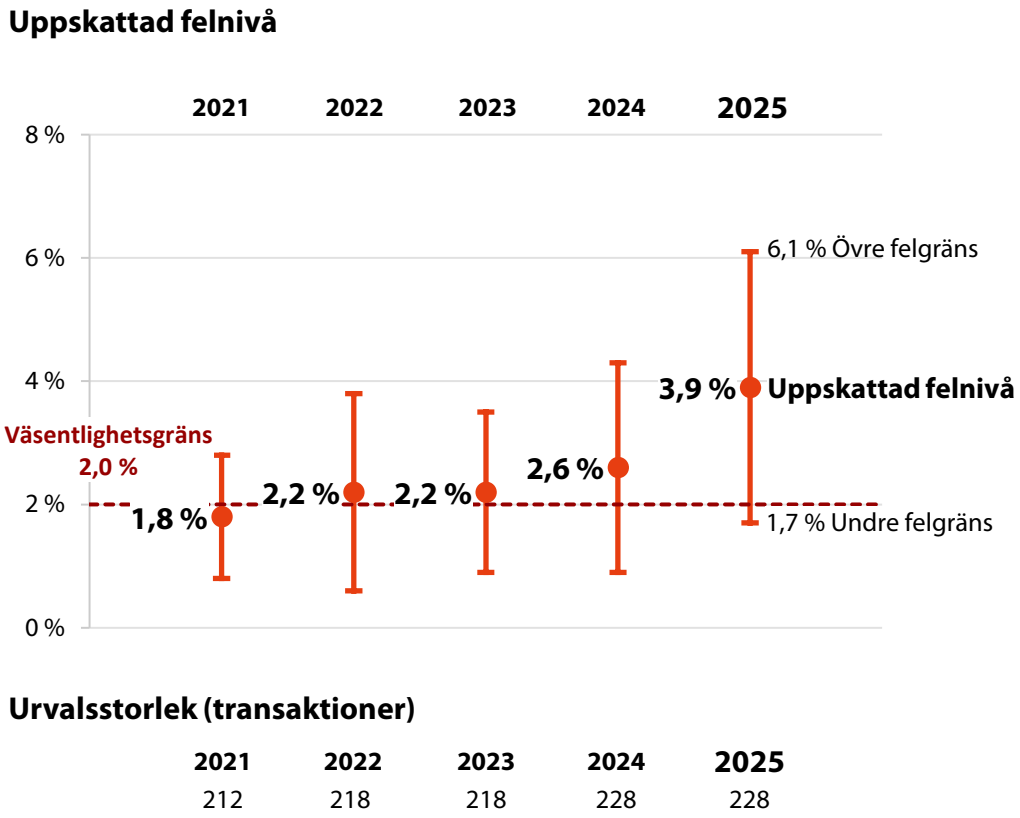

Källa: Revisionsrätten.

7.17. Våra resultat visar att felnivån var lägre för direktstöd (exklusive miljösystem), som utgör mer än hälften av GJP-utgifterna och 49 % av utgifterna inom denna rubrik i den fleråriga budgetramen, än för övriga utgiftsområden som helhet (miljösystem, landsbygdsutveckling, marknadsåtgärder, FRO, havs- och fiskeripolitiken samt miljö och klimatpolitik), som utgör 51 % av utgifterna.

7.18. *Figur 7.4* visar hur den uppskattade felnivån är fördelad för 2025, per felkategori. Ökningen av den uppskattade felnivån för 2025 har till stor del att göra med att stödmottagare deklarerade mark som inte var stödberättigande. Vi noterar att vid tidpunkten för vår revision hade kommissionen pågående kontroller av överensstämmelse avseende brister i kontrollsystemen som omfattade underliggande fel.

Figur 7.4 – En stor del av den uppskattade felnivån beror på att icke stödberättigande mark deklarerades

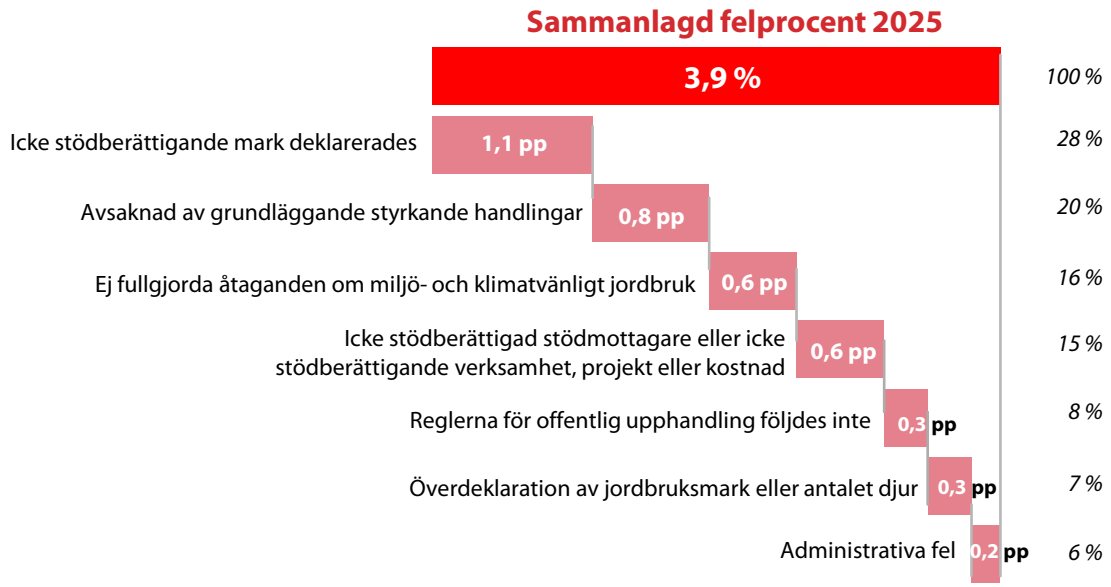

pp: procentenheter

Källa: Revisionsrätten.

7.19. Transaktioner avseende direktstöd stod för det största antalet kvantifierbara fel som vi konstaterade (17). Vi fann även kvantifierbara fel i transaktioner inom landsbygdsutveckling (14), marknadsåtgärder (1) och andra politikområden som ligger utanför GJP (4). Vi fann också 17 problem avseende regelefterlevnad som inte hade någon inverkan på felprocenten.

7.20. Medlemsstaternas myndigheter hade tillämpat korrigerande åtgärder som direkt påverkade 45 av transaktionerna i vårt urval. Åtgärderna var relevanta för våra beräkningar eftersom de minskade den felnivå som vi uppskattat för detta kapitel med 0,7 procentenheter. När det gällde 19 *kvantifierbara fel* hade medlemsstaternas myndigheter tillräckligt med information för att förhindra eller upptäcka och korrigera felen innan de godkände kostnaderna. Om medlemsstaternas myndigheter hade använt all den information som de hade tillgång till på ett korrekt sätt skulle den uppskattade felnivån för detta kapitel ha varit 2,4 procentenheter lägre. I ***bilaga 7.1*** finns en översikt över utgifterna inom rubrik 3 i den fleråriga budgetramen som visar resultaten av vår transaktionsgranskning avseende de 18 medlemsstater som omfattades av vår revision[3].

Direktstöd

7.21. I de 63 transaktioner avseende direktstöd (exklusive miljösystem) som vi granskade fann vi åtta kvantifierbara fel. Fem av dem berodde på små överdeklarationer av arealer eller antal djur, två på att icke stödberättigande mark deklarerades och ett på en felaktig beräkning av stödrättigheter. I ***ruta 7.2*** ges ett exempel på deklarerad mark som inte var stödberättigande på grund av att kravet på jordbruksverksamhet inte var uppfyllt.

[3] Bulgarien, Tjeckien, Danmark, Tyskland, Irland, Grekland, Spanien, Frankrike, Kroatien, Italien, Litauen, Ungern, Österrike, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien och Sverige.

Ruta 7.2

Exempel på en situation där ett krav på jordbruksverksamhet inte var uppfyllt

I Grekland deklarerade en stödmottagare 102 får och getter och begärde att få tillträde till offentliga betesmarker. I enlighet med de nationella reglerna fördelade de grekiska myndigheterna 7,14 ha permanent betesmark, uppdelad i sex skiften, till stödmottagaren på ön Kythnos, som ligger 226 km från Kreta där jordbrukaren har sitt stall och sina djur. Ingen notering hade gjorts i de grekiska myndigheternas centrala djurregister eller i stödmottagarens ansökan om att djuren skulle ha transporterats till Kythnos för att beta. Enligt de nationella reglerna måste en minsta djurtäthet respekteras för att den permanenta betesmarken ska berättiga till en utbetalning för ”permanent betesmark i produktion”. Eftersom inga djur transporterades till Kythnos var djurtätheten på de tilldelade skiftena lika med noll. Vi konstaterade också att endast ett av de sex skiftena var i offentlig ägo. De övriga skiftena borde därmed inte ha bedömts stå till stödmottagarens lagliga förfogande. Vid tidpunkten för vår revision hade kommissionen ett pågående förfarande för kontroll av överensstämmelse som bland annat gällde brister i de grekiska myndigheternas kontrollsystem för verifiering av kravet på jordbruksverksamhet.

Källa: Eurostat – Gisco

7.22. I de 40 transaktioner inom miljösystem som vi granskade fann vi nio kvantifierbara fel. Tre av dem gällde deklarerad mark som inte var stödberättigande på grund av att det saknades bevis på att stödmottagaren hade laglig tillgång till marken (***ruta 7.3***). Dessutom fann vi två fel som berodde på att det saknades obligatorisk dokumentation, två som berodde på bristande efterlevnad av finansieringskraven och två som berodde på överdeklarationer av areal.

Ruta 7.3

Exempel på situationer där det saknades bevis på att stödmottagarna hade laglig tillgång till marken

För att förhindra oriktiga ersättningsanspråk är det helt avgörande att det finns krav på att mottagare av arealbaserade interventioner ska kunna lämna bevis på att de har laglig tillgång till marken, antingen i ansökan eller på begäran. När det gäller tre transaktioner i Kroatien konstaterade vi att stödmottagaren inte kunde lämna bevis på sin lagliga rätt att förfoga över en eller flera arrenderade skiften för vilka ersättning hade begärts. Enligt Kroatiens lagstiftning var jordbrukare skyldiga att lämna in styrkande underlag som visade att de hade laglig tillgång till den arrenderade marken senast den 31 januari 2026. Varken det utbetalande organet eller stödmottagaren hade lämnat bevis på att man hade laglig tillgång till de aktuella skiftena som var registrerade som arrenderad mark. Vid tidpunkten för vår revision hade kommissionen ett pågående förfarande för kontroll av överensstämmelse som gällde brister i de kroatiska myndigheternas kontrollsystem när det gällde tillgång till mark.

Landsbygdsutveckling, marknadsåtgärder och andra politikområden

7.23. Vi granskade 52 utbetalningar inom landsbygdsutveckling som baserades på den areal eller det antal djur som jordbrukarna hade deklarerat. Dessa omfattade utbetalningar för fullgörande av specifika *åtaganden om miljö- och klimatvänligt jordbruk*, kompensationsstöd för ekologiskt jordbruk, stöd till jordbrukare i områden med naturliga begränsningar och kompensationsstöd för jordbruk i skyddade Natura 2000-områden. Av de 52 utbetalningarna gällde 40 GJP 2023–2027 och tolv GJP 2014–2022.

7.24. Av de 52 areal- eller djurrelaterade transaktioner inom landsbygdsutveckling som vi granskade innehöll sex kvantifierbara fel. Felen gällde tre överdeklarationer av areal, två åtaganden om miljö- och klimatvänligt jordbruk som inte hade fullgjorts och ett fall där det saknades bevis på att stödmottagaren hade laglig tillgång till marken.

7.25. Vi granskade 53 utbetalningar till investeringsprojekt inom landsbygdsutveckling, såsom investeringar i fysiska tillgångar, grundläggande tjänster och förnyelse av samhällen samt skogsbruksutveckling. Av de 53 utbetalningarna gällde åtta GJP 2023–2027 och 45 GJP 2014–2022.

7.26. Vi kvantifierade fel i åtta utbetalningar, en gällde GJP 2023–2027 och sju GJP 2014–2022. Utbetalningarna omfattade ett eller flera fel till följd av deklarationer av icke stödberättigande kostnader eller verksamheter, bristande efterlevnad av reglerna för offentlig upphandling eller felaktig beräkning av stödnivån. I *ruta 7.4* finns ett exempel på en utbetalning som gällde GJP 2014–2022 och som innehöll flera fel.

Ruta 7.4

Exempel på ett investeringsprojekt med flera fel

I Ungern lämnade ett icke-vinstdrivande aktiebolag in sin stödansökan i juni 2019 som svar på en ansökningsomgång avseende ”stöd till samarbete för att utforma, utveckla och främja korta leveranskedjor och lokala marknader”. Bidragsbeslutet fattades i oktober 2020. Tidsfristen för att slutföra projektet, som från början var oktober 2022, förlängdes efter det att den hade löpt ut på begäran av stödmottagaren i juni 2024.

De fel som vi konstaterade gällde ersättningen av icke stödberättigande kostnader för hyra och inredning av ett kontor och icke redovisade affärsförbindelser mellan stödmottagaren och den vinnande anbudsgivaren i upphandlingsförfarandet. Vi upptäckte också att det utbetalande organet hade förlängt tidsfristen för projektets slutförande med mer än ett och ett halvt år.

7.27. I de tolv transaktioner inom marknadsåtgärder som vi granskade fann vi ett kvantifierbart fel. Felet gällde en överdeklaration av arealen för återplantering av en vinodling.

7.28. Vi granskade åtta transaktioner på andra politikområden utanför GJP och fann fyra kvantifierbara fel. Tre av dem gällde icke stödberättigande kostnader i Lifeprojekt och ett gällde övervärdering av en stödmottagares naturabidrag till ett FRO-projekt.

Årliga verksamhetsrapporter och andra förvaltningsverktyg

GD Jordbruk och landsbygdsutvecklings och GD Havsfrågor och fiskes rapportering om utgifternas korrekthet

7.29. År 2025 fortsatte man att tillämpa två olika förfaranden för GD Jordbruk och landsbygdsutvecklings rapportering om utgifternas korrekthet: den prestationsbaserade säkerhetsmodellen för utgifter inom ramen för strategiska GJP-planer för 2023–2027 och ramen för efterlevnad från GJP 2014–2022. Den senare tillämpas fortfarande på utgifter utanför strategiska GJP-planer, däribland de återstående utbetalningar som medlemsstaterna har gjort under året inom sina landsbygdsutvecklingsprogram för 2014–2022. Sedan 2024 har varken kommissionen eller medlemsstaterna varit skyldiga att uppskatta risken för fel vid betalning när det gäller utgifter inom ramen för strategiska GJP-planer.

7.30. Varje medlemsstat är skyldig att överlämna ett *garantipaket* till GD Jordbruk och landsbygdsutveckling. I paketet ingår årsräkenskaperna avseende utgifterna, en *årlig prestationsrapport* för varje utbetalande organ och en förvaltningsförklaring från direktören. I förklaringen anger direktören att uppgifterna är fullständiga och riktiga och att förvaltningssystemen fungerar korrekt, inbegripet dem som säkerställer de deklarerade utgifternas laglighet och korrekthet. I paketet ingår även rapporterna och uttalandena från oberoende *attesterande organ* om de utbetalande organens finansiella konton, förvaltningssystem, årliga prestationsrapporter samt lagligheten och korrektheten i deras utgifter utanför de strategiska GJP-planerna.

7.31. När det gäller utgifter inom ramen för de strategiska GJP-planerna för 2023–2027 (46,3 miljarder euro) bedömde GD Jordbruk och landsbygdsutveckling interventionernas risknivå, på grundval av de attesterande organens rapporter och sitt eget revisionsarbete. För 2025 bedömde kommissionen att 68 % av utgifterna inom ramen för strategiska GJP-planer hade låg risk, 24 % medelhög risk och återstående 8 % hög risk. Utgifter med låg risk motsvarar interventioner som inte påverkas av eventuella allvarliga brister i förvaltningssystemen. Merparten av utgifterna med låg risk gäller direktstöd och annat stöd som omfattas av IACS (29,0 miljarder euro).

7.32. När det gäller utgifter utanför de strategiska GJP-planerna som omfattas av ramen för efterlevnad från GJP 2014–2022 (10,6 miljarder euro) fortsatte GD Jordbruk och landsbygdsutveckling att beräkna en risk för fel vid betalning när det gäller direktstöd samt landsbygdsutvecklings och marknadsåtgärder. Siffrorna bygger på de felprocentsatser som rapporterats av de utbetalande organen och som kommissionen justerar med hänsyn till sina egna och de attesterande organens revisioner. Enligt GD Jordbruk och landsbygdsutvecklings beräkningar uppgick det uppskattade riskbeloppet vid betalning för 2025 till cirka 3,5 % av de 10,6 miljarder euro i utgifter utanför de strategiska GJP-planerna, bland annat cirka 1,6 % av 0,5 miljarder euro i direktstöd, 3,8 % av 8,8 miljarder euro till landsbygdsutveckling och 2,4 % av 1,3 miljarder euro till marknadsåtgärder.

7.33. Sammantaget för 2025 bedömde GD Jordbruk och landsbygdsutveckling att 64 % av GJP-utgifterna hade låg risk (77 % 2024), att 20 % hade medelhög risk (10 % 2024) och att 16 % hade hög risk (13 % 2024). Kommissionen lyfte fram tre faktorer som låg bakom resultaten av 2025 års bedömning:

- En reservation utfärdades för samtliga GJP-utgifter i Grekland, där det utbetalande organet var under prövning under budgetåret 2025, på grund av bestående brister som gällde flera ackrediteringskriterier och åläggandet av en finansiell korrigering på 415 miljoner euro[4].
- De attesterande organen har förbättrat sina bedömningar i flera medlemsstater, bland annat Frankrike, under det andra året med arrangemangen för 2023–2027.
- Vissa medlemsstater har påskyndat sina utgifter för att maximera utnyttjandet av medel innan landsbygdsutvecklingsprogrammen för 2014–2022 avslutas.

7.34. Vi genomförde också en begränsad granskning av informationen om korrekthet i GD Havsfrågor och fiskes årliga verksamhetsrapport. Vi noterade att den metod för att beräkna risken vid betalning och vid *avslutandet* som GD Havsfrågor och fiske använde stämde överens med kommissionens riktlinjer.

[4] Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2025/1147 av den 11 juni 2025.

Kommissionens årliga förvaltnings- och prestationsrapport

7.35. Kommissionen lämnar inte längre någon uppskattning av *risken vid betalning* för Naturresurser och miljö i sin årliga förvaltnings- och prestationsrapport, eftersom endast 20 % av denna rubrik omfattas av ramarna för efterlevnad vid GD Jordbruk och landsbygdsutveckling, GD Havsfrågor och fiske, GD Miljö och GD Klimatpolitik.

Granskning av prestationsrapporteringen inom GJP 2023–2027

7.36. De utbetalande organen utarbetar årliga prestationsrapporter som visar output och utgifter för interventioner inom de strategiska GJP-planerna, vilkas korrekthet kontrolleras av attesterande organ. Kommissionen utför automatiserade kontroller baserat på valideringsregler innan de godkänner prestationsrapporterna. Den använder sedan prestationsrapporterna, och resultaten av de attesterande organens kontroller, för att bedöma om rapporterad output och motsvarande utgifter stämmer överens. Kommissionen får besluta att minska utgifter som inte matchas av motsvarande output i det *årliga prestationsavslutet.*

7.37. Vi granskade kommissionens metod för att ge säkerhet om korrektheten i de utbetalande organens årliga prestationsrapporter för budgetåret 2024. Vi valde ut tio utbetalande organ, som omfattar nio medlemsstater[5], och granskade centrala kontroller som utförts av deras attesterande organ och kommissionen för att säkerställa att deras prestationsuppgifter var korrekta. Prestationsrapporterna lämnades in till kommissionen i februari och mars 2025 och användes för det årliga prestationsavslutet i oktober 2025. I ***figur 7.5*** sammanfattas processen och vår granskningsmetod.

[5] Bulgarien, Tyskland (Niedersachsen-Bremen-Hamburg), Spanien (Andalusien och Galicien), Frankrike (Agence de Services et de Paiement, ASP), Grekland, Ungern, Italien (AGREA), Polen och Rumänien.

Figur 7.5 – Vår granskning av säkerheten avseende prestationsrapporteringen

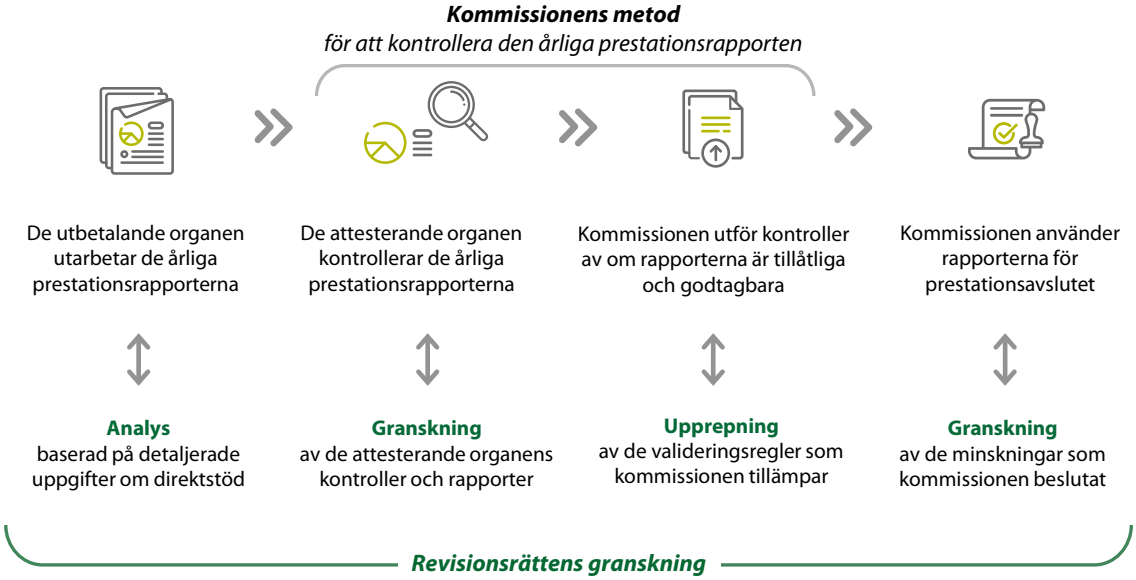

Källa: Revisionsrätten.

7.38. Vår analys av de underliggande uppgifterna om direktstöd bekräftade de siffror som rapporterats för nio av de tio utbetalande organen i urvalet. När det gäller Frankrikes årliga prestationsrapport bekräftade vår analys kommissionens iakttagelser om att det fanns betydande diskrepanser (över 2 %) mellan netto- och bruttoutgifter i fem av 35 enhetsbelopp i direktstöd, vilket kan leda till minskningar i utgifter, och flera mindre skillnader (under 2 %) mellan de utbetalande organens underliggande uppgifter och de uppgifter som rapporterats om utgifter och output.

7.39. Vår granskning av de attesterande organens rapporter bekräftade att informationen i rapporterna uppfyllde de rättsliga kraven[6]. När det gäller nio av de tio rapporterna lämnade de attesterande organen in tillräckligt med bevis för att de hade utfört kontroller av prestationsuppgifternas korrekthet. I Frankrike kunde det attesterande organet endast delvis kontrollera vissa delar av prestationsrapporten på grund av att det utbetalande organet förde över uppgifterna sent.

[6] Förordning (EU) 2021/2116, artikel 12, och kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/128 av den 21 december 2021 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för förordning (EU) 2021/2116, artiklarna 5–7.

7.40. Vi upprepade kommissionens kontroller och tillämpade samma valideringsregler som den använder för att utföra automatiserade kontroller av avstämningar och hitta diskrepanser mellan rapporterad output och utgifter. Resultatet av vår testning stämde överens med kommissionens resultat.

7.41. Vi konstaterade att de minskningar i medlemsstaternas utgifter som kommissionen gjorde i prestationsavslutet stämde överens med uppgifterna i de årliga prestationsrapporterna och resultaten av kontrollerna. En del av prestationsuppgifterna avseende Tyskland lämnades in till kommissionen långt senare än tidsfristen i mitten av februari.

7.42. Sammantaget fann vi inga problem kopplade till den säkerhet som gavs för åtta av de tio utbetalande organ som omfattades av vår granskning. När det gäller Frankrike och Tyskland bekräftade vårt arbete att förseningar i överföringen av uppgifter minskade de attesterande organens möjligheter att kontrollera siffrorna och därmed också deras möjlighet att ge säkerhet om korrektheten i en del av den information som rapporterades. Vi noterar att prestationsavslutet har slopats från och med budgetåret 2025.

Slutsats och rekommendationer

Slutsats

7.43. De samlade revisionsbevis som vi har inhämtat och presenterar i det här kapitlet visar att felnivån i utgifterna för Naturresurser och miljö som helhet var väsentlig (punkt ***7.16***). Vår transaktionsgranskning för denna rubrik i den fleråriga budgetramen resulterade i en uppskattad övergripande felnivå på 3,9 %.

Rekommendationer

7.44. Uppföljningen av vår rekommendation i årsrapporten för 2022 gjordes redan 2024[7]. Kommissionen hade genomfört rekommendationen fullt ut.

7.45. Vi gick också igenom de rekommendationer från årsrapporterna för 2023 och 2024 som antingen krävde omedelbara åtgärder eller där målet var att de skulle genomföras under 2025. En rekommendation lämnades i årsrapporten för 2023 där målet var att den skulle vara genomförd 2025 (bilaga 7.2). Vi anser att denna rekommendation har genomförts.

7.46. Utifrån våra granskningsresultat och slutsatser för 2025 lämnar vi följande rekommendationer:

Rekommendation 7.1 – Arbeta med medlemsstaterna för att förbättra kontrollerna av att stödmottagarna har tillgång till marken

I samband med planeringen av genomförandet av GJP 2028–2034 bör kommissionen arbeta med medlemsstaterna för att förbättra deras kontrollsystem för att säkerställa att stödmottagarna har laglig tillgång till den mark som deklareras.

Måldatum för genomförande: 2027.

[7] Årsrapporten för 2024, bilaga 7.2.

Bilagor

Bilaga 7.1 – Vårt urval av transaktioner och fel avseende regelefterlevnad 2025

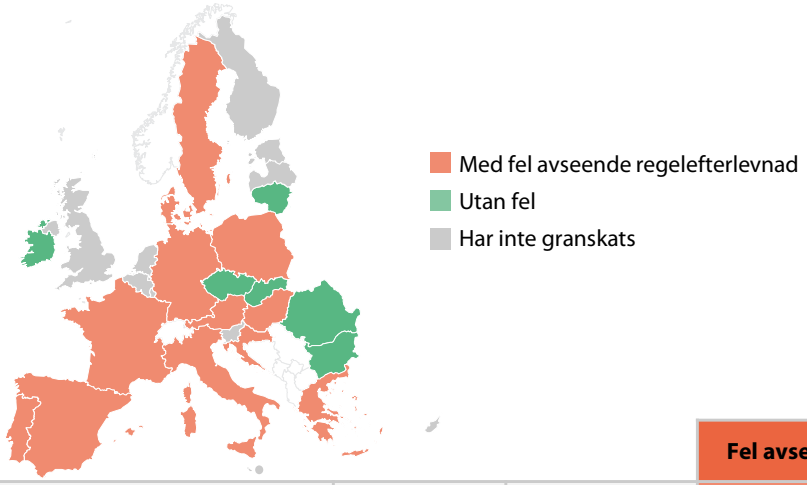

			Fel avseende regelefterlevnad	
Medlemsstat	**EU-bidrag *(miljoner euro)***	**Granskade transaktioner**	**Kvantifierade**	**Ej kvantifierade**
Frankrike	9 538	26	5	1
Spanien	7 361	24	4	3
Italien	6 457	17	1	1
Tyskland	6 296	24	5	-
Polen	5 301	24	-	1
Rumänien	3 123	13	-	-
Grekland	2 609	12	3	3
Ungern	1 725	8	2	2
Irland	1 466	5	-	-
Bulgarien	1 230	4	-	-
Portugal	1 220	6	2	-
Österrike	1 197	9	4	-
Tjeckien	1 056	5	-	-
Danmark	1 023	9	1	5
Litauen	946	9	-	-
Sverige	918	11	-	1
Slovakien	913	4	-	-
Kroatien	721	10	5	-
Medlemsstater som inte har granskats	4 519	Ingen uppgift	Ingen uppgift	Ingen uppgift
GJP-utgifter	56 900	**220**	**32**	**17**
Andra utgifter	2 700	**8**	**4**	**0**
TOTALT	59 600	**228**	**36**	**17**

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från kommissionen.

Bilaga 7.2 – Uppföljning av tidigare rekommendationer

Genomförandegrad: fullt ut, i de flesta avseenden, i vissa avseenden, ej genomförd.

År	Revisionsrättens rekommendation	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen	
		Genomförandegrad	Kommentar
2023	Vår rekommendation till kommissionen: **Rekommendation 7.1: Undersök hur ändamålsenliga de nationella arrangemangen för att begränsa EU-stöd till stora jordbruksföretag är** Med tanke på medlemsstaternas ansvar att rikta inkomststöd till dem som behöver det mest bör kommissionen undersöka hur ändamålsenliga medlemsstaternas åtgärder är för att begränsa det direktstöd som ges till stora jordbruksföretag. Måldatum för genomförande: 2025.		Vi anser att denna rekommendation har genomförts, eftersom kommissionen granskade fördelningen av inkomststöd till jordbruksföretag av olika storlek i medlemsstaterna när den utarbetade sina förslag till GJP för perioden 2028–2034.

Källa: Revisionsrätten.

Kapitel 8

Migration och gränsförvaltning
Säkerhet och försvar

Innehållsförteckning

	Punkt
Inledning	**8.1.–8.10.**
Kortfattad beskrivning	8.2.–8.6.
Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod	8.7.–8.10.
Transaktionernas korrekthet	**8.11.–8.12.**
Granskning av delar av system för intern kontroll	**8.13.–8.16.**
Granskning av revisionsmyndigheters arbete	8.13.–8.15.
Granskning av kommissionens åtgärder för avslutande	8.16.
Årliga verksamhetsrapporter och andra förvaltningsverktyg	**8.17.–8.19.**
Slutsats och rekommendationer	**8.20.–8.22.**
Slutsats	8.20.
Rekommendationer	8.21.–8.22.
Bilaga	
Bilaga 8.1 – Uppföljning av tidigare rekommendationer	

Inledning

8.1. I detta kapitel redovisar vi våra granskningsresultat för rubrik 4 Migration och gränsförvaltning samt rubrik 5 Säkerhet och försvar i *den fleråriga budgetramen*. I ***figur 8.1*** och ***figur 8.2*** finns en översikt över de viktigaste verksamheterna, utgifterna och granskningspopulationen under dessa rubriker 2025.

Figur 8.1 – Utbetalningar och granskningspopulation – Migration och gränsförvaltning

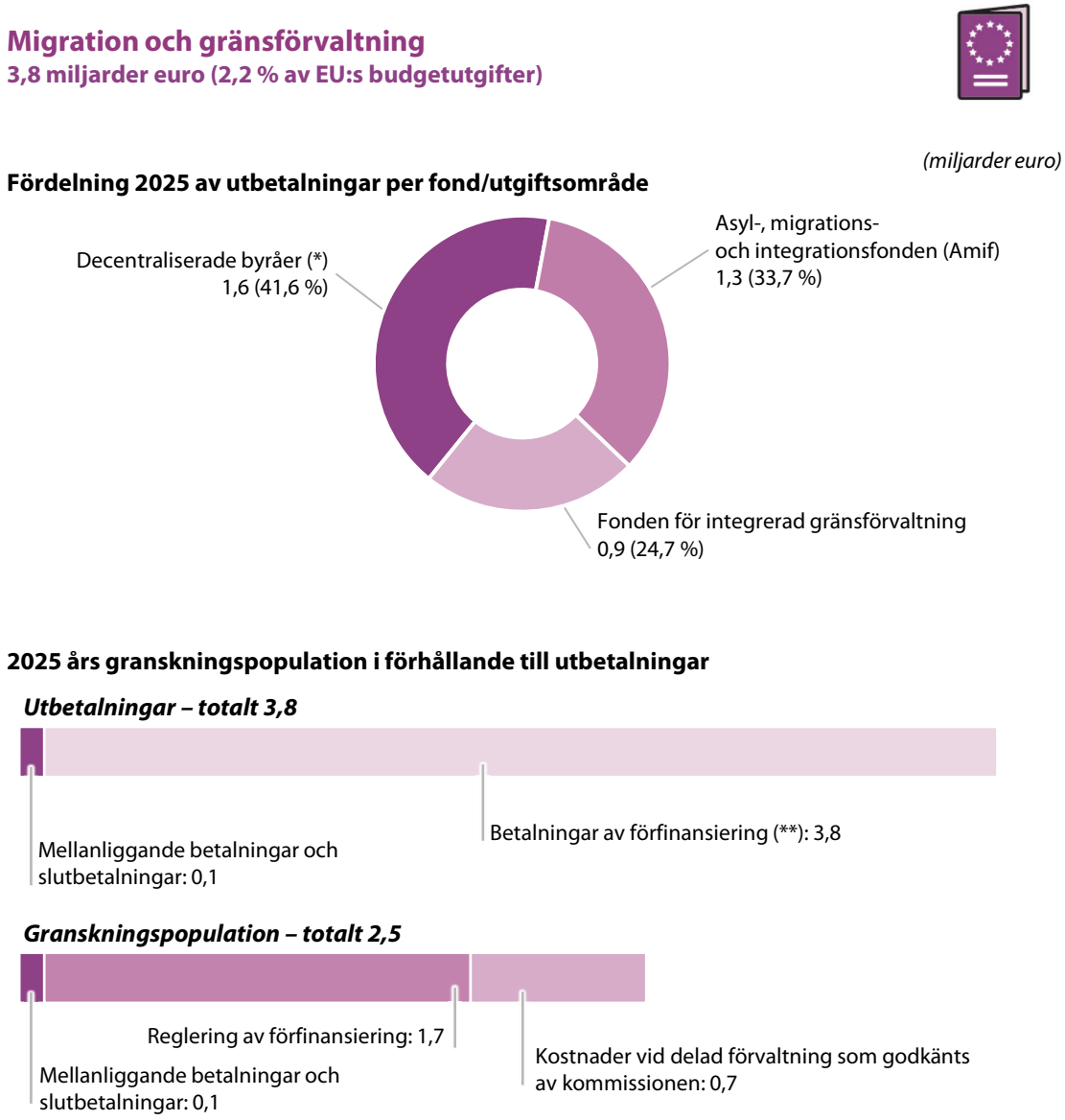

(*) Vi rapporterar om utbetalningar till decentraliserade byråer i våra årsrapporter om EU:s byråer.
(**) Inbegripet årliga förskott och mellanliggande betalningar inom ramen för delad förvaltning som ännu inte godkänts av kommissionen.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från EU:s konsoliderade årsredovisning för 2025.

Figur 8.2 – Utbetalningar och granskningspopulation – Säkerhet och försvar

Säkerhet och försvar
1,9 miljarder euro (1,1 % av EU:s budgetutgifter)

(miljarder euro)

Fördelning 2025 av utbetalningar per fond/utgiftsområde

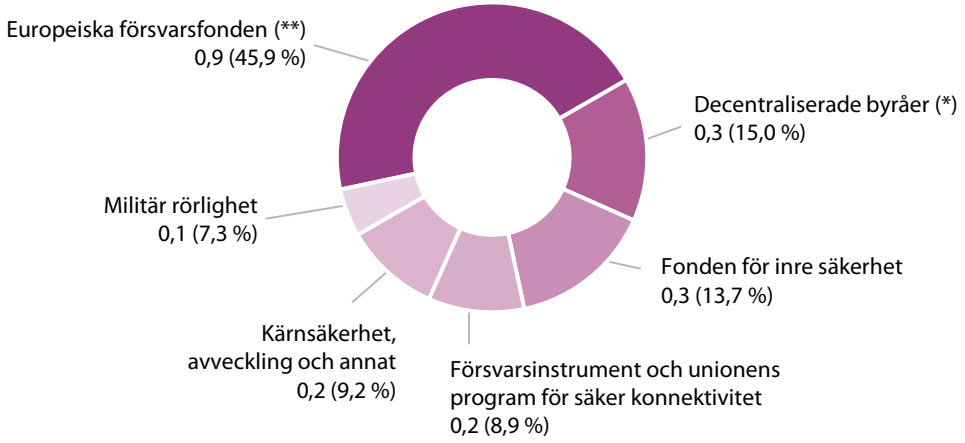

2025 års granskningspopulation i förhållande till utbetalningar

Utbetalningar – totalt 1,9

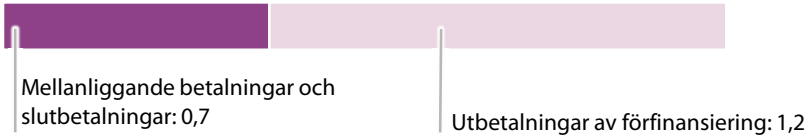

Granskningspopulation – totalt 1,4

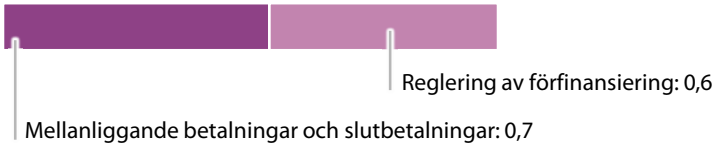

(*) Vi rapporterar om utbetalningar till decentraliserade byråer i våra årsrapporter om EU:s byråer.
(**) Detta är ett utgiftsområde som omfattar finansiering av projekt från flera fonder (Europeiska försvarsfonden, det europeiska försvarsindustriella utvecklingsprogrammet och akten till stöd för ammunitionstillverkning).

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från EU:s konsoliderade årsredovisning för 2025.

Kortfattad beskrivning

8.2. Utgifterna under rubrik 4 är inriktade på stöd till nationella myndigheter som tar emot asylsökande och migranter direkt efter ankomsten, utveckling av en gemensam asyl- och migrationspolitik och säkerställande av faktiska återvändanden. Dessutom omfattar de stöd till gränsförvaltning och viseringspolitik. Utgifterna under rubrik 5 omfattar *program* som ökar EU-invånarnas säkerhet och trygghet, förbättrar EU:s försvarskapacitet och tillhandahåller krishanteringsverktyg. I ***figur 8.3*** visas de politiska målen för båda rubrikerna samt de fonder och instrument som hänger samman med dem.

Figur 8.3 – Politiska mål och genomförandemetoder

Rubrik 4 – Migration och gränsförvaltning

Förvaltningsmetod

Asyl-, migrations- och integrationsfonden

Delad
Direkt
Indirekt

Stödja inkvarterings- och mottagningstjänster för asylsökande, informationsåtgärder i länder utanför EU om lagliga migrationskanaler, språkutbildning, stöd till utsatta personer och samarbete mellan EU:s medlemsstater

Fonden för integrerad gränsförvaltning

Stödja gemensamma åtgärder för en ändamålsenlig kontroll av EU:s yttre gränser

Instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (BMVI)

Delad
Direkt
Indirekt

Säkerställa en europeisk integrerad förvaltning av de yttre gränserna, samtidigt som man skyddar den fria rörligheten för EU:s invånare, respekterar de grundläggande rättigheterna och bidrar till en hög säkerhetsnivå

Instrumentet för ekonomiskt stöd för tullkontrollutrustning

Direkt

Stödja tullunionen och tullmyndigheterna i syfte att skydda EU mot illojal och olaglig handel och säkerställa säkerhet och skydd inom EU samtidigt som laglig affärsverksamhet underlättas

---

Rubrik 5 – Säkerhet och försvar

Delad
Direkt
Indirekt

Fonden för inre säkerhet

Stödja tematiska nätverk av specialiserade nationella enheter och en ändamålsenlig och samordnad krishantering, utbilda personal och experter samt bekämpa it-brottslighet

Direkt
Indirekt

Kärnsäkerhet, avveckling och annat

Skydda miljö och hälsa genom säker avveckling av åtta kärnreaktorer från sovjettiden samt avveckling och avfallshantering avseende föråldrade kärntekniska anläggningar vid Gemensamma forskningscentret

Det europeiska försvarsindustriella utvecklingsprogrammet

Främja samarbete mellan industrin och medlemsstaterna, stödja den europeiska försvarsindustrins konkurrenskraft och öka tillvaratagandet av resultat av försvarsforskning

Europeiska försvarsfonden

Främja den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basens konkurrenskraft och innovationsförmåga och öka interoperabiliteten mellan medlemsstaternas kapacitet

Akten till stöd för ammunitionstillverkning

Stärka EU:s försvarsindustri för att säkerställa snabba leveranser av ammunition och robotar

Direkt

Militär rörlighet

Utveckla EU:s strategiska transportinfrastruktur för att stödja rörlighet med dubbla användningsområden

Försvarsinstrument och unionens program för säker konnektivitet

Förstärka den europeiska försvarsindustrin genom gemensamma upphandlingar och säkerställa global tillgång till säkra statliga satellitkommunikationstjänster samt göra det möjligt för den privata sektorn att tillhandahålla kommersiella tjänster i hela EU

Källa: Revisionsrätten.

8.3. Ett annat betydande utgiftsområde är finansieringen av decentraliserade byråer. Inom rubrik 4 i den fleråriga budgetramen handlar det om *Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex)*, *Europeiska unionens asylbyrå (EUAA)* och *Europeiska unionens byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-Lisa)*. Inom rubrik 5 i den fleråriga budgetramen handlar det om *Europeiska unionens narkotikamyndighet (EUDA)*, *Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol)* och *Europeiska unionens byrå för utbildning av tjänstemän inom brottsbekämpning (Cepol)*.

8.4. Medlemsstaterna genomför fleråriga program som kommissionen har godkänt genom delad förvaltning. Denna genomförandemetod gäller merparten av finansieringen av *Asyl-, migrations- och integrationsfonden (Amif)*, *Fonden för inre säkerhet – gränser och visering (ISF-BV)* och *Fonden för inre säkerhet – polis (ISF-P)* för 2014–2020, och dess efterföljare Amif, *instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik* (*BMVI*, tidigare ISF-BV) och *Fonden för inre säkerhet* (*ISF*) (tidigare ISF-P) för 2021–2027. När det gäller ISF-BV och BMVI gäller detta även de Schengenassocierade länderna Island, Liechtenstein, Norge och Schweiz (för 2021–2027 genomförs all finansiering för Liechtenstein direkt av kommissionen). I ***figur 8.4*** visas närmare uppgifter om hur delad förvaltning fungerar.

Figur 8.4 – Processer avseende delad förvaltning, kontroll och säkerhet för programperioden 2021–2027 på området migration, gränsförvaltning och inre säkerhet

Källa: Revisionsrätten.

8.5. De slutliga *anslagen* för programmen inom Amif och Fonden för inre säkerhet 2014–2020 uppgick till 4 576 miljoner euro respektive 3 172 miljoner euro. Vid programmens avslutande hade medlemsstaterna deklarerat sammanlagda utgifter på 4 324 miljoner euro för Amif och 2 996 miljoner euro för Fonden för inre säkerhet. Anslag på totalt 252 miljoner euro (eller 5,5 %) och 176 miljoner euro (5,5 %) förblev outnyttjade och kommer därmed att dras tillbaka. Den 31 december 2025 hade kommissionen godkänt 4 182 miljoner euro och 2 726 miljoner euro i sammanlagda utgifter för Amif respektive Fonden för inre säkerhet. Ytterligare 142 miljoner euro (3,3 %) hade deklarerats för Amif och 270 miljoner euro (9,0 %) för Fonden för inre säkerhet men ännu inte reglerats. I ***figur 8.5*** visas de utgifter som medlemsstaterna har deklarerat till kommissionen och begärt ersättning för sedan början av *programperioden* 2014–2020 samt den nuvarande statusen för avslutningsprocessen.

Figur 8.5 – Utvecklingen för Amif- och ISF-program med delad förvaltning 2014–2020

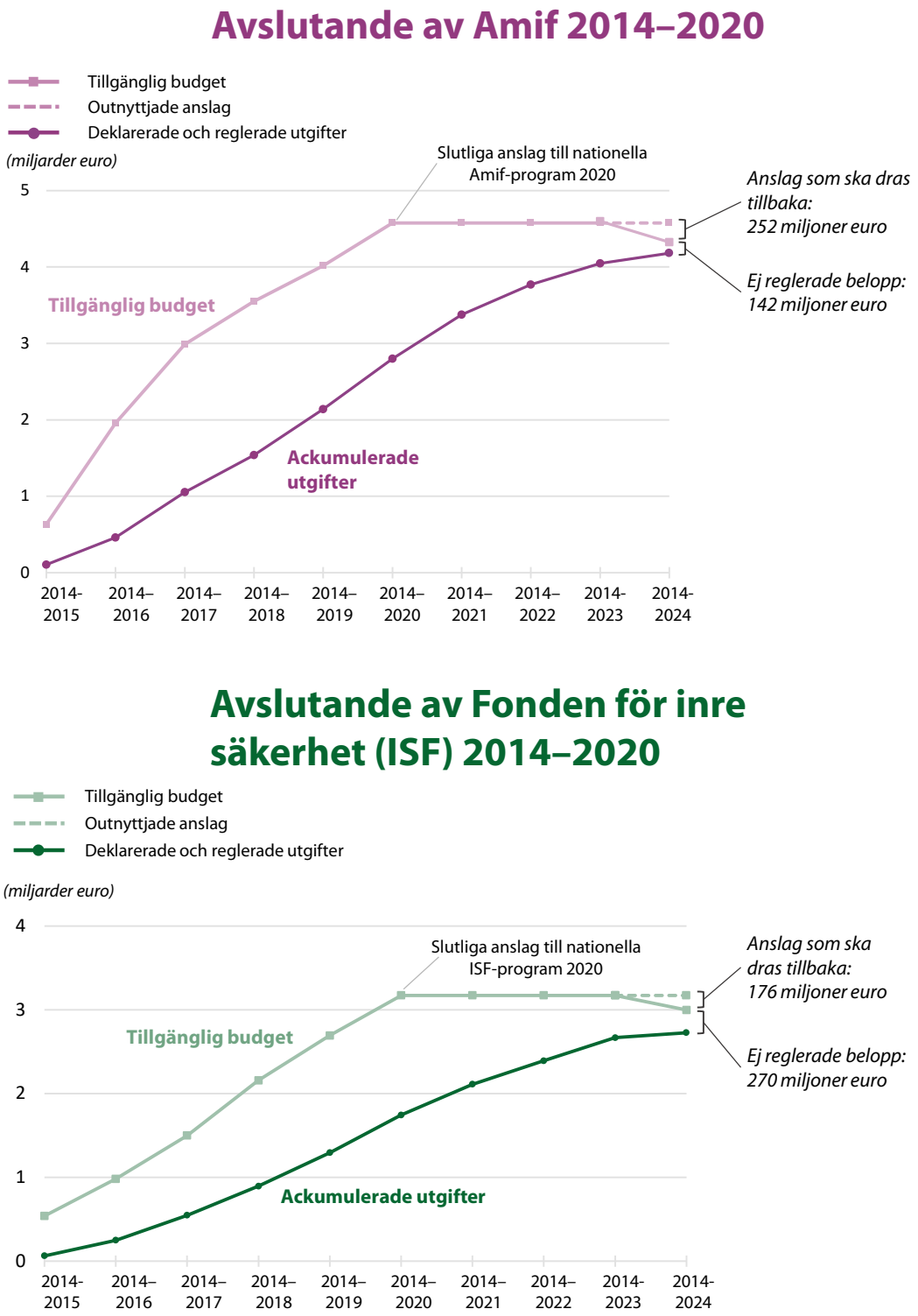

Källa: Revisionsrätten, på grundval av de räkenskaper för 2024 som medlemsstaterna lämnat in och kommissionens beslut om avslutande av räkenskaperna per den 31 december 2025.

8.6. I ***figur 8.6*** visas de utgifter som medlemsstaterna deklarerat och kommissionen har godkänt att ersätta sedan början av *programperioden* 2021–2027 tillsammans med en jämförelse med föregående period av utnyttjandet fram till genomförandeår N + 4 (2018 jämfört med 2025). Bland de främsta orsakerna till det försenade genomförandet är att lagstiftningen och programmen för 2021–2027 godkändes sent samt att genomförandeperioden för programperioden 2014–2020 förlängdes. Se även ***punkt 2.13*** för mer information om genomförandet av dessa program med delad förvaltning.

Figur 8.6 – Utvecklingen för Amif-, BMVI- och ISF-program med delad förvaltning 2021–2027 jämfört med föregående period

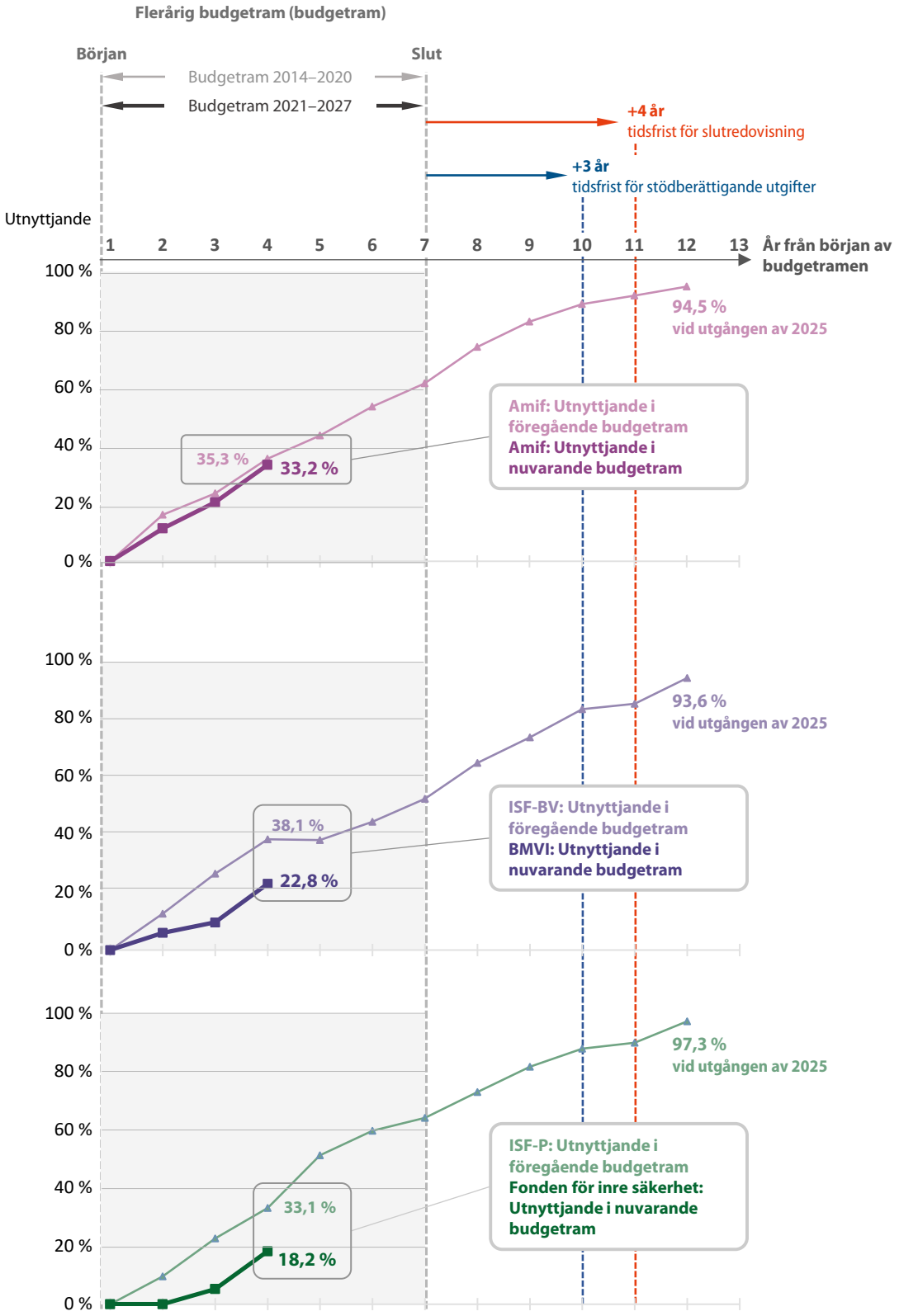

Källa: Revisionsrätten, på grundval av kommissionens godkända belopp enligt uppgifter från portalen för systemet för fondförvaltning i Europeiska unionen per den 12 april 2026.

Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod

8.7. För vår revision av rubrikerna 4 och 5 i den fleråriga budgetramen 2025 tillämpade vi den revisionsmetod som beskrivs i ***bilaga 1.1***. Vi granskade ett urval om 28 *transaktioner* som bidrog till vår samlade *revisionsförklaring*. Urvalet är dock inte representativt för utgifterna inom dessa rubriker i den fleråriga budgetramen, vilket betyder att vi inte kan *uppskatta felprocenten* för dessa rubriker. Urvalet bestod av följande:

a) Elva transaktioner med *delad förvaltning* med medlemsstaterna – Bulgarien, Tyskland, Frankrike, Nederländerna och Förenade kungariket avseende rubrik 4 i den fleråriga budgetramen och Tjeckien avseende rubrik 5 i den fleråriga budgetramen.

b) 14 transaktioner med *direkt förvaltning* av kommissionen (fem avseende rubrik 4 i den fleråriga budgetramen och nio avseende rubrik 5 i den fleråriga budgetramen).

c) Tre transaktioner med *indirekt förvaltning* (två avseende rubrik 4 i den fleråriga budgetramen och en avseende rubrik 5 i den fleråriga budgetramen).

8.8. Vi granskade även utvalda kontrollsystem genom att titta på

a) de *årliga kontrollrapporterna* från de bulgariska, tjeckiska och franska nationella *revisionsmyndigheterna* som lämnades in tillsammans med årsredovisningen för 2024 för Fonden för inre säkerhet inom den fleråriga budgetramen 2021–2027,

b) det arbete som revisionsmyndigheterna utfört i fråga om årsredovisningarna för 2024 för Fonden för inre säkerhet från dessa medlemsstater,

c) och om revisionsmyndigheterna hade[1]

   i) infört lämpliga förfaranden för upprättande av tillförlitliga revisionsuttalanden och årliga kontrollrapporter,

   ii) använt lämpliga urvalsmetoder,

   iii) valt ut tillräckligt många transaktioner för att kunna dra slutsatser om hela populationen,

   iv) beräknat felprocenten korrekt.

[1] I enlighet med förordning (EU) 2021/1060.

8.9. Vi granskade också avslutandet av Amif-programmen 2014–2020 för Nederländerna och Förenade kungariket och bedömde kommissionens åtgärder för att kontrollera att de utgifter som deklarerats i de slutliga räkenskaperna var stödberättigande.

8.10. Dessutom granskade vi korrektheten i informationen i de *årliga verksamhetsrapporterna* från generaldirektoratet för migration och inrikes frågor (GD Migration och inrikes frågor) och generaldirektoratet för försvarsindustri och rymdfrågor (GD Försvarsindustri och rymdfrågor) som därefter togs med i kommissionens *årliga förvaltnings- och prestationsrapport*.

Transaktionernas korrekthet

8.11. Av de 28 transaktioner som vi granskade innehöll 14 *fel*. Vi har kvantifierat nio fel som hade en ekonomisk inverkan på de belopp som belastade EU:s budget. Dessa fel gällde brister i förfarandena för tilldelning av bidrag och otillbörliga ändringar av kontrakt eller bidragsöverenskommelser och andra typer av icke stödberättigande utgifter. I ***ruta 8.1*** ger vi exempel på de fel som vi har kvantifierat.

Ruta 8.1

Exempel på brister i förfarandena för tilldelning av bidrag

Vi granskade två Amif-projekt med delad förvaltning i Frankrike. Det ena tillhandahöll obligatoriska samhällsutbildningskurser och det andra stöd vid första mottagandet av asylsökande. Vi kontrollerade genomförandet av den öppna ansökningsomgång som offentliggjordes 2022 och som hade lett till tilldelningen av dessa *bidrag*. I ansökningsomgången ställdes krav på att sökande skulle tillhandahålla tjänster för att underlätta integrationen av tredjelandsmedborgare i Frankrike.

Vi konstaterade att potentiella sökande inte hade fått korrekt information om utvärderingsprocessen. Den *förvaltande myndigheten* tillämpade andra utvärderingskriterier än dem som hade offentliggjorts i ansökningsomgången (t.ex. infördes ett nytt kriterium och för ett annat kriterium infördes en annan poängskala). Detta strider mot principen om öppenhet.

Enligt vår bedömning innehöll dessa båda projekt (med godkända kostnader på totalt 34,7 miljoner euro respektive 43,1 miljoner euro) ett fel på 10 %.

Exempel på kontraktsändringar utan konkurrensutsatt förfarande

Vi granskade ett Amif-projekt med delad förvaltning i Förenade kungariket. Projektet genomfördes från februari 2021 till december 2023 av den ansvariga nationella myndigheten. Det avsåg asylsökande ensamkommande barn, vuxna och familjer i behov av skydd som behövde föras till olika platser i Förenade kungariket och komma till en trygg miljö, inom ramen för det nationella systemet för överföring.

Efter ett förfarande för *offentlig upphandling* undertecknade *stödmottagaren* i november 2021 ett tjänstekontrakt på 3,3 miljoner pund med en leverantör av transporttjänster. Vi konstaterade att stödmottagaren ändrade kontraktet tre gånger, utan något konkurrensutsatt förfarande, för att förlänga löptiden och de tjänster som skulle tillhandahållas, vilket i slutändan innebar en ökning av kontraktsbeloppet till 9,7 miljoner pund. Denna betydande ändring av kontraktet strider mot tillämpliga upphandlingsregler.

Vi ansåg därför att 71 % av de godkända utgifterna (sammanlagt 1,3 miljoner pund) inte berättigade till EU-finansiering.

Exempel på betydande ändring av kontrakt för militär rörlighet som påverkar villkoren för tilldelning av kontrakt

Vi granskade ett transportprojekt för militär rörlighet med direkt förvaltning. Projektet genomfördes av ett offentligt organ i Lettland och bestod av inköp av en modern isbrytare med dubbla militära och civila användningsområden i Rigabukten. Kommissionen godkände alla kostnader utom slutbetalningen, som gjordes utanför genomförandeperioden.

Vi konstaterade att stödmottagaren hade ändrat leveranskontraktet i betydande utsträckning under projektets gång, vilket strider mot principerna om öppenhet och likabehandling. Kontraktet ändrades så att det blev ekonomiskt till leverantörens fördel, eftersom en ny mellanliggande betalning innebar att tre fjärdedelar av slutbetalningen tidigarelades fem månader, fartygets leveransplan förlängdes och de ursprungliga vitesklausulerna för försenad leverans inte tillämpades.

Vi ansåg därför att 25 % av de godkända utgifterna (sammanlagt 10,1 miljoner euro) inte berättigade till EU-finansiering.

8.12. Vi fann också 17 fall av bristande efterlevnad av rättsliga och finansiella bestämmelser, som dock inte hade någon ekonomisk inverkan på EU-budgeten. Dessa fall gällde till exempel otillräcklig *verifieringskedja*, inga bevis på åtgärder vid intressekonflikter och brister i utformningen av bidrag i form av *enhetsbelopp*. I ***ruta 8.2*** finns exempel på de fel som vi konstaterade.

Ruta 8.2

Exempel på en otillräcklig verifieringskedja

Vi granskade ett Amif-projekt med delad förvaltning i Nederländerna. Det genomfördes inom ramen för Fast-Care-förordningen mellan juni och december 2023. Det avsåg partiell ersättning till de nederländska myndigheterna för kostnaderna för att ta emot och ta hand om fördrivna personer som beviljats tillfälligt skydd från Rysslands anfallskrig mot Ukraina.

Vi begärde de underliggande uppgifterna för projektet så att vi kunde kontrollera att stödet från EU:s budget avsåg personer som fördrivits på grund av det militära angreppet. Men de nederländska myndigheterna upprätthöll inte en tillfredsställande verifieringskedja. Enligt kommissionens vägledning krävdes inte att en verifieringskedja på individuell nivå skulle upprätthållas, såvida inte en särskild risk för *oriktigheter* eller *bedrägerier* hade fastställts vid en riskbedömning. Detta försvårade kontrollen av de krav för stödberättigande som föreskrivs i EU-lagstiftningen när det gäller antalet skyddade personer och vistelsens längd. I avsaknad av dessa uppgifter kunde vi inte kontrollera att utgifterna i fråga var kopplade till personer som fördrivits på grund av det militära angreppet.

Vi drog därför slutsatsen att projektet innehöll ett icke kvantifierbart fel.

Exempel på avsaknad av dokumentation av åtgärder vid intressekonflikter

Vi granskade två Amif-projekt med delad förvaltning i Frankrike, där det ena tillhandahöll obligatoriska samhällsutbildningskurser och det andra stöd vid första mottagandet av asylsökande.

Projekten upphandlade tjänster för genomförandet av bidraget genom två olika anbudsinfordringar. Vi granskade de två anbudsinfordringarna för att kontrollera att tilldelningen av kontrakt uppfyllde kraven för offentlig upphandling.

Vi granskade även ett transportprojekt för militär rörlighet med direkt förvaltning. Projektet genomfördes av ett offentligt organ i Sverige och handlade om att bygga en ny tunnel med dubbla rör för dubbla användningsområden, både militärt och civilt.

Vi konstaterade att inget av de förfaranden för offentlig upphandling som genomfördes av stödmottagarna i de tre fallen kunde uppvisa en tillfredsställande verifieringskedja för identiteten på medlemmarna i utvärderingskommittén. Dessutom hade inga förklaringar om intressekonflikter lämnats. Därmed kunde vi inte kontrollera att det inte förelåg någon intressekonflikt.

Vi drog därför slutsatsen att var och ett av dessa tre projekt innehöll ett icke kvantifierbart fel.

Exempel på brister i kommissionens utformning av bidrag i form av enhetsbelopp

Vi granskade ett projekt inom ramen för *akten till stöd för ammunitionstillverkning* med direkt förvaltning som syftade till att stödja utbyggnaden av produktionsanläggningar vid ett privat försvarsrelaterat tillverkningsföretag i Tyskland. Projektet pågick när vi gjorde vårt granskningsbesök. Vi granskade den första mellanliggande betalningen.

Projektet finansieras genom bidrag i form av ett enhetsbelopp som fastställts på grundval av den preliminära budget som angavs i den sökandes förslag. Vi anser att den beräknade budgeten inte var tillräckligt exakt, eftersom man planerade att fastställa den exakta budget som behövdes först under genomförandet.

I flera fall var de resultat som låg till grund för betalningsvillkoren inte exakt definierade. Till följd av detta kunde vi inte kontrollera att de handlingar som stödmottagaren hade lämnat in till kommissionen som bevis för dessa resultat faktiskt uppfyllde kraven i bidragsöverenskommelsen.

Vi drog därför slutsatsen att projektet innehöll ett icke kvantifierbart fel.

Granskning av delar av system för intern kontroll

Granskning av revisionsmyndigheters arbete

8.13. De tre revisionsmyndigheter (se punkt ***8.8a)***) som vi granskade hade utvecklat och genomfört detaljerade förfaranden av tillräckligt hög kvalitet för att de skulle kunna rapportera om sitt arbete i den årliga kontrollrapporten.

8.14. Vi valde ut sex revisionsakter från dessa revisionsmyndigheter för att kontrollera det underliggande revisionsarbetet och se om det täckte tre särskilda nyckelkrav[2].

- Nyckelkrav 12 – Lämpliga systemrevisioner.
- Nyckelkrav 13 – Lämpliga insatsrevisioner.
- Nyckelkrav 15 – Lämpliga förfaranden för upprättande av ett tillförlitligt revisionsuttalande och för utarbetande av den årliga kontrollrapporten.

8.15. Sammantaget konstaterade vi att revisionsmyndigheterna hade detaljerade granskningsprogram och använde checklistor till stöd för sina slutsatser. Vi upptäckte dock en brist vid en revisionsmyndighet där det saknades styrkande dokument för en del av en granskad kostnad (se ***ruta 8.3***).

Ruta 8.3

Exempel på en brist i en revisionsmyndighets arbete

Fond	Brist	Potentiell inverkan
Fonden för inre säkerhet, Tjeckien	Revisionsmyndigheten inhämtade inte all nödvändig dokumentation för att kontrollera att vissa utgifter var stödberättigande.	Risk för att icke stödberättigande kostnader inte upptäcks.

[2] Förordning (EU) 2021/1060, bilaga XI.

Granskning av kommissionens åtgärder för avslutande

8.16. Vi bedömde även kommissionens åtgärder för att kontrollera utgifternas stödberättigande för två medlemsstater vid avslutandet av programperioden 2014–2020. Vi upptäckte en brist i avslutandet av programmet i Förenade kungariket eftersom kommissionen i sitt beslut om reglering inte hade undantagit ett belopp som vi tidigare hade identifierat som icke stödberättigande[3].

[3] Årsrapporten för 2023, ruta 8.1.

Årliga verksamhetsrapporter och andra förvaltningsverktyg

8.17. För budgetåret 2025 granskade vi de årliga verksamhetsrapporterna från GD Migration och inrikes frågor och GD Försvarsindustri och rymdfrågor. Vår analys var inriktad på huruvida dessa generaldirektorat hade presenterat informationen om korrekthet i enlighet med kommissionens anvisningar och tillämpat metoden för att uppskatta framtida korrigeringar på ett konsekvent sätt.

8.18. Vi fann att generaldirektoratens uppskattningar av den övergripande *risken vid betalning* och vid avslutandet hade beräknats och rapporterats i den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten i enlighet med metoden. Av utgifterna för 2025 (3 782,0 miljoner euro) uppskattade GD Migration och inrikes frågor det totala riskbeloppet vid betalning till 40,3 miljoner euro (1,1 %) och ett belopp på 36,9 miljoner euro (1,0 %) för den övergripande risken vid avslutandet till följd av sina uppskattade framtida korrigeringar. GD Försvarsindustri och rymdfrågors huvudsakliga relevanta utgifter inom rubrik 5 i den fleråriga budgetramen för 2025 uppgick till 490,7 miljoner euro och avsåg direkt och indirekt förvaltade bidrag inom ramen för EU:s försvarsprogram (dvs. *Europeiska försvarsfonden* och de föregående programmen, akten till stöd för ammunitionstillverkning och instrumentet för förstärkning av den europeiska försvarsindustrin genom gemensam upphandling). Eftersom det än så länge inte finns något resultat av efterhandskontroller finns det inte heller några specifika felprocentsatser tillgängliga för detta område. GD Försvarsindustri och rymdfrågor rapporterade därför en försiktig uppskattning av risken vid betalning i form av en schablonsats på 2,0 %.

8.19. Generaldirektörerna för GD Migration och inrikes frågor respektive GD Försvarsindustri och rymdfrågor förklarade att de hade uppnått rimlig säkerhet om att de resurser som hade tilldelats de verksamheter som beskrivs i de årliga verksamhetsrapporterna hade använts för avsedda ändamål och i enlighet med principerna för en sund ekonomisk förvaltning, med vissa *reservationer* av DG Migration och inrikes frågor. Eftersom det antal transaktioner som vi kontrollerar endast är en liten andel av dem som dessa generaldirektorat förvaltar, kan vi inte styrka dessa påståenden utifrån våra granskningsresultat.

Slutsats och rekommendationer

Slutsats

8.20. Vår granskning av transaktioner och system visade på tre områden där det finns utrymme för förbättringar – lämpliga åtgärder för att säkerställa att inga intressekonflikter uppstår, lämplig förvaltning av offentliga kontrakt och bevarande av en tillfredsställande verifieringskedja. Vi granskade inte tillräckligt många transaktioner för att kunna uppskatta felnivån för de rubriker i den fleråriga budgetramen som detta kapitel behandlar (punkt ***8.7***), men våra granskningsresultat tyder på att detta är ett högriskområde med tanke på den felfrekvens som vi konstaterade. Resultatet av transaktionsgranskningen ger underlag till vår revisionsförklaring.

Rekommendationer

8.21. I ***bilaga 8.1*** visas resultatet av vår uppföljning av de två rekommendationer som vi lämnade i årsrapporten för 2023 och en som vi lämnade i årsrapporten för 2024 där målet var att de skulle vara genomförda före utgången av 2025. Kommissionen hade genomfört de två första rekommendationerna fullt ut. Och trots att kommissionen inte hade godtagit den tredje rekommendationen, hade den ändå genomfört den i vissa avseenden.

8.22. Utifrån våra granskningsresultat och slutsatser för 2025 gör vi följande rekommendationer:

Rekommendation 8.1 – Öka medvetenheten hos medlemsstaternas förvaltande myndigheter om deras skyldigheter

Kommissionen bör vidta åtgärder för att öka medvetenheten hos medlemsstaternas förvaltande myndigheter om deras skyldigheter när det handlar om tilldelning av bidrag och offentliga kontrakt, särskilt när det gäller

a) de åtgärder som krävs för att säkerställa att det inte föreligger några intressekonflikter och att dessa åtgärder dokumenteras korrekt,

b) de potentiella konsekvenserna av att bryta mot nationella regler eller EU-regler om att ändra offentliga kontrakt,

c) stödmottagarnas skyldighet att bevara tillräcklig dokumentation för att styrka de kostnader för vilka ersättning begärs.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Rekommendation 8.2 – Se över kontrollförfarandena

När det gäller projekt med direkt förvaltning bör kommissionen se över och vid behov förbättra sina förfaranden för att kontrollera att

a) stödmottagarna har vidtagit åtgärder för att fastställa att det inte föreligger några intressekonflikter och på lämpligt sätt dokumenterat dessa åtgärder,

b) stödmottagarna har följt nationella regler och EU-regler om att ändra offentliga kontrakt,

c) den dokumentation som stödmottagarna bevarar är tillräcklig för att styrka de kostnader för vilka ersättning begärs.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Bilaga

Bilaga 8.1 – Uppföljning av tidigare rekommendationer

Godtagandenivå: godtagen, delvis godtagen, ej godtagen, ingen information.

Genomförandegrad: fullt ut, i de flesta avseenden, i vissa avseenden, ej genomförd, inga slutsatser kan dras eller inte längre relevant.

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagande-nivå	Revisionsrättens bedömning av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationer	
			Genomförande-grad	Kommentar
2023	Vi rekommenderade kommissionen att göra följande: **Rekommendation 1:** Ge ytterligare vägledning till de myndigheter i medlemsstaterna som ansvarar för att genomföra finansiering från GD Migration och inrikes frågor via delad förvaltning om hur de ska respektera			Rekommendationen har genomförts fullt ut. I juni 2024 arrangerade kommissionen ett webbinarium med de myndigheter i medlemsstaterna som ansvarar för genomförandet av finansiering från GD Migration och inrikes frågor som var inriktat på del a i rekommendationen om skyldigheten att bevara lämpliga styrkande

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagande-nivå	Revisionsrättens bedömning av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationer	
			Genomförande-grad	Kommentar
	a) reglerna för att bevara lämpliga styrkande underlag som kan tas fram i händelse av kontroller eller granskningar, b) skyldigheten att följa nationella regler och EU:s regler om öppenhet och likabehandling när de tilldelar bidrag utifrån öppna ansökningsomgångar.			underlag som kan tas fram i händelse av kontroller eller granskningar. Kommissionen hanterade del b i rekommendationen genom att den 27 oktober 2025 anordna ett vägledningsmöte för de nationella myndigheter som ansvarar för genomförandet av medel från GD Migration och inrikes frågor med delad förvaltning. Fokus låg på brister i förfarandena för tilldelning av bidrag och man upprepade behovet av att principerna om öppenhet och likabehandling följs.

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagande-nivå	Revisionsrättens bedömning av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationer	
			Genomförande-grad	Kommentar
2023	**Rekommendation 2:** Noggrant kontrollera och dokumentera de tekniska aspekterna av ansökningar om bidrag till militär rörlighet från Fonden för ett sammanlänkat Europa under förfarandet för tilldelning av bidrag. Framför allt fastställa huruvida infrastrukturprojekt med dubbla användningsområden uppfyller stödvillkoren och se till att EU:s ekonomiska stöd inte överstiger kraven när det gäller dubbla användningsområden.	⊗		Kommissionen godtog inte rekommendationen. Vi konstaterar dock att kommissionen efter revisionen uppmanade stödmottagaren att mer exakt beskriva de befintliga infrastrukturkomponenter som ska uppgraderas eller bytas ut samt de framtida parametrar som ska uppnås genom bygg- och anläggningsarbetena, så att dessa kan bedömas korrekt mot kraven för *TEN-T/FSE*.

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagande-nivå	Revisionsrättens bedömning av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationer	
			Genomförande-grad	Kommentar
2024	**Rekommendation 2:** Ge ytterligare vägledning till medlemsstaternas *förvaltande myndigheter* inom delad förvaltning om deras skyldigheter att följa principerna om likabehandling och öppenhet när de genomför ansökningsomgångar för att åtgärda brister i förfarandena för att tilldela bidrag.	✓		Rekommendationen har genomförts fullt ut. Kommissionen hanterade rekommendationen genom att den 27 oktober 2025 anordna ett vägledningsmöte för de nationella myndigheter som ansvarar för genomförandet av medel från GD Migration och inrikes frågor med delad förvaltning. Fokus låg på brister i förfarandena för tilldelning av bidrag och man upprepade behovet av att principerna om öppenhet och likabehandling följs, så som nämnts ovan.

Källa: Revisionsrätten.

Kapitel 9

Grannskapet och omvärlden

Innehållsförteckning

	Punkt
Inledning	**9.1.–9.10.**
Kortfattad beskrivning	9.2.–9.8.
Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod	9.9.–9.10.
Transaktionernas korrekthet	**9.11.–9.23.**
Årliga verksamhetsrapporter och andra förvaltningsverktyg	**9.24.–9.29.**
GD Mellanöstern, Nordafrika och gulfstaternas årliga verksamhetsrapport	9.24.–9.27.
GD Internationella partnerskaps årliga verksamhetsrapport	9.28.
Årlig förvaltnings- och prestationsrapport	9.29.
Övrigt	**9.30.**
Slutsats och rekommendationer	**9.31.–9.33.**
Slutsats	9.31.
Rekommendationer	9.32.–9.33.
Bilagor	
Bilaga 9.1 – Utbetalningar till enskilda länder från GD Internationella partnerskap, GD Utvidgning och det östra grannskapet och GD Mellanöstern, Nordafrika och gulfstaterna	
Bilaga 9.2 – Uppföljning av tidigare rekommendationer	

Inledning

9.1. I detta kapitel redovisar vi resultaten från vår revision av rubrik 6 Grannskapet och omvärlden i den fleråriga budgetramen. I ***figur 9.1*** finns en översikt över de viktigaste verksamheterna, utgifterna och granskningspopulationen under denna rubrik 2025.

Figur 9.1 – Utbetalningar och granskningspopulation

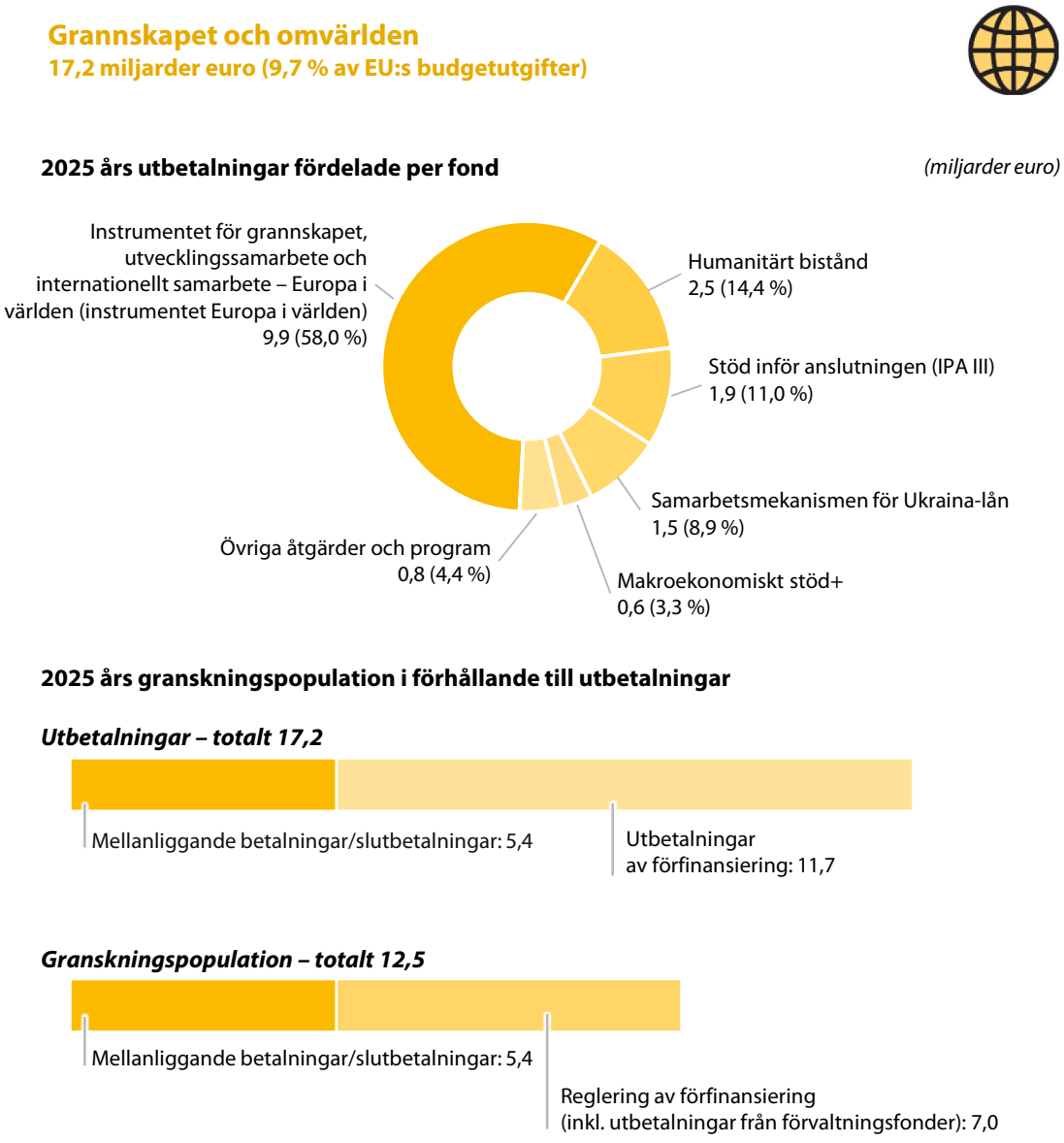

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från Europeiska unionens *konsoliderade årsredovisning* för 2025.

Kortfattad beskrivning

9.2. EU genomför instrument för yttre åtgärder över hela världen, ofta i utmanande geopolitiska och organisatoriska miljöer. Instrumenten sträcker sig över olika regioner med varierande rättsliga och institutionella ramar, vilket betyder att de måste kunna anpassas till olika rättsliga och operativa villkor. Utgifterna på detta område kanaliseras genom flera instrument, framför allt instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen (*instrumentet Europa i världen*)[1], budgeten för humanitärt bistånd och instrumentet för stöd inför anslutningen (IPA III)[2].

9.3. Det allmänna målet med instrumentet Europa i världen är att slå vakt om och främja EU:s värden, principer och grundläggande intressen i hela världen samt att bidra till multilateralism och starkare partnerskap med länder utanför EU.

9.4. EU ger även behovsbaserat humanitärt bistånd till människor som drabbas av katastrofer orsakade av människor eller naturkatastrofer, med ett särskilt fokus på de mest utsatta.

9.5. Målet med föranslutningsstödet är att hjälpa mottagarländerna att anta och genomföra de reformer som krävs för att anpassa sig till EU:s värden inför ett medlemskap och därigenom bidra till ländernas stabilitet, säkerhet och välstånd.

9.6. År 2025 omfattade rubrik 6 för första gången utbetalningar kopplade till samarbetsmekanismen för Ukraina-lån[3]. Denna samarbetsmekanism använder intäkter från immobiliserade ryska statliga tillgångar för att betala av och återbetala EU:s och G7:s makroekonomiska stödlån till Ukraina.

---

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/947 om inrättande av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen.

[2] Förordning (EU) 2021/1529 om inrättande av instrumentet för stöd inför anslutningen (IPA III).

[3] Förordning (EU) 2024/2773 om inrättande av en samarbetsmekanism för Ukraina-lån och om exceptionellt makroekonomiskt stöd till Ukraina.

9.7. De generaldirektorat och avdelningar som främst genomförde EU:s yttre åtgärder 2025 var generaldirektoratet för internationella partnerskap (GD Internationella partnerskap), generaldirektoratet för utvidgning och det östra grannskapet (GD Utvidgning och det östra grannskapet), generaldirektoratet för europeiskt civilskydd och humanitära biståndsåtgärder (Echo), generaldirektoratet för Mellanöstern, Nordafrika och gulfstaterna (GD Mellanöstern, Nordafrika och gulfstaterna) och tjänsten för utrikespolitiska instrument (FPI).

9.8. År 2025 uppgick utbetalningarna för Grannskapet och omvärlden till 17,2 miljarder euro (i form av förfinansiering, mellanliggande betalningar och slutbetalningar). De betalades ut med hjälp av flera instrument (***figur 9.1***) och genomförandemetoder. Dessa omfattar kontrakt om bygg- och anläggningsarbeten/varor/tjänster, bidrag, särskilda lån, lånegarantier samt ekonomiskt stöd, *budgetstöd* och andra särskilda former av budgetstöd i länder utanför EU (***bilaga 9.1***). De sammanlagda utbetalningarna under denna rubrik uppgick till 15,4 miljarder euro 2024.

Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod

9.9. Målet med revisionen var att uppskatta felnivån för denna rubrik i den fleråriga budgetramen och att bidra till *revisionsförklaringen*. Med hjälp av den revisionsmetod som anges i ***bilaga 1.1*** undersökte vi följande när det gäller denna rubrik i den fleråriga budgetramen för 2025:

a) Ett statistiskt representativt urval bestående av 138 *transaktioner* som täckte in alla utgiftsområden under denna rubrik i den fleråriga budgetramen. Vi valde ut 57 transaktioner från GD Internationella partnerskap, 30 från GD Utvidgning och det östra grannskapet, 21 från Echo, 13 från FPI, tolv från GD Mellanöstern, Nordafrika och gulfstaterna samt fem transaktioner från andra generaldirektorat (generaldirektoratet för ekonomi och finans (GD Ekonomi och finans, två transaktioner), generaldirektoratet för utbildning, ungdom, idrott och kultur (GD Utbildning, ungdom, idrott och kultur), generaldirektoratet för handel och ekonomisk säkerhet (GD Handel och ekonomisk säkerhet) samt Europeiska genomförandeorganet för utbildning (Eacea)).

b) En transaktion som finansieras utanför det årliga taket i den fleråriga budgetramen och som gäller Ukrainafaciliteten[4]. Resultatet av vårt granskningsarbete avseende denna transaktion har ingen inverkan på den *uppskattade felnivån* för rubrik 6 i den fleråriga budgetramen, men däremot på vår övergripande uppskattade felnivå.

[4] Förordning (EU) 2024/792 om inrättande av Ukrainafaciliteten.

9.10. Vi granskade också den information om korrekthet som lämnas i de *årliga verksamhetsrapporterna* från GD Mellanöstern, Nordafrika och gulfstaterna och GD Internationella partnerskap och som därefter tagits med i kommissionens *årliga förvaltnings- och prestationsrapport*.

Transaktionernas korrekthet

9.11. Av de 138 transaktioner som vi granskade innehöll 52 (37,7 %) fel. Baserat på de 43 fel som vi har kvantifierat uppskattar vi felnivån till 2,5 % (*figur 9.2*).

Figur 9.2 – Resultat av transaktionsgranskningen

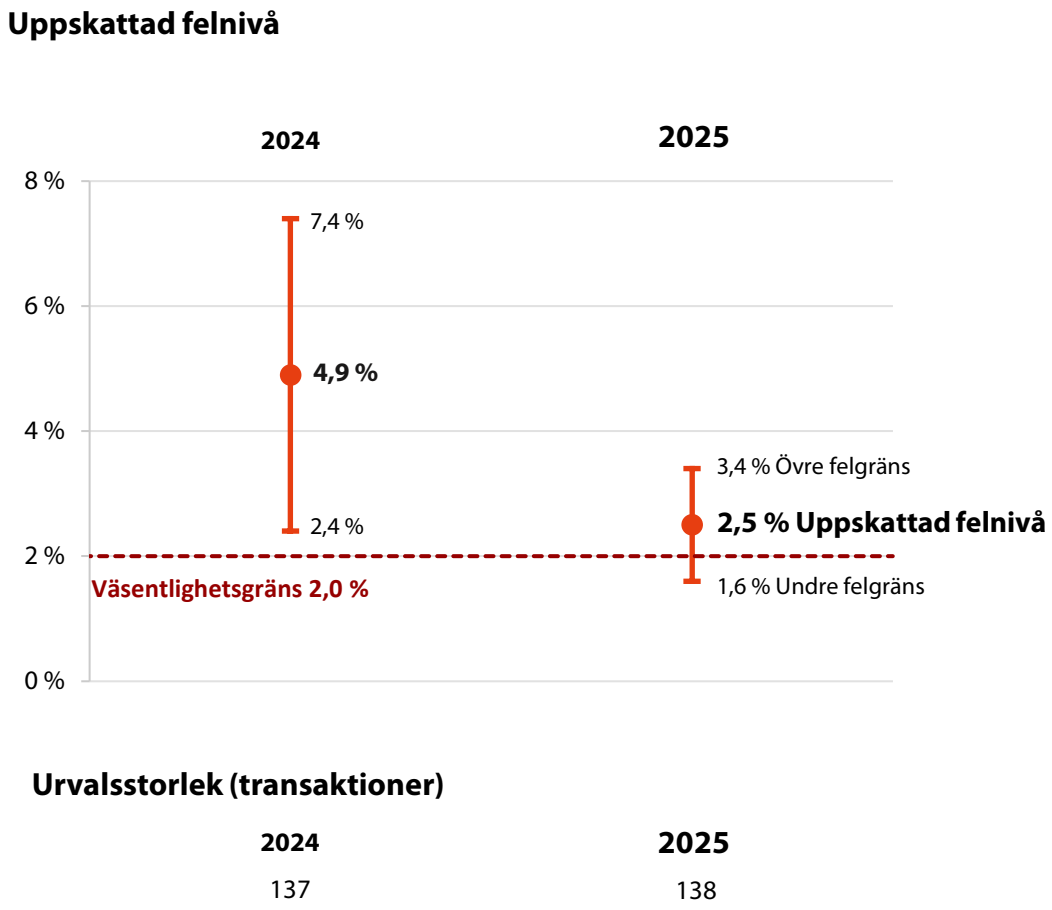

Källa: Revisionsrätten.

9.12. Utbetalningarna avseende samarbetsmekanismen för Ukraina-lån uppgick till 1,53 miljarder euro (12 % av vår granskningspopulation, se *figur 9.1*). Detta instrument är tillfälligt och de tillhörande transaktionerna (utbetalningar av oförutsedda vinster till Ukraina) skiljer sig i grunden från resten av vår granskningspopulation under denna rubrik. Vi granskade två transaktioner kopplade till samarbetsmekanismen för Ukraina-lån, till ett totalt värde av 1,23 miljarder euro.

9.13. ***Figur 9.3*** visar hur vår uppskattade felnivå för 2025 är fördelad mellan olika feltyper.

Figur 9.3 – Fördelning av den uppskattade felnivån per feltyp

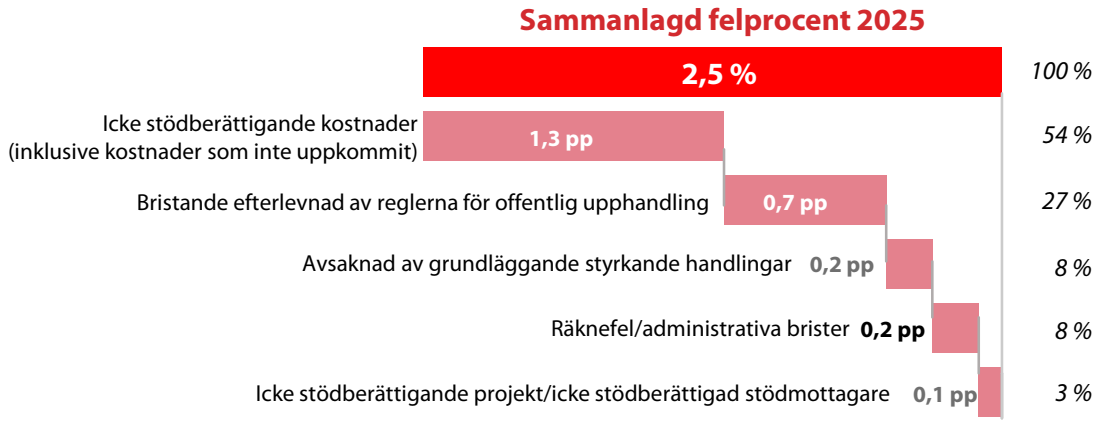

pp: procentenheter

Källa: Revisionsrätten.

9.14. Vi identifierade olika feltyper, som påverkar flera olika transaktioner och som har återkommit under ett flertal år (***ruta 9.1*** och ***ruta 9.2***). De huvudsakliga feltyperna var följande:

- Inkludering av *indirekta kostnader* som *direkta kostnader* i lönekostnaderna.
- Bristande efterlevnad av reglerna för *offentlig upphandling.*
- Tillämpning av felaktiga växelkurser.
- Överreglering av förfinansiering.

9.15. Liksom tidigare år gällde ett antal av de fel som vi identifierade kontrakt som genomförs av *enheter som bedömts enligt metoden för pelarbedömning* (internationella organisationer, internationella finansieringsinstitutioner och EU-medlemsstaternas byråer) med *indirekt förvaltning*. För sådana kontrakt godtog kommissionen kostnader som baseras på en finansiell rapport och en förvaltningsförklaring. Den senare är en försäkran från den enhet som bedömts enligt metoden för pelarbedömning där enheten intygar att de inlämnade finansiella uppgifterna är rättvisande, fullständiga och korrekta och att de har utarbetats i enlighet med de skyldigheter som fastställs i kontraktet. Av de 43 fel som vi kvantifierade (punkt ***9.11***) gällde 14 sådana kontrakt, och de bidrog med 0,6 procentenheter till den uppskattade felnivån.

9.16. I år gav de internationella organisationerna oss fullständig tillgång till de handlingar de hade för att styrka de granskade transaktionerna. Detta är en förbättring jämfört med tidigare år då de begränsade vår tillgång till handlingar genom att endast ge oss tillfällig elektronisk åtkomst till handlingarna i ett skrivskyddat format i stället för att vidarebefordra dem, vilket försvårade planeringen och genomförandet av vår revision samt kvalitetskontrollen i samband med den. Förra året rekommenderade vi kommissionen att vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa att internationella organisationer ger revisionsrätten fullständig, obegränsad och snabb tillgång till de handlingar som den behöver för att fullgöra sin uppgift i enlighet med EUF-fördraget, och framför allt se till att kontraktsarrangemangen med internationella organisationer är tydliga och fullt ut respekterar revisionsrättens rätt att på begäran få de handlingar eller den information som den behöver för att utföra sina revisionsuppgifter[5].
Vi kommer att fortsätta att övervaka och rapportera om denna fråga.

9.17. I ***ruta 9.1*** ges exempel på några av de fel som vi kvantifierade.

Ruta 9.1

Exempel på en expert som inte uppfyllde kraven på yrkeserfarenhet

GD Mellanöstern, Nordafrika och gulfstaterna

Vi granskade en faktura inom ramen för ett kontrakt på 1,88 miljoner euro avseende stöd till det civila samhället i ett nordafrikanskt land.

Vi granskade de arvoden som fakturerades för en senior expert som var anställd av projektet. Vi drog slutsatsen att experten inte uppfyllde minimikraven på yrkeserfarenhet för att kunna betraktas som senior expert enligt kravspecifikationerna i kontraktet. Med tanke på den yrkeserfarenhet experten hade borde denne ha betraktats som junior. Entreprenören och den upphandlande myndigheten hade inte heller följt ett korrekt urvals- och godkännandeförfarande.

Vi ansåg därför att det belopp som avsåg skillnaden i arvode mellan senior och junior expert inte var stödberättigande.

Exempel på indirekta kostnader som tagits med i lönekostnaderna

GD Internationella partnerskap

[5] Årsrapporten för 2024 om genomförandet av EU:s budget, punkt 8.13 och rekommendation 8.1.

Vi granskade en faktura inom ramen för en *överenskommelse om medverkan* på 7,94 miljoner euro som skulle främja den regionala ekonomiska styrningen med en internationell organisation i ett västafrikanskt land.

När vi granskade personalrelaterade kostnader upptäckte vi att organisationen även hade tagit med kostnader som är indirekta, till exempel kostnader för löneadministration, säkerhet, it och utbildning, och deklarerat dem som direkta kostnader. De indirekta kostnader som är inkluderade i den internationella organisationens *ersättning* (upp till 7 % av de direkta kostnaderna) kan inte åberopas som direkta stödberättigande kostnader.

Vidare fick vi inga styrkande handlingar som bekräftade att dessa kostnader faktiskt hade uppkommit och att de hade beräknats korrekt. Vi bedömde därför att dessa kostnader var icke stödberättigande.

Vi har redan konstaterat liknande problem tidigare år (ruta 9.3 i vår årsrapport för 2024).

Exempel på transportkostnader som inte var stödberättigande på grund av att det saknades handlingar

GD Internationella partnerskap

Vi granskade en faktura inom ramen för en överenskommelse om medverkan med EU på 19,20 miljoner euro avseende miljöbevarande verksamhet i ett centralafrikanskt land.

Stödmottagaren debiterade kostnader för transport och hävdade att man hade kört de aktuella kilometerna inom ramen för det EU-finansierade projektet. Under revisionen fick vi dock inte tillräckliga styrkande handlingar, såsom reseförordnanden, körjournaler eller uppgifter om verksamheten som visade att dessa resor faktiskt var kopplade till genomförandet av EU-åtgärden.

Eftersom det saknades tillförlitliga bevis som styrkte att dessa kostnader skulle tilldelas projektet bedömde vi att de var icke stödberättigande.

Exempel på icke avsedd användning och underutnyttjande av utrustning

GD Internationella partnerskap

Vi granskade en faktura inom ramen för ett bidragskontrakt på 2,56 miljoner euro avseende främjande av solenergi i ett sydostasiatiskt land.

Under vårt besök på plats granskade vi 15 solcellspaneler som hade köpts in med projektmedlen. Syftet med panelerna var att inrätta demonstrationsplatser som visade hur man praktiskt använder solenergi för små företag.

Vid revisionen konstaterade vi att stödmottagaren hade haft panelerna i fem år utan att använda dem. Stödmottagaren hade donerat dem till en offentlig gymnasieskola, något som inte angavs i kontraktet och inte omfattades av en godkänd budgetändring. Vi bedömde därför att dessa kostnader var icke stödberättigande.

När vi besökte skolan upptäckte vi dessutom att endast två av panelerna användes. De övriga 13 låg fortfarande oanvända i lager.

Exempel på utvärderingskriterier som inte tillämpats på det sätt som redovisats

GD Internationella partnerskap

Vi granskade en faktura inom ramen för ett bidragskontrakt på 2,57 miljoner euro till en icke-statlig organisation för insatser mot covid-19 i ett sydostasiatiskt land.

Vi granskade den upphandling av konsulttjänster som den icke-statliga organisationen hade genomfört via ett förhandlat förfarande. Vi konstaterade att utvärderingskommittén inte hade tillämpat de tilldelningskriterier och den poängsättningsmetod som angavs i upphandlingsdokumenten: flera kvalifikationskrav hade inte bedömts, andra kriterier som inte angavs i upphandlingshandlingarna hade tillämpats och olika poängskalor hade använts. Detta stred mot principerna om öppenhet och likabehandling av sökande.

Vi ansåg därför att upphandlingsförfarandet var oriktigt. Det påverkade stödberättigandet för kostnaden.

9.18. När det gällde 19 kvantifierbara fel som slutmottagare begått hade kommissionen tillräckligt med information för att kunna förebygga eller upptäcka och korrigera felen innan den godkände kostnaderna. Om kommissionen hade använt all den information som den hade tillgång till på ett korrekt sätt, skulle den uppskattade felnivån för detta kapitel ha varit 1,1 procentenheter lägre.

9.19. Vi fann också 33 fall av bristande efterlevnad av rättsliga och finansiella bestämmelser, som dock inte hade någon direkt ekonomisk inverkan på EU-budgeten. I ***ruta 9.2*** ges exempel på fel som vi inte har kvantifierat.

Ruta 9.2

Exempel på felaktigt beräknade personalkostnader

Echo

Vi granskade kostnader som man hade begärt ersättning för i sju olika fakturor inom ramen för bidragsöverenskommelser som förvaltades direkt med icke-statliga organisationer.

Enligt villkoren i dessa överenskommelser skulle personalkostnader beräknas antingen med hjälp av dagskostnader baserade på årliga faktiska kostnader och ett på förhand fastställt antal arbetsdagar eller med tillämpning av enhetskostnader som stämde överens med den icke-statliga organisationens vanliga praxis för kostnadsredovisning.

Men inte i någon av alla granskade transaktioner hade personalkostnaderna beräknats med hjälp av någon av dessa metoder.

Även om vi ansåg att man inte hade följt de tillämpliga reglerna hade vi inte tillräckligt med information för att beräkna det icke stödberättigande belopp som detta motsvarade.

Exempel på växelkursdifferenser som debiterats projektet

GD Utvidgning och det östra grannskapet

Vi granskade en faktura inom ramen för en överenskommelse om medverkan på 2,03 miljoner euro avseende stöd till det civila samhället i ett land i Sydkaukasien.

Enligt villkoren i överenskommelsen kunde växelkursfluktuationer endast täckas om det fanns en reserv för oförutsedda utgifter i budgeten, vilket inte var fallet. Vi konstaterade att förluster och vinster vid valutaomräkning ändå hade bokförts som projektkostnader.

Även om vi ansåg att denna metod inte följer de tillämpliga reglerna hade vi inte tillräckligt med information för att beräkna det icke stödberättigande belopp som detta motsvarade.

Exempel på bristande efterlevnad av EU:s krav på synliggörande

GD Utvidgning och det östra grannskapet

Vi granskade en faktura inom ramen för ett bidrag på 1,0 miljoner euro till integrerad territoriell utveckling i ett land i Sydkaukasien. Revisionen omfattade en kontroll på plats av utvalda bygg- och anläggningsarbeten.

Under vårt besök upptäckte vi att det inte framgick att en idrotts- och hälsoanläggning och ett system för utomhusbelysning som finansierades inom ramen för projektet hade fått ekonomiskt stöd från EU

Vi konstaterade att det stred mot kraven på synliggörande i kontraktet, enligt vilka stödmottagare måste offentliggöra EU-finansiering och använda EU:s logotyp på finansierad infrastruktur.

9.20. Under årens lopp har vi konsekvent konstaterat färre fel på två utgiftsområden på grund av deras specifika utbetalningsvillkor. Dessa områden är i) *budgetstöd* och ii) projekt som omfattas av den så kallade *hypotetiska strategin*. År 2025 granskade vi fyra budgetstödtransaktioner (tre 2024) och tio transaktioner enligt den hypotetiska strategin (samma som 2024).

9.21. Budgetstöd är ett bidrag till ett lands allmänna budget eller dess budget för en särskild politik eller ett särskilt mål. År 2025 uppgick de utbetalningar av budgetstöd som finansierades av EU:s allmänna budget till 58 miljoner euro. Vi granskade om kommissionen hade uppfyllt villkoren för utbetalning av budgetstöd till partnerländer och om den hade kontrollerat att dessa länder uppfyllde stödvillkoren, till exempel tillfredsställande förbättringar av den ekonomiska förvaltningen i offentlig sektor. Vår granskning av korrektheten omfattar inte något som sker efter det att kommissionen betalar ut stöd till mottagarlandet, eftersom dessa medel då införlivas i det aktuella landets egna budgetmedel.

9.22. När den hypotetiska strategin tillämpas och kommissionens bidrag till projekt med flera givare slås ihop med andra givares bidrag och inte öronmärks för specifika, identifierbara kostnadsposter, förutsätter kommissionen att kostnaderna är förenliga med EU:s stödregler så länge det totala sammanslagna beloppet innefattar tillräckligt med stödberättigande kostnader för att täcka EU:s bidrag. Vi tog hänsyn till detta tillvägagångssätt i vår substansgranskning när det var relevant.

9.23. När vi granskade transaktionernas korrekthet noterade vi också exempel på ändamålsenliga kontroller som kommissionen hade utfört. Ett sådant exempel ges i ***ruta 9.3***.

Ruta 9.3

Exempel på ett ändamålsenligt genomförande av bidrag

GD Internationella partnerskap

Vi granskade en faktura avseende ett kontrakt om bidrag till icke-statliga organisationer med en total budget på 0,65 miljoner euro i ett västafrikanskt land. Målet med projektet var att förbättra livskvaliteten för människor med funktionsnedsättningar och främja integrering och inkludering av barn och ungdomar med funktionsnedsättningar.

Under vårt besök på plats kontrollerade vi den utrustning och det material som hade levererats till flera rehabiliteringscentrum under 2022 och 2023. Vi inspekterade de upphandlade artiklarna och fann att de var i utmärkt skick. Utrustningen användes aktivt och hade avsevärt förbättrat centrumens kapacitet att tillhandahålla rehabiliteringstjänster.

De bevis som samlades in under revisionen visade att kommissionens kontrollmekanismer hade bidragit till att säkerställa att medlen användes för avsett ändamål och att åtgärden levererade förväntad output.

Årliga verksamhetsrapporter och andra förvaltningsverktyg

GD Mellanöstern, Nordafrika och gulfstaternas årliga verksamhetsrapport

9.24. Vi granskade GD Mellanöstern, Nordafrika och gulfstaternas årliga verksamhetsrapport för budgetåret 2025. Vi inriktade oss på att undersöka om GD Mellanöstern, Nordafrika och gulfstaterna hade presenterat informationen om korrekthet i sin årliga verksamhetsrapport i enlighet med kommissionens anvisningar och om man hade tillämpat metoden för att uppskatta framtida korrigeringar och återkrav på ett konsekvent sätt.

9.25. Av de totala kostnader som godkändes 2025 (1,15 miljarder euro) uppskattade GD Mellanöstern, Nordafrika och gulfstaterna det totala riskbeloppet vid betalningstillfället till 11,92 miljoner euro (1,04 %). Framtida korrigeringar och avdrag uppskattas uppgå till 0,01 % av de totala aktuella utgifterna, medan risken vid avslutande beräknas till 1,03 %, vilket ligger under *väsentlighetsgränsen*.

9.26. GD Mellanöstern, Nordafrika och gulfstaternas risk vid avslutandet baseras på undersökningen av *procentsatsen för kvarstående fel* som utförts av en extern uppdragstagare. Vid undersökningen uppskattas andelen fel som inte upptäckts vid GD Mellanöstern, Nordafrika och gulfstaternas förvaltningskontroller på det område som det ansvarar för och används som grund för bedömningen av om dessa kontroller är ändamålsenliga. Undersökningen av procentsatsen för kvarstående fel utgör inte ett *bestyrkandeuppdrag* eller en revision. År 2025 granskades ett urval av 138 avslutade kontrakt vid undersökningen.

9.27. GD Mellanöstern, Nordafrika och gulfstaternas generaldirektör angav i sin förklaring att generaldirektoratets finansiella exponering låg under kommissionens väsentlighetsgräns på 2 % av de totala godkända kostnaderna på 1,15 miljarder euro. Eftersom det antal transaktioner som vi kontrollerade endast utgjorde en liten andel av dem som förvaltas av GD Mellanöstern, Nordafrika och gulfstaterna (se punkt ***9.9***) kan vi inte styrka detta påstående utifrån vårt granskningsarbete.

GD Internationella partnerskaps årliga verksamhetsrapport

9.28. Vårt arbete med GD Internationella partnerskaps årliga verksamhetsrapport för 2025 presenteras närmare i vår årsrapport om nionde, tionde och elfte Europeiska utvecklingsfonden.

Årlig förvaltnings- och prestationsrapport

9.29. Vi granskade informationen i kommissionens årliga förvaltnings- och prestationsrapport för 2025 om den uppskattade risken vid betalning inom de politikområden som ingår i Grannskapet och omvärlden. Kommissionen angav ingen risk vid betalning för denna rubrik i den fleråriga budgetramen.

Övrigt

9.30. Vi granskade en transaktion som gällde kostnader utanför de årliga taken i den fleråriga budgetramen (se punkt ***9.9***). Transaktionen gällde bidrag som tillhandahållits inom ramen för Ukrainafaciliteten. Vid revisionen konstaterade vi inga fel. Eftersom dessa kostnader inte omfattas av rubrik 6 i den fleråriga budgetramen påverkar granskningsresultaten inte den uppskattade felnivån för denna rubrik, men däremot vår uppskattade övergripande felnivå.

Slutsats och rekommendationer

Slutsats

9.31. De samlade revisionsbevis som vi har inhämtat och presenterar i det här kapitlet visar att felnivån i utgifterna för Grannskapet och omvärlden var väsentlig. Vår transaktionsgranskning för denna rubrik i den fleråriga budgetramen resulterade i en uppskattad övergripande felnivå på 2,5 %.

Rekommendationer

9.32. ***Bilaga 9.2*** visar resultatet av vår uppföljning av de fyra rekommendationer som vi lämnade i årsrapporten för 2022. Vi rapporterade om tre rekommendationer redan i vår årsrapport för 2024. Kommissionen hade genomfört dem fullt ut. En fjärde rekommendation godtogs inte och därför hade inga åtgärder vidtagits när det gäller den.

9.33. Utifrån våra granskningsresultat och slutsatser för 2025 lämnar vi följande rekommendationer:

Rekommendation 9.1 – Förbättra urvalsförfarandet när det gäller experter

Kommissionen bör se till att dess förfarande för att godkänna experter i tjänstekontrakt omfattar en kontroll av att deras yrkeserfarenhet stämmer överens med kravspecifikationerna när det gäller varaktighet och specifikt område.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Rekommendation 9.2 – Skärp kontrollerna för att förhindra att ersättningskostnader godkänns som direkta kostnader

För att minska risken för att kostnader som kanske ingår i ersättningen felaktigt godkänns som direkta kostnader i lönekostnaderna inom ramen för överenskommelser om medverkan bör kommissionen ge mer vägledning där den klargör

a) skillnaden mellan direkta kostnader och ersättning,

b) att man, när det gäller lönerelaterade ersättningsanspråk, behöver exkludera kostnader som inte är direkta stödberättigande kostnader utan kanske redan ingår i ersättningen.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Bilagor

Bilaga 9.1 – Utbetalningar till enskilda länder från GD Internationella partnerskap, GD Utvidgning och det östra grannskapet och GD Mellanöstern, Nordafrika och gulfstaterna

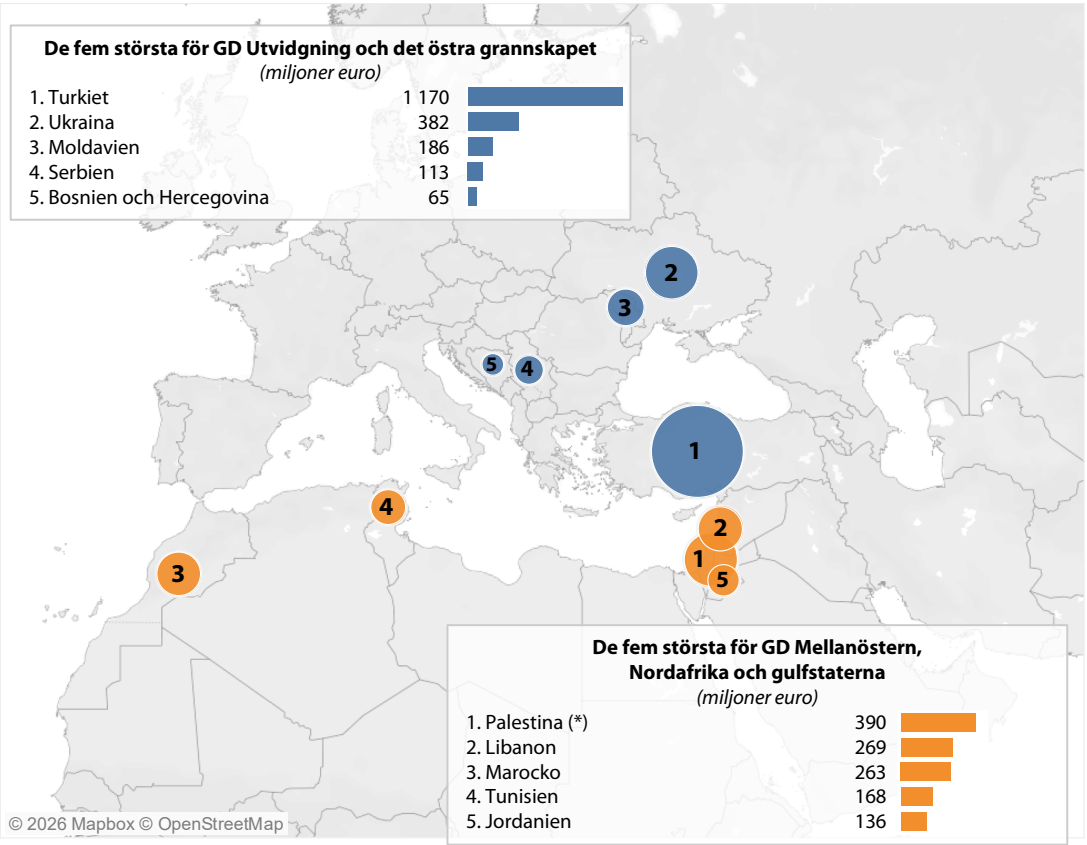

Källa: Kartbakgrund © Mapbox och © OpenStreetMap på licens genom Creative Commons Erkännande-DelaLika 2.0 (CC BY-SA).

GD Grannskapspolitik och utvidgningsförhandlingar[6]: De fem mottagarländer som fått mest medel under tidigare år *(i miljoner euro)*							
2021		**2022**		**2023**		**2024**	
Turkiet	127	Ukraina	714	Turkiet	992	Turkiet	1 077
Moldavien	109	Tunisien	268	Ukraina	399	Ukraina	736
Marocko	106	Egypten	124	Serbien	338	Palestina (*)	429
Egypten	88	Palestina (*)	120	Palestina (*)	223	Tunisien	263
Jordanien	70	Marocko	102	Marocko	195	Marocko	228
(*) Denna beteckning ska inte uppfattas som ett erkännande av en palestinsk stat och påverkar inte de enskilda medlemsstaternas ståndpunkter i frågan.							

[6] Sedan den 1 februari 2025 är GD Grannskapspolitik och utvidgningsförhandlingar uppdelat i två separata generaldirektorat: GD Utvidgning och det östra grannskapet och GD Mellanöstern, Nordafrika och gulfstaterna.

Källa: Kartbakgrund © Mapbox och © OpenStreetMap på licens genom Creative Commons Erkännande-DelaLika 2.0 (CC BY-SA).

Dessutom gjorde GD Internationella partnerskap utbetalningar till regionala program som omfattar flera länder. År 2025 uppgick dessa utbetalningar till 1,1 miljarder euro för Afrika, 197,1 miljoner euro för Asien och 142,8 miljoner euro för Nord- och Sydamerika.

GD Internationella partnerskap: De fem mottagarländer som fått mest medel under tidigare år *(i miljoner euro)*

2021		2022		2023		2024	
Bangladesh	140	Afghanistan	200	Afghanistan	135	Bangladesh	166
Irak	103	Kongo (Kinshasa)	79	Bangladesh	120	Afghanistan	120
Pakistan	89	Pakistan	76	Irak	81	Somalia	88
Nepal	85	Etiopien	76	Pakistan	79	Zambia	82
Afghanistan	77	Jemen	69	Kongo (Kinshasa)	76	Nigeria	7

Bilaga 9.2 – Uppföljning av tidigare rekommendationer

Godtagandenivå: ✓ godtagen, ✓ delvis godtagen, ✗ ej godtagen, ○ ingen information.

Genomförandegrad: fullt ut, i de flesta avseenden, i vissa avseenden, ej genomförd, inga slutsatser kan dras eller inte längre relevant.

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagandenivå	Revisionsrättens bedömning av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen	
			Genomförandegrad	Kommentar
2022	Vi rekommenderade kommissionen att göra följande: **Rekommendation 1:** Skärp kontrollerna för att förhindra oriktiga ändringar av förslag i samband med ingåendet av kontrakt när bidrag tilldelas på grundval av förslagsinfordringar. Måldatum för genomförande: juni 2024.	✓		
2022	Vi rekommenderade kommissionen att göra följande: **Rekommendation 2:** Utför riskbedömningar i enlighet med kraven i förfarandemanualen för att säkerställa att utbetalningar av förfinansiering på mellan 60 000 och 300 000 euro där det saknas bankgaranti endast görs om risken bedöms som låg. Måldatum för genomförande: före utgången av 2024.	✓		

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagandenivå	Revisionsrättens bedömning av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen	
			Genomförandegrad	Kommentar
2022	Vi rekommenderade kommissionen att göra följande: **Rekommendation 3:** Fastställ en lämplig tidsram så att utgiftskontrollrapporter från entreprenörer för bidragskontrakt finns tillgängliga innan betalningar behandlas eller kostnader regleras. Måldatum för genomförande: före utgången av 2025.	⊗	✕	
2022	Vi rekommenderade GD Grannskapspolitik och utvidgningsförhandlingar att göra följande: **Rekommendation 4:** Skärp kontrollerna för att exkludera betalningskrav för outnyttjad förfinansiering vid beräkningen av GD Grannskapspolitik och utvidgningsförhandlingars *korrigerande kapacitet*. Måldatum för genomförande: från och med den årliga verksamhetsrapporten för 2023.	✓	▨	

Källa: Revisionsrätten.

Kapitel 10

Europeisk offentlig förvaltning

Innehållsförteckning

	Punkt
Inledning	**10.1.–10.3.**
Kortfattad beskrivning	10.2.
Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod	10.3.
Transaktionernas korrekthet	**10.4.–10.21.**
Europaparlamentet	10.7.–10.9.
Europeiska unionens råd	10.10.–10.11.
Europeiska kommissionen	10.12.–10.19.
Europeiska revisionsrätten	10.20.
Europeiska utrikestjänsten	10.21.
Granskning av delar av systemen för intern kontroll	**10.22.–10.23.**
Årliga verksamhetsrapporter och andra förvaltningsverktyg	**10.24.**
Slutsats och rekommendationer	**10.25.–10.27.**
Slutsats	10.25.
Rekommendationer	10.26.–10.27.
Bilagor	
Bilaga 10.1 – Uppföljning av tidigare rekommendationer – Europeisk offentlig förvaltning	

Inledning

10.1. I detta kapitel redovisar vi våra granskningsresultat för rubrik 7 Europeisk offentlig förvaltning i den fleråriga budgetramen. ***Figur 10.1*** innehåller en översikt över utgifterna per EU-institution och EU-organ under denna rubrik 2025.

Figur 10.1 – Utbetalningar och granskningspopulation

Europeisk offentlig förvaltning
13,8 miljarder euro (7,8 % av EU:s budgetutgifter)

(miljarder euro)

2025 års utbetalningar fördelade per institution

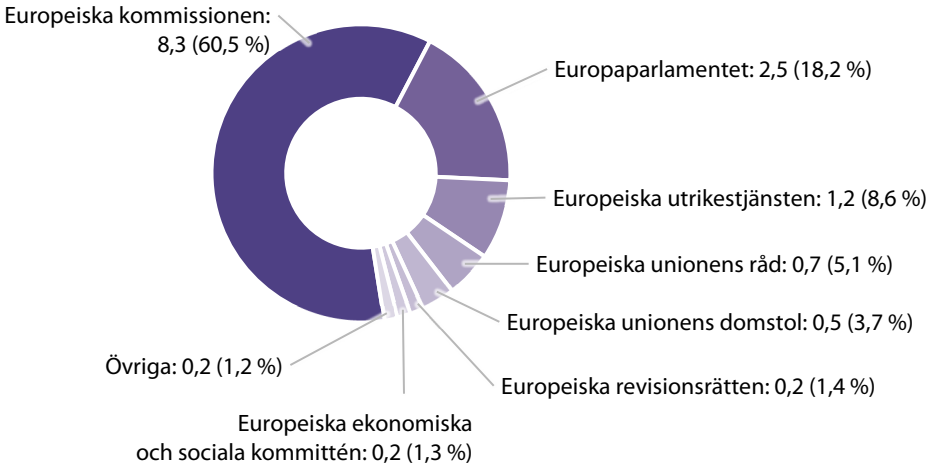

2025 års granskningspopulation i förhållande till utbetalningar

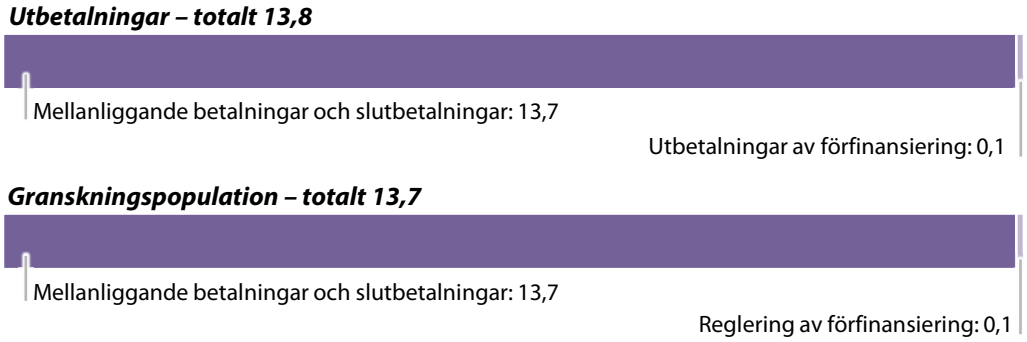

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från Europeiska unionens *konsoliderade årsredovisning* för 2025.

Kortfattad beskrivning

10.2. I de administrativa kostnaderna ingår personalkostnader, inklusive pensioner, som 2025 utgjorde cirka 71 % av de totala kostnaderna, samt kostnader för byggnader, utrustning, kommunikation och it. Vårt arbete har under många år visat att dessa utgifter på det stora hela är förknippade med låg risk.

Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod

10.3. Med hjälp av den revisionsmetod som anges i ***bilaga 1.1*** undersökte vi följande för denna rubrik i den fleråriga budgetramen för 2025:

a) Ett statistiskt representativt urval bestående av 70 *transaktioner* som omfattade alla typer av utgifter under denna rubrik, från alla EU-institutioner och EU-organ. Målet var att uppskatta felnivån i EU:s intäkter och att bidra till *revisionsförklaringen*.

b) Systemen för övervakning och kontroll vid Byrån för löneadministration och individuella ersättningar, särskilt tillämpningen av normer för intern kontroll, riskhantering och nyckelkontroller.

c) Den information om *korrekthet* som anges i de *årliga verksamhetsrapporterna* från alla EU:s institutioner och organ, bland annat från de av kommissionens generaldirektorat och kontor som primärt ansvarar för administrativa kostnader[1], och som återspeglas i kommissionens *årliga förvaltnings- och prestationsrapport*.

[1] Generaldirektoratet för personal och säkerhet (GD Personal och säkerhet), generaldirektoratet för digitala tjänster (GD Digitala tjänster), Byrån för löneadministration och individuella ersättningar, Infrastruktur- och logistikbyrån i Bryssel och Infrastruktur- och logistikbyrån i Luxemburg.

Transaktionernas korrekthet

10.4. Av de 70 transaktioner som vi granskade innehöll 18 (26 %) fel. Baserat på de nio fel som vi har kvantifierat uppskattar vi att felnivån ligger under *väsentlighetsgränsen*.

10.5. De *kvantifierbara fel* som vi konstaterade gällde utgifter vid Europaparlamentet, Europeiska unionens råd, Europeiska kommissionen och *Europeiska utrikestjänsten*. Felen är främst kopplade till brister i förfarandena för *offentlig upphandling*, till exempel avsaknad av väsentlig dokumentation. Vi fann icke kvantifierbara fel vid Europaparlamentet, Europeiska kommissionen, Europeiska unionens domstol och Europeiska utrikestjänsten. Vi fann inget betydande problem när det gällde Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Europeiska regionkommittén, Europeiska ombudsmannen eller Europeiska datatillsynsmannen. Europeiska revisionsrättens externa revisor rapporterade ett problem (punkt ***10.20***). När felen avser förfaranden för offentlig upphandling rapporterar vi dem i första hand i avsnittet om den institution som förvaltade det aktuella förfarandet.

10.6. Ett icke kvantifierbart fel gäller samtliga institutioner i Luxemburg. Det rör sig om en utbetalning för transportkostnader till en föräldraförening som sköter transporten av barn till Europaskolorna i Luxemburg. Vi konstaterade att det saknades en skriftlig avtalsram som fastställer de berörda parternas rättigheter och skyldigheter och villkoren för att beräkna, kontrollera och göra sådana utbetalningar. Det skapar osäkerhet när det gäller de olika parternas ansvar och kan göra det svårt att lösa tvister eller korrigera fel i faktureringen.

Europaparlamentet

10.7. Vi granskade 15 transaktioner och identifierade två som innehöll kvantifierbara fel. Ett fel gällde en utbetalning till en politisk grupp. Den politiska gruppen tilldelade ett av kontrakten utan att begära in tillräckligt många anbud, vilket krävs enligt Europaparlamentets regler[2]. Det begränsade konkurrensen. När det gäller ett annat kontrakt avseende denna utbetalning gjordes ingen tydlig åtskillnad mellan urvals- och tilldelningskriterier, och viktningen av tilldelningskriterierna var inte tillräckligt detaljerad. Det minskade insynen i utvärderingsprocessen.

[2] Presidiets beslut om budgetpunkt 400, senast ändrat den 15 juli 2024.

10.8. Det andra felet gällde ett *upphandlingsförfarande* som omfattade ett sexårigt it-ramavtal vars löptid inte var tillräckligt motiverad. I *budgetförordningen* begränsas ramavtal till fyra år, förutom i vederbörligen motiverade fall.

10.9. Vi identifierade även en transaktion som Europeiska kommissionen hade betalat, där upphandlingsförfarandet förvaltades av Europaparlamentet, och som innehöll ett icke kvantifierbart fel. Det saknades dokumentation om förfarandet, vilket krävs enligt budgetförordningen.

Europeiska unionens råd

10.10. Vi granskade fyra transaktioner och konstaterade att två innehöll kvantifierbara fel. Ett av felen gällde en utbetalning för it-tjänster som en extern tjänsteleverantör hade tillhandahållit, där ett kriterium för att fastställa timersättningen för en konsult inte tillämpades korrekt.

10.11. Det andra kvantifierbara felet gällde ett kontrakt som förvaltades av Europeiska kommissionen, såsom rapporteras i punkt ***10.16***.

Europeiska kommissionen

10.12. Vi granskade 25 transaktioner och identifierade tre som innehöll kvantifierbara fel.

10.13. Ett av felen gällde en felaktig utbetalning av ett flyttningsbidrag till en pensionär. Vi drog slutsatsen att de befintliga kontrollerna i detta fall var otillräckliga för att förhindra att pensionärens rättigheter fastställdes felaktigt.

10.14. De andra felen gällde två fastighetsrelaterade transaktioner där upphandlingsförfarandena var bristfälliga och det saknades väsentlig dokumentation. När det gällde den första av dessa transaktioner hittade vi inga bevis för att väsentlig dokumentation – såsom en inbjudan till anbudsgivare, anbudsspecifikationer eller bekräftelse på att en öppnings- och utvärderingskommitté hade utsetts – fanns tillgänglig, vilket krävs för förhandlade förfaranden enligt budgetförordningen.

10.15. Den andra fastighetsrelaterade transaktionen omfattade en utbetalning för inredningsarbeten i en datacentral, som motsvarade mer än 50 % av de totala kostnaderna för datacentralens hyreskontrakt. Den marknadsundersökning som föregick det förhandlade förfarandet för hyreskontraktet var till stor del ofullständig, eftersom den endast täckte hyreskostnaderna och inte inredningsarbetena. Det gjordes således ingen oberoende utvärdering av inredningsarbetena och inte heller någon konkurrensmässig jämförelse av kostnaderna. Vi anser därför att det förhandlade förfarandet inte uppfyllde kraven i budgetförordningen. Vi noterade också att det saknades väsentlig dokumentation, i likhet med de fall som rapporteras i punkt ***10.14***.

10.16. Vidare identifierade vi kvantifierbara fel i tre transaktioner i urvalet från andra institutioner, där upphandlingsförfarandena förvaltades av Europeiska kommissionen. En transaktion, för vilken utbetalningen gjordes av Europeiska unionens råd, gällde inköp av kontorsutrustning. Det tillhörande ramavtalet innehöll en prisändringsklausul som inte följde EU:s lagstiftning om offentlig upphandling eftersom det inte innehöll någon hänvisning till ett oberoende index, till en formel eller till ett verifierbart referensvärde. Det saknade därför den objektivitet och öppenhet som krävs enligt budgetförordningen.

10.17. När det gäller den andra transaktionen, för vilken utbetalningen gjordes av Europeiska utrikestjänsten, innehöll anbudsinfordran inga urvals- och tilldelningskriterier, vilket krävs enligt budgetförordningen.

10.18. Den tredje transaktionen, för vilken utbetalningen gjordes av Europeiska revisionsrätten, gällde ett avtal om inköp av utrustning och köp av yrkesmässiga tjänster. Avtalets specifika löptid på sex år var inte tillräckligt motiverad. Detta liknar det fall som rapporteras i punkt ***10.8***.

10.19. En annan fastighetsrelaterad transaktion, som identifierades som ett icke kvantifierbart fel, gällde ett kontrakt som förvaltades av Europaparlamentet, såsom rapporteras i punkt ***10.9***.

Europeiska revisionsrätten

10.20. Institutionens oberoende externa revisor granskade två transaktioner och identifierade ett kvantifierbart fel i ett kontrakt som förvaltades av Europeiska kommissionen, såsom anges i punkt ***10.18***.

Europeiska utrikestjänsten

10.21. Vi granskade 15 transaktioner. Vi identifierade ett kvantifierbart fel i ett kontrakt som förvaltades av Europeiska kommissionen, såsom anges i punkt ***10.17***.

Granskning av delar av systemen för intern kontroll

10.22. Vi granskade systemen för övervakning och kontroll vid Byrån för löneadministration och individuella ersättningar, såsom anges i punkt ***10.3(b)***. Vi fann att av byråns åtta enheter hade endast en nyligen sett över sina *känsliga befattningar*. Vidare hade byråns strategi för bedrägeribekämpning för 2022–2024 inte uppdaterats, och det hade inte gjorts någon formell utvärdering i tid av genomförandet av de åtgärder som ingick i den tillhörande handlingsplanen.

10.23. Sedan 2019 har byrån gradvis automatiserat sina kontroller av pensionärers rätt till fortsatta pensionsutbetalningar. När vi granskade den funktion som används för att föra register över pensionärernas levnadsintyg i byråns it-system noterade vi att det saknades

a) regelbundna kontroller av användarnas åtkomsträttigheter,

b) en övervakningsprocess för identifiering av pensionärer som inte lämnat in levnadsintyg och efterföljande uppföljning,

c) formella förfaranden för anställda som ansvarar för registrering och validering i samband med behandlingen av pensionärernas levnadsintyg och för verifiering av pensionärers identitet vid besök på plats eller vid telefonsamtal.

Detta kan minska *ändamålsenligheten* i byråns automatiserade kontroller och öka risken för felaktiga utbetalningar och behovet av att återkräva pengarna.

Årliga verksamhetsrapporter och andra förvaltningsverktyg

10.24. I de årliga verksamhetsrapporter som vi granskade identifierades inga väsentliga felnivåer, något som överensstämmer med våra granskningsresultat (se punkt ***10.4***).

Slutsats och rekommendationer

Slutsats

10.25. De samlade revisionsbevis som vi har inhämtat och presenterar i det här kapitlet visar att felnivån i utgifterna för Europeisk offentlig förvaltning inte var väsentlig.

Rekommendationer

10.26. ***Bilaga 10.1*** visar uppföljningen av den rekommendation som lämnades till Europaparlamentet i vårårsrapport för 2022. Vi anser att denna rekommendation har genomförts i vissa avseenden. Vår revision för 2025 (punkt ***10.7***) visar att denna rekommendation fortfarande är relevant.

10.27. På grundval av vårt revisionsarbete rekommenderar vi följande:

Rekommendation 10.1 – Skärp kontrollerna av pensionärers rätt till fortsatta pensionsutbetalningar

Byrån för löneadministration och individuella ersättningar bör

a) stärka sina övervakningsprocesser när det gäller att identifiera och följa upp ärenden där pensionärer saknar levnadsintyg,

b) fastställa formella förfaranden för behandlingen av levnadsintyg i sitt it-system och för verifieringen av pensionärernas identitet.

Måldatum för genomförande: mitten av 2027.

Bilagor

Bilaga 10.1 – Uppföljning av tidigare rekommendationer – Europeisk offentlig förvaltning

Godtagandenivå: godtagen, delvis godtagen, ej godtagen, ingen information.

Genomförandegrad: fullt ut, i de flesta avseenden, i vissa avseenden, ej genomförd, inga slutsatser kan dras eller inte längre relevant.

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagandenivå	Revisionsrättens bedömning av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen	
			Genomförandegrad	Kommentar
2022	Vi rekommenderar att **Rekommendation 1:** Europaparlamentets administration bör stärka sin vägledning om de politiska gruppernas genomförande av budgetanslag och föreslå för parlamentets presidium att det vidtar åtgärder och kräver att de politiska grupperna tillämpar de interna reglerna ändamålsenligt och ser till att upphandlingsförfaranden följs. Tidsram: före utgången av 2024.			Europaparlamentets administration har arbetat för att stärka sin vägledning om de europeiska politiska gruppernas genomförande av budgetanslagen genom att anordna flera utbildningstillfällen och ge stöd till de politiska grupperna om hur man tillämpar reglerna för offentlig upphandling. Administrationen har dock inte föreslagit några åtgärder för presidiet med krav på att de politiska grupperna ska tillämpa parlamentets interna regler på ett ändamålsenligt sätt och säkerställa att upphandlingsförfarandena följs.

Källa: Revisionsrätten.

Kapitel 11

Faciliteten för återhämtning och resiliens

Innehållsförteckning

	Punkt
Inledning	**11.1.–11.10.**
Kort beskrivning av faciliteten	11.1.–11.5.
Politiska mål	11.2.
Förvaltnings- och kontrollramen	11.3.–11.4.
Genomförandestatus	11.5.
Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod	11.6.–11.10.
Bedömning av om betalnings- och stödvillkoren var uppfyllda	**11.11.–11.21.**
Delmål och mål har inte uppnåtts på ett tillfredsställande sätt	11.13.–11.14.
Åtgärder som inleddes före stödberättigandeperioden	11.15.–11.17.
Dubbel finansiering	11.18.–11.21.
Granskning av utvalda system för övervakning och kontroll	**11.22.–11.38.**
Brister i kommissionens preliminära bedömning	11.22.
Det är visserligen färre ej genomförda viktiga rekommendationer från kommissionens revisioner men merparten är försenade	11.23.–11.28.
Medlemsstaternas kontrollsystem är fortfarande inte tillräckligt ändamålsenliga	11.29.–11.38.
Fortsatt behov av kontrolldelmål	11.29.–11.32.
Brister i vissa medlemsstaters system för att säkerställa efterlevnad av reglerna för offentlig upphandling och statligt stöd	11.33.–11.37.
Brister i betalningsansökningar	11.38.

Analys av förslagen till ändringar av rådets genomförandebeslut 11.39.–11.48.

Flera av rådets genomförandebeslut ändrades efter det att ansökan om utbetalning skickats in så att de stämde överens med de faktiska resultaten 11.41.–11.42.

De objektiva omständigheterna förklarades inte alltid tillräckligt väl och underbyggdes sällan av lämpliga bevis 11.43.–11.44.

Vissa ändringar innebar att viktiga steg i genomförandet togs bort från åtgärden inom faciliteten 11.45.

Brister när det gäller ändringarnas inverkan på kostnadsberäkningarna 11.46.–11.48.

Problem som rör utformningen av åtgärder, delmål och mål 11.49.–11.53.

De årliga verksamhetsrapporterna och den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten 11.54.–11.59.

Slutsatser och rekommendationer 11.60.–11.62.

Slutsatser 11.60.–11.61.

Rekommendationer 11.62.

Bilagor

Bilaga 11.1 – Revisionsmetod

Bilaga 11.2 – Resultat av revisionen av bidragsutbetalningar till medlemsstaterna

Bilaga 11.3 – Uppföljning av tidigare rekommendationer

Inledning

Kort beskrivning av faciliteten

11.1. Faciliteten för återhämtning och resiliens (*faciliteten*) inrättades genom förordning (EU) 2021/241 (*förordningen*) som trädde i kraft den 19 februari 2021. Den har ändrats två gånger: först i februari 2023 så att medlemsstaterna kunde lägga till ett REPowerEU-kapitel i sina nationella återhämtnings- och resiliensplaner[1] och sedan i februari 2024[2] så att medlemsstaterna kunde inkludera det belopp som de bidrog med för inrättandet av *den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP)* som beräknade kostnader i sina planer. Faciliteten har gett stöd till reformer och investeringar i medlemsstaterna sedan covid-19-pandemin bröt ut i februari 2020 (sedan den 1 februari 2022 när det gäller *REPowerEU*) och löper fram till och med den 31 december 2026.

Politiska mål

11.2. Huvudsyftet med faciliteten är att mildra covid-19-pandemins ekonomiska och sociala konsekvenser och samtidigt göra medlemsstaternas ekonomier och samhällen mer resilienta och bättre förberedda på framtida utmaningar, även genom att påskynda framstegen mot den gröna och den digitala omställningen. Genom planen REPowerEU, som är EU:s svar på de störningar på den globala energimarknaden som Rysslands anfallskrig mot Ukraina orsakat, tillkom ytterligare ett mål: att bryta EU:s beroende av ryska fossila bränslen genom att omvandla EU:s energisystem.

---

[1] Förordning (EU) 2023/435.

[2] Förordning (EU) 2024/795.

Förvaltnings- och kontrollramen

11.3. Kommissionen genomför faciliteten genom *direkt förvaltning*, vilket innebär att kommissionen är direkt ansvarig för genomförandet. Utbetalningar från faciliteten görs på villkor att medlemsstaterna på ett tillfredsställande sätt har uppnått de *delmål* och *mål* som anges i bilagorna till *rådets genomförandebeslut* där respektive lands återhämtnings- och resiliensplan godkänns[3]. Ytterligare krav är att delmål eller mål som tidigare har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt inte får ha upphävts, och att inga överträdelser av principen om dubbel finansiering får förekomma. Villkoren för stödberättigande i förordningen föreskriver att stödberättigandeperioden ska respekteras, att *principen om att inte orsaka betydande skada* följs och att stödet inte ersätter återkommande nationella budgetutgifter (utom i vederbörligen motiverade fall)[4]. Medlemsstaterna måste se till att medlen används i enlighet med tillämplig EU-lagstiftning och nationell lagstiftning, särskilt när det gäller att förebygga, upptäcka och korrigera *bedrägerier*, korruption och intressekonflikter. Medlemsstaterna får lämna in ansökningar om utbetalning upp till två gånger per år tillsammans med en sammanfattning av revisionerna och en förvaltningsförklaring avseende de uppgifter som lämnats.

11.4. Enligt kraven i förordningen kontrollerar kommissionen att delmål och mål har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt, vilket är villkoret för utbetalningar från faciliteten. Att utgifterna är förenliga med EU-regler och nationella regler är inte ett villkor för att medlemsstaterna ska erhålla utbetalningar från faciliteten. Som vi rapporterat tidigare år medför detta en betydande skillnad[5] för vårt revisionsarbete jämfört med andra områden av EU:s budget, där vi bedömer hur EU:s och medlemsstaternas tillämpliga regler följs hela vägen till slutmottagaren (t.ex. stödberättigandet i uppkomna kostnader och efterlevnaden av reglerna för *statligt stöd* och *offentlig upphandling*)[6].

---

[3] Förordning (EU) 2021/241, ändrad genom förordningen, artikel 24.2.

[4] Ibid., artiklarna 5, 9, 17.2 och 24.3.

[5] Årsrapporten för 2023, punkt XXXVIII.

[6] Ibid., punkt 11.13.

Genomförandestatus

11.5. Fram till slutet av 2025 hade kommissionen gjort 102 bidragsutbetalningar (en under 2021, 13 under 2022, 23 under 2023, 28 under 2024 och 37 under 2025) och utgifterna uppgick till totalt 223,9 miljarder euro. Detta innebär att 38 % av de totala tillgängliga medlen (bidrag) finns tillgängliga för utbetalning under facilitetens sista år (se ***figur 11.1***). Vi noterar att Ungern vid utgången av 2025 ännu inte hade lämnat in någon betalningsansökan.

Figur 11.1 – Status för bidragsutbetalningarna från faciliteten för återhämtning och resiliens till medlemsstaterna per den 31 december 2025

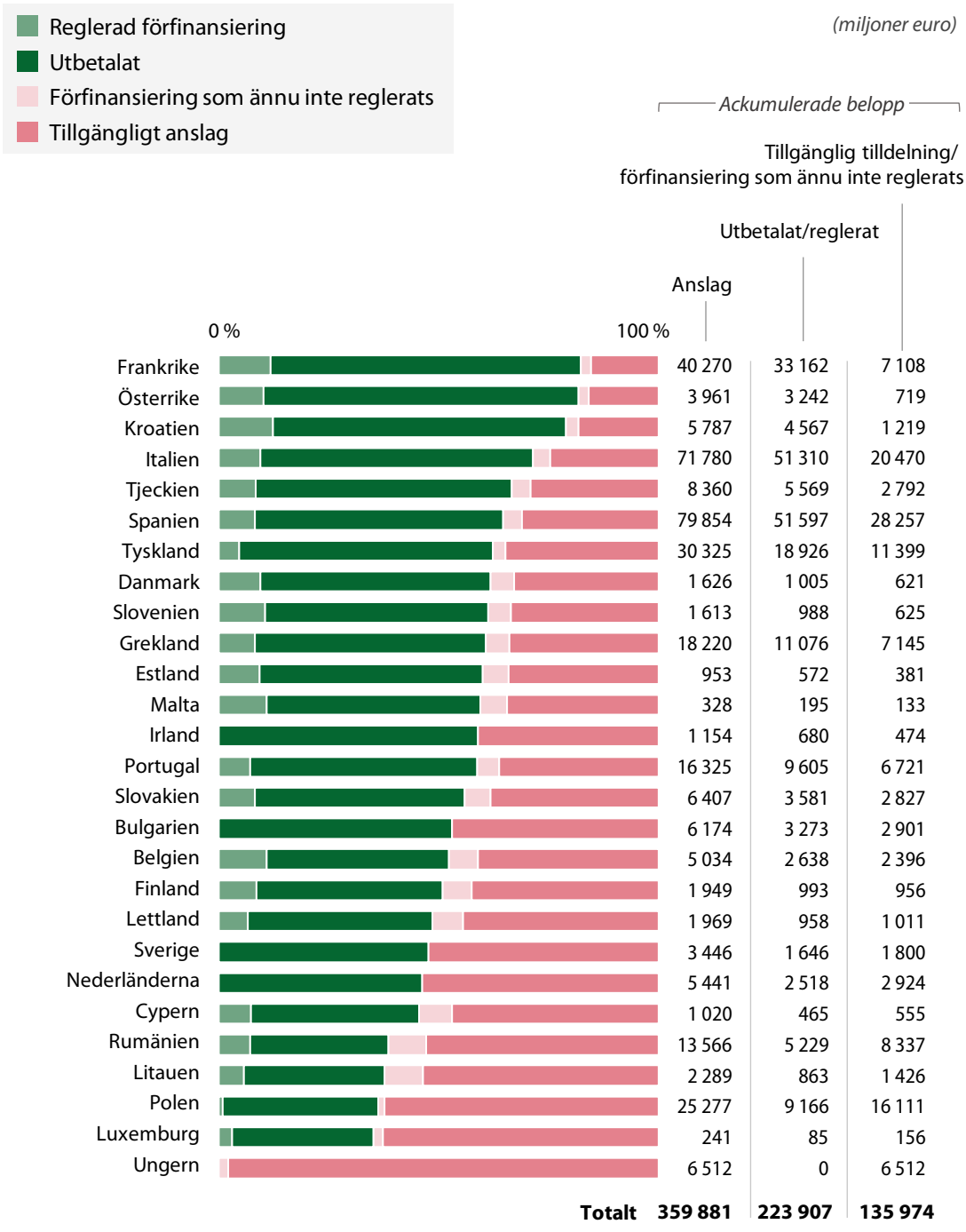

	2021	2022	2023	2024	2025	Totalt
Förfinansiering	36 373	271	1 692	2 412	0	**40 748**
Utbetalat	10 000	46 897	46 326	53 484	40 078	**196 785**
Reglerat	1 494	6 803	7 150	6 370	5 305	**27 122**

Källa: Revisionsrätten.

Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod

11.6. Bidragsutbetalningarna från faciliteten uppgick 2025 till totalt 45,4 miljarder euro och vår revision omfattade samtliga 37 bidragsutbetalningar på sammanlagt 40,1 miljarder euro samt *reglering* av förfinansiering på sammanlagt 5,3 miljarder euro.

11.7. I enlighet med vår revisionsmetod, som anges i ***bilaga 11.1***, undersökte vi följande för vårt uttalande om korrektheten i kostnaderna inom faciliteten för 2025:

a) 200 delmål och 220 mål i ansökningarna om de 37 bidragsutbetalningar som gjordes 2025, för att bedöma om de uppfyller villkoren för utbetalning och stödberättigande (se ***figur 11.2***). Vi täcker 40 % av den totala granskningspopulationen av delmål och mål. Denna utvärdering omfattade

   i) en skrivbordsgranskning av kommissionens preliminära bedömningar, och av de åtta delmål som är kopplade till medlemsstaternas revisions- och kontrollsystem,

   ii) besök på plats avseende 27 delmål och mål i fem medlemsstater (Belgien, Spanien, Lettland, Österrike och Polen),

b) kommissionens rapporter om efterhandsrevisioner där vi granskade kommissionens revisionsarbete och de rapporterade resultaten, inbegripet genomförandet av rekommendationer som härrör från dessa revisioner,

c) rapportering av kommissionens generaldirektorat för ekonomi och finans (GD Ekonomi och finans) om korrektheten i kostnaderna inom faciliteten 2025 i den *årliga verksamhetsrapporten* och hur denna information presenteras i den *årliga förvaltnings- och prestationsrapporten*.

Figur 11.2 – Totalt antal delmål och mål respektive granskade delmål och mål som låg till grund för kostnaderna inom faciliteten för återhämtning och resiliens 2025

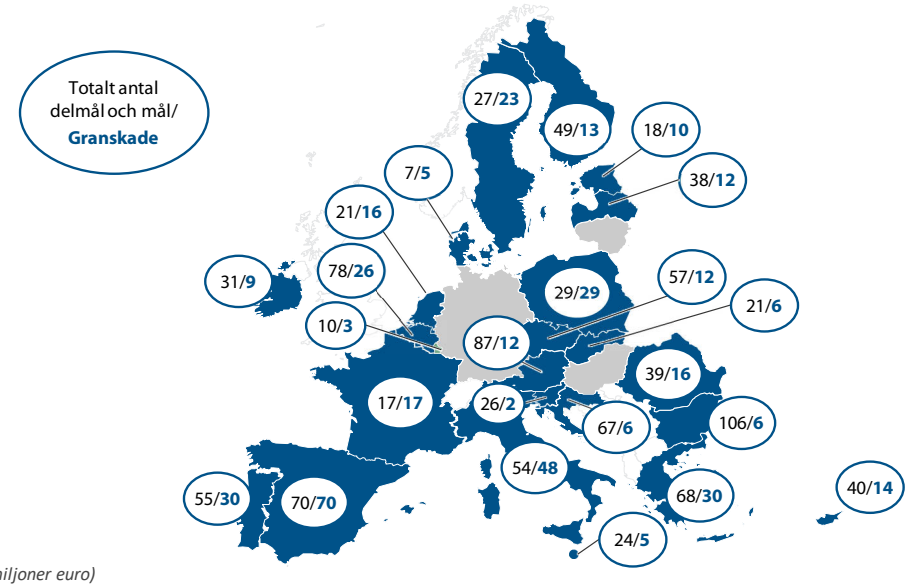

(miljoner euro)

		Granskningspopulation		Revisionsmässiga urval		Andel av samtliga delmål och mål som granskats
Medlemsstat	**Kostnader**	**Totalt antal delmål**	**Totalt antal mål**	**Granskade delmål**	**Granskade mål**	
Belgien (*)	1 695	55	23	10	16	33 %
Bulgarien (*)	1 904	96	10	2	4	6 %
Tjeckien (*)	2 003	31	26	2	10	21 %
Danmark	148	5	2	3	2	71 %
Estland	143	13	5	6	4	56 %
Irland (*)	356	19	12	2	7	29 %
Grekland (*)	3 997	58	10	20	10	44 %
Spanien (*)	8 136	28	42	28	42	100 %
Frankrike	3 776	7	10	7	10	100 %
Kroatien (*)	1 204	29	38	2	4	9 %
Italien (*)	8 836	31	23	25	23	89 %
Cypern (*)	220	30	10	8	6	35 %
Lettland	339	27	11	7	5	32 %
Luxemburg	60	6	4	1	2	30 %
Malta	57	12	12	3	2	21 %
Nederländerna	1 185	15	6	10	6	76 %
Österrike (*)	2 438	63	24	6	6	14 %
Polen	2 266	19	10	19	10	100 %
Portugal (*)	2 176	31	24	6	24	55 %
Rumänien	1 044	34	5	11	5	41 %
Slovenien	463	20	6	1	1	8 %
Slovakien	569	15	6	4	2	29 %
Finland (*)	720	39	10	7	6	27 %
Sverige	1 646	14	13	10	13	85 %
Totalt	45 383	**697**	**342**	**200**	**220**	40 %

(*) Det gjordes mer än en utbetalning 2025.
För urvalet av delmål och mål, se ***bilaga 11.1***, punkterna ***(9)–(11)***. Omfattningen av vårt revisionsarbete varierar från land till land, eftersom vi är inriktade på stora utbetalningar.

Källa: Revisionsrätten.

11.8. Vår revision omfattade varken korrektheten i slutmottagarnas uppkomna kostnader eller lånedelen av faciliteten.

11.9. Med tanke på det stora antalet ändringar av rådets genomförandebeslut och deras betydelse för ett ändamålsenligt genomförande av faciliteten granskade vi också ett riskbaserat urval bestående av 32 ändringar (avseende 20 delmål och mål).
Vi analyserade i vilken utsträckning medlemsstaterna hade motiverat att ändringen berodde på objektiva omständigheter (artikel 21 i förordningen), samt kommissionens efterföljande analys. Dessutom utför vi för närvarande en särskild revision för att bedöma om de sista omgångarna av ändringar av återhämtnings- och resiliensplanerna under 2025/2026, såsom de har bedömts av kommissionen och godkänts av rådet, fortfarande överensstämmer med den övergripande ambitionsnivån i de tidigare planerna.

11.10. Vi granskade även ett riskbaserat urval av 20 offentliga upphandlingar i fem medlemsstater (Belgien, Spanien, Frankrike, Portugal och Rumänien) samt tio fall av statligt stöd i fyra medlemsstater (Danmark, Frankrike, Cypern och Sverige) som rör utbetalningar från faciliteten under 2025. Målet var att avgöra om upphandlingarna och utbetalningarna hade genomförts i enlighet med EU:s regler och nationella regler.

Bedömning av om betalnings- och stödvillkoren var uppfyllda

11.11. Vi konstaterade att det för 16 av de 420 granskade delmålen och målen förekom iakttagelser med en ekonomisk inverkan (se ***bilaga 11.2***). Iakttagelserna gällde nio av de 37 utbetalningarna från faciliteten (och tillhörande regleringar av förfinansiering) i nio medlemsstater. Vi drar slutsatsen att den minsta ekonomiska inverkan av dessa iakttagelser ligger över vår *väsentlighetsgräns*.

11.12. Mot bakgrund av karaktären hos facilitetens utgiftsmodell och eftersom kommissionens metod för innehållande av betalningar[7] bygger på många olika bedömningar som kan leda till olika tolkningar, anger vi inte någon *felprocent* som är jämförbar med andra av EU:s utgiftsområden (se ***bilaga 11.1***). I ***figur 11.3*** visas vilka typer av iakttagelser som har ekonomisk inverkan.

Figur 11.3 – Typer av iakttagelser med ekonomisk inverkan

Källa: Revisionsrätten.

[7] COM (2023) 99 final, bilaga II till meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet *Två år av faciliteten för återhämtning och resiliens: ett unikt verktyg i centrum för EU:s gröna och digitala omställning*.

Delmål och mål har inte uppnåtts på ett tillfredsställande sätt

11.13. Vid våra kontroller identifierade vi tio delmål och mål i tio medlemsstater som inte hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt. Vi konstaterade att man inte hade uppnått alla delar som krävdes enligt delmålet eller målet och att de delar som saknades motsvarade mer än en minimal godtagbar avvikelse (se exemplet i ***ruta 11.1***). Trots detta hade kommissionen gjort de tillhörande utbetalningarna.

Ruta 11.1

Exempel på ett delmål som inte uppnåtts på ett tillfredsställande sätt

Polen – beskrivning av delmål B5G: ”I förordningen ska kvalitetsnormer fastställas för fasta biomassabränslen avsedda för hushållsbruk, däribland träpellets.”

Polen antog i maj 2025 en förordning som fastställer kvalitetsstandarder endast för träpellets (tolv standarder) och briketter (åtta standarder), vilka används i 14,9 % av alla värmeanläggningar som använder biomassa som bränsle i polska hushåll. Andra typer av biomassa (främst ved), som används i resterande 85,1 % av värmeanläggningarna, omfattas inte av förordningen.

Kommissionen bedömde att delmålet hade uppnåtts och betraktade det faktum att andra typer av biomassa inte ingick som en ”minimal avvikelse”. Enligt kommissionens bedömning fanns det inte något behov av att fastställa kvalitetsstandarder för andra typer av biomassa, eftersom de omfattas av de standarder som fastställts i resolutioner inriktade på bekämpning av smog.

Men dessa resolutioner är regionala akter och inte nationell lagstiftning, vilket krävs enligt rådets genomförandebeslut. Dessutom finns resolutionerna bara i 14 av 16 polska regioner och de fastställer endast en standard (högsta luftfuktighet) för alla typer av biomassa, inbegripet träpellets och briketter.

Vi anser inte att avvikelsen är minimal, eftersom den största delen av hushållens biobränslen inte omfattas av den förordningen som delmålet avser. Vi drog därför slutsatsen att detta delmål inte hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt.

Vi konstaterade även att vissa delmål/mål inte hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt när det gäller utbetalningar till Bulgarien, Irland, Grekland, Spanien, Italien och Sverige.

11.14. Förra året avstod vi från att dra slutsatser om huruvida två *kontrolldelmål* som ingick i den första utbetalningen till Polen hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt[8]. Dessa delmål, som var en förutsättning för utbetalningar till Polen från faciliteten, syftade till att stärka domstolarnas oberoende och opartiskhet genom en reform av disciplinära åtgärder mot domare. Vi lyfte fram allvarliga brister vid utnämningen av domare men drog ingen slutsats, på grund av en pågående begäran om förhandsavgörande till Europeiska unionens domstol (*EU-domstolen*) i mål C-517/24, som direkt rörde denna fråga. EU-domstolen förklarade därefter att begäran om förhandsavgörande inte kunde tas upp till prövning, eftersom den ansåg att begäran gick utöver EU-domstolens behörighet att meddela förhandsavgöranden. EU-domstolen prövade därför inte innehållet i de frågor som den hänskjutande nationella domstolen hade ställt. Målet är dock fortfarande under behandling vid den nationella domstolen. Vi noterar dock att andra mål som rör dessa delmål fortfarande är under behandling vid EU-domstolen (t.ex. C-555/24). Vi avvaktar därför EU-domstolens slutliga beslut i dessa mål innan vi fastställer om dessa delmål och ett annat delmål som har direkt samband med dem har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt.

Åtgärder som inleddes före stödberättigandeperioden

11.15. Enligt förordningen får endast åtgärder som inleddes från och med den 1 februari 2020[9] finansieras inom ramen för faciliteten, men den innehåller inga ytterligare kriterier när det handlar om vad som utgör inledningen av en åtgärd. I oktober 2024 utfärdade kommissionen en vägledning[10] där den förtydligade att den tolkar en åtgärds inledning som början på åtgärdens genomförande på plats när kostnaderna uppkommer.

---

[8] Årsrapporten för 2024, punkt 11.16.

[9] Förordningen, artikel 17.2.

[10] COM (2024) 474 final, bilaga II till rapporten från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens.

11.16. Vi anser fortfarande[11] att inledningen av en åtgärd ska anses vara datumet för det första (rättsliga) *åtagandet* (t.ex. i form av ett kontrakt, en inköpsorder eller ett finansieringsbeslut), eftersom detta utgör inledningen av den första verksamhet som är kopplad till åtgärden. Ett sådant kontrakt eller finansieringsbeslut fastställer en skyldighet och leder till en ekonomisk och produktiv verksamhet på entreprenörs- och underleverantörsnivå samt till *resultat* i efterföljande utbetalningar.

11.17. Vi konstaterade att projekt avseende fyra mål inom ramen för två utbetalningar (Belgien och Sverige) hade inletts före februari 2020. Därför borde dessa fyra projekt inte ha finansierats av faciliteten.

Dubbel finansiering

11.18. Att undvika dubbel finansiering är en av huvudprinciperna för stödberättigande när det handlar om EU:s utgifter[12]. Det är en princip som är grundläggande för skyddet av EU:s ekonomiska intressen[13].

11.19. I förordningen anges den traditionella kostnadsbaserade definitionen av dubbel finansiering, trots att utbetalningar från faciliteten inte ersätter stödberättigande uppkomna kostnader, utan i stället är kopplade till att delmål och mål har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt. Vår bedömning är att dubbel finansiering kan förekomma för faciliteten om samma underliggande kostnad för ett delmål eller ett mål finansieras två gånger och/eller om samma resultat deklareras två gånger och därmed får finansiering två gånger. Men samma resultat får inte finansieras två gånger från EU:s budget, även om ett av de berörda finansieringsinstrumenten inte är kostnadsbaserat.

11.20. I särskild rapport 22/2024 drog vi slutsatsen att de system som kommissionen och medlemsstaterna inrättat och genomfört inte var tillräckliga för att på ett lämpligt sätt minska den ökade risken för dubbel finansiering från faciliteten och andra EU-fonder.

---

[11] Årsrapporten för 2023, punkt 11.22.

[12] Budgetförordningen, artikel 191.3.

[13] Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95, artikel 1.

11.21. Vi fann två fall av dubbel finansiering (se exempel i ***ruta 11.2***) som inte borde ha finansierats genom faciliteten.

Ruta 11.2

Exempel på ett delmål som finansieras både av faciliteten och andra EU-fonder

Lettland – beskrivning av delmål 144: ”Kartläggningen [av de mänskliga resurserna inom hälso- och sjukvården] ska innehålla detaljerade uppgifter om antalet hälso- och sjukvårdspersonal som arbetar inom olika områden, både inom den offentliga och den privata sektorn, på alla vårdnivåer.”

Kommissionen anser att det inte kan vara dubbel finansiering om faciliteten inte täcker samma kostnad som ett annat finansieringsinstrument, och för att fastställa detta använder kommissionen de kostnader som en medlemsstat lagt fram i sin återhämtnings- och resiliensplan.

Vi konstaterade att delmålet ”kartläggningen av de mänskliga resurserna inom hälso- och sjukvården” redan hade finansierats fullt ut samt utarbetats och antagits genom EU:s instrument för tekniskt stöd.

Detta var ett av två fall av dubbel finansiering i Lettland.

Granskning av utvalda system för övervakning och kontroll

Brister i kommissionens preliminära bedömning

11.22. För tolv av de 16 iakttagelser som hade ekonomisk inverkan fann vi brister i kommissionens bedömning. Dessutom upptäckte vi ytterligare 28 fall av brister i kommissionens bedömning som dock inte hade någon betydelse för om delmålen/målen hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt. I dessa fall utförde kommissionen inte tillräckliga kontroller för att bedöma tillförlitligheten i de uppgifter som lämnats tillsammans med betalningsansökan, och vi inhämtade ytterligare information från medlemsstaterna (se exempel i ***ruta 11.3***).

Ruta 11.3

Exempel på en brist i kommissionens preliminära bedömning

Cypern – beskrivning av mål 193: ”Minskning av eftersläpningen av pågående ärenden om utfärdande av lagfartsbevis […]. Av dessa 20 000 pågående lagfartsbevis ska 80 % lösas antingen genom utfärdande av lagfartsbevis eller avslag på ärendet.”

Kommissionen grundade sin bedömning på en lägesrapport från de cypriotiska myndigheterna och på en kontroll på distans av systemet. Man kontrollerade dock inte den aggregerade informationens tillförlitlighet.

Kommissionen begärde nämligen inte någon förteckning över pågående eller avslutade ärenden, och den gjorde inte heller ett urval av enskilda ansökningar för att kontrollera att de rapporterade siffrorna var korrekta, vilket krävs enligt dess egna riktlinjer för urval.

Följaktligen hade kommissionen inte tillräckliga och ändamålsenliga bevis för att kunna bekräfta om det hade skett en minskning med 80 % av eftersläpningen avseende de 20 000 pågående lagfartsbevisen.

Det är visserligen färre ej genomförda viktiga rekommendationer från kommissionens revisioner men merparten är försenade

11.23. Enligt *budgetförordningen*[14], och de finansieringsöverenskommelser som ingås med medlemsstaterna, utför kommissionen efterhandsrevisioner i syfte att upptäcka och korrigera fel i fråga om transaktioner efter att de har godkänts.

11.24. Sedan 2021 har kommissionen offentliggjort 37 slutliga granskningsrapporter med 852 rekommendationer till 21 medlemsstater. Per den 11 maj 2026 var kommissionens bedömning att 758 (89 %) rekommendationer hade genomförts medan de återstående 94 (11 %) ännu inte hade genomförts. Kommissionens rapportering är indelad i tre huvudsakliga faser (snabbrapport, preliminär rapport och slutrapport). Kommissionen fastställer en intern tidsfrist på 40 dagar efter det att fältarbetet är avslutat för färdigställandet av den preliminära granskningsrapporten. Vi noterar att i slutet av maj 2026 befann sig 34 revisioner fortfarande i snabbrapportsfasen. De låg i genomsnitt nio månader efter tidsfristen, vilket innebär att antagandet av eventuella rekommendationer drar ut på tiden.

11.25. Kommissionen kategoriserar sina iakttagelser som kritiska, mycket viktiga, viktiga eller önskvärda. Kritiska eller mycket viktiga iakttagelser kan leda till att kontrolldelmål införs (se punkt ***11.29***) eller till en *reservation* i kommissionens årliga verksamhetsrapport om medlemsstaterna ännu inte har godtagit dem, har avvisat dem eller inte har genomfört dem. Dessa kritiska eller mycket viktiga iakttagelser kan också utgöra ett allvarligt åsidosättande av skyldigheterna i finansieringsöverenskommelsen.

11.26. Antalet rekommendationer som ännu inte har genomförts och som rör kritiska eller mycket viktiga iakttagelser har minskat, från 136 år 2025 till 25 år 2026. Trots denna förbättring var 64 % av de sistnämnda rekommendationerna fortfarande (i december 2025) försenade under det sista året av genomförandet av faciliteten (se ***figur 11.4***).

[14] Budgetförordningen, artikel 74.6.

Figur 11.4 – Förseningar i genomförandet av rekommendationer som rör kritiska och mycket viktiga iakttagelser i kommissionens revisioner

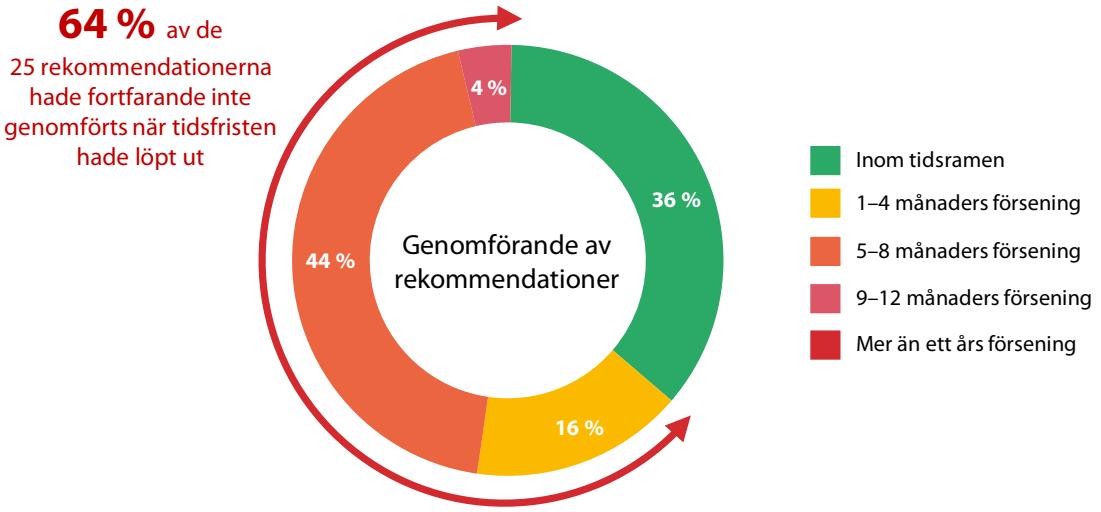

Källa: Revisionsrätten.

11.27. I ***tabell 11.1*** visas antalet rekommendationer som rör kritiska och mycket viktiga iakttagelser om medlemsstaternas kontrollsystem, tillsammans med uppgifter om hur dessa har genomförts.

Tabell 11.1 – Merparten av de rekommendationer som inte har genomförts och som rör kritiska och mycket viktiga iakttagelser är försenade

	Kritisk			Mycket viktig		
	Har inte genomförts		Har genomförts	Har inte genomförts		Har genomförts
	Har inte genomförts (inom tidsfristen)	Har inte genomförts (efter tidsfristens utgång)		Har inte genomförts (inom tidsfristen)	Har inte genomförts (efter tidsfristens utgång)	
Brister i medlemsstaternas kontrollsystem och skyddet av EU:s ekonomiska intressen						
Brister i kontroller av intressekonflikter, dubbel finansiering, bedrägerier och korruption	-	5	22	-	1	65
Bristfälliga eller otillräckliga kontroller av efterlevnaden av EU:s och medlemsstaternas regler (inbegripet dem för offentlig upphandling och statligt stöd) eller principen om att inte orsaka betydande skada	-	-	8	-	4	43
Misstänkt fall av bedrägeri	-	-	2	-		7
Ingen eller begränsad användning av Arachne som ett verktyg för att upptäcka risker	-	-	-	2	-	7
Brister i betalningsansökan						
Icke stödberättigande redovisade projekt eller poster	-	-	2	-	-	3
Brister i de nationella revisionsorganens revisioner (t.ex. felaktig bedömning, metodbrister)	-	-	-	6	-	26
Otillräcklig eller svag *verifieringskedja* eller datahanteringsprocess	-	-	43	-	1	78

Andra brister						
Bristfällig uppgiftsinsamling i strid med artikel 22.2 d i förordningen	-	-	14	-	4	27
Bristande administrativ kapacitet/brist på utbildning eller otydlig organisationsstruktur	-	-	1	-	-	28
Bristande efterlevnad av regler för offentliggörande	-	-	4	1	1	43
Totalt (antal rekommendationer/ medlemsstater)	**-**	**5/2**	**96/12**	**9/1**	**11/6**	**327/19**

Källa: Revisionsrätten.

11.28. Vi valde ut åtta avslutade rekommendationer avseende kritiska och mycket viktiga iakttagelser för att kontrollera att de hade genomförts. Vi konstaterade att kommissionen hade avslutat två rekommendationer utan tillräckliga bevis. I dessa två fall var rekommendationerna inriktade på iakttagelser om att de förfaranden som fanns för att skydda EU:s ekonomiska intressen inte hade tillämpats. De tillhandahållna bevisen visade inte att dessa förfaranden faktiskt hade tillämpats.

Medlemsstaternas kontrollsystem är fortfarande inte tillräckligt ändamålsenliga

Fortsatt behov av kontrolldelmål

11.29. Om kommissionen vid sina revisioner upptäcker brister i en medlemsstats kontrollsystem får den införa *kontrolldelmål* vid sin översyn av landets nationella återhämtnings- och resiliensplaner. När kontrolldelmål läggs till innebär det att alla framtida utbetalningar från faciliteten spärras fram till dess att medlemsstaten uppnår dessa delmål på ett tillfredsställande sätt. Vi anser att kontrolldelmål är ett steg i rätt riktning när det gäller att förbättra medlemsstaternas kontrollsystem[15]. Men behovet av kontrolldelmål tyder också på att medlemsstaternas system inte är helt ändamålsenliga.

[15] Översikt 02/2025 *Prestationsinriktning, ansvarsutkrävande och insyn – lärdomar från bristerna i faciliteten för återhämtning och resiliens*, punkt 63.

11.30. Syftet med vårt revisionsarbete är inte att vi ska avge ett uttalande om den övergripande *ändamålsenligheten* i medlemsstaternas kontrollsystem. Trots detta ger vår bedömning av om huruvida kontrolldelmål har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt oss möjlighet att bedöma viktiga delar av dessa system. År 2025 (det näst sista året för faciliteten) arbetade medlemsstaterna fortfarande med att uppnå kontrolldelmålen för att säkerställa att deras kontrollsystem var redo för genomförandet av faciliteten. Vår samlade slutsats är att samtliga åtta kontrolldelmål avseende bidragsutbetalningar från faciliteten för 2025 hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt.

11.31. Brister i kontrollsystemen i medlemsstater där den andra utbetalningen eller efterföljande utbetalningar var villkorade av att kontrolldelmål var uppnådda utgör en risk när det gäller skyddet av EU:s ekonomiska intressen fram till dess att delmålen är uppnådda, och kan potentiellt påverka kostnadernas korrekthet. Vi konstaterade att av de åtta kontrolldelmål som nämns ovan lades fem (två i Belgien och ett vardera i Irland, Österrike och Finland) till i den andra utbetalningsansökan, medan de återstående tre (alla i Sverige) avser den första utbetalningsansökan.

Vissa medlemsstater har bestående brister i sina kontrollsystem

11.32. Efter att ha granskat kommissionens granskningsrapporter och genomförandet av de relevanta rekommendationerna har vi konstaterat följande:

- När det gäller problemen med dubbel finansiering innehåller kommissionens rapport om skyddet av EU:s ekonomiska intressen en mycket viktig iakttagelse avseende risken för dubbel finansiering vilken berör en betydande del av en medlemsstats kontrollsystem. Det går därför inte att uppnå säkerhet om att medlemsstaten genomförde sin nationella återhämtnings- och resiliensplan med tillräckliga skyddsåtgärder mot dubbel finansiering från tidpunkten för iakttagelsen (december 2023) fram till dess att rekommendationen avslutades i januari 2025.

- När det gäller iakttagelser som rör intressekonflikter framgår det av kommissionens rapporter om efterhandsrevisioner att det finns mycket viktiga iakttagelser i två medlemsstater. Det går därför inte att uppnå säkerhet om att de båda medlemsstaterna genomförde sina nationella återhämtnings- och resiliensplaner med tillräckliga skyddsåtgärder mot intressekonflikter, åtminstone inte sedan granskningsresultaten sammanställdes (i augusti 2023 respektive maj 2024). Iakttagelserna kvarstod när vi gjorde våra kontroller. Kommissionen konstaterade dessutom (i oktober 2023 och augusti 2024) betydande brister (kritiska och mycket viktiga iakttagelser) i en annan medlemsstat. Det går därför inte att uppnå säkerhet om att medlemsstaten genomförde sin nationella återhämtnings- och resiliensplan med tillräckliga skyddsåtgärder mot intressekonflikter, åtminstone inte från den tidpunkt då granskningsresultaten sammanställdes fram till dess att rekommendationerna avslutades i november 2025.

Vi kan inte lämna ut uppgifter om vilka medlemsstater det rör sig om, eftersom kommissionen anser att ovannämnda granskningsrapporter är konfidentiella till dess att uppföljningsförfarandet för alla dess rekommendationer har avslutats.

Brister i vissa medlemsstaters system för att säkerställa efterlevnad av reglerna för offentlig upphandling och statligt stöd

11.33. Även om det inte är ett villkor för utbetalningar av medel från faciliteten till medlemsstaterna att reglerna för offentlig upphandling och statligt stöd följs, kräver skyddet av EU:s ekonomiska intressen att medlemsstaterna säkerställer att projekt inom ramen för faciliteten följer dessa regler. Kommissionen, som är det organ som bär det yttersta ansvaret för budgetgenomförandet, måste se till att medlemsstaternas system är ändamålsenliga. I vår särskilda rapport 09/2025[16] konstaterade vi brister i medlemsstaternas system för att säkerställa att reglerna för offentlig upphandling och statligt stöd följs. Vi konstaterar att överträdelser av dessa regler utgör ett ständigt återkommande problem inom sammanhållningspolitiken och andra områden av budgetutgifterna.

[16] Särskild rapport 09/2025 *Systemen som ska säkerställa att utgifterna inom faciliteten för återhämtning och resiliens följer reglerna för offentlig upphandling och statligt stöd: de har blivit bättre men är fortfarande otillräckliga*.

11.34. Vi konstaterade följande överträdelser av reglerna för offentlig upphandling:

a) I två fall (i Spanien och Rumänien) motiverade den upphandlande myndigheten inte sitt beslut att inte dela upp kontrakt i mindre delar.

b) I ett fall i Rumänien valde den upphandlande myndigheten ett förenklat förfarande trots att detta inte var tillåtet. Myndigheten hade inte säkerställt att meddelandet om upphandling offentliggjorts på korrekt sätt.

c) I ett annat fall i Rumänien tillämpade den upphandlande myndigheten ett förhandlat förfarande utan föregående offentliggörande, trots att detta inte är tillåtet.

11.35. Dessutom fann vi andra problem avseende efterlevnad som inte påverkar den övergripande korrektheten i de aktuella förfarandena. De gäller avsaknad av kontroller för att förebygga eller upptäcka intressekonflikter (fyra fall i Belgien och Frankrike) samt underlåtenhet att offentliggöra meddelandet om tilldelning av kontrakt (fyra fall i Frankrike).

11.36. När det gäller reglerna för statligt stöd upptäckte vi följande oriktigheter:

a) Konstlad uppdelning av projekt för att undvika tröskelvärden för anmälan[17] (se exempel i ***ruta 11.4***) samt felaktig beräkning av stödberättigande kostnader (två fall/projekt i Sverige).

b) Villkoren för undantag var inte uppfyllda (fyra fall/projekt i Frankrike) samt försenat offentliggörande av information om insyn (ett fall/projekt i Frankrike).

c) Brister i bedömningen av att tröskelvärdena[18] har iakttagits (två fall/projekt i Danmark).

---

[17] Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, med senare ändringar – konsoliderad text offentliggjord i Europeiska unionens officiella tidning den 1 juli 2023 (den allmänna gruppundantagsförordningen) (i dess ändrade lydelse).

[18] Kommissionens förordning (EU) 2023/2831 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Ruta 11.4

Exempel på bristande efterlevnad av kraven för statligt stöd

Sverige, mål 1 – Godkännande av projekt som minskar koldioxidutsläppen med förväntade 300 000 ton.

Den 9 december 2021 beviljade Naturvårdsverket statligt stöd till samma stödmottagande företag genom 24 separata beslut om bidrag[19]. De totala stödberättigande kostnaderna för samtliga 24 beslut uppgick till 506,9 miljoner kronor (motsvarande 49,5 miljoner euro) och det totala stödbeloppet enligt de 24 besluten uppgick till 354,9 miljoner kronor (motsvarande 34,6 miljoner euro).

Vi konstaterade att alla beslut gällde stöd till samma mottagare, inom ramen för samma stödordning från samma beviljande myndighet, och att de godkändes samma dag. Uppgifterna i mottagarens ansökan och i lägesrapporterna visar på avsikten att upprätta ett nät av tankningsstationer för vätgas.

Mot bakgrund av ovanstående gör vi bedömningen att de 24 bidragsbesluten utgör ett enda projekt. Eftersom de totala stödberättigande kostnaderna och det totala beviljade stödbeloppet överskrider trösklarna för anmälan[20], borde stödet inte ha beviljats utan anmälan till kommissionen.

Vi noterar att 13 av de 24 besluten om bidrag senare upphävdes, vilket ledde till att 192,3 miljoner kronor återkrävdes.

11.37. Vi upptäckte även andra problem avseende efterlevnad som inte påverkar den övergripande korrektheten i de berörda förfarandena eller ärendena. De gällde fall av mindre allvarliga överträdelser av den allmänna gruppundantagsförordningen avseende statusen som ”små och medelstora företag”[21] (ett fall/projekt i Frankrike) samt brister när det gäller skyldigheten att dokumentera stöd av mindre betydelse (två fall/projekt i Danmark).

[19] Enligt artikel 56 i den allmänna gruppundantagsförordningen.

[20] Enligt artikel 4.1 cc i den allmänna gruppundantagsförordningen.

[21] Kommissionens rekommendation av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (Text av betydelse för EES) (delgivet med nr K(2003) 1422) (2003/361/EG).

Brister i betalningsansökningar

11.38. Vi upptäckte felaktigheter i betalningsansökningarna i fyra medlemsstater (Italien, Polen, Slovakien och Sverige). I två av dessa länder (Italien och Sverige) fann vi brister i förvaltningsförklaringarna. Syftet med dessa förklaringar är att ge säkerhet om att de uppgifter som lämnats tillsammans med betalningsansökningarna är fullständiga, korrekta och tillförlitliga[22]. I sina förvaltningsförklaringar till kommissionen ska medlemsstaterna vid behov ta med *reservationer* för att lyfta fram att bevis saknas. Vi konstaterade att dessa två medlemsstater var medvetna om att det saknades tillräckliga bevis för att vissa delmål och mål hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt när de lämnade in sin ansökan om utbetalning. Men ingen av de två medlemsstaterna hade tagit med en reservation i sina förvaltningsförklaringar som visade att ett delmål/mål endast delvis var uppnått när betalningsansökan lämnades in.

[22] Förordningen, artikel 22.2 c.

Analys av förslagen till ändringar av rådets genomförandebeslut

11.39. Medlemsstaterna kan begära[23] en ändring av sina nationella återhämtnings- och resiliensplaner om ett eller flera delmål och mål inte längre är möjliga att uppnå på grund av objektiva omständigheter. Om planen får en positiv bedömning av kommissionen utarbetar kommissionen sedan ett förslag till ändring av genomförandebeslutet som ska godkännas av rådet. I juni 2025 utfärdade kommissionen[24] ett meddelande där medlemsstaterna får olika alternativ för att effektivisera sina återhämtnings- och resiliensplaner och samtidigt skydda tilldelningen till dem och säkerställa att de uppfyller alla bedömningskriterier som fastställs i förordningen. Från facilitetens inledning och fram till december 2025 hade rådet antagit 99 ändringsförslag, från en ändring i Ungern till sju i Belgien (se ***figur 11.5***). Vårt arbete omfattade delmål och mål i 18 förslag till ändringar av rådets genomförandebeslut.

[23] Förordningen, artikel 21.1.

[24] COM(2025) 310 final/2 – Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet – *NextGenerationEU – Vägen fram till 2026*.

Figur 11.5 – Förslag till ändringar av rådets genomförandebeslut som antagits fram till utgången av 2025

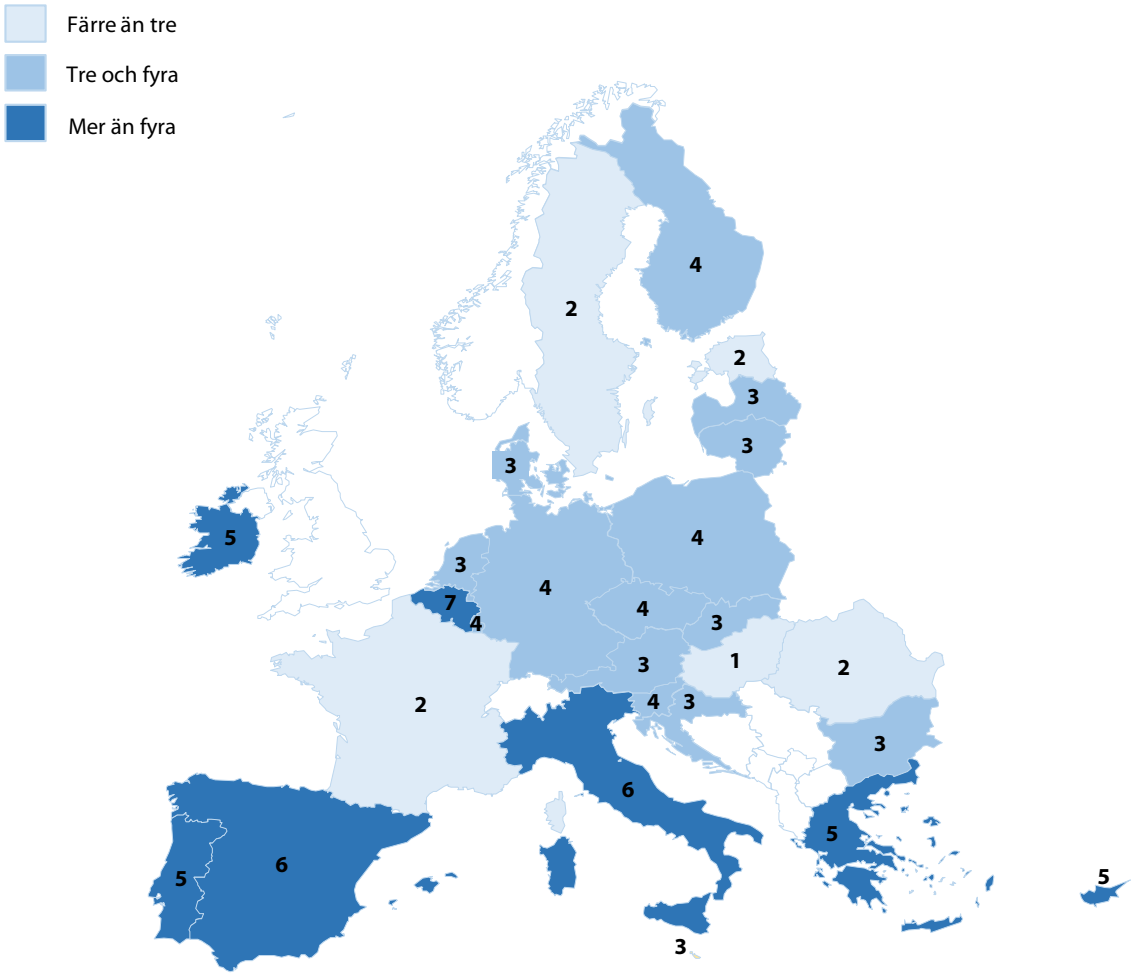

per den 31 december 2025

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från resultattavlan för faciliteten för återhämtning och resiliens.

11.40. Vi granskade 32 ändringar av 20 delmål och mål som ingick i 18 ändringar av rådets genomförandebeslut i åtta medlemsstater[25]. Vi undersökte om medlemsstaterna på ett korrekt sätt har motiverat de objektiva omständigheterna för att begära ändringar av rådets genomförandebeslut. Vidare undersökte vi om kommissionen bedömde ändringarna på grundval av tillräckliga bevis som styrkte medlemsstaternas motivering.

[25] Irland, Grekland, Spanien, Italien, Lettland, Nederländerna, Polen och Slovakien.

Flera av rådets genomförandebeslut ändrades efter det att ansökan om utbetalning skickats in så att de stämde överens med de faktiska resultaten

11.41. Vid en analys av 13 delmål och mål (som omfattade 13 av 32 ändringar) fann vi att kraven i rådets genomförandebeslut för dessa delmål och mål ändrades efter det att medlemsstaterna hade lämnat in sina respektive ansökningar om utbetalning till kommissionen (se exempel i ***ruta 11.5***). I nio fall lämnades ansökan om ändring av rådets genomförandebeslut in först efter ansökan om utbetalning. Rådets genomförandebeslut antogs under den preliminära bedömningen av om delmålen och målen hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt och var i linje med faktisk uppnådd *output*, vilket gjorde utbetalningen möjlig.

11.42. I förordningen anges ingen tidsfrist för att begära ändringar. Vi anser att detta sätt att ändra kraven i de delmål och mål som ligger till grund för utbetalningar minskar ändamålsenligheten i EU:s ekonomiska inflytande och signalerar att man kan undvika ett otillfredsställande uppnående av målen genom att ändra ett genomförandebeslut och därmed få tillgång till utbetalningen.

De objektiva omständigheterna förklarades inte alltid tillräckligt väl och underbyggdes sällan av lämpliga bevis

11.43. Medlemsstaterna måste lämna en tillräcklig motivering och påvisa ett tydligt orsakssamband mellan de objektiva omständigheterna och det faktum att åtgärden inte längre kan genomföras enligt planerna eller att det finns ett behov av att minska den administrativa bördan[26]. Som underlag bör medlemsstaterna lägga fram bevis som styrker de omständigheter som åberopas.

11.44. I 17 av 32 ändringar konstaterade vi att de objektiva omständigheterna var tillräckligt väl beskrivna, men att de inte åtföljdes av tillräckliga bevis. I tolv andra fall konstaterade vi att medlemsstaterna inte i tillräcklig utsträckning redogjorde för de objektiva omständigheterna och inte heller lämnade tillräckliga bevis (se exemplet i ***ruta 11.5***).

[26] *Vägledning om återhämtnings- och resiliensplaner inom ramen för REPowerEU* (2023/C 80/01), *Vägledning om planer för återhämtnings och resiliens* (C/2024/4618).

Vissa ändringar innebar att viktiga steg i genomförandet togs bort från åtgärden inom faciliteten

11.45. Vi fann fem ändringar av rådets genomförandebeslut som innebar att den del av åtgärden som rörde genomförandefasen helt eller delvis ströks. Detta gjordes till exempel genom att konkret output ersattes med förberedande åtgärder. Genom de ändrade delmålen och målen kopplas utbetalningarna till *input* eller processer, vilket innebär att faktisk output hamnar utanför facilitetens genomförandeperiod. Dessa fall visar att vissa ändringar av rådets genomförandebeslut inte bara innebar justeringar av tidsfrister eller tekniska specifikationer, utan att man i stället helt eller delvis strök output som ursprungligen var centrala delar i genomförandet av åtgärderna.
I kommissionens vägledning[27] betonas att de ändringar som gjorts av återhämtnings- och resiliensplanerna enligt artikel 21 inte ska leda till att planernas övergripande ambitioner sänks. Vägledningen behandlar dock inte specifikt de situationer som beskrivs i detta stycke.

Brister när det gäller ändringarnas inverkan på kostnadsberäkningarna

11.46. Vi noterade att tio av 32 ändringar, som gällde nio av 20 delmål/mål, ledde till en översyn av kostnadsberäkningarna. Kommissionen kontrollerade de detaljerade kostnadsförklaringar som medlemsstaterna lämnat. Men trots utförliga motiveringar bestod de styrkande underlagen ofta av beskrivande beräkningar utan primärdokumentation. Även om förordningen inte kräver att medlemsstaterna systematiskt ska tillhandahålla sådana bevis, innebär avsaknaden av underliggande uppgifter och förstahandsbevis en försvagad verifieringskedja och minskar säkerheten om att de ändrade kostnadsberäkningarna är tillförlitliga.

11.47. I vår särskilda rapport 14/2026 om öppenhet och spårbarhet när det gäller faciliteten konstaterade vi också att vissa medlemsstater använder uppgifter om faktiska kostnader när de uppdaterar kostnadsberäkningar och omfördelar medel vid kostnadsbesparingar, men att de inte använder någon enhetlig strategi och att kommissionen inte systematiskt begär in sådan information, ens när den finns tillgänglig på nationell nivå. Vi drog slutsatsen att begränsningar när det gäller tillgången till underliggande uppgifter, faktiska kostnader och styrkande handlingar minskade öppenheten och säkerheten avseende hur EU-medlen används.

---

[27] C/2024/4618 – *Vägledning om planer för återhämtning och resiliens* (2024 års vägledning).

11.48. Till skillnad från kostnadsbaserade åtgärder, där minskad output måste återspeglas i justerade beräknade kostnader, innebär ändringar av så kallade nollkostnadsreformer inte någon förändring av de totala beräknade kostnaderna eller att de utbetalningar som hänger samman med dem påverkas (se exempel i ***ruta 11.5***) så länge bedömningskriterierna för planerna är uppfyllda. Detta kan minska incitamenten att bevara reformernas ursprungliga omfattning och ambition.

Ruta 11.5

Exempel på brister i ändringar av rådets genomförandebeslut

Reform 2.7 i Irlands nationella återhämtnings- och resiliensplan består av en åtgärd som syftar till att öka antalet nyutexaminerade med hög IKT-kompetens. Efter den första ändringen 2024 innebar åtgärdens motsvarande mål 75 att minst 12 450 studerande med hög IKT-kompetens skulle ha tagit examen 2021.

Irland lämnade in en betalningsansökan den 23 december 2024 tillsammans med förvaltningsförklaringen, där man uppgav att ytterligare underlag för mål 75 höll på att samlas in och skulle lämnas in. Irland begärde dock den 31 januari 2025 en ändring av sin nationella återhämtnings- och resiliensplan, vilket innebar att mål 75 justerades för andra gången: målet på 12 450 utexaminerade sänktes med cirka 12,5 % till 10 900. Irland ansåg att denna ändring berodde på en omotiverad administrativ börda, och kommissionen godkände begäran. Följaktligen justerades målet år 2025, då man bedömde om det hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt, och kommissionen betalade ut det motsvarande beloppet.

De objektiva omständigheterna styrktes inte med bevis för hur det ursprungliga målet medförde en omotiverad administrativ börda och hur denna börda undveks genom ändringen. Ändringen från 2025 godkändes på grundval av handlingar som visade att det ändrade målet hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt, inte på grundval av skälen till ändringen. Det fanns en risk för att målet inte skulle uppnås, vilket åtgärdades under kommissionens bedömning genom rådets ändrade genomförandebeslut. Dessutom fanns det ingen kostnadsberäkning för denna reform i den nationella återhämtnings- och resiliensplanen (det var en nollkostnadsåtgärd), vilket innebär att nedjusteringen av den kvantitativa indikatorn inte påverkade den totala kostnaden för planen och därmed inte hade några ekonomiska konsekvenser för medlemsstaten.

Problem som rör utformningen av åtgärder, delmål och mål

11.49. Denna del av kapitlet tar upp frågor som inte är direkt kopplade till vår revisionsförklaring men som belyser brister i utformningen av åtgärder, delmål och mål. Tidigare särskilda rapporter från Europeiska revisionsrätten och en översikt[28] ger en mer heltäckande bild av aspekter som rör en *sund ekonomisk förvaltning* av faciliteten.

11.50. Delmål och mål ska mäta medlemsstaternas framsteg med att genomföra de investeringar och reformer som ingår i deras nationella återhämtnings- och resiliensplaner – och därmed uppnåendet av facilitetens mål. För att säkerställa att dessa delmål och mål är meningsfulla och i linje med principerna för en sund ekonomisk förvaltning är det viktigt att de omfattar alla huvuddelar av den underliggande reformen eller investeringen, särskilt slutförandet av den[29].

11.51. Vi identifierade sju fall av reformer eller investeringar där inte alla delar omfattades av delmål eller mål, eller där slutförandet inte omfattades av något delmål eller mål. Liknande fall har konstaterats under tidigare år[30].

11.52. I Sverige ändrades dessutom ett befintligt kontrolldelmål i syfte att ta itu med de mycket viktiga och kritiska iakttagelser som identifierades i kommissionens revision av skyddet av unionens ekonomiska intressen 2023. Detta delmål har dock en brist i utformningen, eftersom det inte garanterar att nödvändiga förfaranden införs och tillämpas på ett ändamålsenligt sätt av genomförandeorganen (se ***ruta 11.6***).

---

[28] Översikt 02/2025.

[29] Särskild rapport 26/2023 *Ramen för prestationsövervakning av faciliteten för återhämtning och resiliens: framsteg i genomförandet rapporteras men inte tillräckligt för att mäta prestation*, punkterna 30–32.

[30] Årsrapporten för 2022, punkt 11.36, årsrapporten för 2023, punkterna 11.44–11.46, och årsrapporten för 2024, punkterna 11.50–11.52.

Ruta 11.6

Exempel på brister i utformningen av ett kontrolldelmål

Den svenska nationella återhämtnings- och resiliensplanen har tre kontrolldelmål, däribland delmål 41 som innebär att regeringen ska ge de berörda myndigheterna mandat att säkerställa ett ändamålsenligt genomförande av planen. Detta delmål ändrades efter det att kommissionens granskning lett till viktiga iakttagelser.

I den preliminära bedömningen av detta delmål drog kommissionen slutsatsen att det hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt, på grundval av att regeringen hade utfärdat mandat enligt vilka genomförandeorganen ålades att införa de förfaranden som avser bedrägerier, korruption, intressekonflikter, dubbel finansiering och uppgiftsinsamling. Kommissionen är visserligen medveten om att regeringen formellt har utfärdat dessa mandat, men delmålet har en brist i utformningen: enligt delmålet krävs endast att regeringen formellt utfärdar mandat eller uppdrag, men inte att genomförandeorganen inför nödvändiga förfaranden och tillämpar dessa på ett ändamålsenligt sätt.

Följaktligen tog delmålet inte itu med de bakomliggande orsakerna till de iakttagelser från kommissionens revision som föranledde ändringen. Viktiga revisionsrekommendationer är fortfarande inte genomförda, och vid en senare revision som kommissionen utförde konstaterade man samma brister.

11.53. Vi fann också sex fall av vagt definierade delmål/mål. Vi noterar att sådana delmål och mål ökar risken för en godtycklig bedömning av om de har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt.

De årliga verksamhetsrapporterna och den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten

11.54. De årliga verksamhetsrapporterna är det viktigaste redskap som kommissionens generaldirektorat har för att rapportera om huruvida de har uppnått rimlig säkerhet om att kontrollåtgärderna garanterar att kostnaderna är korrekta.

11.55. Kommissionen gör inte någon uppskattning av en kvantifierbar *risk vid betalning*, men fastställer en risknivå (låg, medelhög eller hög) för korrektheten i varje utbetalning från faciliteten. Kommissionen gjorde bedömningen att utbetalningen till Polen var förknippad med hög risk, och därför avger generaldirektören för GD Ekonomi och finans en förklaring med en finansiell reservation. En utbetalning till Italien bedömdes ha medelhög risk medan de återstående 35 utbetalningarna bedömdes ha låg risk. Totalt sett överensstämmer inte den bedömningen med våra iakttagelser.

11.56. För att fastställa en risknivå för varje utbetalning från faciliteten använder kommissionen bland annat information från sina rapporter om efterhandsrevisioner, inklusive snabbrapporter och preliminära rapporter, beroende på hur långt den har kommit med iakttagelserna vid tidpunkten för bedömningen. När det gäller den årliga verksamhetsrapporten för 2025 ansåg kommissionen att alla utbetalningar i samband med de 24 snabbrapporterna var förknippade med låg risk, även om det finns indikationer på att korrektheten i de berörda utbetalningarna har påverkats i nio av dessa rapporter. Vi är medvetna om att kommissionen kan beakta all tillgänglig information med denna metod, men det kan innebära att riskklassificeringen för dessa nio utbetalningar underskattas. Till exempel utfärdade kommissionen 2023 en snabbuppdragsrapport i en medlemsstat med en iakttagelse om korrektheten i den berörda utbetalningen och i den årliga verksamhetsrapporten för 2023 bedömdes denna utbetalning ha låg risk. Men i den slutliga rapporten om efterhandsrevisionen för 2026 drogs slutsatsen att ett delmål inte hade uppnåtts, vilket innebar att risknivån hade underskattats i den ursprungliga bedömningen av utbetalningen.

11.57. När det gäller säkerhet på området offentlig upphandling och statligt stöd klassificerade kommissionen tolv utbetalningar som att de hade medelhög risk. I dessa fall fann kommissionen kritiska eller mycket viktiga iakttagelser för mer än ett genomförandeorgan, för vilka det inte finns några bevis för att medlemsstaten har vidtagit de rekommenderade korrigerande åtgärderna. Tillvägagångssättet för att komma fram till en slutsats om riskbedömningen är inte förenligt med vår tidigare rekommendation[31] och kommer sannolikt att leda till en underskattning av den uppskattade risknivån, eftersom det inte går att uppnå någon säkerhet om att medlemsstaterna kommer att vidta korrigerande åtgärder.

11.58. Vi har också rekommenderat[32] att kommissionen bör lämna upplysningar om omfattningen av sina kontroller, det vill säga hur stor andel av de genomförandeorgan som berörs av investeringar som omfattar offentlig upphandling och statligt stöd i de medlemsstater som kommissionen har granskat. Kommissionen godtog inte rekommendationen, och därför lämnas inga upplysningar om detta i den årliga verksamhetsrapporten.

11.59. När det gäller allvarliga oriktigheter som inte korrigerats av medlemsstaterna innehåller förklaringen från generaldirektören för GD Ekonomi och finans en finansiell reservation för två utbetalningar till Tjeckien avseende två olika fall av intressekonflikter. Dessutom bedömde kommissionen att 25 utbetalningar var förknippade med medelhög risk och att tio utbetalningar var förknippade med låg risk. Eftersom riskbedömningsmetoden liknar den som används vid kontroll av offentlig upphandling och statligt stöd anser vi att risknivån underskattas även i denna bedömning.

---

[31] Särskild rapport 09/2025.

[32] Ibid.

Slutsatser och rekommendationer

Slutsatser

11.60. De regler som styr utgifterna inom ramen för faciliteten skiljer sig avsevärt från reglerna för utgifterna i EU:s allmänna budget. Enligt faciliteten är inte korrektheten i slutmottagarnas uppkomna kostnader ett villkor för kommissionens utbetalningar till medlemsstaterna. Detta påverkar omfattningen av vår granskning av korrekthet och omfattningen av den säkerhet som vi kan ge. De samlade revisionsbevisen från vårt arbete som vi har presenterat i det här kapitlet visar följande:

a) 16 av de 420 delmål och mål som vi granskade uppfyllde inte villkoren för utbetalning och stödberättigande. De avser nio utbetalningar till nio medlemsstater (se punkterna ***11.13***–***11.21***). Den minsta ekonomiska inverkan av dessa 16 iakttagelser ligger över vår *väsentlighetsgräns*.

b) Vi fann brister i kommissionens förhandsbedömning. I 40 fall förlitade sig kommissionen på uppgifter och kontroller från medlemsstaterna utan att i tillräcklig utsträckning granska alla krav i rådets genomförandebeslut (se punkt ***11.22***).

c) Antalet ej genomförda rekommendationer från kommissionens efterhandsrevisioner som rör kritiska och mycket viktiga iakttagelser har minskat, men för de flesta (64 %) av dem har de överenskomna tidsfristerna redan löpt ut (se punkterna ***11.23***–***11.27***).

d) Under facilitetens näst sista genomförandeår kvarstår brister i medlemsstaternas kontrollsystem, bland annat oriktigheter som rör offentlig upphandling och statligt stöd (se punkterna ***11.33***–***11.37***).

e) Den information som medlemsstaterna inkluderade i sina betalningsansökningar var inte alltid tillförlitlig (se punkt ***11.38***).

f) Det fanns sju reformer och investeringar där de motsvarande delmålen/målen inte täckte alla delar av åtgärden, vilket begränsar de resultat som faciliteten kan uppnå inom ramen för dessa åtgärder (se punkt ***11.51***).

g) Det fanns sex fall av vagt definierade delmål/mål som ökade risken för en godtycklig bedömning av om dessa delmål/mål hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt (se punkt ***11.53***).

h) Förklaringen från GD Ekonomi och finans generaldirektör överensstämmer inte med våra iakttagelser och slutsatser (se punkterna ***11.54***–***11.59***).

11.61. Vid utgången av 2025 hade rådet antagit 99 ändringar av åtgärderna i genomförandebesluten. Flera delmål och mål ändrades under kommissionens preliminära bedömning och anpassades till de faktiska resultaten, vilket innebar att det blev enklare att göra utbetalningar från faciliteten. Vår analys av ändrade delmål och mål visar att ändringar ofta gjordes utan en tillräcklig redogörelse eller lämpliga underlag som styrker de objektiva omständigheterna, vilket krävs enligt artikel 21.1 i förordningen. Vissa ändringar innebar att viktiga steg i genomförandet ströks i åtgärderna, vilket ledde till att utbetalningar ibland kopplades till förberedande input eller processer snarare än till den output som ursprungligen förväntades. Vi har dessutom konstaterat att det inte nödvändigtvis blir någon ekonomisk inverkan när nedjusteringar avser nollkostnadsreformer (se punkterna ***11.39***–***11.48***).

Rekommendationer

11.62. I ***bilaga 11.3*** visas resultaten av vår uppföljningsgranskning av de rekommendationer vi lämnade i årsrapporterna för ***2022***, ***2023*** och ***2024***. Kommissionen har genomfört en rekommendation fullt ut, tre i vissa avseenden och fem är fortfarande inte genomförda eller har inte godtagits. Eftersom genomförandet av faciliteten kommer att avslutas i december 2026 lämnar vi inga ytterligare rekommendationer. Vi har dock redan framfört våra synpunkter på användningen av finansiering som inte är kopplad till kostnaderna och på de risker som är förknippade med sådana instrument i en rad yttranden om kommissionens lagstiftningsförslag till den fleråriga budgetramen för 2028–2034[33].

[33] EU:s budget 2028–2034 – Revisionsrättens ståndpunkt: många förändringar gör den inte bättre.

Bilagor

Bilaga 11.1 – Revisionsmetod

Allmänt

1. I denna bilaga beskriver vi vår revisionsmetod för revisionsförklaringen om korrektheten i kostnaderna inom ramen för faciliteten.

2. Vi gör ett separat uttalande om korrektheten i kostnaderna inom faciliteten som en del av vår revisionsförklaring om EU-budgeten. Skälet till det är att vi anser att modellen för att genomföra faciliteten är annorlunda och att det handlar om ett tillfälligt instrument. Vårt syfte med detta uttalande är att tillhandahålla rimlig säkerhet om utbetalningar och att utifrån det lämna detaljerad information i revisionsförklaringen.

3. Merparten av säkerheten uppnår vi genom substansgranskning och bedömningen av systemen för övervakning och kontroll. Vår säkerhet kompletteras av kommissionens årliga verksamhetsrapporter och den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten samt rapporterna från tjänsten för internrevision (se ***figur 11.1***).

Figur 11.1 – Revisionsuttalande

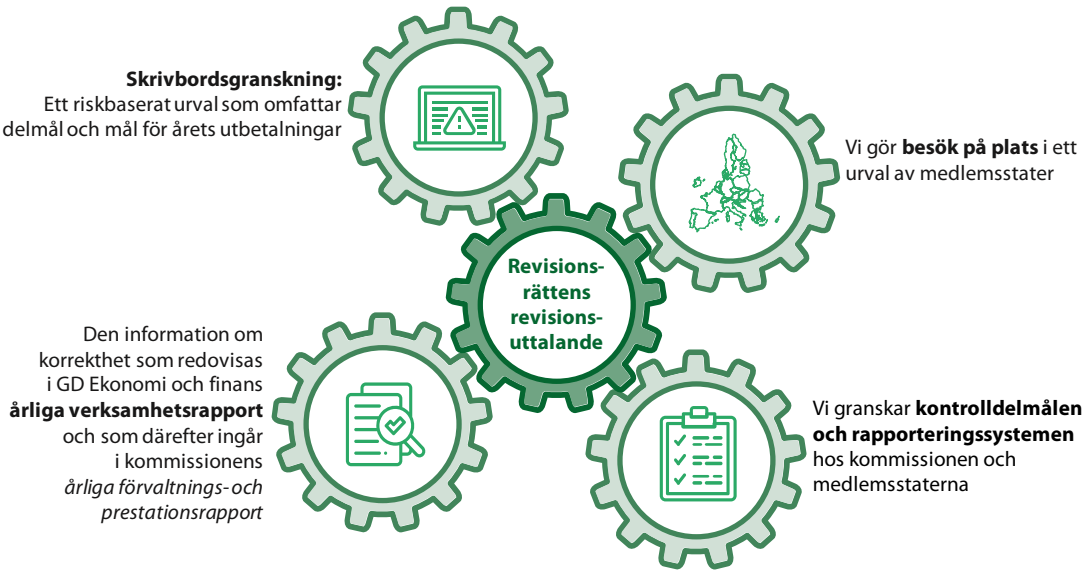

Källa: Revisionsrätten.

4. Vårt arbete följer internationella revisionsstandarder och säkerställer att våra revisionsuttalanden är underbyggda med tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis.

5. Vad beträffar våra granskningsåtgärder när det gäller bedrägerier följer vi det tillvägagångssätt som beskrivs i del 3 i ***bilaga 1.1***.

Transaktionernas korrekthet

Hur vi definierar och granskar underliggande transaktioner

6. De underliggande transaktioner som är av betydelse för arbetet med vår revisionsförklaring om faciliteten är bidragsutbetalningar till medlemsstater och/eller regleringar av tidigare förfinansiering. Till skillnad från merparten av kostnaderna inom *den fleråriga budgetramen* bygger inte betalningsansökningar inom faciliteten på uppkomna kostnader utan på att medlemsstaterna kan visa att delmål och mål har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt. Eftersom lån inom ramen för faciliteten inte bokförs som kostnader i EU:s räkenskaper, ingår de inte i vår revision.

7. Vår substansgranskning går huvudsakligen ut på att vi bedömer om utbetalningarna från faciliteten har gjorts i enlighet med de utbetalningsvillkor som anges i förordningen[34]. När så är möjligt kontrollerar vi även att tidigare genomförda åtgärder inte har upphävts och att dubbel finansiering inte förekommer. Vi bedömer även om andra villkor för stödberättigande har uppfyllts, till exempel att stödet inte får ersätta återkommande nationella budgetutgifter, att stödberättigandeperioden har respekterats och att principen om att inte orsaka betydande skada har följts[35].

[34] Förordningen, artikel 24.3.

[35] Ibid., artiklarna 5, 9 och 17.2.

8. Vår granskning av korrektheten i bidragsutbetalningarna från faciliteten till medlemsstaterna är inriktad på huruvida de på förhand fastställda delmålen och målen har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt och om de villkor för stödberättigande som fastställs i förordningen har uppfyllts. Detta utgör en betydande skillnad jämfört med vårt revisionsarbete på andra områden av EU:s budget, där vi bedömer hur EU:s och medlemsstaternas tillämpliga regler följs hela vägen till slutmottagaren (t.ex. stödberättigandet i uppkomna kostnader och efterlevnaden av reglerna för *statligt stöd* och *offentlig upphandling*). I ***figur 11.2*** gör vi en jämförelse mellan de kostnader som vi granskar på områdena sammanhållningspolitik respektive faciliteten och illustrerar skillnaderna mellan vårt arbete på de två områdena.

Figur 11.2 – Vårt revisionsarbete avseende korrektheten i kostnaderna inom sammanhållning respektive faciliteten för återhämtning och resiliens

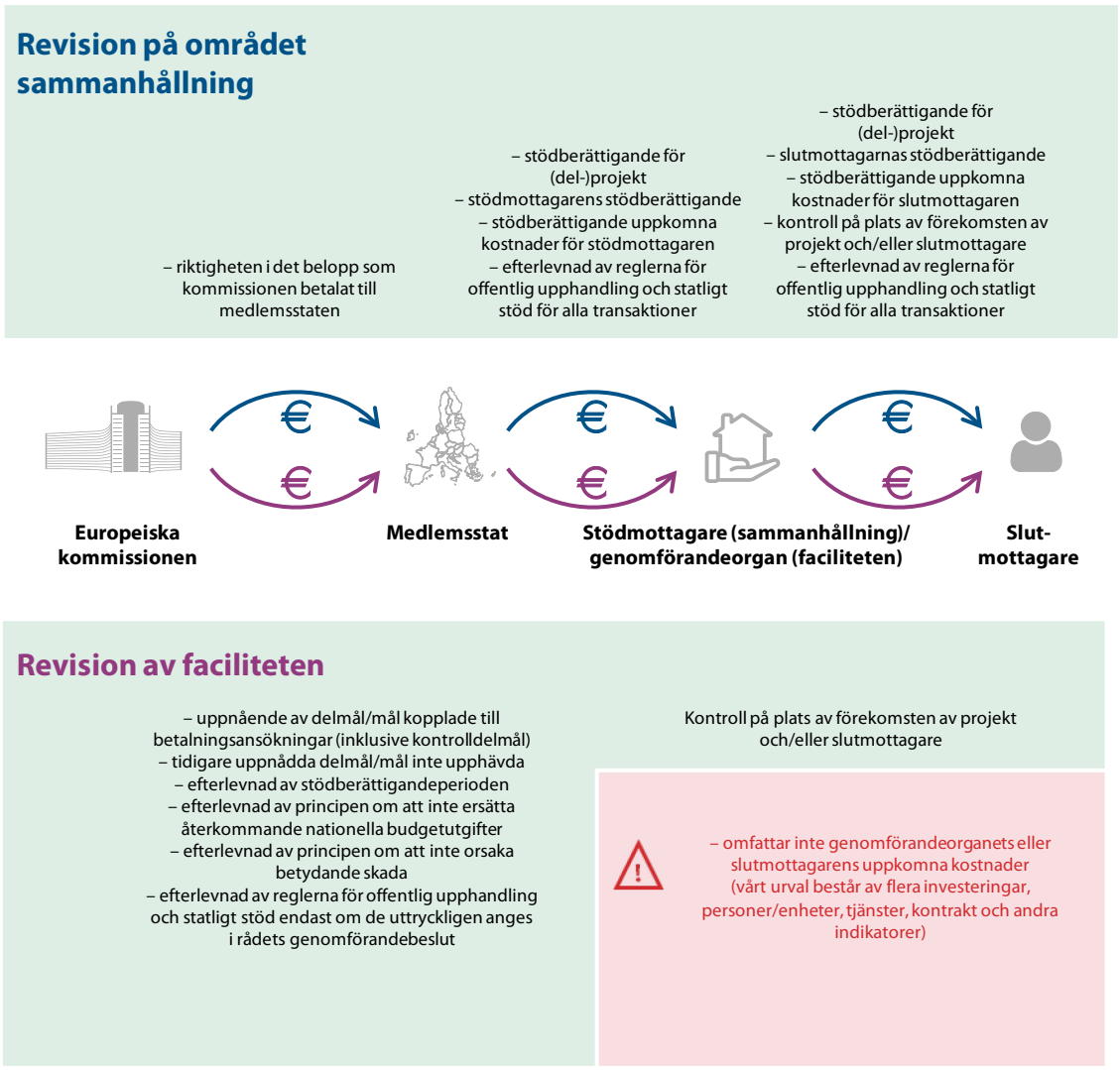

Källa: Revisionsrätten.

9. För att komma fram till en slutsats använde vi först ett riskbaserat urval för att granska huruvida kommissionen under sina preliminära bedömningar hade inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga bevis till stöd för bedömningen av om mål och delmål hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt. Om vi anser att de bevis som finns tillgängliga i kommissionens akter är otillräckliga för att vi ska kunna dra en slutsats ber vi medlemsstaten direkt att tillhandahålla kompletterande bevis. Vi gör också besök på plats i ett urval av medlemsstater.

10. Först väljer vi ut kontrolldelmål och delmål med anknytning till den *generella villkorlighetsordningen* för skydd av unionsbudgeten[36]. Därefter tillämpar vi ett antal riskkriterier vid det resterande urvalet.

11. För vår bedömning av om enskilda delmål och mål har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt använder vi kommissionens ram[37]. Om delmålets karaktär (och, i förekommande fall, målets karaktär) inte möjliggör en bedömning baserad på kvantitativa faktorer godtar vi i enlighet med denna ram minimala avvikelser i fråga om sakinnehåll, formkrav och tidpunkt. När det gäller delmål och mål där det går att göra en bedömning baserad på kvantitativa faktorer godtar vi avvikelser under 5 %.

12. Det händer att vi upptäcker fall av bedrägerier, korruption, intressekonflikter, dubbel finansiering eller överträdelser av finansieringsöverenskommelsen (t.ex. att uppgifter om slutmottagare och om finansiering från andra EU-fonder saknas). I dessa fall bedömer vi (om möjligt) hur dessa ”allvarliga oriktigheter” påverkar lagligheten och korrektheten i kostnaderna inom ramen för faciliteten.

[36] Förordning (EU, Euratom) 2020/2092.

[37] COM(2023) 99 final.

Hur vi utvärderar resultatet av transaktionsgranskningen

13. Vi fastställer varje iakttagelses typ.

14. Kvantitativa iakttagelser handlar om fall av bristande överensstämmelse med de villkor för utbetalning och stödberättigande som fastställs i förordningen. Det kan handla om att delmål och mål inte har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt, att tidigare uppnådda delmål och mål har upphävts, att stödberättigandeperioden inte har respekterats samt att principen om att inte orsaka betydande skada inte har följts eller att dubbel finansiering inte har undvikits.

    Enligt revisionsstandarderna ska revisorn överväga att använda befintliga kriterier[38]. Med tanke på detta och för att kvantifiera den ekonomiska inverkan av dessa iakttagelser utgår vi därför från kommissionens metod för innehållande av betalningar[39]. Denna metod omfattar följande tre steg för att komma fram till det belopp som ska hållas inne:

    i) Fastställande av enhetsvärdet för ett delmål eller mål som ingår i en plan.

    ii) Korrigering av enhetsvärden med hjälp av en koefficient.

    iii) Justering av de korrigerade enhetsvärdena.

    Vi gör inte någon systematisk uppskattning av den ekonomiska inverkan i de fall delmålet eller målet har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt inom sex månader[40] efter utbetalningen och inom det granskade året.

15. Iakttagelser kopplade till misstanke om bedrägerier, korruption och intressekonflikter kvantifieras endast om det finns tillräckliga bevis för att de påverkar uppnåendet av ett delmål eller mål (dvs. bedrägerifall där varornas existens kan ifrågasättas eller när ett upphandlingsförfarande helt saknas).

16. Iakttagelser utan ekonomisk inverkan är kvalitativa iakttagelser.

---

[38] Issai 4000.

[39] COM(2023) 99 final, bilaga II.

[40] Förordningen, artikel 24.8.

Granskning av system för övervakning och kontroll

17. Vid vår granskning av systemen för övervakning och kontroll händer det att vi identifierar

    i) brister i kommissionens och medlemsstaternas kontroll- och granskningsverksamhet som ska säkerställa att kostnaderna inom faciliteten är korrekta och att EU:s ekonomiska intressen skyddas,

    ii) brister i tillgången till förteckningen över slutmottagare, entreprenörer, underleverantörer och verkliga huvudmän,

    iii) brister i tillgången till uppgifter om åtgärder och den totala offentliga finansieringen,

    iv) brister i dokumentationen.

18. Sådana brister kan påverka korrektheten i kostnaderna inom faciliteten på medlemsstatsnivå och resultera i ett återkrav (dvs. en minskning av det totala beloppet i planen) efter kommissionens utbetalning till medlemsstaten. I finansieringsöverenskommelserna föreskrivs schablonkorrigeringar för allvarliga överträdelser, med hänsyn tagen till hur ofta och i vilken omfattning de förekommer. I vår bedömning betraktar vi systembrister och överträdelser av finansieringsöverenskommelserna som kvalitativa iakttagelser.

19. Vi bedömer även kommissionens efterhandsrevisioner. Vid dessa revisioner kan delmål och mål som inte har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt identifieras. Om möjligt använder vi de iakttagelser som inte har korrigerats under året för utbetalningen när vi formulerar vårt uttalande.

Formulering av vårt revisionsuttalande

20. Väsentlighet är ett grundläggande begrepp som anger den avvikelsenivå som vi anser sannolikt påverkar våra intressenters beslut.

21. Vi fastställer väsentlighet både i kvantitativt och kvalitativt avseende.

22. I analogi med andra revisioner använder vi en väsentlighetsgräns på 2 % för vårt uttalande, och vi tar även hänsyn till felens karaktär, deras belopp och sammanhang som de förekommer i samt annan tillgänglig information.

23. De kvantitativa iakttagelserna är en viktig del av underlaget för vår slutsats. För att bedöma korrektheten i kostnaderna inom faciliteten drar vi en slutsats, baserat på de kvantitativa iakttagelserna, om hur det uppskattade felbeloppet förhåller sig till väsentlighetsgränsen. För att beräkna de kvantitativa iakttagelsernas övergripande inverkan (inklusive dem som först identifierades vid kommissionens efterhandskontroller) utgår vi från kommissionens metod för innehållande av betalningar.

24. Vi tar även hänsyn till de kvalitativa iakttagelsernas och systembristernas inverkan. Utöver vår yrkesmässiga bedömning tar vi hänsyn till antalet iakttagelser och de berörda betalningarnas väsentlighet.

25. I vårt revisionsuttalande redovisar vi inte något felbelopp eller någon felprocent. På grund av utgiftsmodellen för faciliteten går det inte att fastställa en felprocent som är jämförbar med de felprocentsatser som redovisas i övriga kapitel och som avser den fleråriga budgetramen. Det beror på att det inte finns någon koppling mellan utbetalningarna inom faciliteten och de kostnader som uppkommer för slutmottagarna. Delmålens och målens karaktär och det riskbaserade urvalet gör dessutom att våra resultat inte kan extrapoleras. Det innebär att resultatet av vår granskning endast ger en uppskattning av det lägsta felbeloppet.

Bilaga 11.2 – Resultat av revisionen av bidragsutbetalningar till medlemsstaterna

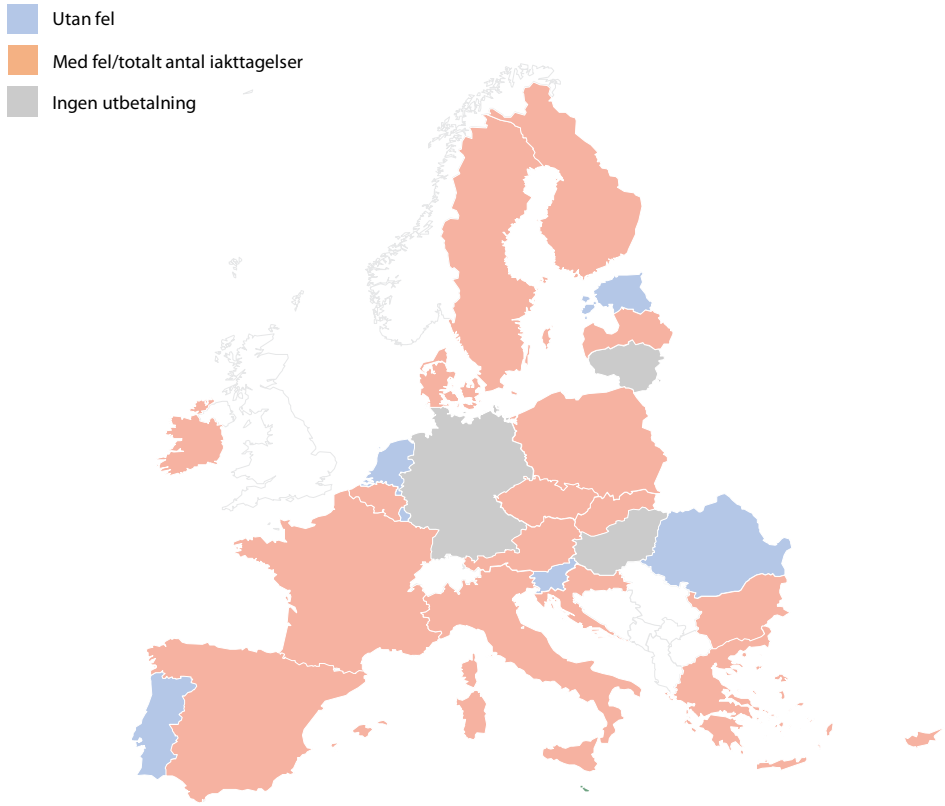

Medlemsstat	Totalt antal granskade delmål och mål	Antal delmål och mål med iakttagelser	Kvantitativa iakttagelser	Brister i kommissionens förhands-bedömning	Vagt definierade delmål och mål	Systembrister	Iakttagelser totalt
Belgien (*)	26	3	2	1	0	0	3
Bulgarien (*)	6	3	1	2	1	0	4
Tjeckien (*)	12	1	0	1	0	0	1
Danmark	5	1	0	1	0	1	2
Estland	10	0	0	0	0	0	0
Irland (*)	9	1	1	1	0	1	3
Grekland (*)	30	6	3	5	1	0	9
Spanien (*)	70	3	1	3	0	1	5
Frankrike	17	3	0	3	0	0	3
Kroatien (*)	6	1	0	0	1	0	1
Italien (*)	48	7	1	6	0	1	8
Cypern (*)	14	1	0	1	0	0	1
Lettland	12	2	2	2	0	0	4
Luxemburg	3	0	0	0	0	0	0
Malta	5	0	0	0	0	0	0
Nederländerna	16	0	0	0	0	0	0
Österrike (*)	12	4	0	4	1	0	5
Polen	29	6	2	4	0	3	9
Portugal (*)	30	0	0	0	0	0	0
Rumänien	16	0	0	0	0	0	0
Slovenien	2	0	0	0	0	0	0
Slovakien	6	3	0	2	2	1	5
Finland (*)	13	2	0	2	0	0	2
Sverige	23	4	3	2	0	2	7
Totalt	**420**	**51**	**16**	**40**	**6**	**10**	**72**

(*) Det gjordes mer än en utbetalning 2025.

Källa: Revisionsrätten.

Bilaga 11.3 – Uppföljning av tidigare rekommendationer

Godtagandenivå: godtagen, delvis godtagen, ej godtagen, ingen information.

Genomförandegrad: fullt ut, i de flesta avseenden, i vissa avseenden, ej genomförd, inga slutsatser kan dras eller inte längre relevant.

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen	
			Genomförandegrad	Kommentar
2022	**Rekommendation 1 a:** I sina preliminära bedömningar och efterhandsrevisioner kontrollera att stödberättigandeperioden respekteras och att principen om att inte ersätta återkommande nationella budgetutgifter följs.			Kommissionens preliminära bedömningar och efterhandsrevisioner omfattar ett antal kontroller av att stödberättigandeperioden respekterats men inte av att stödet inte får ersätta återkommande nationella utgifter. Men det kriterium som kommissionen använder för att bedöma när en åtgärd inleds är inledningen av det fysiska arbetet och inte undertecknandet av det första rättsliga åtagandet.
	Rekommendation 1 b: Se över sina förfaranden för efterhandsrevisioner så att de omfattar kontroller av att de granskade mål som tidigare bedömts vara uppnådda inte har upphävts efter utbetalningen.			Kommissionen uppdaterade strategin för efterhandsrevisioner så att den även omfattade kontroller av upphävanden.

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen	
			Genomförandegrad	Kommentar
	Rekommendation 2: Utifrån de erfarenheter som gjorts under genomförandet av faciliteten kontrollera att de granskade planerna tydligt fastställer alla delmål och mål och att alla väsentliga delar av en åtgärd omfattas av delmål och mål.			Vid vår revision för 2025 fann vi sex fall av vagt definierade delmål/mål, vilket ökar risken för en godtycklig bedömning av om de har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt (se punkt ***11.53***). Vi fann även sju fall av reformer eller investeringar där antingen inte alla delar omfattades av delmål eller mål, eller där slutförandet inte omfattades av ett delmål eller mål (se punkt ***11.51***).
2023	**Rekommendation 1:** Tillämpa strängare kriterier vid bedömningen av huruvida stödberättigandeperioden respekterats.			Ej godtagen och ej genomförd.
	Rekommendation 2: Fastställ särskilda kriterier för att bedöma vad som utgör ersättning av återkommande nationella budgetutgifter.			Bilaga III till årsrapporten för 2024 om faciliteten innehåller de kriterier som kommissionen använder för att bedöma ersättning av återkommande nationella budgetutgifter.
	Rekommendation 3: Åtgärda kvarstående brister i medlemsstaternas kontrollsystem.			Antalet rekommendationer som ännu inte har genomförts och som rör kritiska eller mycket viktiga iakttagelser har minskat, från 136 år 2025 till 25 år 2026 (se punkt ***11.26***). Vi rapporterade dock att vissa medlemsstater har bestående brister i sina kontrollsystem, såsom de system som säkerställer efterlevnad av EU:s regler och nationella regler (se punkterna ***11.32***–***11.37***).

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen	
			Genomförandegrad	Kommentar
	Rekommendation 4: Tillhandahåll säkerhet om huruvida medlemsstaternas kontrollsystem fungerar ändamålsenligt.			Ej godtagen och ej genomförd.
2024	**Rekommendation 1:** Öka omfattningen av de kontroller som utförs under de preliminära bedömningarna.			Vid vår revision för 2025 fann vi 40 fall där kommissionen hade genomfört begränsade kontroller (se punkt ***11.22***).
	Rekommendation 2: Ta itu med förseningar när det gäller medlemsstaternas genomförande av kommissionens revisionsrekommendationer.			Även om det totala antalet ej genomförda och mycket viktiga rekommendationer har minskat, har 64 % av de ej genomförda rekommendationerna som rör kritiska och mycket viktiga iakttagelser avseende medlemsstaternas kontrollsystem inte hållit tidsfristen (se punkt ***11.26***).

Källa: Revisionsrätten.

Kapitel 12

Uppföljning av rekommendationerna i våra särskilda rapporter från 2022

Innehållsförteckning

	Punkt
Inledning	12.1.–12.3.
Kortfattad beskrivning	12.1.
Inriktning och omfattning samt metod	12.2.–12.3.
Iakttagelser	12.4.–12.17.
Andelen rekommendationer som har genomförts fullt ut eller i de flesta avseenden var i princip oförändrad	12.4.–12.5.
74 % av de rekommendationer som riktades till Europeiska kommissionen hade genomförts fullt ut eller i de flesta avseenden	12.6.–12.10.
78 % av de rekommendationer som riktades till andra revisionsobjekt hade genomförts fullt ut eller i de flesta avseenden	12.11.–12.13.
Andelen rekommendationer som har genomförts i tid ökade något	12.14.–12.15.
Genomförande och punktlighet är bäst när det gäller rekommendationer som rör utformningsfasen av politik eller *program*	12.16.–12.17.
Slutsats	12.18.
Bilagor	
Bilaga 12.1 – Uppföljning av rekommendationer i särskilda rapporter från 2022 – Europeiska kommissionen	
Bilaga 12.2 – Uppföljning av rekommendationer i särskilda rapporter från 2022 – andra revisionsobjekt	

Inledning

Kortfattad beskrivning

12.1. Varje år granskar vi i vilken utsträckning våra revisionsobjekt har vidtagit åtgärder med anledning av de rekommendationer vi lämnade tre år tidigare. Denna uppföljning är ett viktigt steg i revisionscykeln. Den ger feedback om huruvida våra revisionsobjekt har genomfört de åtgärder som vi rekommenderat och huruvida de problem som vi påtalat har åtgärdats. Den är också viktig för utformningen och planeringen av vårt framtida revisionsarbete och för att hålla reda på risker.

Inriktning och omfattning samt metod

12.2. I år analyserade vi rekommendationerna i alla 28 särskilda rapporter som vi offentliggjorde 2022. Vi följde upp totalt 226 rekommendationer, varav 194 (86 %) riktades till Europeiska kommissionen. De återstående 32 rekommendationerna (14 %) riktades till Europaparlamentet, Europeiska unionens råd, Europeiska unionens domstol, Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå och Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet.

12.3. Vi genomförde uppföljningen med hjälp av dokumentgranskningar och intervjuer med revisionsobjekt. För att säkerställa en rättvis och balanserad granskning skickade vi våra iakttagelser till revisionsobjekten och beaktade deras svar i vår slutanalys. För att undvika upprepningar anges en rekommendation endast under det revisionsobjekt som rekommendationen främst riktades till. Resultaten av vårt arbete speglar situationen i slutet av april 2026.

Iakttagelser

Andelen rekommendationer som har genomförts fullt ut eller i de flesta avseenden var i princip oförändrad

12.4. För fyra av de 226 rekommendationer som vi följde upp hade genomförandefristen ännu inte löpt ut vid tidpunkten för vår uppföljningsgranskning. Av de återstående 222 rekommendationerna hade revisionsobjekten genomfört 165 fullt ut eller i de flesta avseenden (74 %, vilket visas i ***figur 12.1***). Denna andel var i stort sett oförändrad jämfört med föregående år (76 %).

12.5. Andelen rekommendationer som inte hade genomförts var oförändrad och låg på 6 %. I de fall då våra rekommendationer inte hade genomförts berodde det i cirka en tredjedel av fallen på att revisionsobjekten inte hade godtagit dem. I två fall (1 %) kunde vi inte dra några slutsatser eftersom de omständigheter som beskrivs i rekommendationerna ännu inte hade inträffat[1]. I ***bilaga 12.1*** visas genomförandestatusen för de rekommendationer som riktats till kommissionen, medan ***bilaga 12.2*** är inriktad på de rekommendationer som riktats till andra revisionsobjekt. Bilagorna innehåller också kortfattade beskrivningar av förbättringarna och de kvarstående bristerna.

Figur 12.1 – Revisionsobjektens genomförande av våra rekommendationer i särskilda rapporter från 2022 och 2021

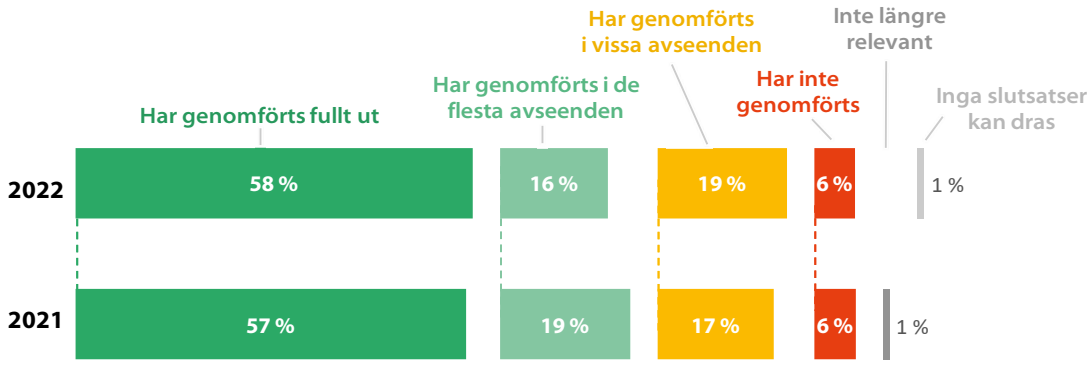

Källa: Revisionsrätten.

[1] Se ***bilaga 12.1*** för information om rekommendationerna 1 a och 2 b i särskild rapport 25/2022.

74 % av de rekommendationer som riktades till Europeiska kommissionen hade genomförts fullt ut eller i de flesta avseenden

12.6. För fyra av de 194 rekommendationer som riktades till kommissionen 2022 hade genomförandefristen ännu inte löpt ut vid tidpunkten för vår uppföljning. Av de återstående 190 rekommendationerna hade kommissionen genomfört 110 (58 %) fullt ut – i ***ruta 12.1*** finns ett exempel – och ytterligare 30 (16 %) i de flesta avseenden. Jämfört med det föregående året minskade andelen rekommendationer som hade genomförts fullt ut eller i de flesta avseenden från 77 % till 74 %.

Ruta 12.1

Ett exempel på en rekommendation som genomförts fullt ut av kommissionen

I särskild rapport 01/2022 om EU:s stöd till rättsstaten på västra Balkan rekommenderade vi kommissionen att bistå civilsamhällesorganisationer och oberoende medieorganisationer i denna region i arbetet med att ta fram skräddarsydda verktyg för övervakning av hur korruption utvecklas. Denna rekommendation godtogs av kommissionen, som sedan stödde regionala initiativ mot korruption, till exempel genom kontraktet ”Integrity Watch in the Western Balkans and Turkey: civil society combating corruption with political integrity data”. Detta stöd ska hjälpa granskare från statliga myndigheter, civilsamhället och medierna att förebygga och upptäcka risker för politisk korruption med hjälp av öppna data.

Källa: © Proxima Studio, stock.adobe.com.

12.7. Dessutom hade kommissionen genomfört 35 (18 %) rekommendationer i vissa avseenden, medan 13 (7 %) inte hade genomförts alls (se ***figur 12.2***). Jämfört med det föregående året ökade andelen rekommendationer som inte hade genomförts från 4 % till 7 %.

Figur 12.2 – Genomförande av våra rekommendationer till kommissionen i särskilda rapporter från 2022 och 2021

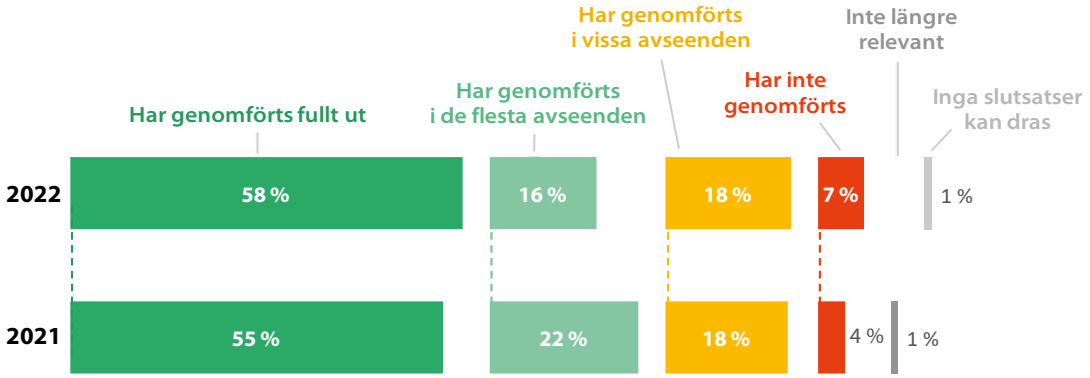

Källa: Revisionsrätten.

12.8. Vi mäter genomförandenivån i förhållande till vad vi har rekommenderat, medan kommissionen mäter den i förhållande till vad den har godtagit. Det innebär att kommissionen ibland gör en annan bedömning än revisionsrätten av huruvida och i vilken utsträckning rekommendationer har genomförts. Om kommissionen anser att en rekommendation har genomförts fullt ut slutar den vanligtvis att följa upp den, även om vi gör en annan bedömning av genomförandegraden. Vi fortsätter att övervaka ej genomförda rekommendationer från våra två tidigare uppföljningar (avseende våra särskilda rapporter från 2020 och 2021) genom att analysera kommissionens uppgifter, vilket innebär att vi inte har granskat dem i detalj.

12.9. Vi gick med andra ord igenom 89 rekommendationer i våra särskilda rapporter från 2020 och 92 rekommendationer i våra särskilda rapporter från 2021, som vi hade bedömt som ej genomförda i uppföljningarna 2023 och 2024[2]. Enligt kommissionens databas vidtog kommissionen inte några ytterligare åtgärder avseende 133 av dessa 181 rekommendationer (*figur 12.3*). Kommissionen hade i sina svar på de särskilda rapporterna inte godtagit 18 av dessa 133 rekommendationer. Den ansåg att de återstående 115 rekommendationerna hade genomförts fullt ut vid tidpunkten för de två föregående årens uppföljningar, medan vi gjorde en annan bedömning.

Figur 12.3 – Uppföljning av rekommendationerna i särskilda rapporter från 2020 och 2021 som inte hade genomförts fullt ut av kommissionen vid de två föregående årens uppföljningar

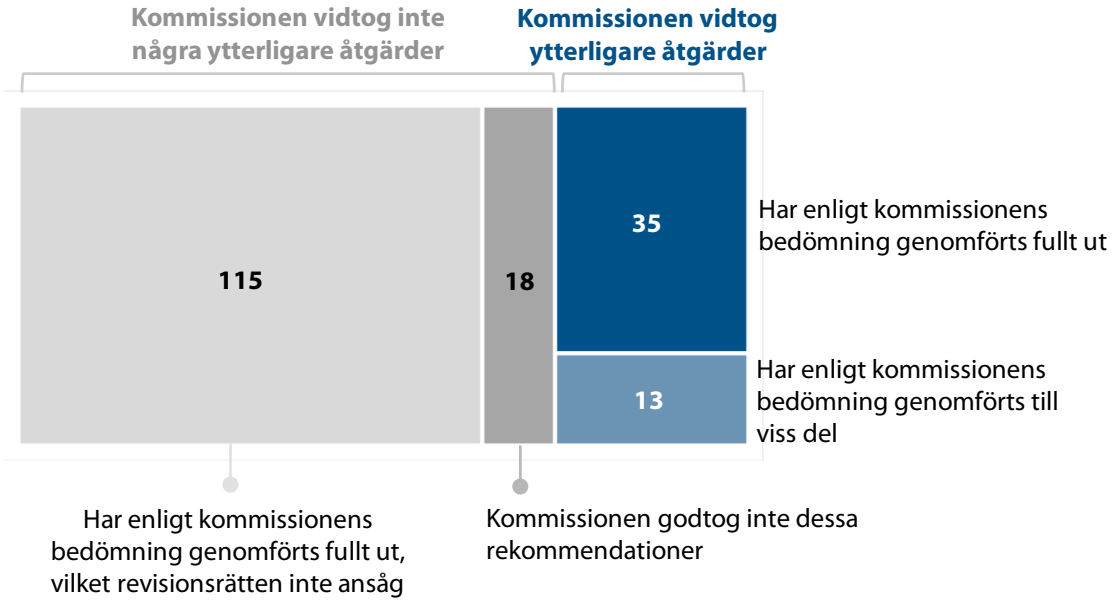

Källa: Revisionsrätten.

12.10. Kommissionen vidtog ytterligare åtgärder för de återstående 48 rekommendationer som inte hade genomförts fullt ut. Kommissionen ansåg att den därefter hade slutfört genomförandet av 35 av dessa 48 rekommendationer.

[2] Årsrapporten för 2023, punkterna 3.73–3.76, och årsrapporten för 2024, punkterna 12.10–12.12.

78 % av de rekommendationer som riktades till andra revisionsobjekt hade genomförts fullt ut eller i de flesta avseenden

12.11. De särskilda rapporterna 04/2022, 05/2022, 06/2022, 13/2022 och 18/2022 innehöll totalt 32 rekommendationer riktade till andra revisionsobjekt än Europeiska kommissionen (punkt ***12.2***).

12.12. Dessa revisionsobjekt har fullt ut genomfört 20 (62 %) rekommendationer (vi ger ett exempel i ***ruta 12.2***), genomfört ytterligare fem (16 %) i de flesta avseenden och genomfört sju (22 %) i vissa avseenden.

Ruta 12.2

Ett exempel på en rekommendation som genomförts fullt ut av andra revisionsobjekt

I särskild rapport 18/2022 om EU-institutionernas insatser mot covid-19 rekommenderade vi Europaparlamentet, Europeiska unionens råd, kommissionen och Europeiska unionens domstol att påskynda införandet av papperslösa arbetsflöden och utöka användningen av elektroniska underskrifter. Denna rekommendation godtogs av alla institutioner, vilket ledde till en betydande ökning av användningen av kvalificerade elektroniska underskrifter inom EU Sign. Europaparlamentet använder inte EU Sign, men sedan 2022 har ett betydande antal avancerade elektroniska underskrifter använts och införandet av kvalificerade elektroniska underskrifter 2023 kommer att ytterligare förbättra de digitala förfarandena.

Källa: © WrightStudio, stock.adobe.com.

12.13. Jämfört med det föregående året ökade den totala andelen rekommendationer som hade genomförts fullt ut eller i de flesta avseenden från 75 % till 78 %, medan den totala andelen rekommendationer som hade genomförts i vissa avseenden eller inte alls minskade något, från 23 % till 22 % (***figur 12.4***).

Figur 12.4 – Genomförande av våra rekommendationer till andra revisionsobjekt än kommissionen i särskilda rapporter från 2022 och 2021

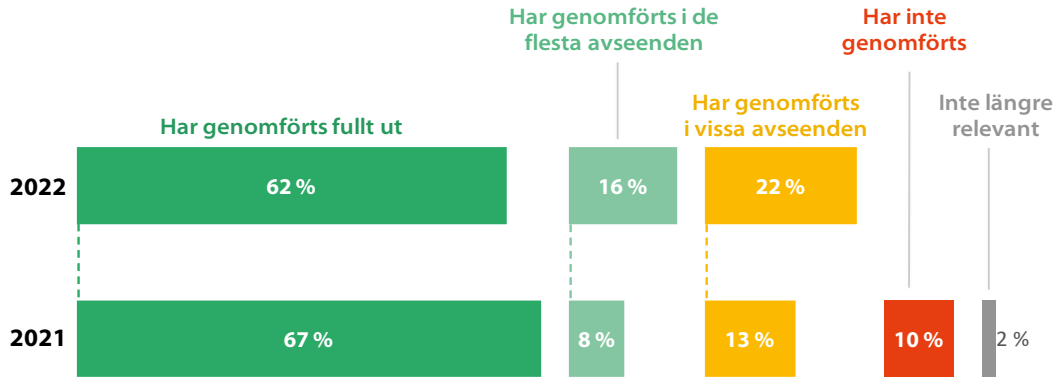

Källa: Revisionsrätten.

Andelen rekommendationer som har genomförts i tid ökade något

12.14. Tidsramarna för genomförandet av rekommendationerna diskuteras och avtalas med revisionsobjektet och anges i våra särskilda rapporter.

12.15. Jämfört med det föregående året ökade andelen rekommendationer som hade genomförts i tid, från 56 % till 60 %, medan andelen rekommendationer där åtgärderna var försenade minskade från 38 % till 34 % (***figur 12.5***).

Figur 12.5 – Punktlighet för åtgärder som vidtagits av revisionsobjekten för att följa rekommendationerna i våra särskilda rapporter från 2022 och 2021

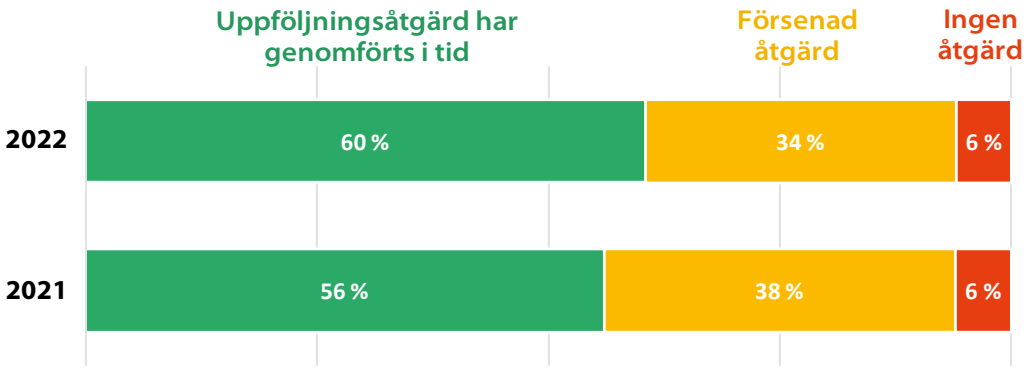

Källa: Revisionsrätten.

Genomförande och punktlighet är bäst när det gäller rekommendationer som rör utformningsfasen av politik eller *program*

12.16. Vi har klassificerat våra rekommendationer i särskilda rapporter från 2022 efter den fas i policycykeln som de är inriktade på: utformningsfasen, genomförandefasen eller granskningsfasen (övervakning och utvärdering). Denna klassificering gjorde att vi kunde analysera huruvida de tre policyfaserna skilde sig åt i fråga om godtagandenivå, genomförandegrad och punktlighet i korrigerande åtgärder som vidtas med anledning av våra rekommendationer.

12.17. När det gäller de olika policyfaserna gäller ungefär hälften av våra rekommendationer brister i genomförandefasen (45 %), en fjärdedel gäller brister i utformningsfasen (27 %) och ytterligare en fjärdedel brister i granskningsfasen (28 %). Godtagandenivån var i princip densamma i de olika policyfaserna (mellan 95 % och 98 %). Andelen rekommendationer som hade genomförts fullt ut eller i de flesta avseenden var störst när det gäller utformningsfasen (78 %). Punktligheten i åtgärder som vidtagits av revisionsobjekten för att genomföra våra rekommendationer är påtagligt sämre när det gäller genomförandefasen och granskningsfasen (57 % vardera) än när det gäller utformningsfasen (70 %). Detaljerade resultat av vår analys presenteras i ***figur 12.6***.

Figur 12.6 – Godtagandenivå, genomförandegrad och punktlighet i respektive fas i policycykeln

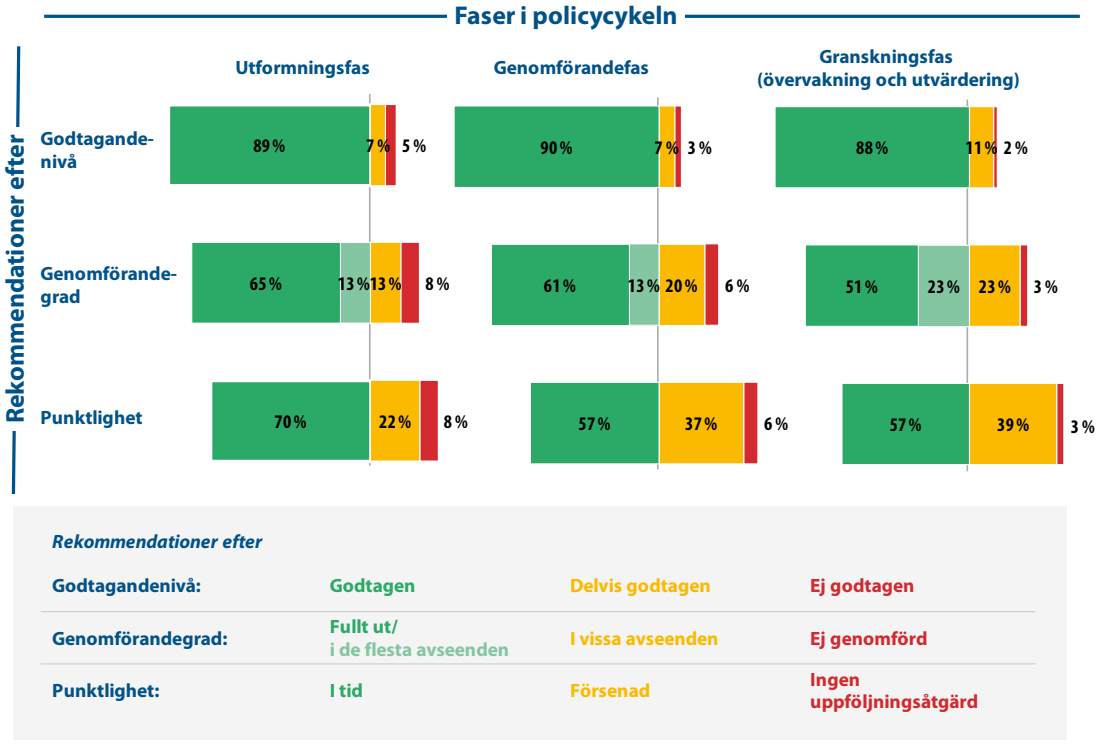

Anm.: Siffrorna presenteras utan decimaler för bättre läsbarhet, vilket kan leda till avrundningsdifferenser.

Källa: Revisionsrätten.

Slutsats

12.18. Vi drar slutsatsen att 74 % av rekommendationerna i våra särskilda rapporter från 2022 har genomförts fullt ut eller i de flesta avseenden (76 % förra året). Andelen rekommendationer som har genomförts i tid har ökat från 56 % i fjol till 60 % i år. Ungefär hälften av våra rekommendationer rör genomförandet av politik eller program (45 %). De högsta genomförandenivåerna (78 %) och den bästa punktligheten (70 %) gäller rekommendationer som rör utformningsfasen av politik eller program.

Bilagor

Bilaga 12.1 – Uppföljning av rekommendationer i särskilda rapporter från 2022 – Europeiska kommissionen

Godtagandenivå: godtagen, delvis godtagen, ej godtagen.

Genomförandegrad: fullt ut, i de flesta avseenden, i vissa avseenden, ej genomförd, inga slutsatser kan dras eller inte längre relevant.

Punktlighet: i tid, försenad, tidsfristen har inte löpt ut, ingen uppföljningsåtgärd, ingen bedömning av punktligheten.

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
SR 01/2022 *EU-stöd till rättsstaten på västra Balkan: grundläggande problem kvarstår trots ansträngningar*	1	72				
	2 a	75				
	2 b	75			Kommissionen stöder civilsamhällesorganisationer och medieorganisationer via EU:s facilitet för det civila samhället och medieprogram för västra Balkan och Turkiet. De totala medel som anslagits till faciliteten har ökat avsevärt, från 48,1 miljoner euro per år för perioden 2014–2020 till 70,18 miljoner euro per år för perioden 2021–2027. Kommissionen utfärdade riktlinjer för EU-stöd till det civila samhället i utvidgningsregionen 2021–2027 i syfte att hjälpa EU-personal att utforma och genomföra EU-stöd till det civila samhället. Varje år görs en bedömning av dessa riktlinjer. Trots att det ekonomiska stödet har ökat framgår det inte av de bevis som lämnats att detta stöd är ett	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
					långsiktigt ekonomiskt stöd till civilsamhällesorganisationer och oberoende medieorganisationer, som inte enbart bygger på finansiering av projekt.	
	2 c	75				
	2 d	75				
	3	77				
	4 a	80				
	4 b	80				
	4 c	80				
SR 02/2022 *Energieffektivitet i företag: vissa energibesparingar men brister i planeringen och i valet av projekt*	1 a	125			Det görs fortfarande ingen systematisk bedömning av EU-medlens potentiella bidrag till energieffektiviteten i företag, på programplaneringsstadiet, och det finns inte heller någon strukturerad koppling mellan sammanhållningspolitiska anslag och de finansieringsbehov som identifierats i de nationella energi- och klimatplanerna. Till följd av detta bygger programplaneringsbesluten fortsatt främst på medlemsstaternas egna motiveringar, utan någon bedömning på EU-nivå av huruvida omfattningen och utformningen av planerade investeringar i energieffektiviteten i företag i tillräcklig utsträckning tillgodoser identifierade behov.	
	1 b	125				
	2	134				

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
SR 03/2022 *Utbyggnaden av 5G i EU: förseningar i nätutbyggnaden och säkerhetsproblem som fortfarande är olösta*	1 a	83	✓		Kommissionen har vidtagit inledande åtgärder, men det finns fortfarande ingen gemensam EU-omfattande definition av den förväntade tjänstekvaliteten för 5G-näten som omfattar aspekter såsom gränsvärden för lägsta hastighet och maximal latens.	
	1 b	83	✓			
	1 c	83	✓			
	2 a	91	✓			
	2 b	91	✓			
	2 c	91	✓		Kommissionen har tillsammans med medlemsstaterna bedömt för vilka aspekter av 5G-nätens säkerhet det finns ett behov av att specificera verkställbara krav. I början av 2026 föreslog kommissionen en omarbetad cybersäkerhetsakt med en fastställd mekanism för att hantera strategiska risker som avser IKT-försörjningskedjor. Kommissionen har för avsikt att offentliggöra genomförandeakter där verkställbara krav preciseras, men dessa genomförandeakter har ännu inte antagits.	
	3 a	93	✓		Kommissionen övervakade och rapporterade regelbundet om medlemsstaternas antagna eller föreslagna rättsliga ramar för att ge mobiloperatörerna tid att ersätta utrustning från högriskleverantörer. I *konsekvensbedömningen* av den omarbetade cybersäkerhetsakten analyserades de ekonomiska kostnaderna för att byta ut 5G-utrustning från högriskleverantörer. Det saknas information eftersom inte alla	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
					medlemsstater har vidtagit åtgärder i alla relevanta frågor, och det finns ingen särskild information om hur mobilnätsoperatörernas kostnader för att ersätta 5G-utrustning som köpts från högriskleverantörer ska hanteras.	
	3 b	93				
SR 04/2022 *Investeringsfonder: EU:s åtgärder har ännu inte skapat en verklig inre marknad som gynnar investerare*	1 a	129			Kommissionen genomförde ett riktat samråd för att samla in synpunkter från berörda parter om hinder för integrationen av finansmarknaderna i EU. Den 4 december 2025 lade kommissionen fram paketet om spar- och investeringsunionen, som delvis innebär en omarbetning av direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder och direktivet om företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper, och som erbjuder förbättringar särskilt på områdena gränsöverskridande distribution och tillsynskonvergens. En aktuell kompromiss om strategin för icke-professionella investerare hade fått stöd genom ytterligare tre konsekvensbedömningar. Det riktade samrådet tog upp specifika hinder för gränsöverskridande verksamhet som härrör från regelverket, vilket inte är helt harmoniserat. Strukturella drivkrafter – såsom efterfrågan, distributionsnät och tillsynssystem – beaktades antingen inte alls eller endast delvis. Paketet för spar- och investeringsunionen bidrar endast delvis till att målen för en inre marknad för investeringsfonder uppnås på ett mer ändamålsenligt sätt, eftersom det inte tar itu med strukturella drivkrafter bakom koncentrationen av fondernas hemvister, såsom skillnader i tillsynssystemens funktion eller förekomsten av kluster för fondförvaltning. Dessutom bygger många bestämmelser fortfarande på direktiv och inte på förordningar.	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
	1 b	129			Kommissionen förbättrade inte uppsättningen indikatorer för att mäta investeringsfonders resultat i 2025 års förvaltningsplan från generaldirektoratet för finansiell stabilitet, finansiella tjänster och kapitalmarknadsunionen. Den enda nya indikatorn i planen ger inget mervärde när det gäller bedömningen av huruvida kommissionens regelverk har uppnått sina avsedda mål inom investeringsfondssektorn.	
	2 a	132				
	3 a	134			Kommissionens förslag till strategi för icke-professionella investerare ledde till förbättrad kostnadsinformation och ökad insyn. Förslaget syftade till att begränsa incitament och betonade den redan befintliga principen om att agera i kundens bästa intresse. Incitament har förbjudits för betalningar för orderflöden, vilket främst är relevant för företag som bara utför order (utan rådgivning). Investeringsrådgivare kan fortsätta att sälja produkter mot höga arvoden. I sitt förslag föreslog kommissionen också att incitament skulle förbjudas i vissa kanaler och att skärpta skyldigheter avseende kundens bästa intresse skulle införas, medan medlagstiftarna införde ett nytt incitamentstest i den preliminära överenskommelsen om strategin, vilket skulle göra det möjligt för incitament att kvarstå om det är motiverat (påtaglig fördel).	
	5 a	138				
	5 b	138				

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
SR 05/2022 *Cybersäkerheten vid EU:s institutioner, organ och byråer: beredskapen står inte alltid i proportion till hoten*	1 a	98				
	1 b	98				
	1 c	98				
	1 d	98				
	1 e	98				
	1 f	98				
	1 g	98				
	2 a	99				
	2 b	99				
	2 c	99				
SR 06/2022 *Immateriella rättigheter i EU: skyddet är inte helt vattentätt*	1 a	96				
	1 b	96			Kommissionen utökade tillämpningsområdet för de rättigheter som är knutna till registrerade formgivningar till att omfatta förfalskade varor som passerar genom EU eller omfattas av tullförfaranden. Kommissionen införde dock ingen interventionströskel för tullens säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter och utvidgade inte heller definitionen av småförsändelser i enlighet med rekommendationen.	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
	2	97	✓	✗	Kommissionen lade inte fram några bevis för att den – i samband med sin utvärdering enligt artikel 210 i förordning (EU) 2017/1001 – hade bedömt styrformerna och avsaknaden av en tydlig metod för att fastställa avgifter.	✗
	4	100	✓	▬		!
	5 a	101	✓	▬	Kommissionen inledde flera studier, arbetsgrupper och utvärderingar för att genomföra rekommendationen. *Resultaten* kommer att ligga till grund för framtida lagstiftning. Utkastet till förslag till en kontrollstrategi som bygger på riskhantering av immateriella rättigheter har dock ännu inte offentliggjorts.	!
	5 b	101	✓	▬		!
	5 c	101	✓	✗	Kommissionen inledde en studie för standardisering av den tillhörande rapporteringen, men rapporten är ännu inte tillgänglig och kommissionen har inte inlett lagstiftningsförfarandet.	✗
SR 07/2022 *Instrument för internationalisering av små och medelstora företag: stödåtgärderna är många men inte helt sammanhängande eller samordnade*	1 a	90	✓	▬		✓
	1 b	90	✓	▬		✓
	1 c	90	✓	▬		✓
	1 d	90	✓	▬		✓
	2 a	90	✓	▬		!
	2 b	90	✓	▬		!

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
	2 c	90	✓			
	2 d	90	✓			
	3 a	90	✓		*Kritiska prestationsindikatorer* har fastställts för projekt inom ramen för initiativet Startup Europe. Men bristen på enhetliga metoder för rapportering av kritiska prestationsindikatorer och långsiktig övervakning gör att det är svårt att bedöma nystartade företag på projektnivå, liksom Startup Europes övergripande *ändamålsenlighet* och hållbarhet.	
	3 b	90	✓			
	3 c	90	✓		Kriterier som mäter nystartade företags bidrag till tillväxt och sysselsättning i EU har införts som urvalskriterier i ansökningsomgångarna. Men för närvarande saknas kriterier som mäter i vilken utsträckning ett föreslaget nystartat företag skulle gynnas av att delta i det finansierade projektet – särskilt när det gäller att fullt ut utveckla dess potential och konkurrenskraft.	
SR 08/2022 *Eruf-stöd till små och medelstora företags konkurrenskraft: brister i utformningen minskar finansieringens ändamålsenlighet*	1 a	80	✓			
	1 b	80	✓			
	1 c	80	✓			
	2 a	80	✗		Kommissionen har inte godtagit denna rekommendation. Kommissionen har inte uppmuntrat medlemsstaterna att se över *Europeiska regionala utvecklingsfonden* (Eruf) urvalsförfaranden – särskilt när det gäller bidragsfinansiering – i syfte att endast när det är vederbörligen	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
					motiverat välja ut projekt genom en icke-konkurrensutsatt process, och den har inte heller hjälpt medlemsstaterna att göra detta.	
	2 b	80	✓			
	3 a	80	✓			
	3 b	80	✓			
SR 09/2022 *Klimatutgifterna i EU:s budget för 2014–2020: inte lika stora som rapporterat*	1	58	✓		I januari 2026 offentliggjorde kommissionen en studie om budgetspårning av den gemensamma jordbrukspolitikens bidrag till klimatförändringarna. Trots att studien tyder på att den nuvarande klimatspårningsmetoden ger en överskattning på 24 % jämfört med den metod som utvecklades inom ramen för studien beslutade kommissionen att inte göra några justeringar.	
	2 a	60	✗		Kommissionen har vare sig godtagit eller genomfört rekommendationen att identifiera och rapportera om EU-utgifter med en potentiellt negativ inverkan på klimatet.	
	2 b	60	✓			
	2 c	60	✓			

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
	3	63	✓		I sina *årliga förvaltnings- och prestationsrapporter* för 2023 och 2024 rapporterade kommissionen siffror för indikatorer för energieffektivitetsbesparingar, utsläpp som undvikits och installerad kapacitet för förnybar energi. Den gemensamma jordbrukspolitiken, som står för en stor del av EU:s klimatutgifter, beaktas dock inte i någon av de siffror som rapporteras i de årliga förvaltnings- och prestationsrapporterna. De negativa klimateffekterna av EU:s utgifter beaktas inte heller.	
SR 10/2022 *Leader och lokalt ledd utveckling främjar lokalt engagemang, men det saknas fortfarande tillräckliga bevis för ytterligare fördelar*	1 a	84	✓			
	1 b	84	✓			
	1 c	84	✓			
	1 d	84	✓			
	1 e	84	✓		År 2023 offentliggjorde kommissionen en studie till stöd för utvärderingen av kostnaderna och fördelarna med genomförandet av Leader. Leader är en strategi där lokalsamhällena deltar i utformningen och genomförandet av strategier och i tilldelningen av resurser för utveckling av landsbygdsområden. Men trots att man i sonderingsfasen för utvärderingen enades om att bedöma i vilken utsträckning medel från Leader finansierade EU-organs och nationella, regionala eller lokala organs lagstadgade uppgifter gjordes detta inte på ett systematiskt eller kvantitativt sätt eftersom tillgången till tillräckligt detaljerade och jämförbara uppgifter var begränsad.	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
	2	84	✓		Kommissionen har inlett två utvärderingar, en avseende sammanhållningspolitiken och en avseende *Europeiska havs- och fiskerifonden* (EHFF). På grundval av de tillgängliga uppgifterna (t.ex. offentliggörandet av utvärderingen av sammanhållningspolitiken och kravspecifikationen, och offentliggörandena från nätverket för övervakning av fiske och vattenbruk, utvärdering och lokalt stöd (Famenet) för EHFF-utvärderingen) omfattar utvärderingarna endast vissa av de aspekter som tas upp i leden a–e i rekommendation 1. EHFF-utvärderingen har ännu inte offentliggjorts.	
SR 11/2022 *Skyddet av EU:s budget: svartlistning behöver användas*	1	90	✓			
	2.1	93	✓			
	2.2	93	✓		Kommissionen har gjort framsteg när det gäller att stärka den interna tillsynen av systemet för tidig upptäckt och uteslutning (Edes) genom att inrätta övervakningsmekanismer för information från Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) och formalisera centrala kontroller genom de ändrade interna reglerna. Att tillsynen har integrerats i de interna reglerna är en betydande förbättring eftersom det innebär att ansvarsskyldighet och konsekvens byggs in i beslut som rör uteslutning. Att övervakningssystem har inrättats för både Olafs och Eppos rekommendationer säkerställer en mer systematisk och evidensbaserad uppföljningsprocess. Men trots dessa förbättringar finns det fortfarande betydande brister. Framför allt har kommissionen inte påvisat någon intern övervakning av någon av de viktigaste uppgiftskällorna som särskilt nämns i rekommendationen, inbegripet uppgifter från systemet	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
					för hantering av oriktigheter, slutliga granskningsresultat, beslut i konkurrensärenden och anmälningar från genomförandepartner. Kommissionen har förklarat att användningen av dessa källor i första hand är en del av *utanordnarnas* ansvar, i linje med den decentraliserade förvaltningen av EU:s budget, men den har inte visat hur användningen av dem övervakas internt för att säkerställa en konsekvent identifiering av potentiella Edes-ärenden inom alla avdelningar. Dessa brister begränsar kommissionens förmåga att korrekt identifiera potentiella uteslutningsärenden och utgör en grundläggande brist i genomförandet av rekommendation 2.2. Och trots att Eppos övervakningsram nyligen har inrättats och inledande övningar genomfördes 2025 har dess ändamålsenlighet i praktiken ännu inte påvisats.	
	2.3	93			Kravet på att kontrollera Edes-databasen i flera upphandlingsfaser och de inbyggda varningarna i redovisningssystemet ABAC (och senare i *Summa*) återspeglar en systematisk strategi för att minska riskerna för kontraktsarrangemang med uteslutna enheter. Hänvisningen till detaljerade interna vägledningar visar att dessa kontroller har institutionaliserats. Även om dessa skyddsåtgärder nu ingår i den uppdaterade vägledningen och i det nya Summa-systemet har kommissionen inte infört några betydande nya efterhandskontroller utöver dem som redan fanns vid tidpunkten för vår revision. Kommissionen har utvecklat en webbtjänst som ska underlätta externa systems tillgång till Edes-databasen, men tjänsten fungerar inte i praktiken. Dessutom har förbättrade analytiska kontroller och ändamålsenliga kopplingar till andra interna verktyg ännu inte införts.	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
	2.4	93	✓		Kommissionen har utvecklat riktlinjer till stöd för driften av Edes och gett tydligare stöd till utanordnarna, särskilt när det gäller förfaranden som rör Olaf. 2024 års riktlinjer om hur Olafs rapporter ska användas syftar till att säkerställa att utanordnarna hanterar information på EU-nivå på ett konsekvent och öppet sätt. Sammantaget förbättrar dessa åtgärder den övergripande styrningen och ansvarsutkrävandet inom ramen för systemet, och de utgör meningsfulla framsteg på det område som omfattas av rekommendationen. Trots dessa framsteg är den formella vägledningens tillämpningsområde fortfarande mestadels begränsat till förfaranden som rör Olaf inom Edes. För de återstående uppgiftskällorna på EU-nivå (såsom registreringar i systemet för hantering av oriktigheter, Eppo-ärenden, granskningsresultat, konkurrensmål och anmälningar från genomförandepartner) förlitar sig kommissionen på befintliga *ad hoc*-arrangemang som inte har standardiserats i en enhetlig ram. Följaktligen har rekommendationens mål att säkerställa heltäckande standardförfaranden för uppgiftskällor på EU-nivå ännu inte uppnåtts fullt ut.	
	2.5	93	✓		Kommissionen har gjort framsteg när det gäller att öka medvetenheten om Edes. Lanseringen av den årliga Edes-workshoppen och Edes-expertplattformen innebär en övergång från tillfälliga initiativ för ökad medvetenhet till en mer strukturerad, hållbar och samarbetsinriktad strategi för dem som är involverade internt. Betydande framsteg har visserligen gjorts inom kommissionen men inga kunskapshöjande åtgärder har dokumenterats för genomförandepartner vid indirekt förvaltning, och sådana åtgärder har varit begränsade till medlemsstaternas myndigheter. Eftersom dessa	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
					genomförandepartner förvaltar betydande delar av EU:s budget är det en grundläggande brist i genomförandet av rekommendationen att helt eller delvis utesluta dem från kunskapshöjande insatser.	
	3	95			Genom att uppdatera modellen för förvaltningsförklaringar och mallarna för *överenskommelser om medverkan* stärkte kommissionen den formella ramen och såg till att partnerna påminns om sin skyldighet att rapportera fall av *bedrägerier*, oriktigheter och uteslutningssituationer. Kommissionen förlitar sig på partnernas administrativa självständighet och har inte kompletterat denna strategi med övervaknings- eller kontrollverksamhet för att säkerställa att partnerna uppfyller sin skyldighet att rapportera uteslutningssituationer.	
	4	96			I kommissionens förslag till omarbetning av *budgetförordningen* beaktades rekommendationen genom att Edes utvidgades till att omfatta *delad förvaltning* och medel som medlemsstaterna genomför med *direkt förvaltning*. Den antagna budgetförordningens slutliga tillämpningsområde i denna fråga är dock mer begränsat på grund av kompromisser med medlagstiftarna under lagstiftningsprocessen.	
	5.1	97				
	5.2	97				
	5.3	97			Enligt förordning (EU) 2024/2509 ska alla enheter som genomför EU:s budget registrera relevanta uppgifter i datautvinnings- och riskgraderingsverktyget, i syfte att stärka kommissionens förmåga att identifiera risker och skydda EU:s budget. I förordningen föreskrivs också det nya verktyget för att införa	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
					en modern it-arkitektur som utnyttjar *interoperabilitet* och artificiell intelligens, vilket kommer att modernisera mekanismerna för ekonomisk förvaltning och tillsyn i hela EU. Kommissionen har ännu inte slutfört utvecklingen av det gemensamma datautvinnings- och riskgraderingsverktyget. Eftersom verktyget kommer att användas på frivillig basis kan dess ändamålsenlighet dessutom vara begränsad fram till dess att man i den föreslagna översynen 2027 kan bedöma möjligheterna att införa obligatorisk tillämpning. Fullständig interoperabilitet med nationella system väntas till senast 2028.	
	5.4	97			Kommissionen har vidtagit åtgärder för att främja samordning på kommissionsnivå när det gäller uppgiftsutbyte, inbegripet regelbundna arbetsgruppsmöten och riktade evenemang såsom *Arachne*-workshoppen 2025. Dessa initiativ har lett till ökad kunskap om Arachne och fungerat som ett forum där generaldirektoraten kan utbyta information om datarelaterade behov och datarelaterad utveckling. Trots dessa insatser har det centrala datautvinnings- och riskgraderingsverktyget, som ligger till grund för den interna tillgången till och utbytet av uppgifter, ännu inte uppnått full mognad när det gäller avancerade funktioner och kompatibilitet. Utnyttjandet bland generaldirektoraten är därför fortfarande ojämnt och uppgiftsutbytet är ännu inte systematiskt eller fullständigt. Det här är grundläggande begränsningar, eftersom de är en följd av de bredare utmaningar som identifieras i rekommendation 5.3 och som påverkar kommissionens övergripande förmåga att säkerställa omfattande tillgång till och utbyte av uppgifter internt.	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
	5.5	97	✓		Den omarbetade budgetförordningen utgör en rättslig ram som stärker kommissionens insatser för att förbättra uppgifters tillgänglighet, integrering och riskbedömningsmekanismer i EU-finansierade program. Den fortsatta utvecklingen av Arachne, som nu innehåller fler funktioner och indikatorer, visar på ett tydligt engagemang för att modernisera datadriven finansiell tillsyn. I den omarbetade budgetförordningen fastställs en ram till stöd för användningen av digitala, tillgängliga och kompatibla uppgifter, men kommissionen har ännu inte tagit fram någon övergripande strategi för att säkerställa att nationella uppgifter och EU-uppgifter om EU:s motparter är standardiserade och kompatibla i enlighet med rekommendationerna. Ramen innehåller ännu inte några särskilda mekanismer eller styrformer för samordning av harmoniseringen av uppgifter mellan medlemsstaterna. Till följd av detta är kompatibilitetsmålet delvis beroende av i vilken utsträckning medlemsstaterna anpassar sina nationella system och delar relevanta uppgifter i ett kompatibelt format.	
SR 12/2022 *Varaktig landsbygdsutveckling: de flesta projekten pågår under den period som krävs, men mer varaktiga resultat kan uppnås*	1	69	✓			
	2 a	69	✓			
	2 b	69	✓			
	3 a	70	✓		Kommissionen genomförde en undersökning i medlemsstaterna för att identifiera relevanta informationskällor om den fortsatta driften av EU-finansierade projekt. Kommissionens åtgärd ledde dock inte till att relevanta källor identifierades för att inhämta sådan information efter att projektens lagstadgade varaktighet	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
					har löpt ut. Ingen medlemsstat lämnade uppgifter om sådana källor.	
	3 b	70	✓	✗	Genomförandet av rekommendation 3 a (dvs. identifiering av relevanta informationskällor om den fortsatta driften av EU-finansierade projekt) är en förutsättning för genomförandet av rekommendation 3 b (dvs. användning av denna information för att upprätta en förteckning över riskfaktorer). Eftersom rekommendation 3 a endast har genomförts i vissa avseenden kunde kommissionen inte upprätta en förteckning över riskfaktorer på grundval av exempel på projekt som är mindre varaktiga.	✗
SR 13/2022 *Fri rörlighet i EU under covid-19-pandemin: granskningen av de inre gränskontrollerna var begränsad och medlemsstaternas åtgärder okoordinerade*	1 a	80	✓	▨		✓
	1 b	80	✓	▨		✓
	1 c	80	✓	▨		✓
	1 d	80	✓	▨		✓
	1 e	80	✗	✗	Kommissionen har inte godtagit denna rekommendation och har inte heller utvecklat en tydlig strategi för att stärka bedömningen av efterlevnad och tillämpa sanktioner.	✗
	2	82	✓	▨		✓
	3 a	83	✓	▨		✓
	3 b	83	✓	▨		✓

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
SR 14/2022 *Europeiska kommissionens åtgärder mot bedrägerier inom den gemensamma jordbrukspolitiken: dags för mer djupgående insatser*	1 a	112	✓			
	1 b	112	✓			
	1 c	112	✓			
	2 a	112	✓			
	2 b	112	✓			
	2 c	112	✓		Kommissionen har arrangerat olika diskussioner med medlemsstaterna om artificiell intelligens och maskininlärning, även om dessa diskussioner har ägt rum i ett allmänt sammanhang (dvs. de har inte specifikt handlat om *den gemensamma jordbrukspolitiken*). När det gäller den gemensamma jordbrukspolitiken har kommissionen inlett en övergripande bedömning av bedrägeririsker som bland annat omfattar användningen av artificiell intelligens och andra avancerade verktyg på nivån för de *utbetalande organen*. Kommissionen har ännu inte slutfört och spridit resultaten av den övergripande bedömningen av bedrägeririsker. Kommissionens arbetsprogram för bedrägeribekämpning för 2024 omfattade finansiering av *tekniskt bistånd* för att stödja nationella eller regionala offentliga myndigheters inköp av system för artificiell intelligens och datautvinningsverktyg. Men vi har inte hittat några bevis för att medlen för tekniskt stöd används för att finansiera projekt inom den gemensamma jordbrukspolitiken.	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
SR 15/2022 *Åtgärderna för att bredda deltagandet i Horisont 2020 var väl utformade, men hållbara förändringar kräver framför allt insatser från nationella myndigheter*	1 a	90	✓			
	1 b	90	✓			
	2	92	✓			
	3	94	✓		Kommissionen har antagit ett tillkännagivande om synergier mellan Eruf-program och *Horisont Europa* som främjar en integrerad strategi och stärker synergierna mellan Horisont Europa och Eruf för att öka *effekterna* av finansiering av forskning och innovation. När det gäller kompletterande finansiering till Teaming for Excellence-projekt klargörs det i tillkännagivandet om synergier att medfinansiering av teaming-projekt är undantagen från kravet att anmäla *statligt stöd* till kommissionen. I tillkännagivandet införs också en samlad utvärdering av projektförslaget som omfattar båda delarna av projektet (dvs. både Horisont Europa-delen och den del som rör den valda kompletterande finansieringskällan, såsom ett sammanhållningspolitiskt program). Tillkännagivandet om synergier innehåller inga närmare uppgifter om hur de samlade utvärderingarna bör genomföras i praktiken, och inte heller klargörs ansvarsområdena. Det anges inte heller hur nationella resurser kan tilldelas projekt för breddning av deltagandet och spridning av spetskompetens. Andra dokument som kommissionen hänvisar till – såsom den nya mallen för deklaration av kompletterande finansiering för teaming-projekt 2025, dokumentet om läget för teaming-projekt och de nya mallarna för genomföranderapporter – handlar om att övervaka och säkerställa efterlevnaden av åtaganden. De syftar inte i första hand till att uppmuntra *förvaltande myndigheter* att följa	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
					ett förenklat förfarande för godkännande av bidrag, enligt rekommendationen.	
	4 a	96				
	4 b	96				
	4 c	96			Genom att regelbundet uppdatera projektresultaten på Horisonts resultatplattform och se till att de är tillgängliga för allmänheten har kommissionen ökat projektens synlighet på EU:s plattformar. *Stödmottagare* som får stöd genom widerAdvance Facility uppmuntras att offentliggöra sina resultat med hjälp av sådana verktyg. Projektet widerAdvance Facility inleddes i januari 2025, så det är för tidigt att bedöma dess övergripande inverkan på projektens synlighet. I vår särskilda rapport drog vi slutsatsen att information om resultaten av breddningsprojekt inte uppdaterades på ett riktigt sätt i databasen Cordis (Gemenskapens informationstjänst för forskning och utveckling) och att den endast var delvis tillförlitlig. Kommissionen har inte lämnat uppgifter om några förändringar sedan dess.	
	5 a	99			Vi rekommenderade kommissionen att fastställa specifika mål och lämpliga kritiska prestationsindikatorer på åtgärdsnivå för att övervaka åtgärderna för breddat deltagande och deras effekter på ett ändamålsenligt sätt. Vi noterar att kommissionen har uppdaterat mallarna för genomföranderapporterna avseende teaming-projekt och fastställt bättre kritiska prestationsindikatorer. Men kommissionen tillhandahöll inga bevis för att man hade fastställt mål och övervakat uppnåendet av dem på åtgärdsnivå, dvs. i vilken utsträckning åtgärderna inom ramen för teaming-projekten och ERA-professuren har lett	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
					till bättre prestationer inom forskning och teknisk utveckling i länder som deltar i breddningsprojekt.	
	5 b	99	✓		Kommissionen har endast vidtagit en åtgärd för att genomföra denna rekommendation: en teaming-undersökning, där man fick återkoppling från 25 % av teaming-projekten. Genom undersökningen framkom att endast 38 % av Teaming for Excellence-projekten anser att de har uppnått långsiktig hållbarhet och att 50 % av uppgiftslämnarna anser att finansiering och finansiell stabilitet är de främsta hindren för långsiktig hållbarhet. Kommissionen har inte utvecklat någon systematisk metod för att i efterhand samla in information om teaming-projekt efter finansieringsperiodens slut, vilket krävs om man ska kunna bedöma effekterna på medellång till lång sikt.	
SR 16/2022 *Data i den gemensamma jordbrukspolitiken: potentialen att använda stordata i utvärderingar av politiken är outnyttjad*	1	87	✓			
	2 a	87	✓			
	2 b	87	✓			
	2 c	87	✓			

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
SR 17/2022 *Externa konsulter vid Europeiska kommissionen: utrymme finns för förbättringar*	1 a	87				
	1 b	87				
	1 c	87				
	2 a	89				
	2 b	89				
	2 c	89				
	2 d	89				
	3 a	90				
	3 b	90				
	3 c	90				
	4	91				

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
SR 18/2022 *EU-institutionerna och covid-19-pandemin: reagerade snabbt, utmaningen blir nu att dra nytta av den innovation och flexibilitet som drivits på av krisen*	1	96				
	2 a	99				
	2 b	99				
	3 a	101				
	3 b	101				
	3 c	101				
	3 d	101				
SR 19/2022 *EU:s upphandling av covid-19-vaccin: efter utmaningar i inledningsskedet säkrades tillräckliga doser men processens prestation bedömdes inte tillräckligt*	1	78				
	2 a	81			Utarbetandet av riktlinjer för krisupphandling har innehållit inslag av riskbedömning. Men kommissionen har ännu inte utfört någon riskbedömning av EU:s upphandlingsstrategi eller föreslagit lämpliga åtgärder för att ta itu med de brister som identifierats.	
	2 b	81			Kommissionen har undertecknat det gemensamma ramavtal som behövs för att genomföra *stresstester* och simuleringar. Kommissionen har ännu inte genomfört övningar för att testa alla delar av sin uppdaterade ram för upphandling vid pandemier, inklusive insamling av information och underrättelser, för att identifiera brister och förbättringsområden.	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
SR 20/2022 *EU:s åtgärder för att bekämpa olagligt fiske: kontrollsystem har införts men försvagas av medlemsstaternas ojämna kontroller och sanktioner*	1 a	98				
	1 b	98			Kommissionen har reviderat de riskkriterier och rapporteringsskyldigheter som infördes genom kommissionens förordning (EG) nr 1010/2009 om olagligt, orapporterat och oreglerat fiske genom att anta kommissionens genomförandeförordning (EU) 2025/1522. Detta bör säkerställa att medlemsstaterna använder riskkriterier på ett enhetligt sätt och göra det möjligt för kommissionen att övervaka huruvida granskningar och kontroller är anpassade till dessa reviderade kriterier. Kommissionen kommer att kunna övervaka om medlemsstaternas kontroller har varit inriktade på de reviderade riskkriterierna först efter att man har fått deras första tvåårsrapporter 2028, som omfattar perioden 2026–2027.	
	1 c	98			Kommissionen offentliggjorde en rapport om tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 1005/2008 på grundval av sin analys av medlemsstaternas rapporter för 2018–2021 och inledde ett *överträdelseförfarande* mot en av medlemsstaterna. Kommissionen har ännu inte slutfört analysen av medlemsstaternas rapporter om olagligt, orapporterat och oreglerat fiske för perioden 2022–2023. Först när detta har gjorts kommer kommissionen att kunna vidta lämpliga åtgärder och åtgärda brister.	
	2 a	103				
	2 b	103				
	2 c	103				

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
	2 d	103				
SR 21/2022 *Kommissionens bedömning av nationella planer för återhämtning och resiliens: lämplig på det hela taget, men genomföranderisker kvarstår*	1 a	113			I den uppdaterade vägledningen för *REPowerEU* från 2023 och de uppdaterade riktlinjerna från 2024 införs ytterligare kriterier för bedömning av ändringar av de *nationella återhämtnings- och resiliensplanerna*, i syfte att standardisera strategin i alla länder. Därför fastställs i riktlinjerna en gemensam uppsättning bedömningskriterier för alla ändringar av de nationella återhämtnings- och resiliensplanerna. De uppdaterade interna riktlinjerna från 2024 innehåller bilagorna IIA och IIB, som kan betraktas som en checklista som ska följas för den kvalitativa bedömningen av ändringarna i de nationella återhämtnings- och resiliensplanerna. Vi anser att detta är en viktig förbättring. När det gäller ändrade planer presenteras resultatet av kommissionens bedömningar i det *arbetsdokument från kommissionens avdelningar* som åtföljer kommissionens förslag om ändring av *rådets genomförandebeslut*, i enlighet med strukturen för bedömningskriterierna i bilagorna IIA och IIB. När det gäller bilagorna IIA eller IIB för ändrade planer observerade vi skillnader i bedömningarnas kvalitet och fullständighet. I vissa fall är den underbyggda motiveringen till bedömningarna otillräcklig och/eller så saknas de underliggande bevisen.	
	1 b	113			Kommissionen har inte ändrat eller förbättrat det sätt på vilket den dokumenterar bedömningen av ändringar av nationella återhämtnings- och resiliensplaner eller processen för att ta fram styrkande handlingar. Till följd av detta kvarstår samma svårigheter i fråga om att spåra och snabbt ta fram viktiga dokument.	
	2	114				

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
	3 a	116				
	3 b	116			Totalt sett ger de rapporter som medlemsstaterna utarbetar till den europeiska planeringsterminen tillräckligt underlag för att kommissionen ska kunna spåra genomförandet av åtgärder inom ramen för *faciliteten för återhämtning och resiliens* och dessa åtgärders relevans för vissa landsspecifika delrekommendationer. Landsgruppernas skiftande tillvägagångssätt och utrymmet för skönsmässig bedömning innebär dock att det inte finns några garantier för att alla landsrapporter innehåller en tydlig och fullständig förteckning över vilka åtgärder inom ramen för faciliteten som har bidragit till framstegen i genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna. Rapporterna visar inte heller i vilken utsträckning dessa åtgärder har spelat en nyckelroll i de framsteg som gjorts mot genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna i varje medlemsstat.	
	4 a	117				
	4 b	117				
	5 a	119				
	5 b	119			Kommissionen försökte genomföra denna rekommendation under godkännandeprocessen för ändringar av de nationella återhämtnings- och resiliensplanerna och förtydligade ett antal vagt definierade eller ofullständiga *delmål* och *mål*. I våra *regelefterlevnadsrevisioner* och effektivitetsrevisioner fortsätter vi att hitta åtgärder vars delmål och mål inte fullt ut täcker viktiga steg i genomförandefasen eller alla väsentliga delar av en	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
					åtgärd, särskilt när det gäller dess slutförande. Dessutom har vi identifierat fall där kommissionen har tillämpat olika praxis i medlemsstaterna för delmål och mål för liknande typer av åtgärder.	
	6 a	121	✓			
	6 b	121	✓			
SR 22/2022 *EU:s stöd till kolregioner: begränsat fokus på den socioekonomiska omställningen och energiomställningen*	2	63	✓		Förordning (EU) 2024/1787 om minskade metanutsläpp inom energisektorn har antagits. I enlighet med bestämmelserna i den har en expertgrupp bildats, som enades om att det ska föras en diskussion om god praxis för mätning och hantering av metanutsläpp från stängda eller övergivna kolgruvor. Det är oklart när expertgruppen faktiskt kommer att träffas för att utbyta exempel på god praxis.	
SR 23/2022 *Synergier mellan Horisont 2020 och de europeiska struktur- och investeringsfonderna: den fulla potentialen utnyttjas ännu inte*	1 a	80	✓			
	1 b	80	✓			
	2 a	83	✓			
	2 b	83	✓		Genom lanseringen av Europeiska innovationsrådets (EIC) resultattavla för spetskompetensstämpeln, och inrättandet av den nya undergruppen ”Access to Excellence” – nätverket för förvaltande myndigheter för forskning och innovation och sammanhållning (RIMA) inom det europeiska forskningsområdets forum, gav kommissionen exempel på de verktyg den använder för att övervaka befintliga synergier och identifiera och främja exempel på god praxis. Men den nyligen utvecklade modulen i EIC:s resultattavla för	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
					spetskompetensstämpeln och datautvinningsverktyget Cortex garanterar endast partiell täckning av medel och synergier. EIC:s resultattavla för spetskompetensstämpeln omfattar endast alternativa finansieringssynergier, medan Cortex fortfarande är begränsat till direkt förvaltade EU-medel. Kommissionens arbete med *eGrants* var en engångsföreteelse, och det finns inga belägg för att resultaten har använts för att sprida exempel på god praxis till medlemsstaternas myndigheter.	
	3 a	89				
	3 b	89				
	3 c	89			Kommissionen finansierade projektet widerAdvance Facility inom ramen för ansökningsomgången ”Dissemination and Exploitation Support Facility (HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-05)”. Den antog också den strategiska planen för Horisont Europa för 2025–2027. Detta är två exempel på åtgärder som kommissionen vidtagit. Det är en bra början men de innebär bara ett delvis genomförande av rekommendation 3 c. Det bör noteras att projektet widerAdvance Facility inleddes först i januari 2025, vilket innebär att det är för tidigt att bedöma projektets övergripande effekter. Vidare är projektets geografiska räckvidd begränsad till länder som omfattas av breddning av deltagandet, och även om dessa länder vanligtvis får betydande medel från strukturfonder finns de flesta stödmottagare inom Horisont Europa (dvs. den primära målgruppen för vår rekommendation) i länder som inte omfattas av breddningen. Dessutom är den strategiska planen för Horisont Europa för 2025–2027 fortfarande bara en plan som ännu inte har lett till några konkreta åtgärder. Och även om	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
					Horisonts resultatplattform kan fungera som en informationskälla för (potentiella) Eruf-stödmottagare är det fortfarande oklart hur denna plattform skulle ge stödmottagare inom Horisont Europa information om Eruf-finansieringsmöjligheter, vilket var själva kärnan i vår rekommendation.	
	4	90	✓			
SR 24/2022 *E-förvaltningsåtgärder som riktar sig till företag: kommissionens åtgärder har genomförts, men tillgången till e-tjänster varierar fortfarande inom EU*	1 a	93	✓			
	1 b	93	✓			
	1 c	93	✓			
	2	97	✓		Kommissionen har gjort vissa framsteg genom att anta förordningen om ett interoperabelt Europa samt införa en styrningsram och en gemensam åtkomstportal som främst riktar sig till politiskt ansvariga, berörda offentliganställda, dataingenjörer, it-specialister och affärsarkitekter och som ger tillgång till en rad faciliteter och instrument (t.ex. utbildning, konferenser, resultattavlor, programvara med öppen källkod). Kommissionen har fortsatt att främja samarbete och utbyte av god praxis mellan medlemsstaterna på olika sätt (t.ex. expertgrupper, plattformar, workshoppar och seminarier). Men kommissionen har inte utfärdat någon övergripande strategi för att främja tillgängliga e-förvaltningstjänster bland viktiga slutanvändare (företag eller privatpersoner) på EU-nivå och för att samordna tjänsterna med de åtgärder som medlemsstaterna vidtar på nationell nivå. Inga särskilda undersökningar har genomförts bland slutanvändarna för att bedöma vad de känner till. Dessutom har de nationella	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
					strategiska färdplanerna för det digitala decenniet inte konsekvent omfattat liknande informationsåtgärder som medlemsstaterna ska genomföra.	
SR 25/2022 *Kontroll av bruttonationalinkomsten för finansieringen av EU:s budget: riskerna i samband med uppgiftssammanställningen beaktas i allmänhet väl, men åtgärderna skulle kunna prioriteras bättre*	1 a	106			Vi rekommenderade att Eurostat, när det finns många övergripande problem att hantera, prioriterar dem som sannolikt kommer att ha en mycket stor inverkan i de flesta medlemsstater. Men eftersom Eurostat bara hade identifierat tre problem för kontrollcykeln 2025–2029 fanns det inget behov av prioritering eftersom alla kommer att åtgärdas. Vi kunde därför inte bedöma den rekommenderade prioriteringen av arbetet.	
	1 b	106				
	1 c	106				
	1 d	106				
	2 a	107				
	2 b	107			Om Eurostat skulle behöva fatta ett beslut om att begränsa tillämpningsperioden för framtida *reservationer* rekommenderade vi dem att göra följande: genomföra en sund kostnadseffektivitetsanalys baserad på tillräcklig kvantitativ eller kvalitativ information och den specifika risken i varje berörd medlemsstat. Vi kan dock ännu inte bedöma graden av genomförande av denna rekommendation, eftersom besluten att begränsa tillämpningsperioden för reservationer baserades på specifika tekniska aspekter och inte krävde någon kostnadseffektivitetsanalys.	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
	3 a	109	✓			
	3 b	109	✓			
	3 c	109	✓			
SR 26/2022 *Europeisk statistik: potential att förbättra kvaliteten ytterligare*	1	92	✓	✗	Kommissionen har inte vidtagit några åtgärder för att säkerställa en mer balanserad representation av alla användare i Europeiska rådgivande kommittén för statistik.	
	2 a	93	✓			
	2 b	93	✓			
	3 a	98	✓			
	3 b	98	✓			
	4 a	100	✗	✗	Kommissionen har varken godtagit eller genomfört rekommendationen om att bedöma behovet och mervärdet av att bevilja tillgång före offentliggörandet.	
	4 b	100	✓			
	5	103	✗	✗	Kommissionen har inte godtagit rekommendationen och har inte vidtagit några åtgärder för att bedöma om det är genomförbart och lämpligt att utöka mandatet för Europeiska rådgivande organet för statistikstyrning till att omfatta beslut om alla centrala delar av utformningen av den inbördes utvärderingen.	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
SR 27/2022 *EU:s stöd till gränsöverskridande samarbete med grannländer: värdefullt stöd, men genomförandet inleddes mycket sent och problem med samordningen måste åtgärdas*	1 a	91	✓			
	1 b	91	✓			
	2	92	✓			
	3	95	✓			
	4	99	✓			
	5	101	✓			
	6	102	✓			
SR 28/2022 *Europeiskt instrument för tillfälligt stöd för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation (Sure): finansieringen från Sure bidrog till att bevara arbetstillfällen under covid-19-krisen, men dess fulla effekt är inte känd*	1	70	✓			

Källa: Revisionsrätten.

Bilaga 12.2 – Uppföljning av rekommendationer i särskilda rapporter från 2022 – andra revisionsobjekt

Godtagandenivå: godtagen, delvis godtagen, ej godtagen.

Genomförandegrad: fullt ut, i de flesta avseenden, i vissa avseenden, ej genomförd, inga slutsatser kan dras eller inte längre relevant.

Punktlighet: i tid, försenad, tidsfristen har inte löpt ut, ingen uppföljningsåtgärd, ingen bedömning av punktligheten.

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma)						
SR 04/2022 *Investeringsfonder: EU:s åtgärder har ännu inte skapat en verklig inre marknad som gynnar investerare*	2 b	132	✓	i de flesta avseenden		i tid
	2 c	132	✓	i vissa avseenden	När det gäller inbördes utvärderingar har Esma kartlagt de nationella behöriga myndigheternas observerade tillsynspraxis och jämfört den med förväntningarna. Dessutom kan unionsstrategiska tillsynsprioriteringar och gemensamma tillsynsåtgärder ge insikter om de nationella behöriga myndigheternas konvergensnivå. Esma har börjat kartlägga de nationella behöriga myndigheternas praxis och förbättringar på verktygs- och ämnesnivå (t.ex. inbördes utvärderingar, ärendediskussioner, inventeringar av unionsstrategiska tillsynsprioriteringar). Det finns ingen övergripande plan för hur och inom vilka områden man systematiskt ska kartlägga skillnader i praxis när det gäller andra verktyg och ämnen. Esma har ännu inte visat att man har använt kunskap man inhämtat från andra åtgärder än inbördes utvärderingar och unionsstrategiska tillsynsprioriteringar för att systematiskt kartlägga graden av enhetlighet och följa upp skillnader. Esma har inte anpassat sina kritiska prestationsindikatorer för att bedöma de nationella behöriga myndigheternas olika	försenad

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
					praxis och övergripande *konvergens*. Esma har visserligen förbättrat sina kritiska prestationsindikatorer för att mäta utvecklingen av tillsynsrisker men man mäter fortfarande inte graden av enhetlighet i sin prestationsram. I stället görs denna bedömning på *ad hoc*-basis inom ramen för unionsstrategiska tillsynsprioriteringar på utvalda områden.	
	3 b	134	✓			
	3 c	134	✓		Esma har aktivt främjat framtagandet av ett verktyg för kostnadsjämförelser och har bidragit till lagstiftningsprocessen. Efter ytterligare analysarbete stod det klart att det skulle vara nödvändigt med lagändringar för att verktyget skulle kunna utvecklas. Idén har tagits med som en del av förhandlingspositionen för kommissionens strategi för icke-professionella investerare. Verktyget finns inte än. Mandatet för att utveckla det ligger hos medlagstiftarna.	
	4	136	✓		Esma och Europeiska systemrisknämnden (ESRB) har gjort mätbara framsteg med utvecklingen av en enhetlig stresstesstruktur inom hela investeringsfondssektorn. Penningmarknadsfondens årliga stresstestcykel har blivit en etablerad rutin. Ett förfarande för regelbunden övervakning har inrättats när det gäller artikel 25 i direktivet om AIF-fonder. Det gemensamma sektorsöverskridande stresstest som Internationella valutafonden och Esma har genomfört inom ramen för programmet för granskning av finanssektorn i euroområdet har förbättrat analysdjupet. ESRB:s utveckling av en sektorsöverskridande uppifrån-och-ned-modell är ett viktigt steg mot en enhetlig makrotillsynsram för hela EU. Trots de konkreta framstegen kvarstår flera grundläggande brister.	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
					Det finns ingen harmoniserad EU-omfattande ram där det fastställs vilka typer av fonder som kräver stresstester inom ramen för tillsynen. Fragmenteringen av data mellan sektorer och ett begränsat antal datadelningsavtal är fortsatt ett hinder för ett fullständigt genomförande av systemomfattande modeller. Dessa frågor ingår i kommissionens samråd om en makrotillsynsram för skuggbanker. Det råder fortfarande osäkerhet kring tillsynsmyndigheternas användning av VaR-mått för högt belånade företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper. Det ofullständiga offentliggörandet av stresstestresultat minskar dessutom insynen och begränsar marknadsdisciplinen.	
Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå (Enisa)						
SR 05/2022 *Cybersäkerheten vid EU:s institutioner, organ och byråer: beredskapen står inte alltid i proportion till hoten*	3 a	100				
	3 b	100				
Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (EUIPO)						
SR 06/2022 *Immateriella rättigheter i EU: skyddet är inte helt vattentätt*	3 a	99				
	3 b	99				
	3 c	99				

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar (ECDC)						
SR 13/2022 *Fri rörlighet i EU under covid-19-pandemin: granskningen av de inre gränskontrollerna var begränsad och medlemsstaternas åtgärder okoordinerade*	4	86	✓			
Europaparlamentet						
SR 18/2022 *EU-institutionerna och covid-19-pandemin: reagerade snabbt, utmaningen blir nu att dra nytta av den innovation och flexibilitet som drivits på av krisen*	1	96	✓			
	2 a	99	✓			
	2 b	99	✓			
	3 a	101	✓			
	3 b	101	✓			
	3 c	101	✓		Resultaten av bedömningen av de nya arbetssätten rapporteras i de årliga miljöredovisningarna, med fokus på miljöaspekter som vattenförbrukning eller förbrukning av kontorspapper. Effekterna av de nya arbetssätten har inte kvantifierats i ekonomiska termer, vilket begränsar möjligheten att bedöma de ekonomiska konsekvenserna av dem.	
	3 d	101	✓			

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
Europeiska unionens råd						
SR 18/2022 *EU-institutionerna och covid-19-pandemin: reagerade snabbt, utmaningen blir nu att dra nytta av den innovation och flexibilitet som drivits på av krisen*	1	96	✓		När det gäller interinstitutionellt samarbete uppdaterade EU-institutionerna arbetsordningen för Comité de préparation pour les questions statutaires (den förberedande kommittén för frågor som rör tjänsteföreskrifterna) för att ge denna kommitté i uppdrag att säkerställa samarbete mellan institutionerna i händelse av en kris. Kontinuitetsplanerna innehåller ett nytt avsnitt om samarbete mellan EU-institutionerna i händelse av långvariga störningar samt om åtgärder i samband med kortare störningar. Rådets generalsekretariat godtog rekommendationen och svarade att kontinuitetsplanerna skulle uppdateras med avseende på mer långvariga kriser, men planerna innehåller inga åtgärder vid långvariga störningar.	
	2 a	99	✓			
	2 b	99	✓			
	3 a	101	✓			
	3 b	101	✓			
	3 c	101	✓		I den studie som genomfördes av rådets rådgivande nämnd 2022 bedömdes de potentiella besparingarna för olika scenarier med varierande nivåer av distansarbete. I institutionens rapporter om koldioxidavtryck för 2023 och 2024 finns pendling mellan hemmet och arbetsplatsen (dvs. medarbetarnas dagliga resor till och från kontoret) och rörlighet med som utsläppskällor. Utsläppen från distansarbete ingår i dessa siffror. Den studie som den	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
					rådgivande nämnden utförde 2022 bygger på scenarier och inte på faktiska uppgifter. I de två rapporter som nämns ovan delas siffrorna varken upp efter typ av förbrukning (t.ex. uppvärmning, el, vatten eller papper) eller uttrycks i monetära termer. Därför har effekterna av de nya arbetssätten inte kvantifierats i ekonomiska termer, vilket begränsar möjligheten att bedöma de ekonomiska konsekvenserna av dem.	
	3 d	101			I den studie som genomfördes av rådets rådgivande nämnd 2022 bedömdes de potentiella koldioxidutsläppen och minskningen av koldioxidavtrycket för olika scenarier med varierande nivåer av distansarbete. I institutionens rapporter om koldioxidavtryck för 2023 och 2024 finns pendling mellan hemmet och arbetsplatsen (dvs. medarbetarnas dagliga resor till och från kontoret) och rörlighet med som utsläppskällor. Utsläppen från distansarbete ingår i dessa siffror. Båda rapporterna innehåller också siffror avseende den ökade gas- och elförbrukningen i samband med att medarbetarna arbetar hemifrån. Den studie som den rådgivande nämnden utförde 2022 bygger på scenarier och inte på faktiska uppgifter. I de två rapporter som nämns ovan presenteras utsläpp från distansarbete endast som en enda siffra som representerar den ökade gas- och elförbrukningen i de anställdas hem. Det görs ingen uppdelning efter typ av förbrukning (t.ex. uppvärmning, vatten- eller pappersanvändning på arbetsplatsen), vilket skulle göra det möjligt att bedöma de nya arbetssättens miljöpåverkan.	

Rapportens (SR) nummer och titel	Nr	Punkt i SR	Godtagandenivå	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen		
				Genomförandegrad	Kommentar	Punktlighet
Europeiska unionens domstol						
SR 18/2022 *EU-institutionerna och covid-19-pandemin: reagerade snabbt, utmaningen blir nu att dra nytta av den innovation och flexibilitet som drivits på av krisen*	1	96	✓			
	2 a	99	✓			
	2 b	99	✓			
	3 a	101	✓			
	3 b	101	✓			
	3 c	101	✓			
	3 d	101	✓			

Källa: Revisionsrätten.

Tillägg

Rapportering

(i enlighet med artikel 92.4 i förordning (EU) nr 806/2014)

om eventuella ansvarsförbindelser som uppstått till följd av kommissionens och rådets utförande av sina uppgifter enligt SRM-förordningen under budgetåret 2025

Inledning

Rättslig grund

01 Enligt artikel 92.4 i förordningen om den gemensamma resolutionsmekanismen (SRM) ska vi rapportera om eventuella ansvarsförbindelser (för Gemensamma resolutionsnämnden (SRB), rådet, kommissionen eller på annat sätt) som uppstår till följd av SRB:s, rådets och kommissionens utförande av sina uppgifter enligt den förordningen. Detta tillägg omfattar kommissionens och rådets ansvarsförbindelser inom ramen för den gemensamma resolutionsmekanismen, medan SRB:s ansvarsförbindelser tas upp i vår årsrapport om EU:s byråer för budgetåret 2025. Kommissionens och rådets ansvarsförbindelser inom ramen för den gemensamma resolutionsmekanismen omfattas också av vårt uttalande om tillförlitligheten i EU:s konsoliderade årsredovisning (se punkt II i revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor).

Ansvarsförbindelser: definition och redovisningskriterier

02 En ansvarsförbindelse definieras som något av följande:

- En potentiell förpliktelse som uppkommit på grund av tidigare händelser och som bara kan bekräftas utifrån eventuella framtida händelser som för närvarande är osäkra och inte helt ligger inom Europeiska unionens kontroll.
- En befintlig förpliktelse som härrör från händelser som redan inträffat, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av ekonomiska resurser som motsvarar ekonomiska fördelar eller tjänstepotential kommer att krävas för att reglera förpliktelsen, eller för att förpliktelsen inte kan värderas med tillräcklig tillförlitlighet.

03 För att avgöra om upplysning behöver lämnas om en ansvarsförbindelse eller om en avsättning behöver redovisas måste man bedöma sannolikheten för ett utflöde av ekonomiska resurser (i allmänhet ett kassautflöde). Om ett framtida utflöde av resurser är

- sannolikt, ska en avsättning redovisas,
- möjligt, ska upplysning lämnas om en ansvarsförbindelse,
- ytterst osannolikt, behöver ingen upplysning lämnas.

Bakgrundsinformation om ansvarsförbindelser i samband med den gemensamma resolutionsmekanismen

04 I samband med att SRB, rådet och kommissionen utför sina uppgifter i enlighet med SRM-förordningen kan de ådra sig ansvarsförbindelser kopplade till pågående rättsliga förfaranden (vid EU-domstolen eller nationella domstolar) som avser något av följande:

- **Deras beslut om resolution eller icke-resolution** – I sin dom av den 18 juni 2024 (mål C-551/22 P) fann domstolen att det endast är mot kommissionens godkännandebeslut som talan kan väckas vid EU-domstolen. Både ett beslut om att tillämpa och ett beslut om att inte tillämpa resolutionsverktyg kan överklagas till domstol.

- **Principen om ”inte sämre villkor för borgenär”** – För att skydda den grundläggande rätten till egendom fastslås i SRM-förordningen att borgenärer inte ska åsamkas större förluster genom resolution än vid en avveckling enligt normala insolvensförfaranden. Enligt den principen ska borgenärer som skulle ha behandlats bättre under normala insolvensförfaranden få ersättning från den gemensamma resolutionsfonden. För att bedöma behandlingen av borgenärer och aktieägare måste en värdering av skillnader i behandling genomföras.

Iakttagelser

Del I: Kommissionens ansvarsförbindelser

05 ***Tabell 1*** visar antalet rättsliga förfaranden med koppling till den gemensamma resolutionsmekanismen som kan komma att påverka kommissionen till följd av dess utförande av sina uppgifter enligt SRM-förordningen samt tillhörande ansvarsförbindelser på 0 euro som kommissionen lämnat upplysningar om i sina räkenskaper och tillhörande avsättningar på 0 euro som redovisats i dessa räkenskaper.

Tabell 1 – Rättsliga förfaranden med koppling till den gemensamma resolutionsmekanismen som kan komma att påverka kommissionen samt tillhörande ansvarsförbindelser och avsättningar

Mål kopplade till	Antal mål vid EU-domstolen	Tillhörande ansvars-förbindelser som kommissionen lämnat upplysningar om i sina räkenskaper (*miljoner euro*)	Tillhörande avsättningar som kommissionen redovisat i sina räkenskaper (*miljoner euro*)
	(Siffrorna inom parentes är siffrorna från vår rapport för 2024)		
Beslut om resolution eller icke-resolution	**2 (6)**	**0 (0)**	**0 (0)**
Beslutet om resolution av Banco Popular Español S.A. (BPE)	*0 (4)*	*0 (0)*	*0 (0)*
Beslutet om resolution av Sberbank d.d och Sberbank banka d.d. samt beslutet om att inte försätta Sberbank Europe AG i resolution	*2 (2)*	*0 (0)*	*0 (0)*
Beslut om tillämpning av principen ”inte sämre villkor för borgenär”	**2 (2)**	**0 (ej tillämpligt)**	**0 (ej tillämpligt)**
TOTALT	**4 (8)**	**0 (0)**	**0 (0)**

Källa: Kommissionens årsredovisning för 2025 och ytterligare information från kommissionen samt information från curia.europa.eu.

06 Den 7 juni 2017 godkände kommissionen SRB:s resolutionsbeslut om **Banco Popular Español S.A.** (BPE). I mitten av 2026 pågick ingen av rättstvisterna längre, medan det i mitten av 2025 fanns fyra pågående mål[1] vid EU-domstolen som påverkade kommissionen i detta avseende. Tribunalen ogillade talan som uppenbart ogrundad i samtliga dessa mål genom sitt beslut av den 21 juli 2025.

[1] Målen T-678/17, T-600/17, T-499/17 och T-498/17.

07 Den 1 mars 2022 godkände kommissionen SRB:s resolutionsbeslut om **Sberbank banka d.d.** och **Sberbank d.d.** Samma dag antog SRB ett beslut om att inte försätta **Sberbank Europe AG** i resolution. I vår rapport för 2024 konstaterade vi att det i mitten av 2025 fanns två[2] pågående mål vid EU-domstolen som påverkade kommissionen i detta avseende. I dessa mål ogillade tribunalen sökandenas talan genom sin dom av den 26 november 2025. Därefter, i februari 2026, ingavs två överklaganden[3] mot tribunalens dom av den 26 november 2025 i målen T-523/22 och T-524/22, vilka fortfarande pågår i mitten av 2026.

08 Två ansökningar[4] som gällde SRB:s beslut om tillämpning av principen ”inte sämre villkor för borgenär”, avseende Sberbank banka d.d. och Sberbank d.d., ingavs i mars 2025 och pågår fortfarande i mitten av 2026. Kommissionen intervenerar för att försvara lagenligheten i SRM-förordningen och SRB:s beslut.

09 Kommissionen anser att sannolikheten för ett ogynnsamt utfall i dessa mål är ytterst liten och har därför inte lämnat upplysning om några ansvarsförbindelser eller redovisat några avsättningar i detta avseende.

Del II: Rådets ansvarsförbindelser

10 ***Tabell 2*** visar antalet rättsliga förfaranden med koppling till den gemensamma resolutionsmekanismen som kan komma att påverka rådet till följd av dess utförande av sina uppgifter enligt SRM-förordningen samt tillhörande ansvarsförbindelser på 0 euro som rådet lämnat upplysningar om i sina räkenskaper och tillhörande avsättningar på 0 euro som redovisats i dessa räkenskaper.

---

[2] Målen T-523/22 och T-524/22.

[3] Målen C-61/26 P och C-62/26 P.

[4] Målen T-147/25 och T-149/25.

Tabell 2 – Rättsliga förfaranden med koppling till den gemensamma resolutionsmekanismen som kan komma att påverka rådet samt tillhörande ansvarsförbindelser och avsättningar

Mål kopplade till	Antal mål vid EU-domstolen	Tillhörande ansvarsförbindelser som rådet lämnat upplysning om i sina räkenskaper (*miljoner euro*)	Tillhörande avsättningar som rådet redovisat i sina räkenskaper (*miljoner euro*)
	(Siffrorna inom parentes är siffrorna från vår rapport för 2024)		
Beslut om resolution eller icke-resolution	**0 (0)**	**Ej tillämpligt**	
Beslut om tillämpning av principen ”inte sämre villkor för borgenär”	**0 (0)**	**Ej tillämpligt**	
TOTALT	0 (0)	0 (0)	0 (0)

Källa: Rådets årsredovisning för 2025 och ytterligare information från rådet samt information från curia.europa.eu.

11 Rådet har inte lämnat upplysningar om några ansvarsförbindelser som uppkommit (eller redovisat några avsättningar) till följd av dess utförande av sina uppgifter enligt SRM-förordningen, eftersom det inte finns några pågående mål vid EU-domstolen där rådet är svarande och som skulle kunna ge upphov till ansvarsförbindelser.

Institutionernas svar på årsrapporten om genomförandet av EU:s budget för budgetåret 2025

Innehållsförteckning

		Sida
Kapitel 1	Revisionsförklaring och information till stöd för den	
	Europeiska kommissionens svar	455
Kapitel 2	Budgetförvaltningen och den ekonomiska förvaltningen	
	Europeiska kommissionens svar	466
Kapitel 3	EU-budgeten: att uppnå resultat	
	Europeiska kommissionens svar	472
Kapitel 4	Intäkter	
	Europeiska kommissionens svar	480
Kapitel 5	Inre marknaden, innovation och digitalisering	
	Europeiska kommissionens svar	486
Kapitel 6	Sammanhållning, resiliens och värden	
	Europeiska kommissionens svar	494
Kapitel 7	Naturresurser och miljö	
	Europeiska kommissionens svar	510
Kapitel 8	Migration och gränsförvaltning Säkerhet och försvar	
	Europeiska kommissionens svar	516

Kapitel 9	**Grannskapet och omvärlden**	
	Europeiska kommissionens svar	**521**
Kapitel 10	**Europeisk offentlig förvaltning**	
	Europaparlamentets svar	**525**
	Svar från Europeiska unionens råd	**527**
	Europeiska kommissionens svar	**528**
	Svar från Europeiska unionens domstol	**531**
	Europeiska revisionsrättens svar	**532**
Kapitel 11	**Faciliteten för återhämtning och resiliens**	
	Europeiska kommissionens svar	**533**
Kapitel 12	**Uppföljning av rekommendationerna i våra särskilda rapporter från 2022**	
	Europaparlamentets svar	**545**
	Europeiska kommissionens svar	**546**
	Svar från Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma)	**570**

EUROPEISKA KOMMISSIONENS SVAR PÅ EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS ÅRSRAPPORT FÖR 2025, KAPITEL 1: Revisionsförklaring

I. KOMMISSIONENS SVAR I KORTHET

1. Räkenskapernas tillförlitlighet

Kommissionen erkänner att Europeiska revisionsrättens allmänna slutsatser om räkenskapernas tillförlitlighet, såsom de beskrivs i kapitel 1, är befogade. Kommissionen har redan vidtagit åtgärder eller håller på att genomföra ändringar för att ta itu med många av revisionsrättens iakttagelser.

I den slutliga redovisningen har kommissionen korrigerat alla väsentliga fel som identifierats i brev till kommissionsledamöterna med genomgång av preliminära granskningsresultat avseende transaktioner och program som genomförts under deras ansvar. Detta gäller särskilt fel i samband med fleråriga program, där de rättsliga åtaganden som krävs inte redovisats korrekt i den preliminära redovisningen, och korrigering av fel i den slutliga redovisningen. Kommissionen kommer att införa systematiska kontroller för att förhindra att felen upprepas i de berörda programmen.

Kommissionen vill understryka att många av revisionsrättens iakttagelser på grundval av Summas it-revision härrör från den exceptionella, övergångspräglade kontext i vilken Summa genomfördes år 2025. Det faktum att 2025 var ett övergångsår minskar inte på något sätt relevansen av revisionsrättens synpunkter, som kommissionen är fast besluten att ta itu med. Kommissionen vill dock kort erinra om att genomförandet av en omfattande ändring av dess finansiella rapporteringssystem oundvikligen medför nödvändiga anpassningar.

Kommissionen föregrep de utmaningar som oundvikligen skulle uppstå till följd av en sådan omfattande systemomvandling och genomförde systematiska och skärpta kontroller för att upprätthålla tillförlitligheten i den första årsredovisningen på grundval av finansiell information som rapporterats via Summa.

Under de första månaderna efter att Summa togs i drift rapporterades ett stort antal fel och incidenter, när en stor del av kommissionens och genomförandeorganens finans- och redovisningsgrupper bekantade sig med de nya arrangemang som infördes genom Summa. Denna situation ställde stora krav på slutanvändarsupport och ökade både svarstiderna och behovet av att hjälpa användarna att tillämpa lösningar.

När de första erfarenheterna visade att Summakonfigurationerna behövde korrigeras införde Summas genomförandeteam snabbt precisa förbättringar när så var möjligt. Dokumentationen av processändringar försenades också i detta krävande och dynamiska sammanhang.

Övergångsproblemen håller gradvis på att övervinnas, och förbättringar görs genom en kontinuerlig utrullning av förbättringar/uppgraderingar av Summa under 2026. I linje med revisionsrättens rekommendation kommer ytterligare åtgärder att vidtas under 2026 för att förbättra datakvaliteten samt Summasystemet och dess arkitektur, stödjande it-processer och driftskontinuitet.

2. Transaktionernas korrekthet

Med tanke på de många utmaningar som EU står inför fortsatte kommissionen att prioritera bästa möjliga användning av skattebetalarnas pengar och se till att EU:s budget används på ett ansvarsfullt och korrekt sätt. På det hela taget strävar kommissionen efter att hitta rätt balans mellan en låg felnivå, snabba betalningar, rimliga kostnader för kontroller och ett snabbt genomförande av alla dess politiska mål.

Som en del av sina kontrollstrategier utför kommissionen och medlemsstaterna varje år tusentals kontroller inom ramen för intern kontroll för att förebygga, upptäcka och korrigera fel och svagheter i förvaltnings- och kontrollsystemen för genomförandet av EU:s budget. Alla kontroller och revisioner som utförts har gett kommissionen detaljerade och tillförlitliga bevis på den differentierade risknivån för EU:s budgetutgifter och intäkter. Därför anser kommissionen att EU:s budget var väl skyddad överlag 2025. Detta bekräftas också av internrevisorns övergripande slutsats.

Kommissionen noterar revisionsrättens uppskattade rapporterade felnivå (3,8 %) för utgifter, ***se avsnitt II.2 nedan***. Kommissionen välkomnar revisionsrättens bedömning att felnivån i intäkter och administrativa utgifter, liksom tidigare år, inte var väsentlig.

Kommissionens tillvägagångssätt, i egenskap av förvaltare av EU:s budget, skiljer sig från det sätt som revisionsrätten använder i sin roll som extern revisor.

Som EU:s oberoende revisor är revisionsrättens mandat att uppskatta en felnivå som påverkar alla EU:s utgifter, rapporterad vid en tidpunkt på årsbasis och baserad på ett statistiskt urval (**punkt 1.22**).

Kommissionen och medlemsstaterna genomför budgeten i enlighet med principerna om sund ekonomisk förvaltning av EU-medel i EU:s budgetförordning. För att skydda unionens ekonomiska intressen inrättar kommissionen förvaltnings- och kontrollsystem för att förebygga, upptäcka och korrigera oriktigheter och bedrägerier. Med tanke på den **fleråriga karaktären** hos program och åtgärder som finansieras genom EU:s budget kan korrigerande åtgärder vidtas ett eller flera år efter det att en risk för oegentligheter eller bedrägerier uppstod och upptäcktes. Kommissionen fastställer därför felprocentsatser för att kvantifiera risken vid betalning (och vid avslutande) som ett av förvaltningsverktygen för att förhindra oriktiga utgifter.

Sedan 2024 har kommissionen redovisat sin slutsats om skyddsnivån för EU:s budget på rubriknivå i den fleråriga budgetramen. Detta beror på övergången till mer resultatbaserade leveransmodeller i den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027 och sedan 2025 i anläggningarna för Ukraina, västra Balkan och Moldavien, där kommissionen inte längre kan fastställa en kvantitativ risk vid betalning (och vid avslutandet). För **rubrikerna ”naturresurser och miljö”** och **”grannskapet och omvärlden”** har detta lett till att en ny indikator har använts: **andelen utgifter som anses innebära låg risk**. Denna indikator är baserad på klassificeringen ”låg-medel-hög” för resultatbaserade utgifter. För **alla övriga rubriker i den fleråriga budgetramen** fortsätter **riskerna vid utbetalning och vid avslutande** att kvantifieras. Det bör noteras att betalningarna under 2025, för första gången sedan programperioden 2021–2027 inleddes, var högre för den programperioden än betalningarna för perioden 2014–2020.

Under 2025, för de rubriker i den fleråriga budgetramen där en **kvantitativ risk vid betalning och avslutande** fastställs, låg **risken vid avslutande under väsentlighetströskeln på 2 % för alla rubriker**. För alla rubriker i den fleråriga budgetramen där en kvantitativ risk vid betalning fastställs fastställer kommissionen en **risk vid avslutande**, som mäter den felnivå som återstår efter alla efterhandskontroller och korrigeringar. I linje med **kostnadernas** och de differentierade

kontrollstrategiernas **fleråriga karaktär gör kommissionen**, tillsammans med medlemsstaterna genom delad förvaltning, stora insatser för att utföra kontroller och göra korrigeringar efter det att utbetalningarna har gjorts och fram till programplaneringscykelns slut. Kommissionen anser att risken vid avslutandet är den mest representativa indikatorn på dess egna och medlemsstaternas åtgärder. **Risken vid betalning låg kvar under 2 % utom för ”sammanhållning, resiliens och värden”** och **”inre marknaden, innovation och digitalisering”**.

Skillnaderna kvarstår mellan revisionsrättens uppskattade felnivå och kommissionens risk vid betalning (**punkt 1.42**). Revisionsrätten kvantifierar till exempel fel när betalningsvillkoren påverkas, oavsett om en finansiell korrigering eller återhämtning är tillämplig enligt den befintliga förordningen eller inte (**punkt 1.43**). För oriktigheter på grund av brister i kommissionens egna förfaranden tillämpar kommissionen inte återkrav. Vid allvarliga fel i upphandlingsförfarandena kvantifieras emellertid felet och inkluderas i risken vid betalning. Denna skillnad i hur felen kvantifieras fortsätter att påverka rubriken ”sammanhållning, resiliens och värden”, utöver de särskilda egenskaperna hos granskningspopulationen inom sammanhållningen 2025 – och därmed revisionsrättens urval (**punkterna 6.14 och 6.15**). Slutligen anser kommissionen att det behövs ytterligare samarbete med revisionsrätten om tolkning av tillämpliga regler och metoder, eftersom kommissionen fortfarande drog olika slutsatser i bedömningen av vissa enskilda fall som granskats av revisionsrätten.

För ”**naturresurser och miljö**” var andelen lågriskutgifter 64 %, vilket också låg i linje med intervallet 50,6–77,6 % för åren 2020–2024. För ”**grannskapet och omvärlden**” var andelen lågriskutgifter 89,6 %, vilket också låg i linje med intervallet 76,6–100 % för åren 2020–2024.

II. KOMMISSIONENS SVAR PÅ REVISIONSRÄTTENS IAKTTAGELSER

1. Räkenskapernas tillförlitlighet

Årets ekonomiska resultat är negativt, medan budgetresultatet är positivt

Kommissionen noterar revisionsrättens karakterisering av budgetbehandlingen av lånade belopp inom ramen för NextGenerationEU som ”ovanliga”. NextGenerationEU var ett exceptionellt svar på tillfälliga men extrema omständigheter och tillhandahöll extraordinära och tillfälliga ytterligare medel för att hantera konsekvenserna av covid-19-krisen i enlighet med artikel 5 i beslut (EU, Euratom) 2020/2053. NextGenerationEU inrättades på grund av det akuta behovet av att hantera krisen och dess ekonomiska konsekvenser, i full överensstämmelse med EUF-fördragets regler som gör det möjligt att hantera sådana extraordinära situationer och kriser.

Skillnaden mellan budgetresultat och ekonomiska resultat som revisionsrätten nämnde i **punkt 1.6** är en normal konsekvens av de olika begreppsmässiga principer som ligger till grund för budgeten och den periodiserade redovisningen. I budgeträkenskaperna balanserar kassainflöden och kassautflöden varandra under budgetåret, medan bidragsdelen (som inte kan återbetalas inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens) i periodiserad redovisning – och på grundval av internationellt vedertagna redovisningsstandarder – inte ger någon rätt till en tillgång och därmed ökar de negativa nettotillgångarna (dvs. skulder som ännu inte täcks av budgeten).

Som revisionsrätten noterar krävs enligt den rättsliga grunden att belopp som lånats inom ramen för återhämtningsinstrumentet och som kanaliseras till bidrag inom ramen för instrumentet och tillägg

till EU-program behandlas som externa intäkter avsatta för särskilda ändamål, vilket räknas utöver den årliga budgeten. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter ger en rättvisande bild av den ekonomiska verkligheten att lånade och utbetalda belopp som icke återbetalningspliktigt stöd skapar negativa nettotillgångar som motsvarar belopp som ska finansieras genom framtida budgetar.

Observationer avseende den konsoliderade årsredovisningen för 2025 och tillhörande ramverk för intern kontroll

Den konsoliderade årsredovisningen för 2025 är den första uppsättningen räkenskaper som utarbetats med hjälp av Summa, och i sådana storskaliga projektövergångsfrågor kan problem uppstå, vilket revisionsrätten framhåller i **punkt 1.11**.

Som revisionsrätten påpekar i **punkt 1.12** var det totala beloppet avseende rättsliga åtaganden för fleråriga kontrakt i allmänhet inte tillgängligt i Summa – vare sig för kontrakt som migrerats från ABAC till Summa eller för kontrakt som nyligen skapats i Summa. Till följd av detta måste de upplupna utgifter som bokförts i periodavgränsningen vid årets slut korrigeras i den slutliga redovisningen. Kommissionen har identifierat den tekniska lösningen för att rätta till denna saknade information i Summa, och lösningen håller på att genomföras. Kommissionen arbetar också med att öka medvetenheten inom de olika avdelningarna (generaldirektorat, kontor och genomförandeorgan) om den befintliga lösningen och utfärda instruktioner om dess korrekta användning. Syftet är att förhindra att detta problem uppstår igen i framtiden.

Problemen vid överföring av fakturor från eGrants till Summa (**punkt 1.13**) upptäcktes av kommissionen tillräckligt tidigt 2025, före avslutandet av årsredovisningen för budgetåret 2025, tack vare robustheten hos kommissionens interna kontrollsystem. Därmed kunde avdelningarna i god tid instrueras att avspegla beloppet på de fakturor som saknades i periodavgränsningen. I februari 2026 hade man enats med GD Forskning och innovation om en handlingsplan för att lösa det problem som tas upp i revisionsrättens iakttagelse, vilket gjort det möjligt att mata in korrekta fakturabelopp i Summa sedan maj 2026.

Kommissionen medger att det förekom en felaktig parameterisering (**punkt 1.14**) av rapporteringsverktyget för Summagruppen, vilket ledde till att ett obetydligt belopp redovisades som tredjepartssaldo i stället för som ett saldo mellan företag. Parameteriseringsfelet korrigerades omedelbart. Ytterligare kontroller har genomförts för att förhindra att liknande problem upprepas.

Med hänvisning till revisionsrättens iakttagelse i **punkt 1.15** om en omfattande validering av kommissionens lokala redovisningssystem vill kommissionen understryka att budgetförordningen inte kräver att räkenskapsföraren utför en heltäckande validering av alla lokala redovisningssystem.

I enlighet med budgetförordningen validerades alla befintliga lokala system när de utvecklades och genomfördes i ABAC, och kommissionens arbete har bedömts positivt av revisionsrätten under det senaste årtiondet. Eftersom införandet av Summa påverkade det sätt på vilket finansiell information från lokala redovisningssystem skickas till kommissionens centrala redovisningssystem (till Summa snarare än till ABAC), vidtog räkenskapsföraren nödvändiga åtgärder för att uppnå en lämplig säkerhetsnivå både före och efter lanseringen av Summa.

För att minska riskerna under övergången och se till att de lokala systemen fungerar korrekt var alla generaldirektorat med ansvar för sådana system skyldiga att utföra omfattande tester och överlämna resultaten till räkenskapsföraren innan Summa lanserades. Denna process utgjorde en integrerad del av dokumentationen av beslutet att gå vidare, och all tillhörande testdokumentation finns tillgänglig.

För att ytterligare minska riskerna genomförde räkenskapsförarens avdelningar under 2025 dessutom riktade granskningar av de tre huvudsystem som integrerats med Summa (som omfattade mer än 90 % av kommissionens betalningar under 2025), med särskilt fokus på riskerna med införandet av Summa. Kommissionen håller med om att en omfattande validering av alla lokala redovisningssystem skulle vara fördelaktig. Det arbete som utfördes – på grundval av en riskbaserad metod – var dock tillräckligt för att minska riskerna avseende räkenskapernas tillförlitlighet.

Som konstateras av revisionsrätten i **punkt 1.16** är ett ökat antal fel oundvikligt när man går över till ett nytt redovisningssystem, och det var i en exceptionell och övergångspräglad kontext Summa användes under 2025. Under det allra första året som Summa användes behövde en stor del av avdelningarnas finans- och redovisningsteam bekanta sig med Summa. Samtidigt hade ett stort antal detaljerade förbättringar redan gjorts av Summas genomförandeteam för att ta itu med återkommande problem och få systemet att fungera bättre. Kommissionen kommer att fortsätta att ta itu med dessa problem i syfte att minska felfrekvensen och så småningom undanröja felen.

Synpunkter från vårt it-revisionsarbete på Summa

Som revisionsrätten konstaterar i **punkt 1.18** lanserade kommissionen Summa i början av 2025 med fokus på kärnfunktionen, och minimerade samtidigt riskerna med ett sådant storskaligt införande. Andra icke väsentliga funktioner sköts upp och har lanserats gradvis sedan 2025. Detta är en standardmetod vid införande av stora it-system. Målet är att minimera de operativa riskerna och driftsstörningarna genom att i möjligaste mån minska omfattningen och i ett första skede fokusera på grundläggande funktioner.

Sedan Summa infördes har kommissionen arbetat med att ytterligare förbättra systemet genom att introducera nya delar för att öka effektiviteten i de finansiella processerna i kommissionen. De lösningar som krävs under övergångsperioden kommer gradvis att fasas ut från och med nu och fram till 2027.

Kontrollerna av teknisk åtkomsthantering och förändringshantering på it-området kommer att förbättras. För att begränsa riskerna har riskreducerande åtgärder, övervakning med hjälp av resultattavlor, en versionshanteringsprocess och ändringshanteringsgruppen som operativt ledningsorgan införts sedan 2025, innan årsredovisningen för 2025 avslutas. Godkännandena krävde en princip om ”fyra ögon” med minst två olika inblandade enheter, och ingen otillbörlig förändringsdistribution hittades under året. Brister i hanteringen av incidentlösningar som revisionsrätten funnit (**punkt 1.19**) åtgärdades genom omfattande slutanvändarstöd med framgångsrika etablerade kanaler för regelbunden kommunikation.

I detta sammanhang infördes flera stödåtgärder: alla tickets loggades i ett dedikerat verktyg. En gemenskap med lokala ´samordnare av och experter på Summa inom avdelningarna skapades också. Dessa gavs direkt tillgång till generaldirektoratet för budgetfrågor genom särskilda kanaler, inklusive modererade chattrum och särskilda utbildningskurser. Därtill inrättades en omfattande stödstruktur för slutanvändare, med veckorapportering till den högsta ledningen vid generaldirektoratet för budgetfrågor. Stödmöten för slutanvändare hölls minst en gång i veckan, med en ”öppen dörr-strategi” och experter från generaldirektoratet för budgetfrågor till stöd för användarna. Slutligen anordnades ytterligare utbildningstillfällen för bredare målgrupper inom särskilda ämnen, såsom bokslut, men även för andra funktioner där användarna hade ett större intresse av stöd. Vid jämförelsen av denna fas med standardrutinerna för incidenthantering i ett stabilt system beaktas inte verkligheten i en komplex situation och de förmildrande faktorer som tillämpas.

2. Transaktionernas korrekthet

Intäkter

När det gäller intäktssidan i EU:s budget välkomnar kommissionen att revisionsrätten anser att intäkterna är fria från väsentliga fel och att systemen för förvaltning av intäkter i allmänhet var effektiva (**punkt 1.24 a**).

Kommissionen är fortsatt fast besluten att ta itu med och lösa de kvarstående problemen på områdena momsbaserade egna medel och traditionella egna medel. Under första kvartalet 2026 avslutade kommissionen den första inspektionscykeln för intäkter från icke-återvinningsbart plastförpackningsavfall och följer nära upp de problem som identifierats med medlemsstaterna (se även det ***detaljerade svaret på kapitel 4***).

Utgifter

Kommissionen noterar den totala ökningen av den felnivå som revisionsrätten uppskattar för 2025 till 3,8 % (**punkt 1.24 b**), från 3,6 % för 2024. Sammantaget ligger den felnivå som revisionsrätten uppskattar och som är kopplad till regler, system och genomförandeorgan för den nuvarande fleråriga budgetramen inom intervallet för tidigare år (se **figur 1.7** Uppskattade felnivåer (2021 och 2025)).

På området "**sammanhållning, resiliens och värden**", (punkt 1.27) noterar kommissionen att den felprocent som beräknats av revisionsrätten baseras på ett revisionsurval som återspeglar särdragen hos en atypisk och betydligt mindre granskningspopulation än under tidigare år, vilket förklaras av revisionsrätten i **kapitel 6** (**punkterna 6.8–6.15**). Detta begränsar möjligheten att göra direkta jämförelser med de resultat som rapporterats för tidigare år.

Dessutom återgick revisionsrätten till sin revisionsstrategi före 2017 som innebär att transaktioner väljs ut direkt från hela granskningspopulationen (räkenskaper som lämnats in av medlemsstaterna och godkänts av kommissionen) i stället för att enbart granska transaktioner som tidigare granskats av revisionsmyndigheterna. Till följd av detta blev de förvaltande myndigheterna (i stället för revisionsmyndigheterna) de viktigaste samtalspartnerna när det gäller de granskade transaktionerna, men kunde inte alltid i tid tillhandahålla alla revisionsbevis som revisionsrätten begärt (**punkt 6.14**). Kommissionen anser att detta kan ha påverkat den felprocent som beräknats av revisionsrätten. Kommissionen kommer att sträva efter att öka de förvaltande myndigheternas medvetenhet om det nya tillvägagångssättet och de lärdomar som dragits av detta första tillvägagångssätt, så att de är bättre rustade att besvara revisionsrättens önskemål under kommande år.

Denna beräkning av den totala felprocent som revisionsrätten har gjort för årliga sammanhållningsstöd skiljer sig från kommissionens metod, som tillämpar en bedömning program för program. Kommissionens beräkning bygger på en aggregering av alla programspecifika felprocentsatser som rapporterats av revisionsmyndigheterna, till följd av deras revisioner av över 9 000 (delar av) insatser som en del av representativa urval per program (eller grupp av program). Syftet med den gemensamma revisionsstrategi som kommissionen tillämpar är att minska den administrativa bördan och få rimlig säkerhet genom noggranna granskningar av nationella revisionsresultat och uttalanden som årligen rapporteras för alla program, kompletterade med egna riskbaserade revisioner.

Liksom varje år kommer kommissionen att vederbörligen följa upp alla fel som revisionsrätten rapporterat och kommer att begära korrigerande åtgärder eller finansiella korrigeringar, om det anses nödvändigt och rättsligt genomförbart. Kommissionen kommer också att rekommendera de

berörda förvaltande myndigheterna att vid behov förbättra förvaltnings- och kontrollsystemen ytterligare, med hänsyn till genomförandet under perioden 2021–2027 (se även ***svaren på kapitel 6***).

När det gäller **”naturresurser och miljö”** (**punkt 1.30**) noterar kommissionen revisionsrättens slutsatser om **villkoret ”mark som […] har rätt till”**, som är ett viktigt krav för berättigande till direktstöd. Dess kontroll behandlas systematiskt i kommissionens och certifieringsorganens revisioner, med tanke på dess betydelse för att skydda EU:s ekonomiska intressen och säkerställa att stöd beviljas i enlighet med tillämpliga regler. Kommissionen har för närvarande förfaranden för att åtgärda brister i de kontrollsystem för mark som finns tillgängliga i de medlemsstater i vilka revisionsrätten upptäckte fel. Dessa förfaranden för överensstämmelse inleddes före revisionsrättens besök. När det gäller miljösystemen och åtagandena om miljö- och klimatvänligt jordbruk ligger revisionsrättens bedömning i linje med kommissionens egen bedömning, där det också fastställs en högre risk för fel i dessa åtgärder på grund av deras komplexitet, olika villkor för stödberättigande och, när det gäller miljösystem, att de nyligen infördes inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027. Kommissionen fortsätter att stödja medlemsstaterna genom vägledning och utbyte av bästa praxis och rekommendationer för att hjälpa dem att utforma, kontrollera och genomföra dessa åtgärder och villkoren för stödberättigande på ett effektivt sätt, samtidigt som man vid behov följer upp identifierade risker genom förfaranden för överensstämmelse för att skydda EU:s budget (se även ***svaren på kapitel 7***).

Kommissionen delar revisionsrättens uppfattning att det sätt som medel betalas ut på påverkar risken för fel (**punkt 1.28**), och särskilt att risken för fel är lägre för stödberättigade utgifter, för vilka stödmottagarna måste uppfylla vissa villkor (t.ex. Erasmus+-bidrag). De flesta betalningarna från EU:s budget är dock **återbetalningsbaserade betalningar** för vilka stödmottagarna måste visa att de uppfyller **reglerna för stödberättigande** och, i förekommande fall, reglerna för offentlig upphandling eller statligt stöd. Dessa utbetalningar har en tendens att bli felaktiga (**punkterna 1.32 och 1.35**), eftersom de tillämpliga reglerna för stödberättigande och ersättning för att ta itu med programmålen ofta är komplicerade.

Kommissionen fortsätter att främja användningen av system som bidrar till ett enklare genomförande av EU-finansiering och därmed minskar risken för fel. Här ingår bland annat att främja användningen av förenklade kostnadsalternativ och finansiering som inte är kopplad till kostnader. Till följd av detta används förenklade finansieringssystem i allt högre grad inom olika politikområden; exempelvis används klumpsummor i **forsknings- och hälsoinitiativ**. För **sammanhållningspolitiken** fortsatte kommissionen att främja användningen av förenklade kostnadsalternativ eller finansiering som inte är kopplad till kostnader i programmen för perioden 2021–2027. Vidare är övergången från 2026 till mer resultatbaserade modeller (GJP 2023–2027, faciliteter för yttre åtgärder eller sociala klimatfonden) anpassad till denna trend mot rationaliserade finansieringsstrategier.

På området ”**inre marknaden, innovation och digitalisering**” medger kommissionen att **icke stödberättigande personalkostnader** fortsätter att utgöra den främsta källan till fel. Detta är förväntat, eftersom dessa kostnader fortfarande utgör den största andelen av den totala kostnad som deklarerats av stödmottagarna inom ramen för Horisont Europa. Kommissionen förblir fast besluten att ytterligare förenkla regler och förfaranden genom ökad användning av klumpsummor och enhetskostnader för att minska både den administrativa bördan för stödmottagarna och risken för fel. När det gäller andra direkta kostnader, som i fallet med fel i personalkostnader, fortsätter kommissionen att minska risken för fel genom att informera stödmottagare genom evenemang och webbinarier, ge vägledning i den kommenterade modellen för bidragsöverenskommelser för Horisont 2020 och det kommenterade bidragsavtalet för Horisont Europa samt genom att uppmuntra till användning av tjänsten för upplysningar på forskningsområdet (se även ***svaren på kapitel 5***).

Kommissionen välkomnar dessutom revisionsrättens mer **differentierade** och **proportionella strategi för att kvantifiera fel vid offentlig upphandling** (**punkt 1.36**), som är anpassad till den metod som används av kommissionen och medlemsstaterna vid delad förvaltning, särskilt för sammanhållning, där den har lett till en betydande minskning av de relaterade fel som revisionsrätten rapporterat.

Kommissionen noterar att revisionsrätten även har tillämpat denna metod sedan 2025 på **andra rubriker i den fleråriga budgetramen och alla upphandlings- och bidragsförfaranden**. För vissa rubriker i den fleråriga budgetramen, särskilt i den europeiska offentliga förvaltningen (**figur 1.14**), resulterade den nya metoden i en ökning av felprocenten på grund av fel i transaktioner som inte ansågs vara kvantifierbara tidigare (t.ex. förfarandefrågor vid upphandling av byggnader, se ***svaren på kapitel 10***). Revisionsrättens allmänna tillämpning av den nya metoden leder därför till kvantifiering av fel i upphandlingsförfarandena som inte orsakade någon förlust för EU:s budget.

Kommissionens information om korrekthet

Kommissionens bedömning av risknivån för utgifter

Kommissionen grundar sin **försäkran** på en bottom-up-strategi och ett skräddarsytt tillvägagångssätt, dvs. per program eller annat relevant utgiftssegment, eftersom genomförandet inte är enhetligt mellan programmen och medlemsstaterna. De tusentals kontroller som kommissionen och medlemsstaterna genomför varje år i delad förvaltning används för att fastställa **riskerna vid betalning** och **riskerna vid avslutandet**, liksom **andelen utgifter som anses vara av låg, medelhög och hög risk**, vilket utgör kommissionens bästa uppskattning av risken för fel.

Den tillförlitliga, kontrollerade och evidensbaserade information som erhålls på detta sätt gör det också möjligt för kommissionen att visa att inte alla ersättningsbaserade utbetalningar utgör en hög risk och att risknivån inte är enhetlig och kan skilja sig åt inom samma politikområde och till och med inom samma utgiftsprogram.

Detta gör det möjligt för kommissionen att kategorisera relevanta utgifter enligt tre riskkategorier:

- **Lägre risk:** Utgifter med en risk vid betalning under 2 %, eller i kategorin ”låg risk” baserat på en kvalitativ bedömning (utgifter inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027 och faciliteterna inom ramen för yttre åtgärder), vilket utgör **58,6 %** av EU:s totala budgetutgifter 2025 (54,7 % år 2024).

- **Medelhög risk:** Utgifter med en risk vid betalning mellan 2 % och 2,5 %, eller i kategorin ”medelhög risk”, vilket motsvarar **25,2 %** av de totala utgifterna (24,5 % år 2024).

- **Högre risk:** Utgifter med en risk vid betalning mellan över 2,5 %, eller i kategorin ”hög risk”, vilket motsvarar **16,2 %** av de totala utgifterna (20,8 % år 2024).

Minskningen av andelen utgifter med högre risk jämfört med 2024 förklaras främst av i) en minskning av programmen med högriskutgifter för sammanhållning, för den period 2014–2020 då de slutliga räkenskaperna lämnades in med många korrigeringar som gjorts i förväg av medlemsstaterna, eller för perioden 2021–2027 för vilken felnivån i detta skede är lägre jämfört med föregående programperiod, och ii) en minskning av högriskutgifterna inom jordbruket.

Kommissionens resultatbaserade bedömningar

I den **årliga förvaltnings- och resultatrapporten** presenteras kontrollresultaten per rubrik och utan kvantitativ indikator för kommissionen som helhet (**punkt 1.40**). Det finns **ingen kvantitativ uppskattning av risken vid betalning och vid avslutande** för rubriken **”naturresurser och miljö”** sedan 2024 och, sedan 2025, för rubriken **”grannskapet och omvärlden”** på grund av införandet av resultatbaserade instrument (se den årliga förvaltnings- och resultatrapporten 2025 vol. I s. 22, vol. II, bilaga 2, s. 23).

Kommissionens bedömning av ”sammanhållning, resiliens och värden”

När det gäller **sammanhållningspolitiken** noterar kommissionen revisionsrättens bedömning av kommissionens felprocent (**punkt 1.40** och **figur 1.15**) och att **medlemsstaternas förvaltnings- och kontrollsystem** inte alltid är effektiva när det gäller att förebygga eller upptäcka alla oriktigheter (**punkterna 1.47 och 1.48**). På grundval av alla tillgängliga revisionsresultat, inklusive sina egna revisioner, har kommissionen i sina årliga verksamhetsrapporter bedömt och rapporterat att förvaltnings- och kontrollsystemen fungerar väl för 85 % av programmen 2014–2020 och för 92 % av programmen 2021–2027 och har, tack vare sin riktade revisionsstrategi för varje program, begärt nödvändiga förbättringar för alla program eller delar av program som konstaterats vara påverkade av allvarliga brister. Kommissionen är övertygad om att sammanhållningspolitikens fleråriga korrigerande kapacitet kommer att göra det möjligt att understiga väsentlighetströskeln vid avslutande. Efter att ha genomfört alla korrigerande åtgärder uppskattade kommissionen i sina årliga verksamhetsrapporter att risken vid avslutande i detta skede är lägre än 2 % för alla räkenskapsår fram till 2024, medan ytterligare korrigerande åtgärder fortsätter att tillämpas som en del av bedömningen av laglighet och korrekthet vid avslutande, där det anses nödvändigt.

Med utgångspunkt i revisionsrättens och sina egna resultat och rekommendationer under de senaste åren kom kommissionen i slutet av 2024 överens med de nationella revisions- och förvaltningsmyndigheterna om en handlingsplan för att ytterligare stärka deras detektionskapacitet och ta itu med kvarstående problem innan programperioden 2014–2020 avslutades. Positiva framsteg till följd av handlingsplanens genomförande övervakas regelbundet och rapporterades i de årliga verksamhetsrapporterna (mer information finns i ***svaren på kapitel 6 avsnitt II.2***).

Kommissionen har också sett över sin revisionsstrategi för att i) genomföra fler regelefterlevnadsrevisioner för att göra om revisionsmyndigheternas tidigare under programperioden, och täcka alla huvudsakliga revisionsmyndigheter minst en gång innan slutet av 2026, och ii) i förebyggande syfte se över de revisionschecklistor som revisionsmyndigheterna använder för 2021–2027. På revisionsmyndighetsnivå börjar resultaten nu märkas, eftersom den felprocent som revisionsmyndigheterna rapporterar för första gången ligger på 3,9 % respektive 3,7 % för medlen för generaldirektoratet för sysselsättning, socialpolitik och inkludering respektive för regional- och stadspolitik, vilket visar på ökad effektivitet.

Kommissionen anser dock att det krävs ytterligare insatser för att riskbaserade förvaltningskontroller ska vara tillförlitliga och spårbara, och inledde nyligen en anbudsinfordran om administrativ kapacitetsuppbyggnad för den framtida sammanhållningspolitiken för att analysera de bakomliggande orsakerna till de vanligaste felen och genomförandeutmaningarna i syfte att omvandla dem till kapacitetsuppbyggnadsprioriteringar.

Kommissionen har integrerat alla lärdomar som dragits i utformningen av programperioden efter 2027 genom att föreslå en objektiv betalningsmodell och en enklare, mer robust garantimodell som säkerställer att kommissionen fortsätter att ha en stark tillsynsroll och att de deklarerade utgifterna överensstämmer med tillämplig lagstiftning.

Kommissionen fortsätter att vidta åtgärder för att effektivisera efterhandskontrollerna. Kommissionen påminner dock om att kontrollerna måste vara målinriktade och riskbaserade för att

förbli kostnadseffektiva, och revisionsstrategin måste förbli proportionerlig i linje med programmyndigheternas och stödmottagarnas önskemål om förenkling och en minskad revisionsbörda.

3. Rapportering av misstänkta bedrägerier

Kommissionen erinrar om att endast en minoritet av oriktigheter eller fall av bristande efterlevnad av reglerna utgör bedrägeri.

Kommissionen välkomnar revisionsrättens bedömning i kapitel 6 (**punkt 1.55**), att rekommendation 5.2 från årsrapporten för 2020 (om att övervaka risken för bedrägeri i revisionsmyndigheternas revisioner av insatser) och rekommendation 6.6 från årsrapporten 2022 (om att öka de förvaltande myndigheternas medvetenhet om bedrägeririsker) har genomförts fullt ut.

När det gäller den särskilda rapporten om **EU:s bedrägeribekämpande organ** (**punkt 1.56**) välkomnar kommissionen revisionsrättens slutsats att mandaten för EU:s respektive bedrägeribekämpningsaktörer är tydligt fastställda och inte överlappar (**punkt 3.25**) och erkänner att informationsutbytet och kommissionens tillsyn kan stärkas för att säkerställa en mer sammanhängande bedrägeribekämpningsstruktur. Kommissionen har godtagit revisionsrättens rekommendationer i detta syfte, vilka beskrivs närmare i ***svaren på kapitel 3*** (*Del 1, Resultat av revisionsrättens effektivitetsrevisioner: viktiga budskap*) och kommer att fortsätta att reflektera över motsvarande uppföljningsåtgärder.

I revisionsrättens särskilda rapport 06/2026 bekräftas att kommissionen har vidtagit åtgärder för att förbättra **ramen för bedrägeribekämpning** (**punkt 1.57**) och att kommissionens revisioner bidrog till förbättringar av de nationella systemen för bedrägeribekämpning. När det gäller revisionsrättens iakttagelser om upptäckt, rapportering och korrigering av bedrägerier påminner kommissionen om att medlemsstaterna enligt artikel 22 i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens har det primära ansvaret för att förebygga, upptäcka och korrigera bedrägerier, och att förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens tillåter medlemsstaterna att använda sina ordinarie nationella budgetförvaltningssystem, vilket naturligtvis kan leda till en mångfald av strategier. Kommissionen har redan genomfört de godkända rekommendationerna om faciliteten för återhämtning och resiliens, uppdaterat sin vägledning[1] och offentliggjort detaljerade anvisningar om medlemsstaternas skyldigheter efter det att faciliteten för återhämtning och resiliens har löpt ut, inklusive rapporteringsskyldigheter för misstänkta bedrägerifall[2].

De olika tillvägagångssätten för att rapportera bedrägerier är därför en logisk följd av den rättsliga ramen för faciliteten. Medlemsstaterna är bäst lämpade att avgöra vilka åtgärder som är mest ändamålsenliga och lämpliga för att förebygga och upptäcka bedrägerier i sina specifika sammanhang och i enlighet med den tillämpliga nationella rättsliga ramen. Om en medlemsstat upptäcker särskilda oriktigheter måste den vidta åtgärder för att rätta till dem och underrätta kommissionen om detta, särskilt i förvaltningsförklaringen.

Kommissionen kontrollerar å sin sida att de nationella systemen fungerar effektivt och uppfyller de viktigaste kraven i den rättsliga ramen, övervakar genomförandet och vidtar korrigerande åtgärder eller återkravsåtgärder när så är nödvändigt för att skydda unionens budget.

---

[1] *Guidance to Member States for the preparation of the summary of audits under the Recovery and Resilience Facility; Guidance on the assessment of the internal control systems set in place by Member States under the Recovery and Resilience*.

[2] Riktlinjer för medlemsstaterna om operativa aspekter i samband med den sista fasen för och avslutandet av faciliteten för återhämtning och resiliens.

När det gäller den **särskilda rapporten om kommissionens strategi för bedrägeribekämpning** vidhåller kommissionen att den återspeglar en lämplig ambitionsnivå och omfattar framåtblickande bedrägeribekämpningsåtgärder. Kommissionen kommer dock att använda rapporten för att ytterligare stärka kommissionens strategi mot bedrägerier samt de strategier för bedrägeribekämpning som antagits av kommissionens avdelningar och genomförandeorgan. Kommissionen vill framhålla att dess förvaltningsövergripande bedömning av bedrägeririsker bygger på en omfattande process som inbegriper robust och relevant information och som möjliggör en effektiv förvaltningsövergripande tillsyn över bedrägeririsker. Detta säkerställs genom att olika informationskällor kombineras vid identifieringen av förvaltningsövergripande bedrägeririsker. Slutligen erkänner kommissionen vikten av gemensamma resultatindikatorer för resultatövervakning och kommer att identifiera en relevant uppsättning sådana indikatorer i kommissionens nästa strategi för bedrägeribekämpning.

III. KOMMISSIONENS SVAR PÅ REKOMMENDATIONERNA

Rekommendation 1.1 – Täppa till luckor i funktionen och stärka Summakontrollerna

Baserat på vårt it-revisionsarbete på Summa rekommenderar vi att kommissionen

(a) identifierar återstående luckor i funktionen, prioriterar dem utifrån deras potentiella inverkan på de finansiella transaktionernas tillförlitlighet och åtgärdar de högprioriterade transaktionerna,

(b) säkerställer att de tillfälliga lösningarna är effektiva, tillhandahåller de kontroller som krävs för att förhindra finansiella fel, noga övervakas och åtföljs av en plan för att i tid slutföra permanenta lösningar,

(c) prioriterar och åtgärdar bristerna i den interna kontrollen i samband med införandet och driften av Summa.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2026.

Kommissionen **godtar** rekommendationerna 1.1 a, 1.1 b och 1.1 c.

EUROPEISKA KOMMISSIONENS SVAR PÅ EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS ÅRSRAPPORT FÖR 2025, KAPITEL 2: Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

I. KOMMISSIONENS SVAR I KORTHET

År 2025 fortsatte EU:s budget att spela en viktig roll för att hjälpa EU att **uppfylla sina politiska prioriteringar**. Förutom att bidra till att stärka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen och stödja jordbrukare och förbättra jordbruksproduktiviteten bidrog den också till att stärka EU:s yttre gränser och försvarskapacitet, hantera migrationstrycket och ge Ukraina ett orubbligt stöd, för att bara nämna några prioriteringar.

Som revisionsrätten också har påpekat (**punkterna 2.25–2.29**) fortsatte **nivån på de utestående åtagandena** (RAL, *"reste à liquider"*) att minska 2025. Mer än hälften av de återstående utestående åtagandena (exklusive medel från NextGenerationEU) är kopplade till sammanhållningspolitiken, varigenom kommissionen hjälper medlemsstaterna att öka den administrativa kapaciteten och undanröja flaskhalsar i investeringar. Kommissionen kommer **att fortsätta att övervaka genomförandet** av EU:s program och instrument, offentliggöra information om årliga budgetgenomförandeprognoser och en lägesrapport om utestående åtaganden.

När det gäller återhämtningsinstrumentet har många medlemsstater reviderat sina planer för återhämtning och resiliens, omfördelat medel till mer avancerade projekt, justerat delmål och mål och hanterat förseningar i genomförandet, samtidigt som planernas ursprungliga ambitioner bibehålls. **Översynerna syftade till att anpassa sig till nya omständigheter** och säkerställa att betalningarna från faciliteten för återhämtning och resiliens skulle slutföras i tid före utgången av 2026.

I juli 2025 lade kommissionen fram sitt förslag om en ambitiös, flexibel och framåtblickande **fleråriga budgetram 2028–2034**. Den bygger på de styrkor, grundläggande principer och lärdomar som dragits av den nuvarande fleråriga budgetramen, samtidigt som den blir enklare, mer flexibel och mer verkningsfull. Kommissionen bedriver ett nära samarbete med parlamentet och rådet för att nå en ambitiös och balanserad överenskommelse i rätt tid om nästa fleråriga budgetram och sektorsprogrammen.

II. KOMMISSIONENS SVAR PÅ REVISIONSRÄTTENS HUVUDSAKLIGA IAKTTAGELSER

1. Budgetförvaltningen under 2025

Genomförandet av EU-budgeten

Kommissionen betonar att **anslagen inom ramen för NextGenerationEU** bör skiljas från den budget som röstats fram. På grund av karaktären av NGEU-krediter (externa inkomster avsatta för särskilda ändamål som kan överföras till efterföljande år) bör alla jämförelser mellan utnyttjandet av åtagandebemyndiganden och betalningsbemyndiganden tolkas med försiktighet.

När det gäller **sammanhållningsfonderna** offentliggörs **utnyttjandet** av nettobelopp regelbundet på plattformen för öppna data för öppenhet och korrekt finansiell övervakning.

Kommissionen noterar att revisionsrätten tog med alla typer av anslag i analysen (**punkterna 2.2–2.9**). Vid analysen av den slutliga graden av genomförande av EU:s budget erinrar kommissionen om att budgetförordningen och vissa av de rättsliga grunderna **ger möjlighet att föra över** åtagande- och betalningsbemyndiganden som inte genomförts vid årets slut till följande år. Detta är särskilt vanligt när det gäller inkomster avsatta för särskilda ändamål.

Som revisionsrätten också påpekar (**punkt 2.6**) överfördes ett belopp på cirka 1,9 miljarder euro i **åtagandebemyndiganden**. Med hänsyn till dessa överföringar uppgick **genomförandet av den godkända åtagandebudgeten till 99,4 %**. Omkring 100 miljoner euro av de åtagandebemyndiganden som inte genomförts förföll vid årets slut och endast 50 miljoner euro av detta kom från kommissionens budgetavsnitt (13,8 miljoner euro från den europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter utnyttjades inte. Det återstående beloppet berodde på de begränsade belopp som inte utnyttjades efter slutförandet av upphandlings- eller bidragsförfarandena).

När det gäller **betalningsbemyndiganden** (**punkterna 2.7 och 2.8**) vill kommissionen tillägga att genomförandegraden uppgick till 99,9 procent av de totala tillgängliga betalningarna på grund av överföringen av anslag från 2025 till 2026. 111 miljoner euro av de framröstade betalningsbemyndigandena förblev därför outnyttjade vid årets slut och endast 55,4 miljoner euro härrör från kommissionens budgetavsnitt.

Budgetgenomförande av fonder med delad förvaltning enligt förordningen om gemensamma bestämmelser 2021–2027

När det gäller utnyttjandegraden (**punkterna 2.13–2.17, figurerna 2.7–2.9**) påminner kommissionen om att **programmen** för 2021–2027 **antogs sju månader senare** än programmen för programperioden 2014–2020 på grund av externa faktorer. Dessutom hade faciliteten för återhämtning och resiliens också en inverkan på starten av sammanhållningspolitiken 2021–2027 eftersom den avledde en del av kanalen för sammanhållningsinvesteringar och satte ytterligare administrativ press på genomförandeorganen och eftersom investeringar i faciliteten ofta prioriterades på grund av den tidigare tidsfristen för genomförande.

När det gäller den **höga nivån av betalningsansökningar** som lämnades in vid årets slut, och som förblev utestående, är det en positiv signal att programgenomförandet har påskyndats på grund av att projekturvalet går snabbare. Eftersläpningen i betalningen i slutet av 2025 berodde faktiskt på en **högre genomförandenivå än väntat** och den massiva koncentrationen av betalningsansökningar som lämnades in i slutet av året. En rekordhög andel på 32 % av de totala betalningsansökningarna för alla **sammanhållningspolitiska** fonder inom ramen för förordningen om gemensamma bestämmelser (**omkring** 14 miljarder euro) lämnades in under de två sista veckorna i december 2025. Detta är vanligtvis fordringar som förväntas betalas i nästa års budget.

En faktor som leder till att **ansökningar om utbetalning lämnas in så sent** kan vara bestämmelsen i artikel 91.1 i förordningen om gemensamma bestämmelser som begränsar antalet betalningsansökningar som får lämnas in per program per år. Detta kan leda till att **betalningsansökningar skjuts upp** mot slutet av varje inlämningsperiod, med en ökande koncentration av betalningsansökningar under årets sista kvartal.

Bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens och genomförande av NextGenerationEU

Kommissionen noterar revisionsrättens synpunkter på utnyttjandet av **bidragsutbetalningarna från faciliteten för återhämtning och resiliens** (**punkterna 2.19–2.24**). Efter förra årets meddelande från kommissionen[1] har alla medlemsstater reviderat sina planer för återhämtning och resiliens för att underlätta ett framgångsrikt genomförande av dem före utgången av 2026. Kommissionen har ett **nära samarbete med medlemsstaterna** för att uppnå detta mål och vidtar alla nödvändiga åtgärder för att hantera de återstående betalningarna från faciliteten för återhämtning och resiliens 2026.

2. Den ekonomiska förvaltningen under 2025

Kommissionen noterar revisionsrättens iakttagelse om **ökningen av EU:s utestående upplåning** (**punkterna 2.30–2.47**). Detta överensstämmer i synnerhet med **NextGenerationEU**:s profil, för vilken **återbetalningen kommer att inledas 2028**, och nya program som tillhandahåller lån som finansieras genom upplåning som har antagits under de senaste åren. Som revisionsrättens rapport betonar är löptiderna långa för att undvika stora koncentrationer av obligationer som förfaller under ett enda år.

När det gäller revisionsrättens anmärkningar i **punkt 2.43**, inklusive de om avsaknaden av offentliggjord information om hur särskilda händelser, till exempel konflikten i Mellanöstern eller kriget i Ukraina, påverkar **EU:s finansieringskostnader för återhämtningsinstrumentet** understryker kommissionen att man kontinuerligt övervakar budgetkonsekvenserna av sina marknadsemissioner, inte bara för en specifik händelse utan även när det gäller allmänna marknadsvillkor. Detta omvandlas sedan till budgetförslag och kan leda till ändringar om någon händelse skulle få betydande konsekvenser för **de prognostiserade lånekostnaderna**. Kommissionen betonar också att det finns en tidsförskjutning mellan en marknadshändelse och dess omvandling till finansieringskostnader. Finansieringskostnaderna återspeglar marknadsvillkoren vid den tidpunkt då stödet finansierades och kommissionen har tillämpat en **strategi med kontinuerliga emissioner** som begränsar en viss händelses idiosynkratiska inverkan på dess genomsnittliga lånekostnader. Mellanösternkonfliktens inverkan på

[1] Meddelande COM(2025) 310 final.

finansieringskostnaderna skulle därför huvudsakligen återspeglas i nästa fleråriga budgetram och endast delvis 2027.

Kommissionen understryker att **nivån på de förväntade lånekostnaderna inom ramen för NextGenerationEU** för den nuvarande fleråriga budgetramen kommer att bero på de faktiska utbetalningarna inom återhämtningsinstrumentet fram till slutet av tredje kvartalet 2026. Som konstaterats under de senaste åren är det ganska svårt att förutsäga vilka belopp som kommer att betalas ut i slutet av budgetårets tredje kvartal. Dessutom råder det osäkerhet kring **ränteutvecklingen**. Kommissionen **övervakar marknaden noga** och justerar sina prognoser baserat på framåtblickande mått. Den kommer att **fortsätta att regelbundet tillhandahålla uppdateringar** om utbetalningar och räntekostnader i sin rapportering om upp- och utlåningstransaktioner[2].

Kommissionen noterar vidare revisionsrättens bedömning av exponeringar som garanteras av **marginalen i EU:s budget** (**punkterna 2.60–2.65**) och påminner om att den regelbundet bedömer **hållbarheten för ansvarsförbindelser** som täcks av marginalen och rapporterar om detta i en årsrapport i enlighet med artikel 256 i budgetförordningen. När ett nytt program införs bedömer kommissionen hållbarheten i marginalen ytterligare även under negativa scenarier.

III. KOMMISSIONENS SVAR PÅ REKOMMENDATIONERNA

Rekommendation 2.1 – Minska risken för eftersläpning av utbetalningar för sammanhållningspolitiska fonderna

Kommissionen bör tillsammans med medlemsstaterna vidta åtgärder i god tid för att säkerställa att utbetalningsbehoven planeras och tillgodoses på lämpligt sätt, inom ramen för årsbudgeten och i linje med taken i den fleråriga budgetramen, med ett särskilt fokus på de sammanhållningspolitiska fonderna. Syftet bör vara att minska risken för eftersläpningar på grund av otillräckliga betalningsbemyndiganden i årsbudgeten, för att minska trycket på betalningsbemyndigandena under kommande budgetår.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2026.

Kommissionen **godtar** rekommendationen och har redan börjat genomföra den.

Även om inlämningen av betalningsansökningar i slutet av året är normal och förväntad var ökningen av betalningsanspråk under andra halvan av december 2025 mycket högre än vanligt. Denna eftersläpning i avseende sammanhållningspolitiken i slutet av 2025 som var större än förväntat satte press på budgeten för 2026. Kommissionen lade därför redan den 9 juni 2026 fram ett förslag till ändringsbudget för att stärka sammanhållningsbudgeten för 2026 och säkerställa utbetalning i tid av betalningsansökningar som lämnats in av medlemsstaterna.

[2] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/eu-borrower-investor-relations/analyses-and-reports_en#report

Kommissionen kommer att fortsätta att noga övervaka situationen och vid behov vidta åtgärder på grundval av de uppdaterade medlemsstaternas prognoser.

Rekommendation 2.2 – Utveckla en skuldförvaltnings- och återbetalningsstrategi för NextGenerationEU

Kommissionen bör utarbeta och offentliggöra en heltäckande skuldförvaltnings- och återbetalningsstrategi för de skulder som avser NextGenerationEU för återbetalningsperioden fram till 2058 med beaktande av makrorisker och finansiella risker, inklusive omsättnings-, ränte-, likviditets- och marknadsrisker. Under den period som omfattas av den nuvarande budgetramen och kommande fleråriga budgetramar bör kommissionen ta hänsyn till tillämpliga budgetbegränsningar, inbegripet det årliga taket för amorteringar och tillgängliga betalningsbemyndiganden. När det gäller icke återbetalningspliktigt stöd kommer de därmed sammanhängande finansieringskostnaderna att belasta EU:s budget, och kommissionen bör därför fastställa kriterier och prioriteringar för hur mycket av den förfallande skulden som ska överföras till efterkommande år, i syfte att begränsa finansieringskostnaderna och samtidigt upprätthålla ett effektivt marknadstillträde och operativ flexibilitet.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Kommissionen **godtar** rekommendationen.

Kommissionen **håller med** om vikten av att redovisa de olika programmens återbetalningsprofiler när den planerar för ny upplåning och bekräftar att detta redan är integrerat i dess halvårsplaner. När det gäller skulder i samband med icke återbetalningspliktigt stöd från NextGenerationEU innehåller kommissionens förslag för den fleråriga budgetramen 2028–2034 avsättningar för ett fast årligt belopp på 24 miljarder euro i löpande priser för återbetalning av lån för NextGenerationEU mellan 2028 och 2034 (inklusive både ränta och amorteringar) inom den fleråriga budgetramens tak. Detta förslag återspeglar en stadig och förutsägbar minskning av skulderna och ger förutsägbarhet för budgetplanering och för medlemsstaternas bidrag till budgeten med hänsyn tagen till ränteriskerna. Kommissionen kommer att fortsätta att formulera sina förslag om återbetalning av skulder i samband med icke återbetalningspliktigt stöd med beaktande av dessa överväganden. Budgetmyndigheten ska besluta om de belopp som ska återbetalas. Återbetalningsvillkoren för lån inom ramen för NextGenerationEU anges i respektive låneavtal.

Kommissionen **håller med om** vikten av att begränsa finansieringskostnaderna samtidigt som man upprätthåller effektivt marknadstillträde och operativ flexibilitet. Den gällande rättsliga ramen utgör ramen för återbetalning av skuld som emitterats för att finansiera NextGenerationEU. När det gäller lånen från faciliteten för återhämtning och resiliens säkerställer återbetalningsplanen som har kommit överens med de berörda medlemsstaterna om att lånen kommer att återbetalas till EU senast 2058. Skulder motsvarande icke återbetalningspliktigt stöd från NextGenerationEU ska återbetalas genom EU:s budget på ett stadigt och förutsägbart sätt med fullständig återbetalning före utgången av 2058 i enlighet med budgetmyndighetens beslut. De belopp som ska anslås till EU:s finansieringskostnader i nästa fleråriga budgetram är för närvarande föremål för förhandlingar inom ramen för kommissionens ovannämnda förslag till EU:s nästa långsiktiga budget för 2028–2034. Kommissionen betonar att den föreslagna metoden skulle ge en naturlig säkring: Om räntorna är högre under ett visst år än vad som förutsågs vid tidpunkten för antagandet av den fleråriga budgetramen kommer den faktiska återbetalningen under det året att vara något lägre, vilket innebär en större överföring till året efter, medan den faktiska återbetalningen kommer att öka om lånekostnaderna är lägre än väntat.

Kommissionen kommer att fortsätta sina halvårsvisa meddelanden om sina finansieringsplaner på ett strukturerat och öppet sätt. Sådana meddelanden säkerställer förutsägbarhet för investerare och begränsar därmed finansieringskostnaderna samtidigt som de upprätthåller effektivt marknadstillträde och operativ flexibilitet i linje med revisionsrättens rekommendation.

EUROPEISKA KOMMISSIONENS SVAR PÅ EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS ÅRSRAPPORT FÖR 2025, KAPITEL 3: EU-budgeten: att uppnå resultat

DEL 1 – RESULTAT AV REVISIONSRÄTTENS EFFEKTIVITETSREVISIONER: HUVUDBUDSKAP

Slutsatserna i del 1 i kapitel 3 härrör från Europeiska revisionsrättens särskilda rapporter som offentliggjordes 2025. Dessa särskilda rapporter var föremål för omfattande avräkningsförfaranden och kontradiktoriska förfaranden i enlighet med kraven i budgetförordningen. Kommissionens detaljerade svar som återspeglar dess ståndpunkt om de särskilda rapporterna och rekommendationerna i dessa har offentliggjorts tillsammans med rapporterna och finns tillgängliga för allmänheten.

Kommissionen noterar revisionsrättens sammanfattningar av Europaparlamentets och rådets uttalanden som gjorts efter offentliggörandet av de särskilda rapporterna 2025 och förtecknas i del 1 i kapitel 3.

Kommissionen understryker att den andel av revisionsrättens rekommendationer som har godtagits 2025, vilket återspeglas i del 1 (**punkt 3.4**), i allmänhet är mycket hög (94 % antingen helt eller delvis godtagna). Detta visar på kommissionens konstruktiva strategi för att ta itu med de problem som revisionsrätten har konstaterat. Endast 6 % av revisionsrättens rekommendationer godtogs inte av kommissionen.

Kommissionen vill uttryckligen erinra om sin ståndpunkt om vissa av de särskilda rapporter som revisionsrätten hänvisar till i del 1 i kapitel 3.

Särskild rapport 11/2025:Insynen i EU-finansiering som beviljas icke-statliga organisationer[1]

När det gäller rekommendation 1 gick kommissionen[2] med på att undersöka om denna nya definition av icke-statliga organisationer skulle kunna förtydligas ytterligare. Samtidigt betonades behovet av att inte öka den administrativa bördan för icke-statliga organisationer, eller att begränsa deras tillgång till EU-medel, eftersom det inte finns något som tyder på att en icke-statlig organisation utgör en större risk för EU:s budget än andra typer av enheter gör. Att ha status som icke-statlig organisation är i allmänhet inte heller ett villkor för att få EU-finansiering. År 2025 undersökte kommissionen om den nuvarande definitionen av en icke-statlig organisation - särskilt begreppet ”oberoende av regering” och om en icke-statlig organisation får eftersträva sina medlemmars kommersiella intressen - skulle kunna förtydligas ytterligare. Den konstaterade att ytterligare förtydliganden kunde göras. Riktlinjerna håller nu på att färdigställas och kommer snart att offentliggöras.

När det gäller rekommendation 2 kommer kommissionen att undersöka möjligheten att stegvis öka uppdateringsfrekvensen i systemet för finansiell öppenhet. I enlighet med artiklarna 38 och 277.6 i budgetförordningen kommer kommissionen dessutom att göra information om mottagare av EU-

[1] Se kommissionens svar på revisionsrättens särskilda rapport 11/2025Insynen i EU-finansiering som beviljas icke-statliga organisationer, COM-Replies-SR-2025-11_EN.pdf.

medel inom alla förvaltningsmetoder tillgängliga för program som antagits och finansierats från fleråriga budgetramar efter 2027.

När det gäller rekommendation 3 vill kommissionen betona att inga överträdelser av EU:s värden har påvisats i revisionsrapporten. Kommissionen uttryckte dock öppenhet för att undersöka möjligheten att införa ytterligare riskindikatorer för att förbättra kontrollerna av efterlevnaden av EU:s värden under förutsättning att detta är tekniskt möjligt och i linje med tillämpliga regler.

Särskild rapport 12/2025: EU:s strategi för mikrochipp[3]

Kommissionen erkänner revisionsrättens bedömning av utmaningarna med att uppnå målet om ett digitalt decennium på 20 % av EU:s andel av den globala halvledarmarknaden (**punkt 3.17**). Samtidigt har förordningen om halvledare redan gett betydande resultat genom att mobilisera över 80 miljarder euro i aviserade investeringar och påskynda genomförandet inom de tre pelarna. Dessa investeringar stärker Europas halvledarekosystem, ökar motståndskraften och stärker EU:s konkurrensposition på en mycket dynamisk global marknad.

I linje med Europeiska revisionsrättens andra rekommendation, baserat på de erfarenheter som gjorts vid genomförandet av förordningen om halvledare och efter omfattande samråd med intressenter, stödjande studier, utvärderingsarbete och konsekvensanalys, antog kommissionen den 3 juni 2026 en reviderad halvledarstrategi (förordningen om halvledare 2.0). Förslaget är ett svar på den föränderliga marknaden och det geopolitiska sammanhanget, beaktar de lärdomar som dragits och syftar till att ytterligare stärka det europeiska halvledarekosystemets långsiktiga konkurrenskraft, motståndskraft och tekniska ledarskap.

Särskild rapport 9/2025: Ändamålsenliga kontrollsystem för faciliteten för återhämtning och resiliens[4]

Revisionsrätten konstaterade att kommissionen inte hade kunnat lämna tillräckliga garantier för att medlemsstaterna hade effektiva kontrollsystem för att se till att utgifterna för faciliteten för återhämtning och resiliens följde reglerna för offentlig upphandling och statligt stöd (**punkt 3.8**). Kommissionen delar inte revisionsrättens åsikter om att det finns en skillnad mellan garantier på EU-nivå när det gäller medlemsstaternas efterlevnad av EU:s regler och nationella regler. Kommissionen anser att den sedan facilitetens genomförande inleddes har kunnat vara rimligt säker på att medlemsstaterna uppfyller sin skyldighet att regelbundet kontrollera efterlevnaden av reglerna om offentlig upphandling och statligt stöd.

I förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens föreskrivs tydligt att det primära ansvaret för att säkerställa efterlevnaden av EU-lagstiftningen och nationell lagstiftning, i synnerhet reglerna om offentlig upphandling och statligt stöd, ligger hos medlemsstaterna. Kommissionen utför revisioner för att se till att medlemsstaterna uppfyller sina skyldigheter. Kommissionen erinrar även om att den enda grunden för lagligheten och korrektheten i utbetalningarna från faciliteten till medlemsstaterna är ett tillfredsställande uppfyllande av delmål och mål. Redan från början har kommissionen övervägt huruvida medlemsstaternas kontrollsystem säkerställer efterlevnaden av medlemsstaternas och EU:s lagstiftning.

Efter tidigare rekommendationer från revisionsrätten genomförde kommissionen alla godkända rekommendationer om offentlig upphandling och statligt stöd. Kommissionen har intensifierat sitt

[3] Se kommissionens svar på revisionsrättens särskilda rapport 12/2025: EU:s strategi för mikrochipp | Europeiska revisionsrätten, COM-Replies-SR-2025-12_EN.pdf.

[4] Se kommissionens svar på revisionsrättens särskilda rapport 09/2025: System som ska säkerställa att utgifterna inom faciliteten för återhämtning och resiliens följer reglerna för offentlig upphandling och statligt stöd | Europeiska revisionsrätten, COM-Replies-SR-2025-09_EN.pdf.

revisionsarbete. År 2023 uppdaterade den sin revisionsstrategi så att den nu vid alla typer av revisioner systematiskt undersöker om medlemsstaterna regelbundet kontrollerar efterlevnaden av reglerna om offentlig upphandling och statligt stöd, inklusive ändamålsenligheten i sådana kontroller. På grundval av detta utökade revisionsarbete har kommissionen rimliga garantier för att medlemsstaterna uppfyller sina rättsliga skyldigheter att regelbundet kontrollera efterlevnaden av reglerna om offentlig upphandling och statligt stöd, inklusive ändamålsenligheten i sådana kontroller.

Särskild rapport 18/2025: EU:s budgetflexibilitet[5]

När det gäller rekommendation 1, där kommissionen uppmanades att tillhandahålla ytterligare information för att stödja utformningen av flexibilitetsramen för den framtida fleråriga budgetramen, har kommissionen redan tagit upp detta i det arbetsdokument från kommissionens avdelningar som åtföljer förslaget om den fleråriga budgetramen för 2025. Rekommendation 2, som föreslog en förenkling av flexibilitetsramen för nästa fleråriga budgetram, genomfördes fullt ut genom förslaget om den fleråriga budgetramen 2028–2034 i juli 2025, före måldatumet 2026. När det slutligen gäller rekommendation 3 har kommissionen reviderat sitt interna förfarande för att tydligt och på ett mer strukturerat sätt visa att den, innan den använder särskilda instrument, alltid undersöker möjligheterna till omfördelning och omprioritering när nya behov uppstår. Samtidigt noterar kommissionen att omfördelningar ofta återspeglar förändringar i politiska prioriteringar och därför kanske det inte alltid är möjligt att dokumentera omfördelningar eftersom de kan omfatta politiska val och kompromisser som beslutats på politisk nivå (t.ex. av Europeiska rådet).

Särskild rapport SR 26/2025: Samarbete mellan EU:s bedrägeribekämpande organ[6]

Kommissionen välkomnar revisionsrättens slutsats att EU:s respektive bedrägeribekämpningsaktörers mandat är tydligt fastställda och inte överlappar varandra (**punkt 3.25**). Kommissionen erkänner dessutom att flera områden i bedrägeribekämpningscykeln kan stärkas för att göra strukturen för bedrägeribekämpning mer konsekvent. Kommissionen erkänner att förfarandena för att stödja samråd och informationsutbyte om bedrägerianklagelser mellan Olaf och Eppo är komplexa. Kommissionen välkomnar därför rekommendation 1 om att inrätta ett driftskompatibelt it-system för bedrägeribekämpning för ett effektivt informationsutbyte om bedrägerianklagelser. Efter rekommendation 2 kommer kommissionen att analysera variationerna i bedrägerirapportering från medlemsstaterna och unionens institutioner, organ och byråer (IBOA) med hänsyn tagen till de inneboende orsaker som kan förklara de olika rapporteringsnivåerna. Kommissionen godtog rekommendation 3 i syfte att utveckla en enhetlig metod för att mäta alla belopp för bedrägerier eller oriktigheter som fastställts, förhindrats och faktiskt återvunnits på grundval av både administrativa och straffrättsliga förfaranden på EU-nivå och nationell nivå på grundval av de system som införts.

Särskild rapport 22/2025: Finansiella korrigeringar inom sammanhållningspolitiken[7]

Den särskilda rapporten är mycket viktig eftersom den rör kommissionens korrigerande kapacitet inom ramen för sammanhållningspolitiken. Revisionsrättens rapport anser att endast finansiella nettokorrigeringar har en avskräckande effekt för att skydda EU:s budget och att varje finansiell korrigering borde ha lett till en förlust av EU:s bidrag till att ”straffa” den berörda medlemsstaten (**punkt 3.36**). Kommissionen anser dock att alla typer av finansiella korrigeringar, inte bara finansiella nettokorrigeringar, syftar till att skydda EU:s budget. EU:s budget skyddas oavsett om de

[5] Se kommissionens svar på revisionsrättens särskilda rapport 18/2025: EU:s budgetflexibilitet | Europeiska revisionsrätten, COM-Replies-SR-2025-18_EN.pdf.

[6] Se kommissionens svar på revisionsrättens särskilda rapport 26/2025: EU:s bedrägeribekämpande organ | Europeiska revisionsrätten, COM-Replies-SR-2025-26_EN.pdf.

[7] Se kommissionens svar på revisionsrättens särskilda rapport 22/2025: Finansiella korrigeringar inom sammanhållningspolitiken | Europeiska revisionsrätten, COM-Replies-SR-2025-22_EN.pdf.

finansiella korrigeringarna genomförs av kommissionen eller medlemsstaterna, eller om de leder till en minskning av EU:s bidrag eller inte, eftersom de oriktiga utgifterna utesluts från EU:s budget.

Trots de strikta villkoren i den rättsliga ramen för finansiella nettokorrigeringar 2014–2020 antog kommissionen sitt första beslut om finansiella nettokorrigeringar i september 2025 med tre andra pågående förfaranden.

Även om det i rapporten konstateras att kommissionens egna kontroller ledde till en betydande volym finansiella korrigeringar (över 1,578 miljarder euro fram till april 2026) nämns inte den aldrig tidigare skådade korrigerande kapaciteten för de medlemsstater som själva drog tillbaka 22,9 miljarder euro från årsredovisningen (inklusive 3,4 miljarder euro i definitiva korrigeringar). De rättsliga bestämmelserna för finansiella korrigeringar som skyddar EU:s budget har därför en förebyggande effekt och möjligheten till finansiella nettokorrigeringar har en avskräckande effekt och stärker spårnings- och korrigeringskapaciteten.

Slutligen förenklar och effektiviserar den rättsliga ramen för 2021–2027 den omedelbara tillämpningen av finansiella nettokorrigeringar, oavsett om en allvarlig brist påvisas i systemet eller inte, och ökar i första hand incitamenten för robusta nationella kontrollförfaranden. Dessutom har kommissionen redan utformat interna riktlinjer och uppdaterat sin strategi för hur dessa bestämmelser för 2021–2027 ska tillämpas noggrant.

Revisionsrätten utfärdade i sin rapport fyra rekommendationer, varav tre godkändes och en delvis godkändes av kommissionen och håller för närvarande på att genomföras.

Särskild rapport 16/2025: EU-finansiering för att bekämpa skogsbränder[8]

Kommissionen välkomnar revisionsrättens särskilda rapport om EU-finansiering av skogsbränder (**punkt 3.29**). När det gäller bristen på en fullständig översikt över EU:s utgifter för åtgärder för skogsbränder noterar kommissionen att Europaparlamentet och Europeiska unionens råd enades om ett begränsat antal indikatorer för fonder som genomförs inom ramen för delad förvaltning. Revisionsrättens uttalande om hur faciliteten för återhämtning och resiliens tilldelades[9] finansiering bygger på ett begränsat antal fall som inte kan betraktas som representativa för alla relevanta åtgärder i faciliteten för återhämtning och resiliens. Kommissionens förslag till förordning om inrättande av en ram för spårning av budgetutgifter och resultat innehåller insatsområde 276 Förebyggande åtgärder för att minska risken för skogsbränder med särskilda output- och resultatindikatorer som är förknippade med detta.

Kommissionen godtog revisionsrättens alla rekommendationer och kommer att främja god praxis för att rikta in sig på projekt med störst potential. I praktiken innebär detta att man använder tydliga och aktuella riskkartor, med hänsyn tagen till långsiktig hållbarhet, och att man använder både geografisk täckning och riskbaserade kriterier som kompletterar varandra.

Kommissionen offentliggjorde ett nytt meddelande om integrerad riskhantering för skogsbränder (2026) med en helhetssyn på EU:s förebyggande åtgärder, beredskap, insatser och återhämtning med åtgärder som ska genomföras av kommissionen och medlemsstaterna.

[8] Se kommissionens svar på revisionsrättens särskilda rapport 16/2025: EU-finansiering för att bekämpa skogsbränder | Europeiska revisionsrätten, COM-Replies-SR-2025-16_EN.pdf.
[9] Se revisionsrättens underrubrik före punkt 29, punkterna 10 och 32 samt rutorna 2 och 3.

DEL 2 – PRESTATIONEN HOS PROGRAM INOM RUBRIK 2 I DEN FLERÅRIGA BUDGETRAMEN

Ramen för prestationsrapportering

Kommissionen välkomnar revisionsrättens bedömning att kommissionens resultatrapportering för rubrik 2 i den fleråriga budgetramen i den årliga förvaltnings- och resultatrapporten för 2024 följde de gemensamma anvisningarna och att inga väsentliga fel identifierades i rapporterade åtaganden eller betalningar (**punkterna 3.45-3.46**).

Resultatindikatorer

Kommissionen välkomnar revisionsrättens bedömning att de resultatindikatorer som rapporterades för perioderna 2014–2020 och 2021–2027 i stort sett definierades enligt SMART-principen (**punkt 3.50**).

De centrala resultatindikatorer som rapporteras i programmets resultatförklaringar (bilaga 4 till den årliga förvaltnings- och resultatrapporten) är de som anges i respektive programlagstiftningsramar som antagits av Europaparlamentet och rådet, till exempel resultatramen för sammanhållningspolitiken.

Kommissionen anser att utfall och resultat i samband med den årliga övervakningen och rapporteringen om resultaten av EU:s budgetprogram är de lämpligaste och mest användbara indikatorerna för resultatbedömningen. Dessa indikatorer gör det möjligt att i tid övervaka hur genomförandet fortskrider och kan direkt tillskrivas EU-finansierade insatser (**punkterna 3.52–3.54**).

Kommissionen instämmer i vikten av att bedöma effekterna av EU-finansieringen i samband med utvärderingarna. Som erkänns i verktygslådan för bättre lagstiftning är användningen av effektindikatorer i den årliga övervakningen dock föremål för betydande metodologiska begränsningar, i synnerhet svårigheten att upprätta kopplingar mellan finansierad verksamhet och observerade förändringar samt den tidsförskjutning som är förenad med att uppnå mätbara effekter. Denna begränsning är särskilt relevant på områdena sysselsättning, utbildning och social integration. För insatser som riktar sig till enskilda personer kräver tillförlitlig konsekvensmätning i allmänhet kontrafaktiska konsekvensbedömningar och användning av kontrollgruppsdata och avancerade analysmetoder.

Prestationsramen för 2021–2027 återspeglade lärdomarna från den föregående programperioden och tog upp identifierade begränsningar, inklusive den begränsade tillgången till resultatindikatorer inom ramen för sammanhållningspolitiken 2014–2020.

Urval av resultatindikatorer i programmets resultatförklaringar

I resultatförklaringarna för programmet ingår ett urval av upp till nio resultatindikatorer från de centrala resultatindikatorer som anges i respektive programförordningar. Urvalet grundar sig främst på indikatorernas relevans och deras förmåga att på ett meningsfullt sätt täcka programmålen. Dessutom är den fullständiga uppsättningen centrala resultatindikatorer fortfarande offentligt tillgängliga i en särskild pdf-fil som offentliggörs på webbplatsen för resultatförklaringar för program.

För Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Sammanhållningsfonden valdes indikatorerna ut på grundval av hur ofta de användes i medlemsstaterna och deras bidrag till EU:s relevanta politiska mål. De rapporterade värdena ger därför en representativ översikt över de framsteg som gjorts för att uppnå EU-programmens mål.

Avsnittet ”konkreta exempel på resultat”

Prestationsförklaringarna för programmet innehåller flera kompletterande avsnitt med information om programmets resultat (**punkt 3.49**). Ett av dessa avsnitt är ”konkreta exempel på resultat” som ger exempel på programmets genomförande och instrumentets resultat. Beroende på programmets art och dess genomförandefas kan dessa exempel hänvisa antingen till resultat som redan uppnåtts på plats eller till andra relevanta delmål för genomförandet, inklusive utfall och förväntade resultat från utvalda insatser. Detta är särskilt relevant för program med längre genomförandecykler, till exempel Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden. I beskrivningarna i detta avsnitt anges arten och fasen för de resultat som rapporteras.

Bedömning av framstegen mot indikatormålen

Kommissionen välkomnar revisionsrättens bedömning att metoden för att bedöma indikatorernas framsteg mot sina mål förblev oförändrad i stabiliteten i den övergripande resultatramen (**punkt 3.78**).

Kommissionen medger att det i vissa fall finns skillnader mellan revisionsrättens och kommissionens bedömningar av huruvida prestationsindikatorer är på väg att nå sina mål. Dessa skillnader beror på att olika metodologiska metoder tillämpas och detta kan leda till olika slutsatser. I kommissionens bedömning beaktas inte bara tidigare rapporterade resultat utan även ytterligare relevant information, inklusive läget för utvalda och genomförda insatser, finansiellt genomförande samt lärdomar från tidigare programperioder.

När det gäller det begränsade antalet delmål för Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden noterar kommissionen att den nuvarande utformningen av prestationsövervakningssystemet är helt anpassad till den tillämpliga ram som fastställts av Europaparlamentet och rådet.

När det gäller indikatorerna för Erasmus+ återspeglar ett tidigt uppnående av vissa mål det sammanhang där de fastställdes. Vissa mål fastställdes i början av programmet på grundval av försiktiga antaganden under en period som präglades av en återhämtning av rörligheten i utbildningssyfte efter covid-19-pandemin som gick snabbare än vad som ursprungligen förväntades. Kommissionen kommer vid behov att se över målvärdena för den återstående genomförandeperioden.

Kommissionen understryker också att en omfattande bedömning av programmets resultat kräver en kombinerad analys av indikatordata tillsammans med andra kvantitativa och kvalitativa bevis.

De rapporterade uppgifternas spårbarhet

Kommissionen välkomnar revisionsrättens bedömning att de flesta kvantitativa hänvisningar till programmen baserades på relevanta styrkande bevis och att de rapporterade resultatuppgifterna var spårbara (**punkterna 3.47, 3.55–3.57**).

När det gäller indikatorerna för Erasmus+ välkomnar kommissionen revisionsrättens bedömning att programmet är ett exempel på god praxis vid övervakning och utvärdering av resultat (**punkt 3.76**). I detta sammanhang välkomnar kommissionen revisionsrättens positiva bedömning av övervakningen av resultatindikatorer och uttrycker sitt åtagande att fortsätta att noga följa upp deras framsteg, inklusive att säkerställa fullständig anpassning till instruktionerna i den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten, i framtida rapporteringscykler (**punkterna 3.55, 3.76**).

Kommissionen anser att säkerställandet av prestandauppgifternas tillförlitlighet, konsekvens och kvalitet är avgörande för en sund övervakning och rapportering av programgenomförandet. Den tar särskild hänsyn till denna aspekt under hela rapporteringscykeln.

Rekommendation 3.1 – Förbättra prestationsrapporteringen

Kommissionen bör

a) identifiera effektindikatorer för att underlätta bedömningen av programmens långsiktiga prestation som skulle bidra till efterhandsutvärderingarna av den fleråriga budgetramen 2021–2027,

b) uppdatera målvärdena för Erasmus+ på grundval av nuvarande resultat och den återstående genomförandeperioden.

Måldatum för genomförande: inför den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten för 2026.

Kommissionen **godtar inte** rekommendation 3.1 a.

Kommissionen anser att prestationsövervakning främst bör baseras på output- och resultatindikatorer som är direkt kopplade till de insatser som finansieras och kan mätas i tid. Å andra sidan kan effekterna på de flesta områden endast bedömas på ett meningsfullt sätt genom utvärderingar som genomförs inom ramen för bättre lagstiftning vilket ofta kräver särskilt analytiskt arbete baserat på avancerade metoder, inklusive kontrafaktiska konsekvensanalyser. Detta analytiska arbete bygger ofta på flera datakällor och stöds av ytterligare information, inklusive kvalitativa data och särskilda studier. Dessutom kan offentliggörande av sådana indikatorer inom ramen för en årlig budgetrapportering uppfattas som en nära koppling mellan förändringar av dessa indikatorer och tillhörande finansiering. Att identifiera effektindikatorer i detta sammanhang riskerar att införa mått som inte på ett meningsfullt sätt återspeglar orsakssambandet och kan leda till en alltför förenklad bedömning.

Kommissionen **godtar** rekommendation 3.1 b.

Rekommendation 3.2 – Förbättra sammanfattningen av programmets viktigaste resultat

Kommissionen bör i den inledande rubrik som rör konkreta exempel på resultat i resultatförklaringarna för programmen endast avslöja uppgifter om faktiska resultat.

Måldatum för genomförande: inför den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten för 2026.

Kommissionen **godtar delvis** denna rekommendation.

Kommissionen håller med om att den information som presenteras i den inledande rubriken med konkreta exempel bör omfatta faktiska resultat. För vissa program för delad förvaltning är rapporteringen om utvalda projekt som håller på att genomföras fortfarande relevant eftersom

många investeringar är fleråriga till sin karaktär och kräver avsevärd tid för att genomföras. Kommissionen kommer att fortsätta att säkerställa öppen rapportering i bilaga 4 till den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten genom att tydligt ange var rapporterade siffror avser utvalda eller pågående projekt som ännu inte har genomförts fullt ut. Allteftersom genomförandet fortskrider kommer rapporteringen i allt högre grad att bygga på faktiska genomförandevärden och resultat.

EUROPEISKA KOMMISSIONENS SVAR PÅ EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS ÅRSRAPPORT FÖR 2025, KAPITEL 4: INTÄKTER

I. KOMMISSIONENS SVAR I KORTHET

Kommissionen välkomnar Europeiska revisionsrättens observation att felen i intäktstransaktionerna fortfarande inte är väsentliga och att de intäktsrelaterade system som den granskade i regel var ändamålsenliga. Kommissionen kommer att följa upp de problem som identifierats av Europeiska revisionsrätten även genom sitt eget kontroll- och revisionsarbete.

När det gäller **egna medel baserade på bruttonationalinkomst (BNI)** fäster kommissionen stor vikt vid den noggranna övervakningen av hur snabbt medlemsstaterna lägger fram sina BNI-reservationer. Kommissionen har inrättat ett system för att övervaka medlemsstaternas efterlevnad av de rättsliga kraven och informerar intressenterna om läget när det gäller reservationer på ett öppet sätt.

När det gäller **momsbaserade egna medel** välkomnar kommissionen revisionsrättens iakttagelse att antalet momsreservationer har minskat avsevärt liksom framstegen med att häva reservationer som varit utestående i mer än fem år. Kommissionen fortsätter sina ansträngningar för att minska antalet öppna reservationer. Kommissionen är fortsatt fast besluten att ta itu med och lösa de kvarstående frågorna.

När det gäller **traditionella egna medel** kommer kommissionen att fortsätta att övervaka öppna punkter för traditionella egna medel och har inkluderat granskningen av de normala och separata räkenskaperna som en sekundär fråga i inspektionsprogrammet för 19 medlemsstater 2026.

När det gäller **EU:s intäkter från icke-materialutnyttjat plastförpackningsavfall** under kvartal ett 2026 slutförde kommissionen den första inspektionscykeln för dessa nya egna medel. Kommissionen gjorde reservationer mot medlemsstater som inte använder de två sammanställningsmetoderna och mot andra fall där brister konstaterades.

II. KOMMISSIONENS SVAR PÅ REVISIONSRÄTTENS HUVUDSAKLIGA IAKTTAGELSER

Transaktionernas korrekthet

Kommissionen välkomnar revisionsrättens bedömning (**punkt 4.8**) av ett urval av 65 betalningskrav som visade att ingen av dem påverkades av ett kvantifierbart fel.

1. Granskning av delar av förvaltnings- och kontrollsystem

Vissa medlemsstaters fördröjda hantering av BNI-reservationer

Kommissionen fäster stor vikt vid en noggrann övervakning av att medlemsstaterna lämnar in sina BNI-reservationer i tid (**punkterna 4.10–4.11**). Kommissionen har inrättat ett system för att övervaka medlemsstaternas efterlevnad av de rättsliga kraven i detta avseende (däribland att skicka påminnelser och ta ut dröjsmålsränta) och informerar intressenterna om läget när det gäller reservationer på ett öppet sätt.

Begränsningar i tillämpningen av ränta på BNI-reservationer

När det gäller revisionsrättens synpunkter på debitering av dröjsmålsränta (**punkterna 4.12–4.13 och punkt 4.15**) håller kommissionen inte med om påståendet att den använder detta lagstiftningsverktyg i begränsad utsträckning.

Som redan nämnts i svaret på revisionsrättens rapport 2023[1] vill kommissionen understryka att den för alla upphävda reservationer har bedömt huruvida de rättsliga bestämmelserna om dröjsmålsränta är tillämpliga. År 2025 upphävde kommissionen 19 reservationer i tio medlemsstater och debiterade ränta för de två reservationer för vilka dröjsmålsränta skulle betalas.

Kommissionen stöder revisionsrättens iakttagelse (**punkt 4.16**) att dröjsmålsränta ger medlemsstaterna incitament att ta itu med reservationer i god tid. Kommissionen klargör att alla medlemsstater behandlas på samma sätt. I de fall där det är möjligt att kvantifiera effekterna av de reservationer som är föremål för ränta tillämpas alltid dröjsmålsränta lika och utan diskriminering för alla medlemsstater.

Förenkling av systemet med momsbaserade egna medel

Kommissionen välkomnar revisionsrättens bedömning (**punkt 4.17**) att förenklingen av momsbaserade egna medel för den fleråriga budgetramen 2021–2027 avsevärt minskade antalet momsreservationer.

Medlemsstaternas förvaltning och redovisning av traditionella egna medel

När det gäller uppföljningen av öppna punkter för traditionella egna medel (**punkt 4.18**) betonar kommissionen att ökningen (14 %) av det utestående antalet öppna punkter för traditionella egna medel i slutet av 2025 främst beror på att dubbelt så många inspektionsrapporter utfärdades 2025 jämfört med 2024 till följd av den nyligen använda TORMIS-applikationen vilket gjorde det möjligt för kommissionen att slutföra fler rapporter under det faktiska inspektionsåret. Det ökade antalet rapporter resulterade i över dubbelt så många nya punkter 2025 jämfört med 2024.

När det gäller minskningen av antalet stängda punkter 2025 jämfört med 2024 och de långvariga öppna punkterna för traditionella egna medel (**punkt 4.19**) vill kommissionen betona att komplexiteten och mångfalden av öppna punkter för traditionella egna medel kräver en bedömning från fall till fall. I de flesta fall rör dessa punkter mycket komplexa situationer eller väntar på

[1] Årsrapporterna 2023 om genomförandet av EU:s budget för budgetåret 2023 och om den verksamhet som finansieras genom nionde, tionde och elfte Europeiska utvecklingsfonden (EUF) för budgetåret 2023.

resultatet av pågående rättsliga förfaranden i medlemsstaterna eller ändringar av medlemsstaternas interna förfaranden, it-system eller lagstiftning.

Medlemsstaternas uppgifter om plastförpackningsavfall och relaterade reservationer

Som också anges i kommissionens svar på den särskilda rapporten 16/2024 (COM-Replies-SR-2024-16_EN.pdf) utför kommissionen vid sina inspektioner kontroller av källdata för beräkning av icke-återvinningsbart plastförpackningsavfall (**punkterna 4.25–4.27**) i syfte att säkerställa att uppgifterna är lämpliga, av tillräcklig kvalitet och med tillräcklig täckning, att de samlas in på ett lämpligt sätt, att metoderna för beräkning av icke-återvinningsbart plastförpackningsavfall är sunda och spårbara och att resultaten är konsekventa. För identifierade brister har kommissionen vid behov reserverat sig och infört tidsfrister inom vilka reservationerna bör åtgärdas. I juni 2026 hade kommissionen gjort 52 reservationer på grundval av de inspektioner som genomförts hittills och som bland annat omfattade beräkningen av det genererade plastförpackningsavfallet och de två metoder som använts för att uppskatta det. Under första kvartalet 2026 avslutade kommissionen den första inspektionscykeln för dessa nya egna medel genom att besöka de återstående fem medlemsstaterna. Kommissionen upprepar betydelsen av reservationsmekanismen i processen för att förbättra uppgifterna och är övertygad om att uppgifterna kommer att nå de kvalitets-, noggrannhets- och efterlevnadsnivåer som krävs innan reservationerna upphävs.

EU:s tullbyrå och EU:s tulldatacentral

Kommissionen har tagit de första stegen i upphandlingsprocessen för att välja utvecklare av e-handelsfasen för EU:s tulldatacentral (**punkterna 4.28–4.30**). En första prototyp utvecklades från andra kvartalet 2025 till fjärde kvartalet 2025 för att modellera de viktigaste grundläggande delarna av EU:s tulldatacentral och bekräfta deras genomförbarhet. Samtidigt utvecklades övergångslösningen för avskaffandet av minimitröskeln för e-handelsförsändelser av lågt värde och verkställandet av 3 euro-tullar och hanteringsavgift som håller på att tas i bruk (från och med den 1 juli 2026 för 3 euro-tullar och från och med den 1 november 2026 för hanteringsavgiften).

Ett fullständigt anbudsförfarande för upphandling av e-handelsdatacentralen genom en konkurrenspräglad dialog offentliggjordes den 8 juni 2026.

Samtidigt har den tillfälliga arbetsgruppen med medlemsstaterna vid olika möten sedan fjärde kvartalet 2025 granskat kommissionens arbete och integrerat kommentarer. Liknande parallella diskussioner har också förts med de stora e-handelsleverantörerna. Anbudsförfarandet förväntas vara avslutat till första kvartalet 2027. Detta skulle ge ett år och ett kvartal för att ta fram, testa och genomföra EU:s tulldatacentral för e-handel innan den tas i drift den 1 juli 2028. Med tanke på ett sådant projekts inneboende komplexitet finns det alltid en risk för små förseningar men det bör noteras att tullavgiften på 3 euro för försändelser av lågt värde (som ska betalas från och med den 1 juli 2026) och EU:s hanteringsavgift för e-handel (som ska betalas från och med den 1 november 2026) hanteras utanför detta avtal och kommer att vara i drift vid de förväntade förfallodatumen.

Med utgångspunkt i erfarenheterna från e-handelsdatacentralen kommer hela EU:s tulldatacentral att utvecklas under ledning av EU:s tullbyrå som formellt kommer att inrättas. Hela EU:s datacentral förväntas vara i drift senast 2030, före 2031 när de relevanta bestämmelserna kommer att träda i kraft (kombination av artiklarna 39 och 208 i den slutliga överenskommelsen[2]).

Övergång till en digital och driftskompatibel tullmiljö i EU

Kommissionen håller med om att de fullständiga fördelarna med den nuvarande digitaliseringen av unionens tullkodex inte kan uppnås fullt ut förrän alla medlemsstater har slutfört införandet av de relevanta systemen och överför fullständiga dataset till kommissionen (**punkterna 4.31–4.34**). Sådana genomföranden kommer att underlätta en snabb integrering av alla EU:s it-system på tullområdet och ge privata företag och intressenter en harmonisk it-miljö.

Kommissionen noterar att det övergripande genomförandet av tullkodexens elektroniska miljö har gått framåt avsevärt och att de flesta av de system som föreskrivs i arbetsprogrammet för tullkodexen är operativa där medlemsstaterna arbetar i en helt integrerad digital miljö och medför de verkliga fördelar som tullkodexen erbjuder. De återstående förseningarna rör ett begränsat antal medlemsstater och i flera fall rör de endast de sista stegen i övergången till de nya systemen. I dag har 100 procent av alla centrala system och 97 procent av alla nationella system införts. För de decentraliserade transeuropeiska systemen ligger graden av färdigställande på 93 % med fem medlemsstater som fortfarande står inför förseningar med en eller flera icke-kärnfunktioner för det automatiserade exportsystemet, elva medlemsstater som ännu inte har genomfört hela tillämpningsområdet för projektet för centraliserad klarering vid import och tre medlemsstater som står inför förseningar med den nationella delen av systemet för förvaltning av garantier. Under tiden har de andra transeuropeiska system som kräver nationell utveckling införts, med importkontrollsystem 2 (ICS2) version 1-2-3, det nya datoriserade transiteringssystemet fas 5 och 6 (NCTS) och det automatiserade exportsystemet (AES) steg 1 eller kärnfunktioner, bevis på unionsfas 1 och 2 (även om den senare ännu inte innehåller gränssnittet mot den europeiska kontaktpunkten för sjöfart som ett undantag har beviljats för fram till den 1 mars 2027).

Under 2025 inleddes överträdelseförfaranden mot medlemsstater som ännu inte hade fullgjort sina skyldigheter när det gäller införandet av nationella importsystem (NIS), systemet för tillfällig lagring i luften (TS Air) och överföringen av övervakningsdata III. När det gäller det nationella importsystemet och TS Air-systemet har överträdelseförfaranden inletts mot åtta medlemsstater för vart och ett av de elektroniska systemen på grund av förseningar i genomförandet. Flera medlemsstater har redan uppnått efterlevnad efter kommissionens ingripande och kommissionen förväntar sig att överträdelserna ska upphöra inom en mycket snar framtid. Flera andra medlemsstater håller för närvarande på att slutföra genomförandet och har åtagit sig att slutföra efterlevnaden under 2026

[2] Europaparlamentets och rådets politiska överenskommelse av den 26 mars 2026 om kommissionens förslag 2023 om en övergripande reform av EU:s tullunion https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs/eu-customs-reform_en.

under nära övervakning av kommissionen. För det nationella importsystemet och TS Air kräver endast ett mycket begränsat antal fall fortfarande upptrappning under överträdelseförfarandet.

När det gäller det automatiska exportsystemet pågår ett överträdelseförfarande och kommissionens avdelningar kontrollerar efterlevnaden för ytterligare några medlemsstater som administrativa skrivelser riktas till. Beroende på svaren kan kommissionen besluta att inleda ytterligare överträdelseförfaranden inom en snar framtid.

När det gäller övervakning III inleddes även överträdelseförfaranden mot tretton medlemsstater som inte översände hela datauppsättningen i bilaga 21-03. När dessa förfaranden inletts har flera medlemsstater uppnått efterlevnad och respektive överträdelser har nu föreslagits för avslutande. Bland de återstående fallen har de andra medlemsstaterna åtagit sig att slutföra övergången till det fullständiga datasetet under första halvåret 2026 och betydande tekniska framsteg har redan gjorts. Kommissionen övervakar noggrant dessa åtaganden och är beredd att vid behov vidta ytterligare verkställighetsåtgärder.

Kommissionen anser därför att överträdelseförfarandena har visat sig vara ett effektivt instrument för att påskynda efterlevnaden. När det gäller pågående överträdelseförfaranden tyder de nuvarande genomförandeplanerna på att fullständig efterlevnad skulle kunna uppnås i de flesta fall innan nästa förfarandefas i överträdelseförfarandet blir nödvändig.

Kommissionen fortsätter att noga övervaka genomförandet av alla elektroniska system i tullkodexen och att vid behov stödja medlemsstaterna.

I slutet av 2026 bör prognosen för den totala digitala slutförandegraden i tullkodexen uppgå till ~99 %. Införandet av transeuropeiska system bör uppgå till 99,3 procent och de nationella systemens operativa beredskap bör uppgå till 98,5 %. Vissa förseningar kommer sannolikt att sträcka sig längre än 2026. Dessa är kända, har identifierats och håller på att hanteras. Medlemsstater med färdigställandedatum efter 2026 uppmanas att tidigarelägga dessa när så är möjligt.

Kommissionen kommer att fortsätta att fullt ut genomföra tullkodexens arbetsprogram och kommer vid behov att använda alla tillgängliga verkställighetsinstrument, inklusive hänskjutanden till domstolen, för att säkerställa ett enhetligt genomförande av unionens tullagstiftning.

2. Årliga verksamhetsrapporter

Kommissionen välkomnar Europeiska revisionsrättens bedömning (**punkterna 4.35–4.36**) att informationen om de egna medlens korrekthet i Generaldirektoratet för budget och Eurostats årliga verksamhetsrapporter för 2025 i regel bekräftade våra iakttagelser och slutsatser.

3. Slutsats och rekommendationer

Se kommissionens svar i avsnitt III när det gäller **punkt 4.41**, rekommendation 4.1.

III. KOMMISSIONENS SVAR PÅ REKOMMENDATIONERNA

Rekommendation 4.1 – Föreslå tydligare regler för debitering av dröjsmålsränta

I sitt förslag till förordning om tillgängliggörande av bruttonationalinkomsten förtydligar man otvetydiga och fullständiga regler för dröjsmålsränta så att ränta tas ut när medlemsstaterna inte tillhandahåller nödvändig information inom den föreskrivna tidsfristen.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Kommissionen **godtar delvis** rekommendation 4.1.

Kommissionen bedömer systematiskt tillämpningen av räntan när medlemsstaterna inte lämnar de nödvändiga uppgifterna inom den föreskrivna tidsfristen och tillämpar ränta i samtliga fall där villkoren för att beräkna räntan är uppfyllda.

I sitt kommande förslag till förordning om tillgängliggörande av uppgifter, som för närvarande diskuteras internt, avser kommissionen att förenkla och harmonisera tillämpningen av dröjsmålsränta på bruttonationalinkomsten i de fall där medlemsstaterna underlåter att tillhandahålla den information som krävs. Kommissionen påpekar dock att den i detta skede inte är i stånd att göra några särskilda åtaganden när det gäller eventuella lagstiftningsförslag och resultatet av lagstiftningsförhandlingarna med parlamentet och rådet.

EUROPEISKA KOMMISSIONENS SVAR PÅ EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS ÅRSRAPPORT FÖR 2025, KAPITEL 5: Inre marknaden, innovation och digitalisering

I. KOMMISSIONENS SVAR I KORTHET

De betalningar som gjorts under 2025 inom den fleråriga budgetramens rubrik 1, Inre marknaden, innovation och digitalisering sträcker sig över flera program, såsom Horisont Europa, EU:s nuvarande ramprogram för forskning och innovation, dess föregångare Horisont 2020 och Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE). På grund av forskningsprojektens vanligen fleråriga karaktär avsåg två tredjedelar av de granskade utbetalningarna till forskningsverksamhet år 2024 inom Horisont 2020.

Kommissionen noterar den felnivå som uppskattats av Europeiska revisionsrätten (*revisionsrätten*) (**punkt 5.11**) vilken ligger inom de senaste årens intervall men något lägre än 2024.

Det sätt som medel betalas ut på har en direkt inverkan på risken för fel och förenklade regler skulle kunna minska denna risk. Kommissionen erinrar även om att företagsmallen för bidragsavtal redan används inom Horisont Europa. Denna mall är bifogad till kommissionens interna bestämmelser för alla EU:s finansieringsprogram, och i den används i hög grad de förenklade kostnadsalternativen (enhetskostnader, schablonsatser och enhetsbelopp) liksom enklare system för kostnadsersättning på lämpliga områden. Ytterligare vägledning om företagsmallen för bidragsavtal finns i det kommenterade bidragsavtalet. Kommissionen är fortfarande fast besluten att ytterligare förenkla reglerna och förfarandena för att minska både risken för fel och bördan för stödmottagarna.

I detta sammanhang har kommissionen som mål att senast 2027 tillhandahålla omkring 50 % av budgeten för ansökningsomgången i offentliggjorda arbetsprogram i form av enhetsbelopp. Kommissionen är fast besluten att kontinuerligt övervaka och utvärdera användningen av enhetsbelopp för att upprätthålla kvaliteten och integriteten, och den uppdaterar regelbundet sin vägledning på detta område.

Kommissionens analys av ett urval av bidrag (120 enhetsbelopp som valts ut från Horisont Europas andra pelare) visar att det inte finns någon betydande skillnad i de totala personalkostnaderna som andel av de totala kostnaderna vid jämförelse av bidrag i form av enhetsbelopp och bidrag för faktiska kostnader. Vår analys visar inte heller att personalkostnaderna systematiskt är högre när enhetsbelopp används.

II. KOMMISSIONENS SVAR PÅ REVISIONSRÄTTENS HUVUDSAKLIGA IAKTTAGELSER

1. Transaktionernas korrekthet

Kommissionen noterar den felnivå på 2,9 % som uppskattats av revisionsrätten (**punkt 5.11**) och kommer att följa upp de problem som revisionsrätten identifierat (se punkterna **5.11–5.27**) och som kommenteras i avsnittet nedan.

Kommissionen noterar de fall av kvantifierbara fel som revisionsrätten rapporterat för ytterligare åtgärder.

Personalkostnader innehåller flest fel

Kommissionen medger att personalkostnaderna har fortsatt att vara den största källan till fel (**punkt 5.16**). Detta är en logisk följd av det faktum att personalkostnader står för huvuddelen av de totala kostnader som stödmottagarna redovisat inom ramen för Horisont Europa. Kommissionen noterar också att två icke kvantifierbara fel berodde på felaktig tillämpning av reglerna för beräkning av personalkostnader i Horisont Europa-projekt.

Begärd kostnadsersättning för tid som inte ägnats åt projektet

När det gäller iakttagelsen i punkt **5.17** noterar kommissionen slutsatserna om att kostnadsersättningen för tid som ägnats en åtgärd begärdes ut på fel sätt inom vissa projekt. När bidrag ges för faktiska kostnader stämmer det att de personalkostnader som är nödvändiga för genomförandet av åtgärden ska vara direkt mätbara. Det innebär att det faktiska antalet timmar (inom Horisont 2020) eller dagar (inom Horisont Europa) som läggs på att genomföra en åtgärd måste registreras via tillförlitliga system för mätning av tidsåtgång.

Denna viktiga aspekt har kontinuerligt lyfts fram vid tidigare och aktuella utåtriktade evenemang. Det gäller särskilt den serie nationella evenemang om genomförandet av Horisont Europa som påbörjats under 2026 i de olika EU-länderna (den s.k. huvudstadsturnén, eller *tour des capitales*). Vid dessa evenemang betonas särskilt hur man kan undvika fel i ersättningsanspråk, inbegripet i fråga om personalkostnader.

Kommissionen övervakar kontinuerligt genomförandet av EU:s finansieringsprogram och drar lärdomar för att identifiera de lämpligaste finansieringsmodellerna med hänsyn till politiska mål och prioriteringar, inom gränserna för den tillämpliga rättsliga ramen. När det gäller de särskilda iakttagelserna i **ruta 5.1** instämmer kommissionen i att det är viktigt att se till att finansieringsmodellen förblir ändamålsenlig och kommer att bedöma de praktiska konsekvenserna för den berörda stödmottagaren.

Felaktig beräkning av tim- eller dagskostnader

När det gäller iakttagelserna i **punkterna 5.19** och **5.20** noterar kommissionen att timkostnaderna (för Horisont 2020) och dagskostnaderna (för Horisont Europa) har beräknats på fel sätt inom vissa projekt. Det stämmer att bidragsmottagarna ska beräkna sina personalkostnader genom att följa de tillämpliga formlerna i de bidragsavtal som tecknats inom Horisont 2020 och Horisont Europa och

som förklaras närmare i den kommenterade mallen för bidragsavtal inom Horisont 2020 och i den kommenterade företagsmallen för bidragsavtal, som även används inom Horisont Europa.

Inom Horisont 2020 fanns flera tillåtna sätt att beräkna den produktionstid som skulle användas för en korrekt beräkning av timkostnaden. Inom Horisont Europa används däremot en gemensam beräkningsmetod för de flesta EU-programmen i den nuvarande fleråriga budgetramen, där en förenklad pro rata-metod med 215 dagar under rapporteringsperioden används för att beräkna dagskostnaden.

När det gäller de särskilda iakttagelserna i **ruta 5.2** om *icke stödberättigande kostnader som tagits med i ersättningsanspråk för personalkostnader* noterar kommissionen att vissa kostnader som ersatts genom nationella socialförsäkringssystem inte definitivt uppbars av stödmottagarna. Såsom med rätta påpekas måste stödmottagarna, i enlighet med de allmänna villkoren för stödberättigande för faktiska kostnader, på ett faktiskt och definitivt sätt ha ådragit sig kostnaderna.

Kommissionen har kontinuerligt betonat de korrekta beräkningar och formler som ska användas i detta avseende under tidigare och aktuella utåtriktade evenemang, bland annat under de nationella evenemangen om genomförandet av Horisont Europa (*tour des capitales*) som börjat genomföras under 2026.

Andra direkta kostnader som inte var nödvändiga för åtgärden

När det gäller iakttagelserna i **punkt 5.21** noterar kommissionen att vissa kostnader inte ansetts nödvändiga för genomförandet av åtgärden. Detta är dock ett allmänt krav som stödmottagarna måste iaktta för att en kostnad ska vara stödberättigande och kravet gäller alla kostnadskategorier (artikel 6.1 i den tillämpliga mallen för bidragsavtal).

I detta sammanhang har kommissionen betonat vikten av att uppfylla både allmänna och särskilda villkor för kostnaders stödberättigande under tidigare och aktuella utåtriktade evenemang, liksom i svar på frågor från stödmottagare, bland annat via helpdesken *Research Enquiry Service*.

Brister i användningen av bidrag i form av enhetsbelopp

Svar på ruta 5.3

Exempel på brister i utbetalningar av bidrag i form av enhetsbelopp

Det saknas bevis på en tillförlitlig förhandsbedömning av budgeten

Kommissionen erinrar om att syftet med samförståndsmöten, som utmynnar i en sammanfattande utvärderingsrapport, är att de experter som gör utvärderingen ska nå fram till en gemensam uppfattning och bedömning. Under dessa möten diskuteras de olika experternas åsikter, vilka kan komma att ändras. Det är därför inte ovanligt att farhågor som uttrycks i en experts individuella utvärderingsrapport inte finns med i den slutliga sammanfattande utvärderingsrapporten. I fall då utvärderarna inte är eniga får experterna redovisa minoritetssynpunkter/avvikande synpunkter i samförståndsrapporten. I de tre granskade fallen fanns inga sådana minoritetssynpunkter, vilket tyder på att vissa experters ursprungliga reservationer drogs tillbaka enhälligt under samförståndsmötena.

När det gäller frågan om jämförelser av de föreslagna personalkostnaderna betonar kommissionen att organisationer som deltar i flera Horisont Europa-projekt ofta budgeterar mycket olika

personalkostnader och totala personalkostnader för olika projekt. Det kan exempelvis bero på att projekten har olika karaktär eller på att det är olika avdelningar inom organisationen som deltar.

Horisont Europas resultattavla för utvärdering av bidrag i form av enhetsbelopp bygger på genomsnittliga personalkostnader i tidigare bidrag för faktiska kostnader. Det är därför normalt att de budgeterade kostnaderna för mer erfarna anställda ligger över dessa genomsnitt, inbegripet över den 80:e percentilen. 'Experterna informeras uttryckligen om att de bör godta detta som ett skäl till högre personalkostnader, förutsatt att de anser att kvalifikationsnivån hos de mer erfarna anställda är lämplig och nödvändig. På samma sätt förväntas de personalkostnader som budgeteras för de efterföljande åren vara högre än historiska värden, med tanke på löneökningar och inflation.

När det gäller de tre granskade bidragen anser kommissionen att det vid tidpunkten för utvärderingen var motiverat att godkänna de budgeterade beloppen.

Otydlig definition av resultat och otillräckligt genomförande av arbetspaket

När det gäller godtagandet av arbetspaket betalas bidrag i form av enhetsbelopp ut om projektet genomförs i enlighet med beskrivningen av åtgärden i bilaga 1 till det kommenterade bidragsavtalet[1]. Inom Horisont Europa bedöms arbetspaketen på grundval av den verksamhet som bedrivs, oberoende av vilka resultat eller mål som uppnås. Det bör inte finnas någon avvikelse från principen att bidrag i form av enhetsbelopp inom ramen för Horisont Europa är verksamhetsbaserade, inte resultat- eller framgångsbaserade.

Stödmottagarna måste emellertid inte bara bedriva verksamheten utan även säkerställa en minimistandard i fråga om kvalitet för att verksamheten ska anses vara slutförd. Stödmottagarna är skyldiga att se till att verksamheten "genomförts korrekt", vilket innebär att arbetet måste utföras på ett korrekt sätt (dvs. hålla god kvalitet och uppfylla standarderna på det berörda området) och i rätt tid[2].

Den minimistandard för kvalitet som tillämpas ska vara densamma för alla projekt inom Horisont Europa, oavsett om faktiska kostnader eller förenklade kostnadsalternativ används.

Kommissionen anser att åtgärden kunde ha beskrivits mer ingående i beskrivningen av arbetspaketet när det gäller ett av de tre granskade bidragen. Trots detta anser kommissionen att konsortiets verksamhet inom varje arbetspaket höll en godtagbar nivå och att konsortiet rapporterade om verksamheter på grundval av vilka arbetspaketet kan anses ha slutförts.

För övrigt utvärderades de förslag som låg till grund för de bidrag som granskats av revisionsrätten 2022. Sedan dess har kommissionen gett genomförandetjänster och expertutvärderare mer omfattande vägledning om hur budgeten för enhetsbelopp ska utvärderas, hur detta ska dokumenteras i utvärderingsrapporterna samt hur slutförandet av arbetspaket ska bedömas för att utlösa betalningar. Dessutom uppdaterades förslagsmallarna för Horisont Europa i april 2024 vad gäller detaljnivån i beskrivningen av arbetspaket och arbetsuppgifter.

På det hela taget anser kommissionen att dess finansiering i form av enhetsbelopp inom ramen för Horisont Europa bygger på ett stabilt tillvägagångssätt som säkerställer en sund ekonomisk förvaltning, samtidigt som det för med sig betydande förenklingar för bidragsmottagarna. Kommissionen förblir dock fast besluten att noga övervaka finansieringen genom enhetsbelopp och kommer att anpassa vägledningen och metoden vid behov. Denna kontinuerliga förbättringsprocess

[1] Se vägledningen för företag om EU-bidrag i form av enhetsbelopp: How to manage your lump sum grants (extern vägledning) och Lump sum guide A-Z (intern vägledning).
[2] Det kommenterade bidragsavtalet, artikel 11.

beaktar både rekommendationer från revisionsrätten och lärdomar som dragits av återkoppling från användare, genomförandedata och granskningsresultat.

När det gäller iakttagelsen i **punkt 5.25** medger kommissionen att vägledningen om bedömning av delvis genomförande av arbetspaket och de ekonomiska konsekvenserna av detta kan klargöras ytterligare, särskilt vad gäller slutbetalningar, i syfte att återspegla den strategi som redan fastställts i vägledningen för tekniska efterhandsgranskningar och bidragsminskningar. Samtidigt anser kommissionen att graden av slutförande för ett arbetspaket bedöms av de experter som genomför granskningen, och vid partiellt slutförande måste den resulterande bidragsminskningen alltid bedömas från fall till fall, med beaktande av särdragen hos varje forsknings- och innovationsbidrag.

Stödmottagare utanför EU och små och medelstora företag är mer benägna att göra fel

Kommissionen delar revisionsrättens bedömning att nya aktörer samt små och medelstora företag är de stödmottagare som är mest benägna att göra fel. Deras deltagande ses emellertid som avgörande för programmets framgång och uppmuntras på alla nivåer.

För att minska risken för fel ger kommissionen stöd till sökande och stödmottagare genom informations- och kommunikationskampanjer online samt workshoppar om hur man undviker fel vid redovisning av kostnader. Dessa åtgärder är inriktade på de mer ”felbenägna” aktörerna.

Kommissionen noterar revisionsrättens slutsatser om stödmottagare utanför EU. Kommissionen samlar fortfarande in och behandlar bevis och kan därför inte i detta skede bekräfta att stödmottagare utanför EU är mer benägna att göra fel. Kommissionen kommer även fortsättningsvis att aktivt övervaka hur väl verksamheterna och transaktionerna för stödmottagare i länder utanför EU följer reglerna, i syfte att identifiera eventuella ytterligare risker.

Svar på ruta 5.4

Exempel på stödmottagare i länder utanför EU som begärt ersättning för icke stödberättigande kostnader

Kommissionen medger att de kostnader som avses i ruta 5.4 inte är stödberättigande. Det finns tydlig vägledning från kommissionen till stödmottagarna där det förklaras att denna typ av utgifter inte är stödberättigande, vilket kommer att upprepas för stödmottagarna. Kommissionen har informerat stödmottagarna om revisionsrättens slutsatser och kommer att återkräva de icke stödberättigande beloppen.

2. Kommissionens kontrollsystem för att förhindra plagiering och dubbel finansiering inom Horisont Europa

Kommissionen instämmer i revisionsrättens bedömning när det gäller de brister som identifierats i kontrollsystemen för att förhindra plagiering och dubbel finansiering inom Horisont Europa (**punkt 5.32**). Kommissionen planerar att stärka förfarandena genom att formalisera validerings- och godkännandeprocessen för att fastställa ett tröskelvärde för likhetsindex och genom att ta bort förslag som fått avslag från databasen. När det gäller den sista identifierade bristen noterar kommissionen att denna endast uppstår när de jämförda förslagen skiljer sig avsevärt åt i fråga om längd, och i synnerhet när källdokumentet är betydligt längre än det dokument mot vilket det bedöms.

I praktiken är det emellertid sällsynt att förslagens längd varierar såpass mycket. Systemet SIMBA (SIMilarity-Based Analysis) beter sig dessutom på samma sätt som andra kommersiella system för kontroll av plagiering.

3. Årliga verksamhetsrapporter och andra förvaltningsverktyg

Kommissionen välkomnar revisionsrättens bedömning att de årliga verksamhetsrapporterna från Hadea och REA gav en rättvisande bild av korrektheten hos de transaktioner som omfattas av deras uppdrag.

När det gäller enhetsbeloppen kommer kommissionen att beakta den förväntade ökningen av bidrag av denna typ inom Horisont Europa och kommer, med utgångspunkt i resultaten av efterhandsgranskningarna av dessa transaktioner, att uppdatera sin fleråriga revisionsplan, i syfte att fortsatt kunna ge rimlig säkerhet om korrektheten i betalningarna på programnivå inom Horisont Europa.

III. KOMMISSIONENS SVAR PÅ REKOMMENDATIONERNA

Rekommendation 5.1 – Förbättra kontrollramen för finansiering med enhetsbelopp på forskningsområdet

Kommissionen bör förbättra kontrollramen för finansiering med enhetsbelopp på forskningsområdet, och i synnerhet

(a) se till att de experter som utför förhandsbedömningen av budgetförslagen utför och dokumenterar nödvändiga kontroller på ett konsekvent sätt,

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Kommissionen **godtar** delrekommendation 5.1 a.

(b) fastställa tydliga kriterier och de procentsatsintervall som ska tillämpas för eventuella bidragsminskningar när arbetspaket endast delvis har slutförts,

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Kommissionen **godtar** delrekommendation 5.1 b.

Kommissionen noterar att dess vägledning och mallar för tekniska efterhandsgranskningar redan innehåller vissa allmänna principer och anger hur de finansiella konsekvenserna av eventuella negativa resultat av en sådan granskning ska beräknas. Dessutom innehåller kommissionens interna företagsvägledning om bidragsminskningar instruktioner om hur de finansiella konsekvenserna ska beräknas i fall då icke-finansiella skyldigheter inte har uppfyllts.

Kommissionen kommer att uppdatera denna interna vägledning ytterligare vad gäller bedömningen av delvis slutförda arbetspaket och de därmed sammanhängande finansiella konsekvenserna vid tidpunkten för slutbetalningen av bidrag i form av enhetsbelopp, detta för att fastställa tydliga

kriterier och intervall för bidragsminskningen. Vid uppdateringen av vägledningen kommer det även att läggas till belysande exempel av hur kriterier och kostnader ska tillämpas på arbetspaket som används inom flera projekt.

Kommissionen anser emellertid att ett arbetspakets slutförandegrad alltid måste bedömas från fall till fall.

I detta sammanhang påminner kommissionen om att resultaten av bidrag i form av enhetsbelopp inte bedöms mer eller mindre strikt än resultaten av bidrag för faktiska kostnader. Samma normer gäller.

Enligt kommissionens egna uppgifter konstateras cirka 4 % av projekten som finansieras med enhetsbelopp inte vara helt slutförda, vilket innebär att de heller inte mottar fullständig betalning. Denna siffra är betydligt högre än när stöd utgår för faktiska kostnader, vilket tyder på att när bidrag ges i form av enhetsbelopp läggs större fokus på forskningsverksamhet och kvalitet.

(c) fastställa antalet tekniska efterhandsgranskningar som behövs för att säkerställa ett statistiskt representativt urval på programnivå i syfte att få lämplig representation för utbetalningar av enhetsbelopp Den fleråriga revisionsplanen bör uppdateras i enlighet med detta.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Kommissionen **godtar** delrekommendation 5.1 c.

Rekommendation 5.2 – Formalisera förfarandena för kontroll av plagiering och dubbel finansiering (i SIMBA)

Kommissionen bör

(a) dokumentera och formellt godkänna den valda nivån för tröskelvärdet för likhetsindexet, inklusive dess motivering,

(b) fastställa förfarandet för godkännande och genomförande av framtida ändringar av indexets tröskelvärde, inbegripet minimikrav på kontroller samt verifieringskedjan.

Måldatum för genomförande: mitten av 2027.

Kommissionen **godtar** delrekommendation 5.2 a om att dokumentera och formellt godkänna den valda nivån för tröskelvärdet för likhetsindexet och dess motivering,

Kommissionen **godtar** delrekommendation 5.2 b om att fastställa ett dokumenterat förfarande för godkännande och genomförande av alla framtida ändringar av indexets tröskelvärde, inbegripet minimikrav på kontroller samt verifieringskedjan.

Uppföljning av föregående års rekommendationer

(**Punkt 5.43, bilaga 5.1**)

Rekommendation 1 a från 2022: Kommissionen välkomnar bedömningen att denna rekommendation har genomförts fullt ut.

I framtiden, då det kommer att finnas fler tillgängliga uppgifter och större erfarenhet av finansiering genom enhetsbelopp, kommer kommissionen att ytterligare analysera huruvida bidrag i form av enhetsbelopp lämpar sig för olika typer av projekt och stödmottagare.

Rekommendation 2 från 2023:

Kommissionen anser att denna rekommendation har **genomförts fullt ut**.

Reglerna i företagsmallen för bidragsavtal om faktiska personalkostnader behöver kompletteras med ytterligare praktisk information för att omfatta specifika parametrar och enskilda situationer, såsom rapporteringsperiodens faktiska längd, den anställdes anställningsperiod och arbetsmönstret under den perioden. Därför innehåller det kommenterade bidragsavtalet ytterligare vägledning om hur dessa faktorer ska beaktas vid beräkningen av de stödberättigande faktiska personalkostnaderna.

I detta sammanhang klargörs i det kommenterade bidragsavtalet både den rekommenderade standardmetoden för beräkning av dagskostnaderna under rapporteringsperioden och en alternativ metod per kalenderår (baserat på de månader under ett kalenderår som ingår i en rapporteringsperiod). Möjligheten att använda denna alternativa beräkningsmetod infördes formellt genom en särskild fotnot i version 1.0 av den 1 april 2023.

Den senaste versionen av det kommenterade bidragsavtalet (version 2.0 av den 1 april 2025) innehåller nu över 20 sidor där reglerna för personalkostnader förklaras. Där ges nödvändig och detaljerad vägledning om hur man beräknar dessa kostnader och fastställer dagskostnader, med stöd av praktiska exempel. Dessutom har förklaringar om de rättsliga reglerna kontinuerligt tillhandahållits genom webbinarier, utbildningar, helpdeskar, nationella kontaktpunkter, utåtriktade evenemang (inklusive de nationella evenemangen under 2026 om genomförandet av Horisont Europa) och utbyten med berörda parter, vilket gör det möjligt för stödmottagarna att bättre förstå och tillämpa reglerna för företags dagskostnader på ett konsekvent sätt för olika projekt och organisationer.

EUROPEISKA KOMMISSIONENS SVAR PÅ EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS ÅRSRAPPORT FÖR 2025, KAPITEL 6: Sammanhållning, resiliens och värden

I. KOMMISSIONENS SVAR I KORTHET

Under 2025 fortsatte sammanhållningspolitiken att spela en viktig roll för att **främja ekonomisk, social och territoriell sammanhållning** till förmån för alla regioner, vilket bekräftades i efterhandsutvärderingen för perioden 2014–2020 och halvtidsutvärderingen för perioden 2021–2027[1]. **Förordningen om halvtidsöversyn**, som antogs i september 2025, gjorde det möjligt att med hjälp av medlemsstaterna modernisera sammanhållningspolitiken och ändra inriktning på genomförandet av programmen för 2021–2027 på **EU:s strategiska prioriteringar**: EU:s konkurrenskraft, försvarsberedskap och civila beredskap, överkomliga och hållbara bostäder, vattenresiliens och energiomställningen. På sysselsättnings- och socialpolitikens område fortsatte kommissionen att genomföra sin ambitiösa agenda för att stärka Europas konkurrenskraft och sociala sammanhållning genom att ge människor och företag de färdigheter och de förutsättningar de behöver för att kunna utvecklas i ett föränderligt arbetsliv, stärka den europeiska sociala modellen och bidra till ett utåtblickande Europa som främjar sociala rättigheter och arbetstagares rättigheter globalt.

De medel som avsätts för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning i EU omfattas av systemet med **delad förvaltning mellan Europeiska kommissionen och de nationella myndigheterna**. Medlemsstaterna ansvarar för att införa lämpliga förvaltnings- och kontrollsystem för att uppnå överenskomna mål och för att förebygga, upptäcka och korrigera oriktigheter i deklarerade utgifter. När det gäller programmen för 2021–2027 liknar garantiuppbyggnadsprocessen perioden 2014–2020, men flera ändringar har införts i syfte att förenkla processen samtidigt som ett robust kontrollsystem upprätthålls. Genomförandet är fortfarande föremål för noggrann övervakning och revisioner av kommissionen i samarbete med programmyndigheterna, och lärdom dras från den samlade erfarenheten och revisionsresultaten från 2014–2020. I linje med sin revisionsstrategi **övervakar och bedömer kommissionen hur effektivt dessa system fungerar** på grundval av alla tillgängliga revisionsresultat och lämnar därefter rekommendationer om förbättringar. Kommissionen söker också en rimlig årlig garanti för att felprocenten för varje program ligger under väsentlighetströskeln på 2 %, vid behov efter att ha inlett förfaranden för finansiella korrigeringar som kan gå utöver sådana som redan tillämpas av medlemsstaterna.

Medlemsstaternas revisionsmyndigheter är under delat ansvar främst ansvariga för att genomföra revisioner av sammanhållningsutgifter och rapportera till kommissionen. För att minska revisionsbördan för stödmottagare och förvaltningar och använda resurser på ett effektivt sätt strävar kommissionen efter att genom **modellen för samordnad granskning** uppnå rimlig säkerhet genom att utföra noggranna granskningar av nationella revisionsresultat och revisionsuttalanden som rapporteras varje år för alla program, i kombination med egna, riskbaserade revisioner. Det senare inbegriper att göra om programmyndigheternas kontrollarbete för att bedöma tillförlitligheten i deras rapportering. Genom att kontinuerligt bedöma kvaliteten på varje programs förvaltnings- och kontrollsystem och göra om de kontroller eller revisioner som genomförs av programmyndigheterna kan kommissionen identifiera de program eller delar av program som

[1] SWD_2025_299_F1_SWD_EVALUATION_EN_V3_P1_4373705.pdf.

uppvisar brister. Det innebär att man kan begära att riktade korrigerande åtgärder vidtas för att vid behov korrigera tidigare utgifter och förbättra systemen för framtiden. För att fokusera revisionsarbetet och de korrigerande åtgärderna kan kommissionen även bedöma om bristerna eller oriktigheterna har förekommit i andra delar av programmet, i andra program i samma medlemsstat eller i andra medlemsstater.

Den samordnade granskningen kompletteras också vid behov av **åtgärder för kapacitetsuppbyggnad**, inbegripet utbyte av gemensamma metoder, rekommenderade korrigerande åtgärder, främjande av inbördes utbyten och återkoppling om upptäckta fel för att förbättra kapaciteten att upptäcka fel på alla nivåer. Till följd av rekommendationerna från Europeiska revisionsrättens och kommissionens revisioner enades kommissionen i december 2024 med medlemsstaterna om en **handlingsplan för att förbättra programmyndigheternas detektionskapacitet**. Denna handlingsplan syftar till att åtgärda de brister i feldetektering som identifierats, minska risken för kvarstående väsentliga fel vid avslutandet och förbättra lagligheten och korrektheten i utgifterna under 2021–2027. Kommissionen övervakade genomförandet av handlingsplanen under hela 2025, och resultaten rapporterades i de årliga verksamhetsrapporterna för 2025. Den första effekten kunde ses i den högre felnivå som rapporterades i de garantipaket som mottogs 2026.

År 2025 var **populationen av utgifter inom sammanhållningspolitiken atypisk** och avsevärt mindre än under tidigare år, med ett ovanligt lågt antal räkenskaper som lämnats in till kommissionen. Även om avslutandet av programmen för 2014–2020 officiellt inleddes under rapporteringsåret gynnades över 80 % av programmen av möjligheten enligt STEP-förordningen[2] att skjuta upp det till februari 2026. Samtidigt började genomförandet för 2021–2027 förverkligas i form av utbetalningar, men inte för alla program.

År 2025 drog kommissionen, på grundval av tillgängliga nationella revisionsresultat och kommissionens revisionsresultat, i sina årliga verksamhetsrapporter och den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten slutsatsen att **risken vid betalning** för sammanhållningspolitiken som helhet **förblev väsentlig** (över tröskelvärdet på 2 %), **om än på en lägre nivå** än vad revisionsrätten rapporterade. Bedömningen av lagligheten och korrektheten av utgifter i garantipaket som mottogs för avslutande i februari 2026 pågår och kommer att beaktas i framtida garantislutsatser. Revisionsresultaten i dessa garantipaket återspeglar bland annat det fortsatta genomförandet av åtgärder som syftar till att stärka programmyndigheternas upptäckt och rapportering av fel[3].

Kommissionen erinrar om att den felprocent som den rapporterar **inte kan jämföras direkt** med den som revisionsrätten beräknat, av de skäl som förklaras i avsnitt II nedan och av revisionsrätten i sin årsrapport (**punkterna 1.41–1.44 och 6.47**). Särskilt i år återspeglas den **atypiska populationen** av räkenskaper och utgifter som godkänts av kommissionen automatiskt i revisionsrättens revisionsurval, mindre än tidigare år och med särskilda kännetecken, särskilt **koncentration i tre medlemsstater**: Tjeckien, Tyskland och Förenade kungariket (**punkt 6.15**). Den noterar också **ändringen i revisionsrättens revisionsstrategi**. Revisionsrätten återgick till sin revisionsstrategi från före 2017 som omfattar ett direkt urval av transaktioner från hela granskningspopulationen (räkenskaper som lämnats in av medlemsstaterna och godkänts av kommissionen) i stället för att enbart granska transaktioner som tidigare granskats av revisionsmyndigheterna. Till följd av detta blev de förvaltande myndigheterna (i stället för

[2] Förordning (EU) 2024/795.

[3] Revisionsmyndigheterna rapporterade en total felprocent på 3,7 % för program som leddes av GD Regional- och stadspolitik och 3,9 % för program som leddes av GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering, jämfört med lägre nivåer under tidigare år. Se de årliga verksamhetsrapporterna s. 34 respektive 33 för GD Regional- och stadspolitik respektive GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering.

revisionsmyndigheterna) den huvudsakliga uppgiftslämnaren av information om de granskade transaktionerna. Men de förvaltande myndigheterna var inte alltid väl förberedda för detta, nämligen att i tid tillhandahålla alla begärda revisionsbevis enligt revisionsrättens förväntningar på att erhålla tillförlitliga bevis för varje vald transaktion, ibland många år efter det att verksamheten ägde rum (**punkt 6.29**). Kommissionen anser att **detta kan ha påverkat den felprocent** som beräknats av revisionsrätten.

Kommissionen välkomnar att revisionsrätten för det första året kvantifierade de **fel vid offentlig upphandling** som den upptäckte **med hjälp av kommissionens egen matris för kvantifiering** som tillämpades vid delad förvaltning, vilket resulterade i en bättre anpassning till kommissionens och medlemsstaternas strategi, och en mindre effekt av de fel vid offentlig upphandling som upptäcktes.

Resultaten av kommissionens programvisa analys visar att situationen skiljer sig åt mellan medlemsstaterna och mellan programmen: kommissionen drog slutsatsen att **förvaltnings- och kontrollsystemen fungerar väl för 85 %** av de 441 sammanhållningspolitiska programmen för 2014–2020 och 92 % av de 380 programmen för 2021–2027. Kommissionen fann också att fel inte upptäcktes eller inte rapporterades på lämpligt sätt av vissa revisionsmyndigheter[4]. Kommissionen begärde nödvändiga förbättringar för alla program eller delar av program som konstaterats ha brister, bland annat inom ramen för ovannämnda handlingsplan. Kommissionen avbröt betalningarna och kommer att begära ytterligare finansiella (netto-) korrigeringar, när det anses nödvändigt.

Kommissionen är övertygad om att **sammanhållningens fleråriga korrigerande kapacitet** kommer att göra det möjligt att minska risken vid avslutande till under väsentlighetsgränsen, bland annat genom att ersätta oriktiga utgifter eller utgifter som dragits tillbaka med andra utgifter som anses vara stödberättigande, i enlighet med förordningen om gemensamma bestämmelser. Programmyndigheterna drar varje år tillbaka betydande belopp från de attesterade räkenskaper som tidigare redovisats och som senare konstaterats vara oriktiga eller medföra en risk. Vid avslutandet korrigerade medlemsstaterna i de räkenskaper som mottagits senast den 15 februari 2026 ett exempellöst totalt belopp på 6,5 miljarder euro i EU-medel, vilket visar det stora arbete som gjordes vid avslutandet för att rensa ut återstående fel från programmen. Sammanlagt sedan början av programperioden 2014–2020 har dessa medlemsstater dragit tillbaka 22,9 miljarder euro för sammanhållningspolitiska fonder. Under samma period begärde kommissionen, till följd av sin revisionsverksamhet och tillsynsfunktion samt uppföljning av revisionsrättens och Olafs iakttagelser, **ytterligare finansiella korrigeringar på över 1,58 miljarder euro** för fonderna, som programmyndigheterna skulle kunna återanvända enligt förordningen om gemensamma bestämmelser. Kommissionen kan också tillämpa finansiella nettokorrigeringar, vilket leder till direkt förlust av finansiering för medlemsstaten, om rättsliga villkor och relaterade strikta kriterier är uppfyllda. Hittills har kommissionen inlett fem förfaranden för finansiella nettokorrigeringar för multifonder och Eruf-/SF-program: ett beslut antogs 2025, tre förfaranden är långt framskridna och ett förfarande avslutades på grund av att det saknades rättslig grund. Efter att ha genomfört alla korrigerande åtgärder **rapporterade kommissionen i sina årliga verksamhetsrapporter att risken vid avslutande** i detta skede ligger **under 2 %** för alla räkenskapsår fram till 2024, medan ytterligare korrigerande åtgärder vid behov fortsätter att tillämpas under laglighets- och korrekthetsbedömningen av programmen vid avslutandet.

Kommissionen drog därför i sina årliga verksamhetsrapporter slutsatsen att **den har rimliga garantier** för att förvaltnings- och kontrollsystemen i allmänhet fungerar väl för att säkerställa att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta, **med undantag för de program där den utfärdade en reservation**, och att proportionella och effektiva korrigerande åtgärder vidtas i

[4] Tjugoen revisionsmyndigheter för 2014–2020 och sex revisionsmyndigheter för 2021–2027.

enlighet med den rättsliga ramen när systembrister eller överträdelser av tillämpliga regler konstateras som hotar de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet.

Mot denna bakgrund och på grundval av revisionsrättens och kommissionens revisionsresultat under årens lopp drog kommissionen slutsatsen att den **nuvarande genomförandemodellen** för sammanhållningspolitiken fortfarande främst bygger på ersättning av kostnader, vilket i kombination med komplicerade regler för stödberättigande **gör den felbenägen och komplex** att hantera för nationella förvaltningar och stödmottagare. För 2021–2027 fortsätter kommissionen att samarbeta med medlemsstaterna för att uppmuntra genomförandet av **alternativa förenklade ersättningssystem med mindre felbenägenhet** (förenklade kostnadsalternativ eller finansiering som inte är kopplad till kostnader), aktivt motverka nationell överreglering (gold-plating) och tillhandahålla verktyg för att vid behov stärka den administrativa kapaciteten. För nästa fleråriga budgetram föreslog kommissionen medlagstiftarna en **ny, målbaserad modell** för EU-betalningar som är kopplad till ett enklare och stabilare garantisystem som säkerställer fortsatt efterlevnad av tillämplig lagstiftning och ett starkt skydd av EU:s ekonomiska intressen.

II. KOMMISSIONENS SVAR PÅ REVISIONSRÄTTENS IAKTTAGELSER

1. Transaktionernas korrekthet

Resultat av revisionsrättens transaktionsgranskning

Kommissionen noterar att den felprocent som revisionsrätten rapporterat för rubrik 2 i den fleråriga budgetramen (**punkterna 6.18–6.19**) baseras på ett revisionsurval som återspeglar särdragen hos årets atypiska population av godkända räkenskaper (se ovan och **figurerna 6.4 och 6.5** i revisionsrättens årsrapport). Detta **försvårar** en **direkt jämförelse** med de resultat som rapporterats under tidigare år. Följaktligen bör sådana jämförelser tolkas med försiktighet.

Till skillnad från tidigare år hade dessutom en stor del av de transaktioner som granskats av revisionsrätten kontrollerats enbart av förvaltande myndigheter. **Endast 27 %** av dem kontrollerades **också av revisionsmyndigheterna**. Såsom anges ovan var de förvaltande myndigheterna, som nu granskas direkt och får revisionsrättens preliminära iakttagelser direkt delgivna (i stället för revisionsmyndigheterna under tidigare år), **inte alltid väl förberedda** under detta första övergångsår för att i god tid tillhandahålla alla begärda revisionsbevis enligt revisionsrättens förväntningar om att erhålla tillförlitliga bevis för varje vald transaktion, **ibland många år efter** det att verksamheten ägde rum (**punkt 6.29**). Detta kan ha påverkat felfrekvensen. **Kommissionen kommer** tillsammans med revisionsrätten att sträva efter att **öka de förvaltande myndigheternas medvetenhet** om det nya tillvägagångssättet och de lärdomar som dragits av detta år, så att de är bättre rustade att besvara revisionsrättens önskemål under kommande år. Dessutom kan vissa fel som konstaterats i revisionsrättens revisionsurval för det berörda räkenskapsåret, trots de årliga kontroller som utförts (**punkt 6.13**), fortfarande upptäckas i efterföljande förvaltningskontroller eller revisioner under de följande räkenskapsåren eller vid avslutande, inom ramen för kommissionens bedömning av utgifternas laglighet och korrekthet, som ännu återstår att genomföra. Detta ingår i den **samlade** uppsättning **säkerhetsmekanismer** som normalt ingår i sammanhållningsförvaltnings- och kontrollsystemen **och** politikens **fleråriga korrigerande kapacitet**.

Under 2025 uppskattade kommissionen att **risken vid betalning** för perioden 2014–2020 förblev väsentlig, upp till högst 3,2 % för alla sammanhållningspolitiska fonder, en liten ökning jämfört med de satser som rapporterats under tidigare år, dock på en lägre nivå än den som beräknats av revisionsrätten. Enligt kommissionens metod, och i linje med den skyldighet som åligger de generaldirektörer som är delegerade utanordnare att lämna försäkran för varje program för vilket utbetalningar gjordes under året, bygger denna uppskattning på en **omfattande granskning av alla revisionsuttalanden och felprocentsatser** som rapporterats av programrevisionsmyndigheterna, i förekommande fall justerade av kommissionen efter dess egen bedömning och även med beaktande av revisionsrättens slutsatser om enskilda transaktioner. Kommissionens strategi gör det möjligt att dra slutsatser om risker på medlemsstatsnivå och till och med på programnivå, vilket visar på att situationen skiljer sig åt för varje program.

Det finns flera faktorer som gör att kommissionens och revisionsrättens **felnivåer inte kan jämföras direkt**, särskilt för detta år då den population som låg till grund för revisionsrättens urval var atypisk. Kommissionen hänvisar till kapitel 1 i rapporten (**punkterna 1.42–1.44**) och dess svar för att förklara skillnaden mellan de felprocentsatser som rapporterats av de två institutionerna och varför kommissionen inte, i alla fall av fel som rapporterats av revisionsrätten, kan tillämpa finansiella korrigeringar.

Revisionsrätten klargjorde att populationen transaktioner i de räkenskaper som godkänts av kommissionen var **relativt liten och atypisk** för rubrik 2 i den fleråriga budgetramen i år (**punkt 6.15**). Revisionsrättens urval, som därför också var mindre än vanligt, bestod av en blandning av transaktioner 2014–2020 och 2021–2027, där den totala felprocenten omfattade båda perioderna. Kommissionen redovisade två felprocentsatser i sina årliga verksamhetsrapporter: en för perioden 2014–2020, baserad på de felnivåer som rapporterats av revisionsmyndigheterna, och en för perioden 2021–2027, baserad på en försiktig schablonmässig uppskattning med hänsyn till den särskilda riskprofilen för de första betalningarna, som ofta omfattar förskottsbetalningar (se punkt 6.53).

Ett annat särskilt förhållande i år var, också till följd av den ovanligt begränsade population som revisionsrätten granskade, att **de transaktioner som ingick i urvalet var koncentrerade till ett fåtal länder**, vilket revisionsrätten konstaterar (**punkt 6.15**). Revisionsrätten granskade i synnerhet ett relativt stort antal brittiska program eftersom alla **brittiska program lämnade in tidiga räkenskaper** 2025 **efter brexit**. Till följd av att myndigheterna med ansvar för sammanhållningsprogrammen avvecklades och att erfaren personal och arbetsuppgifter omfördelades inom den nationella förvaltningen efter brexit var det i vissa fall, när revisionsrätten hade identifierat problem, svårt att inom den begärda tidsfristen erhålla de efterfrågade revisionsbevisen för de granskade brittiska programmen. Detta gällde särskilt ett antal upphandlingsförfaranden eller under den osäkerhet som rådde under brexitförhandlingarna, vilket hade en betydande inverkan på felnivån, särskilt när det gäller fel i offentlig upphandling. Särskilda problem kopplade till situationen i Förenade kungariket är inte nödvändigtvis representativa för situationen i medlemsstaterna.

Slutligen ser kommissionen utrymme för en **fortsatt dialog med revisionsrättens avdelningar**, särskilt när det gäller den rättsliga tolkningen av vissa krav (t.ex. den möjlighet som erbjuds enligt artikel 13.5 i ESF-förordningen) som fick kommissionen att dra **andra slutsatser** vid bedömningen av vissa fall som granskats av revisionsrätten i år. När det till exempel gäller definitionen av förenklade kostnadsalternativ noterar kommissionen **revisionsrättens förväntningar** på att erhålla **tillförlitliga underliggande bevis** för att kunna kontrollera den metod som fastställts på medlemsstatsnivå, såsom krävs i förordningen, ibland mer än 15 år efter det att metoden fastställdes (**punkt 6.29**). **Kommissionen anser**, med beaktande av **proportionalitetsprincipen**, att lägre krav skulle kunna tillämpas på metoder som definierats och använts under tidigare

programperioder och använts på nytt under på varandra följande programperioder som godkänts i förordningen om gemensamma bestämmelser, eftersom sådana **förenklade kostnader** var föremål för olika kontroller genom det tillämpade förvaltnings- och kontrollsystemet över tid. Kommissionen håller med om att en uppdatering av sådana metoder är en god praxis som också skulle göra det möjligt att förkorta den period under vilken den underliggande dokumentationen till stöd för införandet av sådana metoder måste behållas (och arkivera gamla uppgifter). När det gäller behörigheten för vissa kategorier av deltagare, t.ex. utsatta grupper (i år i Sverige och Tyskland), **utfärdade kommissionen en vägledning** tillsammans med medlemsstaterna om en proportionell revisionsstrategi för sådana insatser för social sammanhållning, med beaktande av de berörda sociala gruppernas särdrag och känslighet.

Även om inte alla fall som revisionsrätten tar upp utgör oriktigheter enligt förordningen om gemensamma bestämmelser, vilket klargjordes under det kontradiktoriska förfarandet i enskilda fall med revisionsrätten, **kommer kommissionen att vederbörligen följa upp alla fel som revisionsrätten har rapporterat** och **begära korrigerande åtgärder eller finansiella korrigeringar**, om det anses nödvändigt och rättsligt genomförbart. Kommissionen kommer också att rekommendera de berörda programmyndigheterna att vid behov förbättra förvaltnings- och kontrollsystemen ytterligare, med hänsyn till genomförandet under perioden 2021–2027.

Sammanhållning – delad förvaltning

Kommissionen **tar vederbörlig hänsyn** till de brister i förvaltnings- och revisionsmyndigheternas arbete som revisionsrätten rapporterat (**punkterna 6.20–6.38**), utöver de fall som den redan rapporterat i de årliga verksamhetsrapporterna. Kommissionen anser dock att **vissa** av **resultaten** också **återspeglar skillnader i revisionsförväntningarna** när det gäller typ, detaljnivå och tillgång till styrkande bevis, **snarare än brister** som programmyndigheterna nödvändigtvis skulle ha kunnat identifiera under genomförandet av insatserna. Förväntningarna på vad som bör betraktas som väsentlig revisionsdokumentation kan skilja sig åt mellan medlemsstaterna och revisionsrätten (se avsnittet ”Tillgång till grundläggande styrkande handlingar”). Kommissionen framhåller i detta sammanhang att förväntningen att revisionsdokumentation ska kunna tillhandahållas, i vissa fall mer än tio år efter det att ett program har avslutats, inte nödvändigtvis är förenlig med de praktiska administrativa förutsättningar som programmyndigheterna verkar under. Den **kan dessutom medföra en oproportionerlig administrativ börda** för såväl de förvaltande myndigheterna som stödmottagarna och därigenom minska EU-finansieringens attraktionskraft.

Kommissionen är dock medveten om vissa systemproblem som revisionsrätten upptäckt. Kommissionen kommer att fortsätta sträva efter att **ytterligare förbättra programmyndigheternas kapacitet att upptäcka fel** inom ramen för den handlingsplan som man enades om i slutet av 2024 med alla programmyndigheter. Under 2025 undersökte kommissionen förvaltnings- och revisionsmyndigheterna för att utvärdera det övergripande genomförandet av de föreslagna åtgärderna, och framstegen i genomförandet av **handlingsplanen** diskuterades vid relevanta möten mellan myndigheterna i varje medlemsstat och kommissionen. Resultaten från undersökningen visade på en positiv utveckling, även om kontinuerliga insatser fortfarande är viktiga på områden som **stöd till stödmottagare**, **riskbaserade förvaltningskontroller**, **kunskapshantering, användning av artificiell intelligens**/tillgängliga databaser i kontrollarbetet och **samarbete** mellan förvaltnings- och revisionsmyndigheter. Mer information om resultaten av dessa undersökningar finns i respektive årliga verksamhetsrapport för GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering och GD Regional- och stadspolitik (avsnittet ”Effectiveness of controls”).

När det gäller **feltyper** kommer bidraget till kommissionens och revisionsmyndigheternas felprocent, baserat på deras gemensamma typologi, i allmänhet från samma kategorier av oriktigheter som

revisionsrättens, nämligen **icke stödberättigande utgifter, verifieringskedja, offentlig upphandling** och, i mindre utsträckning (i linje med tidigare år), statligt stöd. Denna **konvergens** bekräftar att de viktigaste felkällorna är väl identifierade på alla nivåer i säkerhetsramen och fortsätter att stå i fokus för förebyggande och korrigerande åtgärder. Kommissionen kommer att fortsätta att samarbeta med de berörda programmyndigheterna för att **stärka deras kapacitet att bättre förebygga och upptäcka sådana oriktigheter**. Den kommer också att fortsätta att främja förenkling och användning av mindre felbenägna system, särskilt **förenklade kostnadsalternativ** och **finansiering som inte är kopplad till kostnaderna**, genom sina särskilda transnationella nätverk som gör det möjligt för företrädare från alla medlemsstaters samordnande organ, förvaltningsmyndigheter och revisionsmyndigheter och kommissionens avdelningar att fastställa sådana system samt utbyta god praxis och erfarenheter.

Slutligen anser kommissionen att fel som rapporterats av revisionsrätten, ibland på grund av att de förvaltande myndigheterna eller stödmottagarna inte till fullo förstår de **komplicerade reglerna** och gör misstag eller på grund av att styrkande handlingar saknas eller inte är tillräckliga, inte innebär att de **medfinansierade projektens resultat eller effekter** för de avsedda politiska målen blir mindre (se exemplen i rutorna i kapitel 6 eller i kommissionens svar i följande avsnitt).

Icke stödberättigande kostnader och projekt

Icke stödberättigande kostnader (**punkterna 6.23–6.25**) är fortfarande **den vanligaste feltypen** som revisionsmyndigheterna och kommissionen har funnit. Detta visar att det fortfarande finns **behov av en fortlöpande förbättring** av de förvaltande myndigheternas arbete på detta område inom ramen för en modell som fortfarande till övervägande del bygger på ersättning av de faktiska kostnader som stödmottagarna har deklarerat. Detta kommer att beaktas inom ramen för den **handlingsplan** som för närvarande genomförs tillsammans med programmyndigheterna samt inom ramen för kommissionens vidareutvecklade stöd till kapacitetsuppbyggnad för programmyndigheterna, med utgångspunkt i erfarenheterna från genomförandet och resultaten av revisionerna. Med tanke på de förvaltande myndigheternas avgörande roll när det gäller att förebygga och upptäcka fel och behovet av att stärka detektionskapaciteten på förvaltningskontrollnivå **uppmuntrar kommissionen dem att använda förenklade kostnadsalternativ eller finansiering som inte är kopplad till kostnaderna** för att redovisa utgifter och undvika komplexiteten i att motivera verkliga kostnader. Dessutom pågår kontinuerlig **analys av de bakomliggande orsakerna till fel** som programmyndigheterna inte upptäckte. En sådan analys bidrar till kommissionens årliga riskbedömning för dess riskbaserade revisioner och delas med programmyndigheterna så att de kan anpassa sina egna riskbedömningar och revisionsmetoder. Kommissionen uppmuntrar också revisionsmyndigheterna att **rapportera** tillbaka och diskutera sina **detaljerade revisionsresultat** med de förvaltande myndigheterna. Detta omfattar särskilt fel som inte upptäcktes vid kontrollerna på första nivån, i syfte att stärka den förebyggande och upptäckande kontrollkapaciteten på denna nivå, exempelvis genom att ta fram ytterligare vägledning och/eller utbildningsinsatser för både de förvaltande myndigheternas personal och stödmottagarna samt genom att i enlighet därmed **uppdatera de riskbedömningar** som ligger till grund för de riskbaserade förvaltningskontrollerna.

Kommissionen erkänner några av de fel som revisionsrätten kvantifierat på denna grund, men inte alla. Kommissionen delar exempelvis inte revisionsrättens bedömning i fråga om den tyska ESF-insats som beskrivs i **ruta 6.1** (och som avsåg omställningen av utbildningscentrum till digitala utbildningscentrum till följd av covid-19-pandemin). Revisionsrätten ansåg att den it-utrustning som stödmottagaren tillhandahöll utbildningscentrumen utöver de kvantiteter som dessa ursprungligen hade angett i stödmottagarens inledande enkät inte var stödberättigande, eftersom stödmottagaren enligt revisionsrätten inte hade visat att de större kvantiteterna faktiskt hade varit nödvändiga. Syftet med insatsen var inte bara att tillhandahålla utbildningscentrumen it-utrustning utan även att hjälpa

dem att fastställa sina behov för att göra dem helt rustade för den nya digitala utbildningsstrategin. För vissa centrum var de slutliga utrustningsbeställningarna därför högre än vad som ursprungligen uppskattades av centrumen själva, medan de för andra (både utanför och i revisionsrättens delurval) var lägre än vad som ursprungligen beräknades. Dessutom konstaterar kommissionen att de **regelbundna översyner av de uppskattade behoven** på övergripande och individuell nivå som genomfördes av stödmottagaren under den förvaltande myndighetens överinseende under hela insatsen (genom fyra expertmöten och individuell kundanpassad vägledning för varje utbildningscentrum) också säkerställde likabehandling av alla utbildningscentrum och anpassning av deras uttryckta behov. Kommissionen anser därför att de beställda kvantiteterna **var förenliga med programreglerna**, eftersom de täckte de behov som identifierats av stödmottagaren, på grundval av enkäter, individuell vägledning och deras yrkesmässiga bedömning och användningen av den algoritm som de utformade och validerade med en universitetsexpert.

Tillgång till grundläggande styrkande handlingar

När det gäller **punkterna 6.26–6.29** håller kommissionen med om att väsentliga handlingar krävs för att säkerställa en lämplig verifieringskedja för de utgifter som deklarerats för varje insats, i enlighet med artikel 72.1 g i förordningen om gemensamma bestämmelser 2014–2020 och fram till slutet av **dokumentlagringsperioden**, annars kan det inte bevisas att den understödda insatsen är stödberättigande. Kommissionen noterar att **den tredje största källan till fel** som rapporterats **av både revisionsmyndigheterna och kommissionens revisorer** under programperioden 2014–2020 fortfarande är att styrkande uppgifter eller handlingar saknas.

Dokumentationskraven på stödmottagare och programmyndigheter bör dock i varje enskilt fall **stå i proportion** till syftet, med beaktande av den administrativa bördan och kostnaden för dokumentationskraven samt de synpunkter som berörda aktörer har framfört och kommissionens eget arbete för ytterligare förenkling av genomförandet av EU-fonderna. Under 2019 tog kommissionen tillsammans med revisionsmyndigheterna fram ett **diskussionsunderlag för att förbättra revisionsdokumentationen** och tillhandahålla minimirekommendationer samtidigt som proportionaliteten i de administrativa kostnaderna respekterades. Revisionsrätten rapporterade detta som ett positivt steg i sin årsrapport för 2019 (**ruta 5.8**). Kommissionen hänvisar också till sina svar ovan när det gäller **punkt 6.26**.

Kommissionen gör liknande ansträngningar för att dokumentera verifieringskedjan även på andra områden. För **ESF+**-utgifter har kommissionen exempelvis, mot bakgrund av den avgörande betydelsen av insatser som finansieras för att stödja mindre gynnade och/eller utsatta grupper inom målet om social inkludering, utarbetat och delat en **metodanvisning** med medlemsstaterna om vad den anser vara en **proportionerlig och väl avvägd revisionsstrategi** för denna målgrupp. Revisionskraven kan inte vara desamma som för andra typer av insatser och måste beakta det specifika sammanhang där sådana insatser genomförs, med specialiserad och professionell personal som ansvarar för dem, och med behovet av att respektera både proportionaliteten och värdigheten hos de utsatta grupper eller individer som berörs av sådana insatser. Egen försäkran som bekräftas av särskilda socialarbetare kan vara en tillräcklig styrkande handling på förvaltningskontrollnivå (så länge revisionsmyndigheterna utför ytterligare kontroller för sina revisioner av representativa urval av insatser). För vissa av de fel som revisionsrätten rapporterade på grund av avsaknad av grundläggande styrkande handlingar anser kommissionen att denna **specifika situation** och tillförlitligheten i arbetet av specialiserade socialarbetare som formellt ansvarar för sådana grupper i de berörda medlemsstaterna inte beaktades i tillräcklig utsträckning (se det ESF+-exempel i Sverige som nämns i **ruta 6.3**).

Med detta sagt kommer kommissionen att fortsätta **att öka de förvaltande myndigheternas medvetenhet** om **hur man kan föra en tillfredsställande verifieringskedja** för alla förvaltningskontroller, särskilt när det gäller deltagarnas behörighet vid en viss tidpunkt.

Efterlevnad av reglerna för den inre marknaden gällande offentlig upphandling och statligt stöd

Kommissionen noterar att reglerna för offentlig upphandling (**punkterna 6.30–6.36**) fortfarande är en källa till fel enligt revisionsrättens rapporter. Den uppskattar att **revisionsrätten anpassade sin strategi** för kvantifiering av fel vid offentlig upphandling till kommissionens riktlinjer. Denna utveckling bidrar till **större konsekvens och proportionalitet** i bedömningen (**punkterna 1.36** och **1.37** samt **figur 1.14**). Kommissionen noterar dock att Förenade kungarikets program i år i hög grad bidrar till denna typ av fel på grund av brexit (som förklaras ovan i avsnittet "*Resultat av revisionsrättens transaktionsgranskning*"). Kommissionen delar inte nödvändigtvis revisionsrättens bedömning av samtliga fel som den kvantifierade på grund av bristande efterlevnad av EU:s eller nationella regler om offentlig upphandling (till exempel när det gäller ett dynamiskt inköpssystem som användes i Förenade kungariket), och anser inte heller att **särskilda omständigheter** behöver beaktas vid bedömningen av överträdelsen. I det exempel som beskrivs i **ruta 6.4** förlängdes kontraktet exempelvis 2018 på grund av verkligt oförutsebara omständigheter som uppstod efter det att kontraktet hade tilldelats, mot bakgrund av den osäkerhet som brexit gav upphov till. Denna förlängning gjorde det möjligt att använda de återstående ESF-anslagen före det brittiska programmets slut.

När det gäller de fall som rapporterats under direkt förvaltning håller kommissionen i åtminstone två fall (**punkterna 6.32** – Tjeckien och **6.39** – Cinea) inte heller med om att EU:s eller nationella regler för offentlig upphandling inte har följts när det gäller väsentliga ändringar av det ursprungliga kontraktet. I båda fallen har kommissionen inte tillräcklig rättslig grund för att kvantifiera ändringarna som ett fel, och de därmed sammanhängande kostnaderna redovisades aldrig för EU:s medfinansiering.

Kommissionen noterar att bristande efterlevnad av reglerna om statligt stöd inte var en källa till kvantifierade fel i år.

Förenklade kostnadsalternativ

Förordningen om gemensamma bestämmelser ger möjlighet till **ökad användning av förenklade finansieringssystem som inte är kopplade till verkliga kostnader**, såsom system med förenklade kostnadsalternativ och finansiering som inte är kopplad till kostnaderna (**punkterna 6.37–6.38**). Baserat på erfarenheterna och i linje med vad revisionsrätten har angett i tidigare rapporter är sådana system mindre felbenägna. Kommissionen förespråkar därför med eftertryck att de används (och för mindre insatser är de till och med obligatoriska enligt förordningen om gemensamma bestämmelser) och uppmanar förvaltande myndigheter och revisionsmyndigheter att utforma sådana system inom ramen för sina program.

Kommissionen medger att fel i samband med användningen av dessa system fortfarande kan uppstå, vilket rapporteras från dess egna eller revisionsmyndigheters revisioner (se 2025 års årliga verksamhetsrapport för GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering – bilaga 7L). Detta visar att genomförandet av förenklade system måste **övervakas kontinuerligt.**

Kommissionen håller dock inte med om alla slutsatser som revisionsrätten kvantifierade i förhållande till beräkningsmetoderna för förenklade kostnadsalternativ. När det gäller de två fall av schablonsatser för indirekta kostnader som nämns i **ruta 6.6** betonar kommissionen att den hade godkänt överföringen av dessa schablonsatser från programperioden 2007–2013 till efterföljande

programperioder. En sådan möjlighet föreskrivs uttryckligen i förordningen om gemensamma bestämmelser och återspeglas i kommissionens vägledning om förenklade kostnadsalternativ. Programmyndigheterna har ingen rättslig skyldighet att uppdatera tidigare godkända metoder, där villkoren för deras tillämpning förblir oförändrade, men kommissionen delar uppfattningen att periodiska justeringar verkligen är god praxis (vilket rekommenderas i dess vägledning för sådana förenklade kostnadsalternativ). I ett fall, efter revisionsrättens revision, tillhandahöll den förvaltande myndigheten styrkande dokumentation för att motivera metoden för 2007–2013 och användningen av en schablonsats på 20 % för indirekta kostnader. Den förvaltande myndigheten inledde dessutom parallellt en ny studie baserad på den godkända årsredovisningen för 2023 och 2024 för 21 ackrediterade utbildningsanstalter, som visar att 20 % fortfarande är en tillfredsställande schablonsats för att uppskatta de indirekta kostnaderna för de ackrediterade utbildningsanstalterna. Kommissionen anser att de **uppgifter** som lämnats i detta fall **inte stöder en kvantifierad oriktighet**. I det andra fallet håller kommissionen med revisionsrätten om att den standardiserade skala för enhetskostnader som användes i projektet och som beräknades för tolv år sedan på grundval av över 500 insatser som genomfördes 2007–2013 innehöll felaktigheter som inte upptäcktes vid den tidpunkten, uppskattningsvis ungefär 4 %.

Resiliens och värden – som förvaltas av kommissionen

När det gäller de resultat som avses i **punkt 6.39** hänvisar kommissionen till sina svar i avsnittet ”Efterlevnad av reglerna för den inre marknaden gällande offentlig upphandling och statligt stöd” ovan (**punkterna 6.30–6.36**) för de fel som rapporterats inom ramen för projekt som stöds av *Europeiska genomförandeorganet för klimat, infrastruktur och miljö (Cinea).*

Kommissionen delar inte den slutsats som redovisas i **ruta 6.7** och uppmärksammar sina **riktlinjer *”How to manage your lump sum grants”***, där det tydligt anges att det står ett konsortium fritt att använda klumpsumman som det finner lämpligt, förutsatt att projektet genomförs enligt beskrivningen i bidragsöverenskommelsen. Även om kommissionen kan hålla med om att en ändring kan vara god praxis, anser den inte att det strider mot villkoren för stödberättigande i bidragsöverenskommelsen.

2. Årliga verksamhetsrapporter och andra förvaltningsverktyg

Kommissionens bedömning 2025

Medlemsstaternas förvaltnings- och kontrollsystem

I sina respektive **årliga verksamhetsrapporter för 2025 rapporterade GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering och GD Regional- och stadspolitik** att medlemsstaternas **förvaltnings- och kontrollsystem** (**punkterna 6.40–6.41**) **inte fungerade väl för nästan 15 % av programmen** under både programperioden 2014–2020 och programperioden 2021–2027.

För alla dessa program utövar kommissionen **ökad** vaksamhet och **övervakning och har ett nära samarbete med programmyndigheterna för att minska de identifierade riskerna**. Om kriterierna för en reservation var uppfyllda avgav **kommissionen sina revisionsförklaringar för 2025** i enlighet med de respektive årliga verksamhetsrapporterna.

Reservationer hävs först när programmyndigheterna har vidtagit tillräckliga korrigerande åtgärder. Det faktum att mellan 25 % (för GD Regional- och stadspolitik) och 33 % (för GD Sysselsättning,

socialpolitik och inkludering) av förra årets reservationer hävs visar att de berörda medlemsstaterna redan har vidtagit korrigerande åtgärder, vilket förbättrar effektiviteten i de befintliga systemen och därmed minskar risken för att deklarera oriktiga utgifter för de berörda programmen.

Oriktiga kostnader i räkenskaperna för sammanhållning

När det gäller revisionsrättens iakttagelse i **punkterna 6.42–6.49** betonas att bedömningen för programperioden 2014–2020 återspeglar de särskilda omständigheterna vid avslutandet av programmet, som kännetecknas av en **hög volym och ett stort värde av de utgifter som deklarerats i de slutliga räkenskaperna** (**punkt 6.16**). På grundval av den senaste uppsättningen **garantipaket** som lämnats in för 2014-2020 drog generaldirektörerna i sina respektive årliga verksamhetsrapporter slutsatsen att väsentliga oriktigheter kvarstår i de utgifter som attesterats för kommissionen i de räkenskaper som godkändes 2025, vilket också var fallet förra året. För att fastställa **risken vid betalning (nyckelprestationsindikator)** använde kommissionen felprocentsatser som rapporterats av de medlemsstater där den hittills endast utfört skrivbordsgranskningar, i stället för ”bekräftade” felprocentsatser baserat på hela sin revisionscykel, såsom gjorts under tidigare år. Detta återspeglar att omkring 80 % av garantipaketen för det sista räkenskapsåret 2014–2020 mottogs 2026. Den gjorde det också möjligt att tillhandahålla en representativ bedömning av därmed förbundna risker, bland annat för de 20 % av avslutandena som lämnades in 2025. I fortsättningen kommer **kommissionens** övergripande **revisionsplan för 2026** – inklusive kontrollarbetet på plats där det anses nödvändigt – att **göra det möjligt att bedöma risken vid betalning** och säkerställa att eventuella avvikelser identifieras och åtgärdas. Denna **valideringsprocess i två steg** stärker förtroendet för de rapporterade utgifternas integritet, samtidigt som den möjliggör justeringar i rätt tid baserat på detaljerade revisionsresultat.

Dessutom **rapporterar kommissionen** också en uppskattad försiktig **högsta risknivå vid betalning** för att ta hänsyn till potentiella ytterligare risker, med hjälp av schablonsatser för vissa enskilda program beroende på deras specifika situation. I linje med revisionsrättens rekommendation[5] omfattar den högsta nivån också en konservativ metod för att ta hänsyn till potentiella fel i utgifter som inte granskats, till exempel när endast en skrivbordsgranskning utfördes eller när ytterligare revisionsarbete fortfarande krävs enligt pågående kontradiktoriska förfaranden, och/eller även med beaktande av tidigare års revisionsresultat som pekar på eventuella kvarstående risker i de utgifter som analyseras.

Efter en sådan utvärdering program för program kunde kommissionen identifiera vilka (delar av) program som uppvisar **allvarliga brister** (se bilagorna 7.F till respektive årliga verksamhetsrapport) och **för vilka korrigerande åtgärder begärdes och rapporterade** om de finansiella korrigeringar som vidtagits för att följa upp tidigare års upptäckta oriktigheter.

Med tanke på den låga nivån av rapporterade transaktioner antog kommissionen en försiktig uppskattning på 2 % för risken vid betalning för programperioden 2021–2027.

Riskbedömning för Interregprogram

Under perioden 2021–2027 granskas Interregprogram (**punkterna 6.50–6.51**) av de berörda programrevisionsmyndigheterna inom ramen för **ett enda revisionsurval**, som kommissionen gör för alla grupperade **ETS-program**. Detta utgör en **viktig förenkling** och minskning av revisionsbördan för Interregprogram som traditionellt innebär lägre risker än vanliga program, baserat på rapporterade felprocentsatser per enskilt Interregprogram under perioden 2014–2020. För räkenskaperna för 2024–2025 är den **totala felprocenten** för Interregurvalet som omfattar

[5] Se särskild rapport 26/2021, rekommendation 3a, och översikt 03/2024, slutsats, s. 23.

48 program **under 1 %** (liksom för föregående år), vilket bekräftar en låg riskprofil för dessa program och effektiviteten hos den gemensamma revisionsmetoden.

Kommissionen noterar de fel som revisionsrätten identifierat i de tre Interregprogram som den granskade i år och kommer att följa upp, såsom det anses nödvändigt och rättsligt genomförbart. Kommissionen kommer att fortsätta att övervaka och bedöma de möjliga effekterna av de problem som identifierats i revisionsrättens och kommissionens revisioner på dess revisionsstrategi för de berörda programmen under genomförandet 2021–2027.

3. Avslutande av programmen 2014–2020

De administrativa **tidsfristerna för avslutande förlängdes till februari 2026**[6] av medlagstiftarna för att göra det möjligt för programmyndigheterna att utföra all tillbörlig aktsamhet och alla kontroller innan de slutliga utgifterna deklareras.

Avslutandet av programmen 2014–2020 **omfattar två steg** på kommissionsnivå: **godkännande av programräkenskaperna och den tillhörande slutliga genomföranderapporten**, med motsvarande finansiella transaktion (betalning av saldot för det sista räkenskapsåret eller återkrav), följt av en **skriftlig bekräftelse till medlemsstaten om huruvida alla laglighets- och korrekthetsproblem anses vara korrekt behandlade**. Först därefter anses avslutandet vara genomfört.

Såsom anges i förordning (EU) nr 1303/2013 om gemensamma bestämmelser för 2014–2020 måste kommissionens godkännande av räkenskaperna skilja sig från bedömningen av laglighet och korrekthet. Kommissionen kommer därför att fortsätta att **genomföra noggranna kontroller av lagligheten och korrektheten för alla program**, även efter slutbetalningen (eller återkravet) vid avslutandet. Detta säkerställer att inga kvarstående revisionsproblem förblir olösta när avslutandeprocessen slutförs. Kommissionen kan definitivt avsluta ett program först när den har försäkrat sig om att den **uppskattade totala felprocenten inte överstiger 2 %** för varje räkenskapsår under den berörda programperioden och att alla konstaterade oriktigheter och risker har åtgärdats på lämpligt sätt av programmyndigheterna. Kommissionen började rapportera om framstegen med avslutandet 2014–2020 i sina årliga verksamhetsrapporter för 2025. I slutet av maj 2025 avslutades 73 program som leddes av GD Regional- och stadspolitik och 56 program som leddes av GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering, varav 21 respektive 13 program ”helt” avslutades, vilket även betyder laglighet och korrekthet.

För att kontrollera programmyndigheternas beredskap inför avslutandet av programmen genomförde kommissionen 2024 och 2025 **förebyggande revisioner** av ett urval program som bedömdes vara riskutsatta. Syftet var att säkerställa att de berörda myndigheterna i god tid genomförde alla nödvändiga kontroller i enlighet med kommissionens riktlinjer för avslut, bland annat för att förebygga och korrigera kvarstående oriktigheter och säkerställa en lämplig uppföljning av samtliga rapporterade revisionsresultat inför avslutet. Mer information om dessa revisioner finns i bilaga 7I till de årliga verksamhetsrapporterna för GD Regional- och stadspolitik och GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering 2024.

Avslutande utgör ett viktigt skydd inom garantiramen för sammanhållningspolitiken för att skydda EU:s budget. Vid avslutandet rapporterade medlemsstaterna i februari 2026 rekordhöga 6,5 miljarder euro i finansiella korrigeringar – betydligt mer än tidigare år. Om de rapporterade kvarstående felprocentsatserna fortfarande överstiger 2 % (eller när kommissionen räknade om

[6] Förordning (EU) 2024/795 – som antogs av medlagstiftarna den 29 februari 2024 – om inrättande av *den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP)*.

dessa procentsatser över 2 % efter sin bedömning av avslutandepaketet eller till följd av sina revisioner), tillämpar kommissionen finansiella korrigeringar för att se till att riskerna för alla program förblir under väsentlighetsnivån innan programmet definitivt avslutas. Detta säkerställer att kvarstående risker minskas under väsentligheten innan programmet slutgiltigt avslutas och att oriktiga utgifter vederbörligen undantas från EU:s budget.

4. Programperioden 2021–2027

Kommissionen ger stöd till medlemsstaterna för att **stärka deras administrativa kapacitet**, **förbättra och påskynda genomförandet och ta itu med flaskhalsar** i investeringar på flera sätt. Den har lagt fram flera förslag under de senaste åren, bland annat den nyligen antagna **halvtidsöversynen av sammanhållningspolitiken**, för att hjälpa dem att ta itu med de nya prioriteringarna och samtidigt öka den tillgängliga flexibiliteten och införa ytterligare förenklingsåtgärder. I och med att **projekturvalsnivån** på plats var **omkring 65 %** av de tillgängliga anslagen för sammanhållningsprogrammen 2021–2027 påskyndades det finansiella genomförandet avsevärt 2025 och många medlemsstater lämnade in betalningsansökningar som gick långt utöver deras n+3-mål. Kommissionen anser att de ändringar som infördes i utformningen och inrättandet av förvaltnings- och kontrollsystem 2021–2027 gör det möjligt att **öka kontrollernas effektivitet** (**punkt 6.12**). De förvaltande myndigheterna måste nu inrikta insatser och resurser på de mest felbenägna områdena genom **riskbaserade förvaltningskontroller**, efter en försiktig riskbedömning som kontinuerligt måste ta hänsyn till resultaten av alla kontroller och revisioner som utförs. År 2025 tillämpade en majoritet av programmen i medlemsstaterna i praktiken sådana riskbaserade kontroller, medan andra program av försiktighetsskäl fortfarande hade som strategi att kontrollera 100 %. **Revisioner** (från revisionsmyndigheter och kommissionen) kontrollerar kontinuerligt om de förvaltande myndigheterna effektivt bedömer risker i sina program och vid behov genomför riskbaserade förvaltningskontroller **för att säkerställa ökad effektivitet och ökad kapacitet att upptäcka fel**. För att minska revisionsbördan när resultat visar att systemen fungerar väl gör förordningen det dessutom möjligt för programmen att använda ”**förbättrade proportionella åtgärder**”, vilket ger en rad möjligheter och förenklingar vid kontroller och revisioner. Kommissionen kan, om bevis visar att situationen har försämrats, kräva att medlemsstaten återinför fullständiga kontroller för det eller de berörda programmen.

Trots den låga genomförandenivån hittills fungerar den **fleråriga korrigerande kapaciteten** redan för programmen 2021–2027: medlemsstaterna har redan dragit tillbaka en miljard euro från årsräkenskaperna för perioden 2021–2027. Dessutom har tillämpningen av finansiella nettokorrigeringar, som fungerar som ett incitament för robusta kontrollförfaranden, effektiviserats. På grundval av revisionsrättens rekommendationer och förordningen om gemensamma bestämmelser inleder kommissionen nu omedelbart förfaranden i de fall där utgifter i godkända räkenskaper konstateras vara oriktiga och inte upptäcktes och rapporterades av medlemsstaterna.

5. Slutsatserna i revisionsrättens rapport

Kommissionen är säker på att dess beräkningar av **risk vid betalning**, inklusive den maximala risken, som tar hänsyn till revisionsrättens resultat utan extrapolering men efter en noggrann bedömning av om andra program skulle kunna påverkas, **ger en rättvisande bild** av verkligheten på plats, med beaktande av de specifika risker som identifierats för varje program.

Det faktum att den risk vid betalning som kommissionen beräknat fortfarande **låg över väsentlighetströskeln** för perioden 2014–2020, även om den inte låg på den nivå som revisionsrätten rapporterat av de skäl som anges i avsnitt II.1 ovan, tyder dock på **ihållande problem med laglighet och korrekthet för vissa program som kräver noggrann övervakning**.

Under de senaste åren, även med beaktande av revisionsrättens slutsatser och rekommendationer, har kommissionen avsevärt **förstärkt sitt tillsynssystem**, särskilt genom en förbättrad tillsyn av programmyndigheterna genom en riktad handlingsplan som man enades om i slutet av 2024 för att åtgärda brister i detekteringskapaciteten som identifierats av både revisionsrätten och kommissionen. **Kommissionen har** också **sett över sin revisionsstrategi** för att genomföra fler regelefterlevnadsrevisioner för att på nytt utföra revisionsmyndigheternas arbete tidigare under programperioden, vilket omfattar alla huvudsakliga revisionsmyndigheter minst en gång fram till slutet av 2026, och för att i förebyggande syfte se över de revisionschecklistor som revisionsmyndigheterna använder för 2021–2027.

På revisionsmyndigheternas nivå börjar resultaten förverkligas eftersom den **felprocent som revisionsmyndigheterna rapporterat** för första gången är 3,9 % respektive 3,7 % för GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering och GD Regional- och stadspolitik, vilket **visar på ökad effektivitet**. Dessutom granskas årligen de bilateralt överenskomna handlingsplanerna med alla medlemsstater för att förbättra programmyndigheternas detektionskapacitet, vilket säkerställer att problem snabbt åtgärdas för att effektivisera genomförandet. Kommissionen anser att det krävs ytterligare insatser för att riskbaserade förvaltningskontroller ska vara tillförlitliga och spårbara. I detta avseende har den också nyligen utlyst en anbudsinfordran om **administrativ kapacitetsuppbyggnad för den framtida sammanhållningspolitiken** för att hantera fel, genomförandeutmaningar och framväxande kapacitetsbehov. För att säkerställa att insatser för kapacitetsuppbyggnad leder till påtagliga förbättringar är det viktigt att koppla stödtjänster till lärdomar från genomförandet och revisionsresultat. Genom att analysera grundorsakerna till de vanligaste felen och utmaningarna i genomförandet samt omsätta resultaten i prioriteringar för kapacitetsuppbyggnad kan kommissionen anpassa och vidareutveckla sitt erbjudande om kapacitetsuppbyggnad. Denna **evidensbaserade strategi** bidrar till att säkerställa att de verktyg, utbildningar och riktlinjer som kommissionen erbjuder svarar direkt mot de praktiska problem som programmyndigheterna står inför.

Kommissionen har integrerat alla dessa **erfarenheter** och deras resultat i **utformningen av programperioden efter 2027** och föreslagit ett outputbaserat betalningssystem, med hjälp av tillvaratagna erfarenheter för att utveckla en enklare och mer robust garantimodell som säkerställer en fortsatt stark tillsynsroll för kommissionen och att de deklarerade utgifterna överensstämmer med tillämplig lagstiftning. Målet är att **ytterligare minska felriskerna** och samtidigt upprätthålla en sund ekonomisk förvaltning på alla nivåer.

III. KOMMISSIONENS SVAR PÅ REKOMMENDATIONERNA

Rekommendation 6.1 – Förbättra valet och motiveringen av förenklade kostnadsalternativ

Kommissionen bör

a) främja de förvaltande myndigheternas användning av de standardiserade förenklade kostnadsalternativ som föreskrivs i förordningen om gemensamma bestämmelser och de tillhörande fondspecifika förordningarna,

b) påminna de förvaltande myndigheterna om kravet på att bevara den dokumentation som motiverar förenklade kostnadsalternativ och som fortsätter att gälla från tidigare programperioder och att uppdatera den på lämpligt sätt,

c) fortsätta att stödja medlemsländerna när det gäller att förbättra kunskapen om förenklade konstnadsalternativ genom att uppmuntra till utbyte av god praxis mellan förvaltande myndigheter när det gäller att inrätta och tillämpa förenklade kostnadsalternativ, med särskilt fokus på att minimera komplexiteten för stödmottagare och slutmottagare.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Kommissionen **godtar** rekommendation 6.1 a, 6.1 b och 6.1 c.

Kommissionen stöder kontinuerligt medlemsstaterna i antagandet och användningen av förenklade kostnadsalternativ genom en rad olika initiativ, bland annat genom ESF+ och GD Regional- och stadspolitiks transnationella nätverk om förenkling, workshoppar som omfattar flera länder och nationella evenemang. Kommissionen kommer att fortsätta att främja kunskapsutbyte och informationsutbyte med de berörda programmyndigheterna i medlemsstaterna genom dessa forum och evenemang.

Kommissionen kommer i synnerhet att ytterligare främja förenkling genom att underlätta utbyte av god praxis mellan medlemsstaterna. Förenklingen kan uppnås genom olika metoder, beroende på medlemsstatens särskilda behov. För program med särskilda behov och där det finns omfattande erfarenhet kan förenkling uppnås genom att utforma och tillämpa särskilda metoder för förenklade kostnadsalternativ. För övriga program är det enklare att använda de standardiserade förenklade kostnadsalternativ som föreskrivs i förordningen om gemensamma bestämmelser och de fondspecifika förordningarna samt de alternativ som kommissionen har antagit genom delegerade förordningar. **Kommissionen kommer att uppmuntra medlemsstaterna att anpassa sin användning av förenklade kostnadsalternativ beroende på programmens behov**.

När det gäller användningen av förenklade kostnadsalternativ från tidigare programperioder offentliggjorde kommissionen tolkningsfrågor om detta ämne och klargjorde på vilka villkor detta kan göras i vägledningsmeddelandet om användningen av förenklade kostnadsalternativ C/2024/7467, avsnitt 3.2.6. Kommissionen fortsätter också att främja god praxis för att uppdatera de uppgifter som används för äldre metoder. Informationen delades vidare med medlemsstaterna inom ramen för ett webbseminarium om förenklade kostnadsalternativ som anordnades den 26 mars 2026 av GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering, GD Regional- och stadspolitik och det gemensamma revisionsdirektoratet för sammanhållningspolitiken samt ett möte i expertgruppen för förordningen om gemensamma bestämmelser som hölls den 17 juni 2026.

För programperioden 2021–2027 **kommer kommissionen att fortsätta att ägna särskilda sessioner åt användningen av förenklade kostnadsalternativ**, inklusive användningen från tidigare programperioder, med fokus på förenkling för stödmottagare vid de kommande mötena i både transnationella nätverk om förenkling, workshoppar med flera länder och nationella evenemang.

Rekommendation 6.2 – Uppdatera riskbedömningen för Interregprogram

Kommissionen bör bedöma, och vid behov uppdatera, sin riskbedömning för Interregprogrammen med beaktande av de fel som vi upptäckte i år samt resultatet av dess revisionsarbete, och agera i enlighet med detta.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Kommissionen **godtar** rekommendation 6,2.

Kommissionen kommer kontinuerligt att bedöma och vid behov uppdatera sin riskbedömning för Interregprogrammen 2021–2027, med beaktande av de fel som upptäckts. Resultaten av revisionerna av det årliga urvalet av Interregprogram kommer att övervakas för att säkerställa att de identifierade riskerna minskas på lämpligt sätt. Den beslutade revisionsstrategin för 2021–2027, baserad på den rättsliga grund som medlagstiftaren enats om, gör det möjligt att ta hänsyn till särskilda risker som kan identifieras under genomförandet och vidta riskreducerande åtgärder (t.ex. att öka antalet träffar inom särskilda program som anses vara mer riskfyllda).

Kommissionen kommer att göra om det arbete som utförts inom ramen för Interregurvalet. När kommissionen har tagit emot resultaten från nästa (och tredje) översyn kommer **den att göra en samlad bedömning av dessa** och **besluta om ytterligare revisionsinsatser behövs**.

EUROPEISKA KOMMISSIONENS SVAR PÅ EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS ÅRSRAPPORT FÖR 2025, KAPITEL 7: Naturresurser och miljö

I. KOMMISSIONENS SVAR I KORTHET

Rubrik 3 i den fleråriga budgetramen, Naturresurser och miljö, omfattar EU:s utgifter för i) den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP), ii) fonden för en rättvis omställning, iii) havs- och fiskeripolitiken, och iv) Life-programmet för miljö och klimatpolitik.

Målen för den gemensamma jordbrukspolitiken, såsom de anges i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och GJP-förordningarna, är att i) öka jordbrukets produktivitet, ii) tillförsäkra jordbruksbefolkningen en skälig levnadsstandard, iii) stabilisera marknaderna, iv) trygga försörjningen och v) tillförsäkra konsumenterna tillgång till varor till skäliga priser. Dessutom stöder den gemensamma jordbrukspolitiken investeringar för att modernisera jordbruket, öka miljö- och klimathållbarheten samt utveckla landsbygdsområden.

Den gemensamma jordbrukspolitiken 2023-2027 innebar en övergång från en efterlevnadsbaserad politik till en prestationsbaserad politik som ger medlemsstaterna större flexibilitet att utforma strategiska planer för den gemensamma jordbrukspolitiken med skräddarsydda insatser som tillgodoser deras specifika behov. I en kommissionsrapport från 2025[1] om genomförandet av de strategiska planerna bekräftades att de flesta miljö- och klimatrelaterade milstolpar som angavs i planerna i genomsnitt hade överträffats 2024.

Den gemensamma jordbrukspolitiken drivs genom delad förvaltning, med stöd av ett omfattande förvaltnings- och kontrollsystem. Denna robusta och mångskiktade garantiram omfattar kontroller på nationell nivå, oberoende revisioner och kommissionens tillsyn samt prestationsöversyn vartannat år. Den har framgångsrikt garanterat skyddet av EU:s ekonomiska intressen.

Kommissionen fokuserar på prestandaresultaten och på att medlemsstaternas styrningssystem fungerar väl, vilket säkerställer både kvaliteten på prestandaresultaten och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet. Följaktligen, och i motsats till den föregående programperioden 2014–2022, är medlemsstaterna nu inte längre skyldiga att rapportera om detaljerad kontrollstatistik på mottagarnivå. I stället måste de rapportera om politiska resultat baserat på output- och resultatindikatorer. Därför beräknar kommissionen inte längre felprocent eller risk vid utbetalning för utgifter inom ramen för de strategiska planerna för den gemensamma jordbrukspolitiken[2].

Kommissionen välkomnar den jämförelsevis lägre uppskattade felnivån i direktstöd (exklusive miljösystem), som bekräftar den viktiga roll som det integrerade administrations- och kontrollsystemet spelar, inbegripet dess identifieringssystem för jordbruksskiften, för att förebygga och minska risken för fel.

---

[1] COM(2026) 37 EUR-Lex – 52026DC0037 – SV – EUR-Lex.

[2] I stället för att fastställa en felprocent och risk vid betalning grupperar kommissionen utgifter inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027 i tre riskkategorier (låg, medelhög och hög) baserat på den slutliga, justerade klassificeringen av de styrningssystem som införts av medlemsstaterna. De attesterande organen fastställer denna klassificering årligen genom en kvalitativ bedömning av hur de befintliga styrningssystemen fungerar per intervention per utbetalande organ, som kan justeras av kommissionen från fall till fall, med beaktande av dess egna revisionsresultat och revisionsrättens resultat.

II. KOMMISSIONENS SVAR PÅ REVISIONSRÄTTENS IAKTTAGELSER

1. Transaktionernas korrekthet

Resultat av transaktionsgranskningen

Den gemensamma jordbrukspolitiken har ett planerings-, revisions- och korrigeringssystem som sträcker sig över flera år. Vi välkomnar att revisionsrätten i **punkt 7.18** och **rutorna 7.2** och **7.3** erkänner att kommissionens egen revision på ett oberoende sätt och före revisionsrättens granskning upptäckt liknande resultat i sex fall (laglig tillgång till mark avseende stödmottagare i Kroatien (**ruta 7.3**) och Frankrike, och bristande efterlevnad av kravet på jordbruksverksamhet i Grekland (**ruta 7.2**)). Förfarandena för kontroll av överensstämmelse för dessa revisioner pågår för närvarande, och risken för fonderna kommer att hanteras genom den föreslagna finansiella korrigeringen, där de potentiella allvarliga bristerna kommer att bekräftas som resultatet av förfarandet.

Dessa sex fall motsvarar en felprocent på 1,1 % (kategorin ”icke stödberättigande mark som deklarerats” i **figur 7.4**), vilket innebär att revisionsrättens uppskattade felprocent skulle ha varit 1,1 procentenheter lägre om den uteslutits.

En viktig del av kontrollramen för areal- och djurrelaterade interventioner inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken är det integrerade administrations- och kontrollsystemet (*IACS*), som täckte 66 % av utgifterna för den gemensamma jordbrukspolitiken 2025 och därmed fortsatte att spela en mycket viktig roll för att säkerställa finansiell tillsyn.

Såsom anges i **punkt 7.20** i revisionsrättens rapport hade medlemsstaternas myndigheter nödvändig information för att förebygga eller korrigera fel i 19 fall av kvantifierbara fel, vilket kunde ha minskat den uppskattade felprocenten med 2,4 procentenheter. Kommissionen stöder aktivt medlemsstaterna när det gäller att minska felen genom att förenkla reglerna, främja verktyg som förenklade kostnadsalternativ och utnyttja tekniker som Copernicus Sentinel-data och arealövervakningssystemet. Ytterligare vägledning, kapacitetsuppbyggnad och utbyte av bästa praxis stärker ytterligare förebyggande och upptäckt av fel.

Kommissionen anser, enligt sin egen bedömning, att ungefär hälften av den felprocent som revisionsrätten uppskattar beror på fel kopplade till icke stödberättigande mark som deklarerats, inbegripet laglig tillgång till mark för stödmottagarna, och bristande efterlevnad av åtagandena om miljövänligt jordbruk och miljösystem.

Kommissionen instämmer inte i revisionsrättens bedömning av två transaktioner, varav en gäller avsaknaden av väsentliga styrkande handlingar, eftersom förekomsten av styrkande handlingar inte utgör en stödberättigande faktor för den aktuella transaktionen.

Direktstöd

Kommissionen välkomnar revisionsrättens slutsats om att felnivån var lägre för direktstöd (exklusive miljösystem) (**punkt 7.17**).

Laglig tillgång till mark

Jordbrukarna måste uppfylla det rättsliga villkoret att ha laglig tillgång till marken för att få direktstöd. Det är viktigt att kontrollera detta villkor för att förhindra oriktigheter och skydda EU:s ekonomiska intressen.

Så tidigt som 2021 utfärdade GD Jordbruk och landsbygdsutveckling ett meddelande[3] till medlemsstaterna på grundval av förordning (EU) 1307/2013 och domstolens dom i mål C-216/19[4]. Den nuvarande förordningen (EU) 2021/2115 har inte ändrat detta krav och rättspraxis har vidareutvecklats genom domstolens dom i mål C-434/24[5]. I vägledningen från kommissionen till medlemsstaterna klargörs de fyra viktigaste punkterna nedan.

- Jordbrukaren måste faktiskt använda marken och ha laglig tillgång till den, med grund i tillämplig nationell rätt.
- Medlemsstaterna bör godta alla typer av avtal eller rättsinstrument som ger laglig tillgång till marken enligt nationell rätt. Medlemsstaterna kan exempelvis anse att kravet på laglig tillgång är uppfyllt på grundval av faktiska omständigheter som överenskommits mellan markanvändaren och markägaren, exempelvis ett muntligt avtal, men de kan också välja att kräva formella arrendeavtal.
- Medlemsstaterna har även handlingsmarginal för att presumera att jordbrukaren har laglig tillgång till marken om vissa förutsättningar är förhanden.
- Medlemsstaterna har en allmän skyldighet att genomföra systematiska kontroller som inte enbart begränsas till att kontrollera dubbla utbetalningar. Medlemsstaterna får själva avgöra hur omfattande kontrollerna ska vara utifrån sina nationella omständigheter och i enlighet med proportionalitetsprincipen. Medlemsstaterna får också bestämma när jordbrukarna måste kunna styrka att de har laglig tillgång till marken, exempelvis vid tidpunkten för ansökan, vid kontroll på plats eller vid administrativ kontroll.

Kommissionen och de attesterande organen behandlar systematiskt kontrollen av den mark som står till stödmottagarnas lagliga förfogande som en del av sina revisioner. Detta inbegriper riktad testning av de kontrollsystem som genomförs av utbetalningsställen för att säkerställa att detta villkor för stödberättigande uppfylls. Den mark som står till stödmottagarnas lagliga förfogande identifieras uttryckligen i kommissionens arbetsdokument om allvarliga brister[6], med tanke på dess potential att äventyra EU:s ekonomiska intressen och målen för den gemensamma jordbrukspolitiken. Därför omfattas den av en lägre tolerans för felaktighetsmarginal i kontrolltester, vilket återspeglar dess avgörande betydelse.

Om brister konstateras agerar kommissionen genom överensstämmelseförfarandet och tillämpar finansiella korrigeringar där så är nödvändigt för att skydda budgeten. De attesterande organen vägleds ytterligare av riktlinje 2 (räkenskapsåret 2025)[7] för att prioritera testning av kontroller som rör den mark som står till stödmottagarnas lagliga förfogande, i kombination med andra högriskområden som intressekonflikter och dubbel finansiering. Detta säkerställer robust tillsyn och korrigerande åtgärder för att minska systemrisker.

---

3 Anmärkning om kravet på ”stödberättigande hektar som jordbrukaren förfogar över”.

4 Land Berlin – ECLI:EU:C:2020:1046.

5 APIA – Centrul Județean Bistrița-Năsăud – ECLI:EU:C:2026:247.

6 Arbetsdokument om identifiering av potentiella allvarliga brister med avseende på GD Jordbruks överensstämmelsekontroll och revisionsavdelningens uppdrag att lämna överensstämmelseförklaring.

7 Riktlinjer för årlig certifieringsrevision av EGFJ/Ejflu-utgifter, räkenskapsår 2025.

Särskilda medlemsstater

Kommissionen är medveten om den långvariga situationen i Grekland och har nu följt situationen där under flera år. Stora belopp av finansiella korrigeringar har tillämpats tidigare och nya förfaranden för överensstämmelse pågår för närvarande. Ett av dessa förfaranden omfattar bristerna i kontrollen av efterlevnaden av kravet på jordbruksverksamhet, som revisionsrätten hänvisar till i **ruta 7.2**.

Miljösystem och åtaganden om miljö- och klimatvänligt jordbruk

Miljösystem och miljö- och klimatåtgärder inom jordbruket är centrala instrument för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027, som utformats för att anpassa jordbruksmetoderna till EU:s miljö- och klimatmål. Som ett frivilligt verktyg inom ramen för direktstöd belönar miljösystem jordbrukare för att de antar hållbara metoder (t.ex. diversifiering av grödor, förbättringar av markhälsan eller minskade kemiska insatsvaror) som ökar den biologiska mångfalden, förbättrar resurseffektiviteten och främjar koldioxidbindning. Samtidigt stöder åtgärder för miljö- och klimatvänligt jordbruk (inom ramen för landsbygdsutveckling) långsiktiga agroekologiska åtaganden som inriktas på utmaningar som vattenskydd, bevarande av livsmiljöer och klimatresiliens. Båda instrumenten omfattar den gemensamma jordbrukspolitikens dubbla engagemang för hållbarhet och produktivitet och säkerställer att EU:s jordbruk förblir konkurrenskraftigt på globala marknader samtidigt som det levererar kollektiva nyttigheter. Systemens ambition och anpassningsförmåga ger upphov till inneboende komplexitet. För att säkerställa effektiviteten måste de utformas med hänsyn till olika regionala förhållanden, jordbruksstrukturer och miljöprioriteringar, i kombination med tydliga regler för stödberättigande.

Kommissionen erkänner de fel som revisionsrätten identifierat i miljösystemen (**punkt 7.22**) och i åtagandena om miljö- och klimatvänligt jordbruk (**punkt 7.24**). Felen kan bero på systemens inneboende komplexitet, såsom nämns ovan. Detta beror på att dessa systems frivilliga och innovativa karaktär innebär att de måste anpassas till olika regionala villkor, detaljerade kriterier för stödberättigande och varierande jordbruksstrukturer. Eftersom miljösystemen är ett nytt instrument inom ramen för de strategiska GJP-planerna har vissa system dessutom stött på problem i samband med genomförandet, särskilt när medlemsstaterna införde nya eller mycket skräddarsydda åtgärder. För att ta itu med dessa frågor har kommissionen gett betydande stöd till medlemsstaterna, inbegripet vägledning om bästa praxis för åtaganden om miljövänligt jordbruk och klimat, och rekommendationer om hur kontrollsystemen kan förbättras. Den senaste tidens förenkling av förfarandena för att ändra nationella strategiska GJP-planer möjliggör också snabbare anpassningar för att göra systemen mer attraktiva och öka efterlevnaden. Eventuella risker för fonden fortsätter att följas upp genom kontroll av överensstämmelse, medan det pågående samarbetet med medlemsstaterna syftar till att säkerställa ett konsekvent och effektivt genomförande.

2. Årliga verksamhetsrapporter och andra förvaltningsverktyg

Rapportering om utgifternas korrekthet från GD Jordbruk och landsbygdsutveckling samt GD Havsfrågor och fiske

Varje år är medlemsstaterna skyldiga att överlämna sina garantipaket till kommissionen, inklusive de nya årliga prestationsrapporterna för varje utbetalande organ, samt rapporterna och uttalandena från det attesterande organet. Kommissionen använder denna information, tillsammans med resultaten från sina egna revisioner och Europeiska revisionsrättens iakttagelser, för att dra slutsatser om tillförlitligheten i utgifterna inom den gemensamma jordbrukspolitiken.

För utgifterna inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (inklusive både prestations- och efterlevnadsbaserade utgifter) uppskattas av kommissionen 64 % ligga inom lågrisksegmentet, medan 20 % respektive 16 % av utgifterna uppskattas ligga inom medel- respektive högrisksegmenten.

Dessa resultat är inte direkt jämförbara med revisionsrättens uppskattningar av felprocenten, eftersom kommissionens klassificering av risk bygger på bedömningar av hur medlemsstaternas styrningssystem fungerar och inte på statistiska mätningar av fel. Men resultaten visar även fortsättningsvis på en god säkerhet, som återspeglar effektiviteten i medlemsstaternas kontrollsystem på grund av förbättrade bedömningar som avspeglas å ena sidan i de graderingar av systemen som görs av de attesterande organen och å andra sidan i de ansträngningar kommissionen gör fortlöpande för att skydda EU:s budget.

Att de uppskattade utgifterna i lågrisksegment år 2025 minskade till 64 % (från 77 % år 2024) beror främst på att de attesterande organen granskat mer, särskilt på utgiftsområden som exempelvis grundläggande inkomststöd, kopplat inkomststöd och miljösystem och inte på någon egentlig ökning av de underliggande riskerna. Denna anpassning återspeglar förbättrad förmåga att upptäcka fel och effekterna av nedläggningen av landsbygdsutvecklingsprogrammen 2014–2022, där medlemsstaterna påskyndade utgifterna för att maximera utnyttjandet av medlen och undvika att de drogs tillbaka. Tillsammans bekräftar dessa faktorer att kontrollsystemen fungerar som avsett.

GD Jordbruk och landsbygdsutveckling arbetar kontinuerligt med medlemsstaterna för att ta itu med de största utmaningarna med genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken, genom olika åtgärder för kapacitetsuppbyggnad och främjande av bästa praxis. Vid behov inleds förfaranden för kontroll av överensstämmelse för att utesluta utgifter från EU-finansiering som inte uppkommit i enlighet med EU:s regler och därigenom skydda EU:s budget från utgifter som den inte borde ha belastats med.

Granskning av prestationsrapporteringen inom GJP 2023–2027

Kommissionen noterar revisionsrättens iakttagelser, som bekräftar effektiviteten i kommissionens egna förfaranden för att säkerställa att den gemensamma jordbrukspolitikens prestationsrapportering är korrekt. Vi välkomnar revisionsrättens erkännande att kommissionens kontroller och utgiftsjusteringar tillämpades korrekt.

Som revisionsrätten konstaterar har prestationsavslutet slopats från och med 2025, med tanke på det oproportionerliga förhållandet mellan insatser och resultat under detta arbete, samtidigt som syftet också är att förenkla förfarandena. Kommissionen är fast besluten att upprätthålla robusta garantimekanismer inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken.

III. KOMMISSIONENS SVAR PÅ REKOMMENDATIONERNA

Rekommendation 7.1 – Arbeta med medlemsstaterna för att förbättra kontrollerna av laglig tillgång till mark

När genomförandet av GJP 2028–2034 planeras bör kommissionen samarbeta med medlemsstaterna för att förbättra deras kontroller av att stödmottagarna har laglig tillgång till mark som deklarerats

Måldatum för genomförande: År 2027.

Kommissionen **godtar** denna rekommendation.

Medan medlemsstaternas kontrollsystem måste gå utöver uppenbara fall påminner kommissionen om att domstolen har bekräftat medlemsstaternas handlingsfrihet när det gäller att utforma proportionerliga och effektiva kontroller som är anpassade till deras nationella särdrag.

För att stödja medlemsstaterna arbetar kommissionen med att utbyta bästa praxis och exempel på hur man ska hantera svåra situationer (t.ex. om det inte finns något skriftligt avtal om användningen av marken), och betonar att kontroller måste sträcka sig längre än till kontroll av dubbla anspråk för att säkerställa effektivitet utan att ålägga onödiga bördor för jordbrukare eller förvaltningar.

Uppföljning av föregående års rekommendationer

Kommissionen välkomnar revisionsrättens bedömning (**punkt 7.45, bilaga 7.2**) att rekommendation 7.1 i årsrapporten för 2023 (om granskning av effektiviteten hos de nationella åtgärderna för begränsningar och för genomförande före utgången av 2025) har genomförts.

EUROPEISKA KOMMISSIONENS SVAR PÅ EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS ÅRSRAPPORT FÖR 2025, KAPITEL 8: MIGRATION OCH GRÄNSFÖRVALTNING – SÄKERHET OCH FÖRSVAR

I. KOMMISSIONENS SVAR I KORTHET

Kommissionen kommer att fortsätta sina ansträngningar på de områden där brister har konstaterats för att minska risken för fel i framtiden.

Kommissionen välkomnar Europeiska revisionsrättens slutsatser att 1) de besökta revisionsmyndigheterna har utvecklat och genomfört detaljerade förfaranden för att möjliggöra för dem att rapportera om sitt arbete i den årliga kontrollrapporten och 2) de besökta revisionsmyndigheterna i stort infört detaljerade revisionsprogram och använde checklistor för att stödja sina slutsatser.

Kommissionen uppskattar att risken vid betalning ligger under 2 % (**punkt 8.20**). Denna uppskattning bygger på kontroller och revisioner som kommissionen och medlemsstaterna har utfört, där många transaktioner har prövats.

II. KOMMISSIONENS SVAR PÅ REVISIONSRÄTTENS IAKTTAGELSER

1. Transaktionernas korrekthet

När det gäller de granskade transaktioner som innehöll fel (**punkt 8.11**) kommer kommissionen att ta itu med de problem som har identifierats och vid behov förstärka vägledningen för att minska antalet fel i framtiden.

Svar på ruta 8.1

Exempel på brister i förfarandena för tilldelning av bidrag

Kommissionen godtar revisionsrättens iakttagelser och kommer att undersöka dem ytterligare tillsammans med Frankrike.

Kommissionen vill nämna att efter rekommendationer från revisionsrätten 2023 och 2024 tillhandahölls ytterligare vägledning till medlemsstaternas nationella myndigheter om förfaranden för tilldelning av bidrag vid ett möte som hölls den 27 oktober 2025. Särskild vikt lades vid principerna om öppenhet och likabehandling i alla steg av processen, och information delades om de vanligaste fel som brukar tas upp i revisionsrättens rapporter. Kommissionen förväntar sig att detta kommer att påverka framtida ansökningsomgångar som organiseras av de nationella myndigheterna.

Exempel på kontraktsändringar utan konkurrensutsatt förfarande

Kommissionen godtar revisionsrättens iakttagelser och kommer att undersöka dem ytterligare tillsammans med Storbritannien.

Exempel på betydande ändring av kontrakt för militär rörlighet som påverkar villkoren för tilldelning av kontrakt

När det gäller transportprojektet för militär rörlighet under direkt förvaltning i Lettland erkänner kommissionen revisionsrättens iakttagelser om ändringar av kontrakt. Kommissionen anser dock att dessa ändringar av kontrakt inte utgör någon överträdelse av principerna om öppenhet och likabehandling.

Svar på ruta 8.2

Exempel på en otillräcklig verifieringskedja

Kommissionen anser att den verifieringskedja som de nederländska myndigheterna upprätthåller överensstämmer med verifieringskedjan för Fast Care-vägledning och därför verkar tillräcklig för att dra slutsatser om beräkningsmetoden. Dessutom anser kommissionen att det inte fanns någon risk för EU-budgeten. I detta tillvägagångssätt förespråkas proportionalitet när det gäller rapportering, utvärdering, förvaltning och kontroll.

Exempel på avsaknad av dokumentation av åtgärder vid intressekonflikter

När det gäller de två projekten inom asyl-, migrations- och integrationsfonden (Amif) som drivs genom delad förvaltning med Frankrike understryker kommissionen vikten av robusta rättssäkerhetsgarantier (inbegripet en riskbaserad kontrollmekanism) för att säkerställa integriteten när ansökningsomgångar utvärderas. I detta sammanhang har kommissionen gett vägledning om intressekonflikter i metodanmärkningen för bedömning av förvaltnings- och kontrollsystem. I denna vägledning klargörs deklarationsskyldigheten vid eventuella konflikter. Deklarationsskyldigheten kontrolleras av revisionsmyndigheterna som ett led i deras systemrevision samt vid kommissionens revision (i förekommande fall).

Kommissionen godtar revisionsrättens iakttagelser och kommer att undersöka dem ytterligare tillsammans med Frankrike.

Exempel på brister i kommissionens utformning av bidrag i form av enhetsbelopp

Akten till stöd för ammunitionstillverkning är ett kortsiktigt instrument som inrättades som svar på den nödsituation som utlöstes av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina. Syftet med akten till stöd för ammunitionstillverkning är att öka produktionskapaciteten för ammunition i hela EU genom att stödja tillverkare av försvarsprodukter. Syftet är att möjliggöra en snabb anpassning av den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen. Medlagstiftarna kräver uttryckligen ett snabbt genomförande av programmet, vilket nämns i förordningens skäl. Denna brådska har lett till betydande påtryckningar för att förkorta den tid som beviljas för att utarbeta och lägga fram förslag och för att förbereda och underteckna bidragsavtal.

Kommissionen anser att den beräknade budgeten var tillräckligt exakt. De tillhandahållna budgetuppgifterna avspeglade den typ av information som fanns tillgänglig när förslaget lämnades in, med beaktande av projektets komplexitet och tidiga utvecklingsfas. Kommissionen gjorde en bedömning under utarbetandet av bidragsavtalet för att få ytterligare uppgifter om den föreslagna budgeten och de underliggande antagandena, med avsikt att få en rimlig säkerhet om den utgiftsnivå som krävs för att utföra uppgifterna.

Kommissionen kommer att ytterligare granska revisionsrättens detaljerade synpunkter på definitionen av resultat och dra lärdomar inför framtida projekt. Under projektets genomförande fick kommissionen dock tillräcklig information och tillgång till relevanta handlingar i säker miljö, vilket gjorde det möjligt för kommissionen att kontrollera att arbetet fortskrider för att uppnå den huvudsakliga ökningen av produktionsmålen i bidragsavtalet.

2. Granskning av delar av system för intern kontroll

Granskning av revisionsmyndigheters arbete

Svar på ruta 8.3

Exempel på en brist i en revisionsmyndighets arbete

Kommissionen noterar de potentiella effekterna[1] av den brist som identifierats i Tjeckien. Detta blev inte verklighet eftersom revisionsmyndigheten därefter utförde en kontroll och fick tillgång till den fullständiga dokumentationen från stödmottagaren.

Revisionsmyndigheten godtog konstaterandet och kommer att stärka sina kontrollprocesser genom att justera interna checklistor. Den kommer att kontrollera att redovisningshandlingarna är fullständiga.

Granskning av kommissionens avslutandeåtgärder

När det gäller hänvisningen till bristen i avslutandet av programperioden 2014–2020 för Storbritannien (**punkt 8.16**) anser medlemsstaten och kommissionen, såsom förklaras i kommissionens svar på ruta 8.1 i årsrapporten för 2023, att 1) tillräckliga bevis lämnades för de berörda beloppen och 2) beloppet därför inte uteslöts från det slutliga beslutet. Kommissionen anser att avslutandet inte var bristfälligt.

3. Årliga verksamhetsrapporter och andra förvaltningsverktyg

Kommissionen påminner om att direktörernas allmänna revisionsförklaringar bygger på en granskning av flera uppgifter från flera olika källor (såsom självbedömning, efterhandskontroller, tjänsten för internrevision eller revisionsrättens rapporter) som säkerställer dessa förklaringars tillförlitlighet i enlighet med kommissionens instruktioner (**punkt 8.19**).

[1] Risk för att icke stödberättigande kostnader inte upptäcks.

III. KOMMISSIONENS SVAR PÅ REKOMMENDATIONERNA

Rekommendation 8.1 – Uppmärksamma medlemsstaternas förvaltningsmyndigheter på deras skyldigheter

Kommissionen bör vidta åtgärder för att göra medlemsstaternas förvaltningsmyndigheter bättre medvetna om sina skyldigheter i samband med tilldelning av bidrag och offentliga kontrakt, i synnerhet när det gäller

(a) de åtgärder som krävs för att säkerställa att det inte föreligger några intressekonflikter och att dessa åtgärder dokumenteras korrekt,

(b) de potentiella konsekvenserna av att bryta mot nationella regler eller EU-regler om att ändra offentliga kontrakt,

(c) stödmottagarnas skyldighet att bevara tillräcklig dokumentation för att styrka de kostnader för vilka ersättning begärs.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Kommissionen **godtar** rekommendationerna 8.1 a, b och c.

Rekommendation 8.2 – Förbättra kontrollförfarandena

När det gäller projekt med direkt förvaltning bör kommissionen se över och vid behov förbättra förfarandena för att kontrollera att

(a) stödmottagarna har vidtagit åtgärder för att fastställa att det inte föreligger några intressekonflikter och på lämpligt sätt dokumenterat dessa åtgärder,

(b) stödmottagarna har följt nationella regler eller EU-regler om att ändra offentliga kontrakt,

(c) den dokumentation som stödmottagarna bevarar är tillräcklig för att styrka de kostnader för vilka ersättning begärs.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Kommissionen **godtar** delrekommendation 8.2 a med förbehållet att dessa verifieringskontroller även kan genomföras i efterhand.

Kommissionen **godtar inte** delrekommendation 8.2 b, eftersom kommissionen inte instämmer i slutsatsen om väsentliga ändringar av ett kontrakt.

Kommissionen **godtar** delrekommendation 8.2 c med förbehållet att dessa verifieringskontroller även kan genomföras i efterhand.

Uppföljning av föregående års rekommendationer

(**punkt 8.21** och **bilaga 8.1**)

Kommissionen välkomnar revisionsrättens analys och erkännandet av det fullständiga genomförandet av 1) en av de två rekommendationer som utfärdades i årsrapporten 2023 och 2) en av de tre rekommendationer som utfärdades i årsrapporten 2024 och som var avsedd för genomförande i slutet av 2025.

Kommissionen noterar den sakligt korrekta anmärkningen om **rekommendation 2 från år 2023**, som genomfördes i vissa avseenden, även om kommissionen inte hade godtagit denna rekommendation.

EUROPEISKA KOMMISSIONENS SVAR PÅ EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS ÅRSRAPPORT FÖR 2025 KAPITEL 9: GRANNSKAPET OCH OMVÄRLDEN

I. KOMMISSIONENS SVAR I KORTHET

Rubrik 6 – Grannskapet och omvärlden i EU:s budget omfattar flera finansieringsinstrument, framför allt instrumentet för grannskap, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete - Europa i världen (NDICI - Europa i världen), instrumentet för stöd inför anslutningen (IPA III), som hjälper kandidatländer på väg mot anslutning, det humanitära biståndet samt andra målriktade program (exempelvis det europeiska instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete). Genom instrumentet Europa i världen syftar EU till att samarbeta med partnerländer för att övervinna utvecklingsutmaningar på medellång och lång sikt och för att främja EU:s värden och intressen, samtidigt som man tar itu med akuta och omedelbara behov. Instrumentet Europa i världen genomförs genom direkt förvaltning (av kommissionen och EU:s delegationer till tredjeländer) och indirekt förvaltning (av enheter såsom myndigheter i EU-medlemsstaterna, internationella organisationer eller partnerländer). För att maximera effekten av EU-finansieringen kan stöd tillhandahållas genom bidrag, upphandlingskontrakt, budgetstöd, budgetgarantier, blandfinansieringsinsatser och ekonomiskt stöd. Syftet med budgeten för humanitärt bistånd är att rädda och bevara liv, förhindra och begränsa mänskligt lidande och skydda integriteten och värdigheten för befolkningar som drabbas av naturkatastrofer och kriser som orsakas av människan, även under väldigt svåra förhållanden.

Kommissionen betonar att genomförandet av instrumentet Europa i världen, stöd inför anslutningen (IPA III) och det humanitära biståndet sker i riskfyllda och komplexa miljöer som förändras i allt snabbare takt. Det som är kännetecknande för arbetet är mångfald,

- geografisk spridning och avlägsenhet, då stöden omfattar många olika EU-delegationer runt om i världen som exempelvis instrumentet Europa i världen och IPA III,
- att genomförandeorganen och partnerländerna har olika förvaltnings- och kontrollkapacitet och består av allt från små lokala icke-statliga organisationer till internationella organisationer och statliga organ,
- samt av att EU-stöd till mottagarna ges på olika vägar, allt från traditionell projektverksamhet till mer innovativa former med olika typer av insatser, bidrag till globala instrument och sektorsövergripande humanitärt stöd.

Kommissionen välkomnar de positiva resultat som revisionsrätten noterar, bland annat den omständigheten att den beräknade felnivån under rubrik 6 har minskat väsentligt jämfört med föregående år, från 4,9 % till 2,5 % (punkt **9.11**). Denna väsentligt lägre felnivå bygger på förbättringar av de bakomliggande transaktionernas korrekthet och kommissionens fortlöpande ansträngningar för att stärka sina förvaltnings- och kontrollsystem (vilket framgår av revisionsrättens ruta **9.3** som framhåller kommissionens ändamålsenliga genomförande av bidrag) samt på uppföljningen av revisionsrättens rekommendationer. Kommissionen noterar även med tillfredsställelse den förbättring som revisionsrätten noterar vad gäller tillgången till handlingar vid revision av transaktioner med internationella organisationer. På senare år har kommissionen

nogsamt följt upp ärenden som avsett begränsad tillgång till handlingar och har förbättrar kommunikationen med mottagare av EU-medel för att komma till rätta med de begränsningar som revisionsrätten noterat under föregående år.

Kommissionen noterar även revisionsrättens anmärkningar och är fast besluten att vidta lämpliga korrigerande åtgärder, däribland vid behov indrivning av ersättning för icke stödberättigande kostnader.

II. KOMMISSIONEN SVAR PÅ REVISIONSRÄTTENS CENTRALA ANMÄRKNINGAR

1. Transaktionernas korrekthet

Kommissionen noterar revisionsrättens uppskattade felnivå på 2,5 % (punkt **9.11**). Kommissionen kommer att åtgärda de fel som revisionsrätten identifierat genom lämplig uppföljning med mottagarna av EU-medel.

Med anledning av iakttagelserna om de granskade transaktionernas korrekthet vill kommissionen lämna förtydliganden i fråga om de fel som påtalas i detta kapitel av revisionsrättens årsrapport.

Under 2025 ligger den kvarstående felprocent som beräknats av GD INTPA, GD ENEST, GD MENA, GD ECHO och FPI fortfarande under väsentlighetsgränsen på 2 %. Bedömningen av risknivåerna görs enligt kommissionens metod och offentliggörs i kommissionens årliga förvaltnings- och resultatrapport för 2025.

I revisionsrättens årliga beräkning av felprocenten mäts fel i avtal som kommissionen fortfarande har möjlighet att kontrollera och korrigera under kommande räkenskapsår. Med hjälp av undersökningen av den kvarstående felprocenten beräknar kommissionen andelen kvarstående fel, utifrån ett representativt urval av avslutade avtal för vilka alla kontroller utförts och kan därmed upptäcka fel som kunnat undkomma tidigare kontroller. På grund av denna skillnad i metod går det inte att jämföra andelen fel som inrapporterats av revisionsrätten med andelen kvarstående fel som rapporterats av GD INTPA, GD ENEST, GD MENA, GD ECHO och FPI under 2025, vilka står för den största delen av utgifterna under rubrik 6.

Svar på ruta 9.1

Exempel på indirekta kostnader som tagits med i lönekostnaderna

Kommissionen förstår att revisionsrätten kan betrakta vissa personalkostnader som mer kopplade till organisationens övergripande verksamhet, snarare än till specifika åtgärder. Kommissionen delar inställningen att personalkostnader och övriga kostnader bör behandlas som direkta stödberättigande kostnader när de är klart och tydligt är enbart knutna till en viss åtgärd, faktiskt har uppkommit och bokförts i mottagarens redovisning (inklusive fördelade kostnader) och inte redan omfattas av ett schablonbidrag för indirekta kostnader och ersättningar.

Svar på ruta 9.2

Exempel på felaktigt beräknade personalkostnader

Kommissionen kommer att fortsätta verka för att öka de icke-statliga organisationernas medvetenhet om vikten av att säkerställa en strikt tillämpning av de båda kostnadsberäkningsmetoder för beräkning av personalkostnader med enhetskostnader på det sätt som anges i relevanta avtal.

Exempel på växelkursfluktuationer som bokförts som projektkostnader

i sina vägledande dokument kommer kommissionen att förtydliga betydelsen av tillämpliga bestämmelser om förluster som uppkommit på grund av växelkursfluktuationer för att undvika en upprepning av den här sortens fel.

III. KOMMISSIONENS SVAR PÅ REKOMMENDATIONERNA

Rekommendation 9.1 – Förbättra urvalsförfarandet när det gäller experter

Kommissionen bör se till att dess förfarande för att godkänna experter i tjänstekontrakt omfattar en kontroll av att deras yrkeserfarenhet stämmer överens med kravspecifikationerna när det gäller varaktighet och specifikt område.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Kommissionen **godtar** denna rekommendation.

Förfarandet för att kontrollera centrala experters bakgrund fastställs i den praktiska handlingen för kontraktstilldelning inom ramen för Europeiska unionens yttre åtgärder (”PRAG”). För att undvika en upprepning av samma fel på detta område kommer kommissionen att öka medvetenheten om hur förfarandet tillämpas. Kommissionen kommer också att kontrollera att förfarandena för att godkänna andra än centrala experter omfattar en lämplig kontroll av deras bakgrund.

Rekommendation 9.2– Skärp kontrollerna för att förhindra att indirekta lönekostnader godkänns som direkta kostnader

För att förhindra en upprepning av att indirekta kostnader felaktigt deklareras som direkta kostnader i lönekostnader inom ramen för överenskommelser om medverkan bör kommissionen ge stödmottagarna ytterligare vägledning

(a) om skillnaden mellan direkta och indirekta lönekostnader och

(b) se till att lönerelaterade ersättningsanspråk inte omfattar indirekta kostnader innan de godkänns som stödberättigande kostnader.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Kommissionen **godtar** rekommendationen 9.2a och 9.2b.

Uppföljning av tidigare rekommendationer

Vad gäller uppföljningen av tidigare rekommendationer som ställts till kommissionen i detta kapitel (punkt **9.32, bilaga 9.2**) bedöms tre rekommendationer i revisionsrättens årsrapport från 2022 som helt genomförda. En anmärkning avsåg en rekommendation som inte godtagits av kommissionen (rekommendation 3) och därför har inga åtgärder vidtagits i fråga om den.

Европейски парламент Parlamento Europeo Evropský parlament Europa-Parlamentet Europäisches Parlament
Euroopa Parlament Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο European Parliament Parlement européen Parlaimint na hEorpa
Europski parlament Parlamento europeo Eiropas Parlaments Europos Parlamentas Európai Parlament
Parlament Ewropew Europees Parlement Parlament Europejski Parlamento Europeu Parlamentul European
Európsky parlament Evropski parlament Euroopan parlamentti Europaparlamentet

EUROPAPARLAMENTETS SVAR PÅ EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS ÅRSRAPPORT FÖR 2025

KAPITEL 10: EUROPEISK OFFENTLIG FÖRVALTNING

EUROPAPARLAMENTETS SVAR PÅ IAKTTAGELSERNA

Transaktionernas korrekthet

10.6. Parlamentet noterar revisionsrättens iakttagelser.

Även om parlamentet inte har något formellt avtal eller samförståndsavtal med organisationen Association Transport Scolaire de l'École Européenne (ATSEE) finns det ett tydligt förfarande för att se till att alla kostnader som ska täckas verifieras på lämpligt sätt.

ATSEE lämnar in en förteckning över elever som använder skolskjutsar som organisationen anordnar och vars föräldrar har angett att de arbetar för parlamentet. Parlamentets avdelning som handhar ärenden om ersättning av utbildningskostnader kontrollerar, på grundval av artikel 3 i bilaga VII till tjänsteföreskrifterna, att föräldern är anställd vid institutionen och har rätt till ersättning för utbildningskostnader för det barn som anges i förteckningen. Eventuella avvikelser meddelas ATSEE innan organisationen utfärdar sin faktura. Detta förfarande upprepas varje kvartal av läsåret.

Om en ändring i en anställds personakt kräver en rättelse av en redan utfärdad faktura utfärdar ATSEE en kreditnota som räknas av mot nästa faktura. Hittills har inga tvister uppstått.

Med tanke på antalet elever som går på Europaskolan (typ I) leder direkt betalning av transportkostnaderna till betydande administrativa och budgetmässiga besparingar.

För att bemöta de farhågor som revisionsrätten tagit upp kommer parlamentet att vidta åtgärder för att formalisera förfarandet i ett skriftligt samförståndsavtal med ATSEE.

10.7. Parlamentet noterar revisionsrättens iakttagelser.

Enligt artikel 1.4 i ”budgetpost 400”-bestämmelserna är de politiska grupperna ansvariga gentemot institutionen för förvaltningen av anslagen i enlighet med de befogenheter som de tilldelats av presidiet för att tillämpa dessa bestämmelser. De ska se till att anslagen förvaltas med iakttagande av dessa bestämmelser och ska vidta de åtgärder som behövs för att förhindra utgifter som inte är förenliga med bestämmelserna.

Parlamentets administration har dock fortsatt att hjälpa de politiska grupperna att förbättra sin interna ekonomiska förvaltning genom att i november 2025 hålla ett nytt utbildningstillfälle om upphandling, som utvidgades till att omfatta sund ekonomisk förvaltning och intressekonflikter. Parlamentets behöriga avdelningar tillhandahåller alltid skräddarsydda råd i allmänna frågor och i enskilda fall på begäran av de politiska grupperna. Parlamentets administration kommer att fortsätta att erbjuda de politiska grupperna vägledning och särskild utbildning.

10.8. Parlamentet noterar revisionsrättens iakttagelser.

För att uppdragstagaren ska kunna utföra de avtalade tjänsterna på den erforderliga nivån, kräver ramtjänsteavtalets tekniska och organisatoriska komplexitet en lång infasningsperiod under vilken uppdragstagaren erhåller nödvändig kunskap om parlamentets IKT-infrastruktur. I praktiken sker denna oumbärliga inlärningsprocess i form av en övertagandeperiod som löper samtidigt med en avslutningsperiod, där den tillträdande och avgående uppdragstagaren fullgör avtalet parallellt.

Det är därför lämpligt att kunna ingå ett ”långsiktigt” tjänsteavtal där den upphandlande myndigheten kan dra nytta av uppdragstagarens tjänster under en längre period än fyra år.

Ramavtalets maximala löptid på sex år kan därför motiveras med den långa perioden och svårigheten för uppdragstagaren att erhålla den nödvändiga kunskapen om parlamentets IKT-infrastruktur, och därav följer kravet på en inledande infasningsperiod och en avslutande utfasningsperiod.

Mot bakgrund av ovanstående anser parlamentet att ramavtalets löptid på högst sex är berättigad.

Parlamentet kan dock hålla med om att de motiveringar som anges för den förlängda löptiden för detta ramavtal kan förbättras. Därför kommer motiveringarna för eventuella framtida ramavtal med en längre löptid än fyra år att vara mer detaljerade.

10.9. Parlamentet noterar revisionsrättens iakttagelser om hyreskontraktet för Europeiska kommissionens representationskontor i Madrid.

Sedan det förfarande som nu ses över, och som ägde rum 2011, har parlamentet ytterligare stärkt sin interna ram för fastighetskontrakt som förhandlas fram efter en undersökning av den lokala marknaden.

Särskilda skriftliga riktlinjer har antagits och dokumentationskraven har skärpts för att säkerställa en mer systematisk registrering av de olika etapperna i förhandlade förfaranden som rör fastighetskontrakt.

Parlamentet står till fullo fast vid sitt åtagande att säkerställa både efterlevnad av budgetförordningen och en sund ekonomisk förvaltning av unionens medel.

10.26. Parlamentet noterar revisionsrättens iakttagelser.

Parlamentets administration anser att det befintliga regelverket redan lägger ett tydligt ansvar på de politiska grupperna att säkerställa en effektiv tillämpning av de interna bestämmelserna och efterlevnad av upphandlingsförfarandena. Parlamentets administration bekräftar på nytt sin tillgänglighet för att stödja ett konsekvent genomförande av den tillämpliga ramen, bland annat genom vägledning, utbildning och särskilda förtydliganden när så är lämpligt.

SVAR FRÅN EUROPEISKA UNIONENS RÅD
PÅ EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS ÅRSRAPPORT 2025
KAPITEL 10: EUROPEISK OFFENTLIG FÖRVALTNING, PUNKT 10.10

Efter tre misslyckade försök att rekrytera en kandidat med en specifik IT-profil inom ramen för ett ramavtal enligt kaskadmetoden beslutade man att frångå ett av de fördefinierade kriterier som används för beräkning av antalet erfarenhetsår i syfte att säkra en fjärde kandidat med önskad erfarenhetsprofil. Detta beslut var ekonomiskt fördelaktigt för institutionen, eftersom det alternativa sättet att anställa kandidaten skulle ha inneburit en annan profil med högre kostnader. Genom beslutet säkerställde man också att brådskande och komplexa arbetsuppgifter kunde utföras, och att den övergripande principen om sund ekonomisk förvaltning och prestation gavs företräde.

EUROPEISKA KOMMISSIONENS SVAR PÅ EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS ÅRSRAPPORT FÖR 2025 KAPITEL 10: EUROPEISK OFFENTLIG FÖRVALTNING

I. KOMMISSIONENS SVAR I KORTHET

Kommissionen noterar att revisionsrätten drar slutsatsen att den uppskattade felnivån när det gäller utgifter under rubrik 7 Europeisk offentlig förvaltning: ligger kvar under väsentlighetsgränsen. Kommissionen anser att dess kontroll- och övervakningssystem ger rimlig säkerhet om att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

Flera av anmärkningarna avser frågor som rör offentlig upphandling som inte leder till några faktiska ekonomiska förluster för EU-budgeten. Kommissionens detaljerade svar nedan ger mer kontext och förklaringar.

Kommissionen är även fortsättningsvis fast besluten att tillämpa en sund ekonomisk förvaltning och har vidtagit åtgärder för att stärka tillsynen vid upphandling, skärpa övervakningen av förfarandena vid utbetalning av pension och för att ytterligare främja de interna kontrollsystemen.

II. KOMMISSIONEN SVAR PÅ REVISIONSRÄTTENS CENTRALA ANMÄRKNINGAR

1. Transaktionernas korrekthet

Vad gäller anmärkningen på avsaknaden av en skriftlig avtalsram avseende utbetalning av ersättning för transportkostnader i Luxemburg (punkt **10.6**) vill kommissionen erinra om att den tillämpar beslut C(2013)8971 som fastställer allmänna genomförandebestämmelser för beviljande av utbildningstillägg. I artikel 4.2 i beslutet anges hur kostnaderna ska beräknas per elev.

Kommissionen vill särskilt framhålla två saker. För det första är det föräldraföreningen som fakturerar de olika EU-institutionerna eller EU-organen separat. För det andra hanterar kommissionens lönekontor endast fakturor från föräldraföreningarna som avser kommissionsanställda. Kommissionen kontrollerar förteckningar som tillhandahålls från föräldraföreningarna mot sin interna uppgiftsbank (Sysper) för att kontrollera rätten till utbildningstillägg. Dessa efterhandskontroller ger upphov till finansiella korrigeringar i påföljande fakturor från föräldraföreningarna (i såväl Luxemburg som Bryssel). Hittills har detta system fungerat väl utan att ge upphov till tvister. Den risk som revisionsrätten påtalar har alltså hittills aldrig uppstått vad gäller kommissionen. Kommissionen anser dock att det är bra att formalisera förfarandet i ett skriftligt samförståndsavtal med Europaskolornas transportförening (Association Transports de l'École Européenne). Diskussioner pågår med EU:s övriga institutioner byråer och organ med bas i Luxemburg för att säkerställa en samordnad hållning.

Vad gäller anmärkningen på felaktig utbetalning av flyttbidrag till en pensionär (punkt **10.13**) medger kommissionen det fel i en transaktion som upptäckts av revisionsrätten. Förebyggande kontroller har nu stärkts genom medvetandegörande åtgärder och en bättre checklista.

Kommissionen anser att anmärkningarna vad gäller väsentlig dokumentation (punkt 10.14) och om urvals- och tilldelningskriterier (punkt 10.17) avser förfarandefrågor. Kommissionen vill framhålla att nödvändiga åtgärder har vidtagits för att ytterligare förbättra förfarandet för upphandling av fastigheter. Standardhandläggningen av fastighetsrelaterade ärenden säkerställer nu dokumenterad prospektering, hantering och validering i olika etapper. Det är viktigt att framhålla att den här typen av förfarandefrågor inte leder till några faktiska ekonomiska förluster och inte heller orsakar EU-budgeten någon mätbar skada.

Vad gäller anmärkningen på transaktionen avseende offentlig upphandling av fastigheter på Europaparlamentets ansvar (punkterna **10.9** och **10.19**) anser kommissionen att det är viktigt att skilja förfarandebrister enligt äldre förfaranden från bedömningen av huruvida den aktuella utbetalningen var laglig och korrekt. Betalningstransaktionen från år 2025 verkställdes på ett sätt som är helt förenligt med det tillämpliga leasingavtalet, gällande avtalsskyldigheter och rådande marknadsförhållanden.

Kommissionen hade ingen möjlighet att avhjälpa eller se över bristerna i upphandlingsförfarandet, som inte ingick i kommissionens ansvarsområde eller omfattades av dess kontrollbefogenheter.

I kommissionens interna kontrollsystem upptäcktes och hanterades användningen av det förhandlade förfarandet (punkt **10.15**). Kommissionen upptäckte och rapporterade detta oberoende av revisionsrätten och saken togs även upp i den årliga verksamhetsrapporten 2025 från Infrastruktur- och logistikbyrån i Bryssel (OIB). Det faktum att saken upptäcktes och hanterades internt visar att kommissionens interna kontrollsystem fungerar effektivt. Vad gäller anmärkningen på prisrevidering (punkt **10.16**), anser kommissionen att prisändringsklausulen i ramavtalet var objektiv, insynsvänlig och kontrollerbar på det sätt som krävs enligt budgetförordningen. Därför delar kommissionen inte revisionsrättens bedömning.

Anmärkningen i punkt **10.18** bygger på revisionsrättens kontroll av en transaktion. Kontrollen avsåg förlängd löptid för ett ramavtal som förvaltades av kommissionen. Ramavtalet var föremål för samma anmärkning i revisionsrättens årsrapport 2024 (punkt **10.16**). Kommissionen upprepar sin ståndpunkt att förlängningen utöver fyraårsgränsen var vederbörligen motiverad och uttryckligen förenlig med de rättsliga reglerna (som fastställs i budgetförordningen). Den motivering som ges i upphandlingsdokumenten som skäl till att förlänga ramavtalets löptid utöver fyraårsgränsen är omfattande, resonerad och proportionerlig. Den förlängda löptiden syftade till att skapa villkor som leder till faktisk konkurrens – vilket framgår av villkoren i anbudsunderlaget och upphandlingsresultatet – och att säkerställa kontinuiteten i kritisk infrastruktur. Budgetförordningen kräver visserligen en motivering för ramavtal som löper längre än fyra år, men den ställer inga krav på att varje ytterligare år efter fyraårsgränsen ska motiveras. Den mätbara andelen av felet motsvarar inga faktiska ekonomiska förluster och inte heller någon mätbar faktisk skada.

2. Granskning av delar av systemen för intern kontroll

Vad gäller anmärkningen på identifiering av känsliga befattningar inom Byrån för löneadministration och individuella ersättningar (punkt **10.22 a**) har alla enheter inom byrån identifierat sina känsliga befattningar. Däremot bör utvärderingen ses över, i synnerhet mot bakgrund av den tekniska utvecklingen och de därmed sammanhängande kontrollerna. Utvärderingen har redan slutförts för en enhet och en andra enhet är nästan klar med utvärderingsarbetet. Detta är en pågående process som kommer att omfatta alla enheter vid Byrån för löneadministration och individuella ersättningar.

Vad gäller anmärkningen på strategin för bedrägeribekämpning och den därmed sammanhängande handlingsplanen (punkt **10.22b**), har utkastet till strategi för bedrägeribekämpning utarbetats med hänsyn till kommentarer och rekommendationer från Olaf, och är nu föremål för kollegial granskning.

Vad gäller anmärkningarna på de automatiserade kontrollerna av pensionärers rätt till fortsatta pensionsutbetalningar, däribland tillsynen över registret över levnadsintyg och behandlingen av levnadsintyg (punkt **10.23**), upprepar kommissionen sitt åtagande att stärka efterlevnaden och övervakningsförfarandena inom Byrån för löneadministration och individuella ersättningar. För närvarande görs en övergripande åtgärd (som omfattar nära 600 pensionärer) för kontroll och övervakning av ej inlämnade levnadsintyg. Ett formellt förfarande för behandling av levnadsintyg och identifiering av pensionärerna håller på att utarbetas. Upplysningsvis vill kommissionen framhålla att översynen av åtkomsträttigheterna har avslutats och de ansvariga enheterna kommer hädanefter att göra en årlig översyn.

III. KOMMISSIONENS SVAR PÅ REKOMMENDATIONERNA

Rekommendation 10.1 – Skärp kontrollerna av pensionärers rätt till fortsatta pensionsutbetalningar

Byrån för löneadministration och individuella ersättningar bör

(a) stärka sina övervakningsprocesser när det gäller att identifiera och följa upp ärenden där pensionärer saknar levnadsintyg, och

(b) fastställa formella förfaranden för behandlingen av levnadsintyg i sitt it-system och för verifieringen av pensionärernas identitet.

Måldatum för genomförande: mitten av 2027.

Kommissionen **godtar** rekommendation 10.1.a. Kommissionen stärker efterlevnaden och övervakningsförfarandena inom Byrån för löneadministration och individuella ersättningar. En övergripande åtgärd (som omfattar nära 600 pensionärer) pågår för att kontrollera och övervaka ej inlämnade levnadsintyg.

Kommissionen **godtar** rekommendation 10.1.b. Ett formellt förfarande håller på att utarbetas för behandling av levnadsintyg och kontroll av pensionärernas identitet.

Dessa åtgärder ingår i kommissionens bredare ansträngningar för att stärka efterlevnaden och övervakningsförfarandena inom Byrån för löneadministration och individuella ersättningar.

EUROPEISKA UNIONENS DOMSTOLS SVAR I ANLEDNING AV EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS ÅRSRAPPORT FÖR BUDGETÅRET 2025
KAPITEL 10: EUROPEISK OFFENTLIG FÖRVALTNING

10.6.

Beträffande iakttagelsen om att det saknas en skriftlig avtalsram för betalningen av transportkostnader i Luxemburg (punkt 10.6.), erinrar EU-domstolen om att EU-domstolens övergripande ramverk är oförändrat sedan mer än 20 år och grundar sig på ett beslut från EU-domstolens administrativa kommitté av den 12 maj 2004 om allmänna genomförandebestämmelser för artikel 3 i bilaga VII till tjänsteföreskrifterna (nedan kallat beslutet).

I artikel 4.2 i beslutet finns en specifik reglering av det fallet att skolskjuts anordnas av en föräldraförening (ATSEE) och den bestämmelsen har av EU-domstolens administration alltid ansetts utgöra den lagliga grunden för betalningarna. Såvitt EU-domstolen känner till är denna situation identisk med vad som gäller för övriga EU-institutioner, vilka har antagit liknande genomförandebeslut.

Det befintliga arbetsflödet bygger på en pragmatisk mekanism där respektive EU-institutions administration fungerar som en mellanhand mellan institutionens anställda och ATSEE-föreningen. Enligt nuvarande system görs respektive EU-institutions betalningar till ATSEE för de anställdas räkning på grundval av de utbildningsdeklarationer som de anställda har gett in. Annorlunda uttryckt är EU-domstolens betalningar till ATSEE enligt domstolens uppfattning endast (indirekta) betalningar till föräldrar med stöd av artikel 3 i bilaga VII till tjänsteföreskrifterna.

EU-domstolen jämför ATSEE:s förteckningar med sitt interna datasystem (Sysper) för att avgöra om rätt till utbildningstillägg föreligger. Dessa efterhandskontroller ger upphov till finansiella korrigeringar av efterföljande fakturor från ATSEE. EU-domstolen har till dags dato ännu inte haft några meningsskiljaktigheter med ATSEE eller stött på några svårigheter att rätta till felaktigheter i faktureringen, trots att något formellt avtal med ATSEE inte finns.

EU-domstolen anser dock att det är lämpligt att formalisera förfarandet i ett skriftligt samförståndsavtal med ATSEE i syfte att på ett tydligare sätt definiera samtliga berörda parters respektive ansvar. Diskussioner pågår för närvarande med andra EU-institutioner i Luxemburg om en samordnad strategi.

EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS SVAR PÅ EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS ÅRSRAPPORT FÖR 2025

KAPITEL 10: EUROPEISK OFFENTLIG FÖRVALTNING

Punkterna 10.5, 10.18 och 10.20

Det var inte revisionsrättens administration som hanterade upphandlingsförfarandet för detta ramavtal.

Avtalet gäller utrustning och yrkesmässiga tjänster till stöd för organisationens kritiska IKT-infrastruktur, där det är avgörande med kontinuitet, stabilitet och långsiktigt stöd. Det handlar inte om standardprodukter utan om centrala komponenter i operativt kritiska system. Att ersätta eller migrera dessa system medför betydande tekniska, operativa och ekonomiska risker.

Under sådana omständigheter kan det vara oproportionerligt att ersätta denna teknik vart fjärde år. Revisionsrätten har begränsade budget- och personalresurser för att genomföra den typen av återkommande storskaliga tekniska uppdateringar. En sådan strategi skulle medföra betydande omställningskostnader, öka de operativa riskerna och potentiellt äventyra kontinuiteten i grundläggande funktioner.

Samma överväganden gäller för de yrkesmässiga tjänster som omfattas av avtalet. Med tanke på det begränsade antalet medarbetare som arbetar med intern support är det mycket viktigt att upprätthålla kontinuiteten i fråga om kompetens och kunnande när det gäller den tekniska miljön. Att byta entreprenör ofta leder till kunskapsförlust, fler introduktionsperioder och utbildningsinsatser samt en högre operativ risk.

Dessutom måste man beakta marknadsstrukturen för de berörda lösningarna. En längre avtalsperiod kan säkerställa tillräckligt intresse på marknaden och tillräckligt många aktörer. Om dessa faktorer saknas kan det innebära en minskad tillgång till de tekniska lösningar och specialiserade stödtjänster som behövs för att upprätthålla en kritisk infrastruktur.

Ramavtalet garanterade inte heller verksamhet för entreprenörer, eftersom de flesta inköp fortsatt var föremål för förnyad konkurrensutsättning. Den förlängda löptiden innebar därför inte att någon enskild leverantör fick en särställning, utan i stället säkerställdes kontinuiteten i konkurrensutsatta upphandlingsförfaranden.

EUROPEISKA KOMMISSIONENS SVAR PÅ EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS ÅRSRAPPORT FÖR 2025, KAPITEL 11: Faciliteten för återhämtning och resiliens

I. KOMMISSIONENS SVAR I KORTHET

Europeiska kommissionen godtar revisionsrättens kapitel 11 om faciliteten för återhämtning och resiliens.

År 2025 bedömde kommissionen 37 betalningsansökningar som omfattade 1 174 delmål och mål. Av dessa delmål och mål ansågs elva inte ha uppnåtts på ett tillfredsställande sätt. Kommissionen betalade ut 87,3 miljarder euro i bidrag och lån på grundval av 1 163 delmål och mål som uppnåtts på ett tillfredsställande sätt, däribland tre beträffande hävandet av de innehållanden som utfärdats 2025. Revisionsrätten granskade 420 delmål och mål som omfattade alla utbetalningar av bidrag. Av dessa identifierade revisionsrätten iakttagelser med ekonomisk inverkan på endast 16 delmål och mål beträffande nio utbetalningar från faciliteten för återhämtning och resiliens till nio medlemsstater. För de övriga 404 delmålen och målen som granskades, och som utgör 96 % av den granskade populationen, identifierade revisionsrätten inga ekonomiska problem.

Vad gäller överensstämmelsen med villkoren för utbetalning och stödberättigande konstaterar kommissionen att revisionsrättens 16 iakttagelser med ekonomisk inverkan (**punkt 11.11**) utgör 1,5 % av de totala delmålen och målen beträffande bidrag som kommissionen bedömde 2025.

De tio iakttagelser där revisionsrätten inte instämmer i kommissionens bedömning av delmål och mål som uppnåtts på ett tillfredsställande sätt beror på fallspecifika skillnader i revisionsrättens tolkning av antingen de rättsliga krav som fastställts av rådet eller den bevisning som tillhandahållits av den berörda medlemsstaten för att visa att dessa krav uppfyllts. Kommissionen bedömde noggrant revisionsrättens analyser och slutsatser för varje enskilt fall och vidhöll sin uppfattning att delmålen och målen hade uppnåtts på ett tillfredsställande sätt i nästan alla fall den utvärderade som tillfredsställande under 2025. Beträffande ett delmål har kommissionen, baserat på de fakta som revisionsrätten identifierat, skickat ett utkast till granskningsrapport till den berörda medlemsstaten med en begäran om ytterligare information och bevis på att delmålet har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt, i enlighet med artikel 12 i finansieringsavtalet för faciliteten för återhämtning och resiliens. Kommissionen anser, baserat på ytterligare bevis från medlemsstaten, att delmålet uppnåddes på ett tillfredsställande sätt. I detta avseende tackar kommissionen revisionsrätten för dess noggranna analys. Kommissionen konstaterar vidare att om den hade godtagit revisionsrättens iakttagelser skulle den ha tillämpat sin offentliggjorda metod för avstängningar[1] annorlunda i vissa fall, för att fullt ut beakta framstegen i genomförandet och/eller åtgärdens betydelse.

Revisionsrättens återstående fyra iakttagelser beträffande stödberättigandeperioden för faciliteten för återhämtning och resiliens och revisionsrättens två iakttagelser om dubbel finansiering bygger på skillnader i tolkningen av de rättsliga bestämmelserna i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens. Dessa tolkningsskillnader har lett till liknande iakttagelser från revisionsrätten under tidigare år och detta mönster förväntas fortsätta under facilitetens hela livstid. I enlighet med revisionsrättens rekommendationer offentliggjorde kommissionen vägledning om

[1] COM(2023) 99 final, 21.2.2023. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet – Två år av faciliteten för återhämtning och resiliens: Ett unikt verktyg i centrum för EU:s gröna och den digitala omställning.

dubbel finansiering och stödberättigande[2]. Revisionsrätten tolkar dock båda frågorna (dubbel finansiering och stödberättigande) annorlunda än kommissionen och medlemsstaterna. Kommissionen vidhåller att dess tolkning av de rättsliga bestämmelserna är helt i linje med den tillämpliga rättsliga ramen och konstaterar att den inte kan lösa meningsskiljaktigheterna i detta skede av genomförandet med tanke på att faciliteten för återhämtning och resiliens upphör att gälla i december 2026. Kommissionen påminner dessutom om att den anser att iakttagelserna om stödberättigande inte har någon inverkan på lagligheten och korrektheten i utbetalningarna från faciliteten för återhämtning och resiliens. Som framgår av kommissionens svar på revisionsrättens årsrapporter 2022, 2023 och 2024 antar rådet, efter att kommissionen tagit ställning till åtgärdernas stödberättigande i samband med bedömningen av återhämtnings- och resiliensplanerna, ett genomförandebeslut om huruvida en åtgärd är stödberättigande eller inte. Kommissionen kan inte åsidosätta rådet i betalningsskedet när det gäller huruvida en åtgärd är stödberättigad eller inte. Kommissionen erinrar om att den kontrollerar att bevisen överensstämmer med begreppet startdatum för stödberättigande som tillämpas av både den själv och medlemsstaterna, men bekräftar att den inte kontrollerar överensstämmelsen med revisionsrättens tolkning.

Liksom tidigare år rapporterar revisionsrätten iakttagelser av brister i samband med kommissionens preliminära bedömning (**punkt 11.22**), medlemsstaternas dokumentation vid inlämning av betalningsansökningar (**punkt 11.38**) och utformningen av åtgärder i rådets genomförandebeslut (**punkt 11.51**). Kommissionen konstaterar att revisionsrätten i många fall rapporterar flera iakttagelser baserade på ett enda ärende. Detta kan till exempel handla om en iakttagelse om att ett mål inte uppfyllts på ett tillfredsställande sätt, och eftersom kommissionen har kommit fram till en annan slutsats rapporterar revisionsrätten även en brist i kommissionens bedömning. Kommissionen konstaterar vidare att för mer än hälften av de delmål eller mål där revisionsrätten identifierar problem rapporterar den två eller fler iakttagelser. Kommissionen anser därför att en mer exakt indikator på mängden olika problem fås genom antalet delmål och mål för vilka revisionsrätten gör iakttagelser, snarare än det totala antalet iakttagelser, eftersom flera iakttagelser kan avse samma delmål eller mål.

Kommissionen välkomnar revisionsrättens erkännande av de framsteg som gjorts i genomförandet av revisionens rekommendationer. Detta resultat har uppnåtts genom en väldefinierad metod, ett fortsatt nära samarbete med medlemsstaterna samt noggrann uppföljning från kommissionen. Slutfasen och avslutningen av faciliteten markerar inte slutet på uppföljningen av revisionens rekommendationer. Snarare kommer kommissionen att upprätthålla en noggrann tillsyn av deras genomförande under denna period, där kommissionen har meddelat att dess revisionsarbete med faciliteten kommer att fortsätta under 2027 och framåt.

När det gäller medlemsstaternas kontrollsystem för att säkerställa efterlevnad av reglerna för offentlig upphandling och statligt stöd konstaterar kommissionen att revisionsrätten upptäckt vissa brister vad gäller förfaranden för upphandling och statligt stöd. Kommissionen kommer att fastställa lämplig uppföljning av dessa iakttagelser vad gäller de berörda medlemsstaterna. Dessa oriktigheter leder dock inte till ett ifrågasättande av betalningarnas laglighet och korrekthet, eftersom utbetalningen av EU-medel till medlemsstaterna enbart bygger på att delmålen och målen har uppfyllts på ett tillfredsställande sätt. Särskilt när det gäller statligt stöd delar kommissionen inte revisionsrättens tolkning att förordningen om stöd av mindre betydelse har brutits i Danmark. När det gäller en annan medlemsstat (Frankrike) förstår kommissionen att revisionsrättens iakttagelser är av processuell karaktär (t.ex. avsaknad av verifieringskedja) (**punkt 11.37)**. Mer generellt erinrar kommissionen om att medlemsstaterna, när det gäller statligt stöd, fortfarande ansvarar för att

[2] COM(2024) 474, bilagorna II *Stödberättigande för åtgärder inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens – startdatum för stödberättigande åtgärder* och IV *Begreppet dubbel finansiering i faciliteten för återhämtning och resiliens*.

säkerställa att tillämpliga regler följs, där medlemsstaterna bör anmäla alla statliga stödåtgärder som inte omfattas av undantagsförordningarna för statligt stöd till kommissionen.

Revisionsrätten rapporterar också om ett nytt arbetsflöde för att analysera ändringen av genomförandebesluten. Förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens ger medlemsstaterna möjlighet att begära att genomförandebesluten ändras om ”planen för återhämtning och resiliens, inbegripet relevanta delmål och mål, helt eller delvis inte längre kan uppnås”[3], dvs. för att ta itu med problem med genomförandet. Kommissionen bedömer varje begäran på grundval av en detaljerad analys i enlighet med kriterierna i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens[4]. Om kommissionen gör en positiv bedömning offentliggörs ett förslag till ett nytt genomförandebeslut för behandling av rådet, som fattar det slutgiltiga beslutet. I linje med den lagstiftningsmässiga avsikten att delmål och mål ska vara uppnåeliga kan medlemsstaterna till exempel begära att en åtgärds omfattning och kostnadsberäkning minskas proportionerligt (så länge de totala uppskattade kostnaderna fortfarande motsvarar anslaget), eller att onödiga mellanliggande delmål elimineras för att minska den administrativa bördan. Kommissionen noterar revisionsrättens farhågor gällande intern registerföring, men anser att alla ändringar har gjorts i linje med den rättsliga grunden.

Kommissionen konstaterar att revisionsrätten inte utfärdar ytterligare rekommendationer om faciliteten i och med att den upphör i december 2026 (**punkt 11.62**) och välkomnar denna pragmatiska strategi. När det gäller rekommendationerna i revisionsrättens årsrapporter för 2022, 2023 och 2024 anser kommissionen att alla rekommendationer har genomförts i den utsträckning de godtogs i dess inledande svar.

II. KOMMISSIONENS SVAR PÅ REVISIONSRÄTTENS IAKTTAGELSER

1. Bedömning av om betalnings- och stödvillkoren var uppfyllda

Att uppnå delmål och mål

För att få en utbetalning från faciliteten för återhämtning och resiliens måste en medlemsstat uppnå vissa förutbestämda delmål (kvalitativa indikatorer) och mål (kvantitativa indikatorer) som mäter framstegen i genomförandet av reformerna och investeringarna i återhämtnings- och resiliensplanen. Enligt förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens ska kommissionen bedöma om varje delmål och mål har ”uppnåtts på ett tillfredsställande sätt”. I februari 2023 offentliggjorde kommissionen ett ramverk som beskriver hur den bedömer huruvida ett delmål eller mål har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt i enlighet med den rättsliga grunden[5]. För varje delmål eller mål granskar kommissionen alla bevis som lämnats av medlemsstaten och redogör för sin

[3] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (*förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens*), artikel 21.1.

[4] Förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens, artikel 22 och bilaga V.

[5] COM(2023)99, bilaga I, *Ram för bedömning av delmål och mål enligt förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens*.

analys i en offentlig preliminär bedömning[6]. Innan kommissionen antar ett beslut och gör utbetalningen tar den emot yttranden från ekonomiska och finansiella kommittén och en särskild kommitté bestående av experter från medlemsstaterna om den preliminära bedömningen[7]. Kommissionen anser därför med hänvisning till **punkt 11.13** till **punkt 11.14** att varje utbetalningsbeslut fattas på ett transparent sätt och granskas noggrant.

Av de 420 delmål och mål som granskades kom revisionsrätten i tio fall fram till en annan uppfattning än kommissionen. I samtliga fall berodde denna uppfattning, liksom under tidigare år, antingen på en annan tolkning av kraven eller på en annan tolkning av huruvida den bevisning som lagts fram visar att kraven var uppfyllda.

Vad gäller uppfyllandet av det polska delmålet B5G ”Ikraftträdande av förordningen om kvalitetsstandarder för fasta biomassabränslen” (**ruta 11.1**) ansåg kommissionen att delmålet B5G krävde ikraftträdandet av en förordning om kvalitetsstandarder för träpellets och träbriketter (inte för all biomassa avsedd för hushållsbruk, och exkluderande i synnerhet även anti-smogbestämmelser). En sådan tolkning stöds av bland annat beskrivningen av åtgärden i genomförandebeslutet, bevis som föregick antagandet av det ursprungliga rekommenderade referenspriset samt av det faktum att den polska rättsliga ramen saknade lämplig kvalitetsstandard för träpellets vid den tidpunkt då det rekommenderade referenspriset utarbetades. Däremot fanns det redan lämpliga kvalitetsstandarder för andra typer av fasta biomassabränslen, inklusive i synnerhet regionala anti-smogbestämmelser. Med utgångspunkt i detta delar kommissionen inte revisionsrättens uppfattning att delmålet inte uppfylldes på ett tillfredsställande sätt. Dessutom konstaterar kommissionen att om revisionsrättens tolkning av delmålskraven (enligt vilken uppfyllandet av delmålet borde ha omfattat andra typer av fast biomassa, såsom ved) godtas, skulle åtgärden ha ansetts oberättigad till stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens, snarare än inte uppfylld på ett tillfredsställande sätt. Detta beror på att denna kvalitetsstandard antogs och genomfördes i Polen före den 1 februari 2020.

När det gäller de två polska rättsliga delmålen (**punkt 11.14**) vidhåller kommissionen sina svar på revisionsrättens årsrapport för 2024[8]. Kommissionen konstaterar att den betalade ut medel för dessa delmål redan 2024. Revisionsrätten ger en uppdatering om detta ärende från 2024 i årsrapporten för 2025 men drar ändå inga slutsatser baserat på den information den har till sitt förfogande. Kommissionen konstaterar att revisionsrätten avvaktar kommande domar från EU-domstolen innan den drar några slutsatser. Kommissionen konstaterar att den var tvungen att fastställa oavhängighet och opartiskhet för den polska avdelningen för yrkesansvar år 2024 på grundval av gällande rättspraxis vid tidpunkten för bedömningen, och kunde inte luta sig mot domar som fällts flera år senare för att avgöra om delmålen hade uppfyllts på ett tillfredsställande sätt. Kommissionen vidhåller sin bedömning av delmålen, vilket förklaras i den relevanta preliminära bedömningen[9].

Stödberättigandeperioden för faciliteten för återhämtning och resiliens

Beträffande de fyra iakttagelserna om stödberättigandeperioden för faciliteten för återhämtning och resiliens kvarstår olika tolkningar från kommissionen respektive medlemsstaterna å ena sidan, och

[6] All dokumentation är tillgänglig via de landspecifika webbplatserna för faciliteten för återhämtning och resiliens: https://commission.europa.eu/business-economy-euro/economic-recovery/recovery-and-resilience-facility/country-pages_sv.

[7] Kommittén för faciliteten för återhämtning och resiliens: alla möteshandlingar är tillgängliga på https://ec.europa.eu/transparency/comitology-register/screen/committees/C102400/consult?lang=sv.

[8] Kommissionens svar på kapitel 11 i revisionsrättens årsrapporter 2024, s. 485–486.

[9] Se *the Positive preliminary assessment of the satisfactory fulfilment of milestones and targets related to the first payment request submitted by Poland on 15 December 2023, transmitted to the Economic and Financial*

revisionsrätten å andra sidan, vad gäller ”inledningen” av en åtgärd, så som även konstateras av revisionsrätten (**punkt 11.15** till **punkt 11.17**). I detta avseende hänvisar kommissionen till sina svar på revisionsrättens årsrapporter för 2023 och 2024[10].

Som svar på en tidigare rekommendation från revisionsrätten[11] offentliggjorde kommissionen i oktober 2024 ytterligare vägledning[12] om de två tester den tillämpade för att säkerställa överensstämmelse: 1) Har genomförandet av den föreslagna åtgärden påbörjats först den 1 februari 2020 eller senare? och 2) Har kostnaderna för genomförandet uppkommit först den 1 februari 2020 eller senare? Mer specifikt: Har alla kostnader bokförts (enligt villkoren i det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet ENS2010) efter den 1 februari 2020? Kommissionen noterar att de åtgärder för vilka revisionsrätten rapporterar denna typ av iakttagelse klarar de två kontrollerna.

Dubbel finansiering

Som påpekades i svaret på revisionsrättens årsrapporter för 2022 och 2024[13], och i svaret på en särskild rapport från revisionsrätten om detta ämne, tillämpar revisionsrätten en annan tolkning av begreppet dubbel finansiering än kommissionen och medlemsstaterna. Revisionsrätten anser att dubbel finansiering förekommer om samma underliggande kostnad för ett delmål eller ett mål finansieras två gånger och/eller om samma output/resultat deklareras två gånger (**punkt 11.19**). Kommissionen följer däremot det begrepp för dubbel finansiering som fastställs i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens, enligt vilket ”Stöd inom faciliteten ska ges utöver det stöd som ges inom andra unionsprogram och -instrument. Reformer och investeringsprojekt kan få stöd från andra unionsprogram och unionsinstrument, under förutsättning att sådant stöd inte täcker samma kostnad.” Detta innebär att EU-stöd till en enda åtgärd kan komma från flera instrument, förutsatt att de ”inte täcker samma kostnad”. I detta avseende är begreppet dubbel finansiering kopplat till kostnader både i budgetförordningen och förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens. Kommissionen har gett vägledning[14] och förklarat hur det kostnadsbaserade begreppet dubbel finansiering ska tillämpas på den resultatbaserade genomförandelogiken för faciliteten för återhämtning och resiliens.

Kommissionen påminner också om att inkludering av reformer, som oftast inte medför några kostnader, i återhämtnings- och resiliensplanerna är ett viktigt villkor för att kunna göra en positiv bedömning av återhämtnings- och resiliensplanerna och därför föreskrivs och till och med krävs detta uttryckligen enligt förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens. I olika skäl i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens anges möjliga reformåtgärder som sannolikt inte kommer att medföra några direkta kostnader, såsom reformer för att stärka den sociala dialogen eller minimera den administrativa bördan, vilket klargör att medlagstiftarna förväntade sig och till och med krävde att nollkostnadsåtgärder skulle inkluderas i planerna för återhämtning och resiliens. Eftersom inga kostnader uppstår i samband med genomförande av dessa reformer redovisar medlemsstaten i många fall nollkostnader i den kostnadsberäkning som lämnas in under beredningen av återhämtnings- och resiliensplanen. Enligt sitt begrepp betraktar revisionsrätten sådana åtgärder som medlemsstaterna åtog sig att vidta med andra resurser än

---

Committee by the European Commission (52bd45c7-da37-4ba0-b623-95da8cdad7f9_en) (inte översatt till svenska).

[10] Kommissionens svar på kapitel 11 i revisionsrättens årsrapporter för 2023, s. 485.

[11] Kommissionens svar på kapitel 11 i revisionsrättens årsrapporter 2023, s. 491.

[12] COM(2024) 474, bilaga II. ”Stödberättigande för åtgärder inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens – startdatum för stödberättigande åtgärder”.

[13] Kommissionens svar på kapitel 11 i revisionsrättens årsrapporter för 2022, s. 453. Kommissionens svar på kapitel 11 i revisionsrättens årsrapport 2024, s. 486.

[14] COM(2024) 474 – Bilaga IV – ”Begreppet dubbel finansiering i faciliteten för återhämtning och resiliens”.

medlen från faciliteten för återhämtning och resiliens som finansierade eller dubbelt finansierade om finansieringen erhållits genom andra EU-medel.

Iakttagelsen om dubbel finansiering, som revisionsrätten redovisar i samband med Lettlands delmål 144 *Införande av kartläggning av personalresurser inom hälso- och sjukvården* (**ruta 11.2**), visar på detta problem. Även om revisionsrätten konstaterar att ”kartläggningen av mänskliga resurser inom hälso- och sjukvården redan hade finansierats fullt ut genom EU:s instrument för tekniskt stöd”, anser kommissionen att det per definition inte kan förekomma dubbel finansiering i detta fall, eftersom ingen kostnad har lagts fram av medlemsstaten i samband med detta delmål. Dessutom tillhandahåller inte instrumentet för tekniskt stöd (TSI) medel till medlemsstaten, utan kräver snarare att medlemsstaten ställer personal och resurser till förfogande för att stödja projektets genomförande. Faciliteten för återhämtning och resiliens kunde därför omöjligt ha täckt samma kostnad som instrumentet för tekniskt stöd. Dessutom noterar kommissionen att oavsett eventuellt stöd kan instrumentet för tekniskt stöd i sig inte garantera att en sådan strategi antas, vilket beror på de nationella myndigheternas åtgärder och stöd.

2. Granskning av utvalda system för övervakning och kontroll

Brister relaterade till bedömningen av betalningsansökningar

Revisionsrätten konstaterar 40 fall av ”brister i kommissionens bedömning” (**punkt 11.22**). Dessa gäller en mängd olika iakttagelser som till exempel omfattar brist på specifik dokumentation eller det faktum att kommissionen inte specifikt har granskat en faktor som revisionsrätten anser borde ha kontrollerats. Kommissionen erkänner vissa av dessa iakttagelser men håller inte med om de flesta av dem.

Kommissionen konstaterar att revisionsrätten har identifierat tolv rapporterade ”brister i kommissionens bedömning” (**punkt 11.22**) relaterade till iakttagelser med ekonomisk inverkan. I de fall där revisionsrätten anser att ett delmål eller ett mål inte uppnåtts och där kommissionen har kommit fram till en annan slutsats, redovisar revisionsrätten också denna slutsats som en brist. Kommissionen konstaterar också att revisionsrätten i vissa fall redovisar flera svagheter för ett enda delmål eller mål utan ekonomisk påverkan (t.ex. ett ”vagt definierat delmål eller mål” (**punkt 11.53**) i kombination med en brist i kommissionens bedömning”). Kommissionen anser därför att antalet delmål och mål för vilka revisionsrätten gör iakttagelser ger en mer exakt indikator på antalet olika problem än det totala antalet iakttagelser.

Beträffande exemplet med Cyperns mål 193 ”Minskning av eftersläpningen av ärenden för utfärdande av lagfartsbevis antingen genom utfärdande av lagfartsbevis eller genom att ärendet avvisas” (**ruta 11.3**) anser revisionsrätten att kommissionen borde ha utfört ytterligare kontroller. Kommissionen konstaterar dock att dess bedömning var korrekt och att revisionsrätten begärde och granskade primär bevisning på urvalsbasis och inte fann några avvikelser, vilket bekräftar bedömningen att uppfyllelse uppnåddes.

Revisionsrätten redovisar också fyra ”brister i betalningsansökningar” eftersom den anser att förvaltningsförklaringarna innehöll delvis felaktig information (**punkt 11.38**). Kommissionen erkänner iakttagelserna men håller inte med om alla fall och erinrar om att nationella myndigheter lämnar in förvaltningsförklaringen baserat på sina egna bedömningar och den information som finns tillgänglig vid tidpunkten för inlämningen. Kommissionen erinrar om att förvaltningsförklaringen åtföljs av omfattande dokumentation och därför inte behöver innehålla varje enskild upplysning, och att bedömningsprocessen ger förvaltningsmyndigheterna stora möjligheter att tillhandahålla och för kommissionen att begära ytterligare information eller förtydliganden. Kommissionen anser att i

vartenda fall som revisionsrätten identifierat där relevant information inte fanns i förvaltningsförklaringen som en reservation tillgängliggjordes informationen i den fullständiga dokumentationen för begäran om betalning.

Kommissionens revisionsrekommendationer

Revisionsrätten erkänner kommissionens framsteg i genomförandet av revisionsrekommendationerna (**punkt 11.26**) men konstaterar att vissa ”kritiska” och ”mycket viktiga” rekommendationer fortfarande är ej genomförda under det sista året av genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens.

Sedan faciliteten startade har kommissionen utfärdat fler än 2 700 revisionsrekommendationer över alla 27 medlemsstater. Den 28 maj 2026 hade nästan alla dessa (91 %) redan avslutats eller preliminärt bedömts som avslutade av kommissionen. Detta resultat har uppnåtts genom en väldefinierad metod. Kommissionen tillämpar en konservativ metod och avslutar revisionsrekommendationer endast om medlemsstaten lämnat in tillräckliga, tillförlitliga och adekvata bevis på genomförande. Detta resultat återspeglar även ett fortsatt och nära samarbete med medlemsstaterna samt rigorös övervakning från kommissionens sida. Detta visar de konkreta framsteg som gjorts i medlemsstaternas interna kontrollsystem.

Kommissionen kommer att fortsätta att noggrant övervaka genomförandet av sina rekommendationer som utfärdats efter den 31 december 2026 och av de rekommendationer som utfärdats före det datumet och som fortfarande är öppna[15]. Den kommer även att fortsätta utöva sina rättigheter att engagera sig i återkrav av medel i de fall som fastställs i ramen för ”minskningar och återkrav inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens”[16]. Revisionsrätten presenterar uppgifter om antalet öppna ”kritiska” och ”mycket viktiga” rekommendationer för 37 utvalda slutliga revisionsrapporter som utfärdats mellan starten av faciliteten och brytdatumet den 11 maj 2026 (**figur 11.4**). I detta avseende framhåller kommissionen att av de totalt 448 rekommendationer som rör ”kritiska” och ”mycket viktiga” iakttagelser som utfärdats i dessa urval av slutliga revisionsrapporter, är det endast 25 som fortfarande är ej genomförda, vilket motsvarar 5,6 %. Av dessa hade för nio rekommendationer tidsfristen för medlemsstaterna att svara ännu inte löpt ut. Vad gäller de återstående fallen hade medlemsstaternas svar lämnats in. I fråga om tolv rekommendationer bedöms ärendena som avslutade och uppföljningsbrev förbereds. För de återstående fyra rekommendationerna följer kommissionen noggrant upp fallen i fråga för att säkerställa att korrigerande åtgärder vidtas.

Beträffande de två revisionsrekommendationer som revisionsrätten anser ha avslutats utan tillräckliga bevis (**punkt 11.28**), återspeglar revisionsrättens slutsats inte hela omfattningen av den bevisning som kommissionen använde för att avsluta dessa två revisionsrekommendationer. Kommissionen erinrar om att avslutandet av en rekommendation inte enbart grundar sig på bevis som lämnats in av medlemsstaten i den formella uppföljningsprocessen; I enlighet med standardpraxis för revision beaktar kommissionen även information från andra revisioner, revisionssammanfattningar och uppgifter som är tillgängliga via IT-verktyg som Arachne.

Ändamålsenligheten i medlemsstaternas kontrollsystem

Kommissionen välkomnar revisionsrättens erkännande av delmålen för revision och kontroll som ett steg i rätt riktning när det gäller att förbättra medlemsstaternas kontrollsystem. Kommissionen håller

[15] C(2026) 2647, *Riktlinjer för medlemsstaterna om operativa aspekter i samband med den sista fasen för och avslutandet av faciliteten för återhämtning och resiliens* (avsnitt 6.3).
[16] C/2024/4990, kommissionens tillkännagivande *Vägledning om planer för återhämtning och resiliens*, bilaga IV.

dock inte med om påståendet att ”brister i kontrollsystemen i de medlemsstater där den andra utbetalningen eller efterföljande utbetalningar var villkorade av att delmål för kontroll var uppnådda medför en risk när det gäller skyddet av EU:s ekonomiska intressen, med en potentiell inverkan på kostnadernas korrekthet” (**punkt 11.31**). Kommissionen har systematiskt omprövat lämpligheten i medlemsstaternas föreslagna kontrollsystem i förhållande till kriterium 2.10 i bilaga V till förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens varje gång medlemsstaterna lämnar in en begäran om översyn av sina återhämtnings- och resiliensplaner. I enlighet med den dynamiska övervakningens logik görs detta baserat på information från medlemsstaterna, kompletterat med ytterligare bevis som kommissionen har erhållit, däribland iakttagelser från revisionen. Kommissionen anser att dess ökande revisionsarbete har avslöjat specifika brister som kan åtgärdas genom ett delmål för revision och kontroll, utan att lämpligheten i medlemsstaternas kontrollsystem ifrågasätts. I detta sammanhang är delmål och mål för revision och kontroll fokuserade på de arrangemang som medlemsstaten ska införa för att hantera de relevanta iakttagelserna från revisionen. Följaktligen har medlemsstaternas efterföljande förbättringar av de nationella kontrollsystemen ytterligare stärkt säkerhetsnivån. Införandet av delmål och mål för revision och kontroll bör därför inte tolkas som att medlemsstaternas kontrollsystem innan dess inte var lämpliga för att genomföra faciliteten för återhämtning och resiliens. Dessutom erinrar kommissionen om att utgifternas korrekthet enligt faciliteten för återhämtning och resiliens enbart avgörs av att delmål och mål uppfylls på ett tillfredsställande sätt, vilket är föremål för både förhands- och efterhandskontroller.

Revisionsrätten redovisar ”ihållande brister” i kontrollsystemen i fyra medlemsstater under den period då specifika revisionsrekommendationer från kommissionen till dessa medlemsstater förblev ej genomförda (**punkt 11.32**). Kommissionen konstaterar att de redovisade iakttagelserna och rekommendationerna avser brister i genomförandet av kontroller, snarare än utformningen av medlemsstatens interna kontrollsystem. Dessa iakttagelser godtogs vederbörligen av medlemsstaterna, och kommissionen har sedan dess bedömt alla rekommendationer som adekvat genomförda som en del av uppföljningen av revisionen. Kommissionen anser att inga av dessa iakttagelser från revisionen ifrågasatte de övergripande skyddsåtgärder som tillhandahålls av dessa medlemsstaters kontrollsystem och därför inte motiverade införandet av ett delmål för revision och kontroll. Följaktligen vidhåller kommissionen att betalningar till dessa medlemsstater gjordes med tillräckliga kontrollarrangemang på plats.

Kommissionen konstaterar att revisionsrätten genom sitt revisionsarbete identifierade ett antal möjliga oriktigheter vad gäller offentliga upphandlingsförfaranden i två medlemsstater och möjliga oriktigheter vad gäller förfaranden för statligt stöd i tre medlemsstater. Kommissionen kommer att fastställa lämplig uppföljning av dessa iakttagelser vad gäller de berörda medlemsstaterna. Dessa fall påverkar dock inte betalningarnas laglighet eller korrekthet, eftersom utbetalningen av medel enbart bygger på att delmålen och målen har uppfyllts ett tillfredsställande sätt. Kommissionen utökade revisionens inriktning och omfattning efter revisionsrättens årsrapport för 2023 och uppdaterade sin revisionsstrategi för att inom alla typer av revisioner systematiskt kontrollera att medlemsstaterna uppfyller sina skyldigheter enligt artikel 22.2 a i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens. Detta inbegriper att i tillämpliga fall kontrollera att medlemsstaterna regelbundet säkerställer att den finansiering som tillhandahålls används korrekt, i enlighet med alla tillämpliga EU-regler och nationella regler, särskilt på områdena offentlig upphandling och statligt stöd, inbegripet ändamålsenligheten av sådana kontroller. Dessa kontroller utfördes med hjälp av kommissionens förbättrade verktygslåda, bland annat omfattande checklistor.

3. Ändringar av rådets genomförandebeslut

Som ett specifikt arbetsflöde i årets förfarande för revisionsförklaring analyserade revisionsrätten ändringar i rådets genomförandebeslut och granskade 32 ändringar av delmål och mål i åtta medlemsstater (**punkt 11.9**). Kommissionen erinrar om att förordningen om återhämtning och

resiliens tillåter varje medlemsstat att begära att det genomförandebeslut som godkänner den nationella återhämtnings- och resiliensplanen ändras eller ersätts om ”planen för återhämtning och resiliens, inbegripet relevanta delmål och mål, helt eller delvis inte längre kan uppnås”[17]. Kommissionen erkänner att det enkom är upp till revisionsrätten att besluta om revisionens inriktning och omfattning och noterar att revisionens inriktning och omfattning endast omfattar ändringar av delmål och mål för vilka en betalning har gjorts. Revisionens inriktning och omfattning inbegriper således inte fall där kommissionen inte har föreslagit att rådet ska ändra genomförandebeslutet, även om sådana fall är lika relevanta för eventuella slutsatser om samspelet mellan ändringar av rådets genomförandebeslut och betalningsansökningar. De slutsatser som dras, och särskilt påståendet att detta ”minskar ändamålsenligheten i EU:s ekonomiska inflytande och signalerar att det går att undvika ett otillfredsställande uppnående av målen genom att ändra ett genomförandebeslut för att få tillgång till utbetalningen” (**punkt 11.42**), är resultatet av denna revisions inriktning och omfattning. Kommissionen delar inte denna uppfattning och framhåller den uttryckliga rättsliga bestämmelse som motiverar en revision när ett delmål eller ett mål ”inte längre är möjligt att uppnå”. Kommissionen noterar således att medlagstiftarna uttryckligen har valt att tillåta att delmål och mål revideras när objektiva omständigheter förhindrar att de slutförs, förutsatt att den rådande återhämtnings- och resiliensplanen fortsätter att överlag uppfylla alla andra kriterier.

Beträffande revisionsrättens iakttagelser om motivering och bevis för objektiva omständigheter (**punkt 11.43**, **punkt 11.44**) konstaterar revisionsrätten att kommissionen gav vägledning om ändringar under 2023, 2024 (**punkt 11.43**) och 2025 (**punkt 11.39**). Även om sådan vägledning tillhandahåller ett ramverk måste bedömningen fortfarande göras från fall till fall på grund av de många möjliga objektiva omständigheter som kan motivera en revision. Eftersom dess utvärderingar innefattar kvalitativa bedömningar, medger kommissionen att revisionsrätten kan ha en annan uppfattning om de motiveringar och bevis som medlemsstaterna tillhandahåller. Kommissionen vidhåller dock att dess bedömningar är sunda och baserade på dokumentation samt djupgående diskussioner med medlemsstaterna. Kommissionen har med öppenhet redovisat skälen för sina åsikter i förslagen om att ändra genomförandebesluten.

Kommissionen erkänner revisionsrättens iakttagelse att vissa ändringar tog bort delar av specifika faser av en åtgärd från återhämtnings- och resiliensplanen (**punkt 11.45**) men noterar att sådana ändringar är tillåtna enligt förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens, vilket förklaras ovan. Kommissionen konstaterar att den bedömer huruvida den reviderade återhämtnings- och resiliensplanen uppfyller bedömningskriterierna i förordningen och kodifierar denna bedömning i sina förslag till ett reviderat genomförandebeslut. Denna öppna strategi visar hur kommissionen säkerställer att alla ändringar görs på ett sätt som garanterar att förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens respekteras. Om ändring av en åtgärds omfattning minskar den totala beräknade kostnaden i återhämtnings- och resiliensplanen till under medlemsstatens finansiella anslag, kräver kommissionen att medlemsstaten antingen skalar upp en annan åtgärd proportionellt eller minskar sitt begärda finansiella anslag. I enlighet med kommissionens riktlinje att ”om ändringen endast avser åtgärdens omfattning bör revideringen av de beräknade kostnaderna göras proportionellt”, kräver en sådan ändring ingen ny motivering för de beräknade kostnaderna[18].

Om medlemsstaterna inkluderar en reform med en kostnadsberäkning på noll euro i sina återhämtnings- och resiliensplaner, varken ökar eller minskar detta de finansiella anslagen. Kommissionen bekräftar således revisionsrättens slutsats (**punkt 11.48**) att en ändring av en sådan åtgärd inte har direkta ekonomiska konsekvenser, vilket härrör från facilitetens rättsliga grund. Kommissionen beaktar dock vilken inverkan en sådan ändring har på återhämtnings- och resiliensplanerna, särskilt vad gäller efterlevnaden av alla lagstadgade bedömningskriterier. I detta

[17] Artikel 21.1 i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens.
[18] C/2024/4618, avsnitt II.IV.

avseende avvisar kommissionen bestämt revisionsrättens påstående att ändringar av nollkostnadsåtgärder ”kan försvaga incitamenten att bibehålla reformernas ursprungliga omfattning och ambition”, där förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens har infört tydliga skyddsåtgärder – som tillämpas på ett öppet och offentligt tillgängligt sätt av kommissionen och rådet – för att säkerställa att alla återhämtnings- och resiliensplaner samt deras reformer alltid respekterar facilitetens rättsliga ram.

Exemplet Irlands reform 2.7 ”Att ta itu med den digitala klyftan och förbättra digitala färdigheter” (**ruta 11.5**) illustrerar denna punkt till fullo. Irland åtog sig att som en av fyra delar av reformen, helt finansierad och genomförd med nationella medel, vidta åtgärder som skulle öka antalet IKT-utexaminerade och lade inledningsvis fram ett mål för att mäta *effekten* av denna åtgärd. Med tanke på att detta mål var en del av en icke-kritisk nollkostnadsreform frågade Irland om man kunde ändra målet för att genomföra ett bättre alternativ som skulle göra det möjligt att minska den administrativa bördan, samtidigt som målen för respektive åtgärd uppnåddes. Kommissionen föreslog en ändring av genomförandebeslutet i linje med Irlands begäran och rådet godkände detta. Även om denna ändring sänkte målet för att mäta reformens inverkan (med 12 %), förändrar den inte det politiska målet eller dess genomförande av medlemsstaten, dvs. genomförandet av reformer för digitala färdigheter. Både före och efter revideringen var alla elever fullt nationellt finansierade och följaktligen påverkades inte facilitetens finansiella anslag av denna förändring.

4. Utformningen av åtgärder, delmål och mål

Liksom under tidigare år[19] konstaterar revisionsrätten att delmål och mål bör omfatta ”alla huvuddelar av den underliggande reformen eller investeringar, särskilt slutförandet av den” (**punkt 11.50**). Kommissionen medger att det är avgörande att säkerställa god täckning av reformer och investeringar med hjälp av delmål och mål för att mäta deras framsteg och anser att detta är fallet för alla återhämtnings- och resiliensplaner. Den erinrar dock om att förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens uttryckligen definierar delmål och mål som ”mått på framsteg”[20].

Angående exemplet med det svenska delmålet för revision och kontroll 41 ”M 1: Regeringsbeslut som säkerställer ett effektivt och ändamålsenligt genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen, inklusive revision och kontroll” (**ruta 11.6**), erinrar kommissionen om att delmål för revision och kontroll är avsedda att åtgärda svagheter i utformningen av de kontroller som anges i de resiliensplaner som fastställs, för att säkerställa efterlevnad av artikel 22 i förordningen om resiliens. Kommissionen införde detta delmål med fokus på utformningen och genomförandet av det nödvändiga kontrollsystemet på nationell nivå i Sverige, samt krävde att det fanns ett tydligt ramverk som ålade alla genomförandeorgan i det svenska nationella kontrollsystemet rättsliga förpliktelser. Frågor som rör genomförandet av sådana arrangemang på nivån för enskilda genomförandeorgan, vilka inte på något sätt ifrågasätter det övergripande kontrollsystemet i landet, följs sedan upp och granskas genom kommissionens fördjupade revisionsarbete, däribland genom kontroller på plats. Denna metod att säkerställa skyddet av ekonomiska intressen uppifrån via delmål för revision och kontroll, och nedifrån genom detaljerad kontroll av enskilda genomförandeorgan, säkerställer en effektiv och heltäckande strategi för att skydda unionens ekonomiska intressen, snarare än en tidsbunden och dokumentbaserad process för betalningsansökningar.

[19] Revisionsrättens årsrapport 2024, punkt 11.51, revisionsrättens årsrapport 2023, punkt 11.45.

[20] Artikel 2.4 i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens. ”delmål och mål: mått på framsteg när det gäller att genomföra en reform eller en investering, med delmål som kvalitativa resultat och mål som kvantitativa resultat.” Se även kommissionens svar på kapitel 11 i revisionsrättens årsrapporter för 2024, s. 493.

5. De årliga verksamhetsrapporterna och den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten

I GD Ekonomi och finans årliga verksamhetsrapport (**punkt 11.54** till **punkt 11.59**) beskrivs hur kommissionen har uppnått säkerhet om i) betalningarnas laglighet och korrekthet, ii) medlemsstaternas system för offentlig upphandling och statligt stöd och iii) korrigeringar i enlighet med artikel 22.5 i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens, samtidigt som den risknivå som förutses i samband med vart och ett av dessa problem per medlemsstat tydligt redovisas. Under hela 2025 har kommissionen genomfört ett större antal för- och efterhandskontroller relaterade till utbetalningar från faciliteten för återhämtning och resiliens än under något tidigare år. Resultaten av dessa kontroller beaktas tillsammans med revisionsrättens och Olafs arbete vid fastställandet av lämpliga risknivåer.

Genom att genomföra tidigare rekommendationer från revisionsrätten har kommissionen uppdaterat sin riskbedömningsmetod för väsentlighet under facilitetens hela livstid[21]. Detta har innefattat beaktandet av snabbrapporter från revisioner innan arbetet slutförs, där kommissionen välkomnar revisionsrättens erkännande att denna metod gör det möjligt för kommissionen att beakta all tillgänglig information (**punkt 11.56**). Kommissionen anser att fördelarna med att beakta den senaste tillgängliga informationen för dess öppenhet kring risker överväger de nackdelar som detta kan medföra.

Kommissionen anser att resultaten av den reviderade riskbedömningsmetoden ger rimlig säkerhet när det gäller den risknivå som tilldelats varje medlemsstat. I detta avseende, liksom under tidigare år, delar kommissionen inte revisionsrättens uppfattning att denna metod sannolikt kommer att underskatta risknivån.

6. Rekommendationer

Under hela genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens har kommissionen upprätthållit en konstruktiv och proaktiv strategi i sitt samarbete med revisionsrätten. Den har accepterat de flesta av revisionsrättens rekommendationer i revisioner av faciliteten och kommer att fortsätta att stärka sitt kontrollramverk genom att använda sig av revisionsrättens iakttagelser och rekommendationer fram till att faciliteten är avslutad. Kommissionen konstaterar att revisionsrätten inte utfärdar ytterligare rekommendationer om faciliteten givet att genomförandet av faciliteten upphör i december 2026 (**punkt 11.62**) och välkomnar denna pragmatiska strategi. Kommissionens förslag för den fleråriga budgetramen för 2028–2034 bygger på lärdomarna från de program som genomförts inom den nuvarande fleråriga budgetramen, samt på de rekommendationer som utfärdats av revisionsrätten. Kommissionen har vederbörligen noterat revisionsrättens yttranden om sina förslag.

Av de nio rekommendationerna i revisionsrättens årsrapporter för 2022, 2023 och 2024 godtog kommissionen sju helt eller delvis. Kommissionen anser att den fullt ut har genomfört de godkända delarna av alla sju rekommendationer i enlighet med sina inledande svar.

Kommissionen konstaterar att revisionsrätten bedömer genomförandegraden i förhållande till den rekommendation som den har utfärdat, oberoende av huruvida rekommendationen har godtagits fullt ut av kommissionen eller inte. Kommissionen bedömer å andra sidan genomförandegraden i förhållande till det åtagande den gjort i sina svar på de särskilda rapporterna. Därför anser

[21] Se bilaga 5 till GD Ekonomi och finans årliga verksamhetsrapport 2024 och 2025.

revisionsrätten i vissa fall att rekommendationerna endast är delvis genomförda, medan kommissionen anser att de är helt genomförda.

Kommissionen noterar revisionsrättens bedömning av rekommendation 3 i revisionsrättens årsrapport för 2023. Kommissionen anser dock att en omfattande uppsättning åtgärder har vidtagits för att säkerställa att medlemsstaterna snabbt vidtar korrigerande åtgärder för att åtgärda kvarstående svagheter i kontrollsystemen, däribland inom områdena offentlig upphandling och statligt stöd. Bland dessa åtgärder ingår omfattande kontroller av alla typer av revisioner, införande av delmål för revision och kontroll där systemiska svagheter identifieras och rigorös övervakning av uppföljningen av revisionsrekommendationer.

Европейски парламент Parlamento Europeo Evropský parlament Europa-Parlamentet Europäisches Parlament
Euroopa Parlament Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο European Parliament Parlement européen Parlaimint na hEorpa
Europski parlament Parlamento europeo Eiropas Parlaments Europos Parlamentas Európai Parlament
Parlament Ewropew Europees Parlement Parlament Europejski Parlamento Europeu Parlamentul European
Európsky parlament Evropski parlament Euroopan parlamentti Europaparlamentet

EUROPAPARLAMENTETS SVAR PÅ EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS ÅRSRAPPORT FÖR 2025

KAPITEL 12: UPPFÖLJNING AV REKOMMENDATIONERNA I VÅRA SÄRSKILDA RAPPORTER FRÅN 2022

PARLAMENTETS SVAR PÅ UPPFÖLJNINGEN AV SÄRSKILD RAPPORT 18/2022: ”EU-institutionerna och covid-19-pandemin: reagerade snabbt, utmaningen blir nu att dra nytta av den innovation och flexibilitet som drivits på av krisen”

Bilaga 12.2 – Uppföljning av rekommendationer i särskilda rapporter från 2022 – andra revisionsobjekt

Parlamentet noterar analysen av de framsteg som gjorts i genomförandet av revisionsrättens rekommendationer.

Efter covid-19-pandemin har parlamentet inte infört något omfattande nytt arbetssätt som påverkar dess fastighetspolitik. Det har snarare stärkt sin befintliga strategi samtidigt som det har behållit sitt nuvarande byggnadsbestånd. Denna modell prioriterar en övergripande optimering av befintliga tillgångar och medför därför inga särskilda budgetkonsekvenser för fastighetspolitiken.

Det är viktigt att parlamentet att ge direkt, personligt och kontinuerligt stöd till Europaparlamentets ledamöter i deras dagliga arbete. Detta kräver varaktigt stöd på plats, närtjänster, säkra möteslokaler och oavbruten operativ kontinuitet – faktorer som påverkar hur parlamentet förvaltar de kontorsbyggnader som krävs för personalen och som avgör dess infrastrukturrelaterade behov. Budgetvinsterna är således begränsade, medan distansarbetets miljöeffekter är betydande.

Parlamentet anser därför att rekommendation 3c inte är tillämplig.

EUROPEISKA KOMMISSIONENS SVAR PÅ EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS ÅRSRAPPORT FÖR 2025, KAPITEL 12: Uppföljning av rekommendationerna i revisionsrättens särskilda rapporter från 2022

När det gäller Europeiska revisionsrättens rekommendationer riktade till kommissionen (**punkterna 12.6–12.10**) **fäster kommissionen största vikt vid att genomföra alla godtagna rekommendationer**. Kommissionen följer upp de åtgärder som den har åtagit sig att genomföra och som ligger inom dess ansvarsområde. Revisionsrätten bedömer genomförandegraden utifrån den rekommendation som den har formulerat, oavsett om kommissionen har godtagit rekommendationen fullt ut eller inte. Kommissionen bedömer å andra sidan genomförandegraden i förhållande till det åtagande den gjort i sina svar på de särskilda rapporterna. Därför anser revisionsrätten i vissa fall att rekommendationerna endast har genomförts delvis, medan kommissionen anser att de har genomförts fullt ut.

I detta sammanhang noterar kommissionen revisionsrättens bedömning att 74 % **av de rekommendationer som riktades till kommissionen** hade genomförts fullt ut eller i de flesta avseenden, vilket var en liten minskning jämfört med 77 % vid uppföljningen av revisionsrättens rekommendationer från 2021 (**punkt 12.6**). Kommissionen bekräftar att det kan finnas skillnader i bedömningen av i vilken utsträckning rekommendationerna har genomförts (**punkt 12.8**). Kommissionen avgör när en rekommendation har genomförts fullt ut, men står fast vid sitt åtagande att säkerställa att de bakomliggande målen för alla rekommendationer faktiskt uppnås.

Generellt sett ökade andelen rekommendationer som inte godtogs 2022 något jämfört med 2021 (omkring 4 % av de rekommendationer som utfärdades 2022, jämfört med 2 % 2021). År 2022 godtog kommissionen nio procent av revisionsrättens rekommendationer delvis. **Att rekommendationer inte godtas eller endast godtas delvis** kan ha flera orsaker, till exempel i) de begränsningar som följer av det befintliga regelverket och/eller svårigheten att föregripa framtida EU-lagstiftning, ii) fördelningen av roller och befogenheter, inklusive ansvarsfördelning och formerna för ansvarsutkrävande, mellan olika EU-institutioner, organ, medlemsstater och berörda parter, iii) rekommendationernas komplementaritet med politik, lagstiftning och program, iv) kommissionens bedömning av rekommendationernas genomförbarhet och/eller konsekvenserna för resurser och tidsplanering.

När det gäller **genomförandet av rekommendationerna i tid** (**punkt 12.18**) välkomnar kommissionen revisionsrättens slutsats att andelen rekommendationer som kommissionen genomförde i tid fortsatte att öka i år. I detta sammanhang noterar kommissionen att frågan om huruvida uppföljningsåtgärderna genomförs i tid också måste bedömas mot bakgrund av i vilken utsträckning rekommendationerna har godtagits. Kommissionen är fortfarande fast besluten att genomföra alla godtagna rekommendationer inom de tidsramar som anges i revisionsrättens särskilda rapporter. Detta gäller dock inte rekommendationer som kommissionen inte godtog från början, av de skäl som anges i de offentliggjorda svaren på den särskilda rapporten i fråga.

I vissa fall kan uppföljningsåtgärderna kräva mer tid än vad som ursprungligen förväntades på grund av åtgärdernas komplexitet, utveckling på lagstiftnings- eller politikområdet, resursbegränsningar, yttre faktorer eller behovet av att involvera andra institutioner eller enheter. Att en rekommendation inte har genomförts fullt ut senast vid den ursprungligen förväntade tidpunkten för slutförande innebär inte att den inte kommer att genomföras senare. Förändrade omständigheter eller förändringar i politiken eller det politiska sammanhanget kan normalt leda till att åtgärder omprioriteras.

I bilagan presenteras kommissionens svar på 53 rekommendationer som enligt revisionsrättens bedömning har genomförts i vissa avseenden eller ännu inte har genomförts. Kommissionen godtog inte 7 av dessa rekommendationer, anser att 33 rekommendationer har genomförts och fortsätter att följa upp 13 rekommendationer som ännu höll på att genomföras i slutet av maj 2026.

Bilaga – Uppföljning av rekommendationer i särskilda rapporter från 2022 – Europeiska kommissionen

Särskild rapport 01/2022: EU-stöd för rättsstaten på västra Balkan: grundläggande problem kvarstår trots ansträngningar

Svar på rekommendation 2 b, punkt 75. Kommissionen och Europeiska utrikestjänsten godtog rekommendation 2 b delvis och anser att den har genomförts i fråga om de delar som godtogs.

Kommissionen anser att projektfinansiering är den lämpligaste finansieringsformen för civilsamhällesorganisationer, eftersom organisations- eller kärnstöd till sin natur är riskfyllt och skapar beroende. Vid insatser på rättsstatsområdet tas vederbörlig hänsyn till finansieringen av civilsamhällesorganisationer. Enligt programplaneringsramen för instrumentet för stöd inför anslutningen (IPA III) är stöd till civilsamhället och medierna en av prioriteringarna för att stärka demokratin och rättsstaten. Kommissionen anser att en viktig faktor för att göra framsteg på rättsstatsområdet hos de berörda IPA-stödmottagarna är att stödja civilsamhällesorganisationernas aktiva deltagande i utformningen av politiken och i beslutsfattandet, deras insatser för god samhällsstyrning, korruptionsbekämpning, jämställdhetsintegrering och skydd av de mänskliga rättigheterna samt deras roll som granskare. Kommissionen beviljar till exempel ekonomiskt stöd till projekt som genomförs av civilsamhällesorganisationer som är aktiva i kampen mot korruption. Detta stöd omfattar för närvarande projekt för att utveckla regionala jämförelseverktyg för att upptäcka korruption. I linje med revisionsrättens rekommendationer gav programmet för det civila samhället i flera länder betydande stöd till utvecklingen av det civila samhället i regionen (218,5 miljoner euro under perioden 2021–2023). Inom ramen för IPA III-programmet utlystes i april 2022 en regional ansökningsomgång för civilsamhället, med ett särskilt delområde för god samhällsstyrning, rättsstatsprincipen och korruptionsbekämpning. En annan ansökningsomgång utlystes 2024 och var också inriktad på relevanta områden, såsom mediefrihet och yttrandefrihet, gynnsamma förutsättningar för civilsamhällesorganisationers verksamhet och medborgardeltagande samt god samhällsstyrning och ekonomisk utveckling. Efter ett brett samråd med det civila samhället på västra Balkan reviderade kommissionen i juni 2022 riktlinjerna för EU-stöd till det civila samhället i utvidgningsregionen. Riktlinjerna bygger på gedigna standarder, särskilt EU:s regelverk på rättsstatsområdet (kapitel 23 ”Rättsväsendet och grundläggande rättigheter” och kapitel 24 ”Rättvisa, frihet och säkerhet”). De ligger dessutom i linje med rekommendationer, yttranden och riktlinjer som antagits av internationella organisationer och mellanstatliga forum.

Finansieringen av civilsamhällesorganisationer och medieorganisationer har ökat avsevärt inom ramen för IPA III-programmet. Kommissionen har vidtagit åtgärder för att tillhandahålla ”grundfinansiering” där detta har bedömts vara relevant och möjligt. Ytterligare framsteg i denna riktning förväntas. Genom strategiska partnerskap undersöker kommissionen olika sätt att säkerställa kontinuitet och ett mer långsiktigt perspektiv för oberoende civilsamhällesorganisationers, medienätverks och medieorganisationers verksamhet i regionen, särskilt i de länder där det demokratiska utrymmet försämras. Dessutom anpassar kommissionen för närvarande sitt stöd till civilsamhällesorganisationer efter EU:s strategi för det civila samhället. Slutligen fortsätter kommissionen att stärka sin roll som givarsamordnare i syfte att rikta stödet till civilsamhällesorganisationer och medier för att inte civilsamhällets demokratiska utrymme ska krympa.

Europeiska utrikestjänsten deltar inte i programplaneringen, genomförandet eller resultatövervakningen av det IPA-stöd som behandlas i revisionsrättens rapport, men tillhandahåller a) stöd genom politiska budskap om civilsamhällets och mediernas betydelse för att hantera rättsstatsfrågor, b) stöd till civilsamhällesorganisationer och medier i kampen mot desinformation (i linje med *EU:s åtgärdsplan mot desinformation* och *EU:s handlingsplan för demokrati*). och c)

information till civilsamhällesorganisationer och medier på västra Balkan om EU:s engagemang, inbegripet EU:s integrationsprocess.

Särskild rapport 02/2022: Energieffektivitet i företag: vissa energibesparingar men brister i planeringen och i valet av projekt

Svar på rekommendation 1 a, punkt 125. Kommissionen har inte godtagit denna rekommendation.

Kommissionen har i sin bedömning av programmen för perioden 2021–2027 övervägt huruvida den planerade finansieringen för energieffektivitet kan ge största möjliga mervärde, i linje med såväl EU:s mål och prioriteringar samt nationella, regionala och lokala behov och begränsningar. Kommissionen har också bedömt uppfyllandet av det ”nödvändiga villkoret” som rör de nationella energi- och klimatplanerna.

Särskild rapport 03/2022: Utbyggnaden av 5G i EU: förseningar i nätutbyggnaden och säkerhetsproblem som fortfarande är olösta

Svar på rekommendation 1 a, punkt 83. Efter det offentliga samrådet om det andra utkastet till metoden för kartläggning av tjänstekvalitet i 5G-nät har kommissionen gjort betydande framsteg med utvecklingen av en gemensam EU-metod för det framtida införandet av och rapporteringen om nya nyckelprestationsindikatorer för tjänstekvalitet i 5G-nät inom ramen för Europas digitala årtionde. Med utgångspunkt i resultaten av det offentliga samrådet och diskussionerna med Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation och medlemsstaterna har arbetets fokus sedan början av 2026 förskjutits mot tekniska samråd med relevanta leverantörer av radioutrustning och nätplaneringsverktyg, för att säkerställa att metoden kan tillämpas i praktiken med hjälp av operatörernas befintliga verktyg samtidigt som jämförbarhet, proportionalitet och möjlighet till revision i medlemsstaterna bibehålls. Syftet med detta arbete är att gå längre än det befintliga tillvägagångssättet som enbart bygger på signaltäckning genom att möjliggöra rapportering av harmoniserade indikatorer för tjänstekvalitet i 5G-nät enligt en gemensam metod framöver. Framför allt håller den framväxande ramen på att struktureras kring tröskelvärdesbaserade indikatorer som härleds från harmoniserade resultat som tas fram enligt ett gemensamt referensscenario för högtrafikstimme och en referensprofil för användarutrustning, så att resultaten kan aggregeras, rapporteras och verifieras på ett enhetligt sätt på nationell nivå och EU-nivå, samtidigt som man undviker en oproportionerlig rapporteringsbörda, konstlade modelleringsantaganden och onödigt offentliggörande av kommersiellt känsliga uppgifter.

Svar på rekommendation 2 c, punkt 91. Samarbetsgruppen för nät- och informationssäkerhet diskuterade behovet av att specificera verkställbara krav. Resultaten införlivades i den andra rapporten om medlemsstaternas framsteg med genomförandet av EU:s verktygslåda för 5G-cybersäkerhet, i avsnitt 4 om genomförande av Europeiska revisionsrättens rekommendationer (s. 21–22). Dessutom tillkännagav kommissionen i sitt meddelande av den 15 juni 2023 om genomförandet av verktygslådan (C(2023) 4049 final) att den, som en del av sin interna cybersäkerhetspolitik och i linje med EU:s verktygslåda för 5G-cybersäkerhet, kommer att vidta åtgärder för att undvika att dess interna kommunikation exponeras för mobilnät där högriskleverantörer används som leverantörer. Dessa åtgärder omfattar att inte upphandla nya konnektivitetstjänster som är beroende av utrustning från dessa leverantörer, i enlighet med relevanta säkerhetsvillkor. Kommissionen genomför också detta beslut, inom ramen för sina befogenheter enligt respektive styrningsregler, i alla relevanta EU-finansieringsprogram och EU-instrument.

Kommissionen har också föreslagit en rättslig ram för säkerheten i IKT-försörjningskedjor, bland annat för 5G-nät, i enlighet med revisionsrättens rekommendation att ta initiativ till lagstiftning om 5G-cybersäkerhet. I den föreslagna cybersäkerhetsakten 2 (CSA2), som offentliggjordes den 20 januari 2026, fastställs en ram för betrodda IKT-försörjningskedjor för att hantera strategiska, icke-tekniska risker i sådana kedjor. För 5G-nät innebär förslaget särskilt ett förbud mot användning av IKT-komponenter från högriskleverantörer i viktiga IKT-tillgångar. Vid ikraftträdandet av cybersäkerhetsakten och den relevanta genomförandeakten, där tredjeländer som utgör cybersäkerhetsproblem anges och förteckningen över högriskleverantörer fastställs, skulle mobilnätsoperatörerna ha 36 månader på sig att fasa ut utrustning från högriskleverantörer i viktiga IKT-tillgångar. Kommissionens förslag skulle göra rekommendationen om högriskleverantörer i verktygslådan för 5G-cybersäkerhet till ett bindande krav. Genomförandeakterna skulle antas när cybersäkerhetsakten träder i kraft.

Svar på rekommendation 3 a, punkt 93. Rekommendationen har behandlats i den andra lägesrapporten om genomförandet av verktygslådan för 5G-cybersäkerhet, som offentliggjordes den 15 juni 2023. Verktygslådan innehåller information om hur medlemsstaterna hanterar mobilnätsoperatörernas kostnader för att ersätta 5G-utrustning som köpts från högriskleverantörer, i avsnitt 2.1.3 om begränsningar för högriskleverantörer. Det anges att de rättsliga ramar som har antagits eller föreslagits i tolv medlemsstater föreskriver övergångsperioder som antingen löper till ett visst datum (t.ex. 2025) eller som omfattar ett visst antal år efter det att åtgärderna trätt i kraft, vilket ger mobilnätsoperatörerna tid att byta ut utrustning från högriskleverantörer.

Konsekvensbedömningen av den omarbetade cybersäkerhetsakten innehåller information om de ekonomiska kostnaderna för mobilnätsoperatörer för att byta ut 5G-utrustning från högriskleverantörer. Konsekvensbedömningen behandlar också de strategiska risker som följer av förekomsten av högriskleverantörer och som medför kostnader för EU:s säkerhet.

Särskild rapport 04/2022: Investeringsfonder: EU:s åtgärder har ännu inte skapat en verklig inre marknad som gynnar investerare

Svar på rekommendation 1 a, punkt 129. Kommissionen godtog inte rekommendation 1 a.

Kommissionen anser att EU:s övergripande rättsliga ram för kapitalförvaltning är lämplig och effektiv för att uppnå de eftersträvade målen för en effektiv inre marknad. Ramen ses regelbundet över för att identifiera och åtgärda brister. En översyn av direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIFMD) och förordningen om europeiska långsiktiga investeringsfonder genomfördes under 2022 och 2023 för att anpassa dem till marknadsutvecklingen och branschpraxis i enlighet med vad Europaparlamentet och rådet kommit överens om. De trädde i kraft och åtföljs nu av nödvändiga genomförandeåtgärder. Effekterna av de föreslagna lagstiftningsändringarna måste följas och utvärderas i enlighet med principerna om bättre lagstiftning. Kommissionen anser att det blir möjligt och lämpligt att genomföra nästa utvärdering av dessa ändringar av EU:s ram för kapitalförvaltning tidigast fem år efter det att införlivandet har slutförts.

Den 4 december 2025 antog kommissionen dessutom ett förslag om att förbättra kapitalförvaltningssektorns funktion och marknadsintegrationen i hela EU (SIU MISP-förslaget) genom ändringar av direktivet om företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper, direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder och förordningen om gränsöverskridande distribution av fonder, i syfte att undanröja hinder som följer av såväl EU-lagstiftning som nationell lagstiftning. Förslaget effektiviserar det gränsöverskridande tillhandahållandet av fonder, underlättar verksamheten för kapitalförvaltare, inför ett pass för förvaringsinstitut och ger Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) stärkta befogenheter att främja enhetlig tillsyn. Mot bakgrund av det omfattande och ambitiösa undanröjandet av hinder anser kommissionen att

förslaget tar itu med strukturella drivkrafter bakom koncentrationen av fondernas hemvister och stärker Esmas befogenheter i fråga om tillsynskonvergens. Förslaget är för närvarande föremål för förhandlingar med parlamentet och rådet.

Slutligen arbetar kommissionen för närvarande med att anta EU:s initiativ för riskkapital- och expansionskapitalfonder. Det här initiativet syftar till att förbättra driftsförhållandena för förvaltare av riskkapital- och expansionskapitalfonder i EU samt öka deras konkurrenskraft för att ytterligare stödja EU:s ekonomi och innovativa företag. Initiativet skulle kunna leda till ett förenklat, mer proportionerligt och kostnadseffektivt regelverk som hjälper förvaltare av riskkapital- och expansionskapitalfonder i EU att bedriva verksamhet och växa, vilket skulle öka tillgången till finansiering i EU. Beroende på resultatet av det pågående policyarbetet och konsekvensbedömningen samt på andra faktorer kan reformen leda till tekniska ändringar av AIFMD, särskilt vad gäller verksamheten för AIF-förvaltare under tröskelvärdet och små och medelstora AIF-förvaltare som är auktoriserade enligt AIFMD, samt tekniska förbättringar av förordningen om europeiska riskkapitalfonder.

Svar på rekommendation 1 b, punkt 129. Kommissionen godtog delvis rekommendation 1 b och har vidtagit flera relevanta åtgärder med anledning av revisionsrättens rekommendation.

Som framhålls i svaret på rekommendation 1 a antog kommissionen den 4 december 2025 SIU MISP-förslaget. Resultatmätningen och övervakningen går utöver den med nödvändighet begränsade uppsättningen indikatorer i förvaltningsplanen från generaldirektoratet för finansiell stabilitet, finansiella tjänster och kapitalmarknadsunionen. Kommissionen offentliggör årligen en förteckning över indikatorer för att följa utvecklingen på kapitalmarknaderna och övervaka framstegen mot målen för kapitalmarknadsunionen. Förteckningen innehåller bland annat indikatorer för investeringsfonder. Dessutom kommer ändringarna av AIFMD och reglerna om tillsynsrapportering för företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper enligt direktiv (EU) 2024/927 från och med 2027 att förbättra tillgången till och kvaliteten på uppgifter om investeringsfonder och deras förvaltare, vilket gör det lättare att övervaka dessa marknadsaktörers resultat.

Vidare genomför Esma fortlöpande riskbedömningar och riskövervakning för investeringsfondssektorn. Dessa offentliggörs i en rad rapporter, såsom *Trends, Risks and Vulnerabilities (TRV)*-rapporterna, *Risk Dashboard* och rapportserien *Market Reports*. I detta sammanhang håller Esma på att utveckla TRV Structural Market Indicators, som tillhandahåller strukturindikatorer för investeringsfonder på EES-nivå, EU-nivå och medlemsstatsnivå samt uppgifter från register som förs av Esma. Efter en översyn av ramen anser kommissionen därför att den nuvarande uppsättningen indikatorer och publiceringskanaler utgör en lämplig ram.

Svar på rekommendation 3 a, punkt 134. Kommissionen godtog delvis rekommendation 3 a och anser att den har genomförts med avseende på de aspekter som godtagits. Den 24 maj 2023 offentliggjorde kommissionen sitt förslag till en strategi för icke-professionella investerare i syfte att stärka de icke-professionella investerarnas ställning och säkerställa att de får ett tillräckligt skydd och uppmuntras att investera på kapitalmarknaderna. Strategin omfattar ett stort antal frågor, bland annat hantering av potentiella intressekonflikter hos finansförmedlare som uppstår till följd av incitament. Parlamentet och rådet nådde en preliminär politisk överenskommelse den 18 december 2025.

Genom överenskommelsen införs åtgärder för att öka de icke-professionella investerarnas förtroende och förbättra deras interaktion med finansmarknaderna, särskilt genom att

- stärka reglerna om produktdesign för att säkerställa att produkter som inte ger valuta för pengarna inte erbjuds eller säljs till icke-professionella investerare,
- bidra till att begränsa potentiella intressekonflikter vid distribution av investeringsprodukter genom införande av skärpta skyddsåtgärder och ökad insyn när incitament är tillåtna, bland annat genom ett incitamentstest,

- underlätta för icke-professionella investerare att få tillgång till icke-komplexa, brett diversifierade och kostnadseffektiva produkter,
- ge icke-professionella investerare tydlig, standardiserad information om investeringsprodukter och uppdatera informationskraven för den digitala tidsåldern,
- främja användningen av standardterminologi och redovisning av kostnader så att kostnaderna blir transparenta och jämförbara och därigenom hjälpa investerare att bedöma produktvärdet,
- säkerställa att alla icke-professionella kunder får en årlig sammanfattning av sin portföljs investeringsresultat,
- skydda icke-professionella investerare mot vilseledande marknadsföring genom att säkerställa att företagen är fullt ansvariga för marknadsföringskommunikation, inklusive sådan som sprids via sociala medier, kändisar eller andra tredje parter som företagen ersätter eller ger incitament till,
- minska den administrativa bördan och förbättra tillgången till produkter och tjänster för erfarna icke-professionella investerare genom att göra kriterierna för att bli professionell investerare mer proportionerliga,
- öka tillsynssamarbetet mellan EU-myndigheter och nationella myndigheter för att möjliggöra en korrekt och effektiv tillämpning av reglerna i hela EU och ta itu med bedrägerier och oegentligheter.

Efter parlamentets och rådets formella antagande av den preliminära överenskommelsen förväntas strategin för icke-professionella investerare stärka skyddet för icke-professionella investerare och förbättra deras tillgång till kapitalmarknaderna.

Särskild rapport 06/2022: Immateriella rättigheter i EU: skyddet är inte helt vattentätt

Svar på rekommendation 1 b, punkt 96. Kommissionen har vidtagit flera åtgärder med anledning av revisionsrättens rekommendation. Direktiv (EU) 2024/2823 av den 23 oktober 2024 om formskydd (omarbetning) och förordning (EU) 2024/2822 av den 23 oktober 2024 om ändring av rådets förordning (EG) nr 6/2002 om gemenskapsformgivning och om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 2246/2002 om avgifter till Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet trädde i kraft den 9 december 2024.

När det gäller EU:s varumärkeslagstiftning utvidgar både artikel 16.3 i det omarbetade direktivet och den nya artikel 19.3 i förordning (EG) nr 6/2002 om EU-formgivning, i dess lydelse enligt förordning (EU) 2024/2822, numera tillämpningsområdet för de rättigheter som är knutna till registrerade formgivningar för att bekämpa förfalskade varor som transiteras genom EU eller omfattas av ett annat tullförfarande. Det omarbetade direktivet måste fortfarande införlivas av medlemsstaterna senast den 9 december 2027, medan bestämmelsen i den nya artikel 19.3 i förordningen om EU-formgivning, i dess ändrade lydelse, redan tillämpas sedan den 1 maj 2025. När det gäller interventionströskeln och definitionen av småförsändelser lade kommissionen i september 2022, efter en grundlig analys, fram ett förslag om att se över definitionen av småförsändelser (genom en delegerad akt i enlighet med förordning (EU) nr 608/2013) för medlemsstaternas tullmyndigheter, rättighetshavare och deras företrädare att yttra sig över. Mot bakgrund av de farhågor och tvivel som både medlemsstaternas tullmyndigheter och rättighetshavare uttryckt beträffande höjningen av tröskelvärdena beslutade kommissionen att dra tillbaka detta förslag. Vissa medlemsstater förespråkade en mer genomgripande ändring av förfarandet för småförsändelser än att bara höja kvantitetsgränserna. Förfarandet för småförsändelser ingår i den pågående utvärderingen av förordning (EU) nr 608/2013. Interventionströsklar föreskrivs inte i den nuvarande förordningen men ingår i den ovannämnda utvärderingen.

Svar på rekommendation 2, punkt 97. Kommissionen har vidtagit flera åtgärder för att följa revisionsrättens rekommendation och anser att genomförandet av denna rekommendation pågår. Kommissionen inledde 2022 utvärderingsprocessen på grundval av artikel 210 i förordningen om EU-varumärken. En extern uppdragstagare lade fram en studie till stöd för utvärderingen. Kommissionen godkände studien den 17 november 2024 i avvaktan på beslut om att offentliggöra den. Studien är inriktad på att utvärdera de ändringar som införts genom EU-varumärkesförordningen sedan 2017 samt den övergripande ändamålsenligheten och kostnadseffektiviteten i förfarandet för registrering av EU-varumärken. Det analysarbete som ligger till grund för bedömningen av styrformer och aspekter som rör avgiftsramen utförs också inom ramen för denna process. Arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar (SWD) om utvärderingen av EU-varumärkesförordningen, som krävs enligt artikel 210 i den förordningen, håller för närvarande på att utarbetas av kommissionen, med studien till stöd för utvärderingen som underlag för bedömningen. Dessutom kommer kommissionen, mot bakgrund av synpunkter från användarna av varumärkessystemet och medlemsstaterna, sannolikt att överväga att ta med vissa materiella bestämmelser i EU-varumärkesförordningen i utvärderingen. Detta ligger i linje med förenklingssträvandena, så att utvärderingsresultatet omfattar alla tänkbara aspekter inför en eventuell översyn av EU-varumärkesförordningen.

Svar på rekommendation 5 a, punkt 101. Kommissionen anser att denna rekommendation har genomförts fullt ut.

Kommissionen inrättade tillsammans med nio medlemsstater som anmält sig frivilligt en undergrupp till tullexpertgruppen för tullkontroller och riskhantering för att utarbeta gemensamma riskkriterier för immateriella rättigheter och kontrollera om de kunde genomföras på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Undergruppen utarbetade ett utkast till rättsakt (ett genomförandebeslut av kommissionen med tillhörande bilagor) och testade detta i två pilotprojekt, det ena med historiska data och det andra med realtidsdata, med kontroller baserade på de träffar som de föreslagna riskindikatorerna i utkastet till gemensamma riskkriterier gav upphov till. Resultaten av dessa två pilotprojekt, särskilt det där tullkontroller utfördes på importdeklarationer i realtid, var dock nedslående och har inte lett till många kvarhållanden. Ett av de skäl som medlemsstaterna nämnde var att giltigheten hos de riskindikatorer som identifierats för immateriella rättigheter inte kunde bekräftas, vilket innebar att dessa riskindikatorer inte var tillräckligt väl utvecklade för att införlivas i bindande gemensamma riskkriterier.

På grundval av resultaten av det arbete som hittills utförts drog undergruppen slutsatsen att det skulle vara för tidigt att gå vidare med införandet av bindande gemensamma riskkriterier för närvarande. Medlemsstaterna insåg dock behovet av att förbättra riskhanteringen på EU-nivå. Det föreslogs därför att användningen av konsoliderade förteckningar över uppgifter om risker som rör immateriella rättigheter skulle testas genom att medlemsstaterna fick möjlighet att samla in och integrera dessa förteckningar i sina riskhanteringssystem (t.ex. aktörer om vilka negativa uppgifter är kända), utan att medlemsstaterna åläggs att använda förteckningarna för kontroller. Dessa förteckningar bör integreras i tullriskhanteringssystemet (CRMS 2). Varje medlemsstat kommer att bidra med uppgifter till förteckningen, medan kommissionen kommer att ansvara för att sammanställa uppgifterna i en gemensam förteckning för alla medlemsstater. Denna lösning kommer att vara en tillfällig åtgärd i avvaktan på genomförandet av den förstärkta gemensamma riskhanteringen inom ramen för det pågående tullreformpaketet, framför allt genom EU:s tulldatacentral.

Svar på rekommendation 5 c, punkt 101. Kommissionen anser att denna rekommendation har genomförts fullt ut.

Inom ramen för tullexpertgruppen påminner kommissionen medlemsstaterna om att de inom en viss tidsfrist måste registrera uppgifter om kvarhållanden som rör immateriella rättigheter i systemet för

bekämpning av varumärkesförfalskning och pirattillverkning (COPIS-databasen), samtidigt som den framhåller de kvalitetskrav som gäller för rapporteringen av uppgifterna.

I slutet av 2024 beställde kommissionen en extern studie till stöd för utvärderingen av förordning (EU) nr 608/2013, vilken nyligen har slutförts. I studien tas frågan om tidpunkten för rapporteringen upp. Denna fråga kommer också att behandlas inom ramen för kommissionens utvärdering av genomförandet av förordning (EU) nr 608/2013 för att bedöma om en obligatorisk tidsfrist för rapportering skulle förbättra kvaliteten på rapporteringen och säkerställa att den sker i rätt tid.

Särskild rapport 07/2022: Instrument för internationalisering av små och medelstora företag: stödåtgärderna är många men inte helt sammanhängande eller samordnade

Svar på rekommendation 3 a, punkt 90. För projekt inom initiativet Startup Europe som förvaltas av Europeiska innovationsrådet (EIC) och som även har en direkt koppling till Connects digitalpolitik har indikatorer tagits fram för följande:

- Antalet nystartade företag som stöds av det ekosystem som inrättats genom projektet.
- Antalet arbetstillfällen som skapats av de nystartade företag som stöds av Startup Europe-ekosystemet.
- Verksamheter som inrättats under projektets löptid i syfte att fortsätta efter projektets slut.

Dessutom samarbetar kommissionen med EIC för att stödja dess arbete med att övervaka Startup Europe-projekten. Detta omfattar rapportering om projekten och leverablerna, uppföljning av nyckelprestationsindikatorer samt de mellanliggande och slutliga granskningar som EIC anordnar.

Svar på rekommendation 3 c, punkt 90. I Horisont Europas utvärderings- och urvalskriterier prioriteras projekt som bäst uppfyller följande tre relevanta tilldelningskriterier: spetskompetens, genomslag samt genomförandets kvalitet och effektivitet (i enlighet med artikel 28.1 i Horisont Europa-förordningen). Dessa tre tilldelningskriterier säkerställer att projekten bidrar till och får största möjliga genomslag när det gäller att i) öka de europeiska nystartade företagens marknadsnärvaro inom strategisk digital teknik och deep tech-innovation, ii) sammanföra nystartade företag med lokala och europeiska ekosystem, gemenskaper och potentiella nya marknader, och iii) öka kapaciteten att matcha tekniska lösningar och nystartade deep tech-företag med investerings- och tillväxtmöjligheter. Detta kommer att säkerställa att de finansierade projekten sammanför de nystartade företag som bidrar mest till tillväxt och sysselsättning. I ansökningsomgångar som rör initiativet Startup Europe framhåller kommissionen vikten av att projektförslagen beskriver hur de kommer att hjälpa nystartade företag att fullt ut frigöra och utveckla sin potential och konkurrenskraft.

Särskild rapport 08/2022: Eruf-stöd till små och medelstora företags konkurrenskraft – brister i utformningen minskar finansieringens ändamålsenlighet

Svar på rekommendation 2 a, punkt 80. Kommissionen godtog inte rekommendation 2 a.

Kommissionen håller med om att urvalskriterierna bör vara tillräckligt ambitiösa, men håller inte med om att konkurrensutsatta ansökningsomgångar alltid är det lämpliga standardalternativet för stöd till små och medelstora företag. Den rättsliga grunden ger de förvaltande myndigheterna frihet att välja det urvalsförfarande som de anser vara lämpligast för att maximera EU-finansieringens bidrag med hänsyn till den aktuella situationen eller det aktuella programmet eller till deras sedvanliga administrativa praxis. De förvaltande myndigheterna kan välja mellan konkurrensutsatta och icke-

konkurrensutsatta ansökningsomgångar (se skäl 60 i förordning (EU) 2021/1060) i varje enskilt fall, med beaktande av fördelarna och nackdelarna med varje metod.

Särskild rapport 09/2022: Klimatutgifterna i EU:s budget för 2014–2020: inte lika stora som rapporterat

Svar på rekommendation 1, punkt 58. Kommissionen strävar konsekvent efter att mäta den gemensamma jordbrukspolitikens (GJP) bidrag på ett så tillförlitligt och vetenskapligt grundat sätt som möjligt, samtidigt som den tar hänsyn till att metoden måste vara enkel att tillämpa och att onödiga administrativa bördor bör undvikas. I januari 2026 offentliggjorde kommissionen en studie om budgetspårning av den gemensamma jordbrukspolitikens bidrag till klimatförändringarna. Den nuvarande klimatspårningsmetoden uppskattar ett positivt bidrag till klimatet som i stort sett överensstämmer med de viktningar som anges i artikel 100 i förordning (EU) 2021/2115, särskilt för direktstöd och områden med naturliga eller andra områdesspecifika begränsningar.

För nästa programperiod är de viktningar med koefficienterna 40 % och 100 % som för närvarande planeras att användas för interventionsområden som rör jordbruket de som ligger närmast de positiva bidragen från utgifterna för den gemensamma jordbrukspolitiken, fastställda med hjälp av studiens nya metod. Studiens resultat stöder i stort sett den nya metod som beskrivs i förslaget till prestationsförordning.

Svar på rekommendation 2 a, punkt 60. Kommissionen godtog inte denna rekommendation.

Alla grundläggande rättsakter för EU:s budgetprogram kräver att en lämplig och anpassad version av principen om att inte orsaka betydande skada följs. Enligt EU:s klimatlag ska kommissionen före antagandet bedöma om varje utkast till åtgärd eller lagstiftningsförslag (inklusive budgetförslag) är förenligt med EU:s klimatneutralitetsmål för 2050 och EU:s klimatmål för 2030 och 2040. Kommissionen anser därför att det inte skulle vara relevant att utvidga metoden för integrering av klimatåtgärder till att omfatta negativa effekter, såsom revisionsrätten föreslagit, bland annat mot bakgrund av den ytterligare börda som detta skulle medföra för samtliga berörda aktörer.

Svar på rekommendation 3, punkt 63. Kommissionen anser att denna rekommendation har genomförts fullt ut.

Kommissionen har vidtagit flera åtgärder för att rapportera om EU-budgetens inverkan på klimatmålen i de årliga förvaltnings- och prestationsrapporterna för 2023 och 2024. I de årliga förvaltnings- och prestationsrapporterna redovisas för dessa år uppgifter om årliga energibesparingar i privata och offentliga byggnader, koldioxidutsläpp som undvikits varje år och installerad kapacitet för förnybar energi samt en sammanställning av resultaten från olika EU-budgetprogram. Avsaknaden av harmoniserade, aggregerbara indikatorer i budgetprogrammen hindrar dock kommissionen från att utvidga denna övervakning av påverkan.

I förslaget till prestationsförordning för den fleråriga budgetramen 2028–2034 fastställs prestationsramen för övervakning av utgifter och prestationer i alla EU:s budgetprogram och verksamheter. Denna ram omfattar en gemensam förteckning över interventionsområden, EU-koefficienter och prestationsindikatorer för att möjliggöra övervakning av utgifter och prestationer som rör både begränsning av klimatförändringar och anpassning till klimatförändringar. När det gäller begränsning av klimatförändringar är en nyckelindikator de växthusgasutsläpp som undvikits. Denna har inkluderats i de relevanta interventionsområdena och kommer att göra det möjligt att aggregera detta viktiga resultat för hela EU-budgeten.

Särskild rapport 10/2022: Leader och lokalt ledd utveckling främjar lokalt engagemang, men det saknas fortfarande tillräckliga bevis för ytterligare fördelar

Svar på rekommendation 1 e, punkt 84. Kommissionen godtog delvis rekommendationen, under förutsättning att den var genomförbar när det gäller insamling av uppgifter och att det fanns en gemensam definition av lagstadgade uppgifter.

Kommissionen undersökte tillsammans med sin uppdragstagare möjligheten att bedöma användningen av Leader-medel för att finansiera lagstadgade uppgifter för EU-organ samt nationella, regionala eller lokala organ inom ramen för den studie till stöd för utvärderingen av kostnaderna och fördelarna med att genomföra Leader som offentliggjordes den 9 november 2023. Sonderingen visade att en analys av lagstadgade uppgifter inte var genomförbar eftersom det saknades en gemensam definition och en gemensam förståelse av vad som omfattas av lagstadgade uppgifter och eftersom det saknades uppgifter för en sådan analys. Kommissionen anser därför att den har följt upp rekommendationen på lämpligt sätt i den del som den har godtagit, eftersom den undersökte om en sådan analys var genomförbar innan den drog slutsatsen att så inte var fallet.

Svar på rekommendation 2, punkt 84. Kommissionen har vidtagit flera åtgärder med anledning av revisionsrättens rekommendation.

I efterhandsutvärderingen av Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Sammanhållningsfonden för programperioden 2014–2020 (kommissionens arbetsdokument och sammanfattningen) konstaterades att de förvaltande myndigheterna hade anpassat åtgärderna till lokala förhållanden och att stödet i stor utsträckning var relevant för att tillgodose stödmottagarnas fortsatta och framväxande behov under hela programperioden. Integrerade territoriella instrument, såsom integrerade territoriella investeringar och lokalt ledd utveckling (LLU), konstaterades vara ett i stort sett effektivt sätt att både anlägga ett territoriellt perspektiv vid inriktningen på Eruf-resurser och främja flernivåstyre och ett integrerat, sektorsövergripande arbetssätt i syfte att utveckla territoriella strategier.

Studien om territoriella instrument som bidrar till efterhandsutvärderingen av de sammanhållningspolitiska programmen för 2014–2020 som finansierades av Eruf skulle offentliggöras 2025. LLU bygger på Leadermodellen för landsbygdsutveckling, där lokala aktionsgrupper (LAG) leder den lokala utvecklingen nedifrån och upp. Även om användningen av Leader, som finansieras av Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, är obligatorisk för alla medlemsstater, är användningen av andra fonder, inklusive fonder inom sammanhållningspolitiken, frivillig. De allra flesta lokala aktionsgrupperna inom LLU (574) var verksamma på landsbygden, och samtliga hade redan fungerat som lokala aktionsgrupper inom Leader under minst en tidigare programperiod.

En av de viktigaste faktorerna bakom införandet av LLU var tidigare positiva erfarenheter av Leader under 2007–2013, bland annat att det fanns effektiva genomförandestrukturer och erfarna grupper som ville fortsätta sitt arbete. Samstämmigheten främjades för LLU i landsbygdsområden, eftersom de lokala aktionsgrupperna kunde dra nytta av sina erfarenheter av att utforma strategiska ramar för Leader under tidigare programperioder (Inforegio – utvärderingar av programperioden 2014–2020).

I arbetsdokumentet om efterhandsutvärderingen av Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) för programperioden 2014–2020 konstaterades att den EHFF-finansierade lokalt ledda utvecklingen på ett effektivt sätt hade involverat lokala aktörer genom lokala aktionsgrupper inom fisket och därigenom främjat inkluderande utveckling och byggt upp lokal kapacitet. Trots relativt blygsamma budgetar stödde den över 14 000 projekt, vilket skapade arbetstillfällen, företag och partnerskap samtidigt som hållbarhet och innovation främjades. LLU har stärkt fiskets roll i de lokala

ekonomierna och bidragit till att föra EU:s politik närmare kustsamhällena. Arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar om utvärderingen kommer att offentliggöras under andra kvartalet 2026, och det förväntade datumet för slutförande har därför reviderats i enlighet med detta.

Särskild rapport 11/2022: Skyddet av EU:s budget: svartlistning behöver användas bättre

Svar på rekommendation 2.2, punkt 93. Kommissionen inledde, inom ramen för kommissionens förvaltningsstyrelse, intern tillsyn av att systemet för tidig upptäckt och uteslutning (Edes) fungerar effektivt. Detta omfattade särskilt uppföljningen av Europeiska byrån för bedrägeribekämpnings (Olaf) rapporter och rekommendationer om tidig upptäckt eller uteslutning samt uppföljningen av Edes-panelens rekommendationer.

Kommissionen föreskriver också intern tillsyn i samband med pågående utredningar som utförs av Olaf och Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo)[1], med full respekt för eventuella sekretesskrav. Den behöriga utanordnarens och Edes-panelens roller när det gäller att harmonisera hanteringen av uteslutningssituationer får inte påverkas.

När det gäller användningen av tillgängliga datakällor för att identifiera uteslutningsärenden kommer kommissionen att undersöka möjligheten att utöva tillsyn över den behöriga utanordnarens arbete när information om potentiella uteslutningsfall registreras i relevanta databaser. När det gäller uppgifter i systemet för hantering av oriktigheter görs registreringarna tillgängliga när den behöriga utanordnaren får en träff i systemet och begär ytterligare information.

Kommissionen noterar också att till skillnad från Olafs rapporter eller Eppo-anmälningar, som ofta innehåller rekommendationer om att en Edes-åtgärd ska vidtas, är de andra uppgiftskällor som det hänvisas till (systemet för hantering av oriktigheter, slutliga granskningsresultat, beslut i konkurrensärenden och anmälningar från genomförandepartner) inte av sådan art att de rekommenderar att en sådan åtgärd vidtas och kräver därför inte i sig övervakning på central nivå. I enlighet med EU-budgetens decentraliserade karaktär måste den behöriga utanordnaren kontrollera om den berörda enheten utgör en risk för EU-budgeten och om denna risk motiverar en Edes-åtgärd. Kommissionen övervakar kontinuerligt genomförandet av Edes-panelens rekommendationer.

Svar på rekommendation 2.3, punkt 93. Kommissionen godtog delvis rekommendation 2.3 och anser att den har genomförts i de delar som godtogs.

Kommissionen förlitar sig inte enbart på försäkringar på heder och samvete. Utöver kontrollen av sådana försäkringar har kommissionen även infört vissa skyddsåtgärder i efterhand. Kommissionen kräver särskilt att den behöriga utanordnaren kontrollerar Edes-databasen i alla skeden av förfarandena innan kontraktet undertecknas. Efterhandskontroller säkerställs också genom blockeringsvarningar i ABAC som är kopplade till uteslutna enheter innan betalningar görs. Systemet kommer också att varna behöriga utanordnare om en tidig upptäckt har registrerats i Edes. Utanordnarna kan således under kontraktsgenomförandets gång uppmärksammas på problem med EU-motparter som de har ett pågående avtalsförhållande med.

Kommissionen kommer dock att undersöka möjligheten att inrätta en enda kontaktpunkt för medlemsstaternas myndigheter i syfte att utnyttja relevanta tillgängliga uppgifter från Edes och Arachne samt uppgifter som är kopplade till Summa (tillämpningsprogrammet som ersätter ABAC

[1] Hänvisningen till ”pågående Olaf-utredningar” bör förstås som en hänvisning till sådana administrativa säkerhetsåtgärder för att skydda unionens ekonomiska intressen som beskrivs i artikel 7.6 i förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 (Olaf-förordningen).

som centralt finansiellt informationssystem) för att säkerställa maximalt skydd av EU:s budget genom sammankoppling, korsmatning samt AI-baserade verktyg och metoder. I detta avseende har kommissionen utvecklat en webbtjänst för att ge externa organisationers system, såsom genomförandepartners och medlemsstaters system, tillgång till Edes-databasen. Detta visar att sammankopplingarna med andra system håller på att utvecklas och successivt kommer att omfatta fler verktyg och plattformar. Dessutom planerar kommissionen en framtida sammankoppling med Arachne+, vilket ytterligare kommer att förbättra systemets kapacitet.

Svar på rekommendation 2.4, punkt 93. Kommissionen fortsätter att uppdatera sin övergripande vägledning om Edes och har utarbetat särskilda riktlinjer för specifika situationer (dvs. användning av Olaf-rapporten och uteslutningsbeslutens inverkan på pågående rättsliga åtaganden) för att maximera Edes-förfarandenas effektivitet och kommer att utarbeta ytterligare vägledning om användningen av Edes.

Svar på rekommendation 2.5, punkt 93. Kommissionen kommer att fortsätta att öka medvetenheten om Edes, bland annat hos andra EU-institutioner och EU-organ samt medlemsstaternas myndigheter och genomförandepartner. Kommissionen strävar efter att öka medvetenheten om Edes genom olika åtgärder, bland annat genom att anordna en endagsworkshop för alla kommissionens avdelningar, kommunicera med andra institutioners kontor, organ och byråer, publicera artiklar på kommissionens intranät och anordna ad hoc-utbildning för olika målgrupper. Medlemsstaternas myndigheter kommer så småningom att få utbildning i hur systemet ska tillämpas inom delad förvaltning för fonder och program som finansieras från och med januari 2028. När det gäller samarbetet med genomförandepartner vill kommissionen framhålla att de befintliga arrangemangen redan ger en hög skyddsnivå för EU:s budget utan att det krävs obligatorisk användning av Edes. Enligt artikel 157 i budgetförordningen ska genomförandepartnerna säkerställa en likvärdig skyddsnivå.

Kommissionen anser således att denna rekommendation har genomförts.

Svar på rekommendation 3, punkt 95. Kommissionen anser att denna rekommendation har genomförts och förlitar sig inte enbart på partnernas administrativa självständighet.

Indirekt förvaltning bygger på att man förlitar sig på genomförandepartnernas system, regler och förfaranden, men dessa partner anförtros medel först efter det att en förhandsbedömning har bekräftat att deras system kan upptäcka och hantera uteslutningssituationer (enligt artikel 138 i budgetförordningen), oriktigheter och bedrägerier. Om systemen delvis uppfyller kraven tillämpar kommissionen riktade tillsynsåtgärder för att skydda EU:s ekonomiska intressen. Dessutom innehåller mallen för överenskommelse om medverkan klausuler som kan göras gällande om uteslutning från tillgång till finansiering (artikel 20 i de allmänna villkoren för överenskommelsen om medverkan) samt allmänna rapporteringsskyldigheter. Dessa skyldigheter omfattar att utan dröjsmål underrätta kommissionen om konstaterade fall av bedrägeri och oriktigheter och om uppföljningen av dessa samt lämna all information om misstänkta fall av bedrägeri, korruption eller annan olaglig verksamhet som påverkar EU:s ekonomiska intressen (artikel 2.6 i de allmänna villkoren för överenskommelsen om medverkan). Denna information kan användas av Europeiska kommissionen för Edes. Enligt artiklarna 11 och 12 i de allmänna villkoren för överenskommelsen om medverkan förbehåller sig kommissionen dessutom rätten att tillfälligt upphäva betalningsfristen/överenskommelsen om medverkan eller säga upp överenskommelsen om medverkan om väsentliga skyldigheter åsidosätts (såsom skyldigheterna i artiklarna 2 och 20), och därigenom säkerställa ansvarsskyldighet och övervakning. Ramen bygger därför på två centrala delar: för det första användning av förhandsbedömda system som utvärderats genom pelarbedömningen och för det andra strikta avtalsförpliktelser och mekanismer för att säkerställa efterlevnaden. För humanitära biståndsåtgärder motsvarar hänvisningarna till specifika artiklar i överenskommelsen om medverkan de motsvarande bestämmelserna i överenskommelsen om medverkan för humanitärt bistånd.

Svar på rekommendation 5.3, punkt 97. Kommissionen kommer att fortsätta att utveckla det integrerade it-systemet för datautvinnings- och riskgraderingsverktyget (Arachne), som den har gjort tillgängligt för de myndigheter i medlemsstaterna som genomför EU-budgeten. Denna utveckling kommer att omfatta nya egenskaper och funktioner, såsom en ex ante-modul, utveckling inom den gemensamma jordbrukspolitiken och nya riskindikatorer för att ta hänsyn till uppgifter om verkligt huvudmannaskap.

Kommissionen kommer också att sträva efter att förbättra systemets användarvänlighet och, i den mån medlemsstaterna gör nationella uppgifter tillgängliga, dess interoperabilitet med andra källor till EU-uppgifter och nationella uppgifter som är relevanta för genomförandet av EU:s budget. Förordning (EU, Euratom) 2024/2509 av den 23 september 2024 om finansiella regler för unionens allmänna budget (omarbetning) skapar en rättslig grund och inför omfattande åtgärder för ett moderniserat datautvinnings- och riskgraderingsverktyg (*Arachne+*) för att bättre skydda EU:s ekonomiska intressen från och med 2028 (med utgångspunkt i erfarenheterna från det befintliga verktyget *Arachne*). Det nya verktyget kommer att tillämpas på alla förvaltningsformer och bygga på en modern it-arkitektur som i synnerhet utnyttjar interoperabilitet och artificiell intelligens (AI). Även om användningen av det framtida verktyget för närvarande är frivillig kommer EU:s institutioner och organ, medlemsstaterna och enheter som genomför EU:s budget att vara skyldiga att förse verktyget med relevanta uppgifter från och med 2028. I en gemensam förklaring av den 7 december 2023 åtog sig kommissionen, rådet och parlamentet att undersöka och på nytt diskutera den obligatoriska användningen av verktyget för de fleråriga budgetramarna efter 2027, på grundval av en bedömning som kommissionen ska göra av verktygets beredskap senast i slutet av 2027.

Svar på rekommendation 5.4, punkt 97. Kommissionen ansvarar för att göra EU:s beslut om uteslutning tillgängliga i Edes-databasen och strävar efter att främja användningen av verktyget i största möjliga utsträckning. Kommissionen fortsätter att främja användningen av det integrerade it-systemet Arachne+ för datautvinning och riskgradering genom särskilda utbildningar, deltagande i konferenser, kommissionens arbetsgrupp och medlemsstaternas expertgrupp. Kommissionens expertgrupp inrättades genom kommissionens beslut C(2024) 7889 av den 20 november 2024 för att upprätta ett nära och kontinuerligt samarbete mellan kommissionen och medlemsstaterna, med fokus på de fyra huvudkriterierna för bedömning av beredskap, dvs. riskindikatorer, interoperabilitet, dataskydd och AI. Gruppen består av företrädare för medlemsstaterna inom finans, revision, dataförvaltning eller it-utveckling. Företrädare för revisionsrätten deltar som observatörer.

Svar på rekommendation 5.5, punkt 97. I samband med omarbetningen av budgetförordningen lade kommissionen fram ett förslag i linje med denna särskilda delrekommendation. När det gäller EU-uppgifterna kan delrekommendationen därför anses ha genomförts från och med den dag då den omarbetade budgetförordningen trädde i kraft (den 30 september 2024).

Särskild rapport 12/2022: Varaktig landsbygdsutveckling: de flesta projekten pågår under den period som krävs, men mer varaktiga resultat kan uppnås

Svar på rekommendation 3 a, punkt 70. Kommissionen anser att denna rekommendation har genomförts.

Den 14 december 2023 anordnade kommissionen en workshop inom EU:s GJP-nätverk om investeringars varaktighet (se webbplatsen för EU:s GJP-nätverk) för medlemsstater, stödmottagare och utvärderare. Workshoppen syftade bland annat till att identifiera relevanta tillvägagångssätt och informationskällor för att bedöma den fortsatta driften av EU-finansierade projekt.

Sammanfattningsrapporterna finns på den särskilda webbsidan ”Highlights report – Durability of Investments Workshop”. Kommissionen presenterade resultaten från workshoppen, inbegripet

medlemsstaternas bästa praxis, vid mötet i expertgruppen för genomförandet av förordningen om strategiska GJP-planer den 28 juni 2024. Som uppföljning av expertgruppens möte översände kommissionen den 4 december 2024 till medlemsstaterna en not med en sammanfattning av resultaten från workshoppen inom EU:s GJP-nätverk om investeringars varaktighet, som hölls den 14 december 2023, och medlemsstaternas skriftliga bidrag till diskussionsfrågorna.

Svar på rekommendation 3 b, punkt 70. Kommissionen anser att rekommendationen har genomförts.

På grundval av resultaten från workshoppen inom EU:s GJP-nätverk om investeringars varaktighet, som hölls den 14 december 2023 (”Highlights report – Durability of Investments Workshop” | EU:s GJP-nätverk), identifierade kommissionen utmaningar och riskfaktorer när det gäller investeringars varaktighet och redovisade resultaten från workshoppen för medlemsstaterna vid mötet i expertgruppen för genomförandet av förordningen om strategiska GJP-planer den 28 juni 2024. Som uppföljning av expertgruppens möte översände kommissionen den 4 december 2024 till medlemsstaterna en not med en sammanfattning av resultaten från workshoppen inom EU:s GJP-nätverk om investeringars varaktighet, som hölls den 14 december 2023, inklusive riskfaktorer, samt medlemsstaternas skriftliga bidrag till diskussionsfrågorna.

Särskild rapport 13/2022: Fri rörlighet i EU under covid-19-pandemin – granskningen av de inre gränskontrollerna var begränsad och medlemsstaternas åtgärder okoordinerade

Svar på rekommendation 1 e, punkt 80. Kommissionen godtog inte rekommendation 1 e.

Kommissionen har vidtagit åtgärder för att förbättra den gällande lagstiftningen, närmare bestämt genom att föreslå omfattande ändringar av kodexen om Schengengränserna, som trädde i kraft i juli 2024. Den reviderade kodexen om Schengengränserna innehåller bland annat en tröskel för att medlemsstaterna ska styrka proportionaliteten och nödvändigheten av inre gränskontroller som höjs ju längre kontrollerna pågår, samt mallar för anmälningarna och efterhandsrapporten, vilket redan har förbättrat deras kvalitet. De nödvändiga genomförandeakterna som fastställer ett enhetligt format för anmälningarna och efterhandsrapporten har antagits.

Rekommendation 1 e godtogs inte, eftersom den rekommenderar att kommissionen vidtar åtgärder för att säkerställa efterlevnaden. Detta inkräktar på kommissionens utrymme för skönsmässig bedömning när det gäller dess politik för att säkerställa efterlevnaden och frågan om och när ett överträdelseförfarande ska inledas eller ett ärende hänskjutas till domstolen. Detta förklaras också närmare i meddelandet *EU-rätten: Bättre resultat genom bättre tillämpning*.

Särskild rapport 14/2022: Europeiska kommissionens åtgärder mot bedrägerier inom den gemensamma jordbrukspolitiken: dags för mer djupgående insatser

Svar på rekommendation 2 c, punkt 112. Kommissionen anser att denna rekommendation har genomförts.

Kommissionen samlade in information från 25 medlemsstater om ny teknik, inbegripet AI, och om hur den används i bedrägeribekämpningen. Detta gjordes genom ett frågeformulär som ingick i en studie som genomfördes av en extern uppdragstagare för att anpassa den övergripande bedömningen av bedrägeririsker inom den gemensamma jordbrukspolitiken. Den anonymiserade analysen av svaren visade att Arachne, systemet för identifiering av jordbruksskiften och arealövervakningssystemet, i stor utsträckning används som centrala verktyg för bedrägeribekämpning. I svaren nämndes också AI-baserad programvara för bildigenkänning och analys av geotaggade foton samt ett pilotprojekt med AI-programvara för att utvärdera tidig granskning av ansökningar.

Sammanfattningen av medlemsstaternas svar presenterades vid den 18:e konferensen för utbetalande organ i Bryssel den 7 oktober 2025. Presentationen möjliggjorde diskussioner och främjade utbyte av bästa praxis om användningen av AI-verktyg för att förebygga bedrägerier.

Inom ramen för åtgärd 12 i kommissionens strategi mot bedrägerier hjälper unionsprogrammet för bedrägeribekämpning, som förvaltas av Olaf, medlemsstaternas myndigheter att utveckla och förbättra AI-baserade eller AI-relaterade verktyg. I ansökningsomgången för tekniskt bistånd 2024 beviljades till exempel medlemsstaternas myndigheter flera bidrag för inköp av programvara för underrättelseutveckling och AI-baserade dataanalyssystem. Dessutom har Olaf tillsammans med medlemsstaterna inlett ett tekniskt initiativ som omfattar både förebyggande och utredande aspekter av bedrägeribekämpningen, med det strategiska målet att skapa en ”digital verktygslåda för bedrägeribekämpning”. Initiativet inriktades på tre huvudsakliga arbetsområden:

- Användning av AI för utredningsändamål.
- Analysmetoder för datadriven och proaktiv upptäckt av bedrägerier.
- Sammanlänkning av olika datakällor.

I maj 2025, i slutet av en tredagarsworkshop, tog deltagare från medlemsstaterna och aktörer inom bedrägeribekämpning vid Europeiska kommissionen fram tre uppdrag med åsyftade resultat (lösningar såsom AI-verktyg och promptar som ska ingå i verktygslådan). I juni 2026 samlas medlemsstaterna och EU:s aktörer inom bedrägeribekämpning i samband med den andra workshoppen om digitala verktyg för bedrägeribekämpning för att se över framstegen i genomförandet av de uppdrag som fastställdes i maj 2025 och diskutera nya projekt.

Särskild rapport 15/2022: Åtgärderna för att bredda deltagandet i Horisont 2020 var väl utformade, men hållbara förändringar kräver framför allt insatser från nationella myndigheter

Svar på rekommendation 3, punkt 94. Kommissionen anser att denna rekommendation har genomförts. Tillkännagivandet om synergier mellan Eruf-program och Horisont Europa antogs av kommissionen och offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* den 4 november 2022 (EUR-Lex – 52022XC1104(02) – SV – EUR-Lex).

Svar på rekommendation 4 c, punkt 96. Kommissionen anser att denna rekommendation har genomförts.

Alla projektstödmottagare är skyldiga att rapportera om vad de har uppnått och om projektresultaten, och denna information är sedan lätt och öppet tillgänglig på kommissionens offentligt tillgängliga plattform CORDIS (EU:s informationstjänst för forskning och utveckling). Dessutom lanserades en särskild ny ansökningsomgång med särskild inriktning på åtgärder för breddning av deltagandet, ”Dissemination and Exploitation Support Facility (HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-05)”, inom ramen för arbetsprogrammet för Horisont Europa 2023–2024 (s. 37). Ansökningsomgången avslutades den 28 september 2023. Det vinnande förslaget, som valdes ut bland nio stödberättigade förslag, kommer att hjälpa stödmottagare inom åtgärder för breddning av deltagandet att sprida sina resultat till en bredare krets. En annan verksamhet, som håller på att förberedas i samarbete med Europeiska genomförandeorganet för forskning, kommer att utveckla ett mer diversifierat, djupgående och målinriktat sätt att presentera framgångarna. Pågående projekt kommer att analyseras särskilt för att välja ut vissa framgångshistorier, som sedan kommer att förmedlas på olika, mindre vanliga sätt (dvs. vittnesmål från berörda parter och presentationer inte bara av projektstödmottagare utan även av aktörer från samhället eller förvaltningen), för att visa upp projektens resultat och inverkan på samhället för en bred publik.

Svar på rekommendation 5 a, punkt 99. Kommissionen anser att rekommendation 5 a om att förbättra övervakningen av åtgärderna för breddning av deltagandet har följts upp.

När det gäller teaming – den centrala åtgärd som stöder kapacitetsuppbyggnad med kompletterande finansiering från andra källor – uppmanas samordnarna att dokumentera framstegen utifrån ett antal kritiska prestationsindikatorer som sammanfattas i genomföranderapporten avseende teaming-projekt från Europeiska genomförandeorganet för forskning. För de övriga instrumenten för breddning av deltagandet fastställs kritiska prestationsindikatorer på bidragsavtalsnivå för att ta hänsyn till de olika åtgärdernas särdrag.

Svar på rekommendation 5 b, punkt 99. Kommissionen och Europeiska genomförandeorganet för forskning följer upp statistik (t.ex. hur många projekt för breddning av deltagandet som har gynnats av andra åtgärder för breddning av deltagandet), fortsätter med årliga undersökningar (som även omfattar avslutade projekt) och presenterar framgångsrika avslutade projekt. Dessutom införs i delen om breddning av deltagandet (WIDERA) i arbetsprogrammet för Horisont Europa 2026–2027 en ny ansökningsomgång – Teaming for Synergies – som en synergiåtgärd för befintliga spetskompetenscentrum inom teaming som finansierats inom ramen för tidigare ansökningsomgångar för teaming. Slutligen, när det gäller teaming, deltar samordnarna för alla avslutade och pågående teaming-projekt i Teaming Club för att utbyta bästa praxis och erfarenheter.

Särskild rapport 19/2022: EU:s upphandling av covid-19-vaccin: efter utmaningar i inledningsskedet säkrades tillräckliga doser men processens prestation bedömdes inte tillräckligt

Svar på rekommendation 2 a, punkt 81. Den förordning om en åtgärdsram vid hot mot folkhälsan som antogs 2022 utgör den rättsliga ramen för upphandling av medicinska motåtgärder på unionsnivå vid ett hot mot folkhälsan. En översyn av förordningen, som föreskrivs i artikel 16, har ännu inte genomförts eftersom förordningen ännu inte har aktiverats. Med tiden har kommissionen dock bedömt riskerna i samband med upphandlingsstrategin och håller på att ta fram ett särskilt dokument som sammanfattar hur riskbedömningen av upphandlingsstrategin har genomförts. Kommissionen slutförde detta dokument den 27 maj 2026 och anser därför att rekommendationen har genomförts.

Svar på rekommendation 2 b, punkt 81. Det förväntade slutförandedatumet för denna rekommendation har ändrats till den 31 december 2026, eftersom stresstestningen av riktlinjerna för krisupphandling förutsätter att riktlinjerna först utarbetas och godkänns, vilket enligt nuvarande plan ska ske i slutet av första halvåret 2026.

Kommissionen kommer att kunna förbereda stresstestet effektivt först när de slutliga riktlinjerna finns på plats. Det bör också noteras att det i enlighet med riktlinjerna och de avtalsenliga skyldigheterna normalt tar minst sex månader att utforma, planera och genomföra sådana övningar. För närvarande har kommissionen utfört allt det förberedande arbete som krävs för att säkerställa att stresstestet anordnas i tid. Övningen har tagits med i kommissionens övningsplanering. Ett avtal har undertecknats för att säkerställa det externa stöd som krävs för utvecklingen av och logistiken kring övningen.

Särskild rapport 20/2022: EU:s åtgärder för att bekämpa olagligt fiske – kontrollsystem har införts men försvagas av medlemsstaternas ojämna kontroller och sanktioner.

Svar på rekommendation 1 b, punkt 98. De ändringar av kommissionens förordning (EG) nr 1010/2009 om olagligt, orapporterat och oreglerat fiske som antogs den 22 november 2023 innebar att riskkriterier som fastställts på EU-nivå skulle användas obligatoriskt.

Kommissionen fortsätter, i samarbete med medlemsstaterna och Europeiska fiskerikontrollbyrån, sitt arbete med att identifiera automatiska riskvarningar och med it-utveckling som rör dessa varningar samt med att automatisera vissa kontroller inom ramen för CATCH (Catch Certificate IT System). De reviderade riskkriterierna infördes i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2025/1522 och blev därmed obligatoriska för medlemsstaterna. Kommissionen arbetar för närvarande med att ta fram nya riktlinjer för kontroller och granskningar som ska delas med medlemsstaterna under 2026.

När det gäller medlemsstaternas tvåårsrapporter om genomförandet av kommissionens förordning (EG) nr 1010/2009 (artikel 55 i rådets förordning (EG) nr 1005/2008) har kommissionen analyserat hur riskkriterierna tillämpades av nästan alla de 27 medlemsstaterna under 2018–2021 och lämnat rekommendationer till medlemsstaterna genom uppföljningsskrivelser. Analysen för 2022–2023 pågår för närvarande och kommer att slutföras under 2026. Genom kommissionens genomförandeförordning (EU) 2025/1522 ändras också artikel 32 i kommissionens förordning (EG) nr 1010/2009, som innehåller bestämmelser om rapporteringsskyldigheter och utvärdering. Dessa omfattar bland annat risker som identifierats genom tillämpning av unionskriterierna och resultaten av de granskningar som genomförts för att hantera dessa risker. Detta ska rapporteras vartannat år i medlemsstaternas tvåårsrapporter. Medlemsstaternas egenrapportering i de tvåårsrapporter som ska lämnas 2028 (och som omfattar perioden 2026–2027) kommer därför att ge kommissionen möjlighet att övervaka om kontrollerna och granskningarna har varit inriktade på de reviderade riskkriterierna. Riktade kontroller av hur granskning används vid varningar som bygger på riskindikatorer skulle dock vid behov kunna genomföras i CATCH före 2028.

Svar på rekommendation 1 c, punkt 98. Kommissionen godtog delvis rekommendation 1 c.

När det gäller medlemsstaternas tvåårsrapporter om genomförandet av kommissionens förordning (EG) nr 1010/2009 (artikel 55 i rådets förordning (EG) nr 1005/2008) har kommissionen analyserat hur kontrollerna och granskningarna genomfördes av nästan alla 27 medlemsstater under 2018–2021 och skickat uppföljningsskrivelser. Analysen för 2022–2023 pågår för närvarande och kommer att slutföras under 2026. Ett överträdelseförfarande inleddes 2025 mot en medlemsstat för underlåtenhet att genomföra obligatoriska granskningar av sändningar av fiskeriprodukter från tredjeländer. Kommissionen analyserar för närvarande det ytterligare underlag som den berörda medlemsstaten har lämnat och kommer att besluta om nästa steg.

Särskild rapport 21/2022: Kommissionens bedömning av nationella planer för återhämtning och resiliens: lämplig på det hela taget, men genomföranderisker kvarstår

Svar på rekommendation 1 a, punkt 113. Sedan kommissionen godtog rekommendationen att förbättra bedömningsförfarandena för nationella planer för återhämtning och resiliens har den uppdaterat sin vägledning till medlemsstaterna och sin interna dokumentation. Dessa säkerställer en enhetlig uppsättning bedömningskriterier för planerna och ändringar av dem. Kommissionen konstaterar att skillnaderna mellan planerna i fråga om innehåll, omfattning och särdrag innebär att bedömningen med nödvändighet i hög grad är kvalitativ, beroende på det specifika sammanhanget och tidsplanen för varje ändring, och inte kan standardiseras fullt ut. Enhetlighet och ett välfungerande förfarande säkerställs genom intern vägledning om processen och om vad som ska beaktas för varje bedömningskriterium, övergripande rättsliga och politiska granskningar samt ett grundligt samråd inom kommissionen.

Kommissionen påminner också om att det är rådet som fattar det slutliga beslutet om att anta en reviderad plan. Kommissionen anser därför att den har genomfört rekommendationen på avsett sätt och i största möjliga utsträckning säkerställt ett standardiserat och rättvist förfarande.

Svar på rekommendation 1 b, punkt 113. Kommissionen för noggrann dokumentation över sina bedömningar av nationella planer och har under de senaste åren kontinuerligt förbättrat sin interna dokumenthantering, vägledning och utbildning. För att säkerställa insyn i förfarandet offentliggör kommissionen sin analys i arbetsdokument från kommissionens avdelningar och i skälen till sina förslag till rådets genomförandebeslut om godkännande av bedömningen av planerna för återhämtning och resiliens, varje gång den lägger fram ett sådant förslag.

Kommissionen påminner om att alla de 27 planerna för återhämtning och resiliens är unika och att varje ändring är mycket specifik och kan omfatta allt från mindre tekniska korrigeringar till omfattande väsentliga ändringar. Dokumenthanteringen och det närmare förfarandet varierar därför med nödvändighet i viss mån. Kommissionen vidhåller dock att dess förfarande är strukturerat, grundligt och väldokumenterat och anser att den hittills alltid har kunnat redogöra för skälen till sina bedömningar. Kommissionen anser därför att den har genomfört rekommendationen på vederbörligt sätt i den utsträckning det varit möjligt.

Svar på rekommendation 3 b, punkt 116. Kommissionen välkomnar revisionsrättens bekräftelse på att medlemsstaterna i sina årliga lägesrapporter rapporterar om hur åtgärder inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens bidrar till genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna och att kommissionen också tar med sådan information i de landsrapporter som offentliggörs inom ramen för den europeiska planeringsterminen. Kommissionen påminner om att den europeiska planeringsterminen inte är ett verktyg för övervakning eller genomförande av faciliteten för återhämtning och resiliens, utan ett fristående politiskt instrument med ett tydligt definierat rättsligt syfte. I synnerhet är landsrapporterna inom den europeiska planeringsterminen utformade för att ge en analys av varje medlemsstats särskilda ekonomiska förhållanden och av hur de landsspecifika rekommendationerna har hanterats. Kommissionen har strävat efter att samordna de två processerna genom standardiserad rapportering och samordning av rapporteringstidpunkterna och ser till att dokument inom ramen för planeringsterminen också hänvisar till hur åtgärder inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens bidrar, i den mån det är relevant och möjligt. Kommissionen påminner dock om att de särskilda målen för planeringsterminen och därmed de landsspecifika rekommendationerna – inte åtgärderna inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens – utgör utgångspunkten för rapporteringen inom den europeiska planeringsterminen. Hur detaljerade hänvisningarna till åtgärder inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens är beror därför på det bredare politiska och investeringsrelaterade sammanhanget i respektive medlemsstat.

Svar på rekommendation 5 b, punkt 119. Kommissionen påminner om att det är medlemsstaterna som lämnar in de nationella planerna för återhämtning och resiliens och rådet som antar dem, och välkomnar samtidigt att revisionsrätten erkänner kommissionens insatser för att förbättra och förtydliga delmål och mål.

Kommissionen bekräftar att den systematiskt ser över tydligheten i och formuleringen av delmål och mål som är föremål för ändring, men konstaterar att detta beror på om ett visst delmål eller mål faktiskt har ändrats. Kommissionen noterar dessutom att 26 medlemsstater grundligt reviderade sina planer för återhämtning och resiliens i slutet av 2025 och början av 2026 för att säkerställa att delmål och mål genomförs i tid under 2026, som är det sista året för genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens. I detta sammanhang har kommissionen tillämpat ett ännu striktare tillvägagångssätt genom att granska alla delmål och mål som ännu inte har bedömts och har arbetat tillsammans med medlemsstaterna för att ytterligare öka tydligheten i formuleringarna och samstämmigheten mellan planerna för återhämtning och resiliens, i den utsträckning det har varit möjligt och relevant med tanke på alla olika nationella planer för återhämtning och resiliens, specifika reformer och investeringar samt administrativa sedvänjor och praxis på nationell nivå.

Särskild rapport 22/2022: EU:s stöd till kolregioner – begränsat fokus på den socioekonomiska omställningen och energiomställningen

Svar på rekommendation 2, punkt 63. Kommissionen anser att denna rekommendation har genomförts.

Förordning (EU) 2024/1787 om minskade metanutsläpp inom energisektorn (EU:s metanförordning) offentliggjordes den 15 juli 2024 och trädde i kraft den 4 augusti 2024. Avsnitt III i kapitel 4 omfattar metanutsläpp från stängda underjordiska kolgruvor och övergivna underjordiska kolgruvor.

När det gäller rapportering och mätning ska medlemsstaterna enligt artikel 25 senast den 5 augusti 2025 upprätta och för allmänheten tillgängliggöra en inventering av alla stängda underjordiska kolgruvor och övergivna underjordiska kolgruvor inom sitt territorium eller inom sin jurisdiktion där driften upphörde efter den 3 augusti 1954. Det krävs också att gruvoperatörer eller medlemsstater från och med den 5 maj 2026 lämnar in årliga rapporter som innehåller uppgifter om metanutsläpp på källnivå från föregående kalenderår för alla stängda underjordiska kolgruvor och övergivna underjordiska kolgruvor som ingår i inventeringen. De behöriga myndigheterna ska göra dessa rapporter tillgängliga för allmänheten och kommissionen.

När det gäller begränsning ska medlemsstaterna enligt artikel 26 utarbeta och genomföra en begränsningsplan för att hantera metanutsläpp från stängda underjordiska kolgruvor och övergivna underjordiska kolgruvor i vilka driften upphörde efter den 3 augusti 1954. Begränsningsplanen ska lämnas in till de behöriga myndigheterna senast den 5 februari 2027. Artikel 26 innehåller också bestämmelser om förbud mot ventilering och fackling från och med 2030, med undantag för fall där användning av metan eller begränsning av metanutsläpp är tekniskt ogenomförbart eller utgör en risk för miljön eller människors säkerhet eller hälsa. I sådana fall är de ansvariga parterna skyldiga att underrätta de behöriga myndigheterna och för dem påvisa behovet av ventilering eller fackling. Artikel 26 innehåller också bestämmelser om alternativ användning av stängda underjordiska kolgruvor och övergivna underjordiska kolgruvor, med ett särskilt tillståndsförfarande som föreskriver att metanutsläpp ska övervakas och undvikas.

När det gäller insamling och utbyte av god praxis ska kommissionen enligt artikel 5.3 upprätta ett nätverk av behöriga myndigheter för att främja samarbete, med nödvändiga arrangemang för utbyte av information, i synnerhet om övervakning, reglering, efterlevnad och bästa praxis samt möjlighet till samråd.

Kommissionen har inrättat en särskild expertgrupp. Fem plenarsammanträden och flera arbetsgruppsmöten med medlemsstaterna och behöriga myndigheter ägde rum mellan april 2025 och april 2026. God praxis – även sådan som rör mätning och hantering av metanutsläpp från stängda eller övergivna kolgruvor – kommer att samlas in, utbytas och omsättas i praktiken genom expertgruppens arbete. Kommissionen presenterade Europeiska revisionsrättens särskilda rapport 22/2022, med fokus på rekommendation 2 och kommissionens tillhörande svar, som båda är relevanta för metanförordningen och expertgruppens arbete. Kommissionen beskrev också processen för uppföljningsgranskningen och presenterade kommissionens svar (25.6.2025) och revisionsrättens preliminära iakttagelser. Expertgruppen ställde sig därefter bakom kommissionens förslag att vid ett kommande möte i nätverket av behöriga myndigheter ta upp utbyte av god praxis för mätning och hantering av metanutsläpp från stängda eller övergivna kolgruvor som en punkt på dagordningen. Datumet för ett sådant möte kommer att fastställas i enlighet med kraven i artikel 26 i EU:s metanförordning.

Särskild rapport 23/2022: Synergier mellan Horisont 2020 och de europeiska struktur- och investeringsfonderna – den fulla potentialen utnyttjas ännu inte

Svar på rekommendation 2 b, punkt 83. Kommissionen anser att denna rekommendation har genomförts fullt ut. Genomförandet stöds av praktikgemenskapen för spetskompetensstämpeln, som sammanför nationella och regionala myndigheter samt finansieringsorgan för att utbyta erfarenheter, få vägledning från kommissionens avdelningar och stärka lärandet av varandra. Den fungerar genom möten som leds av kommissionen, en webbplats och en plattform för att klargöra tillämpliga regler och utbyta god praxis. Dagordningarna för mötena omfattar också bredare policyfrågor som rör synergier.

Två betydande framsteg gjordes 2023–2024 när det gäller utbyte av uppgifter om projekt med spetskompetensstämpeln. Det första var Europeiska innovationsrådets (EIC) resultattavla för spetskompetensstämpeln, avsedd för behöriga externa användare, som lanserades i december 2023. En andra modul i resultattavlan, som lanserades den 25 november 2024, gör det möjligt för användarna att lämna uppgifter om nationellt/regionalt finansiellt stöd som beviljats EIC-projekt med spetskompetensstämpeln, så att medlemsstaternas genomförande kan övervakas. Användningen behöver öka för att övervakningen ska bli meningsfull; det finns för närvarande 100 registrerade användare från 22 länder.

Resultattavlan för Horisont Europa förbättrades med aggregerade uppgifter för andra typer som liknar spetskompetensstämpeln (t.ex. MSCA-PF[2], ERC-PoC[3]), sökbara efter medlemsstat och region, för att hjälpa finansiärer att utforma stödsystem. En undergrupp för ”Access to Excellence” (ERA-åtgärd 16) inom det europeiska forskningsområdets forum, som fick stöd genom en enkät och en expertrapport som offentliggjordes i början av 2025, underlättade synergier mellan myndigheter för forskning och innovation och sammanhållning samt mellan Horisont Europa och Eruf. Cortex[4] omfattar nu 37 eGrants-program, vilket gör det möjligt att identifiera tematiska synergier genom ämnesöverskridande textutvinning. Kommissionen använde också Horisonts resultatbooster för att analysera synergiåtgärder som rapporterats av de sökande och tog fram en rapport och datauppsättningar.

Svar på rekommendation 3 c, punkt 89. Kommissionen anser att rekommendationen har genomförts fullt ut och utan dröjsmål.

För att förbättra synergierna i senare led har kommissionen tagit fram en rad olika kompletterande initiativ.

För det första har kommissionen utvidgat omfattningen av Horisonts resultatplattform (EU:s finansierings- och anbudsportal/Sedia: Single Electronic Data Interchange Area) för att inkludera viktiga resultat som kan utnyttjas och som härrör från projekt inom ramprogrammen för forskning och innovation, inte bara från sjunde ramprogrammet utan även från Horisont 2020 och det nuvarande Horisont Europa (inklusive EIT:s kunskaps- och innovationsgrupper), Europeiska havs- och fiskerifonden, Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden, Kol- och stålforskningsfonden och, helt nyligen, innovationsfonden. Dessa ”profiler” över resultat som kan utnyttjas ger omfattande

[2] https://marie-sklodowska-curie-actions.ec.europa.eu/actions/postdoctoral-fellowships.

[3] https://erc.europa.eu/apply-grant/proof-concept.

[4] Verktyget Cortex för textutvinning är en intern dataanalysplattform som utvecklats av Europeiska kommissionens gemensamma forskningscentrum (JRC). Det är utformat för att stödja utformningen av politiken och använder bearbetning av naturligt språk för att utvinna data ur EU-bidrag och forskningsförslag så att analytiker kan följa politikens effekter.

information om det underliggande resultatet och behoven hos dem som äger det. De kan sökas efter region (Nuts 2-kod) på Horisonts resultatplattform. Eruf-stödmottagare kan därför snabbt identifiera projektresultat i sin region och direkt kontakta dem som bidragit till resultaten för att undersöka möjligheterna till samarbete.

För det andra lanserades ansökningsomgången ”Dissemination and Exploitation (D&E) Support Facility (HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-05-01)” inom delen för breddning av deltagandet (2023–2024 WIDERA) i Horisont Europas arbetsprogram 2023–2024, med en vägledande budget på fem miljoner euro. Den avslutades den 28 september 2023 och är för närvarande under utvärdering. Huvudsyftena med denna D&E-stödfacilitet är följande:

- Stärkt spridning och utnyttjande av kapacitet, bland annat genom bättre kunskap om kommissionens D&E-strategi och de möjligheter den kan erbjuda stödmottagare som omfattas av åtgärder för breddat deltagande.
- Stöd till stödmottagare för att sprida och utnyttja resultat genom ett marknadsorienterat arbetssätt.
- Förbättrade färdigheter och kunskaper om D&E, kunskapsöverföring och förvaltning av immateriella rättigheter så att forskare och ledningspersonal hos stödmottagare som omfattas av åtgärder för breddat deltagande kan fullgöra sina skyldigheter enligt bidragsavtalet för Horisont Europa, även efter projektets slut.

Denna åtgärd bör hjälpa stödmottagarna att bättre förstå hur de kan fullgöra sina D&E-åtaganden inom Horisont Europa och Horisont 2020 och söka finansieringsmöjligheter inom andra EU-program, särskilt inom sammanhållningspolitiken (t.ex. Eruf och ESF+) samt faciliteten för återhämtning och resiliens. Åtgärden bör inte bara öka stödmottagarnas kunskaper om verktyg för att utveckla sin D&E-verksamhet (inklusive de verktyg som kommissionen erbjuder för D&E-stöd, t.ex. Horisonts resultatplattform och Horisonts resultatbooster), utan även hjälpa stödmottagarna att effektivt använda sociala medier och innovativa kommunikationskanaler, verktyg och stöd för hantering av immateriella rättigheter (t.ex. IP Helpdesk, IP Scan, IP Voucher och Health Research Board) samt öppna data.

Särskild rapport 24/2022: E-förvaltningsåtgärder som riktar sig till företag – kommissionens åtgärder har genomförts, men tillgången till e-tjänster varierar fortfarande inom EU

Svar på rekommendation 2, punkt 97. Förordningen om ett interoperabelt Europa trädde i kraft den 11 april 2024 och lade grunden för sömlösa gränsöverskridande digitala offentliga tjänster. Lagstiftningen syftar också till att förbättra samordningen av försöksverksamhet och innovation inom den offentliga sektorn och uppmuntrar delning och återanvändning av interoperabilitetslösningar.

Digitaliseringen av offentliga tjänster behandlas i 2023 och 2024 års rapporter om tillståndet för det digitala decenniet, som bygger på olika datakällor, däribland riktmärket för e-förvaltning, som följde digitaliseringen av offentliga tjänster i Europa under 2023. I 2024 års rapport rekommenderas att främja spridningen av digital teknik i samhället och regionerna, särskilt genom att utveckla samarbete och samverkan mellan europeiska aktörer på lokal nivå. I detta syfte har arbetet vid de europeiska digitala innovationsknutpunkterna varit avgörande. Den särskilda arbetsgruppen EDIH AI4PA har hittills hållit över tolv webbinarier och två fysiska möten för att utbyta bästa praxis om användningen av AI inom den offentliga sektorn. Kommissionen har också stött inkubatorn GovTech4All, som sammanför 29 organisationer från 20 länder för att förnya och förbättra digitala offentliga tjänster genom pilotprojekt. I december 2024 mottog kommissionen dessutom den officiella ansökan om att inrätta konsortiet för europeisk digital infrastruktur ”Innovative Massive

Public Administration interConnected Transformation Services", som ska utveckla, främja och införa lösningar för digital förvaltning. Detta konsortium leds av Grekland och omfattade ursprungligen även Kroatien, Ungern och Polen. Konsortiet kommer att engagera ytterligare medlemsstater genom en tolv månader lång samordnings- och stödåtgärd och få ytterligare stöd som ett flerlandsprojekt inom DIGITAL-arbetsprogrammet 2025–2027 (IOP-budgetposten, sex miljoner euro).

Slutligen har kommissionen aktivt främjat exempel på och lösningar för digital förvaltning genom sina olika webbinarier och det årliga flaggskeppsevenemanget SEMIC samt genom observatorier och närstående nätverk, såsom Open Source Observatory och Public Sector Tech Watch.

Portalen för ett interoperabelt Europa har lanserats. Portalen inrymmer akademin för ett interoperabelt Europa, som redan erbjuder 33 kostnadsfria e-lärandekurser för att öka kunskaperna om digital förvaltning hos personal inom den offentliga sektorn. Portalen innehåller också interoperabilitetslösningar och kommer framöver att utöka denna katalog ytterligare. Kommissionen arbetar för närvarande med att inrätta gemenskapen för ett interoperabelt Europa. Webbinarierna och mötena i EDIH-arbetsgruppen (AI4PA) har gett information om EU-lagstiftning och lösningar för digital förvaltning samt främjat relevant utbildning.

Särskild rapport 25/2022: Kontroll av bruttonationalinkomsten för finansieringen av EU:s budget: riskerna i samband med uppgiftssammanställningen beaktas i allmänhet väl, men åtgärderna skulle kunna prioriteras bättre

Svar på rekommendation 1 a, punkt 106. För kontrollcykeln för bruttonationalinkomst (BNI) 2025–2029 har Eurostat identifierat följande övergripande problem som ska kontrolleras genom länderjämförelser i alla medlemsstater:

- Sysselsättningsmetod – jämförelser mellan sysselsättningsuppgifter enligt demografiska källor och de sysselsättningsuppgifter som ligger till grund för BNP-/BNI-beräkningarna.
- Balansering av BNP i tillgångs- och användningstabellerna.
- Icke uppburen mervärdesskatt (moms) och teoretiska momsberäkningar.

Eurostat utgår från att dessa övergripande problem innebär en hög risk i alla länder. Eurostat har analyserat om arbetet behöver prioriteras. På grund av komplexiteten hos och betydelsen av alla tre områden som identifierats för länderjämförelser anser Eurostat inte att något av dessa problem bör prioriteras framför de andra två (i fråga om den planerade ordningsföljden för kontrollerna). Detta innebär att de tre länderjämförelserna ska genomföras parallellt (vilket konstateras i dokumentet *Outline of the verification model for GNI for own resource purposes*). De övergripande problem som identifierats för BNI-kontrollcykeln 2025–2029 (samt slutsatserna om prioriteringen av dem) ingår i följande ramdokument för den kontrollcykeln:

- Översikt över kontrollmodellen för BNI-baserade egna medel.
- Riskbedömningsmodell för kontroll av BNI-baserade egna medel.

Dessa dokument lades fram och godkändes av BNI-expertgruppen i april 2025. Det bör noteras att Eurostat genomförde 16 länderjämförelser under kontrollcykeln 2016–2019 och två länderjämförelser under kontrollcykeln 2020–2024.

Svar på rekommendation 2 b, punkt 107. Eurostat har fortsatt att vid behov lämna lämpliga förklaringar för de perioder som omfattas av reservationerna. Reservationer som härrör från BNI-kontrollcykeln 2020–2024 gäller i allmänhet från och med 2018. I de begränsade fall där reservationerna gäller en kortare period förklaras detta av de omständigheter som anges i den bilaga om respektive reservation som bifogas skrivelsen om införande av reservationerna. Eurostat kommer att fortsätta att tillämpa detta tillvägagångssätt under kontrollcykeln 2025–2029.

Särskild rapport 26/2022: Europeisk statistik – potential att förbättra kvaliteten ytterligare

Svar på rekommendation 1, punkt 92. Kommissionen anser att rekommendationen har genomförts delvis, i enlighet med kommissionens svar på den särskilda rapporten. I sitt svar åtog sig kommissionen att tillsammans med europeiska rådgivande kommittén för statistik se över kommitténs verksamhet och arbetssätt i syfte att göra den mer inkluderande. Därefter diskuterade kommissionen med kommittén hur den skulle kunna bli mer inkluderande för att bättre tillgodose användarnas behov. Kommissionen och kommittén har därför enats om att regelbundet anordna workshoppar där medlemmar i det europeiska statistiksystemet (ESS), europeiska rådgivande kommittén för statistik, nationella användarråd och andra berörda parter deltar. Detta tillvägagångssätt, som inleddes i november 2023, stöds av kommittén och stärker användarnas delaktighet.

Kommissionen godtog däremot inte den del av rekommendationen där det anges att representationen av alla användare i kommittén inte är tillräckligt balanserad eller ändamålsenlig, utan anser att det nuvarande urvalsförfarandet för kommittéledamöter är lämpligt. Kommitténs sammansättning och förfarandet för utnämning av ledamöter regleras av Europaparlamentets och rådets beslut nr 234/2008/EG. För det första utses enligt artikel 4.1 b i beslutet 11 av de 24 ledamöterna direkt av de institutioner och organ som de tillhör och som anges i den artikeln, däribland Europaparlamentet, och företräder dessa institutioner och organ. Detta säkerställer redan en bred representation av användarna. För det andra strävar kommissionen, i enlighet med förfarandet i artikel 4.1 a, efter att välja ut tolv högt kvalificerade personer som på grundval av sina kvalifikationer kan förstå, sammanfatta och förmedla behoven av statistisk information hos olika kategorier av användare, uppgiftslämnare och andra berörda parter (inbegripet forskarsamhället, arbetsmarknadens parter och det civila samhället) under diskussionerna i kommittén och utarbetandet av dess yttranden. Eftersom dessa kategorier av berörda parter är mindre organiserade än exempelvis de institutioner och organ som anges i artikel 4.1 b, kan de tolv ledamöterna endast förmedla dessa behov av statistisk information i personlig egenskap och inte på grundval av någon form av mandat.

Svar på rekommendation 4 a, punkt 100. Kommissionen godtog inte rekommendation 4 a, eftersom Eurostats praxis med tillgång före offentliggörandet är förenlig med uppförandekoden och kommer att fortsätta.

Svar på rekommendation 5, punkt 103. Kommissionen godtog inte rekommendation 5.

I enlighet med beslut 235/2008/EG om inrättande av Europeiska rådgivande organet för statistikstyrning (Esgab) är syftet med organet ”att utöva en oberoende tillsyn över det europeiska statistiksystemet när det gäller tillämpningen av den europeiska uppförandekoden avseende statistik”. Vid de inbördes utvärderingarna används en transparent metod för att bedöma hur väl Eurostat och det europeiska statistiksystemet följer uppförandekoden. Kommissionen anser att Esgab har omfattande befogenheter att agera och uttrycka sina synpunkter på de inbördes utvärderingarna.

EUROPEISKA VÄRDEPAPPERS- OCH MARKNADSMYNDIGHETENS SVAR PÅ EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS ÅRSRAPPORT FÖR 2025, KAPITEL 12: UPPFÖLJNING AV REKOMMENDATIONERNA I VÅRA SÄRSKILDA RAPPORTER FRÅN 2022

Svar på särskild rapport 04/2022: ”Investeringsfonder: EU:s åtgärder har ännu inte skapat en verklig inre marknad som gynnar investerare”

Svar på rekommendation 2 c:

Esma välkomnar erkännandet av dess viktiga ansträngningar för att modernisera sina nyckelprestationsindikatorer med fokus på de utfall som uppnåtts när det gäller att minska riskerna i hela EU, och för att kartlägga tillsynspraxis och tillsynsresultat för några av dess viktigaste konvergensverktyg, vilket hjälper Esma att bilda sig en djupgående uppfattning om ändamålsenligheten och samstämmigheten i de nationella behöriga myndigheternas tillsynsverksamhet när det gäller viktiga frågor som rör investeringsfonder.

Dessa ansträngningar ligger i linje med Esmas åtagande att följa revisionsrättens rekommendationer genom en riskbaserad metod för att säkerställa en effektiv resursanvändning, med beaktande av Esmas organisatoriska mandat och lagstiftningsbefogenheter och operativa befogenheter och vad som realistiskt kan uppnås inom dessa gränser.

Genom att prioritera konvergensverksamhet och följa upp tillsynsrisker med störst potentiell inverkan på investerarskydd, ordnade marknader och finansiell stabilitet, snarare än på eventuella skillnader, strävar Esma efter att främja en ändamålsenlig tillsyn med konsekvent högkvalitativa utfall (vilket kan uppnås med olika metoder som är anpassade till varje myndighets sammanhang).

Med utgångspunkt i de system som hittills utvecklats kommer Esma att fortsätta leta efter nya sätt att ytterligare övervaka skillnader i praxis och avhjälpande åtgärder inom en bredare uppsättning ämnen och verktyg. I detta avseende välkomnar Esma att

kommissionens lagstiftningsförslag inom ramen för spar- och investeringsunionen faktiskt förväntas främja strukturella förändringar i utformningen av konvergensen på området för investeringsfonder och de tillhörande verktyg som Esma har tillgång till, vilket kommer att göra det möjligt att få välgrundade insikter om de nationella behöriga myndigheternas tillsynspraxis och tillsynsbeslut på fältet och bättre kartlägga, övervaka och minska de faktiska skillnaderna i enlighet med en riskbaserad metod, till exempel genom ökad granskning av de största gränsöverskridande företagen.

Svar på rekommendation 3 c:

Ansvaret för att utveckla verktyget för kostnadsjämförelse ligger hos lagstiftarna.

Svar på rekommendation 4:

Esma välkomnar erkännandet av dess mätbara framsteg mot att skapa en enhetlig stressteststruktur inom hela investeringsfondssektorn samt ansträngningarna när det gäller annan verksamhet för finansiell stabilitet, till exempel i fråga om gränser för finansiell hävstång enligt artikel 25 i direktivet om AIF-förvaltare och hävstångseffekt i direktivet om fondföretag.

Som revisionsrätten har konstaterat ingår vidareutvecklingen av en systemomfattande ram för stresstester i kommissionens samråd om en makrotillsynsram för finansinstitut som inte är banker. Under tiden bidrar Esma till ESRB:s systemomfattande stresstester. Esma tar också itu med problem som rör datafragmentering genom att arbeta med integrerad rapportering i enlighet med översynen av direktivet om AIF-förvaltare/direktivet om fondföretag. Arbetet fortskrider i enlighet med de tidsfrister som fastställts av Europeiska kommissionen.

Årsrapport om den verksamhet som finansieras genom nionde, tionde och elfte Europeiska utvecklingsfonden (EUF) för budgetåret 2025

Innehållsförteckning

Sida

Årsrapport om den verksamhet som finansieras genom nionde, tionde och elfte Europeiska utvecklingsfonden (EUF) för budgetåret 2025 572

Europeiska kommissionens svar 610

Innehållsförteckning

	Punkt
Inledning	01–06
Kortfattad beskrivning	02–06
Det finansiella genomförandet av nionde, tionde och elfte EUF	07–09
Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet avseende nionde, tionde och elfte EUF – rapport från oberoende revisor	I.–40
Information till stöd för revisionsförklaringen	10–14
Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod	10–14
Räkenskapernas tillförlitlighet	15–17
Transaktionernas korrekthet	18–40
Intäkter	18
Kostnader	19–33
Granskning av GD Internationella partnerskaps årliga verksamhetsrapport för 2025	34–35
2025 års undersökning av procentsatsen för kvarstående fel	36–40
Bedömning av projektresultat under våra granskningsbesök	41–42
Slutsats och rekommendationer	43–46
Slutsats	43–44
Rekommendationer	45–46
Bilagor	
Bilaga I – EUF-betalningar till de huvudsakliga mottagarländerna: Afrika, Karibien och Stillahavsområdet	
Bilaga II – Uppföljning av tidigare rekommendationer	

Inledning

01 I denna årsrapport redovisar vi våra granskningsresultat avseende nionde, tionde och elfte Europeiska utvecklingsfonden (EUF). I ***figur 1*** finns en översikt över verksamheterna och utgifterna inom detta område 2025. Vår granskningspopulation för 2025 (1 832 miljoner euro) motsvarade ett mer än dubbelt så stort belopp som de utbetalningar som gjordes det året (893 miljoner euro), främst på grund av reglerade förfinansieringsbelopp.

Figur 1 – Europeiska utvecklingsfonden – finansiell översikt 2025

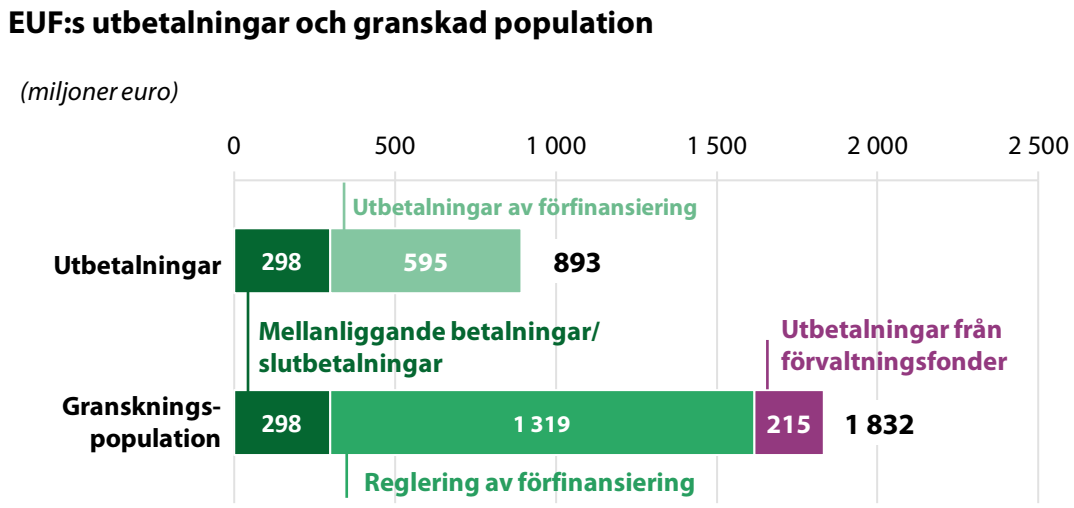

Källa: Revisionsrätten, på grundval av årsredovisningen för 2025 för nionde, tionde och elfte EUF.

Kortfattad beskrivning

02 EUF inrättades 1959 och var de främsta instrumenten för Europeiska unionens finansiering av utvecklingssamarbete med staterna i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet (AKS) och till *utomeuropeiska länder och territorier* (ULT) fram till slutet av 2020. Det främsta målet med EUF är att minska och på sikt utrota fattigdomen, i enlighet med det främsta målet för unionens utvecklingssamarbete, som fastställs i artikel 208 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

03 Till den fleråriga budgetramen 2021–2027 har utvecklingssamarbetet med AKS-länderna införlivats i instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen, som en del av EU:s allmänna budget, medan samarbetet med utomeuropeiska länder och territorier (ULT) har införlivats i beslutet om ULT, inbegripet Grönland. Nionde, tionde och elfte EUF har däremot inte införlivats i EU:s allmänna budget utan fortsätter att genomföras och rapporteras separat fram till deras *avslutande*. Det är därför vi granskar och rapporterar om dem separat.

04 EUF genomförs i ett utmanande geopolitiskt och organisatoriskt sammanhang. Verksamheten sträcker sig över olika regioner med varierande rättsliga och institutionella ramar, vilket kräver anpassning till olika rättsliga och operativa villkor. De är speciella på följande sätt:

a) De finansieras direkt genom bidrag från medlemsstaterna och Förenade kungariket. Bidragen baseras på kvoter eller ”fördelningsnycklar”.

b) De förvaltas av kommissionen, utanför ramen för EU:s allmänna budget, och Europeiska investeringsbanken (EIB).

c) På grund av EUF:s mellanstatliga karaktär har Europaparlamentet en mer begränsad roll i dess tillämpning än det har i fråga om de instrument för utvecklingssamarbete som finansieras genom EU:s allmänna budget. Men Europaparlamentet är den myndighet som *beviljar ansvarsfrihet*, utom när det gäller det investeringsanslag som förvaltas av Europeiska investeringsbanken.

d) Principen om *ettårighet* gäller inte EUF. EUF-överenskommelser ingicks i allmänhet för en *åtagande*period på fem till sju år, och utbetalningarna kan göras under en mycket längre tidsperiod eftersom det interna avtalet om inrättande av EUF[1] ska vara i kraft under den tid som krävs för att alla transaktioner ska kunna genomföras i sin helhet.

[1] Det interna avtalet om inrättandet av elfte EUF, artikel 14.3, det interna avtalet om inrättandet av tionde EUF, artikel 13.3, och det interna avtalet om inrättandet av nionde EUF, artikel 35.3.

05 EUF förvaltas nästan helt av kommissionens generaldirektorat för internationella partnerskap (GD Internationella partnerskap). Generaldirektoratet för Mellanöstern, Nordafrika och gulfstaterna förvaltade en liten del (1 % år 2025) av EUF:s utbetalningar.

06 De utgifter som behandlas i denna rapport gäller stöd som verkställs i 76 länder (se ***bilaga I*** när det gäller de huvudsakliga mottagarländerna) genom en mängd olika metoder, såsom byggentreprenad-, varu- och tjänstekontrakt, *bidrag*, *programkostnadsförslag* och *överenskommelser om medverkan* som ingåtts med enheter som bedöms enligt metoden för *pelarbedömning* (pelarbedömda enheter) (t.ex. internationella organisationer och EU-medlemsstaternas byråer) och *budgetstöd*.

Det finansiella genomförandet av nionde, tionde och elfte EUF

07 Budgeten för nionde EUF (2000–2007) uppgick till 13,8 miljarder euro, och budgeten för tionde EUF (2008–2013) uppgick till 22,7 miljarder euro. Elfte EUF tillhandahåller 30,5 miljarder euro, varav 29,1 miljarder euro har avsatts till AKS-länder, 0,4 miljarder euro till ULT-länder och 1 miljard euro till administrativa kostnader.

08 EUF:s medel (bidrag från EU:s medlemsstater och Förenade kungariket) och utbetalningar har fortsatt att gradvis minska sedan 2019 respektive 2020, och inga nya åtaganden har gjorts sedan 2023. Utbetalningarna förväntas fortsätta att minska till en så låg nivå som 0,5 miljarder euro 2027 (se ***figur 2***).

Figur 2 – Utvecklingen för EUF:s åtaganden, utbetalningar och medel (bidrag), med prognoser för 2026 och 2027

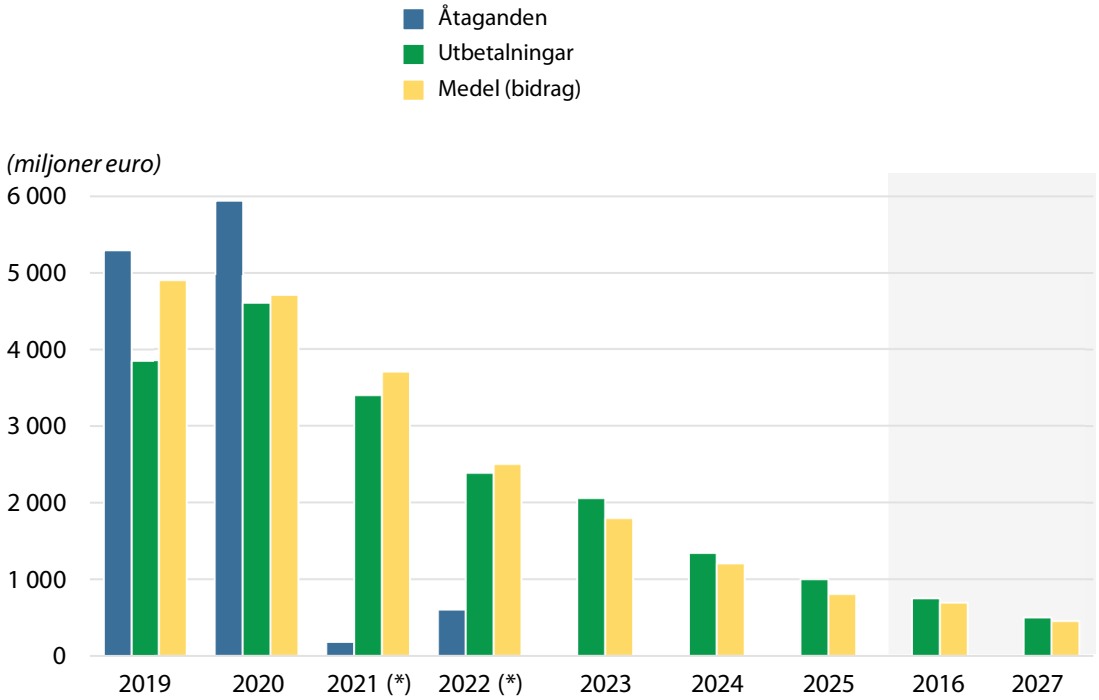

(*) Eftersom tidsfristklausulen för elfte EUF löpte ut den 31 december 2020 finns det inga nya åtaganden, med några undantag 2021 och 2022. Undantagen i fråga om åtaganden är följande:
1. Återflöden från AVS-investeringsanslaget från transaktioner inom ramen för nionde, tionde och elfte EUF.
2. Återanvändning av reserven för tionde och elfte EUF enligt rådets beslut (EU) 2022/1223.

Källa: På grundval av revisionsrättens årsrapporter för 2020–2024, rådets beslut (EU) 2022/1223 och COM(2025) 563 final.

09 ***Figur 3*** visar utnyttjandet av EUF:s medel under 2025 och det ackumulerade utnyttjandet för nionde, tionde och elfte EUF.

Figur 3 – Utnyttjandet av EUF-medel per den 31 december 2025

(miljoner euro)

	Läget vid utgången av 2024		*Budgetgenomförandet under budgetåret 2025* (nettoåtaganden efter tillbakadraganden/nettoutbetalningar efter återkrav)				*Läget vid utgången av 2025*				
	Totalt belopp (avrundat)	Genomförandegrad (% av medlen)	*Nionde EUF*[3]	*Tionde EUF*	*Elfte EUF*	*Totalt belopp (avrundat)*	*Nionde EUF*	*Tionde EUF*	*Elfte EUF*	*Totalt belopp (avrundat)*	*Genomförandegrad (% av medlen)*
A – MEDEL[1,2]	**65 943**		***0***	***–95***	***75***	***–20***	***15 238***	***20 959***	***29 726***	***65 923***	
B – UTNYTTJANDE											
1. Övergripande åtaganden (finansieringsbeslut)	***65 053***	**98,7 %**	***–1***	***–69***	***–285***	***–354***	***15 237***	***20 937***	***28 525***	***64 699***	**98,1 %**
2. Enskilda åtaganden (enskilda kontrakt)	***64 646***	**98,0 %**	***0***	***–62***	***–160***	***–223***	***15 237***	***20 902***	***28 284***	***64 423***	**97,7 %**
3. Utbetalningar	***60 834***	**92,3 %**	***0***	***65***	***828***	***893***	***15 221***	***20 705***	***25 800***	***61 726***	**93,6 %**
C – Utestående åtaganden (B1 – B3)	**4 219**	**6,4 %**					***16***	***231***	***2 724***	***2 972***	**4,5 %**
D – Disponibelt belopp (A – B1)[3]	**890**	**1,3 %**					***1***	***22***	***1 201***	***1 224***	**1,9 %**

1 Innefattar ursprungliga anslag till nionde, tionde och elfte EUF, medfinansiering, räntor, övriga medel och medel som förts över från tidigare EUF.

2 Negativa belopp motsvarar anslag som dragits tillbaka.

3 Det disponibla beloppet omfattar ”reserven som inte kan tas i anspråk” (kredit som inte kan utnyttjas utan enhälligt beslut av rådet).

Källa: Revisionsrätten, på grundval av årsredovisningen för 2025 för nionde, tionde och elfte EUF och kompletterande information från kommissionen. De siffror som presenteras omfattar inte den del av EUF som förvaltas av Europeiska investeringsbanken.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet avseende nionde, tionde och elfte EUF – rapport från oberoende revisor

Uttalande

I. Vi har granskat

a) årsredovisningen för nionde, tionde och elfte EUF som består av balansräkningen, resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna, noter till årsredovisningen och rapporten om det finansiella genomförandet för det budgetår som slutade den 31 december 2025, som godkändes den 22 juni 2026,

b) lagligheten och korrektheten i de underliggande transaktionerna, för vilka kommissionen sköter det finansiella genomförandet[2].

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

II. Vi anser att årsredovisningarna för nionde, tionde och elfte EUF för det år som slutade den 31 december 2025 ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av EUF:s finansiella ställning per den 31 december 2025, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringarna i nettotillgångarna för året i enlighet med EUF:s budgetförordning och med de redovisningsregler som baseras på internationellt erkända redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om intäkternas laglighet och korrekthet

III. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2025 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

---

[2] I enlighet med artiklarna 43, 48–50 och 58 i budgetförordningen för elfte EUF innebär detta att revisionsförklaringen inte omfattar de EUF-medel som förvaltas av EIB.

Kostnader

Uttalande med avvikande mening om kostnadernas laglighet och korrekthet

IV. På grund av betydelsen av det förhållande som beskrivs under rubriken Grund för ett uttalande med avvikande mening om kostnadernas laglighet och korrekthet anser vi att de kostnader som godkänts i räkenskaperna för det år som slutade den 31 december 2025 innehåller väsentliga fel.

Grund för uttalandet

V. Vi utförde vår revision i enlighet med de internationella revisionsstandarder (ISA) och etiska riktlinjer som fastställts av Ifac och de internationella standarder för högre revisionsorgan (Issai) som fastställts av Intosai. I avsnittet om revisorns ansvar nedan beskrivs mer ingående vilket ansvar vi har enligt dessa standarder och riktlinjer. Vi uppfyllde även kraven på oberoende och fullgjorde våra etiska skyldigheter enligt IESBA:s (International Ethics Standards Board for Accountants) etiska riktlinjer för yrkesverksamma revisorer. Vi anser att vi har inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis till stöd för vårt uttalande.

Grund för ett uttalande med avvikande mening om kostnadernas laglighet och korrekthet

VI. Sammantaget är vår uppskattade felnivå för kostnader som godkänts i räkenskaperna för nionde, tionde och elfte EUF 10,5 % för det år som slutade den 31 december 2025. Effekterna av de fel som vi konstaterade är därför både väsentliga och av avgörande betydelse för de kostnader som godkänts för året.

Områden av särskild betydelse för revisionen

VII. Områden av särskild betydelse för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var av störst betydelse vid vår revision av årsredovisningen för den aktuella perioden. Områdena behandlades inom ramen för vår revision av årsredovisningen som helhet, och när vi bildade oss en uppfattning om dem, men vi gör inte ett separat uttalande om dessa områden.

Upplupna kostnader

VIII. Vi bedömde de upplupna kostnader som redovisas i årsredovisningen, vilka i hög grad bygger på en uppskattning. Vid utgången av 2025 uppskattade kommissionen att stödmottagarnas uppkomna men ännu inte rapporterade kostnader uppgick till 3 195 miljoner euro (vid utgången av 2024: 3 885 miljoner euro).

IX. Vi granskade den beräkning som låg till grund för uppskattningen av upplupna kostnader och gick igenom ett urval av 20 enskilda utbetalningar av förfinansiering och 19 fakturor som hade bokförts men ännu inte kontrollerats för att bedöma risken för att de upplupna kostnaderna redovisades felaktigt. Utifrån vår granskning drog vi slutsatsen att de upplupna kostnader som redovisades i årsredovisningen var riktiga.

Övriga upplysningar

Ändrad metod för kvantifiering av fel i offentlig upphandling

X. Från och med innevarande år har vi ändrat vår metod för att kvantifiera effekten av fel som gäller offentlig upphandling. Den uppdaterade metoden är anpassad till den metod som kommissionen tillämpar för utgiftsprogram med delad förvaltning inom ramen för den allmänna budgeten. Vi anger den uppskattade effekten av denna ändring i punkt 33 i vår årsrapport.

Ledningens (kommissionens) ansvar

XI. I enlighet med artiklarna 310–325 i EUF-fördraget och budgetförordningen för elfte EUF ansvarar ledningen för att upprätta och lägga fram EUF:s årsredovisning på grundval av internationellt erkända redovisningsstandarder för den offentliga sektorn och för att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta. I ledningens ansvar ingår att utforma, införa och upprätthålla den interna kontroll som behövs för att upprätta och lägga fram årsredovisningar som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig detta beror på oegentligheter eller på misstag. Ledningen har det slutliga ansvaret för att de transaktioner som ligger till grund för EUF:s räkenskaper är lagliga och korrekta.

XII. När EUF:s räkenskaper upprättas är det ledningens ansvar att bedöma EUF:s förmåga att fortsätta verksamheten, upplysa om relevanta förhållanden och använda antagandet om fortsatt drift som grund för räkenskaperna, såvida den inte har för avsikt att antingen avveckla EUF eller att upphöra med verksamheten eller om den inte har något annat realistiskt alternativ än att göra något av detta.

XIII. Ledningen ansvarar för tillsynen över EUF:s process för finansiell rapportering.

Revisorns ansvar för revisionen av EUF:s räkenskaper och de underliggande transaktionerna

XIV. Vårt mål är att uppnå rimlig säkerhet om huruvida EUF:s räkenskaper innehåller väsentliga felaktigheter och huruvida de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta samt att på grundval av revisionen lämna en revisionsförklaring om räkenskapernas tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet till Europaparlamentet och rådet. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet men ingen garanti för att väsentliga felaktigheter eller bristande efterlevnad alltid upptäcks vid revisionen. Dessa kan ha sin grund i oegentligheter eller misstag och betraktas som väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka eventuella ekonomiska beslut som fattas med grund i dessa EUF-räkenskaper.

XV. När det gäller intäkter granskar vi alla bidrag från medlemsstaterna och ett urval av andra typer av intäktstransaktioner.

XVI. När det gäller kostnader granskar vi betalningstransaktioner när kostnaderna har uppkommit, bokförts och godkänts. Revisionen omfattar alla kategorier av utbetalningar (som inte är förskott) vid den tidpunkt de görs. Förskottsbetalningar granskas när mottagaren av medel har lämnat bevis som visar att de använts på rätt sätt och institutionen eller organet har godkänt bevisen genom att reglera förskottsbetalningen, vilket kanske inte sker förrän ett efterföljande år.

XVII. Vi tillämpar professionellt omdöme och är professionellt skeptiska under hela revisionen. Vi gör också följande:

- Identifierar och bedömer riskerna för att det finns väsentliga felaktigheter i EUF:s räkenskaper och för att de underliggande transaktionerna i väsentlig utsträckning inte följer EUF:s rättsliga ram, vare sig det beror på oegentligheter eller på misstag. Vi utformar och utför granskningsåtgärder för att hantera dessa risker och inhämtar tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis till stöd för vårt uttalande. Väsentliga felaktigheter eller väsentlig bristande efterlevnad som beror på oegentligheter är svårare att upptäcka än om de beror på misstag, eftersom det vid oegentligheter kan handla om maskopi, förfalskning, uppsåtlig underlåtenhet, felaktiga uppgifter eller att man har satt sig över den interna kontrollen. Det är följaktligen större risk för att sådana händelser inte upptäcks.

- Skaffar oss en förståelse av den interna kontroll som är relevant för revisionen i syfte att utforma ändamålsenliga granskningsåtgärder, men inte i syfte att göra ett uttalande om ändamålsenligheten i den interna kontrollen.

- Utvärderar ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som ledningen har använt och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och därmed sammanhängande upplysningar.

- Kommer, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, fram till en slutsats om huruvida ledningens användning av antagandet om fortsatt drift är riktig och huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om EUF:s förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi kommer fram till att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, är vi skyldiga att i vår rapport hänvisa till de därmed sammanhängande upplysningarna i EUF:s räkenskaper eller, om upplysningarna inte är korrekta, modifiera vårt uttalande. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som vi har inhämtat fram till datumet för vår rapport. Men framtida händelser eller förhållanden kan förorsaka att EUF inte längre kan fortsätta verksamheten.

- Utvärderar årsredovisningens och alla upplysningars övergripande presentation, struktur och innehåll, och bedömer om årsredovisningen ger en rättvisande bild av de underliggande transaktionerna och händelserna.

XVIII. Vi informerar ledningen om bland annat revisionens planerade inriktning och omfattning samt tidpunkten för den och viktiga granskningsresultat, inbegripet iakttagelser om betydande brister i den interna kontrollen.

XIX. Bland de förhållanden som vi har diskuterat med kommissionen fastställer vi vilka som var av störst betydelse vid revisionen av EUF:s räkenskaper och som därför utgör områden av särskild betydelse för den aktuella perioden. Vi beskriver dessa förhållanden i vår rapport, såvida inte lagstiftning eller förordningar förbjuder offentliggörande, eller vi, vilket är mycket ovanligt, beslutar att inte informera om ett förhållande i vår rapport därför att de negativa konsekvenserna av det rimligen kan förväntas bli större än eventuella fördelar för allmänintresset.

2 juli 2026

Tony Murphy
ordförande

Europeiska revisionsrätten

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxemburg

Information till stöd för revisionsförklaringen

Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod

10 I ***bilaga 1.1*** till vår årsrapport för 2025 om genomförandet av budgeten beskriver vi vår revisionsmetod, som vi också tillämpar för revisionen av EUF.

11 Våra iakttagelser om tillförlitligheten i EUF:s räkenskaper avser årsredovisningarna[3] för nionde, tionde och elfte EUF, så som de har godkänts av kommissionen[4], samt räkenskapsförarens skriftliga uttalande som vi mottog den 18 juni 2026. Vid revisionen granskade vi beloppen och upplysningarna och gjorde en bedömning av de redovisningsprinciper som hade tillämpats och av kommissionens viktigaste beräkningar och den övergripande presentationen av räkenskaperna.

12 För att bedöma *transaktionernas* korrekthet granskade vi ett urval bestående av 85 transaktioner som var representativa för alla typer av utgifter från EUF. Alla 85 transaktioner kom från GD Internationella partnerskap. Urvalet omfattade 14 transaktioner avseende *förvaltningsfonden för nödåtgärder i Afrika*, 56 transaktioner som hade bemyndigats av 15 EU-delegationer[5] och 15 transaktioner som hade godkänts av kommissionens huvudkontor. När vi upptäckte *fel* i transaktionerna analyserade vi de bakomliggande orsakerna för att identifiera potentiella brister. För de transaktioner som granskades på plats gjorde vi dessutom *prestations*bedömningar där det var möjligt och där vi tyckte att det var relevant.

---

[3] Förordning (EU) 2018/1877, artikel 39.

[4] Förordning (EU) 2018/1877, artikel 38.

[5] Afrikanska unionen, Kamerun, Tchad, Demokratiska republiken Kongo, Etiopien, Madagaskar, Mali, Mauritius, Moçambique, Nigeria, Rwanda, Sierra Leone, Togo, Uganda och Zambia.

13 Vi granskade även följande för 2025:

a) Alla medlemsstaters bidrag.

b) De system som används av GD Internationella partnerskap och EU-delegationerna för i) förhandskontroller som utförts av kommissionspersonal och externa revisorer (på uppdrag av kommissionen eller *stödmottagare*) innan utbetalningarna gjordes och ii) uppföljning och övervakning, särskilt uppföljningen av externa revisioner och undersökningen av *procentsatsen för kvarstående fel*.

c) Informationen om korrekthet i GD Internationella partnerskaps *årliga verksamhetsrapport*, konsekvensen i metoden för att uppskatta riskbelopp, framtida korrigeringar och återkrav och införandet av dem i kommissionens *årliga förvaltnings- och prestationsrapport*.

d) Uppföljningen av våra tidigare rekommendationer.

14 GD Internationella partnerskap genomför de flesta av de instrument för externt bistånd som finansieras genom både EU:s allmänna budget och EUF. Våra iakttagelser om den årliga verksamhetsrapporten avser GD Internationella partnerskaps hela ansvarsområde och inte bara EUF.

Räkenskapernas tillförlitlighet

15 Vi konstaterade att räkenskaperna inte innehöll några väsentliga felaktigheter.

16 Den 31 december 2025 hade räkenskaperna för nionde EUF (2000–2007) ännu inte avslutats – 18 år efter det att en tidsfristklausul infördes 2007, som gör att kommissionen inte kan ingå nya åtaganden. Detta visar hur komplexa EUF-*programmen* är och vilken lång tidshorisont de har. Fyra kontrakt pågår fortfarande inom ramen för nionde EUF.

17 Liksom tidigare år konstaterade vi att en del utbetalningar av förfinansiering inte hade reglerats på många år. Ett belopp på 448 miljoner euro hade inte reglerats på över tio år. Dessa utbetalningar av förfinansiering avsåg främst två långsiktiga avtal inom ramen för EU:s förvaltningsfond för infrastruktur i Afrika (EU-AITF), som gäller fram till 2030, och endast en bråkdel av den gamla EU-AITF-förfinansieringen regleras varje år.

Transaktionernas korrekthet

Intäkter

18 Intäktstransaktionerna innehöll inte några väsentliga fel.

Kostnader

19 Av de 85 transaktioner som vi granskade innehöll 47 (55,3 %) fel. På grundval av de 39 fel som vi har kvantifierat uppskattar vi felnivån till 10,5 % (***figur 4***). Förra året, med samma urvalsstorlek på 85 transaktioner, innehöll 34 (40,0 %) av transaktionerna fel och vi kvantifierade 27 fel.

20 I år konstaterade vi en markant ökning av fel som berodde på att det saknades styrkande handlingar. De bidrog mest till den *uppskattade felnivån* och stod för 3,4 procentenheter. Felen beror på att styrkande handlingar för deklarerade utgifter inte kan tillhandahållas vid tidpunkten för revisionen. De långa genomförandeperioderna för EUF-programmen och förseningar i avslutandet av kontrakt ökar sannolikheten för att styrkande handlingar inte längre kommer att finnas lätt tillgängliga över tid.

21 I takt med att genomförandet av EUF närmar sig sitt slut koncentreras dessutom de återstående utgifterna i allt högre grad till projekt som ännu inte har reglerats av kommissionen och som mer sannolikt omfattas av förseningar, komplexitet eller olösta problem och som därför mer sannolikt innehåller fel.

Figur 4 – Resultatet av transaktionsgranskningen

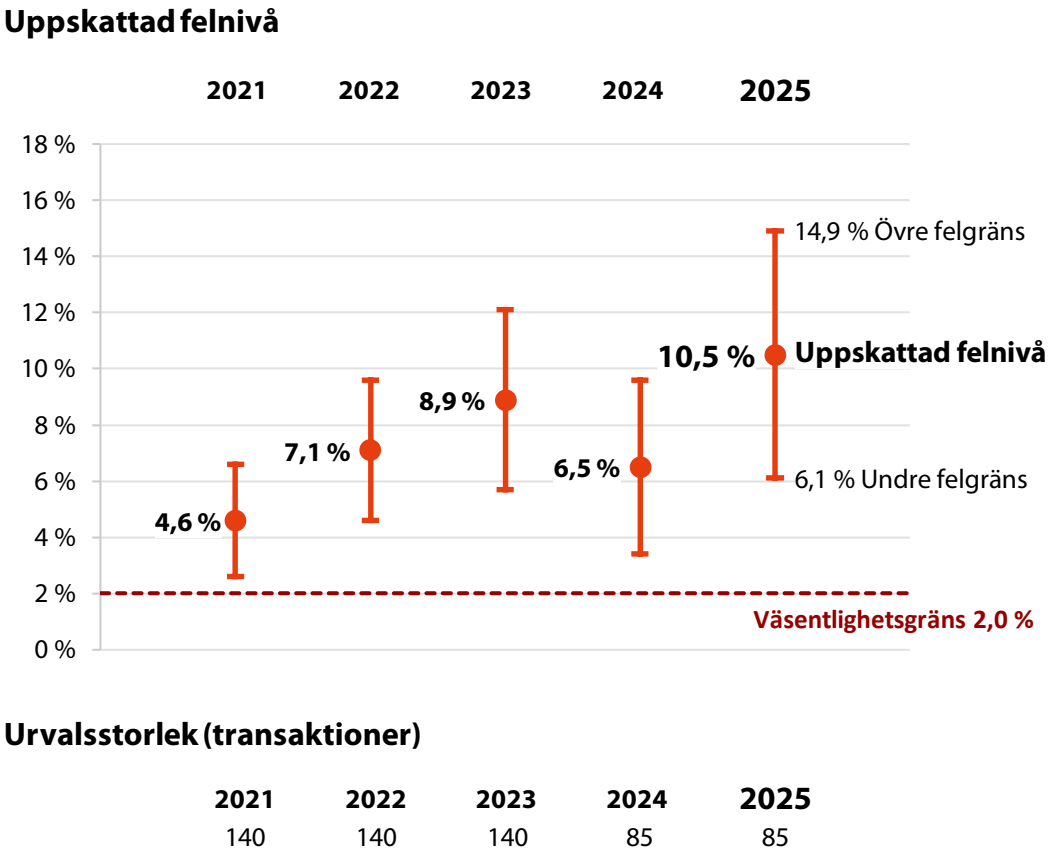

Källa: Revisionsrätten.

22 ***Figur 5*** visar hur vår uppskattade felnivå för 2025 är fördelad mellan olika feltyper.

Figur 5 – Fördelning av den uppskattade felnivån per feltyp

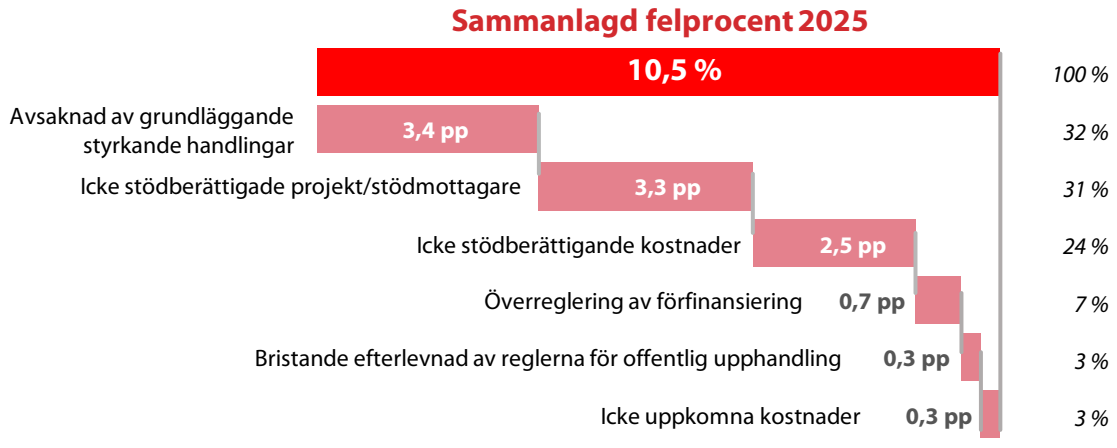

pp: procentenheter

Källa: Revisionsrätten.

23 Bland de icke stödberättigande projekten och stödmottagarna konstaterade vi också fel i samband med utfasningen av EUF. I två fall hade kommissionen använt finansieringsöverenskommelser för att finansiera verksamhet som inte omfattades av dessa överenskommelser. Det skedde i ett sammanhang där tidsfristklausulen för EUF inte tillät vare sig några ändringar eller nya åtaganden enligt de aktuella finansieringsöverenskommelserna.

24 En av huvudtyperna av icke stödberättigande kostnader som konstaterats är indirekta kostnader som är fördelade på olika nivåer och som belastar EU (underordnade genomförandeorganisationers indirekta kostnader som rapporteras som en del av stödmottagarens *direkta kostnader*, utöver de indirekta kostnader som redan deklarerats av stödmottagaren). Vi konstaterade tre sådana fall i år, vilka bidrar med 0,2 procentenheter till den uppskattade felnivån. Vi lämnade en rekommendation som handlade om att kostnaderna för genomförandet delas på flera olika nivåer i kapitel 9 i vår årsrapport om genomförandet av EU:s budget för 2024.

25 I ***ruta 1*** finns exempel på fel som vi har kvantifierat.

Ruta 1

Exempel på avsaknad av grundläggande styrkande handlingar

Kommissionen undertecknade en bidragsöverenskommelse med sjukvårds- och hälsoministeriet i ett nordafrikanskt land som stöd till utvecklingen och administrationen av examinationsprov för hälso- och sjukvårdspersonal. Åtgärdens totala stödberättigande kostnader uppgick till 0,7 miljoner euro, varav 0,6 miljoner euro var EU-bidrag.

Vi granskade utbetalningar till experter som arbetade med att fastställa standarder samt utveckla och övervaka proven. Experterna hade anlitats genom tjänstekontrakt som fastställde deras totala arbetsperiod, skyldigheter och ersättning.

Vi fick inga styrkande handlingar som visade att experterna hade fullgjort sina skyldigheter enligt kontraktet under de perioder då de fick ersättning. Framför allt fick vi inte centrala handlingar som styrkte att de hade levererat de resultat som krävdes enligt kontrakten.

Eftersom vi inte kan uppnå säkerhet om att dessa kostnader hade styrkts och motiverats på ett tillfredsställande sätt betraktade vi dem som icke stödberättigande.

Exempel på icke stödberättigande: ersättning begärdes för indirekta kostnader som redovisats som direkta kostnader – kostnader fördelade på olika nivåer

Vi granskade en utbetalning inom ramen för en överenskommelse om medverkan med en EU-medlemsstats utvecklingsbyrå som genomfördes med *indirekt förvaltning*. Den totala kostnaden för åtgärden uppgick till 13,8 miljoner euro, som finansierades helt av EU.

Den granskade transaktionen baserades på en slutlig finansiell rapport som omfattade hela genomförandeperioden, från september 2019 till juni 2023.

Utvecklingsbyrån hade deklarerat 0,88 miljoner euro i indirekta kostnader, som beräknades till den högsta avtalade schablonmässiga procentsatsen på 7 % av de direkta kostnaderna. Vid revisionen fann vi dock att de indirekta kostnaderna var fördelade på olika nivåer. Utvecklingsbyrån hade lagt ut delar av åtgärden på underentreprenad till andra organisationer och tagit med dessa organisationers indirekta kostnader i de direkta kostnader som de rapporterade.

I den finansiella rapporten till kommissionen hade byrån konsoliderat organisationernas finansiella rapporter och rapporterat alla kostnader som direkta kostnader. I dessa organisationers egna rapporter ingick dock 0,73 miljoner euro i indirekta kostnader. Lägger man detta belopp till 0,88 miljoner euro uppgår de indirekta kostnaderna till sammanlagt 1,61 miljoner euro (13,6 % av de direkta kostnaderna), vilket är betydligt mer än den högsta avtalade procentsatsen på 7 %. Vi bedömde dessa överskjutande kostnader som icke stödberättigande.

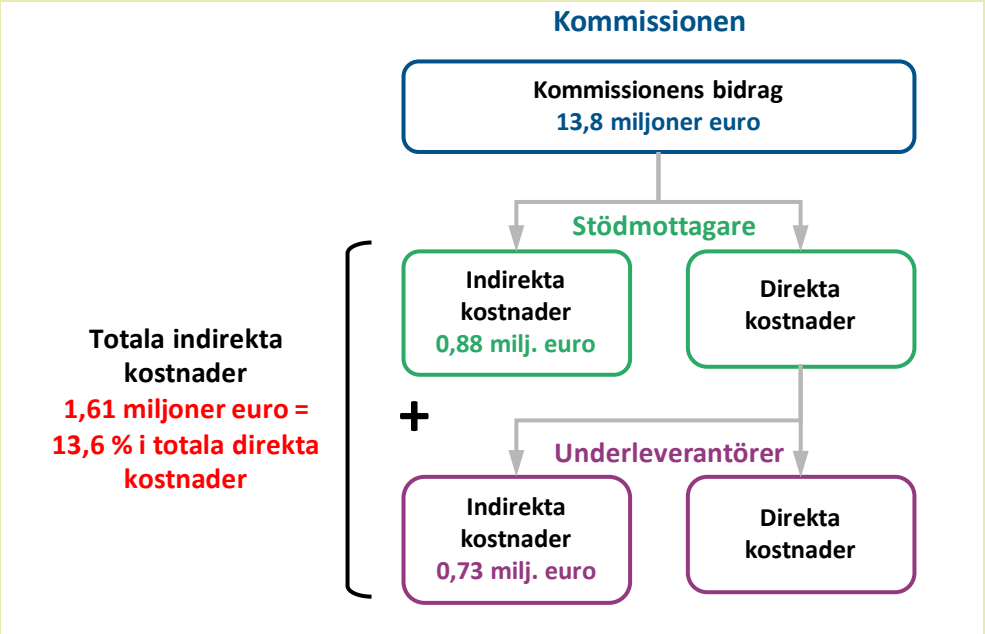

Exempel på allvarlig underlåtenhet att följa reglerna för *offentlig upphandling*: omotiverad direkt tilldelning av konsulttjänster

Kommissionen hade undertecknat en överenskommelse om medverkan med en pelarbedömd organisation för att stödja genomförandet av ett program som hade som mål att befästa demokratin i ett afrikanskt land. Åtgärdens totala stödberättigande kostnader uppgick till 1,5 miljoner euro, som finansierades helt av EU.

Som en del av revisionen granskade vi ett kontrakt avseende konsulttjänster för framställning av audiovisuellt innehåll och användningen av en bild på konsulten i en kommunikationsaktivitet i samband med regionalvalet 2023. Kontraktets värde uppgick till 0,01 miljoner euro. Det tilldelades via direkt tilldelning i stället för genom ett konkurrensutsatt förfarande med minst tre anbud såsom krävs enligt de tillämpliga upphandlingsreglerna.

Den motivering som lämnades för att man hade använt ett förfarande för direkt tilldelning visade inte på ett tillfredsställande sätt att tjänsterna endast kunde tillhandahållas av en enda leverantör. Dessutom hade den pelarbedömda organisationen godkänt att man använde ett förfarande för direkt tilldelning först efter det att kontraktet redan hade tilldelats.

Eftersom upphandlingen inte följde de tillämpliga reglerna anser vi att de tillhörande utgifterna inte är stödberättigande.

Exempel på icke stödberättigande personalkostnader som debiterades projektet

Kommissionen hade undertecknat en överenskommelse om medverkan med en internationell organisation för att genomföra en åtgärd som gick ut på att utveckla användningen av digitala finansiella tjänster (t.ex. ett elektroniskt betalningssystem). Åtgärden genomfördes genom indirekt förvaltning, med ett EU-bidrag på upp till 14,4 miljoner euro.

Som en del av revisionen granskade vi utgifter som deklarerats som direkta personalkostnader i den preliminära finansiella rapporten. Utöver grundlön och stödberättigande ersättningar omfattade de granskade kostnaderna flera lönekomponenter såsom utbildning, it-tjänster, säkerhet och avgifter för löneadministration.

Dessa komponenter rör organisationens allmänna funktion snarare än genomförandet av åtgärden. Sådana kostnader betraktas som indirekta kostnader eller *avsättningar* och är inte stödberättigande som direkta kostnader.

Vi ansåg därför att dessa kostnader inte var stödberättigande.

26 Av de 31 transaktioner som gällde kontrakt med indirekt förvaltning med pelarbedömda enheter (internationella organisationer och statliga byråer) innehöll 17 *kvantifierbara fel*, som bidrog med 3,0 procentenheter till den uppskattade felnivån. För sådana kontrakt godtar kommissionen kostnader som baseras på en finansiell rapport och en förvaltningsförklaring. En förvaltningsförklaring är en försäkran från den pelarbedömda enheten där den intygar att de inlämnade finansiella uppgifterna är rättvisande, fullständiga och korrekta och att de har utarbetats i enlighet med de skyldigheter som fastställs i kontraktet.

27 I år gav de internationella organisationerna oss fullständig tillgång till de handlingar som de hade för att styrka de granskade transaktionerna. Detta är en förbättring jämfört med tidigare år då de begränsade vår tillgång till handlingar genom att endast ge oss tillfällig elektronisk åtkomst till handlingarna i ett skrivskyddat format i stället för att vidarebefordra dem, vilket försvårade planeringen och genomförandet av vår revision samt kvalitetskontrollen i samband med den. Förra året rekommenderade vi kommissionen att vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa att internationella organisationer ger revisionsrätten fullständig, obegränsad och snabb tillgång till de handlingar som den behöver för att fullgöra sin uppgift i enlighet med EUF-fördraget, och framför allt se till att kontraktsarrangemangen med internationella organisationer är tydliga och fullt ut respekterar revisionsrättens rätt att på begäran få de handlingar eller den information som den behöver för att utföra sina revisionsuppgifter[6]. Vi kommer att fortsätta att övervaka och rapportera om denna fråga.

28 Vi konstaterade att de finansiella rapporter som utarbetats av internationella organisationer och statliga byråer varierade i fråga om detaljnivå och kvalitet. De innehöll inte alltid tillräckligt med information för att kommissionen skulle kunna upptäcka icke stödberättigande utgifter eller fel i samband med regleringen. Ett skäl till det är att de budgetar som fastställdes i de underliggande *överenskommelserna om medverkan* inte var tillräckligt detaljerade för att utgifterna skulle kunna övervakas på ett ändamålsenligt sätt.

[6] Årsrapporten om genomförandet av EU:s budget för 2024, punkt 8.13 och rekommendation 8.1.

29 Vi konstaterade att en transaktion omfattade överreglering av förfinansiering som betalats ut till en pelarbedömd enhet. Denna transaktion bidrog med 0,7 procentenheter till den uppskattade felnivån. I detta fall godtog kommissionen en finansiell rapport som innehöll förskottsbetalningar, vilka inte utgör uppkomna kostnader och därför inte var stödberättigande. I årsrapporten för 2023 rekommenderade vi kommissionen att genomföra tillräckliga kontroller för att minska risken för att icke stödberättigande belopp som betalats ut till pelarbedömda enheter regleras. Kommissionen godtog att genomföra rekommendationen före utgången av 2025. Vi anser att denna rekommendation har genomförts i de flesta avseenden (***bilaga II***).

30 När det gäller 15 av de 39 fel som vi har kvantifierat hade kommissionen tillräckligt med information för att kunna förebygga eller upptäcka och korrigera felen innan den godkände kostnaderna. Om kommissionen hade använt all den information som den hade tillgång till på ett korrekt sätt hade den uppskattade felnivån varit 6,1 procentenheter lägre.

31 Vi fann också 13 fall av bristande efterlevnad av rättsliga och finansiella bestämmelser som inte hade någon direkt ekonomisk inverkan på EU-budgeten. Dessa fel, som inte var kvantifierbara, gällde till exempel bristande efterlevnad av kontraktskraven avseende kontroll av utgifter (***ruta 2***).

Ruta 2

Exempel på utgiftskontrollrapporter som inte uppfyller kvalitetskraven

Vi granskade en utbetalning som gjorts inom ramen för ett tjänstekontrakt som kommissionen hade ingått till ett totalt belopp på 0,2 miljoner euro. För att entreprenören skulle kunna begära en utbetalning krävdes det enligt kontraktet att denne lämnade in en utgiftskontrollrapport till kommissionen som utarbetats av ett externt revisionsföretag. I rapporten drogs slutsatsen att de utgifter som entreprenören begärde ersättning för var lagliga och korrekta.

Vid revisionen konstaterade vi dock att utgiftskontrollrapporten inte uppfyllde de kvalitetskrav som kommissionen fastställt i kravspecifikationen. Vi konstaterade framför allt flera brister som gjorde rapporten mindre tillförlitlig: vi fann inkonsekvenser i det kontrollarbete som utförts, felaktiga totalsummor och räknefel samt hänvisningar till förfinansiering trots att ingen förfinansiering hade beviljats. Den innehöll också felaktiga uppgifter i bilagorna och flera fel avseende rapporteringsperioden.

Dessa betydande brister väcker farhågor om korrektheten i de förfaranden som genomförts och om tillförlitligheten i de slutsatser som dragits av de externa revisorerna. Kommissionen hade godtagit utgiftskontrollrapporten trots dessa brister.

32 Under årens lopp har vi konsekvent konstaterat färre fel på två utgiftsområden på grund av deras specifika utbetalningsvillkor. Områdena är i) budgetstöd och ii) projekt som omfattas av den så kallade *hypotetiska strategin*. År 2025 granskade vi tre transaktioner enligt den *hypotetiska strategin*. I vårt urval ingick inga budgetstödtransaktioner. I punkterna ***9.20***–***9.21*** i ***kapitel 9*** i vår årsrapport om genomförandet av EU:s budget 2025 finns närmare uppgifter om budgetstöd och den hypotetiska strategin.

33 För 2025 och framåt har vi anpassat vår metod för att kvantifiera fel i offentlig upphandling till den som kommissionen använder på politikområden med delad förvaltning (se punkt ***1.36*** och punkt ***30*** i ***bilaga 1.1*** till vår årsrapport om budgetgenomförandet 2025). Om vi hade tillämpat vår tidigare metod skulle den uppskattade felprocenten ha varit 0,1 procentenheter lägre.

Granskning av GD Internationella partnerskaps årliga verksamhetsrapport för 2025

34 Generaldirektörens *förklaring* i den årliga verksamhetsrapporten för 2025 innehåller inga *reservationer*. ***Figur 6*** visar omfattningen av de reservationer som har presenterats i de årliga verksamhetsrapporterna från 2011 till 2025. Inga reservationer har gjorts sedan 2019.

Figur 6 – GD Internationella partnerskaps reservationer i de årliga verksamhetsrapporterna 2011–2025

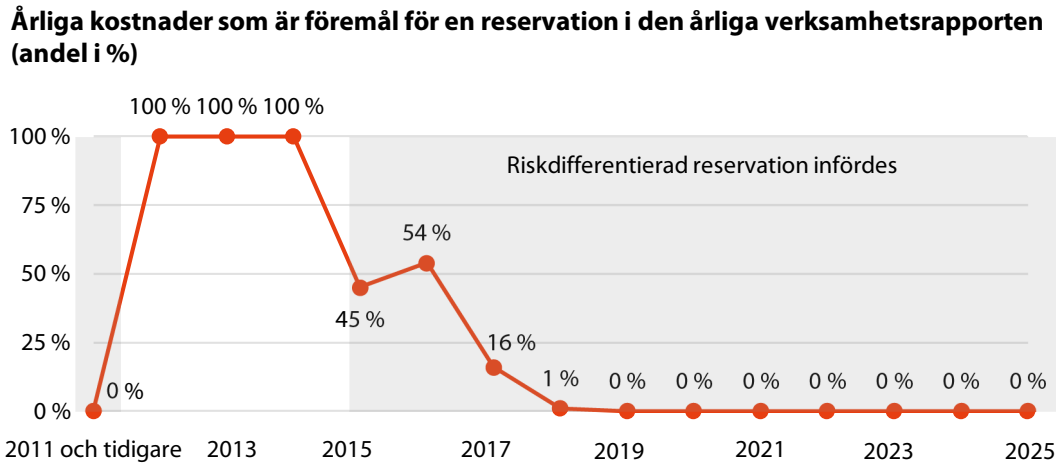

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från GD Internationella partnerskaps årliga verksamhetsrapporter, 2011–2025.

35 GD Internationella partnerskap uppskattar att det totala riskbeloppet vid betalning uppgår till 69,2 miljoner euro (1,12 % av utgifterna 2025) och att det totala riskbeloppet vid avslutandet var 60,2 miljoner euro (0,97 % av utgifterna 2025). När det gäller riskbeloppet vid betalning uppskattar GD Internationella partnerskap, baserat på historiska uppgifter (i genomsnitt), att 9,0 miljoner euro (13,0 %) kommer att korrigeras genom dess kontroller under efterföljande år (detta belopp kallas *korrigerande kapacitet*). Kommissionen rapporterade att 15,7 miljoner euro faktiskt hade återkrävts 2025. Efter att ha testat 78,3 % av detta belopp (12,3 miljoner euro) kunde vi konstatera att 0,4 miljoner euro inte borde ha rapporterats som genomförd korrigerande kapacitet.

2025 års undersökning av procentsatsen för kvarstående fel

36 År 2025 genomförde en extern uppdragstagare den 14:e undersökningen av procentsatsen för kvarstående fel för GD Internationella partnerskaps räkning. Undersökningen av procentsatsen för kvarstående fel bygger på GD Internationella partnerskaps metod och vägledning för att uppskatta procentsatsen för kvarstående fel. Avsikten med undersökningen är att uppskatta andelen fel som har undgått GD Internationella partnerskaps alla förvaltningskontroller inom hela dess ansvarsområde i syfte att dra slutsatser om kontrollernas *ändamålsenlighet*. Undersökningen utgör ett viktigt underlag för generaldirektörens *förklaring* och bidrar till den information om korrekthet inom området *yttre åtgärder* som lämnas i den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten.

37 I tidigare årsrapporter om EUF[7] har vi beskrivit hur begränsningar i undersökningarna kan ha bidragit till att procentsatsen för kvarstående fel underskattats, och 2022 rekommenderade vi att den metod som användes för undersökningen av procentsatsen för kvarstående fel skulle förbättras så att poster med högt värde extrapoleras korrekt. Till 2025 års undersökning av procentsatsen för kvarstående fel använde GD Internationella partnerskap en urvalsstorlek på 190 transaktioner, varav 14 granskades på plats (5,79 %). I undersökningen uppskattades den totala procentsatsen för kvarstående fel till 0,56 %. För tionde året i rad låg den totala procentsatsen för kvarstående fel under kommissionens egen *väsentlighetsgräns* på 2 %.

38 År 2025 tillämpade kommissionen för första gången en ny metod för att uppskatta procentsatsen för kvarstående fel. Genom den nya metoden införs ändringar, bland annat för att klargöra hur poster av högt värde hanteras och dessutom begränsas möjligheten att helt förlita sig på resultaten av förvaltningskontroller och andra revisorers arbete till 10 % av de granskade transaktionerna. Vid revisionen kunde vi bekräfta att dessa ändringar hade genomförts: för år 2025 var endast 10 % av kontrollen av de granskade transaktionerna baserad på andra revisorers arbete, och poster av högt värde hade extrapolerats korrekt. Vissa brister kvarstår. De beskrivs nedan.

39 Den nya metoden, som kallas optimal fördelning, innebär en minskning av urvalsstorleken från 480 till 190 transaktioner. Det kräver att tillförlitliga uppgifter om tidigare fel i populationen finns tillgängliga. Med tanke på begränsningarna i de undersökningar av procentsatsen för kvarstående fel som vi har rapporterat under tidigare år finns det en risk för att detta villkor inte är helt uppfyllt. Om de tillgängliga uppgifterna inte är tillräckligt tillförlitliga skulle detta återspeglas i urvalet, vilket medför en risk för att områden med högre risk kanske inte täcks in tillräckligt. Detta skulle göra revisionsprocessen mindre ändamålsenlig när det gäller att upptäcka fel.

[7] Årsrapporterna om EUF för 2017, 2018, 2019 och 2020.

40 Liksom tidigare år är undersökningen av procentsatsen för kvarstående fel endast inriktad på avslutade kontrakt, medan merparten av GD Internationella partnerskaps utbetalningar (och revisionsrättens granskade transaktioner) avser pågående kontrakt. Detta bidrar till att den uppskattade felnivån beräknas på ett annat sätt än revisionsrättens beräkning. I årsrapporten om genomförandet av EU:s budget 2024 noterade vi olika skäl till att kommissionens felprocentsatser i allmänhet är lägre än våra uppskattade felnivåer. Revisionsrätten är framför allt skyldig att rapportera om alla fall av *oriktigheter*, oavsett om en *finansiell korrigering* kan vara tillämplig eller inte. Kommissionen är däremot inriktad på de fall av oriktigheter där det finns en rättslig grund för att återkräva de aktuella beloppen.

Bedömning av projektresultat under våra granskningsbesök

41 I samband med våra granskningsbesök bedömde vi också de resultat som hade uppnåtts för projekt som var antingen helt eller nästan slutförda. Vårt mål var att göra iakttagelser om *prestations*aspekter som går utöver transaktionernas korrekthet. Vår bedömning omfattade en granskning av *output*- och utfallsindikatorer samt projektresultat.

42 Resultaten av våra kontroller var varierande. Vi fann en del fall där finansieringen hade använts ändamålsenligt och bidragit till att projektmålen uppnåddes (***ruta 3***). Men liksom tidigare år[8] identifierade vi också fall där EU-projekt inte hade uppnått förväntade resultat (***ruta 4***). Vi noterade särskilt förseningar i genomförandet, brister i planeringen och utformningen och brister i bygg- och anläggningsarbetenas kvalitet, bland annat tecken på tidig försämring. Detta väcker farhågor om EU-stödets ändamålsenlighet och hållbarhet samt om kvaliteten på tillsynen över projekten.

[8] 2022 års, 2023 års och 2024 års årsrapport om EUF.

Ruta 3

Exempel på ett framgångsrikt projekt

Kommissionen gav stöd till ett projekt i nordvästra Afrika som syftade till att göra landsbygdssektorn till en viktig drivkraft för den lokala ekonomin genom att skapa anständiga arbetstillfällen och välstånd och främja en hållbar förvaltning av naturresurser. Projektet slutfördes 2025.

Vid revisionen besökte vi grundskolor, tillfartsvägar på landsbygden, dammar och broar som hade uppförts eller upprustats inom projektet. De skolor som vi besökte var i full gång, med lärare och elever som deltog i klassrumsaktiviteter. På de upprustade landsvägarna transporterade motorcyklar och fordon jordbruks- och handelsprodukter. De dammar och broar som vi besökte hade förbättrat tillträdet till byar som tidigare riskerade att drabbas av översvämningar.

Sammantaget hade projektet levererat den planerade outputen och bidragit till en bättre lokal infrastruktur och stärkt de lokala myndigheternas kapacitet att förvalta projektverksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Bild 1 – Besök på plats vid en upprustad tillfartsväg på landsbygden

Källa: Revisionsrätten.

Ruta 4

Exempel på försenade vägarbeten på landsbygden med tecken på tidig försämring

Vi granskade ett pågående projekt för anläggning av landsvägar i sydöstra Afrika, som ursprungligen skulle vara klart i mitten av 2025.

Vid våra fysiska inspektioner av flera vägsträckor konstaterade vi att vissa delar av körbanan inte uppfyllde de fastställda specifikationerna avseende tjocklek och bredd och att vissa dräneringssystem redan visade tecken på tidig försämring och hade fyllts igen med sand.

Projektet har drabbats av stora förseningar och uppvisar brister i planering och utformning. Projektets brister påverkar både anläggningsarbetenas kvalitet och den färdigställda infrastrukturens kapacitet att ge användarna hållbara fördelar.

Bild 2 – Provborrning på plats som visar på skillnader mellan vägens faktiska tjocklek och de tekniska specifikationerna

Källa: Revisionsrätten.

Slutsats och rekommendationer

Slutsats

43 De samlade revisionsbevisen visar att EUF:s räkenskaper för det budgetår som slutade den 31 december 2025 ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av EUF:s finansiella ställning och det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringarna i nettotillgångarna för det året i enlighet med bestämmelserna i EUF:s *budgetförordning* och redovisningsregler som baseras på internationellt erkända redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

44 De samlade revisionsbevisen visar följande för det budgetår som slutade den 31 december 2025:

a) EUF:s intäkter innehöll inte några väsentliga fel.

b) EUF:s betalningstransaktioner innehöll ett väsentligt fel (punkterna ***19***–***29***). På grundval av vår transaktionsgranskning uppskattar vi felnivån till 10,5 %.

Rekommendationer

45 ***Bilaga II*** visar resultatet av vår uppföljning av rekommendationer som vi lämnat i tidigare årsrapporter. Vi granskade sex rekommendationer från vår årsrapport för 2022. Kommissionen hade genomfört tre rekommendationer fullt ut och tre i de flesta avseenden.

46 Vi granskade även tre rekommendationer från vår årsrapport för 2023 som skulle ha genomförts före utgången av 2024 eller 2025. Kommissionen hade genomfört en rekommendation från 2023 fullt ut och två i de flesta avseenden (***bilaga II***). Baserat på denna uppföljning och våra granskningsresultat och slutsatser för 2025 rekommenderar vi följande:

Rekommendation 1 – Slutför avslutandet av nionde EUF

Kommissionen bör vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att avslutandeprocessen för nionde EUF slutförs, inbegripet slutförandet av kvarstående kontrakt och regleringen av tillhörande kontosaldon.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2026.

Rekommendation 2 – Se till att rapporterna om kontrollen av kontraktsenliga utgifter håller god kvalitet

Kommissionen bör se till att kontrollerna av kontraktsenliga utgifter håller förväntad kvalitet, genomförs konsekvent och i enlighet med tillämpliga riktlinjer. För att uppnå detta bör den

a) förbättra sin övervakning av de anlitade externa revisorerna och av de utgiftskontrollrapporter som de utarbetar,

b) i god tid vidta lämpliga korrigerande åtgärder i de fall då brister konstateras.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Rekommendation 3 – Skärp kraven på finansiell rapportering för pelarbedömda enheter

För att stärka pelarbedömda enheters finansiella rapportering bör kommissionen

a) se till att budgetfördelningen i överenskommelser om medverkan som ingås med pelarbedömda enheter är så pass detaljerad att utgifterna kan övervakas på ett ändamålsenligt sätt,

b) fastställa minimikrav för finansiell rapportering så att det finns tillräckligt med information för att kontrollera utgifterna före reglering.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Bilagor

Bilaga I – EUF-betalningar till de huvudsakliga mottagarländerna: Afrika, Karibien och Stillahavsområdet

Utbetalningar från *Europeiska utvecklingsfonden* 2025 – Afrika

Utbetalningar från Europeiska utvecklingsfonden – Afrika

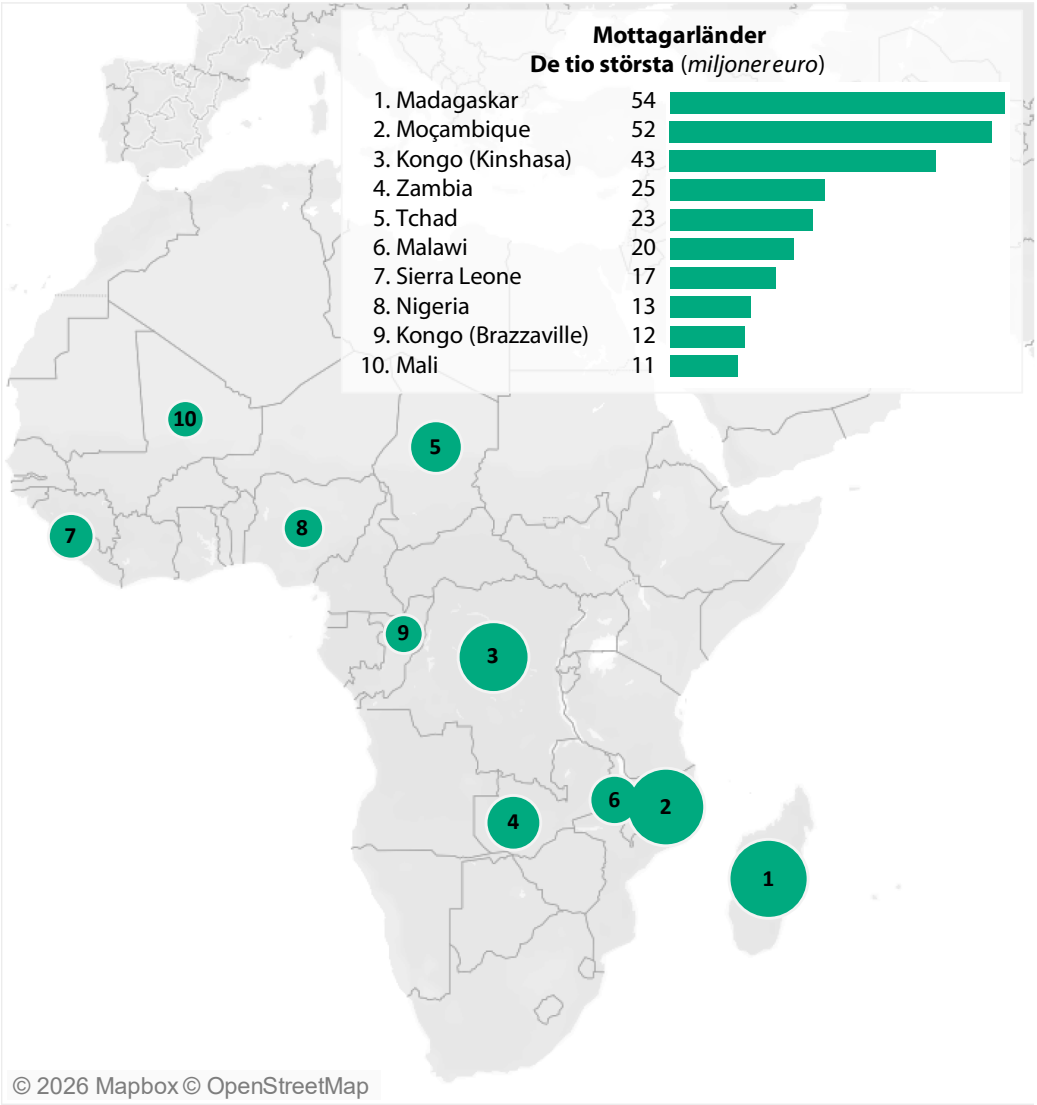

Källa: Kartbakgrund © Mapbox och © OpenStreetMap på licens genom Creative Commons Erkännande-DelaLika 2.0 (CC BY-SA).

2020		*2021*		*2022*		*2023*		*2024*	
Senegal	141	Somalia	219	Moçambique	104	Moçambique	80	Eritrea	90
Burkina Faso	141	Kongo (Kinshasa)	109	Sudan	100	Madagaskar	73	Moçambique	64
Benin	116	Tanzania	101	Uganda	60	Tanzania	67	Zambia	61
Moçambique	114	Uganda	84	Kongo (Kinshasa)	57	Kongo (Kinshasa)	57	Kongo (Kinshasa)	55
Nigeria	104	Niger	81	Zambia	56	Kenya	57	Madagaskar	40
Niger	104	Malawi	79	Malawi	51	Centralafrikanska republiken	55	Tanzania	34
Ghana	100	Moçambique	74	Tchad	48	Zambia	55	Malawi	29
Tchad	95	Sudan	70	Tanzania	48	Niger	53	Kenya	24
Kongo (Kinshasa)	93	Nigeria	66	Burundi	48	Uganda	43	Tchad	24
Uganda	90	Kenya	65	Kenya	48	Eritrea	40	Angola	21

Utbetalningar från Europeiska utvecklingsfonden – Stillahavsområdet

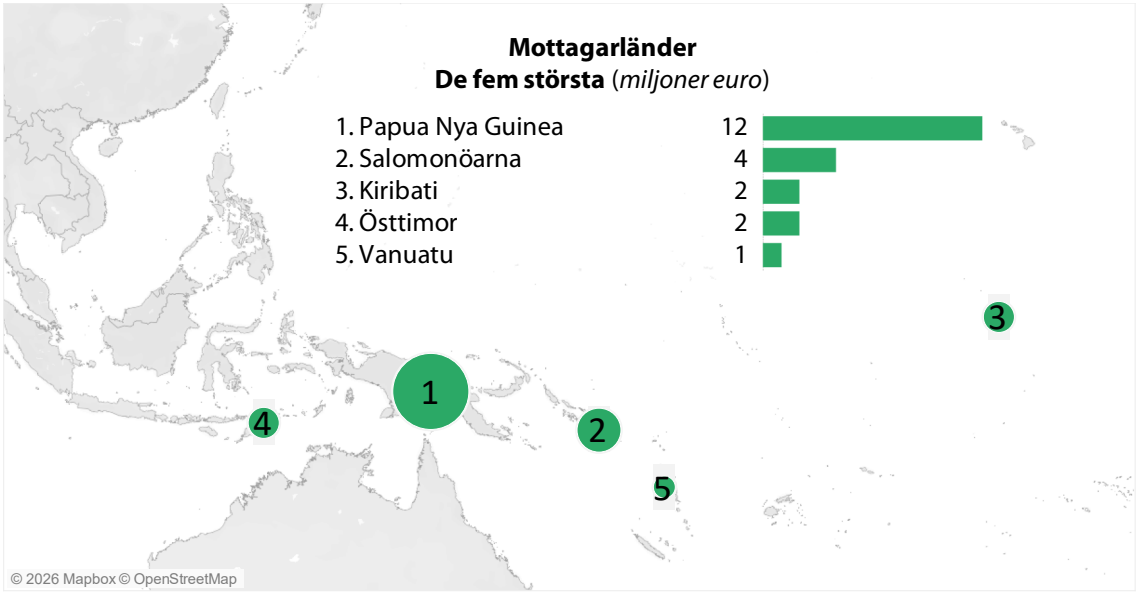

Källa: Kartbakgrund © Mapbox och © OpenStreetMap på licens genom Creative Commons Erkännande-DelaLika 2.0 (CC BY-SA).

2020		2021		2022		2023		2024	
Östtimor	19	Papua Nya Guinea	29	Papua Nya Guinea	23	Papua Nya Guinea	24	Papua Nya Guinea	13
Vanuatu	12	Östtimor	9	Östtimor	11	Östtimor	7	Vanuatu	3
Fiji	11	Vanuatu	6	Fiji	5	Fiji	7	Kiribati	2
Papua Nya Guinea	10	Fiji	5	Vanuatu	4	Vanuatu	5	Mikronesien	2
Salomonöarna	8	Marshallöarna	3	Kiribati	4	Kiribati	3	Östtimor	2

Utbetalningar från Europeiska utvecklingsfonden – Karibien

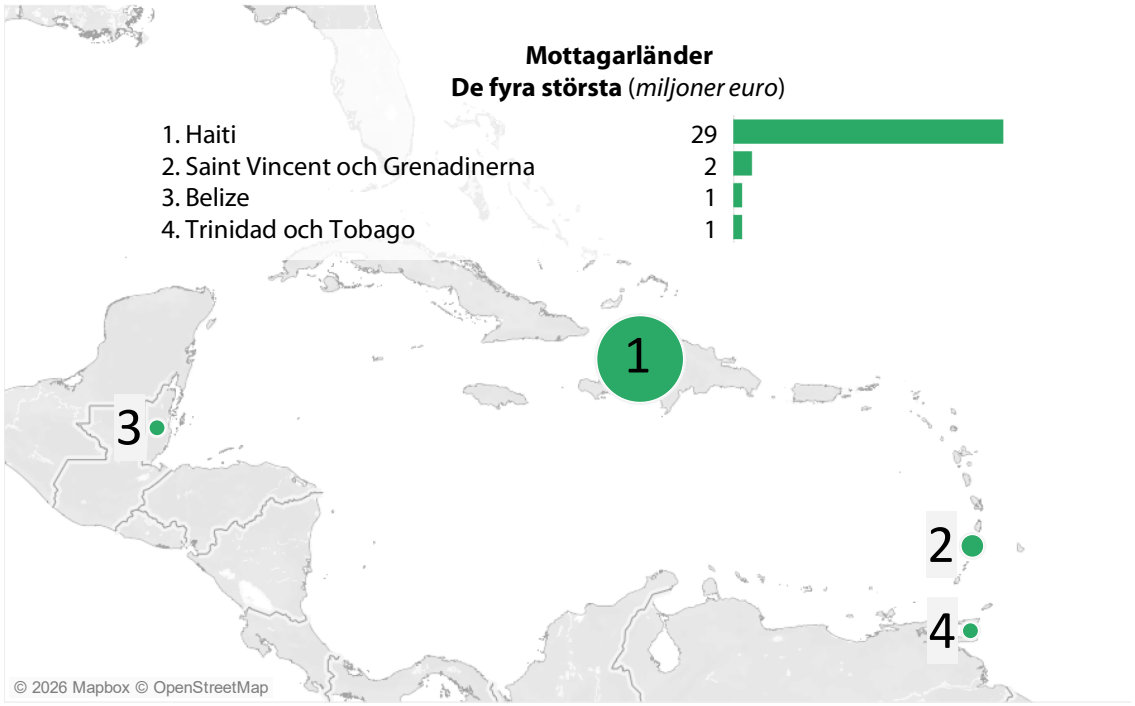

Källa: Kartbakgrund © Mapbox och © OpenStreetMap på licens genom Creative Commons Erkännande-DelaLika 2.0 (CC BY-SA).

2020		2021		2022		2023		2024	
Haiti	76	Haiti	47	Haiti	18	Haiti	19	Haiti	20
Jamaica	23	Jamaica	11	Jamaica	7	Surinam	6	Jamaica	4
Dominikanska republiken	15	Guyana	8	Dominikanska republiken	6	Belize	4	Trinidad och Tobago	3
Guyana	10	Belize	7	Belize	3	Dominikanska republiken	4	Belize	1
Surinam	3	Dominikanska republiken	6	Dominica	3	Jamaica	3	Dominikanska republiken	1

Bilaga II – Uppföljning av tidigare rekommendationer

Godtagandenivå: godtagen, delvis godtagen, ej godtagen, ingen information.

Genomförandegrad: fullt ut, i de flesta avseenden, i vissa avseenden, ej genomförd, inga slutsatser kan dras eller inte längre relevant.

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagande-nivå	Revisionsrättens bedömning av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen	
			Genomförande-grad	Kommentar
2022	**Rekommendation 1:** Kontrollera att alla saldon för avslutade EUF har reglerats och att uppgifterna i årsredovisningen uppdateras i tid. Tidsram: inför upprättandet av 2023 års räkenskaper.			
	Rekommendation 2: Kontrollera att förfinansiering och fakturor regleras i tid. Tidsram: före utgången av 2024.			Under 2024 genomförde GD Internationella partnerskap en analys av budgetrisker och utfärdade instruktioner för att ytterligare minska beloppet av gammal förfinansiering som ännu inte reglerats. Dessa åtgärder visar på en tydlig avsikt att genomföra rekommendationen, men vi konstaterade att vissa utbetalningar av förfinansiering hade förblivit oreglerade under lång tid. Ett belopp på 448 miljoner euro hade inte reglerats på över tio år.

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagande-nivå	Revisionsrättens bedömning av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen	
			Genomförande-grad	Kommentar
	Rekommendation 3: Vidta lämpliga åtgärder för att förbättra EU-delegationernas kontrollsystem så att belopp som ännu inte använts men där ersättning begärts för uppkomna kostnader identifieras innan utbetalningar görs eller kostnader regleras. Tidsram: före utgången av 2024.			Kommissionen håller på att se över sin kontrollstrategi. Ett av de förväntade resultaten är förbättrad vägledning om finansiell rapportering, men även förbättrade förhandskontroller, för att bättre förhindra fel (däribland alltför stor reglering). Den handlingsplan som kommissionen har utformat för att hantera sårbarheter i överregleringen av förfinansiering har dock fortfarande inte genomförts fullt ut utan ska slutföras senast i december 2026.
	Rekommendation 4: Upprepa för stödmottagare i EU-projekt att de måste följa kontraktsvillkoren angående stödberättigande mervärdesskatt, och utför nödvändiga kontroller för att säkerställa att avdragsgill mervärdesskatt inte debiteras projekten. Tidsram: före utgången av 2024.			

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagande-nivå	Revisionsrättens bedömning av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen	
			Genomförande-grad	Kommentar
	Rekommendation 5: Ta hänsyn till all tillgänglig teknisk och finansiell information för att förebygga, eller upptäcka och korrigera, fel innan kostnader godkänns. Tidsram: före utgången av 2024.			Kommissionen håller på att se över sin kontrollstrategi och inledde en studie 2024, med stöd av ett konsultföretag, för att undersöka *effektiviteten* och ändamålsenligheten i de nuvarande kontrollerna och se hur de kan förbättras. GD Internationella partnerskap har gått över till ett strukturerat system för att identifiera och följa upp systemrelaterade granskningsresultat bland genomförandepartner, men återkommande granskningsresultat visar att man fortfarande arbetar med att lösa dessa problem.
	Rekommendation 6: Förbättra den metod som används för undersökningen av procentsatsen för kvarstående fel så att poster av högt värde extrapoleras korrekt, och kontrollera att entreprenören tillämpar den korrekt. Tidsram: före utgången av 2024.			Kommissionen godtog inte denna rekommendation. Men i maj 2024 omprövades metoden för att uppskatta procentsatsen för kvarstående fel, efter en översyn av GD Internationella partnerskaps kontrollstrategi, och metoden för att extrapolera poster med högt värde har förtydligats. Den nya metoden för att uppskatta procentsatsen för kvarstående fel började tillämpas 2025. Sedan dess har poster med högt värde extrapolerats korrekt.

År	Revisionsrättens rekommendation	Godtagande-nivå	Revisionsrättens bedömning av gjorda framsteg i genomförandet av rekommendationen	
			Genomförande-grad	Kommentar
2023	**Rekommendation 1:** Beakta ändringar av kontrakt som gjorts efter rapporteringsperiodens slut när skattningar vid periodavgränsningen beräknas i samband med att de preliminära räkenskaperna upprättas. Tidsram: från och med 2024 års räkenskaper.			
	Rekommendation 2: Tillämpa noggrannare kontroller för att undvika fel som gäller förskottsbetalningar som stödmottagaren begär ersättning för som uppkomna kostnader, indirekta kostnader som stödmottagaren begär ersättning för som direkta kostnader och icke stödberättigande moms. Tidsram: före utgången av 2025.			Kommissionen har gjort stora framsteg när det gäller att stärka regelverket och förfaranderamen för att förebygga fel i samband med icke stödberättigande moms och felklassificering av kostnader. Men kommissionen har ännu inte säkerställt en konsekvent tillämpning av den reviderade tillfälliga checklistan för reglering inom alla avdelningar. Inte heller har den sett till att projektansvariga får lämplig utbildning i de nya ”Quick Fix”-reglerna när det gäller stödberättigande kostnader.
	Rekommendation 3: Vid regleringen av den förfinansiering som betalas till pelarbedömda organisationer bör kommissionen skärpa kontrollerna för att identifiera och exkludera den förfinansiering som stödmottagarna redovisar som uppkomna kostnader i sina finansiella rapporter. Tidsram: före utgången av 2025.			Kommissionen har gjort lovvärda insatser för att göra pelarbedömda enheter medvetna om riskerna med att reglera förfinansiering på grundval av utgiftsåtaganden. Återkommande granskningsresultat visar dock att man fortfarande arbetar med att lösa dessa problem.

Källa: Revisionsrätten.

Europeiska kommissionens svar på årsrapporten om den verksamhet som finansieras genom nionde, tionde och elfte Europeiska utvecklingsfonden (EUF) för budgetåret 2025

EUROPEISKA KOMMISSIONENS SVAR PÅ EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS ÅRSRAPPORT 2025 OM VERKSAMHETEN I NIONDE, TIONDE OCH ELFTE EUROPEISKA UTVECKLINGSFONDEN FÖR BUDGETÅRET 2025

I. KOMMISSIONENS SVAR I KORTHET

Kommissionen välkomnar Europeiska revisionsrättens rapport, noterar slutsatserna och är fast besluten att vid behov vidta lämpliga korrigerande åtgärder. Kommissionen noterar revisionsrättens slutsats att Europeiska utvecklingsfondens räkenskaper i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av dess finansiella ställning och att intäkterna inte innehåller några väsentliga fel. När det gäller den uppskattade felprocenten vill kommissionen understryka att den inte instämmer med revisionsrättens alla slutsatser - särskilt när det gäller överreglering och indirekta kostnader som är fördelade på olika nivåer. Kommissionen intensifierar sina insatser för att ta itu med dessa frågor och ytterligare minska felnivån i framtiden, bland annat genom att stärka vägledningen och tillsynen av genomförandepartner och genom att förbättra tillgången till dokumentation i rätt tid. Kommissionen vill betona att den gör sitt yttersta för att avsluta Europeiska utvecklingsfonden så snart som möjligt.

Kommissionen välkomnar revisionsrättens erkännande av positiv utveckling, till exempel förbättrad tillgång till styrkande handlingar från internationella organisationer och framstegen med att genomföra rekommendationer från tidigare årsrapporter. Kommissionen noterar också revisionsrättens exempel på framgångsrika projekt som finansieras genom Europeiska utvecklingsfonden och fortsätter att noga övervaka genomförandet av EU-finansierade projekt. Kommissionen åtar sig att vidta korrigerande åtgärder i fall där genomförandepartnerna inte fullgör sina skyldigheter och att dra lärdom av fall där resultaten inte fullt ut har uppfyllt förväntningarna.

Kommissionen vill understryka att genomförandet av Europeiska utvecklingsfonden sker i riskfyllda, komplexa och alltmer snabbt föränderliga miljöer, inklusive upptrappning av globala konflikter och instabilitet. Den kännetecknas av mångfald när det gäller

- geografisk fördelning som omfattar många olika EU-delegationer runtom i världen,
- genomförandeorgan och partnerländer med olika förvaltnings- och kontrollkapacitet, från små lokala icke-statliga organisationer till internationella organisationer och statliga organ samt
- metoder för tillhandahållande av bistånd, inklusive traditionella projekt, budgetstöd, sektorpolitiska stödprogram, bidrag till globala instrument, blandfinansiering, budgetgarantier och annat genomförande av bistånd.

En annan utmaning för kommissionen är behovet att utse personal till delegationer i länder med svåra förhållanden samt bristen på specialiserade yrkespersoner både vid Europeiska unionens delegationer och vid huvudkontoren. Kommissionen vidtar alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa ett fullständigt och effektivt genomförande av Europeiska utvecklingsfonden i enlighet med den befintliga rättsliga och finansiella ramen. Kommissionen fortsätter att anpassa och förbättra sina förfaranden för att ytterligare minska risken för fel och tar bland annat hänsyn till resultaten av revisionsrättens revisionsförklaring och dess rekommendationer och korrigerande kontroller. I synnerhet har kommissionens generaldirektorat för internationella partnerskap (GD Internationella partnerskap) slutfört sin översyn av kontrollstrategin och börjat genomföra viktiga

rekommendationer, särskilt utvecklingen av en resultattavla för riskprofilering för att mäta partnernas efterlevnad av finansiella och operativa standarder, tillgång till handlingar och stärkande av efterhandskontroller.

II. KOMMISSIONENS SVAR PÅ REVISIONSRÄTTENS HUVUDSAKLIGA IAKTTAGELSER

1. Räkenskapernas tillförlitlighet

När det gäller revisionsrättens iakttagelse om nionde Europeiska utvecklingsfonden i **punkt 16** vill kommissionen klargöra att räkenskaperna kommer att avslutas i slutet av 2026 i enlighet med rekommendation 1 som godtas av kommissionen.

2. Transaktionernas korrekthet

Kostnader

Kommissionen noterar revisionsrättens slutsats om användningen av två finansieringsöverenskommelser vid den utfasning av Europeiska utvecklingsfonden som nämns i **punkt 23** i rapporten eftersom tidsfristklausulen uteslutit ytterligare ändringar eller nya åtaganden. Kommissionen vill dock understryka att den underliggande övervakningen och åtgärder avseende vattenförsörjningen har genomförts som planerat. Kommissionen kommer att dra lärdom av detta fall för att stärka hanteringen av framtida utfasningsperioder.

Kommissionen är medveten om den fråga som revisionsrätten tog upp om indirekta kostnader som är fördelade på olika nivåer (se ruta 1 och **punkt 24** i rapporten). Kommissionen anser dock inte att denna situation är ett fel eftersom behandlingen av indirekta kostnader är i linje med bestämmelserna i kommissionens handbok om överenskommelser om medverkan. Mot bakgrund av den gemensamma ståndpunkt som tillämpades inom alla kommissionens avdelningar godtog kommissionen därför inte den relaterade rekommendationen i kapitel 9 i revisionsrättens årsrapport för 2024.

När det gäller **punkt 28** vill kommissionen påpeka att förslag om förbättrad vägledning och standardisering för att säkerställa att budgetarna är tillräckligt detaljerade har utarbetats och diskuterats av de olika generaldirektoraten för yttre förbindelser i samband med GD Internationella partnerskaps kontrollstrategiöversyn. Som en uppföljning genomför GD Internationella partnerskap ett pilotprojekt för att tillämpa ett standardiserat budgetformat som överenskommits på individuell enhetsnivå med ytterligare krav på att tillhandahålla fler budgetuppgifter i bilaga I till överenskommelsen om medverkan. Pilotprojektet kommer att utgöra en grund för att utöka förtydligandet och standardiseringen av förväntningar till andra enheter som arbetar med indirekt förvaltning.

Kommissionen anser att de fel som beror på alltför stor reglering (se **punkt 29** i rapporten) (en praxis där kostnader som inte uppkommit ingår i räkenskaperna i form av uppkomna kostnader) är av tillfällig karaktär eftersom de i princip inte längre kommer att finnas kvar efter den slutliga regleringen. Kommissionen noterar vidare att den, för att minska dessa tillfälliga fel, har bett sina partner att se över sina rapporteringsmallar för att göra det lättare att identifiera uppkomna kostnader. Kommissionen erkänner de fel som konstaterats. Den vill dock understryka att andelen fel av detta slag har minskat avsevärt jämfört med tidigare år (från 40 % 2023, 14 % 2024 till endast 6 % 2025) tack vare införandet av ytterligare kontroller.

Kommissionen vill betona att de flesta av de fel som avses i **punkt 30** förekommer hos mottagarna av EU-medel, i synnerhet de som är verksamma inom indirekt förvaltning. Det är inte lätt för kommissionen att upptäcka sådana fel. Kommissionen behandlar dessa frågor genom regelbundna möten med sina partner.

Svar på ruta 1

Exempel på icke stödberättigande indirekta kostnader som uppges vara direkta kostnader

Kommissionen har alltid hävdat att indirekta kostnader som bidragsmottagarna hävdar vid indirekt förvaltning med pelarbedömda enheter ska räknas som direkta kostnader för den pelarbedömda organisationen/partnern. I kommissionens handbok om överenskommelser om medverkan anges att indirekta kostnader som stöd begärs för av mottagare av bidrag som beviljats av organisationen och/eller dess partner ska täckas av de direkta stödberättigande kostnaderna för åtgärden och inte av ersättningen. Denna tolkning gäller alla kommissionens avdelningar.

Exempel på icke stödberättigande kostnader som debiterats projektet

Kommissionen medger att revisionsrätten kan betrakta vissa personalrelaterade kostnader som kopplade till organisationens allmänna funktion snarare än till den specifika åtgärden. Kommissionen delar uppfattningen att personalkostnader och andra kostnader som är tydligt och uteslutande hänförliga till en viss åtgärd, som faktiskt uppstått, som registrerats korrekt i stödmottagarens räkenskaper (inklusive korrekt fördelade kostnader) och som inte redan täcks av schablonsatsen för indirekta kostnader/ersättning bör behandlas som direkta stödberättigande kostnader.

2025 års undersökning av procentsatsen för kvarstående fel

Kommissionen erinrar om att revisionsrättens uppskattade felprocent, bland annat fel i kontrakt som fortfarande kan kontrolleras och korrigeras av kommissionen under efterföljande räkenskapsår. Genom undersökningen av procentsatsen för kvarstående fel, baserad på ett representativt urval av avslutade kontrakt, har kommissionen för 2025 beräknat en total procentsats för kvarstående fel på 0,56 %, under väsentlighetsgränsen på 2 % för tionde året i rad, och ett riskbelopp vid avslutandet på 0,97 % av utgifterna. Revisionsrättens uppskattade felnivå och kommissionens kvarstående felprocent för Europeiska utvecklingsfondens utgifter är därför inte direkt jämförbara, delvis på grund av metodskillnader och det faktum att procentsatsen för kvarstående fel är inriktad på avslutade kontrakt då många frågor kommer att ha lösts. Kommissionen kommer att fortsätta att använda båda uppsättningarna resultat för att ytterligare stärka sina kontrollsystem och sin korrigerande kapacitet.

Studien av procentsatsen för kvarstående fel utgör en viktig grund för revisionsförklaringen från generaldirektören för GD Internationella partnerskap. Det är dock inte den enda källan till säkerställande. GD Internationella partnerskap har ett omfattande internt kontrollsystem och en kontrollstrategi som täcker hela genomförandecykeln. Alla aspekter av kontrollramen fungerar som byggstenar för dess säkerställande och detta rapporteras i dess årliga verksamhetsrapport. Den senare utgör grunden för informationen om korrekthet i den årliga förvaltnings- och prestationsrapporten.

Kommissionen erkänner de begränsningar i fråga om kontroller som fastställs i det finansiella och administrativa ramavtalet med Förenta nationerna och letar efter genomförbara lösningar som är godtagbara för båda parter. Som revisionsrätten har erkänt har kommissionen arbetat med att förbättra metoden för procentsatsen för kvarstående fel för att ta itu med några av revisionsrättens tidigare synpunkter, i synnerhet när det gäller behandling av poster med högt värde och begränsning av beroendet av tidigare kontrollarbete.

3. Bedömning av projektresultat under revisionsrättens granskningsbesök

Kommissionen välkomnar exemplet med ett framgångsrikt genomförande av ett projekt som presenteras i ruta 3 i rapporten. Samtidigt erkänner kommissionen revisionsrättens iakttagelse i ruta 4 i rapporten om en lokal avvikelse när det gäller grustjocklek och grusbredd. Kommissionens uppföljningskontroller bekräftade att de övriga delarna av det övergripande arbetet överensstämde med utformningen. Kommissionen inser också att den lokala variation som revisionsrätten identifierat borde ha återspeglats bättre i dokumentationen för mellanliggande betalningscertifikat och har vidtagit åtgärder för att säkerställa att framtida framstegsintyg tydligt registrerar och motiverar sådana platsspecifika avvikelser.

III. KOMMISSIONENS SVAR PÅ REKOMMENDATIONERNA

Rekommendation 1 – Slutför avslutandet av nionde EUF

Kommissionen bör vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att avslutandeprocessen för nionde EUF slutförs, inbegripet slutförandet av kvarstående kontrakt och regleringen av tillhörande kontosaldon.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2026.

Kommissionen godtar rekommendation 1.

Rekommendation 2 – Se till att rapporterna om kontrollen av kontraktsenliga utgifter håller god kvalitet

Kommissionen bör se till att kontrollerna av kontraktsenliga utgifter håller förväntad kvalitet, genomförs konsekvent och i enlighet med tillämpliga riktlinjer. För att uppnå detta bör den

(a) förbättra sin övervakning av de anlitade externa revisorerna och av de utgiftskontrollrapporter som de utarbetar,

(b) i god tid vidta lämpliga korrigerande åtgärder i de fall då brister konstateras.

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Kommissionen **godtar** delrekommendationerna 2a och 2 b.

Kommissionen vidtar redan åtgärder för att säkerställa den förväntade kvaliteten på de avtalsenliga utgiftskontrollrapporterna och vidtar vid behov korrigerande åtgärder.

Rekommendation 3 – Skärp kraven på finansiell rapportering för pelarbedömda enheter

För att stärka den finansiella rapporteringen för pelarbedömda enheter bör kommissionen

(a) **se till att budgetrelaterade bestämmelser i överenskommelser om medverkan som ingås med pelarbedömda enheter är så pass detaljerade att utgifterna kan övervakas på ett ändamålsenligt sätt,**

(b) **ta fram standardmallar med minimikrav för finansiell rapportering så att det finns tillräckligt med information för att kontrollera utgifterna före reglering.**

Måldatum för genomförande: före utgången av 2027.

Kommissionen **godtar** rekommendationerna 3 a och 3 b.

UPPHOVSRÄTT

© Europeiska unionen, 2026

Europeiska revisionsrättens policy för vidareutnyttjande fastställs i beslut nr 6-2019 om revisionsrättens policy för öppna data och vidareutnyttjande av handlingar.

Om inget annat anges (t.ex. i enskilda meddelanden om upphovsrätt) omfattas revisionsrättens innehåll som ägs av EU av den internationella licensen Creative Commons Erkännande 4.0 Internationell (CC BY 4.0). Det innebär att vidareutnyttjande är tillåtet under förutsättning att ursprunget anges korrekt och att det framgår om ändringar har gjorts. Om du vidareutnyttjar revisionsrättens innehåll får du inte förvanska den ursprungliga innebörden eller det ursprungliga budskapet. Revisionsrätten ansvarar inte för eventuella konsekvenser av vidareutnyttjandet.

När enskilda privatpersoner kan identifieras i ett specifikt sammanhang, exempelvis på bilder av revisionsrättens personal, eller om verk av tredje part används, måste ytterligare tillstånd inhämtas.

Om ett sådant tillstånd beviljas upphävs och ersätts det allmänna godkännande som nämns ovan, och eventuella begränsningar av materialets användning måste tydligt anges.

För användning eller återgivning av innehåll som inte ägs av EU kan tillstånd behöva inhämtas direkt från upphovsrättsinnehavarna.

Kapitel 2:

- Figur 2.17:
  Skapad av revisionsrätten med hjälp av © ”RAWGraphs”:
  ett visualiseringsverktyg för framtagning av diagram med öppen källkod.
  Alla rättigheter förbehålls.
- Figur 2.18:
  Denna figur har tagits fram med hjälp av ikoner från flaticon.com. © Freepik Company S.L. Alla rättigheter förbehålls.

Kapitel 3:

- Figurerna 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7 och bilaga 3.1:
  Figurerna har tagits fram med hjälp av ikoner från flaticon.com. © Freepik Company S.L. Alla rättigheter förbehålls.

Kapitel 4:

- Figur 4.4:
  Skapad av Eurostat och ändrad av revisionsrätten.
  Administrativa gränser: © EuroGeographics och © OpenStreetMap på licens genom Creative Commons Erkännande-DelaLika 2.0 (CC BY-SA)
  Kartografi: Eurostat – IMAGE, 03/2026.

Kapitel 6:

- Figur 6.2:
  Denna figur har tagits fram med hjälp av ikoner från flaticon.com. © Freepik Company S.L. Alla rättigheter förbehålls.
- Figur 6.5:
  Denna figur har tagits fram med hjälp av ikoner från flaticon.com. © Freepik Company S.L. Alla rättigheter förbehålls.
- Kartan i bilaga 6.1:
  Skapad av revisionsrätten med hjälp av ”Tableau” © 2026 Salesforce, Inc. och dess licensgivare. Alla rättigheter förbehålls.

Kapitel 7:

- Figurerna 7.2 och 7.5:
  Denna figur har tagits fram med hjälp av ikoner från flaticon.com. © Freepik Company S.L. Alla rättigheter förbehålls.
- Kartan i ruta 7.3:
  Skapad av Eurostat och ändrad av revisionsrätten.
  Administrativa gränser: © EuroGeographics och © OpenStreetMap på licens genom Creative Commons Erkännande-DelaLika 2.0 (CC BY-SA)
  Kartografi: Eurostat – GISCO, 06/2026.

Kapitel 9:

- Bilaga 9.1:
  Kartbakgrund © Mapbox och © OpenStreetMap på licens genom Creative Commons Erkännande-DelaLika 2.0 (CC BY-SA).

Kapitel 11:

- Figur 11.1 i bilagan:

  Denna figur har skapats med hjälp av ikonerna , och från flaticon.com. © Freepik Company S.L. Alla rättigheter förbehålls.

  De kugghjulsikoner som används har ändrats av revisionsrätten, © **By Ramziia** – stock.adobe.com.
- Figur 11.2 i bilagan:

  Denna figur har skapats med hjälp av ikonerna och från flaticon.com. © Freepik Company S.L. Alla rättigheter förbehålls.

Kapitel 12:

- Ruta 12.1, foto: © Proxima Studio, stock.adobe.com.
- Ruta 12.2, foto: © WrightStudio, stock.adobe.com.

Europeiska utvecklingsfonderna:

- Bilaga I:
  Kartbakgrund © Mapbox och © OpenStreetMap på licens genom Creative Commons Erkännande-DelaLika 2.0 (CC BY-SA).

Programvara eller handlingar som omfattas av immateriella rättigheter, till exempel patent, varumärkesskydd, mönsterskydd samt upphovsrätt till logotyper eller namn, omfattas inte av revisionsrättens policy för vidareutnyttjande.

EU-institutionernas webbplatser inom domänen europa.eu innehåller länkar till webbplatser utanför den domänen. Eftersom revisionsrätten inte har någon kontroll över dem uppmanas du att ta reda på vilken integritets- och upphovsrättspolicy de tillämpar.

Användning av revisionsrättens logotyp

Revisionsrättens logotyp får inte användas utan revisionsrättens förhandsgodkännande.

PDF	ISBN 978-92-849-7824-3	ISSN 2600-1748	doi:10.2865/9594621	QJ-01-26-030-SV-N

SÅ HÄNVISAR DU

Europeiska revisionsrätten, Årsrapporter om genomförandet av EU:s budget för budgetåret 2025 och om den verksamhet som finansieras genom nionde, tionde och elfte Europeiska utvecklingsfonden (EUF) för budgetåret 2025, Europeiska unionens publikationsbyrå, 2026.

I vår årsrapport uttalar vi oss om huruvida EU:s årsredovisning är tillförlitlig och huruvida de underliggande intäkts- och kostnadstransaktionerna följer gällande regler och förordningar. Vi presenterar även vår analys av budgetförvaltningen och den ekonomiska förvaltningen samt av prestationsaspekter i samband med EU-budgetens genomförande.

CURIA RATIONUM
EUROPEISKA REVISIONSRÄTTEN

Europeiska unionens publikationsbyrå